This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

http://books.google.com

Ex libris Ioannis Agricolae
Ex libris Ioannis Wildenrosen
L. lat. 1014 d

Sammlung deutscher Drucke
1450 bis 1912

Erworben mit Mitteln der
Volkswagen-Stiftung

DB688
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

PHRASES LINGVAE LATINAE, RATIOQVE OBSERVANDORVM EORVM IN AVCTORIBVS LEGENDIS, QVAE præcipuam ac singularem vim aut vsum habent.

EIVSDEM DIALOGVS DOCTISSIMVS, de ratione populariter tractandarum quæstionum, in gratiam & vsum studiosæ iuuentutis.

Quibus præterea adiecimus nonnullas alias Phrases, quæ deesse videbantur, multaque plurimis in locis perperam citata, restituimus.

COLONIÆ AGRIPPINÆ:
Apud GOSVINVM CHOLINVM.
ANNO M. D. XCV.

Digitized by Google

Bayerische
Staatsbibliothek
München

B S B
MÜNCHEN

T 94/393

Digitized by Google

DE RATIONE TOTIVS OBSERVATIONIS, AD LECTOREM.

QVONIAM obseruationi à plerisque aut parùm tribuitur, aut præclara opera nulla in ea ponitur: visum omnino est, &, quāti ea res momenti sit, demonstrare, & quēadmodum suscipienda & excolēda cuique studiosè est, antequam ad institutum accedamus, paucis hoc loco explicare. Itaq; primum, quæ obseruationis nomine complectimur, suis hîc terminis circumscribemus. Percipiendæ linguæ omnis superiore libro duas vias ostendimus: vnam, quâ artis & rationis quasi vestigijs, ad plurimorum cognitionem peruenitur: alteram, quâ, tanquam angiportis, ad quosdam reconditos recessus abducimur. Illud præceptorum doctrina, hoc Obseruatione tantùm perfici, diximus. Ea igitur Obseruationi subijcimus, quæ seiuncta à præceptis, separatim aut significatione, aut vsu, quasi propriam, quandam vim habere existimantur: atq; ita propriam, vt notatione atque animaduersione omni (quomodo tamen disciplinæ plurimæ sunt constitutæ) ad genera quædam cogi, atq; ad artem redigi nunquam possint: sed semper singulorum quasi notæ, studioso sunt præcipuo labore considerandæ, & ad imitandum semper in oculis ferendæ. Quod non solùm linguis accidit, sed etiam rebus, quæ certos tamen ordines, perpetuamque naturam habent, quibus longè à verbis discrepant. Quis medicus herbarum formas, earumq; virtutes, arte, aut vulgaribus potius signis, quàm singulis separatim aspectu notandis, ac sensibus & vsu explorandis vnquam animo comprehendit? Habent quidem & histo-

Digitized by Google

riæ ſuas perpetuas tanquam leges, quibus & conſilia, & euentus, & acta deſcribant: ſed tametſi tenemus, quibus ſe finibus rerum ſcriptores continere debent, non tamen iam aut ſcribere, quæ non percepimus, aut intelligere, quæ geſta ſunt, quæque à ſummis viris adminiſtrata, ipſi poſſumus, niſi vel lectione attenta, vel auditione certa ante omnia acceperimus. Sed in linguis longè difficilior ac moleſtior obſeruandi labor eſt: quod eæ omnes plebis quaſi temeritate & leuitate gubernentur, ac vnà cum temporibus commutentur: illa verò aut raros ordines, perpetuamq; ingeneratam vim conſeruant, aut prudentiſſimorum ac ſapientiſſimorum virorum induſtria, & conſilio diriguntur, quod, ne longius diſcedamus, in hac ipſa lingua, in qua nunc verſamur, perſpicuè apparet. Quàm ſeuerus & horridus eſt priſcorum ſermo? Quam politus, quàm purus, quàm ſuauis contra eorum, qui dicendi gloria vnà cum Roma floruerunt? Poſt verò, cùm barbarorum ſententia, omnis impuritas, omnesque ſordes in puriſſimam, caſtiſſimamque vrbem influxiſſe videntur. Neq; vlla gens eſt, aut populus, cuius tantus eſt linguæ & orationis conſenſus, vt vel familiæ ſingulæ quibuſdam quaſi vernaculis & verbis, & loquendi modis non diuulſæ inter ſe eſſe putentur. Mirandum itaque non eſt, ea præceptis omnia comprehendi ac tradi non poſſe, quorum inconſtantia & varietas in deligendo prudentiſſimum: multitudo verò in diſcendo laborioſiſſimum requirat. Sed hæc ex orationis partibus ipſis planiùs intelligemus. Linguarum igitur diſcendarum ratio, aut in verborum vi perſpicienda, aut in commutandis & faciendis nominibus, ijsque aptè collocandis poſita eſſe vniuerſa videtur. Quòd verborum ſignificatio arte nulla, obſeruatione tantùm poteſtatis, & vſus cuiuſque cognoſcatur, quid attinet pluribus, rem etiam in vulgus notam, comprobare? Notis enim res inter ſe diſcernuntur & conſignantur, non natura, ſed hominum arbitrio

arbitrio & voluntate impositis, vt ante diximus. Mutandorum & faciendorum nominum via expedita satis & plana est à Grammaticis demonstrata, sed tamen non ita omnibus partibus absoluta, vt non studijs cuiusque multa, delectui verò plurima inuestiganda reliquerint. Nam vt omittam infinita, quæ præceptis excluduntur, quæq; ab ipsis artificibus singula seperatim notantur, nominina quę comparandi vim habent, tametsi docent quemadmodum mutentur: tamen quęnam ea sint, quę ijs, quos præscribunt, quasi gradibus ascendunt, eadem opera, nisi infinita persequi voluisset, tradere nullo modo potuerunt. In quo cum Cic. Antonium reprehenderit, quòd pijssimum vt nouum verbum in linguam latinam introduxerit: non minus vituperandi essemus, si Absonius, non absurdius: Abditior, non occultior, diceremus. Cuius generis, cum consuetudo præstantissimorum auctorum sit vnica magistra, ab ea, qui singulorum mutationē non didicerit, in purissimorum latinorum reprehensionem meritò incurret, Neq; hic commemorabo, quàm non literis solùm plurimis, & syllabis, sed vniuersa verborum & orationis forma antiquitas à recentioribus, poëtæ ab oratoribus discrepent: tametsi præclarissima hæc scientia obseruatione, non præceptis comparetur. Quis sciet, eos, qui integrè & purè locuti sunt, conuelli, auelli, diuelli, reuelli, non auulsi, conuulsi, diuulsi, reuulsi: item accersere, non accersire dixisse, nisi is, qui id præcipua quadam diligentia animaduerterit, memoriæque mandarit? Collocatæ verò orationis ratio, cùm & in apta cōiunctione verborum, & in consecutione casuum, temporum, & modorum versetur: illius præceptis nulla, huius verò ne sexcentesima quidem pars, est arte consignata. Nam cum, verba aptè iungere, similis artificij sit, quod est, vestes singulis bene accommodare: quid cuique conueniat, quid minus, nemo intelliget, nisi qui diu, multumque vocabulorum vim & vsum expenderit. Scisscere enim &

Digitized by Google

ascisscere, etsi legibus rogandis vtrunque tribuitur, tamen ijdem scisscebant, non ascisscebant: & qui ascisscebant, non scisscebant. Accessio & accessus ab eodẽ verbo quidem fiunt: dissimilem tamen apud autores vim habent. Sic Adoptio consuetudine latina, non adoptatio, quomodo ex arte dici deberet, est peruulgatum. Casus quidem, qui sequuntur nomina, quo ad fieri potuit, Grammatici arte sunt complexi: at tametsi Vtor ablatiuo iungitur, non tamen rectè quis dixerit: vtor voluptate, sed fruor: neq; fruor instrumento, sed vtor. Sic & latinè poscimus & flagitamus aliquẽ, pecuniam, vestem: sed non rogamus, neq; obsecramus, aut oramus pecuniam, si eos sequamus, qui emendatè sunt locuti: cùm tamen eorum exemplo, bene loquamur, si dicamus: oro, rego, obsecro te hoc, illud, hanc rem. Tantum enim momentum habet aptè accommodata translatio, vt nè Tiro quidem Ciceroni, quem tamen Canonem scriptorum suorum vocat, in omnibus satisfecerit. Cuius certè verecundiam seruare non possumus, nisi, quid deceat, ab optimis auctorib⁹ multa lectione didicerimus. Quòd verò infinita sint, quæ consecutionis vulgaribus præceptis non continentur, id vnum satis confirmat, quod nullum penè verbum sit, cuius eadem in omnib. & collocandi, & iungendi sit ratio: neque solum pro multiplici significandi vi, varia est etiam eiusdem consecutio, sed eadem sæpè potestate diuersis casibus idem nomen coniungitur. Alienus eadẽ significatione quatuor consecutionis rationes habet. Comparo, & Confero alicui, & cum aliquo, Romani dixerunt: item Abstineo manus, oculos, animum aliqua re: & abstinere ab aliqua re, vel aliqua re, sine præpositione, omisso nomine, manus, aut simili. Quæ si omnia persequi vellem, quæ nobis argumento sunt, attenta solum animaduersione linguam latinam perdiscendam esse, singula ferè vocabula hùc essent cõferenda. Sed hęc, quę attulimus, satis declarant, nullã esse latini sermonis partem, cuius

scientia

scientia non obseruatione maximè comparetur. Quin potiùs præcepta ipsa, quę nunc in scholis vulgò puerorũ manibus tractantur, quã Obseruationis momenta desiderent, penè pro sese ipsa loquuntur: quod ex ijs, quæ adeò cõmixta atq; confusa sunt ex omnium scriptorum generibus, nemo se explicabit, nisi qui magno iudicio, summo studio perceperit, quid cuiq; generi orationis cõueniat, quidq; repugnet. Sed de his alio loco. Neque pluribus argumẽtis colligendis longior esse volo, cùm vna oratione eorũ, qui ex præceptis tantùm loquuntur, aut scribunt, tanquã certissimo testimonio, tota hæc res apertè teneatur. Nam cùm multos annos, multosq; labores in his studijs cõsumpserint, vix inchoatio aliqua, si conferuntur cum integris, castisque auctoribus, nedu perfectio in eorum sermone & scriptis apparet. Quę hic non excutio, ne reprehendẽdi studio potius, quàm monendi, quid obseruationi sit tribuendum, huc proueetus esse videar. Neq; tamẽ ita obseruationẽ amplector, vt præcepta reijciam, & ab ijs studiosos deterream: sed hoc vnum potiùs persuasum omnibus velim, aditũ præceptis tantùm ad linguas aperiri: obseruatione verò solùm ad exitum peruenirì. Sed de his satis. Ad ea, quæ obseruationis sunt, iam transeamus: & qua via progrediendum, & ad exitum perueniendum sit, ostendamus. Quod ijs tanquam vestigijs faciemus, quæ in re ipsa impressa extant, ne his quisquam, quæ olim mihi notaui, & collegi, potiùs se alligare patiatur, quàm ipse, quod necessarium, in euoluendis autoribus singula eodem modo inuestigatione persequatur. Cùm itaque omnis linguarum doctrina in verbis potissimùm sit occupata, in ijs aut vim, aut mutationem, aut collocationem solùm inquirit. Quare quid communiter in his tribus, quid seperatim in singulis, proponendum, animaduertendumque sit, paucis hic quod sentimus, explicabimus. Quæcunque igitur legas, vel audias, aut

cum præceptis, aut cum vsu intelligentiaq; vulgari cõferas. Quæ vel præceptis excluduntur, vel distinctè satis non traduntur, ea vel in primis notanda studioso sunt omnia; & in imitatione sua oratione effingenda. Quæ cùm suprà innumerabilia esse diximus, nisi quisque ea diligenter & prudenter vndique tanquam flosculos carpat atque delibet, & in suas tabulas, tanquam in fauos, comportet, serò admodum, aut nunquam, huius linguæ fructus præclaros aliquos in lucem edit. In quibus verò discrimen animaduertitur auctorum, summæ virtutis est posse perspicere, quid cuique generi scriptorum accommodatum, quid alienum existimetur. Præclari enim & magni artificis est, decorum posse in omnibus seruare, & quamque rem suis verbis, tanquam proprijs ornamenris, exornare. Alia verba sæpè atque aliam formam orationis poetæ, aliã oratores requirunt. Comici à Tragicis in multis vt re, sic & tractatione: antiqui à recentioribus, vt temporibus, sic & verbis, discrepant, cuique tamen suus ornatus suusq; splẽdor: quem si alijs generibus adhibeas, non ornare, sed deformare orationem videberis. Cùm itaque in præceptis vulgaribus sint, quod in libro de Arte iungendę orationis demonstrabimus, quæ non satis hæc genera distinguunt, & notant: eius est, qui vtiliter velit in lingua hac versari, notis quæque suis discernere, & in sua tanquam sede vnumquodque collocare. Sed nihil est, quòd adeò conturbet studia, impediatq; plurimos, vt vsus & consuetudo vulgaris: quam qui emendare cupit, duo hæc sibi in auctoribus legendis, suisq; conferendis proponat. Primũ, vt animaduertat eos loquendi modos, in quibus latina lingua à vernacula discedat, aut etiam superet: deinde, vt vsitatæ nunc in scholis linguæ latinæ barbariem corrigat. Solent enim ij plærunque qui proprios cuiusq; linguæ modos consignatos non habent, seruatis temporibus, modis, casibus & ordine, quem à Grammaticis acceperunt, omnia ad

suam

Digitized by Google

suam linguam deflectere, & accommodare. Hinc vulgò voci Videor Quod coniungitur, sic enim à matre loqui didicerunt. Si verò optimos auctores imitemur, non Videtur mihi quod sis doctus, quomodo Germani: sed, Videris mihi non doctus, vt latini loquuntur, discemus, huius enim plurima exempla in lib. de Ratio. discen. linguæ Lat. proposuimus, quibus planè satis ostendimus, quemadmodum Germanicam latinitatē corrigamus. Quod si quisque simili modo cum suæ gētis vel nationis lingua, quæ Latinæ sunt, tanquam propria, comparet, latinè apud latinos, sua verò lingua inter suos loqui, cùm ex vsu sit, poterit. Superare autem latinum sermonem, & significandi vi, & copia verborum, cùm ij omnes videant, qui intelligūt, quantū prōfiet exculta & polita lingua rudi & impolitæ, non necesse est multis verbis id cōprobare. Satis est si sciamus ea vel maximè esse notāda, quę vulgari lingua nō efferamus. Artium enim & doctrinarum vocabula, earum præsertim, quæ liberalioris sint cognitionis, doctis tātùm linguis non vulgaribus trita inueniuntur: neque eruditio vocabula solum propria peperit, sed etiam copiam, qua vna res varijs modis significetur, & illustretur. Quam nemo comparabit, nisi qui penitus retrusas & abditas linguæ latinæ opes in auctoribus perspexerit, sesęq; longè ab omni plebeio sermone abduxerit. Vitiosæ consuetudinis emendandæ, si auctores & magistros Romani sermonis principes adhibeamus, dubium sanè non est, quin barbariem corruptumque morem pura atque integra oratione cummutabimus. Quos vt quisque magis, quàm aut me, aut quenquam de recentioribus imitaretur, vnum Ciceronem tanquā præstantissimum ducem in his Obseruationibus sum secutus. Non quòd alios nō legendos putem, sed quod optimos in discendo omnibus præferendos, in imitando etiam exprimendos esse debere existimem. Quę verò præcipuo studio, aut in verbis, aut mutationibus

Digitized by Google

sunt obseruanda & notãda, ex his facilè, quæ attulimus, intelliguntur. Sed quemadmodum quisq; ea animaduertat, & consideret in autoribus euoluendis, huius loci est vt declaremus. Verborum itaque simplicium vis maximè æstimatur, aut rebus, quibus tribuuntur: aut contrarijs, quibus opponuntur: aut finitimis, quibus adiunguntur: aut ijs, quibus explanantur. His quatuor si singula expendas, & legendis latinis, vbi occurrunt, considerate notes propriè & planè, quæcunque velis, latino sermone efferre disces. Ex ijs quibus tribuuntur de vocabulorum potestate constituitur, si spectemus, rebus, an personis, an temporibus, an locis: animo, an corpori, an rebus externis sit attributum. Si rebus? quibúsnam: non enim quoduis nomen quæuis res admittit. Annalis enim solùm legi à Cicer. iungitur. Venerij, ij apparitores tantùm appellantur, qui erant Prætores Siciliæ, quòd Veneri quasi dicati essent. Sic amœnitas, suauitatem & voluptatem, quæ in locis est, notat: quam si rebus accommodes, vim nominis non satis perspexisse videberis. Sic non satis est scire, quid vocabulis, Contemplor, & Aspicio, significetur, nisi hoc adiungamus, & corporis, & animi oculis vtrumque attribui. idem de expeto, & appeto. Aegrotatio & corporis, & animi, à Cicerone dicitur. Aegritudinis vocabulo animi morbum tantùm significat. Perscribebantur enim Senatusconsulta, & auctoritates, aderant scribendo Senatores, qui eas sua sententia comprobant: intercedebant tribuni, rogabat magistratus, scisscebat populus, refertur ad Senatum: quorum omnium vim ex eo discimus, quòd ad alia transferri ea nomina non liceat. Sic & oppositio nominum reconditam potestatem, quoties apud autores animaduertitur, tanquam lumen aliquod illustrat. Nam quibus rationibus melius intelligemus, quid sit Assueuero, & quibus notis Affirmo sit dissimile, quàm quòd Ciceronem videmus ei, Iocor, vt contrarium opposuisse? Sic abiudi-

co,

Digitized by Google

eo, & adiudico. Appositum ad aliquid, & aduersor, asporto, & abripio, quia Cic. vt contrarium contrario opponit, alterum alterus vim & vsum planissimè ostendit, vt si quis intelligere velit, quid sit sine, aut cum Adiunctione, Cic. attendat, qui contrario tanquam digito id monstrare, in lib. de Inuent. videtur. Sic enim ait. Atque etiam hic mihi videor videre, esse quasdam cum adiunctione necessitudines, quasdam simplices & absolutas. Item homines mortales, necesse est interire, sine adiunctione: vt cibo vtantur, non est necesse, nisi cum illa exceptione, extra quàm si nolint, fame perire. Ita & appositæ & finitimæ sese inter se explicant & illustrant: vt in hoc loco Cicer. Propter se autem vitanda sunt non ea modò, quæ his contraria sunt, vt fortitudini ignauia, & iustitiæ iniustitia: verùm etiã illa, quæ propinqua videntur, & finitima esse, absunt autẽ longissimè: quod genus Fidentiæ contrarium est Diffidentia, & ea re vitium est. Audacia non contrarium, sed oppositum est, ac propinquum, & tamen vitium est. Hæc qui attendit, nónne vim vocabulorum eorum quæ recenset, penitus perspiciet? Eodem modo ea diligenter omnia sunt considerãda, quæ autores ipsi aut notatione, aut comparatione explicant, vt eum Cicer. quid atomus, quid sumptio, quid careo sit, interpretatur, eius autoritatem vt perfectissimi Grammatici magni facere, & audire prorsus debemus. Item si in hunc Cicer. locum incidamus: Sidera autem æthereum locum occupant, qui quoniam tenuissimus est, quod animal in eo gignatur, id & sensu acerrimo, & mobilitate celerrima esse: quare cùm in æthere astra gignantur, consentaneũ est, &c. nónne Cic. ipso magistro commodè discemus, latinis tam astrum quàm sydus eadẽ significatione esse vsitatum? Sic si in Tusc. legamus: Obtrectare verò alteri, aut illa vitiosa æmulatione, quæ riualitati similis est, æmulari; quid habet vtilitatis? cùm sit æmulantis, angi alieno bono, quod ipse non habeat obue:

obtrectantis autem, angi alieno bono, quod id etiam alius habeat? ex his quid obtrectare, quid æmulari sit, & quemadmodum differant, perspicuè videri potest. Ita & discrimen, quod est inter animam & spiritum, ex his verbis aucupari licet, quę apud Cic. de Natur. leguntur: Quæ spiritu in pulmones anima ducitur, ea coalescit primùm ab ipso spiritu. Quis Grammaticorum clariùs ostenderet differentiam, quæ est inter Arbitrium & iudicium, quàm Cic. faciat pro Rosc. Cœmœdo? Quid enim me herclè est, quò planius verba, quæ eiusdem sunt potestatis, notemus, quàm quòd obseruemus Ciceronem non solùm eadem pagina, sed sententia, vel versu etiam, eandem rem diuersis verbis sæpè solere efferre? vt homines omnia voluptatum genera studiosè consectantes, & luxuriosos, & asotos, eodem loco apellat. Sic committo, & admitto facinus, miror & admiror, appello, & admoneo debitorem, idem valere, vt plurima alia, Cicero ipse oratione sua demonstrat. Sed in omni verborum obseruatione hoc tenendum est, vt animaduertamus, vsúne tantum, an etiam vi significandi, in omnibúsue, an quibusdam tantùm, idem valere vocabula videantur: quod qui non fecerit, rectè de ijs nunquam iudicare poterit. Sed plura exempla huius generis non affero: quod in Opere illo magno, de lingua latina, in quo nunc noctes & dies versamur, vel in omnibus etiam verbis declarabimus, quantum adiumentum, quam insignem vtilitatem hæc obseruandi ratio studijs sit allatura. Tum quoque in libro de Differentiis, quasi proprius locus notæ cuiusq; vocabuli consignandæ nobis dabitur. Nos certè his tractandis, & cognitionem auctam, & orationem emendatam paululum ipsi iam sentimus. Ea verò, de quibus in hoc lib. potissimùm agimus, aut in collocatis verbis, aut mutandi rationibus maximè sunt sita. Nã cùm aut vitiosam & depraua-tam consuetudinem emendare, aut quæ temporib. ferè ex-

tincta

Digitized by Google

iuncta erant, excitare constituimus: in verbis simplicibus tantùm ea imprimis obseruemus, quæ aut ignorat vulgus, aut barbaris nominibus obscurat: cætera coniunctioni & mutationi omnia tribuat. Coniunctorum nominum dúplicem obseruationem antè diximus. Primùm, vt animaduertamus, quæ nomina sint iuncta inter se: deinde, qui casus, quodq; verbum consequantur. Exempla vtriusque suprà posuimus. Hoc solùm monendum hic videtur, tantum momentum esse in aptâ coniunctione nominum, vt de Antonius quidem, ciuis Romanus, Ciceroni eisdem temporibus visus sit latinè locutus, cùm scripserit: facere contumeliam, &, denunciare timorem: quod vulgò iungi rum ea non solebant. Cuius cùm nulla penè, aut exigua valdè, & loquēdo, & scribēdo ratio habeatur, nisi aures & oculos prorsus ab inueterata nunc & corrupta consuetudine ad integrorum & politorum Romanorum orationem traducamus, puritatem & castitatem sermonis nunquam cōsequemur. Quòd si coniunctorum verborum obseruatio rectè instituatur, & consecutionis vtilior opera, & minor est futura. Casuum, modorum, temporum notæ magis apparent, quàm rationes nominum inter se iungendorum. In consecutione ea cum notari debent, quæ & à præceptis, & consuetudine sunt aliena, singulorum verborum vsum considerare in auctorib. legendis debebimus. Nullum enim ferè est, vt antè diximus, quod non consecutionis ratione ab alijs, eiusdem tamen generis, discedat. Quinetiā inueniuntur, quæ præceptis cōprehendi possint, in vulgus nunc minimè nota: vt verba stringēdi, finiendi, & metiēdi, ablatiuus cōsequitur: itē & alia plurima, quæ in libro nostro de ratione iungendæ orat. exemplis declaribimus. Mutandorum & faciendorum verborum ars ita est capitibus à doctis deuincta, vt præcipuis studijs paululum loci relictum videatur. Nam quòd Cicer. nomina propria tertij ordinis, vocatiuo per e, vt secūdi, effert: quòd Adoptio,

Digitized by Google

optio, non adoptati, quòd accersere, non accessire, quòd vehens, etiam pro eo, qui vehitur, auctores dixerint, id etiam à Grammaticis memoriæ proditū est. Hoc tamen obseruationis omninò esse arbitror, attendere, quæ verba supina in u, quæ tempora participiorum omnia admittant. Nam omnibus ea tribui ab auctoribus, non videmus. Item & à verbis quædam nomina in ens finientia fiunt, quæ cum genitiuo iunguntur, non tamen id omnibus, sed certis quibusdam tantùm verbis accidere constat. Quæ cùm vel singula suo loco persequar, longior hic auctoribus enumerandis esse nolo. Quod restat, vt hanc meam operam studiosis commendem, id eo modo faciam, quo animo ea est à me suscepta: vt nimirum magis vias ad discendum aperiam, quàm vt alicui mea obtrudam & venditem. Pueris tamen qui iudicio obseruationis ob ætatem carent, autor essem, non minorem laborem in his, in quibus lingua perficitur, quàm, præceptis quibus tantùm inchoatur, ediscendis etiam singulis, quæ singularem vim habent, omni studio consumerent. Quòd si quotidie certa quædam nomina præscripta memoriæ mandarent, vsuq; tererent, puerili ætate, & paucis annis linguam hanc perfectè discerent. Quòd si in scholis hoc studium excitetur, & literarum magistris imprimis id persuadeatur, id quod hoc meo labore quæsiui, consecutus tum abundè videbor.

DE

DE PHRASIBVS LINGVAE LATINAE, ANTONIO SCHORO AVCTORE.

A Vulgarem cognitionem & vsum omninò videtur fugere. Latini hac præpositione idem significarunt, quod voce Pro, cui Contra opponitur: præsertim cùm ea, quæ aut prosint alicui, aut in defensionem sint, exprimere velint. Quis enim de vulgo sic loquitur, Hoc à me facit? quomodo elegantiùs multò id quod volumus reddis, quam si diceres, Hoc à me est: quod tamen Latinum est, & tritum satis. Sed varietatis causa non solum, Ab aliquo facere: sed, Cum aliquo facere, eodem sensu etiam Ciceronem efferre, obseruare licet. A quo itaq; sic purè & emendatè loqui discamus: Si Cassius respondisset, idem sentire & secum facere Syllam, pro Syl. 174. a.

Demosthenes iam tum φιλιππίζειν Pythiam dicebat, id est, quasi cum Philippo facere. de D. 133. a.

Defensor autem de æquitate nitatur: & ea cùm secum faciat non re, sed depravatione verbi se vrgeri queratur. Par. 241. b.

Cum ille secũ illos facere clamitabat. pro Planc. 277. a.

Rem & sententiam interdicti mecum facere fatebatur. pro Cecin. 300. a

Veritas cum hoc facit. pro Quint. 17. a.

Populus cum illis facit. de Fin. 73. b

Digitized by Google

optio, non adoptati, quòd accersere, non acceſsire, quòd vehens, etiam pro eo, qui vehitur, auctores dixerint, id etiam à Grammaticis memoriæ proditū eſt. Hoc tamen obſeruationis omninò eſſe arbitror, attendere, quæ verba ſupina in u, quæ tempora participiorum omnia admittant. Nam omnibus ea tribui ab auctoribus, non videmus. Item & à verbis quędam nomina in ens finientia fiunt, quæ cum genitiuo iunguntur, non tamen id omnibus, ſed certis quibuſdam tantùm verbis accidere conſtat. Quæ cùm vel ſingula ſuo loco perſequar, longior hic auctoribus enumerandis eſſe nolo. Quod reſtat, vt hanc meam operam ſtudioſis commendem, id eo modo faciam, quo animo ea eſt à me ſuſcepta: vt nimirum magis vias ad diſcendum aperiam, quàm vt alicui mea obtrudam & venditem. Pueris tamen qui iudicio obſeruationis ob ætatem carent, autor eſſem, non minorem laborem in his, in quibus lingua perficitur, quàm, præceptis quibus tantùm inchoatur, ediſcendis etiam ſingulis, quæ ſingularem vim habent, omni ſtudio conſumerent. Quòd ſi quotidie certa quædam nomina præſcripta memoriæ mandarent, vſuq; tererent, puerili ætate, & paucis annis linguam hanc perfectè diſcerent. Quòd ſi in ſcholis hoc ſtudium excitetur, & literarum magiſtris imprimis id perſuadeatur, id quod hoc meo labore quæſiui, conſecutus tum abundè videbor.

DE

DE PHRASIBVS LINGVAE LATINAE, ANTONIO SCHORO AVCTORE.

A Vulgarem cognitionem & vsum omninò videtur fugere. Latini hac præpositione idem significant, quod voce Pro, cui Contra opponitur: præsertim cùm ea, quæ aut prosint alicui, aut in defensionem sint, exprimere velint. Quis enim de vulgo sic loquitur, Hoc à me facit? quomodo elegantiùs multò id quod volumus reddis, quam si diceres, Hoc à me est: quod tamen Latinum est, & tritum satis. Sed varietatis causa non solum, Ab aliquo facere: sed, Cum aliquo facere, eodem sensu etiam Ciceronem efferre, obseruare licet. A quo itaq; sic purè & emendatè loqui discamus: Si Caßius respondisset, idem sentire & secum facere Syllam, pro Syl. 174. a.

Demosthenes iam tum φιλίππιζειν Pythiam dicebat, id est, quasi cum Philippo facere. de D. 133. a.

Defensor autem de æquitate nitatur: & ea cùm secum faciat non re, sed deprauatione verbi se vrgeri queratur. Par. 241. b.

Cum ille secũ illos facere clamitabat. pro Planc. 277. a.

Rem & sententiam interdicti mecum facere fatebatur. pro Cecin. 300. a

Veritas cum hoc facit. pro Quint. 17. a.

Populus cum illis facit. de Fin. 73. b

Digitized by Google

Ab aliquo stare. *Aut à se potius quàm ab aduersarijs stare. de In. 37. b.*

Stare à mendacio contra verum, vt nemo contra ciuium perditorum popularem dementiam à senatu, & à bonorum causa steterit constantius. *de In. 42. b.*

Stare à voluntate scriptoris. *de Clar. 190. a.*

Stare à sententia. *de In. 78. b.*

Cum aliquo stare. *Si quid de aequitate ea, quæ cum aduersario staret, derogasset. de In. 80. a.*

Non stantem cum ijs, qui &c. *de Fin. 116. b.*

Ab aliquo esse. *Sed vide ne hoc totum Scaeuola sit à me. de Orat. 89. b.*

Qui sunt ab ea disciplina. *Tus. 176. b.*

Locus cõmunis à translatione, & contra eum qui translationem inducit. *de In. 69. b.*

Loci communes à testibus, contra testes: à quæstionibus, contra quæstiones: ab argumentis, contra argumenta: à rumoribus, contra rumores. *ad Her. 8. a.*

Habere secum aliquem. *Brutus videtur mihi & plebeculam vrbanam, & si fidem fecerit, etiam bonos secum habiturus. At. 257. b.*

Hoc non modò non est contra me, sed maximè meam causam defensionemq; confirmat. *pro Clu. 38. b.*

Ab aliquo soluere, repræsentare, dare, numerare, *dicebant Latini, cùm significare vellent, non ipsum debitorem, sed alium eius nomine, creditori pecuniam numerare: quod nostri homines, non Romano, sed suo more proferunt his modis,* Alicui satisfacere. facere per aliquem. Alicui soluere alicuius nomine.

Frater laborat, vt tibi quod debet, ab Egnatio soluat. *At. 114. a.*

Hæc

Hac emptione facta, pecunia *soluitur à Cacinna*. pro *Cæc. 228. a.*

Homines non modò non recusare, *sed etiam hoc dicere*, *se à me soluere*. *At. 83. a.*

Sinite me quod vobis fretus, *huic sæpe promisi*, *id à vobis ei persoluere*. *Cic.*

Ab Aulo Seruilio dicit se dedisse & à suis fratribus, pro *Flac. 153. b.*

Quod enim Prætori dare consuessent, *quoniam ego non acceperam*, *se à me quodammodò dare*. *Att. 83. a.*

Reliquæ pecuniæ vsuram Silio pendemus, *dum à Fabonio repræsentabimus*. *Att. 194. b.*

Si Prætor dedit, *à quæstore numerauit*, *quæstor à mensa publica*, *mensa aut ex vectigali*, *aut ex tributo*. pro *Flac. 155. b.*

Sumptum haurit ex ærario, *suppeditat à socijs*. *contra Rul. 72. b.*

Misimus, *qui ab illo pecuniam depositam nostris recuperarent*. *contra Rul. 74. b.*

Sic firmus, *paratus*, *imparatus*, *instructus*, *inops*, *nudus*, *solido*, *inuictus*, *impunitas ab aliqua re dixerũt veteres*: *quas locutiones cùm nostri homines ignorent*, *inuexerunt nouas in linguam Latinam*. *vt*, *Quantum pertinet ad equitatum*, *sumus valde firmi*, *valde instructi*. *Quod Latini sic protulerunt*: *Antonius*

Antonius ab equitatu firmus esse dicebatur. *Cicer. Epist. 152. b.*

Paratus ab exercitu. *Cic. Epist. 120. a.*

Sumus flagitiosè imparati, *cùm à militibus*, *tum à pecunia*. *Att. 112. a.*

Digitized by Google

Ille Græcus ab omni laude felicior. de Cla. 170. a.

Mediocriter à natura instructus. de Cla. 186. a.

Nudus à propinquis, nulla cognatione munitus. de Clar. 199. b.

Tam inops eram ab amicis? tam nuda Respub. à magistratibus? pro Dom. 225. a.

Inops ab amicis. Att. 1. a.

Tum erat ab oratoribus quædam in foro solitudo. de Clar. 185. a.

Nunquam à causis & iudicijs districtior fui. Qu. fr. (317. a.

Quin inuictum se à labore præstiterit: Off. 14. a.

Quorum impunitas fuit non modò à iudicio, sed etiam à sermone. pro R. P. 126. b.

Nihil tibi à me defuit. pro Mur. 125. b.

Tibi, ô T. Anni, nullum à me amoris, nullum studij, nullum pietatis officium defuit. pro Mil. 121. a.

ABDICO. *Vsi sunt prisci Romani tam ornatè, quàm propriè, hoc verbo, cùm significare vellent, aliquem magistratum, aut munus suum deponere: quod vulgus nunc potius effert per, Tradere suum imperium, magistratum, aut munus alij: hoc enim propius accedit ad vernaculam linguam.*

Magistratu se abdicare. de D. 124. a.

Antonius eo die non modò consulatu, sed etiam libertate se abdicauit. I. Anton. 185. b.

Abdicare se prætura. in Cat. 119. a.

Abdicare se tutela. Att. 85. a.

ABDO. *Quàm obscurata sit Latini sermonis integritas, cùm multa alia, tum hoc verbū declarat. Quotusquisq; enim nunc est, quid illud cum accusatiuo iungit?*

Digitized by Google

git? Vix tamen aliter vsum Ciceronem inuenias: à quo agitur licet sic loqui discas, vt: Ille se in interiorem partem ædium abdidit. At. 56. a.

Itaq; abdidit se in intimam Macedoniam. Epist. 217. a.

Abdo me in bibliothecam. Epist. 108. a.

Et sese abdiderit in classem. Epist. 130. b.

Naturæ eius partes texit atq; abdidit. Off. 25. b.

Neq; me in Arpinum hoc tempore abdam. Off. 138. a.

Cùm se ille fugiens in scalarum tenebras abdidisset. pro Mil. 109. b.

Si qui literis se ita abdiderunt. pro Ar. 188. a.

Qui luce ediderat genitor Saturnius, idem abdidit. de Is domum se abdidit. I. P. 99. b. (D. 121. b.

ABDVCO. Vulgus videtur omnino ignorare vsum huius verbi, cùm nimis religiose se simplici astringat: quasi solum ad animata mouentia sese referretur, & significaret ducere aliquem ab aliquo ad aliquem locum: cùm Cicero toties, & alij Romanæ puritatis periti, pro auertere, amouere vsurparint, animo, sensibus, & similibus attribuerint.

Abducere cogitationem è consuetudine. Tus. 156. a.

Aciem mentis à consuetudine oculorum. de Nat. 34. b.

Animum à cogitationibus.

Animum à solicitudine. Epist. 48. a.

Animos à defensione. de Orat. 136. a.

Aliquem à meritricio quæstu. pro Qu. 15. b. & in Ant. Se ab angoribus & molestijs. Epist. 70. a. (169. a.

Seruum ab aliquo. pro Deiot. 149. b.

Discipulum à Doctore. de Orat. 112. a.

A religione ad quæstum. de D. 99. b.

Digitized by Google

ABEO. Eleganter attribuitur hoc verbum & alijs verbis motum non significantibus, cùm vsurpatur pro eo quod nos dicimus, desinere, desistere, aut cessare: vt,

Nausea iam planè abijt. At. 226. a.

De loco quidem nunc abijt pestilentia. Epist. 232. b.

Illa mea, quàm solebas antea laudare, ô hominem facilem, ô hospitem non grauem, abierunt. Ep. 138. a.

Singularem quandam significationem habet hoc verbum, cùm Latini vtuntur pro accedere. aut (vt vulgò loquuntur) Demittere se ad vulgi opinionem, ad ineptias, vt,

Abire ad vulgi opinionem. Off. 68. b.

Quid ad istas ineptias abis, inquies. pro S. R. 25. b.

Sic longè abire Latini, quod alio modo dicitur, altè repetere, aut vt Barbari dicunt, petere aut sumere aliquid à longinquo, remotiora exempla petere: vt, Audi, ne longè abeam, moriens quid dicat Epicurus. P. I. 84. 30. b.

Multos nominatim proferre possum, ne longiùs abeam, vel tribules, vel vicinos meos. O. 1. 25. 24. b.

Vt ne longiùs abeam, declarat ista adscriptio esse aliquid. O. 1. 303. 3. b.

Non longè abieris: num ius ciuile vestrum ex libris cognosci potest? E. 104. 13. b.

Latini quoq; solent hoc verbo vti, cùm significare volunt, ea quæ commota sunt, non permansura in eo statu, aut vt gulgus loquitur: Non hæc ita transibunt, tu plus de hac re audies: vt, non poterit sic abire. P. I. 125. 24. b.

Ad summum non possunt isthæc sic abire. A. 222. b.

Mirabar,

Mirabar, si hoc sic abiret. Terent. in And.

Non hoc tibi abibit.

ABIRE à sensibus, Abire ab homine, *pro discedere, & aliò transire. vt,*

Sed abeo à sensib. quid est quod ratione percipi possit?

Sed ab hoc parumper abeamus, quandoquidem de genere, non de homine quærimus.

Significatur etiam hoc verbo, defungi aut abdicare se magistratu, deponere magistratum: vt,

Abire magistratu. Epist. 60. b.

Abire consulatu. Ar. 11. a.

AIVRE non abire: *pro non discedere à iure: Ita dicimus, Abire ab emptione aliqua: quod vulgò dicitur, non tenere emptionem aliquam, non habere pro rato.*

Malè precabantur quoq; veteres Latini hoc verbo alicui; vt,

Abi in malam crucem. Terent.

Quin tu abis in malam pestem, malumq; cruciatum. In Anton. 257.

Pro his Latinis germanicolatinè dicunt: I ad patibulum: I quòd pestis, aut ignis Sancti Antonij, aut simile te perdat.

ABHINC. *Neq; vim, neq; vsum nostra ætatis homines ij intelligunt, qui futuro tempori hanc dictionem quoq; attribuunt, semperq; cum ablatiuo iungunt. cum Cicero semper ea voce & tempus præteritum notet, & tam accusatiuo quàm ablatiuo coniungat: vt, Quæstor Cn. Papirio consuli fuisti abhinc annos quatuordecim. In Ver. 82. b.*

Etenim si Cn. Pompeius abhinc annos quingentos fuis-

Digitized by Google

Sostippus & Epicrates, fratres sunt Agyrinenses, horum pater abhinc duo & viginti annos est mortuus. In Ver. 113. a.

Abhinc annos propè viginti negaui posse mortem immaturam esse consolari. In Ant. 183. a.

Repromittis tu abhinc triennium. pro Q. Ros. 51. a.

Demosthenes fuit abhinc annos propè trecentos. de Diui. 133. a.

CVM ablatiuo. Roscius cum Flauio pro societate decidit abhinc annis quindecim. pro Q. Ros. 51. a.

Herodotus offendit eum mensem comitialem, comitijs iam abhinc triginta diebus habitis. In Ver. 134. b.

Gratum feciſſe, quod pro Cornificio me abhinc amplius annis viginti quinq; ſpopõdiſſe dicit Flauius. At. 190. b.

ABIICIO. Veteres illi Latini, quos non ſatis laudare poſſumus, præcipuè adhibuerunt hoc verbum, cùm vel contemptum vel deſperationem ſignificare vellent: hoc pacto, vt Famam ingenij abijcere. Epiſt. 135. b.

Abijcere ſpem alicuius rei. In Ver. 87. b.

Abijcere voluntatem diſcendi. ſimul cum ſpe diſcendi. de Orator. 121. b.

Omnem curam de Repub. cogitationem de dicenda ſententia, commendationem cauſarum abijcere. Epiſt. (138. b.

Abijcere conſilium profectionis. At. 156. a.

Haſtas abijcere, pro deſperare, pro Mur. 134. b.

Sic abijcere cogitationes in rem humilem: pro res paruas & leues cogitare. vt, (102. a.

Abijcere ſuas cogitationes in rem tam humilem. de Am.

ABIECTVS, contemptus, vulgaris, humilis. vulgatum non ſatis eſt. vt,

Non

Digitized by Google

Non quòd illi causam pecuniæ publicæ contemptam & abiectam putarent. pro Clu. 37. a.

Senatum abiectum excitaui. At. 12. a. (a.

Cùm ipsi inter nos abiecti neglectiq; sumus. de Fin. 104.

Verba non abiecta, res compositæ diligenter. de Clar.

Exanimata vxor, abiecta metu filia l.C. 118. b. (186. a.

Hic abiectus non tam ad pedes, quàm mores, sensumq; nostros. pro Cæl. 54. a.

Sæpe in quibusdam est animus abiectior, & spes amplificandæ fortunæ fractior. Am. 107. a.

Sum animo perculso & abiecto. At. 40. a.

Homo contemptus & abiectus. contra Rul. 85. a.

Desertus & abiectus. Epist. 5. b.

Humilis & abiectus. de Finib. 138. a.

Abiectus & semiuiuus. I. P. 86. a.

Comicorum senarij abiecti. Or. 215. a.

Summissus & abiectus) (se efferens. Off. 125. a.

ABIVDICO. Huius verbi non est valde abdita & retrusa significandi vis: sed à multis nunc negligitur & ignoratur. vt,

ABIVDICARE aliquid ab aliquo. Nullas res cuiusquam tam patria atque auita fuit, quæ non ab eo imperio istius abiudicaretur. In Ver. 68. b.

Tanta pernicies fortunis omnium non potest accidere, quàm opinione populi Rom. rationem veritatis, fidei, religionis ab hoc ordine abiudicari. In Ver. 77. a.

Nullus iudicabit, Alexandriam regis esse à populo Romano abiudicabit. contra Rull. 74. b.

ABIVRO, Periurio nego quod debeo: quod verbum cùm vulgus ignoret, dicit, iurare se non debere, iuramentum præstare.

Digitized by Google

Mihi abiurare certius est quàm dependere. At. 5. a.

Abiurare creditum. Plaut.

Pecuniam in iure abiurare, idem.

ABROGO. Verbi huius vis & vsus prorsus nunc ignoratur vulgo: quis enim est, qui eo vtitur, cùm significare velit, rogando auctoritatem alicui detrahere? aut solùm auctoritatem alicui detrahere. nam cùm imperiti significare velint magistratus auctoritatem alicui detrahere, dicunt: Deponere aliquem de officio, de magistratu, quod barbarum est. Pro, Legi, aut legem abrogare, recentiores dixerunt abolere legem, sic abolere fidem. Cicero verò, & alij suæ ætatis auctores, abrogare: quod exempla comprobabunt.

Si tibi magistratum abrogasset, minore ignominia te affecisset. in Ver. 136. b.

Brutus collegæ suo imperium abrogauit. de Cla. 169. a.

Qui collegæ magistratum per seditionem abrogauit. pro Mil. 115. a.

Cato legem promulgauit de imperio Lentuli abrogando. Qu. Fr. 308. a.

Eiq; imperium est abrogatum. pro Dom. 230. a.

LEGEM, aut legi abrogare. M. Octauius legem Semproniam frumentariam populi frequentis suffragijs abrogauit. de Clar. 184. b.

Abrogare legem, derogare aliquid de lege, & commutare legem. de In. 79. a.

Lex illa neq; tolli, neq; abrogari potest. de Leg. 172. a.

Eas tu leges rogabis, videlicet quæ nunquam abrogentur? ibid.

Cùm lex abrogatur, idipsum rogatur, quomodo eam abrogari oporteat. At. 50. b.

Cui

Cui lege abrogatum, vel derogatum sit. ad Her. 9. a.

POTESTATEM, fidem abrogare. *Gracchus potestatē intercedendi collega abrogauit. de Leg. 11. b.*

Si tibi de liberatum est, quibus abroges fidem iurisiurandi. Prō *Qu. R. 52. a.*

Aequaliter omnibus abrogatur fides. Aca. 10. a.

Quares fidem abrogat orationi. ad Her. 4. a.

Abrogare fidem famae. ad Her. 8. b.

ABSTINENTIA. *Multi hoc nomine ea efferunt quae continentia significat, nimirum temperantiam in voluptatibus, sed inepte valde. Nam abstinentia ijs tantùm tribuitur, qui manus ab alienis abstinent: cui Rapacitas opponitur.*

Nulla autem re conciliare facilius beneuolentiam multitudinis possunt ij, qui reipublicae praesunt, quàm abstinentia & continentia. Off. 49. b.

Sic in prouincia nos gerimus, quod ad abstinentiam attinet, vt nullus teruncius insumatur in quenquam. At. 27. a.

Iustitia, abstinentia, clementia tui Ciceronis reuiuiscunt. At. 76. b.

Nunc denique incipiunt credere fuisse homines Romanos hac quondam abstinentia. pro *Pom. 11. b.*

Traducere munus extraordinarium summa abstinentia. At. 32. a.

Possum multa dicere de prouinciali eius in eo magistratu abstinentia pro *Sest. 4. a.*

ABSTINEO. *Latius multo patet quàm abstinentia. Ex quo intelligimus, latinè discere nihil ferè esse, nisi obseruare quemadmodum optimi auctores sunt locuti*

Digitized by Google

Operæpratium igitur est, varium vsum huius verbi videre: nam & ablatiuo sine propositione, & cum præpositione, & omisso aliquando accusatiuo Se, aliquando addito iungitur.

Imperatorem debere abstinere manus, oculos, animum à coniugibus, à liberis, ab auro, gazaq; regia. pro Pom. 16. b.

Domitas habere libidines, coërcere omnes cupiditates, nostra tueri, ab alienis mentes, oculos, manus abstinere. de Or. 101. a.

Manus abstinere ab alienis pecunijs. in Verrem. 236. b.

Qui cùm in conuiuium venisset, si quicquam calati asperserat, manum abstinere non poterat. in Verr. 211. a.

Confugu ad Physicos eos, qui maximè in Academia irridentur: à quibus ne tu quidem iam te abstinebis. Acad. 14. b.

Quid auctoritas nostra, qui à cæteris coniurationis caussis abstinuimus. pro Syl. 182. b.

Abstineant in hoc iudicio manus, animosq; ab hoc scelere nefario. in Ver. 73. a.

Postulatur ab omnibus, vt ab ijs se abstineant maximè vitijs, in quibus alterũ reprehenderunt. in Ver. 148. b.

Ab obscœnis voluptatibus abstinere, minimè difficile est. Tus. 246. b.

Homines tenebras & solitudinem nacti, nullo dedecore se abstinent. de Fin. 98. a.

Iurgijs & inimicis abstinere. de Diu. 101. b.

Maledicto, aut maledictis abstinere. in At. 161. b. At. 287. a.

Faba quidem Pythagorei vitiq; abstinuêre. de D. 133. a.

Consi-

Digitized by Google

Consilium est, suffocare vrbem & Italiam fame: deinde agros vastare, vrere, pecuniis locupletum non abstinere. At. 140. a.

Manus abstinere ab aliquo: pro non percutere, & occidere aliquem.

Nihil agrius factum est multo labore meo, quàm vt manu ab illo appellatore abstinerentur. in Verrē. 234. a.

Vix homines manus à te abstinere possunt. pro Se. 31. a.

Alexander cùm interemisset Clytum familiarem suum, vix à se manus abstinuit, tanta vi fuit pœnitendi. Tusc. 236. b.

Quod ne ad vitam vocas, vnum efficis, vt à me manus abstineam. At. 41. b.

Absum, Variis & multis rebus coniungitur. Quæ verò minus in vsu & ore vulgi sunt, ea tantùm conquiremus & eligemus. Primùm propiùs abesse locum, aut tempus aliquod, quid sit, ij ignorant qui dicunt: Propius, aut propior est Spira Heydelbergam, quàm Vuormacia, aut propinquor est. Cicero verò sic est locutus:

In his locis, quæ à Brunduſio absunt propius quàm tu, biduum aut triduum, nihil auditur noui. Att. 232. a.

Tu illam manum mihi cura vt præstes, quoniam propius abes. Att. 1. b.

Propius à morte abesse. Cic.

Antiquitas, quæ quò propius aberat ab ortu, & diuina progenie, hoc melius ea cernebat. Tusc. 153. b.

Abesse aliquid, pro desiderari, requiri: & aliquem abesse alicui homini, cui opponitur adesse, defendere, peruulgata non sunt.

Cras-

Craſſum hic volebat imitari: Cotta malebat Antonium: ſed ab hoc vis aberat Antonij. Craſſi ab illo lepos. Paulò pòſt. Iſtis cùm ſummi eſſent oratores, dua res maxima altera alteri defuit. de Or. 183. a.

Cùm immolare quiſpiam velit, tum fieri extorum mutationem, vt aut abſit aliquid, aut ſuperſit. de Diuin. 115. b. 105. a.

Neq; enim eſt quicquam aliud prater mundum, cui nihil abſit, quodq; vndiq; aptum, perfectum, expletumq; ſit omnibus numeris. de Nat. 33. a.

Quid enim abeſt huic homini, quod ſi adeſſet, iure hoc tribui & concedi putaremus? pro Cæl. 56. b.

Quid huic abeſt, niſi res & virtus? de Or. 135. a.

Quamobrem quid eſt quo mirere, ſi cum iiſdem in hac cauſa vides adeſſe, cum quibus in cæteris intelligis abfuiſſe? pro Syl. 168. a.

Mirari deſinat Torquatus, me qui Antronio abfuerim: Syllam defendere. pro Syl. 169. b.

Quæ ablata dixi, perſcripta erant hoc modo: Quod ex æde Mineruæ hoc & illud abeſſet, quod ex æde Iouis, quod ex æde Liberi. Paulò pòſt: Petiuerunt vt ſibi ignoſceretur, quod hæ res abeſſent. in Ver. 232. b.

Omnia genera animalium complexu teneat oportet, vt ex eodem ne quid abſit. de Vni. 202. a.

Vulgus quid abſit à perfecto, ferè non ex toto intelligit. de Offi. 53. a.

ALIQVEM abeſſe ab aliqua re. *Pro alienum & diſiunctum eſſe, & abhorrere, vt à vitijs, à virtutibus, quia ſatis percrebuiſſe puto, exemplis non declarabo. Sed. Non abeſſe quin vt, peruulgatum non eſt, ijs enim*

verbis

verbū significabant Latini, quod nostra lingua dicimus. Es fehlet nicht/ es wirt kaum fehlen: Galli sic. Il ne s'en faut gueres que: on, s'en fault, &c. quòd cū vulgus ignoret, quomodo rectè latinè dicatur. à Cicerone id discat.

Abesse non potest, quin eiusdem hominis sit probos improbare, qui improbos probet. Ora. 220. a.

Prorsus nihil abest, quin sim miserrimus. At. 180. a.

Aberit nō longè, quin hoc à me discerni velit. At. 143. b.

TANTVM abest, vt: Prorsus nunc ignoratur, quemadmodum Romani illi veteres hoc genere loquendi sint vsi. idcirco longè aliter vulgus nunc ea, quæ olim per, Tantum abest vt, efferebantur, proferre consuevit. Vsum igitur verum quisq; ab ipso Cic. discat, seq; ipse emendet: primùm animaduertat, quomodo hīc Vt conuixerit cum Tantum abest. nam aliquando alterum omittitur. Sed altero Vt, contrarium ferè antecedentis redditur.

Tantum abest vt libertatis inimicos ornem, vt effici non possit, quin eos tam oderim, quàm Rempublicam diligo. in A. 238. a.

Tantum abest vt aliquam bonam gratiam mihi quæsisse videar, vt multas etiam simultates intelligam me suscepisse. pro Clu. 17. b.

Tantum abest vt id consentaneum esset, vt maximè etiam repugnaret. At. 8. b.

Is enim qui occultus & rectus dicitur, tantum abest vt se indicet, perficiet etiam vt dolere alterius improbè facto videatur. de Fin. 76. a.

Tantum abest vt malum mors sit, vt verear ne hominī nihil

nihil sit non malum aliud certè, sed nihil bonum aliud potius. Tus. 164. b.

At Philosophia quidem tantum abest, vt perinde ac de hominum vita est merita, laudetur, à plerisq; neglecta, à multis etiam vituperetur. Tus. 164. b.

Tantum abest vt scribi contra nos nolimus, vt id etiam maximè optemus. Tus. 175. b.

Tantum abest vt hæc bestiarum causa parata sint, vt ipsas bestias hominum causa generatas esse videamus. de N. 58. a.

Tantum abest vt amicitia propter indigentiam colantur, vt ij qui opibus & copijs, maximeq; virtute præditi, liberalissimi sint & beneficentissimi. de Am. 106. a.

Tantum abest ne, vt pro, vt non posito, Ne.

Tantum abest, ne (quod ij qui hoc aut magistrorum inopia, aut ingenij tarditate, aut laboris fuga non sunt assecuti, solent dicere) eneruetur oratio compositione verborum, vt aliter in ea nec impetus vllus, nec vis esse possit. Or. 219. b.

Alterum, Vt, hoc est, consequentis, omissum.

Itaq; tantum abfuit, vt inflammares animos nostros, somnum isto loco vix tenebamus. de Clar. 190. b.

Tantum porrò aberat, vt binos scriberent, vix singulos confecerunt. Att. 211. a.

Tantum abest vt, in propositione consequenti. Dixerim me vel plurima vincula tecum summa coniunctionis optare, & sunt amoris artissima: tantum abest, vt ego ex eo quo astricti sumus, laxari, aliquid velim. Att. 89 b.

Interpositum orationi.

Qui

Qui altiore animo sunt, totos se ad studia doctrina contulerunt: qua in vita tantum abest, vt voluptates consectentur, etiam curas, solicitudines, vigilias suscipiunt. de Fin. 138. b.

A sole abesse, *iubentur ij qui apricanti officiunt. Quod nostri barbarè dicunt, Stare ex sole, Ire ex sole. Eodem modo rectè posse dici puto, Abesse à lumine: vt cùm ij qui officiunt, iubentur discedere: pro quo vulgus ineptè, Stare ex lumine.*

Ac verò Diogenes liberiùs, vt Cynicus, Alexandro roganti, Vt diceret si quid sibi opus esset: Nunc quidem paululum à sole absis, officiebat videlicet apricanti. Tus. 246. b.

Abutor, *non solùm vitij quod vulgus putat, sed laudis quoq; est: vt,*

Quæ igitur studia magnorum hominum sententia vacationem habent etiam publici munerib, ijs, concedente repub. cur non abutamur? E. 129. a.

Hic tu fortassè eris diligens, ne quam ego horam de meis legitimis horis remittam: nisi omni tempore quot mihi legi concessum est, abusus eo quærere in Verr. 80. b.

Lepidus obsequio meo, si ita faceret, ad omnia abuteretur. E. 152. b.

Nos Elephantorum acutissimis sensibus: nos sagacitate Canum ad vtilitatem nostram abutimur. de N. 56. b.

Annij Tribunatu, rebus omnibus pro salute Reip. gestis, ad huius criminis defensionem non abutemur. pro Mil. 103. b.

Accedo. *latè admodum hoc verbum patet. Qua verò alienior a sunt ab vsu quotidiano nostrorum temporum,*

Digitized by Google

à solùm indicabimus. Vsurparunt Latini hoc verbum, cùm significare vellent ex iis quæ proponebantur aliquid eligere, & vt vulgò dicunt, in aliquid consentire.

Demonstrare per amplificationem, ad vtram potius legem accedere oporteat. de In. 80. b.

Cùm rem communi verbo appellaris, leuius dixisse videaris: cùm ad electius verbum accedas, insigniorem facias. ad Her. 32. b.

Nec illos congressuros, nec si congressuri essent Pompeium ad vllam conditionem accessurum putabam. Att. 133. a.

Condemnari malebant, quàm ad eius conditiones pactiones q3 accedere. in Ver. 162. a.

Cur ex tot creditoribus alijs ad istam rationem nemo accesserit? pro Quint. 14. a.

Similitudinem notabant quoq3 latini hoc verbo, præsertim adiuncta voce Propè: quam cùm semper nostri homines eodem modo, hoc est nomine Simile proferant, discant à Cicerone, quemadmodum Similius, & Simillimum alijs quoq3 verbis commutare poterunt.

Potest accidere vt existat aliquid, quod & verisimile videtur, & absit longissimè à vero. quomodo, si magna ex parte ad verum ipsum, aut quàm proximè accedant. Aca. 10. b.

Alexidis manum amabam, quòd tam prope accedat, ad similitudinem literæ, tuæ. At. 100. a.

Sanè dubitare visus est Sulpitius & Cotta, vtrius oratio propius ad veritatem videretur accedere. de Or. 108. a.

Ad similitudinem deorum propius accedebat humana virtus, quàm figura, de N. 20. b.

Qui

Qui tolerabiliores volunt esse, & ad veritatem vitæ propius accedere. de Or. 103. b.

In vtramq; partem dicendo & audiendo eliciant, & tanquam exprimant aliquid, quod aut verum sit, aut ad id quàm proximè accedat. Ac. 3. a.

Præsensio et scientia rerum futurarum proximè ad deorum vim naturæ mortali accedit. de Diu. 80. a.

Ad sapientiam proximè accedere. de Am. 103. b.

In dicendo numerosum putatur, nō q̄ totū constat è numeris, sed q̄ ad numeros proximè accedit. Or. 218. b.

Cum Datiuo. *Duobus igitur summis, Crasso & Antonio, L. Philippus proximus accedebat: sed longo interuallo tamen proximus. de Cla. 180. a.*

Velim tibi persuadeas, cùm constet excellere hoc genere virtutis, vt nunquam extimescas, nunquam perturbere, me huic tuæ virtuti proximè accedere. E. 177. b.

Accessio. *Vulgare iam non est significasse olim Latinos hoc nomine ea, quæ tanquam honoraria adijciebantur ad vectigalia, decumas, aut ea omnia quæ dominis & principibus ex pacto pendebantur.*

Ait enim Cic. Dum Sabinio pecuniam Posthumus coget ex decumis Imperatorum, pecuniam sibi coëgisse: non intelligo hoc quale sit, vtrum accessionem decumæ vt nostri facere coactores solent, centesima aut decessionem de summa fecerit, si accessionem, vndecim millia talentum ad Sabinium perucnerunt. at non modò abs te decem millia obiecta sunt, sed etiam, ab his æstimata. Addo illud etiam, qui tardem conuenit, aut tam graui onere tributorum ad tãtam pecuniam cogendam mille talentum accessionem esse factam: aut

Digitized by Google

In tanta mercede hominis, vt vis, auariſſimi, mille talentum deceſſionem eſſe conceſſam, neq; enim fuit Sabinij remittere tantum de ſuo, nec regis imponere tantum pati ſuis, pro Rab. poſt. 127. b.

Populus publicè coactus eſt ei conferre lucri tritici modium XXVI. acceſſionem H.S.M.M: de acceſſione. O. 1. 16. & 1. b. Decumas addixit eidem illi Decumo. hoc eſt, tritici medimnum quinq; millia: acceſſionē aſcripſit H.S.M.D. in Ver. 166. 5. a. Ad ſingula medimna multi H.S. duo, multi H.S. quinq; acceſſionis cogebātur dare: qui minimū ſingulos nūmos. in Ver. 173. 7. a.

Nec nummorum acceſſionem cogebatur arator dare, nec ternas quinquageſimas frumenti addere. ibid. Iſte homo amentiſſimis in vendundis decumis, nummorum faciebat acceſſiones ad ſingulas decumas, neq; multum bina aut terna millia addebat. Ibid.

Acceſſionem adiungere ædibus, Latine dictum eſt: quòd barbarè dicitur, partem aliquam ædificare ad ædes, aut addere partem aliquam, ampliare ædes.

Hanc Scaurus demolitus, acceſſionem adiunxit ædibus. Off. 28. a.

Accidit. *Gratum, iucundum, & eius generis alia accidere alicui, diuulgata ſatis non ſunt. Efferimus enim ſolùm iſtiuſmodi ſententias per verbum Eſt: vt Gratum, iucundum mihi fuit. Latini etiam hoc modo.*

Omnia enim ſecundiſſima nobis, aduerſiſſima illis accidiſſe videntur. At. 162. b. At. 85. a. Quod video, tibi etiam nouum accidiſſet, tanquam mihi. Epiſtol. 40. c. Quæ ſcribis ad me minimè mihi miranda, & maximè iucunda acciderunt. Epiſt. 30. b. Cognoui omnia, quæ à me

Digitized by Google

à me profecta sunt in te, tibi accidisse gratissima. pro Pl. 271. b. In quibus ipsi aculei, si quos habuisti in me reprehendendo, tamen mihi non ingrati acciderunt. At. 3. b. a. Nam mihi omnia, quæ iucunda ex moribus alterius homini accidere possunt, ex illo accidebant. Epist. 41. a. Illud mihi permirũ accidit, tantã temeritatẽ, &c. At 100. b. Hoc mihi accidit iucundissimum.

Accipio. Plurimis & varijs rebus hoc verbum tribuitur: sed in quibus aut reconditus aliquis sensus est, aut ignoratio vulgi, ea tantũ in lucẽ proferemus. Et in primis ignorari vulgo videtur, notasse Latinos idem hoc verbo, quod per Tracto, siue verbis, siue verberibus, siue eos quos aut hospites, aut conuiuas adhibemus. vt: Sparta verò pueri ad aram sic verberibus accipiuntur, vt multus è visceribus sanguis exeat: nonnunquam etiam ad necem: quorum non modo nemo exclamauit vnquam, sed ne ingemuit quidem. Tusc. 182. a.

Numquam fuit crudelis Verres hominem (Sopatrem) leniter clementerq; accepit. eum in statua C. Marcelli diuaricari ac deligari iubet, &c. in Ver. 220. b.

Quicíues Romani quemadmodum essent accepti, audistis ex ipsis: bona sibi erepta esse dixere. Ibid. 20. a.

Hunc ego accepi in Senatu. vt soleo. At. 17. a.

Si inuitauerit, id quod solet: sic hominem accipiemus, vt molestè ferat se de via discessisse. pro Cl. 20. 52. b.

Quo te modo, inquit Architas villico iratior, accepissem, nisi iratus essem? Tus. 26. b.

Accipitur Pompeius satis malè à Curione, & totus eius secundus consulatus exagitatur. Epist. 121. b.

Epicurum Stoici malè accipiunt. Epist. 107. b.

Digitized by Google

Copiolæ meæ sunt extenuatißimæ, aut inopia omnium rerum peßimè acceptæ. Epist. 174. a.

Exclusus ab Antiochia Dolabella, & in oppugnãdo malè acceptus, nulla alia confisus vrbe, Laodiceam se contulit. E. 190. b.

Stomachari, contumeliosè vexare, maledicere, totis voluminibus concidere, malè accipere, figere maledictis aliquem. de N. 20. a.

Esto qui aliquanto plus cogitasset, malè accipit verbis Rabonium. in Ver. 104. b.

Quintum puerum accepi vehementer. At. 159. b

Nõ multi cibi hospitẽ accipies, sed multi ioci. Ep. 143. a.

Magnificẽtißimè accipi ab aliquo hospitio. de. D. 125. a.

Hospitio agresti aliquem accipere. At. 32. b.

Sicilia ciues Romanos omnes suis ipsa sedibus libentißimè semper accepit. in Ver. 268. a.

Regio apparatu accipere aliquem: de Som. 126. b.

Tribus triclinijs accepti, ὁι περὶ αὐτὸν valdè copiosè: liberiùs minus lautis seruisq; nihil defuit: nam lautiores elegãter accepit. At. 222. a.

Sic accipere aliquem, in A. 228. a.

Honorificè aliquem accipere. in Ver. 214. a

Nos Asia accepit admirabiliter. At. 75. b.

Hilarè à te acceptus sum. de Or. 135. b.

Hilariùs & bene acceptus. At. 232. b.

Sensibus quoq; tribuitur, idemq; fere valet, quod audire, vel intelligere: vt ad verbum aliquid, non ad sententiam accipere: quod imperiti sic efferunt: Accipere aut interpretari aliquid vt verba sonant, non respicere sententiam. Sed latè valdè in hoc sensu patet: vt, Vt cõtrà ac dicat, accipi ac sentiri velit. Or. 200. b. 170. a.

Digitized by Google

Vim verbi in aliud atq; caeteri accipiant, posse ducere. de Inuent. 58. b.

Ea quae parùm acceperit quarere. Ep. 136. b.

Hunc locum, siquidem ego te accipio, dicere Arpinum germanam patriam esse vestram. de Leg. lib. 2.

Sed quem accepi ipse oculis atq; animo sensum, hunc verè apud vos, vt potero planissimè exponam. in V.

Vt de Socrate accepimus. Off. 18. b. (157. a.

Accepisseq; fama & auditione esse quoddam numen, &c. de N. 45. a.

Cùm Graecas literas M. Catonem in senectute didicisse acceperim. Aca. 2. a.

Ceremonia ab omni vetustate accepta. de Ar. 150. a.

Sic enim à maioribus nostris accepimus. in V. 64. a.

Sic etiã accipere aliquid in bonã aut malã partẽ, aut alio quo modo aliquid accipere, idẽ quod interpretari: vt,

Non tam interest, quo animo aliquid scribatur, quàm quo accipiatur. E. 85. a.

Tento enim te quo animo accipias. 253. a.

Sed quonã modo accipies seueritatẽ meam. in A. 245. b.

Tu autem velim ad eum scribas de his rebus, vt sciam quomodo haec accipiat. At. 86. a.

Periculosè dico, quemadmodum accepturi sitis, horreo. in Ant. 210. b.

Quemadmodum hoc accepturũ nationes exteras, quemadmodũ huius tui facti famam in regna aliorũ, atq; in vltimas terras peruenturũ putasti. in Ver. 215. b.

Tecum ago, vt iam ab ipsa commissione ad me, quemadmodum ij ludi accipiantur, persequare. Att. 249. a.

Iudebo hoc dicere, & tu, vt soles, accipies. At. 200. b.

Digitized by Google

Timere quomodo accipiant. ad Her. 35. b.

Si es natura φιλάιτιος hoc assequere, vt in quam partem accipias, minus laborem. E. 36. a.

Quæ quidem in eam partē accepta sunt Cæsar, vt cum amplissimo honore & nomine afferceris. In Ant. 146. a.

Accipiet in optimam partem C. Pansa, etenim dicam animo amicissimo. In Ant 210. a.

Prospicio nobis in hac calamitate tabescendum esse: neq; enim (sed bonam in partem accipies) At. 52. a.

Quod rogas vt in bonam partem accipiam, si qua sunt in tuis literis, quæ memorderant, ego vero in optimam. At. 175. a.

Illud enim non accipio in bonam partem, quod ad me refers. At. 204. b.

Quod dicam in bonam partem accipias. At. 273. b.

Cæsar mihi ignoscit per literas, quòd nō venerem, sese q; id in optimam partem accipere dicit. At. 156. b.

De tua fide & beneuolentia in nos nisi persuasum esset nobis, nō conscripsissemus tibi hæc, quæ profectò, quando istum animum habes, in optimam partem accipies. E. 168. a.

Durius accipere hoc mihi visus est quam vellem, & quàm homines belli solent. At. 2. a.

Vberiores erimus. si & ille liberter accipiet, & ij subiungentur, qui villā me molestè ferunt habere. At 58. a.

Monendi amici sæpè sunt, & obiurgandi: & hæc accipienda amicè, cùm beneuolè fiunt. de Am. 112. b.

Monere & moneri proprium est amicitiæ: & alterum libere facere, non asperè: alterum patienter accipere, non repugnanter. de Am. 113. a.

Ea

Digitized by Google

Ea te moderatè accepisse, neq; temerè credēdum indicasse, à meis procuratoribꝰ certior sum factus. E. 167. a.

Velim, mi Attice, fortiter hæc accipias: vt ego scribo. Att. 247. a.

Quantò nunc hoc idem accipiet asperius. At. 135. b.

Quod facinus in alienum hominē illatum seuerè accepe-ret, id omisisset curare in hospite? pro Cæl. 49. a.

Beneficium accipere in contumeliam. At. 242. b.

Singuli casus humanarum miseriarum grauiter accipiuntur, si dicantur dolenter. de Or. 228. a.

Quicquid in eum iudicij officijq; contuleris, existimabis id tua me accipere, vt in me ipsum te putē contulisse. E. 144. a.

Id tu, vt vedebitur, ita accipies. At. 101. a.

Habes à patre munus. Marce fili, mea quidem sententia magnum, sed perinde erit vt acceperis. de Off. 76. b.

Vt volet quisque accipit: ego tamen frugalitatem iudico maximam esse virtutem. in A. 148. b.

Id tu, si me aliter ac debuit, acceperit, lenies. At. 165. b.

Contrà accipi aliquid velle ac dicat. Or. 209. b.

Item, Accipere dolorem, damnum, iniuriam, & ea omnia quibus quis afficitur: vt,

Non me hercule criminis augendi causa dicam Iud. sed quē accepi ipse oculis, animoq; sensum, hunc verè apud vos & vt potero, planissimè exponam. in V. 157. a.

Quid tu existimes esse in amicitia mutuum, nescio: equidem hoc arbitror, cùm par voluntas accipitur & redditur. E. 60. a.

Voluptatem hanc esse omnes sentiunt, quam sensus accipiens mouetur, & iucunditate quadam perfunditur. de Fin. 65. a

Digitized by Google

De virtute & grauitate Cæsaris, quam in summo dolore adhibuisset, magnā ex epistola tua accepi voluptatem. At. 327. a.

De aliquo falsam opinionem accipere. E. 13. b.

Accepi Pontifices magnum atq; incredibilem dolorem. pro Dom. 232. b.

Si voluptatis sensum capit, doloris etiam capit: quod autem dolorem accipit, id accipiat etiam interitum necesse est. de N. 66. a.

Animaduertite dolorem quem acceperis, tum summi viri, tū amicissimi morte, ferre moderatè. de Am. 97. a.

Quantum dolorem acceperim, et quanto fructu sim priuatus, & forensi, & domestico, Lucij fratris nostri morte, &c. At. 3. a.

Magnum dolorē accipere, si aliquid accidat. At. 36. a.

In oppido aliquo mallem resedisse, quoad accerserer: minus sermonis subijssem, minus accepissem doloris, imò hoc me non angeret. At. 173. a.

Omne animal ad accipiendam vim externam & ferendam paratum est. de N. 66. b.

Nihil igitur hunc virum sagitta, quas ab Hercule acceperat, tum consolabantur. Tusc. 178. b.

Vulnus accipere in capite ab aliquo in Ver. 236. a.

Ille etiam graue tum vulnus accepit, ne quid de summa dignitate reip. minueretur. in C. 121. a.

Tanquam fortis in pugna vir, acceptis à forti aduersario vulneribus aduersis & honestis cadere videtur. pro Dom. 253. a.

Ob constantiam voluntariam vulnus accipere pro. Planco. 278. a.

Tribunus

Digitized by Google

Tribunus plebis plus viginti vulneribus acceptis, sublatus è prælio, reipublicæ vitã reseruauit. pro Sest. 21. b.

Sp. Caruilius grauiter claudicans ex vulnere ob rempub. accepto. de Or. 131. b.

Qua in fuga magna autoritate Osates dux Parth. vulnus accepit. eoq; interijt paucis pòst diebus. Att. 79. b.

Sestius multis in templo Castoris vulneribus acceptis, subsidio Bestia seruatus est. Att. 309. a.

Plagam. *Ego verò, si mihi vni pereundum fuisset. ac non accipienda plaga mihi insanabilis, illi mortifera, quam reip. imposuisset, semel perire tamen iudices maluissem, quàm bis vincere. pro Cælio. 12. b.*

Translatè semper Cicero vtitur.

Plagam accipere. *sæpiùs transfertur à Cicerone ad damna aut mala, quæ aut nos, aut resp. accipit.*

Ille locus inductus est à me diuinitùs, ne vna plaga acceptia patres conscripti conciderent, ne deficerent, vulnus esse eiusmodi. At. 12. a.

Plagam aliquam in aliquo loco accipere. At. 180. b.

Iniuriam. *Etenim si plurimas à tuo Prætore iniurias accepisses, tamen eas ferendo, maiorem laudem quàm vlciscendo mereretere. in Ver. 64. a.*

Accipere ignominiam & contumeliam. in Ver. 120. b.

Flamma ex ipso incendio nauium, & calamitatẽ acceptam, & periculũ reliquũ nunciabat. in Ver. 254. b.

Incæteris rebus cùm venit calamitas, tum detrimentum accipitur. Pro Pom. 15. b.

Post acceptam illam cladem explicatum est. de D. 101. a.

Marius duabus ædilitatis acceptis repulsis, septies consul est factus pro Dom. 269. b.

Digitized by Google

Accommodo, *pro commodo vulgò quidem vsurpatur, sed Dare, accipere accommodato, aut commodato, quomodo quidam loquuntur, apud eos auctores quos imitari debemus, non inuenitur. Mutuari, aut mutuo dare, Latini dixerunt, & vtendum accipere: non accōmodato accipere. Sed quemadmodum per Accommodare id efferatur latinè, quod vulgò per accommodare, aut Commodato dare, ex Cicerone videamus, vt,*

Iste hospites domum deducit, ait se ades maximas amico cuidam ad nuptias accommodasse: nunciat interea puer argentum repeti: pertimuerat enim qui accōmodarat. Apagite, inquit, ades commodaui, de In. 40.

Peto à te maiorem in modū, quod sine tua molestia fiat, & C. Aniano Euandrone habitatione accommodes. Nam propter opera instituta multa multorum, subitū est ei remigrare Calen. Quintil. E. 20. 3.

Si quid iste suorū Aedilib. accōmodauit. in Ver. 229.

Accumbo. accumbans. *Quoniā imperiti vim & vsum huius verbi ignorant, dicunt pro eo Sedere ad mēsam, sedere ad edendum: quod Latini significarunt verbo Accumbo: vt,*

Accubueram hora nona, cùm ad te harum exemplum in codicillis exaraui. dices, vbi? apud Volumnium Eutrapelum: & quidem supra me Atticus, infra Verrius familiares tui. E. 142, & pòst.

Infra Eutrapelum Cytheris accubuit. E. 143.

Tum ille vt aliquid responderet, negauit moris Græcorum, vt in conuiuio virorum accumberent mulieres. in Ver. 89 b.

Accubans, *participium, non accumbens apud Ci.*

Ille

Ille erat in tribunali proximus, in cubiculo socius, in cõuiuio dominus, ac tum maximè, cùm accubante prætextato Prætoris filio, in conuiuio saltare nudus cœperat. in Ver. 152.

Ebrios sobrijs insidiari, dormientes vigilantibus, qui mihi accubantes in conuiuijs complexi mulieres impudicas, vino languidi, confecti cibo, fertis redimiti, vnguentis obliti, debilitati stupris eructant sermonibus suis cædem bonorum, atq; vrbis incendia. in Cat. 106.

Hæc conscripsi 10. Calend. accubans apud Vestorium. Att. 227.

Accuratus, a, um, Cicero, & qui ante eum fuerũt, hoc verbo significarunt, quod recentiores per Exactus, ex quo vnà cum temporibus, & linguam mutatam esse intelligimus. Sic enim ille est locutus. vt,

Sine ex circumspectione aliqua, & accurata consideratione, quod visum sit, id se dicent sequi, tamen exitum non habebunt. Aca. 10.

Calus accuratius quoddam dicendi & exquisitius afferabat genus. de Cla. 191.

Quid enim aut tã visendum, aut audiendum fuit quàm summorum oratorum in graßima causa, accurata & inimicitijs incensa contentio. de Op. 245.

Intellectum est quantam vim habeat accurata & facta quodammodo oratio. de Cla. 167.

Erat enim cùm incitata & vibrans, tum etiam accurata & polita oratio. de Cla. 196.

Accuratè Quid scribis dialogos, & desiderari à Varrone, & magni illum æstimare, eos confeci & absolui nescio

Digitized by Google

neſcio quàm bene: ſed ita accuratè, vt nihil poßitè ſupra. At. 209.

De aliquo crimine exquisitè & accurratè disputare. de Cla. 190.

Quæ feciſſet honoris eorum cauſa ſtudioſè accurateq; feciſſe. At. 172.

Diligenter apud Cottam familiarem meum, accuratè ſanè & diligenter de dijs immortalibus diſputatum eſt. de Nat. 5.

Cauſam pro publicanis Lælius accuratè eleganterq; dixit. de Cla. 171.

Quæ verò accuratè cogitateq; ſcripſiſſet. ea ſi videbi probari, vt ad veterum ſcriptorum laudē peruenirent. pro Arch. 189.

ACQVIESCO, vulgo minus notum eſt, cùm animo attribuitur, quo nos quaſi in re aliqua quieſcimus.

Tam mœreor, quàm tu Luculle. neq; me minus hominē, quàm te putaueris; tantum intereſt, quòd tu cùm es commotus, acquieſcis, aſſentiris, approbas. Aca. 35.

Attica me valde angit. Sed crebrò reguſto tuas literas, in his acquieſco. At. 208.

Sed cùm me ægritudo non ſolùm ſomno priuaret, verùm ne vigilare quidem ſine ſummo dolore pateretur, tecū vt quaſi loquerer, in quo vno acquieſco. At. 144.

Habeo enim nihil tentatis rebus omnibus, in quo acquieſcam, nam dum illud tractabam, de quo antea ſcripſi ad te, quaſi fouebam dolores meos. At. 190.

Nulla eſt reſp. quæ delectet, in qua acquieſcā. At. 65.

Viciſſim autem ſenes in adolcētium caritate acquieſcimus: vt in veſtra, & Q. Tuberonis equidem admodum ado-

adolescentis, & P. Rutilij Virginij familiaritate de. lector. de Se. 113.

Non enim vt tum me à reipub. mœstum domus excipiebat, quæ leuaret: sic nunc domo mœrens ad remp. cõfugere possum, vt in eius bonis acquiescam. Itaq; & domo absum, & foro, quòd nec eum dolorem, quem à repub. capio, domus iam consolari potest, nec domesticum respub. E. 51.

Cuius in animo improbitas versatur, nunquam finit eũ respirare, nunquam acquiescere. de Fin. 60.

His vero temporibus habemus aliud nihil in quo acquiescamus. P. 48.

Aries nostræ. nescio quomodo nunc vberiores fructus ferre videntur, quàm olim ferebant, siue quia multa nunc in re alia acquiescimus: siue quòd grauitas morbi facit, vt medicinæ egeamus. E. 127.

Dico intra domesticos parietes: dico extra conuentum & eam frequentiam, in qua oratorum studia nitisolent: in tuis oculis, in tuo ore vultuq; acquiescere: te vnum intueor, ad te vnum omnis mea spectat oratio. in At. 127.

Neq; vt ea cognoscas, qui tibi notissima ad te mitto, sed quia facillimè in nomine tuo acquiesco, & quia te habeo æquissimum eorum studiorum, quæ mihi communia tecum sunt, æstimatorem & iudicem. de Fin. 91. a.

Equidem ex his etiam fructum capio laboris mei, qui iam ætate prouecti in nostris libris acquiescunt. de D. 109. a.

Quare cùm aures extremum semper expectent, in eo acquiescant, id vacare numero non oportet. Or. 216. b.

Ad-

Digitized by Google

Adæquo. *Et vis, & vsus huius verbi vulgò ignoratur: significatur enim eo, par esse aliquid alicui: iungiturque vt comparationes omnes præpositioni Cum, nonnunquam etiam accusatiuo: vt,*

Cognouit adolescens: placuit homini prudentißimo: in summa amicorum copia cum familiarißimis eius est adæquatus. Pro Cor. Bal. 68. a.

Quid noster hic magnus, qui cum virtute fortunam adæquauit. Pro Arch. 190. b.

Insidet quædā in optimo quoq; virtus, qua noctes & dies animum gloriæ stimulis concitat atq; admonet, nō cū vita tempore esse dimittendā commemorationem nominis nostri, sed cum omni posteritate esse adæquandā. pro Arch. 191. a.

Quæ à meipso effecta sunt, deorum vitā posßint adæquare. de Vni. 202. a.

Senatorum enim vrna copiosè absoluit, equitum adæquauit. Tribuni æraríj condemnarunt. At. 311. b.

Addico. *Verbum hoc nunc sermone quotidiano satis tritum non est: præsertim cùm in commercijs, res quæ alicui promittuntur: & traduntur in venditionibus, adduci dicuntur: vt,*

Thermitani miserunt, qui decumas emerent agri sui apositus erat Venuleius quidem qui emeret: is liceri nō destitit, illi quod videbatur, ferri aliquo modo posse, cōtenderūt: postremò liceri destiterūt. Addicitur Venuleio tritici modijs. VIII. mil. Legatus Posßidorum renūciat. Cùm omnib⁹ hoc intolerandū videretur, tamē Venuleio dantur, ne accedat tritici, &c. in V. 169. a.

Ebutio negotium datur, abest ad tabulam: licetur Ebutius.

Digitized by Google

tius, deterrentur emptores multi, partim gratia Cæsenæ, partim etiam precio: fundus addicitur Ebutio: pecuniam argentario promittit Ebutius, quo testimonio nunc vir optimus vtitur, sibi emptum esse: quasi verò aut nos ei negemus addictū, aut tū quisquam fuerit qui dubitarit, quin emeretur Cæsennia. pro Ce. 287. b.

Cùm iā addictis & venditis, decumis subitò noua nascebantur edicta? in V. 15. 6. a.

Si doceo pluris aliquantò te potuisse vendere: neq; his voluisse addicere, qui contra Apronium licerentur: & Apronio multò minoris quàm alijs potueris tradidisse. in V. 181. a.

Vendebas auctoritatem huius ordinis: adducebas Tribunos pl. consulatum tuum. in Vat. 91. b.

Frequens senatus agendo te de vendita atq; addicta sententia mouere non potuit. in A. 170. b.

Vnius agri decumas 30. modijs minoris vendidisse, quā potuerit: Minutio ideo te non tradidisse, quòd iam addixisses Apronio. in V. 181. b.

Neminem inuenire potuit, cui sedes meas addiceret cui traderet, cui donaret. pro Dom. 234. b.

Addo. In aliquid addere aliquid dixerunt Latini quoq;, vt addere alicui, sed minus illud peruulgatū: vt In illā orationē Metellinā addidi quadam. At. 8. a. Cur ergo illud quotidianum interdictum, Vnde ille me vi deiecit, additur, cùm ego possiderem. pro Cec. 302. b.

Misi ad te epistolas ad Martianum & ad Montanū, eas in eundem fasciculum velim addas. At. 203. b.

Adduco. Latè admodum hoc verbum patet. Generatim itaque complectemur formas nobis non vsitatas,

vt

vt veteribus. Primùm huic verbo opponi Remitto, & dici de ijs quæ contenduntur, vulgaris consuetudo ignorat. vt,

Cùm autem ille respondisset in agro ambulanti ramulum adductum, vt remissus esset, in oculum suum recidisse: tum Socrates. de De. 105. b.

Commodissimum esse quàm laxissimas habenas habere amicitiæ: quas vel adducas cùm velis, vel remittas. de Am. 104. b.

Balistæ lapidum, & reliqua tormẽta telorũ eò grauiores emissiones habent, quò sunt contenta atq; adducta vehementius. Tusc. 187. a.

Deinde idem valere quod commouere aliquem ad aliquid, & quasi persuadere. omnes latinè loquentes norunt. Tribus rebus homines maximè ad beneuolentiã, atq; hæc suffragãdi studia ducuncur: beneficio, spe adiunctione animi vel voluntate. pòst, Minimis beneficijs adducuntur homines, vt satis. de Pet. 208. a.

Sæpe, si metu, si iracũdia, si misericordia impulsi. si præmio. si gratia adducti. Par. 234. a.

Vt ad sceleratorum pœnã amore reipub. sum addictus, sic ad salutem innocentium voluntate deducere. pro Syl. 184. a.

Tu tuas inimicitias, reipub. donares te, vicisti: alienas vt contra rempub. cõfirmes, adduceris. E. 62. a.

Hoc necesse est, vt is qui nobis causam adiudicaturus sit, aut inclinatione volũtatis adducatur, aut animi p ermotione cogatur. de Or. 120. a.

Ista enim me res adducebat. Att. 216. b.

Causa reip. me adducit. Att. 119. b.

Sum-

Digitized by Google

Summa necessitudine, & summa coniunctione adducti commendare aliquem. E. 215. b.

Ego enim si aut ostentatione aliqua adductus, aut studio certandi ad hanc potissimùm philosophiam me applicaui. At. 16. b.

Neq; id magis amicitia adductus Clodij fecit, quàm studio perditarum rerum. At. 9. b.

In mala, vt discrimen, pericula, & similia, adduci aliquem, *inculcatum sanè omnibus non est.*

Aliquem in summas angustias adducere. Pro Qu. 3. b.

A Lepido in summam solicitudinem adducti summ. E. 187. a.

Vetus illenoster iudex, Cæsari pollicitus est, sese curaturum, vt in aliquam suspicionem facinoris Curio filius adduceretur. At. 38. a.

In odium, in inuidiam, in contemptionem aduersarios adducere. de In. 47. a.

Aliquem in seruitutem adducere. de Pro. 97. b.

Illi mei tam cupidos, nõ modò ad certam mortem, sed in magnum vitæ discrimen adducere. Pro Cœl. 13. a.

Homo nequam, turpis, improbus, multis flagitijs contaminatus in iudicium est adductus. pro. Clu. 38. a.

Reum condẽnatum in iudiciũ adducere. in Ver. 144. a.

Aliquem in ius adducere. pro Qu. 5. b.

Alicuius fidem in suspicionem adducere. E. 121. a.

Dignitatem alicuius in discrimem adducere, pro Plan. 270. b.

Adeo. Frequenter Cicero hac voce orationem auget & exaggerat: idẽq; ferè significat, quod quin, aut imò etiam: quæ cùm rarius in orationibus nostrorum homi-

eum appareat, reuocandum & restituendam esse cum alijs innumeris censebam.

Non habere domum clausam pudori & sanctimoniæ, patentem atq; adeò expositam cupiditati & voluptatibus.pro Qu.17.b.

Hoc consilio, atq; adeò hac amentia impulsi, eum iugulandum vobis tradiderunt.pro Q.R.23.a.

Hoc timent homines, hoc laborãt, hoc instituí, atq; adeò institutum referri ac renouari moleste ferũt.in V.5.b.

Mihi si quid deberetur, peterem, atque adeò iam pridem abstulissem.pro Qu.8.a. (173.b.

Quo id iure, atque adeò quo id potius ore feci sti?in V.

Iunium non disceptatione dicendi, sed clamore hominũ de foro, atq; adeò de ciuitate esse sublatum. pro Cu.34.a.

De huius vrbis, atq; adeò totius orbis terrarum exitio cogitare.in Cat.99.a.

Etiam atq; etiam iuste, atq; vrgeo, insector, posco, atq; adeò flagitio crimen.pro Plan.269.a.

Sed aliquid, atq; adeò multa addunt & asserũt de suo. E.47.b.

Nihil adolescente tuo, atque adeò nostro, aut amabilius. Epist.194.a.

Dij immortales, túne etiã, atq; adeò vos gemina voragines scopulíq; reipub. vos meam fortunam deprimitis?in Pis.88.a.

Si in istum animaduersum non sit, sibi relinquendas domos ac sedes suas, & ex Sicilia decedendum, atq; adeò fugiendum esse arbitrentur. in V.140.b.

Mihimet iucunda ratio & via reperienda est, quæ ad

Aproniũ

Digitized by Google

Apronij quæstum, siue adeò qua ad istius ingentem immanemq; prædam possim peruenire. in Ver. 171. b.

Adire in ius, peruulgatum non est: Imperiti,

Ante iudicium aliquem vocare, ad iudicium ire.

Antequam in ius adidum est, antequam deniq; mentio controuersiæ facta esset. in Ver. 12. a.

Cùm ad prætorem in ius adissemus. in Ver. 232. a.

Direptionibus meorum bonorum in ius adeundi potestatem non fecit. Post. 209. a.

De suis cintrouersis in ius adire. At. 184. b.

Adire hæreditatem. Latina linguæ proprius modus: quem Barbari exprimunt suo more, per Hæreditatem diuidere, partiri.

Hæredem hæreditatem adire. in Ver. 54. a.

Fecit Sulpitius hæredem M. Octauium Ligurem: Ligur hæreditatem adijt. in V. 101. b.

Video qui testamentum factum esse confirmet: auctoritatem Senatus extare hæreditatis aditæ sentio. contra Rul. 74. b.

Testamentum sæpè fecit nostris legibus, & adijt hæreditatem ciuium Rom. pro Syl. 187. b.

Patris hæreditatem adire. in A. 108. a.

Multas hæreditates adire. de In. 41. a.

Ii qui hæredes erant; testamento hæreditatem adeunt. At. 126. a.

Adhæresco: nostris hominibus hoc verbum notum non est, vt fuit olim Latinis: quare his vijs consuetudine teratur, vsum verò & vim exempla facilè demonstrabunt.

Olim Nesculeio illo æris alieni in freto ad columnã adhæ

reſceret, in Tribunatum portum perfugit. pro Cæl. 6. b.

Ipſe verò vtiq; fac venias, ſi potes in his locis adhæreſcere, & Pyleam adducere. At. 57. b.

Syrenes neq; vocum ſuauitate videntur, aut nouitate quadam & varietate cantandi reuocare eos ſolitæ quò præterueheb̄atur, ſed quia multa ſe ſcire profitebātur, vt homines ad earū, ſaxa diſcēdi cupiditate adhæreſcerent. de Fin. 136. b.

Ad quamcumque ſunt diſciplinam quaſi tempeſtate delati, ad eam tanquam ad ſaxum adhæreſcunt. Ac. 3. a.

Sanè tanquam in quodam ſilice iam omnia adhæreſcunt. E. 115. a.

In me vno conſulares faces iactæ manibus Tribunitijs: in me omnia quæ ego quondam retuderam cōiurationis nefaria tela adhæſerunt. pro Do. 226. a.

Nónne prouidendum Senatui fuit, ne in hanc tantam materiam ſeditionis iſta funeſta fax adhæreſceret? pro Dom. 215. b.

Omninoq; ita iuſtitiæ honeſtatiq; adhæreſcet, vt dum eam conſeruet, quemuis grauiter offendat. Off. 17. b.

Dixiſti non tam ea quæ recta eſſent probari, quàm quæ praua ſunt, faſtidijs adhæreſcere. R. 107. b.

Hortenſius in celeritate & continuatione verborum adhæreſcens, ſui diſſimilior videbatur fieri quotidie. de Orat. 195. a.

Calidij oratio ita pura fuit, vt nihil liquidius: ita fluebat, vt nuſquam adhæreſceret. de Or. 190. a.

Adhibeo. Latè huius verbi vſus patet: ſed quæ à vulgari conſuetudine aliena ſunt, paucis capitibus comprehendi potuerunt. In aliquid aliquem aut in aliquē aliquid

aliquid adhibere: vt in conuiuium, consilium, & eius generis alia, non tam nota esse videntur, quàm ad cõuiuium, ad consilium, adhibere. Sed hoc proximum apud Ciceronem non extat. dicit quidem, Ad deliberationes aliquem adhibere, sed non ad consilium.

Itaq; nonnullæ mulieres ex eo numero in conuiuium adhibebantur palàm. in V. 241. a.

Tecum loquere, te adhibe in consilium, te audi, tibi obtempera, alteri qui melius dare consilium, quàm tu, non facilè inueniri potest. E. 21. b.

Aratus Sicionyus adhibuit sibi in consilium quindecim principes, cum quibus causas cognouit. Off. 50. b.

Ne adhibeas in consilium cogitationum tuarum desperationem, aut timorem. E. 78. b.

Sed quid ego vestram crudelitatem expromo, qui in ipsum me ac meos adhibuistis? pro Dom. 225. a.

Inid autem genus, in quo de expetẽdo, fugiendoq; quæritur, adhibentur ea quæ sunt animæ, aut corporis, aut extrema vel commoda, vel incommoda. Top. 228. a.

Aliquem in auspicium adhibere. de Diu. 123. b.

Cum datiuo quoque iungitur, vt cum accusatiuo: sed hoc illo vsitatius nostris est. Quanquam vim adhibere & negotium ad aliquem, non rectè dicitur.

Eum detrudi, cui manus afferuntur, necesse est, inquam, si ad verbum rem volumus attingere, neminem statu detrusum, qui nõ adhibita vi, manu demotus & actus princeps intelligatur. pro Cæc. 294. b.

Nulla res tanta existit, Iudices, vt posit vim mihi maiorẽ adhibere, metus quàm fides. pro Ros. Am. 23. b.

Mitto adhibitam vim ingenuis matres familias violatas. in V. 227. b.

Digitized by Google

Maior vis adhibita ei est, cuius animus est perterritus, quàm illi cuius corpus vulneratum est. pro Cæc. 293. a.

De fortunis omnibus P. Quintius deturbandus est, potestas, diserti, nobiles omnes aduocandi sunt adhibenda vis est veritati. pro Qu. 8. a.

Quod cùm audiuisset adolescens filius, negotium adhiberi patri, accurrit Romam Off. 74. b.

Quid est quod vllas diis immortalibus cultus, honores, preces adhibeamus? de N. 2. b.

Omnis cultus & curatio corporis erit eadem adhibenda Deo, quæ adhibetur homini de N 20 a.

Hos delectat assentatio, his fictus ad eorum voluntatem sermo cùm adhibetur. de Am. 114. a.

Eadem est omnibus adhibenda oratio. Tus. 223. a.

Atq; vtinã hu omnibus abstergere fletum sententijs nostris cõsultisq; possemus vel aliqua talis adhiberi publicè posset oratio, qua deponerẽt mœrorẽ. in A. 264. b.

Sicut medico diligenti, priusquam conetur ægro medicinam adhibere, nõ solùm moribus eius cui mederi volet, sed etiam consuetudo valentis, & natura corporis cognoscenda est. de Or. 125. a.

A philosophia remedia morbis animorũ adhiberi. Tus. cul. 222. a.

Coherrui, vt aliquando medicinam reipub. adhiberetis: non ea est medicina, cùm sanæ parti corporis scalpellum adhibetur atq; integræ, carnificina est ista, & crudelitas. pro Cæl. 25. a.

Vt vinum ægrotis, quia prodest rarò, nocet sapissimè, melius est non adhibere omninò, quàm spe dubiæ salutis in apertam pernicem incurrere. de N. 73. b.

Nulla

Digitized by Google

Nulla enim remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorē, quàm quæ sunt salutaria. in A. 278. a.

Omnib' his nullanè est adhibendæ curatio? Tus. 191. a.

Quæ propter in adeundis periculis consuetudo medicorum imitanda est: qui leuiter ægrotantes, leuiter curant: grauioribus autem morbis periculosas curationes & ancipites adhibere coguntur. Off. 17. a.

Consolationem tu mihi Brute adhibuisti tuis suauissimis literis. de Cla. 136. a.

Omnes eos motus, quos orator adhibere volet iudici, in ipso oratore impressos atq; inustos esse. de Orat. 125. b.

Isocrates, acerrimo ingenio Theopompi frenos, lenissimo Ephori calcaria adhibuit: de Ora. 183. a.

Athenienses omnibus semper publicis consilijs diuinos quosdam sacerdotes, quos μάντεις, vocant, adhibuerunt, & Lacædemonij regibus, suis augurem assessorem dederunt: itemq; senibus (sic enim consiliū publicū appellabant) augurē interesse voluerūt. de D. 100. a

Adigere arbitrum pro socio, aut omisso socio, iureconsultorum formula loquendi, qua significatur, aliquem vocare ad arbitrum, qui à magistratu, ad constituendum ex æquo & bono, est constitutus.

Quæ cùm ita sint, cur non arbitrum pro socio adegeris Q. Roscium, quæro. formulam non noras? pòst paulò: Quem per arbitrum circumuenire non posses, cuius de ea re non erat proprium iudicium, nunc per iudicem condemnabis, cuius de ea re nullum est arbitrium? pro Ros. 49. a.

Si in vrbe de finibus controuersia est, quia finis magis agrorū videntur esse, quā vrbis, finibus regendis adigere arbitrū non possis. Top. 224. a

Maior vis adhibita ei est, cuius animus est perterritus, quàm illi cuius corpus vulneratum est. pro Cæc. 293. a.

De fortunis omnibus P. Quintius deturbandus est, potē-tias, diserti, nobiles omnes aduocandi sunt adhibenda vis est veritati. pro Qu. 8. a.

Quod cùm audiuisset adolescens filius, negotium adhi-beri patri, accurrit Romam Off. 74. b.

Quid est quod vllas dijs immortalibus cultus, honores, preces adhibeamus? de N. 2. b.

Omnis cultus & curatio corporis erit eadem adhiben-da Deo, quæ adhibetur homini de N 20 a.

Hos delectat assentatio, his fictus ad eorum voluntatem sermo cùm adhibetur. de Am. 114. a.

Eadem est omnibus adhibenda oratio. Tus. 223. a.

Atq; vtinā hu omnibus abstergere fletum sententijs no-stris cōsultiśq; possemus vel aliqua talis adhiberi pub-licè posset oratio, qua deponerēt mœrorē. in A. 264. b.

Sicut medico diligenti, priusquam conetur ægro medi-cinam adhibere, nō solùm moribus eius cui mederi vo-let, sed etiam consuetudo valentis, & natura corporis cognoscenda est. de Or. 125. a.

A philosophia remedia morbis animorū abhiberi. Tus-cul. 222. a.

Coherrui, vt aliquando medicinam reipub. adhiberetis: non ea est medicina, cùm sanè parti corporis scalpel-lum adhibetur atq; integræ, carnificina est ista, & cru-delitas. pro Cæl. 25. a.

Vt vinum ægrotis, quia prodest rarò, nocet sapissimè, melius est non adhibere omninò, quàm spe dubia sa-lutis in apertam pernicem incurrere. de N. 73. b.

Nulla

Digitized by Google

Nulla enim remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorē, quàm quæ sunt salutaria. in A. 278. a.

Omnib⁹ his nullane est adhibenda curatio? Tus. 191. a.

Qua propter in adeundis periculis consuetudo medicorum imitanda est: qui leuiter ægrotantes, leuiter curant: grauioribus autem morbis periculosas curationes & ancipites adhibere coguntur. Off. 17. a.

Consolationem tu mihi Brute adhibuisti tuis suauissimis literis. de Cla. 196. a.

Omnes eos motus, quos orator adhibere volet iudici, in ipso oratore impressos atq; inustos esse. de Orat. 125. b.

Isocrates, accerrimo ingenio Theopompi frenos, lenissimo Ephori calcaria adhibuit: de Ora. 183. a.

Athenienses omnibus semper publicis consilijs diuinos quosdam sacerdotes, quos μάντεις, vocant, adhibuerunt, & Lacædemonij regibus, suis augurem assessorem dederunt: itemq; senibus (sic enim consiliū publicū appellabant) augurē interesse voluerūt. de D. 100. a

Adigere arbitrum pro socio, aut omisso socio, iureconsultorum formula loquendi, qua significatur, aliquem vocare ad arbitrum, qui à magistratu, ad constituendum ex æquo & bono, est constitutus.

Qua cùm ita sint, cur non arbitrum pro socio adegeris Q. Roscium, quæro. formulam non noras? pòst paulo: Quem per arbitrum circumuenire non posses, cuius de eare non erat proprium iudicium, nunc per iudicem condemnabis, cuius de eare nullum est arbitrium? pro Ros. 49. a.

Si in vrbe de finibus controuersia est, quia finis magis agrorū videntur esse, quā vrbis, finibus regendis adigere arbitrū non possis. Top. 224. a

Digitized by Google

Itaq; Calphurnius cùm demolitus esset, cognouisset ædes Claudium ades postea proscripsisse, quas esset ab augu-ribus demoliri iussus, arbitrum illum adegit, quicquid sibi de ea facere oporteret ex fide bona. M. Cato iudex ita pronunciauit, cùm in venũdando rem eam scisset, & non pronunciauisset, emptori damnum præstari o-portere, Off. 65. a.

Adiicere, oculos alicui rei, Latinorum proprium lo-quendi genus, quo significabant cupiditatem alicu-ius rei.

In sacrificium cogitatam libidinem intulit: quò ne im-pudentiam oculorũ quidẽ adĳci fas fuit: de D. 177. a.

An vos aliter existimabitis, cũ ad omnia vestra pauci ho mines cupiditatis oculos adiecissent. contra Rul. 71. a.

Deinde qui istum nossent, partim suspicabantur, partim plane videbãt adiectum oculũ hæreditati. in V. 116. a.

Adiudico, id significare, cui contrarium est adiudica-re, peruulgatum satis non est.

Nullus Pop. Romano adiudicabit. paulo post: iudicabit Alexandriam regis esse: à Pop. Rom. abiudicabit. pri-mum Pop. Romani hæreditatem Decumuiri iudice? cùm vos volueritis, de priuatis hæreditatibus Centu-muiros iudicare? deinde quis aget causam Po. Roma-ni? vbi res ista agetur? qui sunt isti Decemuiri, quos perspiciamus regnum Alexandriæ Ptolomæo gratis adiudicaturos? contra Rul. 74. b.

Possidere agros in ora maritima regem Hyempsalem, quos Publius Africanus Po. Romano adiudicarit. con-tra Rul. 77. b. (54. b.

Nemo enim dubitat, quin domus esset adiudicata. At.

Quod

Quod si ipsa respub. iudicaret, aut, si omne ius decretis eius statueretur, Antonióne, an Bruto legiones Po. Romani adiudicaret. in A. 226 b.

In medio relictũ quod erat Pop. Romano adiudicauit. Off. 2. b.

Necesse est, vt is qui nobis causam adiudicaturus est inclinatione voluntatis propendeat in nos. de Or. 120. a.

Iste in possessionem bonorum mulieris mittit: ipsam Veneri in seruitutem adiudicat. in V. 63. b.

Adiungo, sæpe coniungit Cicero cum nominibus coniunctionem & amicitiam significantibus, quod minime vulgare esse videtur.

Illud non dubito, quin si te summa mea erga te studia parum mihi adiunxerunt, respub. nos inter nos conciliatura, coniunctura ag; est. Ep. 63. b.

Proprium hoc statuo esse virtutis, conciliare sibi animos hominum, & ad vsus suos adiungere. Off. 36. a.

Virtutem elucere, ad quam se similis animus applicet & adiungat. de Amic. 105. b. (220. a.

Adiungere sibi gratissimos optimosq; adolescentes. E.

Virum bonum tua amicitia dignum tibi adiũxeris, mihiq; gratissimum feceris. E. 223. a.

Dubiũ mihi non est, quin is qui nouas necessitudines adiũgat, vetera sua beneficia conseruare velit. E. 203. b.

Cæsar solet infirmorum hominum amicitias sibi qualibet impensa adiungere. E. 114. a.

Prætor offensionem vitat æquabilitate decernendi. beneuolentiam adiungit lenitate audiendi. pro Mur. 134. a.

Ego autem tibi hoc confirmo, esse neminem nisi aliqua

Digitized by Google

necessitudine competitorum alicui tuorum sit adiunctus. de Nat. 209. a.

Nam quid incipiat Antonius homines adiungere atq; inuitare ad amicitiam, quos per se suo nomine appellare non possit? ibidem de Pet. 209. a.

Ex ijs principes ad amicitiam tuam si adiunxeris, per eā reliquam multitudinem facile tenebis. de Pet. 210. a.

Si quàm liberalissime tractes, bonos viros ad tuam necessitudinem adiūxeris, municipium grat issimum beneficio tuo adiunxeris. Epist. 208. b.

Admisceo. Ad aliquid, aut aliquò aliquem admiscere, latinè dicitur, quod barbarè, Connumerare aliquem in numero aliquo.

In hac ego legatione sim, aut ad id consilium admiscear, in quo in A. 242. b.

Trebatiū verò meū quod admisceas, nihil est. At. 242. b.

Admitto idem valere quod Committo, & sceleribus & flagitijs tribus, peruulgatum non est. Sed in se aliquid admittere dicimus, non Committere: quod cùm proprium sit huius verbi, hoc loco potissimū eius vsum obseruandum esse putauimus.

Si quid prætermissum à me fuerit, commissum facinus, & admissum dedecus confitebor. Epist. 40. b.

Maleficia admittere & committere. pro Ros. 28. b.

Quod flagitiū Lentulus cū Antronio nō accepit? quod scelus eodē illo Catilina facinus admisit? pro Sylla. 170. a.

Eiusdem esse, qui in illa re peccarit, & hac quoque admisisse. de In. 68. a.

Quodnam concepi tantum scelus, aut quod in me tātum facinus admisi? pro Mil. 121. b.

Id

Id te admisisse concedis, quod ne mendacio quidem tegere possis. pro Q. 15. a. (180. a.

Quid quisquie voluerit, cogitarit, admiserit. pro Syl.

Si admisisset aliquid, quod non posset honeste vereq; defendere. pro Mil. 113. b.

Sperabam fore, vt aliquid conueniret potius, quàm aut hic tantum sceleris, aut ille tantum flagitij admitteret. At. 145. a.

Desinit ueri qualis quisq; sit, quid agat, quid in se admittat. de L. 172. b.

Quid vnquam Habitus in se admisit: vt hoc tantum ab eo facinus non abhorrere videatur? pro Clu. 53. a.

Ea in te admisisti, quæ à verecundo inimico audire non posses. in A. 169. b.

Causa de parricidio dicitur, per seruos admisit. pro Ros. Am. 31. b.

Publicus sacerdos audaciam in admittendis religionib. fœdis damnet, atq; impiam iudicet. de L 177. b.

Admoneo. Cum genitiuo & ablatiuo iungi hoc verbum, notum satis est: sed cum duobus accusatiuis nõ item.

Etiam illud te admoneo. ne. At. 327. a. (257. a.

Cleomenes admonet illud, quod istum fugerat. in V.

Illud tamen te esse admonitum volo: primum, qualis es. pro Cæl. 38. b.

Sed te illud admoneo, vt. At. 297. b.

Illud tamen Theopompo mandaui, cùm essem admonitus ab ipso. At. 301. a.

Hoc me etiam Peduceus, vt ad te scriberem, admonuit. At. 3. a.

Multa

Multa præterea ostentu, multa exitu admonemur. de N. 59. b.

Quàm multi inopes digni præsidio deorũ, multo somnio ad thesaurum reperiendum admonentur. de D. 136. a.

Admonere debitores. *pro hoc modo loquendi barbara quædam in linguam Latinam sunt inducta. vt, Petere ab aliquo debitum, & similia. Idem verò Latini per appellare dicebant.*

Cum tibi quotidie potestas hominis fuisset admonendi, verbum nullum feci: biennio iam confecto ferè appellas. pro Q. 7. a.

Dolabella procuratores fac[illegible]admoneantur: appellabis etiam Papiam. E. 266. b.

Admonitus huius æris alieni, nolui deesse, ne tacita quidem flagitationi tuæ. Top. 221. a.

Adopto. *Aliquem adoptare, Latinè significari hac oratione, quod barbare dicitur, Aliquem assumere, aut facere filium suum, notum est vel mediocriter literatis. Sed patronum aliquem adoptare, quod ij faciebant, qui se in clientelam alicuius conferebant, à vulgari consuetudine abhorrere videtur.*

Conuentus ille Capuæ me vnum patronum adoptauit. pro Sest. 4. b.

Ego autẽ quem potius adoptem, aut inuocem, quàm illum, quo defendente vincere didici? Ep. 65. b.

Atqui illum quinq, & triginta tribus patronum adoptarunt. I. A. 207. b.

Adoptare sibi aliquem defensorem fui iurũ, & vltorem iniuriarũ, & actorẽ totius causæ. in V. 63. a. & 65. a.

Adoptio. *Obseruatione maximè disci linguam Latinam*

Digitized by Google

nam, hoc nomen ostendit: quod rationes grammaticorum non sequitur, quibus adoptatio potius dicendum, quàm Adoptio esset. Sed consuetudo linguarum magistra obtinuit, vt ij etiam, qui optimè Latinè locuti sunt, Adoptio dixerint. Adoptatio recentiorum vocabulum esse videtur.

Quod est, pontifices, ius adoptionis? nempe vt is adoptet, qui neq; procreare iam filios possit: & cùm potuerit, sit expertus. pro D. 220. a.

Quas adoptiones, hereditates nominũ, pecunia, sacrorum secutæ sunt. ibidem.

L. Torquatus filium in adoptionem D. Syllano mancipauit. de Finib. b.

Quid propagatio nominis? quid adoptiones filiorum? Tus. 154. b.

Adorno. Non solùm idem significatur hoc verbo, quod per Suborno: sed etiam eandem vim habet, quam Orno, aut instruo: vt,

Pompeius Italiæ duo maria maximis classibus ac præsidijs adornauit. pro Pom. 10. b.

Lætor mea consilia, measq; sententias à te probari de Decemuiris, de adornando adolescente. E. 174. b.

Vidi forum comitiumq; adornatum magnifico ornatu. in V. 87. b.

Vt idem accusationem & petitionem consulatus diligenter adornet atq; instruat. pro Mur. 135. a.

Omnis testium copia à matre initio est adornata, à matre nunc instruitur, ac omnibus eius copijs ac opibus comparatur. pro Clu. 21. a.

Comparatio huius criminis ab illa est inuenta & adornata. pro Cla. 58. a.

Adsum.

Digitized by Google

Adſum. *Adeſſe alicui dicebantur latinè olim, cùm purè Romani loquerentur, qui nunc à recentioribus ſtare ab alicuius partibus: aut quod pluribus verbis explicari poſſet per, tuuare aliquem in aliqua re contrà aliquem. Vide præpoſitionem A.*

Adeſſe alicui contra aliquem. At. 1. b.

Ego tamen tuis rebus adero, vt difficillimis: Epiſt. 91. a.

Semper enim abſenti affui Deio. in A. 178. a.

Recuſabant qui aderant tum Quintio pro Quin. 5. a.

Qui ad mortem propiùs adſum. de Sen. 63. a.

Pomptino ad triumphum ad 3. Nonarum Nouemb. volebam adeſſe. Qu. Fr. 325. a.

Scribendo adeſſe *ſenatores dicebantur in Senatuſconſultis referendis, & ſententijs perſcribendis, qui in eadem fuerant ſententia.*

Decreto ſcribendo primum video affuiſſe Lyſaniam. pro Flac. 155. a.

Ne quis pedibus iret, ne ſcribẽdo adeſſet. pro Poſt. 205. b.

Et eundem, id quod in auctoritatibus præſcriptis extat, ſcribendo fuiſſe. de Or. 143. a.

Scribendo affuerunt L. Domitius, Q. Cœlius. Ep. 117. a.

Adeſſe animo *iubentur, qui excitantur ad audiendum et attendendum, vt præſenti ſint animo. vt, Ades, inquit, animo, timorem omitte. de Som. 127. a.*

Adeſſe animo. pro Cæcin. 290. b. (173. a.

Adeſſote omnes animis, qui adeſtis corporibus. pro Syl. Vigilare, cogitare, adeſſe animo. I. A. 219. b.

Aduerſus. *Sant quidam modi loquendi apud veteres, nobis nõ vt illis vſitati: vt, aduerſo flumine nauigare: aduerſum ſolẽ intuere: aduerſos nos ſtare: pro quibus*

Digitized by Google

bus vulgus inscitè dicit, Cōtrà flumen, cōtra nos, cōtra solem. Intueri solē nequitis aduersum. de Som. 129 a.

Eodemq; eo quo aduersam ascendit ripam. de D. 92. b.

Dentes aduersi & acuti. de N. 53. a.

Cicatrices aduerso corpore exceptæ. I. V. 256. a.

Zeno cum extensis digitis aduersam manum ostenderat, visum, inquiebat. huiusmodi est. Acad. 36. a.

Caput in aduersam lecticam inferens beneficia, quæ videre à collega petebat. I. A. 176. a.

Antipodes aduersis vestigijs stant contra nostra vestigia. Aca. 31. a.

Sed eorum partim obliqui, partim versi etiam aduersi stant nobis. & ibidem: Qui aduersa nobis vrgent vestigia. de Som. 129. b.

Vulnus aduersum, aut aduersas cicatrices vocarunt Latini, quas Barbari quæ acceperunt, aut inflictæ sunt anteriore parte resistendo, non fugiendo.

Vrbis enim celeberrimæ & maximæ partes aduersum illud non monumentum sed vulnus patriæ contuentur. pro Dom. 143. a.

Iudicibus cicatrices aduersas ostendere de Or. 119. b.

Acceptis à forti aduersario vulneribus aduersis. de Ar. 253. a.

Aduersus & auersus. Latinè dicitur, quod barbare de retro, & de ante.

Aduersus & auersus impudicus es. de Or. 132. b.

Aduocatū. alicui venire dicuntur ij, qui in iudicijs aut litibus alieni adsunt, vt defendant eum cōtra aliquem.

Si constitueris te cuipiam aduocatum in rem præsentem esse venturum. Off. 7. a.

Miloni Pompeius aduocatus venit. At. 307. b.

Illi

Illine aduocatus venit vnquam. pro Cœl. 39. a.

Aiunt se Ebutio cum armatis seruis venisse aduocatum. pro Cæc. 289. b.

Aequus. *Aequi boni facere, impetrare, aquius melius iungebant Latini, omissa coniunctione, quod cùm à nostra consuetudine alienum sit, sic loqui cum optimis auctoribus asuescamus.*

Tranquillissimis autẽ animum meum, qui totum istud æqui boni facit. Att. 105. b.

Deiotarus absẽs quicquã æqui boni facit. pro D. 178. a.

Reliquorum autem iudiciorum hæc verba maximè excellunt, in arbitrio rei vxoriæ, melius, aquius: in fiducia. vt inter bonos bene agier. quid ergo? aut in eo quod melius aquius est, potest vlla pars inesse fraudè. Off. 64. a.

Etiam coniunctione addita. *vt. Cum de iure ciuili, cum de aquo & bono disputaretur de* Or. 177. b.

Protemodum æquia & iusta dicebas. in A. 174.

Quod ad tibi æquum & rectum videbitur. Ep. 209. b.

Cùm se in causa putant habere æquum & bonum quod defendant. pro Cæc. 297. b.

Aliquid fieri posse recte, lege, more, natura, bono & æquo. ad Her. 9. a.

Ex æquo & bono iam constat, quod: ad veritatem & vtilitatem communem videtur pertinere. ad Her. 10. a.

Aequo. *pro par reddo, aut conferocum aliquo in vulgari vsu non est.*

Deinde ad temperationem superiorem reuertit, in qua omnem animum vniuersa natura temperans permiscebat: superiorisq; permistionis reliquias fundens

æqua-

Digitized by Google

aquabat, eodem modo ferme, nisi quod non ita incorrupta, vt ea quæ semper idem. de Vni. 202. b.

Inter quos posset excellere, cum ijs se pati aquari. de In. 42. b.

Omnium antè damnorum scelera, furta, flagitia, si in vnum locum conferantur, vix cum huius parua parte æquari conferrique posse. in V. 80. a.

Aes alienum, meum, tuum, suum, aut alicuius, latinè est, quod vulgò dicitur, Debitum alicuius.

Quorum æs alienū, contractū in popinam. in Cat. 105 a.

Quos viros, quanto ære alieno, quàm valentes. pro Sil. 177. b.

Aes alienum eiusdem dissolutum est. ibid.

Cuius æs alienum videmus non libidine, sed negotij gerendi studio esse contractum. pro Syl. 178. a.

Aes alienum filij dissoluere. in A. 169. a.

Maximum æs alienum amplissimorum virorū. E. 96. b.

Quinto deleg abo si quid ari meo alieno superabit, & emptionibus, ex quibus mihi etiam æs alienum faciendum puto. At. 220. a.

Quæres ege stati & ari alieno tuo, præter mortem Cæsaris, subuenire potuisse? in A. 177. b.

Aestimo. *Litem aut nomina æstimare, quid sit, vulgus ignorat: quod facit, vt pro eo barbarè dicat, Taxare damna, & interesse. Lites verò æstimatas vocant Latini (vt inquit Budæus) pecuniam multatitiam, & numerarias sententias. Vt hodie cùm iudices certa summa auctorum dispendia & incommoda æstimantes, tũc pecuniæ reos damnant. Id à iuris auctoribus. Quanti interest actoris, appellatur. Litis autem æsti-*

Digitized by Google

matio ita appendix erat dānationis, vt hodie ex formula iudicādi id est, quod Damna & interesse vocāt.

Quo damnato, tum cùm seuera iudicia fiebant. H.S. XVIII. millibus lis æstimata est. in V. 204. b.

Qua in ciuitate, C. Catoni H.S. XVIII. millibus lis æstimata est. in V. 190 a.

In æstimandis litibus non appellari. pro Rab. 124. a.

De litibus æstimatis Cn. Dolabellæ. in V. 96. a.

Ex litibus æstimatis reportare aliquid. in V. 262. a.

Litem capitis æstimare. pro Cl. 41. b.

P. Septimo senatore damnato. Qu. Hortensio prætore, de pecunijs repetundis lis æstimata est eo nomine. in V. 73. a.

Septimio Scæuolæ litē eo nomine æstimatā. pro Cl. 41. a.

Mittit in consilium eosdem illos, qui litem æstimarant iudices. E. 117. a.

His nominibus solis Cn. Dolabellæ. H.S. adtricies litē esse æstimatam. in V. 95. b.

Cùm in eum lites æstimarentur. pro Rab. 124. b.

Illarū rationū ex ea face legationis illa sunt nomina, quæ Dolabellæ necessariò sunt æstimata. in V. 96. b.

Affero, Latè hoc verbum patet. Sed capitibus comprehendemus, qua vulgò maximè ignorantur. Significarunt Latini hoc verbo idem quod verbo Nuncio: vt afferre aliquid. Quod cùm dissimile sit consuetudini vulgari, eā Ciceronis ipsius loquēdi modis emendemus.

Noui aliquid afferre. At. 43. a.

Aliquid certius. At. 155. b.

Nihil istiusmodi afferre aliquem. At. 162. b.

Pacem afferre. in A. 242. b.

Satis

Satis bella aliqua afferre. At. 167. b.
Tumultuosas ac molestas conciones. E. 24. a.
Aliquò aliquid afferre. At. 117.
Aliquò odiosa afferri de aliquo. At. 92. b.
Noui aliquid ad aliquem. E. 25. b.
Mandata ad aliquem. At. 115. b.
Terrores Caesarian. afferre ad aliquem. At. 96. b.
Alicui aliquid noui. 253. b.
Certi aliquid alicui in V. 127. b.
Pacem, otium, tranquillitatem reipubl. afferre in hunc annum. in C. 86. b.
Alicui afferre aliquid de aliquare. At. 40. b.
Literis afferre aliquid de aliquare. At. 98.
Alicunde quid afferre. At. 184 b.
Afferri in patriam, si quid acciderit. Tusc. 171. a.
Aliquid afferre quod quis velit. At. 177. a.
Nondum satis allatum est, quomodo. At. 69. b.
Omnia incerta esse, quae istius afferebãtur, Epistol. 55. a.
Significatur quoq, hoc verbo, quod Barbari proferunt per Allegare, & Citare.
Rationem aliquam afferre.
Rationem afferre, quamobrem aliquid fieri possit.
Rationes afferre.
Rationem afferre cur faciat.
Causam afferre, quà aliquid efficit.
Causam aliquam aliquem afferre.
Facti alicuius rationem afferre.
Aliud afferre quod oppositum sit probabilius.
In contrariam partem aliquid afferre, quod sit aut grauius, aut aeque graue.

Digitized by Google

Legi legem contrariam afferre.
Sed adfers cor non fuisse.
Afferri potest, cur non omnia fato fiant.
Cur aliquid sit afferre
Causam afferre cur.
Enumerationem exemplorum afferre.
Exemplo afferre aliquid factum esse.
Similitudines afferre.
Afferre vt.
Aliquam rem afferre.
Definitionem aliquam afferre.
Postulationem breuem aliquam afferre.
In aliqua causa afferre aliquid.
Vim, manus, necem afferre, *quid sit, ipsa verba satis declarant.*
Victores armati vim & manus afferent. At. 148. b.
Afferre manus suis vulneribus. At 56. a.
Is manus sibi afferre conatus est. Ep. 157.
Is confessus est, se Cn. Pompeio suis manibus necem afferre voluisse. in Vat. 33. b.
Afferre vim matribus familias. in Ver. 88 a.
Afferre vim & manus alicui. At. 148. b. pro Clu. 52. a.
Vt filiæ suæ vis afferretur. in V. 89. b.
Cùm enim dando egere cœperunt, alienis bonis manus afferre coguntur. Off. 44. a.
Ego ipse senatum sibi manus afferri coëgi. Oct. 330. b.
Eum detrudi cui manus afferantur. pro Cæcin. 294. b.
Qui iniustè impetum in quempiam facit, is quasi manus videtur afferre socio. Off. 5. b.
Affectus. *Barbari pro affectu, Dispositu dicunt, cum animi*

Digitized by Google

animi aut corporis statum significare volunt,
Oculis conturbatus, non est probe affectus ad suam rem fungendam. Tusc. 193. b.
Numquid nam manus tua sic affecta, vt nunc affecta est, desiderat? de Fin. 57. a.
Qui sunt morbo graui & mortifero affecti. de D. 94. a.
Is graui morbo affectus est. pro Clu. 24. a.
Ita affectus sum, vt si ad grauem valetudinem labor accesserit, mihi ipsi diffidam. in A. 221. a.
Magna desperatione sum affectus. At. 234. a.
Affectus optima valetudine. Tusc. 227. a.
Aliquem ita affectum esse, vt optimè secundum naturam affectus esse possit. de Fin. 130. a.
Variè sum affectus tuis literis. E. 258. a.
Est enim ita affectus, vt nemo vnici filij mortem magis doluerit, quàm ille mœret patris. in A. 223. a.
Nemo est liber, nisi qui ita affectus est. Par. 122. b.
Eodem modo sapiens erit affectus erga amicum, quo in seipsum. de F. 63. a.
Atq; hi sunt quidem ferè quasi quidem habitus animi, sic affecti & constituti, vt sint singuli inter se proprio virtutis genere distincti. Par. 236. b.
Animi autē aut quemadmodū affecti sunt, virtutibus, vitijs, artibus, inertijs: aut quēadmodū cōmoti cupiditate, metu, voluptate, molestia spectātur. Par. 233. a.
Animis videtur ita fuisse affectus, vt rem cum consilio perspicere non posset. de In. 64. a.
Sic respub. malè affecta latinè, quod barbarè, Disposita esse dicitur: Aetate, senectute affectum esse, eodem modo, quo morbo affectum esse.

Nemo Agrigenti, neq; ætate tam affecta, neq; viribus tam infirmis fuit, qui non. in V. 222. b.

Vestibuliū Mutij in eius infirmissima valetudine, affectáque iam ætate, maxima quotidiè frequentia celebratur. de Or. 101. b.

Q. Metellus senectute affectus. de Or. 149 a.

Affectus, a, um. Latinè quoq; dicitur, quod vulgari more, Propè factus esse.

Bellum affectum videmus, & verè vt dicam, penè confectum: id est maxima ex parte gestum de. Pro. 73. a.

Vt ea quæ per ipsum affecta sunt, perfecta reipub. tradantur. de Pro. 74. b.

Quum verò affecta iam propè æstate, vuas à sole miteſcere tempus est. Oecono.

Affigo. Animo tribui à Latinis notum satis, vulgò nūc latine loquentibus non est.

Hoc in sensu meo penitus affixum & insitum est. in Ver. 264. a.

Ea maximè animis affigi nostris, quæ essent à sensu tradita atq; impressa. de Or.

Affixum esse aliquem alicui, latinè: quod barbarè semper apud aliquem, aut apud latus alicuius esse. Iubes illum mihi esse affixum, tanquam magistro. Qu. Fr. 321. a.

Habere aliquem sibi affixum. E. 9. b.

Afflictor. pro valde affligor, peruulgatum non est: vt,

Scire nihil potuit de nostris domesticis rebus, de quibus acerbissimè afflictor. At. 170. b.

Deinde multò grauius vehementiúsq; afflictantur. in C. 103. a.

Squal-

Squallent municipia, afflictatur colonia. pro Mil. 105. a.
Hoc etiã turpi afflictatur resp. quòd, &c. At. 153. a.
Affligo. non solum tribuitur animatis, quod vulgo putatur, sed etiam inanimis: vt,
Illi statuam istius deturbant, affligunt, commiuunt, dissipant. I. P. 96. b.
Adolescentiam, plenam spei maximæ perculisse, atq; afflixisse videamini. pro Cæl. 54. b.
Alicuius domum non solum affligere, sed etiam religione sempiterna obligare pro Dom. 234. b.
Affluens. Non tam vsitatum nunc est nostris, quàm Abundans, quod idem valet: vt.
Vrbs eruditissimis hominibus, liberalissimisq; studijs affluens. pro Arch. 186. a.
Vita affluens voluptatibus. de Fin. 83. a.
Homo diuitijs affluens. de Am. 106. a.
Omnium rerum affluentibus copijs ditari, Off. 31. a.
Homo bonitate affluens. pro Q. R. 49. b.
Affluens bonis omnibus. de Na. 12. a.
Consul vnguentis affluens. pro Sest. 6. b.
Homo affluens omni lepore & venustate. I. V. 265. a.
Domus scelere omni affluens. pro Clu. 157. b.
Homines ocio nimio, & ingenijs vberrimis affluentes. de Or. 148. a.
Agitare. aliquid, pro inquirere & versare in omnes partes, Latini veteres vsurparunt: vt,
Cùm Deus pulsetur agiteturq; incursione atomorum de Na. 24. a.
Natura omnia ciens & agitãs motib. suis. de Na. 65. a.
Excitare & agitare feras. Off. 65. b.

Digitized by Google

Atomos pellere seipsas, & agitari inter se concursu fortuito. de N. 32. a.

Agitari & perterreri furiarum tædis ardentibus.

Furiæ agitant & insectantur impios. de Leg. 163.

Tamen eos agitant furiæ, nec vsquam consistere patiuntur. pro S. R. 29. a.

Alias auos insectatur & agitat aquila de D. 138. a.

Omnia quæ ad rem pertineant, ex huius, & ex aliorum tabulis agitatis, tractatis, inquiris. pro Clu. 35. a.

Mens agitandis, inquirendis q3 rationibus alitur. Tusc. (241 a.

Agitari scelerum pœnis. de In. 77. b.

Adoptio Theophanis agitata est, per quã. pro Cor. 67. a.

Sententia quæ erat superioribus diebus agitata in senatu. pro Dom. 214. b.

Agraria lex à Flauio Trib. plebis vehementer agitabatur. auctore Pompeio. At. 18. a.

Agitatio linguæ & animo à Cicerone tribuitur, à nostris minimè.

Nunquam animus agitatione & motu vacuus esse potest. de D. 135. a. (N. 53. a.

Agitationibus & motibus linguæ cibus depellitur. de

Ad quod adhibenda est quædam actio, non solum mentis agitatio. Off. 4. b.

In omnibus his studiorum agitatio vitæ æqualis fuit. de Sen. 81. b.

Ita fit, vt agitatione rerum sit infinita cognitio. de Or. 151. a.

Actio mentis, & agitatio in Deo. de N. 11. a.

Agitationem. Cicero appellat, quem poëta potissimum aurigam: vt.

Nec

Nec est melius quicquam, quàm vt Lucullum sustineas currum equosq;, vt bonus sæpe agitator. At. 210. b.

Ego enim vt agitator callidus, priusquam ad finem veniam. equos sustinebo. Aca. 23. b.

Ago. Latè patet hoc verbum, iungiturq; varijs nominibus quod facit, vt variā interpretationē habeat. Cum aduerbijs qualitatis, vt vocant, hoc modo iungitur: Præclarè, benè, malè, cum aliquo agi, quod multi vulgari consuetudine sic efferunt, Benè tractari aut malè aliquem, Felicem aut beatum aliquem esse.

Cum illo quidem actum optimè est, mecum autem incōmodius. de Am. 98. a.

Hæc conditio fuit aratorum, vt placarius secum agi putarent, si vacuos agros Apronio tradere liceret. I. V. 162. b.

Præclarè cum illis agimus, quos pacatos esse patimur. pro Sest. 14. a. 77. b.

Qui hoc nō perspicit, præclarè nobiscum actum iri. I. V.

Cum illo quis neget actum esse præclarè? de Am. 97. b.

Hisce temporibus non pessimè cum ijs esse actum, quibus sine dolore licitum est mortem cum vita commutare. Ep. 50. a.

Agiturq; præclarè. E. 58. a.

Vt optimè actum cū eo videatur esse, qui quàm leuissima pœna ab hac repub. discesserit. Epist. 73. b.

Cùm senserit populus istum, &c. intelligit secum actum esse pessimè. I. V. 174. a.

Secum malè actum putet. I. A. 161. a.

Sed facilè est bene agere cum ijs, à quibus etiam tacentibus flagitari videamur. I. A. 263. b.

Digitized by Google

Agi, pro in discrimen & periculum vocari, in vsu quotidiano iam non est: vt,

Agitur enim salus sociorum, pro qua, &c. aguntur certissima Po. Romani vectigalia, aguntur bona multorum ciuium. pro Pom. 5. a.

Qui hæc palàm de loco superiore ageret, pro imperio ac potestate. I. V. 211. a. & 220. a.

Agebantur hæc in conuentu palam de loco superiore. ibidem.

In quibus eorũ aut de capite agatur, aut fama. de Am. 107. a.

Agitur magna res. de Fin. 67. b.

Aguntur iniuriæ sociorum. I. V. 226. b.

Sed vos moneo. libertas agitur populi Rom. quæ &c. vita & fortuna optimi cuiusq;, quo &c. auctoritas vestra, quam &c. in A. 213. b.

Agere animam. Latini vocabant: quod vulgus nunc, In extremis esse: vt,

Nam & agere animam, & efflare dicimus. Tus. 152. a.

Eodem tempore & gestum, & animum ageres. pro Q. R. 48. b.

Quintus Hortensius cùm has literas scripsi, animam agebat. Epist. 123. a.

Agere festum diem pro celebrare: aut vt Barbari loquuntur, Solennizare, vel festum diem facere.

Agere diem festum. I. V. 225. a.

Agere diem natalem suum, vel alicuius. At. 49. a.

Agere diem suum natalem quotannis. de Fin. 86. a.

Aetatem, annum aliquem aut benè vel malè agere: vt, Si octuagesimum annum agerent. de Sen. 78. b.

Agere

Agere vnum diem benè, vel malè ex præceptis sapientum. Tuſ. 229. a.

Agere, vt, aut ne, *Latini dixerunt, pro quo nobis vſitatius, Quærere vt, Cogitare quomodo.*

Neq; enim nunc id agimus, vt explicemus. de Or. 124. a.

Dominatio quæ ſit, ab vtroq; eſt, non id actum, beata ciuitas vt eſſet. At. 125. a.

Aliud agitur nihil, niſi vt, &c. pro S. R. 19. b.

Hoc ſolum hoc tempore pugnatur, vt. ibid.

Nihil aliud hoc iudicio tentatur, niſi vt. pro S. R. 20. b.

Nónne nobis id agendum fuit, vt materiem ſubtraheremus? pro Dom. 215. a.

Qui tum cùm maximè fallunt, id agunt, vt viri boni eſſe videantur. Off. 9. a.

Sed quid neceſſe eſt, cùm id agam, ne poſt mortem miſeros nos putemus fore, vitam etiam afflcere deplorando miſeriorem? Tuſ. 166. a.

Ego etiam iam non id ago, vt proſperos exitus conſequar. At. 139. b.

Ego id ſemper egi, ne bellis intereſſem. E. 52. b.

Agere alias res *dicuntur, qui de eo quod propoſitum eſt, non cogitant, ſed de alijs rebus potius: vt,*

Vſq; eò animaduerti, iudices, eum iocari atq; alias res agere. S. R. 28. a.

Itaq; facio me alias res agere, ne conuicium Platonis audiam. E. 254. a.

Oppius aliud agens, & nihil eiuſmodi cogitans. pro Clu. 55. b.

Quieſcant igitur, & me hoc in lucro ponere atq; aliud agere patiantur. pro Fla. 154. b.

Atqui

Digitized by Google

Atqui vides, inquit Antonius, cùm alias res agamus, quàm te inuiti audianus. de Or. 147. b.

Virtutem necessariò gloria, etiamsi id tu non agas consequitur. Tus. 168. a.

Quæ sua sponte, etiamsi id nõ agas, cadũt. de Or. 214. a.

Miror tam alias res agere populum, vt sit insano inter diserros locus. de Cla. 186. a.

Agere comœdiam, *partes, personam aliquam: proprij sunt quidam modi linguæ Latinæ, sed triti nũc satis. Sic agere cum aliquo, peruulgatum est: quidam tamen ex vulgari consuetudine pro Agere cum aliquo, Loqui cum aliquo dicunt.*

Lege, ex lege, ex iure, ex sponso, ex syngrapha, agere. *Furti iniuriarum agere, de iudicijs dicitur.*

Cum miles domum reuenisset, egissetq; lege in hæreditatem paternam. de. Or. 99. a. 98. b.

Posset agi lege nec ne, pauci quondam sciebant. pro Mur. 129. b.

Quid agas mecum, ex iure ciuili & prætorio non habes. pro Cæc. 291. a.

Agere cum aliquo ex syngrapha. pro Mur. 132. a.

Agere ex sponso. pro Qu. 5. b.

Agere futuri cum aliquo. pro. Cluen. 52. a.

Agere cum aliquo tabellis obsignatis. Tus. 234. b.

Aio. *Opponi huic verbo Nego, idemq; significari, quod verbo Affirmo: & Aientia dici, quæ vulgo Affirmatiua, apud paucos percrebuit.*

Quasi ego id curem, quid aiat aut neget. de Fin. 79. a.

Vt neq; neget, neque aiat aliquid. Aca. 26. a.

Diogenes ait, Antipater negat. Off. 70. a.

Sun

Sunt etiam valde contraria alia, quæ appellantur repugnantia, ea ἀποφατικὰ Græci contraria aientibus: vt si hoc est, illud non est. Top. 224. b.

Alias pro alio loco, aut diuersis temporibus vsurparunt eleganter & crebrò Latini. Nostri tam rarò, vt prorsus ignorare videantur.

Itaq; illi alias aliud ijsdem de rebus indicant. de Or. III. 4. III. b. (de D. 131. b.

Vtijdem versus alias in aliam rem accõmodari possint.

Ex ijsdē illis locis interdum cõcludere, relinquere aliàs, alioq; transire. de Or. 124. b.

Quorum descriptus ordo aliàs alia terminatione concluditur. Or. 216. b.

Alias, alias: geminato eodem nomine significabant, quod inducti nunc sic dicunt: Vno tempore benè, alio tempore malè habet, quod his modis Cicerone magistro emendemus.

Alias ita loquor, vt concessum est: aliàs vt necesse est. Orat. 211. b.

Nemo potest alias beatus esse, aliàs miser. de Fin. 82. a

Aliàs contentius, aliàs remissius. de Or. 162. b.

Alias reuocabat, aliàs decernebat. I. V. 100. b.

Ex quo intelligitur, qualis ille sit, quem tum moderatum aliàs modestum & temperantem, aliàs constantem, obtemperantem dicimus. Atq; hic fiet, vt in nostra persona licebit, aliàs singulatim transire omnes argumentationes, aliàs ad partitiones singula genera referre, aliàs ab auditore, quid desiderare, quærere, aliàs hæc facere per comparationem suarum & contrariarum argumentationum. de In. 60. b.

Mu-

Digitized by Google

Mutantur etiam sæpe hominum mores, alias aduersis rebus, alias ætate ingrauescente, de Am. 102. a.

Cum in eiusmodi causis, alias scriptum, alias æquitatem defendere doceamur. de Or. 166. a.

Alienus. *Vis nota quidem est huius verbi, at vsus minimè: cum ablatiuo iungi sine præpositione vulgus omnino ignorat. vt,*

Non putaui esse alienum institutis meis hæc ad te scribere. E. 73 a.

Tamen amore nostro non sum arbitratus alienum hæc ad te scribere. Qu. de Pet. 205. a.

Neq; hoc dij alienum dicunt maiestate sua. de D. 98. a.

Sed alienum mihi videtur dignitate imperij, quo &c. de pro. 72.

Alius aliter: *Obseruandum hoc loco est, quænam voces consequantur hæc nomina. Nam non solùm dicimus quàm, sed etiam alius ac, atq;, &. Sic etiam de Aliter. Aliud atq;.*

Aliud tu honestum in hac causa videas, atq; ego existimem. At. 218. b.

In alijs rebus versor atq; tu. de Leg. 172. a.

Tantum dico aliud esse illud atq; hoc. 105. a. eod.

Nec erit hæc alia ratio Planco atque Laterensi. Pro Planco.

Mihi videris aliud tu honestum, meq; dignum in hac causa iudicare, atq; ego existimem. At.

Si aliud atq; existimas. pro Mur.

Non alius essem, atq; nunc sum, Lentule.

Tantum & aliud esse atq; hoc. de Or.

Si ipse A. Cluentius sententiam de iudicijs rogaret, aliam

Digitized by Google

aliam non diceret, atq; ij dixerunt, quorum sententijs Cluentium condemnatum esse dicitis. pro Clu.

Cùm aliud cognosceret atq; sentiret. Aca.

Alio nomine illam rem de qua agitur, appellari oportet, atq; aduersarij dicunt. Rhe.

Longè alia *ratione, recuperatores, ad agendum hac actione venio, atq; initio veneram. pro Cæc.*

Nostra factũ esse negligentia, vt lõgè alia in fortuna esset, atq; eius pietas ac dignitas postulabat. Terentia.

Aliud ac. *Alia dicere ac significare. de Or. 162. a.*

Aliud mihi ac tibi videri potest. de Or. 220 b.

Nec erit hæc alia ratio Plancio ac Laterensi. pro Pl. 269. a.

Potest enim non solùm aliud mihi ac tibi, sed mihi ipsi aliud aliàs videri. de Or.

Ne alio mense ac fas erat comitia haberentur. I. V.

Quod quidem agere siliceret, alio modo ac nunc ac agendum esset. At.

Lux deniq; longè alia est solis ac lychnorum. pro M.

Quid ergo hi possunt aliud iudicare, ac iudicauerunt? pro Cor. Balb.

Alius &. *Alia & bona, & mala videntur Stoicis. de Or. 149. a.*

Non alia causa est æquitatis in vno, & in pluribus. pro Cæc. 295. b.

Alia causa est eius qui calamitate premitur, & eius qui res meliores quærit. de Off. 46. a.

Lux longè alia est solis & lychnorum. pro Cæl. 52. a.

Aliter ac. *Ne sim saluus, si aliter scribo ac sentio. At. 259. a.*

Omnia

Omnia aliter ac vos in monumentis habetis, pronunciauit. pro Dom. 241. b.

Quo maiorem spem habeo, nihil forte aliter ac deceat. At. 93. b.

Aliter atque. De Antonij itineribus nescio quid aliter audio, atq; vt ad te scripseram. At. 260. a.

Proinde quasi isti de illo aliter atq; ego existimo sentiãt. pro Dom. 219. b.

Aliter &. De puero aliter ac te scripsi. & ad matrem At. 165. a.

Sunt & alij modi verè Romani, qui hoc nomine fiunt, alieni à consuetudine vulgari. Iterarunt enim Latini alius hoc modo, alius alio melior. quod cum vulgus ignoret; aliena multa cõsuetudine triuit: vt, Alius multo est melior quam alter: aut, Vnus meliorem sententiam dixit quam alius, & similibus barbaris modis vtitur quod pura & emendata consuetudine loquendi destituatur: ea enim talis olim fuit: vt,

Omnes certatim, alius alio grauius atq; ornatius de mea salute dixerunt. pro Sest. 19. b.

Accepi epistolas tuas, aliã alia iucundiorẽ. At. 100. a.

Habes Sardos venales, alium alio nequiorem. hic alius de duobus dici videtur. Ep 107. a.

Alius alius diuersitatem significat, vt alias alias suprà.

Orbis vnamquanq; partem aliã alio modo mouere atq; immutare cœlũ. de Diu. 126 b. & alibi: Signa alia alio in loco lacrymantes intuebantur.

Vtaq; illis alias aliud ijsdem de rebus iudicant. de Or. 111. a.

Simia-

Omnia omnia disturbauit, & aliud alio dissipauit. de D. 96. a.

Quorum descriptus ordo aliàs alia terminatione concluditur. Or. 216. b.

Vtiidem versus alias in aliam rem accommodari pos. sint. de D. 131. b.

Res alio atq; alio elata verbo. Or 203. b.

Cum aliud videatur esse numerus, aliud numerosum, quid interst. Or. 217. a.

Aliud alijs videtur optimum. Or. 200. a.

Multa in epistolam conieci, aliud alio temper. Qu. F. 321. b.

Aliud ex alio, latinè: quod barbarè dicitur. Vnum ex alio

Aliud ex alio quærere. de Leg. 158. b.

Me quotidie aliud ex alio impedit. E. 138. b.

Sed vt aliud ex alio, mihi non est dubium, quin &c. At. 260. b.

Nec vnquã aliud ex alio peccare destitit. At. 144. b.

Hic tum alius ex alia parte. in V. 89. b.

Videtis ne quanta series rerũ sit, atq; vt ex alio alia nectantur. de Nat. 4. a.

Causæ aliæ ex alijs aptæ & necessitate nexæ. de Leg. 166. b.

Allego. *Allegare non significat apud Ciceronem & veteres, aut rem testimonio vti, aut afferre aliquid quod probet ea quæ sunt proposita: sed mittere in priuatis negotijs aliquem, aut aliquos ad aliquem, qui nostram causam apud eum agant. Aut quod legare est in publicis rebus allegare in priuatis significat.*

Digitized by Google

Petit à me Robonius, & amicos allegat, facilè impetrat. I.V.106.b.

Homines nobiles allegat ijs qui peterent, ne ad Sylam adirent. S.R.22.b.

Si mihi tecum minus esset, quàm est cum tuis omnibus, allegarē ad te illos, à quibus intelligis me præcipuè diligi. E.249.b.

Extremum illud est, vt ad tē philosophiam allegem. E. 247.a.

Alter. Quàm obscurata, & penè omissa fuerit linguæ Latinæ, hoc nomen ostendit, quo cùm nihil sit Latinis vsitatius, nullum penè est, quod magis vulgo negligetur. Quis enim est, qui pro alter, duo & secundum nō semper vsurpet, cùm discrimen, quod est inter Secundum ac Alterum, non intelligat? Alterum enim, crebrò, optimi auctores pro Secundò vtuntur? ac Secundum in omnibus pro Altero poni non potest. quod illud semper Secundum naturâ significet: hoc verò non semper, sed etiam vnum de duobus, nullo certo ordine obseruato.

Cùm is vnum iam & alterum diem desideraretur. pro Clu. 25.a.

Equitatus qui in Syriam ducebatur bipartito: alter eum, à quo ducebatur, reliquit: alterum Cn. Domicius à legato Syriaco adduxit. I.A 227.a.

Accedit vt accusatorum alterius crudelitate, alterius indignitate perturber. pro Deiot. 144.a.

Necesse est enim, alterum sit de duobus. Tus. 169.b.

Ego è Formiano exiens XVII. Calendarum, vt inde altero die in Tusculanum scripsi hac. A. 224.b.

Qui

Qui enim est tantum in vno aut altero die. At.
Vnus & alter dies interceſſerat, cùm res parùm certa vi debatur: & paulo poſt: Qui cùm vnum iam & alterum diem deſiderarentur.
Habetur vna & altera concio vehemens & grauis. Ibidem.
Rex primò nihil metuere, nihil ſuſpicare, dies vnus & alter, plures, non refertur. in V.
Vnum alterum menſem, propè annum deniq; domi tuæ pirata aliquo tempore captiui ſunt. ibidem.
Tum repentè iſte peſtes citari iubet. dicit vnus aut alter breuiter. ibidem.
Si quem tibi item vnum alterúmue diem abſtulerit. Appio Pulchro.
Neq; alter de duobus ſolum dicitur, vt multi opinantur: vt, Ad Brutum noſtrum bos libros alteros quinque mittamus. Tuſ. 251. b.
Non modo his tribus, qui &c. ſed etiam alteris tribus. In &c. de D. 96. b.
In altero pudor in illis libidines. in A. 248 a.
Alterum ſe eſſe, aut fore, Vulgo. Talem eſſe aut fore, qualis ipſe eſt.
Meipſum accuſo, deinde te, quaſi me alterum. At. 46. b.
Ad omnia me alterum ſe fore dixit. A. 53. b.
Vidi quàm mihi perſuaſerim; te eſſe me alterum. Epiſt. 68.
Ad te tanquam ad alterum ne proficiſcens. A. 282. a.
Quem ſi reliquiſſem, dicerent iniqui non me planè poſt annum ex prouincia deceſſiſſe, quoniam alterum me reliquiſſem. Ep. 62. a.

Digitized by Google

De eodem & altero. Top. 228. a.

Alumnus. Tam eum significari hoc verbo qui alitur, quàm qui alios alit, vulgus prorsus ignotum: vt, Aristoteles, cæteriq; Platonis alumni. de Finib. 122. b.

Aliquis quasi alumnus disciplinæ alicuius. E. 133. a.

Vos quoq; signa videtis aquas dulcis alumnæ. de D. 83. a

Eloquentia bene constitutæ ciuitatis quasi alumna quædam. de Cla. 168. a.

Ego ita q; paucis, vt ita dicam, aliumnus. I. A. 210. b.

Amabo te, Rogantis hic modus loquendi prisca & Romana integritatis, eos qui in humanioribus literis diu multumq; versati non sunt, fugit: vt,

Cura, amabo te, Ciceronem nostrorum. At. 23. b.

Cura, amabo te, vt cum Tricinio transfigas. At. 24. b.

Vrbanitatis possessionem, amabo, quibusuis interdictis defendamus. E. 110. a.

Nostra autem negotia, quoniam Romæ commoraris. amabo te explica. At. 47.

Expecta a amabo te, dum Atticum conueniam. At. 93. b. & Qu. Fr. 305. a.

Sed amabo te, cura ac cogita, nihil noui. E. 21. b.

Amabo te si quid: quod opus fuerit, Appio facies, ponito me in gratiam. Ep. 116. a. & 354. a.

Amabo te, incumbe in eam rem. At. 77. a.

Eodem modo, Si me amas, Si me diligis, abijsdem vsurpatur: in quibus obseruandum est, non iungi Si cum Subiunctiuo: vt, Si me ames, diligas, non inuenitur apud Ciceronem: sed, si me amas, diligis.

Tu, si nos omnes amas confirma te. Ep. 258. b.

Si me amas, cum tu vis apud me manere. At. 67. b.

Adhuc,

Digitized by Google

Adhuc, si me amas. Marium. Qu. Fr. 313. a.
Pugna, si me amas Ep. 110.
Poteris igitur & facies. si me diliges, vt quotidie sit Acastus in portu. Ep. 256. b.
Effice, si me diliges, vt valeas. 259. a.
Si me diliges, excita ex somno tuas literas. Ep. 262. b.
Cura, si me diliges, vt valeas. ibid.
Ambigo Non obscura est vis huius verbi: sed monendi tantum hic sunt indoctiores, ne Controuerto dicant & controuerti aliquid: quòd verbum hoc apud probatos auctores non inueniatur. Sed ambigo, & ambigi pro eo sunt vsi.
Fundus de quo ambigitur. pro Cæc. 288. b.
In eo autẽ iure, quod ambigitur interperitißimos, non est difficile. de Or. 106. a.
Vt inter eos qui ambigunt, conueniat, qui sit id de quo agatur. de Fin. 64. b.
Nihil est enim, quod iter homines ambigatur, in quo de Or. 118. a.
Quæ propter scriptum ambiguntur. de Or. 118. a.
Omnis res eandem habet naturam ambigendi, de qua quæri & disceptari solet, siue &c. de Or. 153.
Ex contrarijs scriptis si quid ambigitur: de Or. 118. b.
Ambigunt agnati cum eo qui est secundus hæres. de In. 76. b.
Nihil ambigi potest, in quo non. Or. 208. a.
Nisi cum de vero ambigitur. ibid.
Si plures ambigent, &c. de In. 70. a.
Ambigere de aliqua re. Top. 224. a.
Si de hæreditate ambigitur. in V. 100. a.

Digitized by Google

Ambitus voce Latinè significari quod Græcè περιοδὸς, ex verbis Ciceronis, qui sic reddidit, intelligitur.

Ille quasi verborum ambitus: sic enim has orationis conuersiones Graci vocant. de Or. 160. a.

Comprehensio & ambitus ille verborum, si sic periodus appellari placet. de Cla. 179. a.

Arguti, certiq;, & circumscripti verborum ambitus. Or. 200. a.

Mea aures perfecto completoq; verborum ambitu gaudent. Or. 233. a

Ambulo, Non solum ij dicuntur ambulare, qui spacia faciunt: aut animi causa eunt: sed etiam qui proficiscuntur aliquò: quod vulgus nescit.

Si enim rectè ambulauit is qui hanc epistolam tulit, in ipsum tuum diem incidit. At 137. a.

Xerxes tantis classibus Helespontо iuncto, Athoq; perfosso, maria ambulauit, terrāq; nauigauit. de Fin. 88. a.

Xerxes maria pedibus classibus montes peragrans. ib.

Sed, vt Philosophi ambulāt, has tibi redditū iri putabā prius. A. 98. a.

Eo autem modo ambulat, Cæsar, vt timeam, ne Citius quàm opus sit, ad Brundusium accesserit. At. 132 a.

Triduo septingenta millia passuum ambulare. Q. 14. b.

Amo. vis nota satis est & peruulgata: sed Multùm, aut valde te amo: pro, Gratum mihi facis, est Latinæ linguæ proprius loquendi modus, à vulgari consuetudine prorsus alienus.

De Raudusculo multùm te amo. At. 101. a.

Signa quæ nobis curasti, ea sunt ad Caietam exposita: te multùm amamus quod ea abs te diligenter, paruoq; curata sunt. At. 2. b.

Mul-

Digitized by Google

Multùm te amo, quod respondisti M. Octauio. At.
Itin Attilij negotio te amaui. E. 126. b.

Amplector, *eandem vim habere, quam complecter, aut comprehendo, vulgo notum non est.*
Hac parui temporis memoriam, illa perpetuae existimationis fidem & religionem amplectuntur. S. R. 46. a.
Assentior tibi, qui non ita amplecteris artem, vt alij solent. de Or. 94. a.
Quid ego pluribus verbis amplecterer, si non &c. pro Q. R. 51. a.
Quasi iudex non complecteretur omnia consilio. pro Font. 279. a.

Amplector aliquem, *aut aliquid pro diligere, aut quod vulgari modo dicitur, Ex corde amare, aut benè velle alicui.*
Cæsar fauet ingenijs, nobilitatem & dignitatem hominum amplectitur. Ep. 63. b (95. a.
Me amicissimè quotidie magis Cæsar amplectitur. E.

Diligere, amare, amplecti, laudare aliquem. *At. 8. a.*
An Antonius equites Romanos amplectetur? in A. 213. a.
Quia nimis amplecti plebem putabatur. pro Mil. 115. a.
Paruulus filius q. mihi videtur amplecti Rep. I. C. 118. b.
Nam quod ius ciuile tam vehementer amplexus ei video quid egeris. de Or. 105. a.
Qui tanto amore suas possessiones amplexi tenebant. pro Syl. 178. a.
Cùm verò ea tua sit voluntas erga me, libenter amplector talem animum. Ep. 74. b.

Amplio. *Hoc verbo exprimebant veteres Latini, quod recentes inscitè nostris temporibus sic dicunt: Dif-*

Digitized by Google

ferre iudiciũ, aut iũ, aut sententiam in aliud tempus.
Cùm causam non audisset, & potestas esset ampliandi, dixit sibi liquere. pro Cæc. 290. a.
Quid fuit iudices, quare istum nefarium ampliaueritis? ad Her. 35. b.

Amplius pronunciare, *idem.*

Glaucia primus tulit, vt comperendinaretur reus, antea vel iudicari primo poterat, vel amplius pronunciari. I. V. 81. a.
Cum consules re audita amplius de consilij sententia pronunciauissent. de Clu. 172. a.

Amplius. *Contra consuetudinem similium nominum iungitur hoc cum nominatiuo, & accusatiuo. Quod etiam in voce plus obseruandum erit: ratione enim comparationum dicendum tantum esset, centum ciuibus amplius, non amplius centum ciues, sed vsus omni ratione in linguis potior sæpe est. Quod enim modis idẽ dicatur, ex hoc vno loco Ciceronis facilè discemus.*
Quam pridem hoc nomen Fanni in aduersaria retulisti? pòst: Amplius sunt sex menses, quid si tandem amplius triennium est? Et paulò pòst: tu hoc nomen triennium amplius in aduersarijs iacere pateris? & paulò pòst: hoc nomen triennio amplius, quod erat in primis magnum in aduersarijs relinquebas? pro Qu. R. 46. a.
Cùm enim Syracusis amplius centum ciues Romani cognoscerent. in Ver. 78. b.
Qui cum amplius centum ciues Romanos haberet ex conuentu Syracusarum. in V.
Qui ager, vt dena iugera sint, non amplius hominum quinq; millia potest sustinere. At. 31. b.

Non

Non amplius quatuordecim cohortes Luceriam coëgi. At. Pomp. ad Domiti. 130. b.

Hoc amplius. Proprius quoq; modus Romanæ linguæ, quo accessionem significabant.

Ille se suos armatos adduxisse dixerunt: etiam hoc amplius, cum Ebutius Cæcinæ malum minitaretur, ibi tum Cæcinam postulasse pro Cæc.

Cùm vterq; eorum docuisset, qualem in repub. principē esse conueniret, pluribus præterea cum scripsisset, qui esse optimus reipub. status: hoc amplius Theophrastus, quæ essent in repub. inclinationes rerum, & momenta temporum. de Fin. 126. a.

Itaq; obtemperare cogito præceptis tuis, hoc amplius, nauicularum habere aliquid in ora maritima. E. 142. a.

Anfractus. Cicero anfractum vocat, quas ambages, ij qui ætate consecuti sunt, appellarunt: vt,

Figura nihil habens incisum angulis, nihil anfractibus, nihil eminens. &c. de N. 35. a.

Oratio circumscripta longo anfractu. Par. 231. b.

Itaq; vt ita cadat, in annuis anfractib⁹ descriptum esto. de leg. 173. a.

Anniuersarius. Hoc nomine Latini significarūt, quod ineptè imperiti solent dicere, Singulis annis semel, vno quoq; anno.

Mercurius sacris anniuersarijs apud Tyndaritanos sūma religione colebatur. I. V. 219. b.

Syracusani festos dies anniuersarios agunt. I. V. 225. a.

Qui sacrificia gentilia anniuersaria factitarunt. I. V. 320. a.

Sacra anniuersaria. At. 16. b.

Impetus cœli cōstantissimè cōficiens, vicissitudines anniuersarias, de N. 45. b.

Antecedo. *Vis & potestas huius verbi manifesta satis est: sed solum hoc notandum hic fuit, Ciceronem per verbum Antecedo ea significare, quæ alij auctores per Præcedo.*

Antiquior, ius, issimus, *præcarior, aut potior, tritū fuisse olim Romano sermone, vulgus ignorat.*

Si in aduentu tuo bellum confici potest nihil sit antiquius. Epi. *178.*

Me id multo magis mouet, quod mihi est sanctius ac antiquius. At. *192. a.*

Ne dubitaris, quin quod honestius, id mihi futurum sit antiquius. At. *101. b.*

Quod tibi & antiquissimum esse, & ab initio fuisse, omnium sermone celebratum est. Qu. Fr. *294. b.*

Nihil mihi antiquius nostra amicitia est. At. *37. a.*

Antiquiorem Deiotaro fuisse laudem & gloriam, quā regnum & possessiones suas. de De. *124. b.*

Nihil quicquam habui antiquius, quàm vt Pansam statim conuenirem. E. *170. a.*

De Tullia mea tibi antiquissimū esse video. At. *187. b.*

Nihil vita antiquius existimare, omnia posteriora libertate ducere. in An. *247. a.*

Aperio. *Significari hoc verbo ea quæ clausa sunt in lucem proferre vulgatum est: sed quæ tecta sunt & occulta, detegere, & in conspectu ponere, paucis & in optimis auctoribus versatis, tantū notum esse videtur.*

Veretur, ne si quo casu euenerit, vt corporis partes quædam aperiantur, afficiantur non decore. Off. *26. a.*

Cum mulier fleret vberius, is caput aperuit, in collum imasit. in A. *175. a.*

Qua

Digitized by Google

Quæ in diuturna obscuritate latuerunt, sic aperiam, vt ea oculis cernere videamini.

Stellatũ delitescens. tũ rursum se aperiens. de N. 36 b.

Altera occulta quædam, & quasi inuoluta aperiuntur altera prompta & aperta iudicantur. de Fin. 55. a.

Apparentia, *Barbarum est. latinè Species.*

Appello. *Latini significarunt hoc verbo aliquid, quod vulgarem scientiam & consuetudinem fugiat: nominum nominatim rogare prorsus aliquem de aliquare: quod magis efferre solemus per Alloqui, quam hoc verbo.* Cicero *verò cùm exprimere velit quod Germanicè dicimus,* Einen ansprechen oder anreden. *Gallicè, s'adresser à quecun: aut quod Latinè agere cum aliquo diceretur, Appello solet dicere vsitatius quàm Alloquor: quod tamen in eodem sensu quoq; est vsus: sed Appello in seuerioribus rebus locum habet. Tum appellat hilari vultu hominem Balbum, vt blandissimè potest: quid tu inquit, Pacete? pro Clu. 32. a.*

Tu vt me appelles, & interpelles, & colloquare, & obloquare velim. Q. R. 312. b.

Salutare benignè, comiter appellare vnumquenque in A. 246. b.

Ne quis inspiciat tabellam, ne roget, ne appellet. de Leg. 191. b.

Appellare milites blando sermone. Off. 42. b.

Vos ego appello, quorum de me maxima est potestas. Antequam. 195. a.

Cum ego illum crebrò appellans, collegam ei suum commendarem. de Or. 126 b.

Appellare nomen alicuius idem idem. de In. 72. a.

Te

Te autem M. Antoni absentem appello, nónne, &c. I. A. 158. b.

Te appello Opianice, te T. Acci, audere, negare, &c. pro Clu. 31. a.

Te appello Cato, nónne prospicis? pro Mur. 143. b.

Marcelle te appello, num? I. V 195. b.

Appellare aliquem superbius. pro Pomp. 5. b.

Appellare aliquem asperius. contra Rul. 78. b.

Appellare aliquem verbo grauiore. I. V. 178. b.

Vt eum tristem Galba vidit, nómine appellauit. de Or. 105. a.

Me autem nómine appellabat. Aca. 4. b. (a.

Deiotarus filius, qui rex ab senatu appellatus est. At. 77.

Quod tum dicendo, tum singulis appellandis rogandisq; perspexeram Ep. 3. a.

Quem enim alium appellem? quem obtester? quem implorem? pro Flac. 146. b.

Vos etiam imploro atq; appello sanctissimæ deæ. I. V. 274. b.

Sin &c. quid agendum est? qui Deus appellandus est? cuius hominis fides imploranda est? pro Qu. 17. b.

Cauendum est, ne ijsdem de causis alij plectantur, alij ne appellentur quidem. Off. 18. a

Appellare quoq; idem valet quod admonere, hoc est, à debitore exigere solutionem. vt vulgus loquitur.

Cum tibi quotidie potestas fuisset admonendi, verbum nullum facis, biennio iam confecto ferè appellas. pro Qu. 7. a.

Appellatus es de pecunia, quam pro sectione debebat. I. A. 174. a.

Atti-

Attiliano nomine scripsi ad Philotimum, ne appellaret Messalam. At. 78. b.

Ame petere quod debeo, meipsum appellare debetis. cõtra Rul. 86. b.

Cocceium velim appelles: quod enim dixerat, non facit. At. 189. b.

Dolabella procuratores fac vt admoneantur, appellabiteam Papiam. Ep. 266. b.

Tulliola tibi diem dat, sponsorem appellat. At. 6. a.

Tulliola tuum munusculum flagitat, me sponsorem appellat. At. 5. a.

Possumus enim, vt sponsores appellemus, procuratores introducere. At. 261. a.

Appellare. Eo vno verbo Latini significabant, quod vulgari consuetudine pluribus sic explicatur: Ab inferiore iudice ad superiorem citare aliquem: aut etiam maiorem potestatem aut brachium, vt vocant, implorare.

Cum procurator à prætore ad tribunus appellare ausus sit. pro Qu. 11. b.

Ad Tribunos quòd appelles, valdè probo. At. 211. b.

Atq; adeò cum iam discessio facta esset, prætor appellatur. in V. 233. b.

Quis igitur prætorē appellat? qui quæstor istius fuerat Cæcilius. ibid.

Appellasti Tribunos plebis, ne causã diceres. I. V. 35. b.

Appellauit populũ, tribub⁹ me submisi. pro Plãc. 264. a.

Appellantur Tribuni, à quibus cùm esset certum auxilium petitum. pro Qu. 5. a.

Appellere, Qui Latinè discere velit, obseruet potius

potius quid consuetudine integra & incorrupta tritum olim fuerit, quàm quid præceptis aut rationibus traditur. Quis enim non est, qui non potius dicat, Nauis appulit, quàm, Nauem, aut nauè appellit, quomodo veteres, & veri Romani sunt locuti? Nam nauis, aut classis appulit. Latinum non est: quod exempla ipsa maximè comprobabunt.

Cum Persæ mille numero nauium classem ad Delum appulissent. l. V. 85. b.

Appellitur nauis Syracusas & 248 b.

Nauis appulsa Veliam est. & 244. a.

Quos in Siciliã appulsos esse nauigijs dicebat. & 250. a.

Classe ad eum locum appulsa. & .224. a.

Cum vllam nostram nauis appellaretur. At. 210. a.

Timide, tanquam ad aliquem libidinis scopulum, sic tuã mentem ad Philosophiam appulisti. de Or. 122. b.

Nec tuas vnquam rationes ad eos scopulos appulisses, ad quos S. Titij affl ictam nauẽ videres pro Rab 95. b.

Visus est in somnis pastor ad me appellere. de D 84 b.

Appeto. Manibus appetere, aut aliquid appetere, Latini vocabant, quod barbarè ab indoctis dicitur, Porrigere manum post aliquid.

Ei magi dixerunt, exirplici appetitione solis XX X. annos Cyrum regnaturum esse portendi. de D. 90. a.

Puer lacteas mammas appetens. de D. 126. a.

Vitam alicuius appetere. idem quod Cupere aliquem occidere. Sic lapidibus appetere aliquem latinè quod vulgò. Lactare post aliquem lapidibus.

Vitam meam inimicorum modestia non esse appetitam. pro Plan. 274. b.

Filij

Filij vita infesta a. sæpe ferro atq; insidijs appetita. pro S. R. 23. a.

A quibus ille se lapidibus appetitum & percussum esse dixit. pro Dom. 215. b.

Applico. Nauem applicare ad ripam, vt appellere, de quo suprà.

Si ille eadem ripam quam constituerat, non ad contrariam nauim applicuisset. in A. 165. b.

Naue nauim ad eum applicauerunt de In 81. b.

Transfatè. Se applicare ad aliquid, idem penè valet, quod Conferre, aut Adiungere se ad aliquid.

Itaq; se alij ad philosophiam, alij ad ius ciuile applicant. Off. 23.

Ad hanc potissimum philosophiam me applicaui. Aca. 16. b.

Voluptas nō potest ad honestatē applicari. de Fin. 72. b.

Qui ad scribendam historiam maximè se applicarunt. de Or. 113. b.

Antequam erit, quod in itinere se tam familiariter applicauerit. de In. 67. a.

Mitq; ad Molonem applicaui. de Cla. 134. a.

Oppianicus se ad Staleni familiaritatem applicauit. pro Clu. 31. b. & 27. a.

Sicilia se ad amicitiam fidemq; populi Rom. applicuit. I. V. 109. a.

Applicare se, & adiungere ad virtutem. de Am. 105. b.

Chrysippus medium se fieri voluit: sed applicat se ad eos potius qui &c. de Fa. 148. a.

Omnes vires ciuitatis se ad Pompeij ductum applicauerunt. Ep. 43. b.

Ad

Ad se diligendum omne animal applicatum est. de Fi. 113.b.

Quam qui appetunt, applicant sese, & propius admouent.

Deinde requirunt atq; appetunt, ad quas se applicent eiusdem generis animantes. de Am. 111.a.

Cui Roma exultare ius esset, si se ad aliquē, quasi patronum, applicuisset. Or. 96.b.

Indi cum ad flammam se applicuerint, sine gemitu aduruntur.

Appono. *Significari idem hoc verbo, quod per Ascribere, Addere peruulgatum non est: Aristarchus, qui notam apponebat ad malum versum I. P. 95.a.*

Reliquis epistolis tantum faciam, vt notam apponam quæ mihi tecum congnouit. 205.a.

Nec signum tuum in epistola, nec dies appositus est Bru. 91.b.

Apponere accusatorē, *calumniatorem prævaricatorem: Latinæ linguæ propriij modi, quos cùm nescit vulgus, ex suæ linguæ consuetudine magis, quàm Romanæ, istiusmodi sensus efferre solet. Sic enim imperiti loquuntur, Subornare aliquem qui falso accuset: quod Latini apponere calumniatorem, aut accusatorem. Gallicum vulgus attritare. Apponere prævaricatorē, vulgo, Corrumpere aduersarium vt colludat. Vulgus enim Gallicum, (vt inquit Budæus) dicit, Curare se per tertium adiournandum, collusionis scilicet gratia. Apponere licitatorem aut mancipem nostra consuetudine potius sic exprimeremus, Subornare aliquem qui liceatur, aut licitatorem. Sed Cicero verbū*

Subor-

Digitized by Google

Subornare falsis testibus, & similib' potius rebus, quam diximus tribuit.

Dionē enotauit, calumniatores ex sinu suo apposuit, qui illam hereditatem Veneri Erycinæ commissam esse dicerent. in V. 81. b.

Verres calumniatores apponebat: Verres iudicabat. in V. 113 b.

Iam vereor P. C. ne quod turpissimum est, prævaricatorem mihi opposuisse videar. in A. 165. a.

Tum verò omnibus indignissimum visum est homines honestissimos electos ex suis ciuitatibus in vincula conici. Cleomenem propter flagitiorum, ac turpitudinis societatem, familiarissimum esse prætoris: apponitur his tamen accusator. in Ver.

Accusator apponitur ciuis Romanus de creditoribus Lampsacenorum. in Ver. 91. a.

Non licitatorem venditor, nec qui contra se liceatur emptor apponet Off. 64. a.

Nunc tuum precium noui, licitatorem potius apponam, quàm illud minoris veneat. Ep. 96. a.

Sires abiret eo mancipe, quem ipse apposuisset, sibi multam prædam esse. in Ver. 104. b.

Appositus, pro aptus, tritū non est, nec peruulgatū.

Forma apposita ad dignitatem. ad Her. 39. a.

Menses tres ad dicendū maximè appositos mihi eripuisti. V. 82. a.

Locus minimè appositus ad tolandum calamitatem, Ar. 45. a.

Operarius appositior ad deferenda, quàm ad auferēda signa. In V. 229. b.

Digitized by Google

Homo bene appositus ad istius audaciam. & 257.b.

Cætera ipposita tibi mandabo. At.123.a.

Ridicula non solum nimis per apposita, sed etiam nobis de Or.134.a.

Habet quiddam Sardinia appositum ad recordationem præteritæ memoriæ. Qu.Fr.307.a.

Apposite, eandem vim habet.

Aptus, nomen quidem notum satis, sed vis minimè. Lani enim quæ ordine iuncta sunt certo, & cohærēt quasi catena aliqua, apta esse dicebant: eiq; opponebant, dissolutum aut dissipatum. Quod cum vulgus nesciat, quibusuis potius quàm proprio nomine in explicandis his rebus vtitur.

Balbus multa dixit, etiamsi minus, vera tamen apta inter se, & cohærentia. de, N.60.b.

Orbes vincti inter se, & nodis cœlestibus apti. in Ac.

Nunc quid aptum, id est, quid maximè deceat in oratione videamus. Or.162.b.

Non ex verbis aptis pendere ius. pro Cæc.295.a.

Si ea causa nō externis causis apta dicatur. de Fa.147.a.

Nam cui vero ex se ipso apta sunt omnia, quæ ad beatè viuendum ferunt, nec suspensa aliorum aut bono casu, aut contrario pendere ex aliorum euentis & errare coguntur, huic &c. Tusc.235.b.

Thucydides verbis aptus & pressus. de Or.113 b.

Tanta series artis est, sic inter se pleraq; sunt apta & connexa, vt, &c. Par.242.a.

Is beatissimus est, qui est totus aptus ex se, qui in se vno sua ponit omnia. Para.118.b.

Est apud illos ordo rerum conseruatus, & omnia inter se apta & connexa. de Fin.118.a.

Qui.

Digitized by Google

Qui rectè vixerit, ad illud astrum, quo cum aptus fuerit, vertetur. de Vn. 202. b.

Arbitratus, *& ad arbitrium alicuius aliquid facere, tam nota non sunt vulgo, quàm ea quæ à consuetudine aliena sunt, nimirum secundum voluntatem alicuius aliquid facere, ad placitum alicuius aliquid facere, facere vt placet, vt videtur.*

Quid mihi nunc quæstiunculam, de qua meo arbitratu loquar ponitis? de Or. 93. b.

Qua mihi facultas, vt id meo arbitratu facerem, ante hoc tempus vnquam est data. de Fin. 64. a.

Quo loco nisi iniquum postulo, respondebo arbitratu meo. de Fin. 106. b.

Quæ sententias in hoc libro exposui meo arbitratu. de Am. 96. a. (A. 251. a.

Ego litteras ipsius arbitratu dabo, cætera non moueant.

Quæro causas omnes aliquando viuendi arbitratu meo. Ep. 95. a.

Tribunitij candidati compromiserunt H. S. CCCCC. in singulos apud M. Catonem depositis, petere eius arbitratu, vt qui contra fecisset, ab eo condemnaretur. Qu. Fr. 316. b.

Apud quos, quo more, cuius arbitratu sit educatus. de In. 50. b.

Venigitur, & age de pace, meóne inquam arbitratu? an tibi inquit, ego præscribam? At. 153. a.

Cum summam tantæ pecuniæ nullo teste sibi ipse suo arbitratu, & sua voluntate fecisset. ront. Rul. 79. a.

Ad arbitrium. Ad nostrum arbitrium, libidinemq; aduersariorum minas eludemus. l. V. 72. a.

Digitized by Google

Hic Heracleo ad arbitriū ſuum nauigauit. I.V. 255. a.

Secundum arbitrium tuum teſtes dabo. I.V. 269. b.

Ad aliorū arbitrium viuere, non ad ſuū. pro Mur. 128. a.

Cùm vectius ad arbitrium tuū peroraſſet. in Vat. 34. a.

Mentes iudicium ad arbitrium ſuum poſſe mouere. de Or. 115. a.

Quid Epicurei? num deſiſtunt de ijſdem, de quibus ab Epicuro ſcriptum eſt, ad arbitrium ſuum ſcribere? de Fin. 50. a.

Ad alicuius arbitrium & nutum totum ſe fingere et accommodare. Or. 199. a.

Delectationes quas tibi ipſi ad arbitrium tuum compares. Ep. 94. b.

Et in ea ſitum loci cuiuſdam ad ſuum arbitrium fabricari. ad Her. 22. a.

Quod recentiores Liberum arbitrium *vocant, Cicero & veteres voluntatem liberam, aut Quod in noſtra poteſtate eſt, appellarunt.*

Quo introcludunt cauſarum ſeriem ſempiternam, hi mentem hominis voluntate libera ſpoliant, neceſſitate fati deuinciunt. de Fat. 144. a.

Non enim ſi alij ad alia propenſiores ſunt, propter cauſas naturales & antecedentes, idcirco etiam noſtrarum voluntatem & appetitionum ſunt cauſa naturales & antecedentes, nam nihil eſſet in noſtra poteſtate, ſi res ita ſe haberet. Hæc pauca verba idcirco addidi, quòd ad liberam voluntatem pertinent. de Fa. 141. b.

Ponitur tamen à Cicerone, Arbitriū ſuum, meum, *nullo adiuncto alio nomine. pro libera voluntate mea, &c.*

Ani-

Digitized by Google

Animus fractus & abiectus, & arbitrio carens suo. Par. 122. b.

Antonius in sua potestate nunquam fuit, nihil vnquã arbitrio suo fecit, semper eò tractus quò rapuit libido. I. A. 206. b. (214. b.

Puto arbitrio suo quemq; timere oportere. pro Dom.

Tuum, meum aut alicuius arbitrium sit, vt alicuius arbitrio aliquid fieri. Latinè: quod vulgari more, Vt tu, aut aliquis determinet: alicuius determinatione aliquid fieri.

Maximas res arbitrio multitudinis agi. I. V. 242. b.

Eius ornationis custodienda & proferenda arbitrium tuum sit. At. 243. b.

Antonius postulat esse arbitrium suũ de rep. At. 185. a.

Tametsi iactat ille quidẽ illud suum arbitrum. At. 6. a.

Arbitrium *etiam id, quod arbitri constituũt & decernunt ex æquo & bono significat: vt iudicium est id quod iudices.*

Aliud est iudicium, aliud arbitrium: iudicium est pecuniæ certæ, arbitrium: incertæ pro. Qu. R. 46. b.

De iudicio & arbitrio multa. ibid.

In arbitrio rei vxoriæ, melius, æquius: in fiducia, inter bonos bene agier. Off. 64. a. Top. 226. b. & Cur non arbitrium pro socio adegeris. Qu. Roscii quæro. alias arbitrium pro Quinto Ros. 49.

Quasi ij qui magna societate fidem gererent, arbitrium pro socio condemnari solerent. pro Q. 2. b.

Eodem in templo arbitria non mei solum, sed patriæ fu-nus absoluisti: id est præmia. in P. 84. a.

Nondum palàm factum erat concidisse remp. cum ibi ar-

arbitria funeris soluebantur. Antequam. 208. a.

Vidi prætextatos inimicos nondum more complorata arbitria petentes funeris. pro Dom. 232. b.

Arcesso, *vt accerso. sed minus notum.*

Cum ab aratro arcessebantur, qui consules fierent. pro S.R. 26. a.

Cum P. Lentulus, Qu. Metellus me arcesserent in se natum, non venirem? pro Dom. 214. a.

Pelopem ad te arcesse. At. 225. a.

Interea narrat eadē, Brutum arcessi, Cassium expectari. 224. a.

A capite arcessere aliquid, *idem valere, quod à fonte aliquid ducere, ignotum est vulgus:*

A capite quid velimus arcessere, & vnde omnia manāt videre. de Or. 119. a.

Non erit necesse, id vsq; à capite arcessere. Top. 224. a.

Ardeo. *Et sæpe, & eleganter Cicero hoc verbum trāsfert ad ea, quæ quasi accensa inflammata videantur.*

Is ardet dolore & ira noster Pompeus. At. 34. b.

Tu mihi non solem incendere iudices. sed ipse ardere videris: de Or. 125. b.

Cum spumas ageret in ore, ardebēt oculi. in V. 234. b.

Cum arderet Syria bello. At. 95. a.

Orbē terrarū distributis imperijs bello ardere. Ep. 46. a.

Vna Gallia communi non ardet incendio. Or. 200. a.

Verres ardebat amore illius hospita. l. V. 132. b.

Nunc enim mihi animus ardet, & meum cor cumulatur in ira: ex Cæcilio. pro Cæl. 45. a.

Ardere cupiditate alicuius rei. l. P. 91. b.

Digitized by Google

Ardeo, studio historia. At. 269. a.

Nostra antiqua manus bonorum ardet, & studio nostri, atq; amore. Q. F. 302. b.

Res ardet inuidia. Q. F. 316. b.

Non angor, sed ardeo dolore. At. 138. b.

Omnia tum in illum odia ciuium ardebant. desiderio mei. pro Mil. 109. a.

Vidimus eos ardentes tum cupiditate, tum metu, tum conscientia. de L. 178. b.

Nunc animus demum mihi ardet. de Fin. 67. a.

Nec scienter quid appetēs desiderio ardeat. Tusc. 217. a.

Is cum arderet podagra doloribus, mane quaeso inquit, &c. de Fin. 147. a.

Sic Ardens & Ardor, quorum vis & vsus satis ex verbo intelligitur.

Arguere Criminibus & sceleribus tribui, perualgatum non est.

An non intelligis, quales viros mortuos summi sceleris argua? pro Rab. 96. b.

Arguere aliquem alicuius facinoris. pro Cal. 37. b.

Nunc non modo te hoc crimine non arguo, sed ne illa quidē cōmuni vituperatione reprehendo. in V. 244. b.

Negare oportebit de vita eius & moribus quari, sed de eo crimine, quo de arguatur. de In. 66. b.

Argutus. Vis huius nominis, quae id notat, quòd sua facultate, quasi rem ipsam manifestis argumentis ac sensibus subiiciat, omnibus cognita esse, non videtur: Non solum enim orationi, & ingenij acumini tribuitur: sed etiam oculis, manibus, & ijs rebus quasi loquantur, argumenta alicuius rei exhibeant.

Digitized by Google

Gallinacium fel, sumi enim qui vel argutißima hæc exacta esse dicant. de D. 114. a.

Oculi nimis arguti, quemadmodum animo affecti simus, loquuntur. de L. 161. a.

Manus minus arguta, digitis subsequens, verba non exprimens. de Or. 153. b.

Literæ quàm argutißimæ. At. 94. b.

Vereor ne tibi arguta nimium hæc sedulitas videatur. Ep. 111. b.

Exambiguo dicta vel argutißima putantur. Or. 123. a.

Poëma facit ita festiuum, concinnum, elegans, vt nihil fieri poßit argutius. I. P. 94. b.

Quis illo in sententijs argutior? in docendo, edisserendo q; subtilior? de Cl. 170. a.

Argute eiusdem potestatis.

Si mihi argutè acuteq; responderit. pro Cel. 41. b.

Breuiter arguteq; incluso aduersario laxare iudicum animos. de Cla. 195. a.

De rebus difficilimis argutißimè disputare. de Or. 110. a. & Acade. 40. a.

Acutè arguteq; conijcere aliquid. de Cla. 196. a.

Callide arguteq; dicere. Or. 205. b.

Argutias, eodem modo.

Huius orationes multum argutiarum & vrbanitatis habebant. de Cla. 179. b.

Argutiæ & acumen Hyperidis. Or. 296. b.

Nulla mollicies cæruicum, nulla argutiæ digitorum. Or. 202. a.

Sed nihil est, quod illi non persequantur suis argutijs. de Am. 104. b.

Ascisco.

Digitized by Google

Asciſco. *Quid hoc verbo Latini ſignificarunt & quibus rebus tribuerunt, leuiter tãtum eruditi ignorant: quare Ciceronẽ magiſtro licet diſcant.*

Hos augures ne ipſe quidẽ fabula aſciuiſſent, ſi res omnium flagrarent. de N. 27. a.

Aſciuerunt ſibi illud oppidum piratæ. I. V. 204. b.

Alterum quod interpretatur fatidicorum incognita, cum ſenatus populuſq; aſciuerit. de Leg. 173. b.

Bonos boni diligunt, aſciſciuntq; ſibi, quaſi propinquitate coniunctos. de A. 105. b.

Neq; iſtam mihi aſciſco ſapientiam, quam nõnulli in me requirebant. pro Dom. 232. b.

Eos expertes illius prudentiæ, quam ſibi aſciſcerent. de Or. 92. a.

Nihil vnquam dixi de me ſublatius adſciſcendæ laudis cauſa. pro Dom. 232. a.

Is omnes perditos ad hoc incredibile ſceleris fœdus aſciuit. I. C. 106. a.

Aliquem non modo non ſegregandum, cum ſit ciuis, à numero ciuium: ſed etiam ſi non eſſet, aſciſcendum eſſe. pro Arch. 186. a.

Innumerabiles leges aliæ ſunt latæ, quas Latini voluerunt, aſciuerunt, pro Cor. 59. a.

Sed tamen ego mihi ſororem virginem aſciſco, tu ſororem virginem eſſe non ſiuiſti. pro Dom. 231. b.

Me patronum vnum aſciuerant. I. P. 85. a.

Omnes mutare ciuitatem poſſunt, modò aſciſcantur ab ea ciuitate. pro Cor. 60. a.

Sacra iſta aſcita ex Phrygia fuerunt. de Ar. 250. a.

Circa hanc conſuetudinem libenter aſciuimus. de Cl. 183. b.

Digitized by Google

Id enim, vt suauitatē delectans, sic ab errore mentis tāquā salutare aliquid asciscitur, similiq; inscitia mors fugitur, vita expetitur. de Leg. 162 b.

Qui Tyranni nomen asciuit sibi. Att. 286 a.

Is quæ clarorum virorum essent: non dubitauit asciscere. de Cla. 189. b.

Minimè verò probatur huic disciplinæ, de qua loquor, aut amicitiam, aut iustitiam propter vtilitates ascisci, aut probari. de Fin. 105. a.

Alij censent primum ascitum doloris vacuitatem, & primum declinatum dolorem. Ib. 128. a.

Natura ipsa, vt ait Epicurus, aciscit & reprobat, id est, voluptatem & dolorem. Ib. 53. a.

Viginti oppida sunt Dalmatiæ antiqua, quæ ipsi sibi asciuerunt amplius sexaginta Ep. 66. a.

Asciuerunt aptum suis auribus optimum quoddam dictionis ge. Or. 199. a.

Ascribo, Ascribere aliquid alicui Latinè valere, quod vulgo dicitur, Imputare, tritum satis est. Sed operæ precium est, obseruare vsum huius verbi: quòd vno modo Cicero non sit vsus. Non enim solum dixit. Ascribere aliquem in ciuitatem, sed etiam ciuitati, & in ciuitate, alicubi. Sic in amicitiam, non amicitiæ, aut ad amicitiam. Ascribere ad iudiciū suam sententiam alicuius, aut iudicio sententiam. Ad numerum, & in numerum. Quare singula cum quibus nominibus iungantur potius, vt trita sunt cōsuetudine, sunt animaduertenda & recipienda, quàm ad rationis iudicium reuocanda. Quod ex ijs, quæ subscripsimus exemplis, quisq; facere potest: vt,

Bonos

Bonos exitus bonorum aſcribimus, attribuimusq; ſine vllaratione dijs immortalibus. de N. 78. a.

Gaudeo quod vulgo hominum opinio ſocium me aſcribat tuis laudibus. At. 232. b. E. 133. a.

Aſcribe, ad iudicium tuum meam quoq; ſententiam. pro R. P. 122 b.

Qui Thucydidem laudauit, aſcribit ſuæ noſtram ſententiam. de Or. 224. a.

Hunc ad tuū numerū libenter aſcribito. Q. Fr. 292. a.

Et ad hoc genus aſcribamus etiam narrationes apologorum. de Or. 133. b.

Tu verò aſcribe me talem in numerum. I. A. 167. a.

Vtinam ego tertius amicus vobis aſciberer. Tuſ. 240. b.

Tyrannus periuit, vt ſe in amicitiam tertium aſcriberent. I. A. 261. a.

Archias Heraclea aſciptus eſt. pro Arch. 187. a.

Præſertim cum in alijs ciuitatibus fuerit aſcriptus. ibid.

Qui fœderatis ciuitatibus eſſent aſcripti. Cy. 186. b.

Incertam ciuitatis ſedem aſcribimur. de Ar. 157. a.

Hic non eſt auſus nomen ſuum emptioni illi aſcribere. pro Dom. 236. b.

Altera ſtatua ab equitibus Romanis equo publico, qui item aſcribunt, patrono. I. A. 207. b.

Quid ad Statium aſcripſerit, neſcio. At. 90. a.

Aſcribere pœnam fœderatis. pro Co. 58. b.

Oſtenderunt ea ſe ſcripturos atq; laturos, quibus aſcriptis ſuſceptiſq; beatè viuerent. de Leg. 171. b.

Ad illud minimè fuit auguris, quòd adſcripſit ob eam cauſam populum Romanum calamitatem cepiſſe. de D. 86. a.

Aſpe-

Digitized by Google

Aſpectus. Cicero hoc nomine eum ſenſum ſemper ſignificauit, quem recentiores viſum appellarunt.

Qua ex coniunxione cœlum ita aptum eſt, vt ſub aſpectum & tactum cadat. de Vn. 197. b.

Aut denique nunquid aliquo ſenſu perceptum ſit aſpectu, auditu, tactu, &c. ad Her. 7. b.

Pomorum iucundus non guſtatus ſolum, ſed odoratus etiam & aſpectus. de N. 58. a.

Oculi aſpectū quo volunt facilè cōtorquēt. de N. 54. b.

Referre aſpectum aliquò. de Pro. 77. a.

Omnes res quæ ſub aſpectum veniunt. de Or. 141. b.

Quæ aſpectu ſentiuntur. Off 3. b.

Res cæcæ, & ab aſpectus iudicio remotæ. de Or. 141. b.

Cum acriter oculis deficientem ſolem intuerentur, vt aſpectum omninò amitterent. Tuſ. 163. b.

Illi orbes, qui aſpectum noſtrum definiunt. de D. 127. b.

In contentione per diſtributionem acri & defixo aſpectu vti oportet. ad Her. 21. a.

Primo aſpectu in animum quiddam ſe putat videre, poſt autem, &c. de N. 44. a.

Aſpergo. Vis non adeo retruſa & abdita huius verbi eſt: ſed vſus, quod varius ſit, non omnibus notus. Dixerunt n. Latini, Aſpergere aliquid alicui rei: &c. Aſpergere aliquam rem aliqua re, & in aliqua re, in quibus tamen caueri debet, ne quibuſuis nominibus, omnes hos modos æque conuenire putemus. Idcirco ab ipſo Cic. petamus, quibus modis quoſq; res efferat.

Hoſtiam immolare noluit, ne aram ſanguine aſpergeret de N. 77 b.

Miloni nonnullam laudatione tua labeculam aſpergis. ad V. 37. a.

Digitized by Google

Ne qua ex tuo summa indignitate labes illius dignitati aspergatur. in Vat. 32. a.

Eodem fonte se hausturum intelligit laudes suas, e quo sit leuiter aspersus. Ep. 84. a.

Qui istius facti non modò suspicione, sed ne infamiæ quidem est aspersus, pro Cæl. 42. a.

Ebutio sextulam aspergit, id est, hæredem fecit ex sextula. pro Cæc. 288. a.

Hunc tu vitæ splendorem maculis aspergis istis? pro Planc. 265. a.

Hæc aspersi, vt scires me tamen in stomacho solere videre. Ep. 27. b.

Quod tamè est mēdaciunculis aspergendū. de Or. 131. a.

Huic generi, orationis aspergentur etiam sales. de Or. 204. b.

Nunc mihi iucunditatis plena epistola, hoc aspersit molestia, quod. Qu. Fr. 312. b.

Atq; etiam ipse conditor totius negotij guttam aspersit huic Bulbo. pro Clu. 32. a.

Si illius facilitatem comitatemq; tuæ grauitati & seueritati aspersêris. pro Mur. 140. a.

Idcirco illa in omni parte orationis sua arte aspergi videbatis. pro Cor. 66. b.

Aspersa temerè pigmenta in tabula, ex iis lineamenta effingere possunt. de D. 85. a.

Aspersione fortuita. ibid.

Senatusconsulta quasi fulgine aspersa. I. A. 177. b.

Quem ore attingere, dentibus insecare, lingua aspergere posset. ad Her. 39. b.

Aspiro. In quanto errore & inscitia vulgus versetur, quam-

quamq; negligenter à multis lingua Latina discatur, hoc verbum ostendit: quòd cum eo Latinis nihil sit vsitatius, nunc ferè ab omnibus vix et significatio eius ignoretur. Quis enim eorum est, qui plus studij in præceptis vulgaribus, quàm in optimis auctoribus imitandis posuerit, non putet. Aspiro idem valere, quod Contendo? cum neq; Cicero neq; quisquam Latinorum veterum id eo verbo significauit: sed omnes pro accedere, aut peruenire ad aliquid sint vsi: vt ipsis exemplis declarabitur.

Nemo ad alienam causam inuitis ijs, quorum negotium est accedere aut aspirare debet. l. V. 57. b.

Quid enim quisquam ad meam pecuniam, me inuito aspirat? l. V. 105. a.

Cum tu non modo ad eum Ciceronem, cui &c. nunquam aspirasti: sed omnibus consilijs, quæ ad me opprimendum parabantur, interfuisti. l. P. 81. a.

Magno se prædicat auxilio fuisse, quia paululum in rebus difficillimis aspirauit. ad Her. 34. b.

Hæc in eculeum conijciuntur, quo non aspirat vita beata. Tus. 230. b.

Occupaui inquit, te fortuna, atq; cepi, omnesq; aditus tuos intercluſi, vt ad me aspirare nō posses. Tus. 233. b.

Subinuideo tibi, vltro te etiã accersitum abeo, ad quem cæteri, propter eius occupationem, aspirare non possunt. Ep. 100. a.

Quando iste, nisi Februario mense, aspirabit in curiam? l. V. 124. b.

Ex bellica laude aspirare ad Africanum nemo potest. de Cla. 172. a.

Quis

Quis tũ dicit in campũ aspiraſſe Syllam? pro Syl. 177. a.
Sed hæc ad eam laudem quam quærimus aſpirare non poſſunt. Or. 209 b. (pro Qu. 17. a.
Dixi Romæ domum fuiſſe, quo iſte ne aſpirauit quidem.
Si mihi ante occurratur, ne non modo intrare, verum etiam aſpicere, aut aſpirare poſſim. pro Cæc. 292. b.
Aſſentio & Aſſentior. *Huius verbi vis obſcura non eſt: ſed quoniam multi Conſentio (quod eſt conuenio, aut quod noſtris vſitatius, Concedo, cum aliquo) crebris ſermonibus vſurpant, monendi ſunt, ne cum exprimere volunt, aliquem probare alicuius ſententiam, conſentire dicant, ſed Aſſentire, vel aſſentiri. Sic enim optimi auctores locuti ſunt.* (142. b.
Aſſentio tibi, vt in Formiano potiſſimum commorer. At.
Nam aduertebatur Pompeÿ familiares aſſentire Volcatio. Ep. 2. b.
Ennius, qui magno applauſu loquitur aſſentiente populo. de Di. 130. a.
Omnibus in rebus temeritas in aſſentiendo, erroq; turpis eſt. 1b. 81. b.
Cauendũ eſt, ne his rebus temerè aſſentiamur. Off. 4. b.
Acerbiſſimè tulit ſenatus, aſſenſum eſſe mihi de Planco. ad Bru. 90 b.
Bibulo aſſenſum eſt de tribus legatis. Ep. 3. a.
Tibi ſenatus breuiter, impoliteq; dicendi, maximis eſt de rebus aſſenſus. de Or. 130. b.
Is in Caſca mihi valde aſſenſus eſt. At. 261. b.
Neq; me diſſenſioni meæ priſtinæ putaui potius aſſentiri, quàm præſentibus reip. temporibus & concordiæ conuenire. pro Cor. 67. b.

Illud

Illud verò quod à te dictum est, esse permulta, &c. valde tibi assentio. de Or. 95. a.

De quibus habeo ipse quid sentiam, non habeo autē quid tibi assentiar. de N. 72. a.

Namq; ego illud assentior Theophrasto. de Or. 160. a.

Tum ille, cætera, inquit assentior Crasso. Ibi. 87. b.

De Venonianis rebus tibi assentior. At. 110. a.

Catoni assensus est Fauonius: &. 99. b.

Huic assentiuntur reliqui consulares. Ep. 25. b.

Habet enim res deliberationem; etsi ex magna parte tibi assentior. At. 101. b.

Vitiosum est assentiri quicquam falsum. Aca. 17. b.

Assigno. Hoc verbo effert Cicero, quod recentiores per imputo: vt,

Amabo, te ne hoc sceleri meo potius quàm imprudentiæ assignes. Qu. F. 305. a.

Quoquo modo verò se res habeat, nihil assignabis, nec patruo, nec patri. At. 157. b.

De quo quicquid detrahas, necesse est aut infirmitati, aut inuidiæ assignetur. Ep. 85. b.

Nec verò id homini tum quisquam, sed tempori assignandum putauit. pro R. P. 127. a.

Hoc nostris occupationibus assignare debebis. At, 85. b.

οἰκονομία si perturbatior est tibi assignato: te enim sequor σχεδιάζοντα. ad Her. 6. a. (154. a.

Hæc si minus apta videntur huic sermoni, Brute, Attico assignato. de Cla. 171.

Hoc omne assignatum iri pertinaciæ meæ videbam Ep.

Assuefacio. Assuefio, Assuesco, Assuetus: ablatiuus, nunquam datiuus, quod recentiorum sermonibus vsurpa-

patum est, consequitur, neq; Assuesco; aut assuefacio ad aliquid, aut in aliqua, sed aliquare tantũ, vt exempla ipsa ostendent.

Itaq; orbus ijs rebus omnibus, quibus & natura me & voluntas consuetudo assuefecerat, cum cæteris, tam mihi ipsi displiceo. Ep. 57. a.

Arma quæ tractare ceperam, & quibus me assueseceram. de Cla. 165. b.

Cæsar cæteras nationes imperio Romano pare assuefecit. de Pro. 75. b.

Quorum sermoni assuefacti qui erunt, ne cupientes quidem poterunt non latinè loqui. de Or. 146. a.

Curionis patrio instituto puro sermone esse assuefacta domus. de Cla. 184. b.

Aliquis scelerum exercitatione assuefactus. I.C. 106. a.

Sic tu internosces, si assueueris. Aca. 15. a.

Vt fremitum assuescere, voce vincere. de Fin. 125. a.

Sed assiduitate quotidiana, & consuetudine oculorum assuescunt animi. de N. 45. a.

Ego seruo & seruabo (sic enim assueui) Platonis verecũdiam. E. 141. a.

Vicinitas non assuefacta mendacijs. pro Plan. 263. b.

Homines labore assiduo & quotidiano assueti. de Or. 148. a.

Assumo, pro arrogo, & sibi aliquid tribuo, vulgus minus, quàm veteres illi Latini, vsurpat.

Quod alteri detrahat sibi assumat. Off. 56. b.

Dico illud quod in his causis non auctoritati assumo, sed pudori meo. pro Syl. 183. b.

Sed mihi assumo, videor id meo iure quodammodo vindicare. Off. 1. b.

Digitized by Google

Nec, verò ego mihi postea quicquam assumpsi, neque hodie assumo, quod quenquam maleuolentissimum laedere possit. Ep. 14. a.

Assurgo. Honorem, quem surgendo alicui exhibeant, Latini hoc verbo significarunt: vulgo dicitur, Surgere & salutare, aut honorem exhibere alicui. Latinè, assurgere alicui.

Vt maioribus natu assurgatur, vt supplicum meserea-tur. de In. 52. b.

Nemo tibi in curiâ venienti amplius assurrexit. I. P. 85. a.

Salutari, appeti, decedi, assurgi, deduci, reduci, consuli, &c. de Sen. 90. a.

Astringo, Astrictus. Etsi vis nota est huius verbi, quae eadem est, quae verbi Ligare, aut Alligare: vsum tamen ij non satis perspectum & cognitum habent, qui cum datiuo coniungunt: vt, Astringere se alicui rei. Nam multi Latini auctores veteres cum eo casu iunxerunt, sed cum ablatiuo, vt ostendunt exempla.

Tantum abest, vt ex eo quo astricti sumus, laxari aliquid velim. At. 89. b.

Quorum mens erat oppressa praemio, lingua astricta mercede. I. P. 86. a.

Astringi scelere. Pro Sest. 24. b.

Is magno scelere se astringeret. I. A. 193. a.

Aliquem suis conditionibus in ipso articulo temporis astringere. pro Q. 3. b.

Astrictus. Homines astricti tanto scelere. pro Syl. 182. b.

Quis non eos pari scelere astrictos arbitretur? I. P. 100. a.

Non

Non adiutor huic veni, sed auditor, & quidem aequus, libro iudicio, nulla eiusmodi astrictus necessitate, vt mihi velim nolim sit certa quædam tuendi sententia. de N. 5. b.

Hostio astrictus certa quædam numerorum moderatione & pedum. de Or. 170. b.

At. atque. De his abunde in libro particularum dicemus. Vnum hoc in Atq; obseruari velim, iungi atque adeò à Cicerone, & ijs qui non solum incorruptè, sed etiam eleganter locuti sunt, crebrius, quàm à nouis nostris Latinis, & qui quod nesciant quid sit, Atque adeo, & quomodo vti debeamus, nullis alijs verbis id efferūt. quàmper Imo etiam. Quibus verò modis differat, vsu atq; adeo, in differentijs explicabimus.

Atq; adeò antequam de incommodis Siciliæ dico, pauca mihi videntur esse dicenda de dignitate. I. V. 109. a.

Atq; adeò cum hæc omnia omnibus sint acerba, tum verò nobis intoleranda. Antequam. 194. b.

Hoc institui, atq; adeo iustitutum referri molestè ferunt. I. V. 65. b.

Ego princeps in adiutoribus, atq; adeo secundus fui. At. At. 15. b.

Insector, posco. atq; adeo flagitio crimē. pro P. 191. a.

Hoc consilio, atq; adeo amentia impulsi. pro. S. R. 23. a.

Quæ si prodierit, atq; adeo cum prodierit: scio enim proditurum esse, turum esse, audiet. &c. pro S. R. 35. a.

Attendo. Obscurata, & inquinata adeo est integritas illa Romani veteris sermonis, vt ab ipsis Grammaticis, qui nostris temporibus sunt, sæpè è schola

Digitized by Google

ipse Cicero exploderetur. Quis enim nunc non potius dicit, Attendere alicui, quàm aliquem? hoc tamen recentiorũ, illud antiquis dignum est existimãdum, qui non solum dixerunt, Aliquem attendere hominem: sed etiam, Rem aliquam attendere. Itaq; ad optimis auctoribus sic loqui discamus.

Erigite mentes auresq; vestras, & me de inuidiosis rebus, vt ille putat, dicentem attendite. pro Sylla. 171. a.

Quoniam me in hac re tam diligenter attenditis. pro Arch. 186. a.

Quis non magnopere attendit vnquam? I. V. [illegible] a.

Attendere aliquem studiose, de Fin. 98. b.

Attendere te volo, quæ in manibus sunt. Ep. 173. b.

Quæ pertinent ad dicendum, ea nos melius quam cæteri attendimus. de In. 57. a.

Sed stuporem hominis attendere. I. A. 166. a.

Vt cum lex aliqua recitaretur, primum versum attenderet, &c. pro R. P. 125. a.

Nam versus æquè prima, & media & extrema pars attenditur. de Or. 160. b.

Sed si animũ attenderis, turpitudinem videas. Off. 58. b.

Quo tempore igitur aures iudex, animumq; attenderet? I. V. 81. b.

Sed attendite animos ad ea quæ sequuntur. contra Rul. 75. b.

Attento. Verbum hoc tritum sermonibus eorum qui Latinè didicerunt, nunc non est vt olim Romæ. exprimebant enim veteres hoc verbo id, quod tentatur ab aliquo, si obtinere poterit quod vult: vt, Attentare vrbem, pro Tentare, si vrbem capere possent Attenta-

re

vbominem, tentare si effici posit, quod quis velit. Sed hæc exempla clarius docebunt.

Quam vrbem ab illa scelerata manu attentari suspicabantur. pro Sest. 4 b.

Cum ea attentētur eius lingua, cuius antèà manu euersa sunt. de Ar. 247. a.

Omnium inimicos diligenter cognoscere, colloqui, attētare. l. V. 135. b.

Compositæ orationis insidijs fidem auditoris attentare. Or. 217. a.

Melius fuerat præterire, quàm attentatum deserere. de Or. 153. a.

L. Hellius suam classem attentatam magno cum suo periculo penè sensit. Post quam. 202. a.

Attinet. Verbi huius vsus omninò peruulgatus non est: pauci enim eodem modo vtuntur, quo opus, aut necesse est, aut, oportet.

Iudicium de ea re fieri nihil attinuit. de In. 73. a.

Quid igitur attinet inculcare fatum? de Fa. 141. a.

Si autem eos non probabat, quid attinuit tum his, quibus cūre cōueniebat, verbis discrepare? de Fin. 119. a.

Neq; quenquā attinebat id recusare, q; &c. pro Qu. 11. a.

De quo quid sentiam, nihil attinet dicere. E. 52. b.

Eare non venit, quia nihil attinuit. At. 191. a.

Nam hoc quidem in talibus viris, quid attinet dicere? de Am. 103. b.

Neq; enim naturæ attinet repugnare, nec quicquam sequi, quod assequi nequeas. Off. 22. b.

Vbem reliquimus, quam sapienter, nihil attinet disputari. Ep. 261. a.

Digitized by Google

Quod ad me attinet. *Latina locutio, quam recentes Latini nostri sic potius efferunt, Quantum ad me pertinet: quod modo Cicero nunquam est vsus.*

Ego quod ad me attinet, itemq; arbitror cæteros, idcirco taceo. Qu. F. 306. b.

Caninium perdidi hominem, quod ad me attinet, non ingratum. At. 260. b.

Sic in prouincia nos gerimus, quod ad abstinentiam attinet, vt nullus teruntius insumatur in quenquam &. 77. a.

Alio loco, vt se res habebat, quod ad eam ciuitatem attinet, demonstrabitur. I. V. 111. b.

Quod ad popularem rationem attinet, hoc videmur cõsecuti. Ep. 3. b.

Attingo. *Aliquid aliquem, aut aliquam rem attigere, pro Pertinere ad aliquem, aut, aliquid, Latini dixerunt: qui modus cùm à vulgari consuetudine sit alienus, sermone quoditiano erit terendus.*

Ab eo quod rem attingat, plures sunt argumentorum sedes. de Or. 123. b.

Primus ille locus, qui maximè attingit naturam humanam. Off. 4. b.

Quanquam hæc res non solum est ex domestica ratione: attingit enim & bellicam. &. 16. a.

Sed nimirum me alia quoque causa delectat, quæ te non attingit. de Leg. 169. b.

Quæ non magis legis nomen attingunt, quam si, &c. de Leg. 171.

Ne qua me illius temporis inuidia attingeret. Ep. 42. b.

Gognatione, necessitudine, aliquem attingere.

pro

pro, Coniunctum esse cognatione necessitudine, pervulgatum minimè est.

Is me cognatione maximè attingit. I. V. 113. b.

Publicani nos summa necessitudine attingunt. Qu. Fr. 290. b.

Quite aliqua necessitudine attingunt.

Ciuitates, quas officijs, vetustate, fide, & etiam cognatione populi Romani nomen attingunt. I. V. 252. b.

Attribuo. eandem vim habere, quàm assigno, aut Deignotum est in vulgus, rarò enim hoc verbo vtitur.

Antonius mihi pecuniam attribuit. I. A. 295. b.

Videbis vt tantum attribuatur, quantum debetur. At. 204. b.

Velim aliquando puerum visas, eiq; de mancipijs, quae tibi videbitur, attribuas. & . 195. b.

Insulae quae erant ab Sylla Rhodijs attributae. Qu. Fr. 296. b.

Video cui Appulia sit attributa. I. C. 105. b.

Sestertium centies, & octogies ex aerario tibi attributum Romae in quaestu reliquisti. I. P. 98. a.

Quantiq; locarint tantam pecuniam redemptori soluendam attribuendamq; curent. I. A. 224. a.

Qua negotij publici procuratio cogitari potuit, quae non esset attributa atq; descripta. pro Sest. 18. a. Sic

Attributio. Brutus scripsit se de attributione omnia summa fecisse. At. 244. a.

Ait enim attributione in Idus. Ib. 251. a.

Auctionor. Prorsus ignorant iudoctiores vim huius verbi: quo Latini significarunt id, quod vulgus nũc dicit, Vendere sua bona publicè: neq; auctionatur praeco

Digitized by Google

sed is cuius bona sunt: praeco autem praedicare dicitur, non auctionari.

Vt in atrijs auctionarijs potius, quàm in triuijs, aut in compitis auctionentur. contra Rul. 62. a.

Rulius hasta posita cum suis formosis finitoribus auctionans. Ibid. 76. b.

Deiotarus auctionatus est, seseq; expoliare maluit, quàm tibi pecuniã nõ subministrare. pro Deiot. 148. a.

Ibi tum vir optimus Quintium *deterret, ne auctionetur. pro Quin. a.*

Ait se auctionatum esse in Gallia. & 4. a.

Auctio. *Grammaticorum praeceptis Auctionatio dicendum esset: nam auctio vim verbi Augeo non habet, sed verbi Auctionor. Sed consuetudine, non ratione hoc nomen, vt multa alia sunt aestimanda. Auctionem enim nostri homines Venditionem publicam vocant.*

Ac vereor ne iste iam auctionem nullam faciat. ad At. *186. b.*

Auctio facta est. in C. Ver. *118. a.*

Auctionẽ in Gallia se facturũ proscribit. pro Qu. *3. a.*

Cũ esset auctio hereditaria cõstituta. pro Cæc. *287. a.*

Bona alicuius auctione cõstituta vẽdere. pro S. R. *22. a.*

Constituere auctionem. contra Rul. *62. a.*

Tabula Veratiana auctionis: Ibid. 79. b.

Cum ille rogasset Grauium, quid tristis esses, an quòd auctiones essent. imò verò, inquit, quod legiones. pro Pl. *266. a.*

Auctionis miserabilis aspectus, vestis Pompeij. *& c.* I. A. *174. a.*

Mulier.

Digitized by Google

Mulier auctionem prouinciarum faciebat, &. 196. b.
Circulator quidem auctionum notißimus. Ep. 164. b.
Facere auctionem. in Ver. 202. a.
Vendere auctionem sectores & coactores in auctionibus. Lege, Sector & coactor. pro Q. 3. b.
Aucupor, Transtulit Cicero hoc verbum ad multa, quæ studio aliquo exquirimus, & persequimur.
Nos longis nauibus tranquillitates aucupaturi eramus. At. 97. a.
Leguleij aucupes syllabarum. l. Auceps, Si verba inter nos aucupabimur. pro Cæc. 294. b.
Attendere & aucupari verba oportebit. de Or. 132. b.
Præcipitúq; vt errantem aliorum opinionem aucupemur. de Fin. 79. b.
Ars dicendi opiniones hominũ, & sæpe errores aucupatur. de Or 111. b.
Ac non vereor, ne assentatiuncula quadam aucupari tuam gratiam videar. Ep. 68. b.
Leuitatis est inanem aucupari rumorem, & omnes vmbras etiam falsæ gloriæ consectari. in Pisonem 99. b.
Imperitorũ hominũ rumusculos aucupari. pro Clu. 39. a.
Delectationem aliquam dicendo aucupari, Or. 202. b.
Cum præsertim tam multi occupationem eius obseruent, tempusq; aucupentur. pro S. R. 22. b.
Non sum tam insolens in dicendo, vt omni ex genere orationem aucuper. pro Sest. 25. a.
Cur epistolis & sororis & matris imbecillitatem aucupatur? pro Flac. 163. b.
Non enim vtilitatem ad dicendum aucupans, horum libros lego. de Or. 114. a.

Digitized by Google

Cum res sine propria lege venit in iudicium, quæ tamen ab alijs legibus similitudinem aucupatur. ad Her. 4. b.

Audio. *Bene & malè audire loquendi modi, quibus veteres potius existimationem aut nomen alicuius notabant, quam audiendi sensum: bene is audiebat, qui laudabatur: malè, qui vituperabatur, aut obiurgabatur. Eum verò, qui auditu non valet, Surdastrum appellabant.*

Vt bene audiant, rumorem bonum colligãt, erubescunt. de Leg. 166. a.

Qui me idcirco putant benè audire velle, vt ille malè audiat. At. 84. b. (Fin. 102.

Est hominis ingenui, velle bene audire ab omnibus. de

Erat surdaster M. *Crassus, sed aliud molestius, quod malè audiebat. Tusc. 250. b.*

Ne gratiũ in puouincia malè audires. I. V. 100. b.

Si me audies, *aut* audias, *vulgari cõsuetudine magis tritum est, Si me sequaris, si meum consilium sequeris.*

Tanta imbuerer superstitione, si te audire vellem, vt, aruspices mihi essent colendi. de N. 12. b.

Tu Cotta si me audias, eandem causam agas, &c. 59. b.

Si me Cæsar audisset. Ep. 172. b.

Nec Homerũ audiam, qui Ganymedem à dijs raptum esse ait. Tusc. 161. b.

Auello. *Obseruandum est; quomodo vsi sint Latini hoc verbo, iunxerunt enim cum* Ex, De, A: *sed vt rectè dicimus, Auellere ex arboribus: sic eorum more non rectè, Ex complexu, sed De complexu. Auelli ab aliquo, non De, aut Ex. Consuetudine ita, non ratione est vsurpatum.*

Hoc

Hoc ille signum auellendum, asportandumq; curauit. I.V.226.a.

Poma si cruda sunt, ex arboribus auelluntur: si matura decidunt. de Sen.92.a.

Auellere, atq; abstrahere filium de matris complexu. pro Fon. 283.b.

Vt perpetuum dolorem auulsum, à meis sustinerem. pro Dom.242.b.

Auulsum à caeteris. de Or.144.b.

Auersus Latinè: quod barbarè, De retro, A tergo. Contrarium ei est Aduersus.

Aduersus & auersus impudicus es. de Or. 132.b.

Auersos hostes aggredi. Ep.162.a.

Cùm viderem copias à Cappadocia auersas. &. 242.b.

Deos auersos esse à salute populi. At.284.b.

Motus auersi à ratione. Tusc.216.a.

Auerto. Tribuitur hoc verbum iis quoq; rebus, quae ab iis quorum sunt, ad alienos, aut alios vsus quam debentur, transferuntur & rapiuntur, eodem enim modo, quo conuertere aliquid in rem suam, dicitur.

Is auersa pecunia aufugit. I.V.83.a.

Hic in quaestura pecuniam publicam Cn. Carboni Cos. datam auertit. A.78.a.

Frumentū auersū à repub. abreptū ab aratoribus. et 184.b.

Antonius H.S. septies millies pecuniam publicam auertit. I.A.242.a.

Nepatiare Erotem hereditatem Turianam auertere. Ep.199.b.

Di iomen auertant, Latini dicebant: quod à nostris vulgari more. Deus velit vt mentiar, vt falsum sit, vt non fiat: vt,

Si

Si aliter fuerit (quod dij omen auertant) reip. vicem doleho. At. 279. b.

O dij immortales, auertite & detestamini quæso hoc omen. I. A. 193. a.

Atq; hoc quidem detestabile omen auertat Iupiter. &. 232. a.

Quod dij omen auertant. Ep. 189. a.

Sic auertere malũ aliquod ab aliquo, aut à malo aliquẽ.

Cæsar Antonij furorem à pernicie reipubl. auertit. I. A. 192. a.

Ego vero austro miras gratias ago, qui me à tanta infamia auerterit. At. 256. b.

Ibes auertunt pestem ab Aegypto. de N. 21. b.

Et certè nisi is Antonium ab vrbe auertisset, perijssent omnes. At. 274 a. (283. a.

Puer qui à ceruicibus nostris auertisset Antonium. Ibid.

Aufero. *obtinere quod quis ab aliquo petit. Latini hoc verbo significarunt: nostri verò nunquam hoc verbo eum sensum efferunt.*

Quintum à Scapulis paucos dies aufert. pro Q. 3. b.

Auferre responsum ab aliquo. Or. 195. b. (253. b.

A Varrone adhuc παραλειπόμενον illud non abstuli. At.

Audimus Cæsarem, verba fecimus pro Butrotijs, liberalissimum decretum abstulimus, quod obsignatum est ab amplissimis viris. 262. b.

Mordicus auriculam auferre, *aut simile Latinè dicitur: Vulgus demordere auriculam.*

Si is cum eo comparatus videretur, auriculam fortasse mordicus abstulisset. Qu. F. 524. a.

Auctor. *Quoniam tritum iam est fere omnium sensibus*

bus. Consulo tibi, pro, Consilium do: quod sic Grammaticorum præceptis sunt docti: monere hoc loco nolui, consuetudine illa veteri & incorrupta nunquam Romæ vsurpatum fuisse, Consulo tibi, pro, Suadeo tibi: sed rem eam efferre consueuerunt, per Auctorem esse aliquem alicui alicuius rei, aut vt aliquid faceret: vel per verbum Suadere, de quo suo loco. Itaq; sic latinè ab integris illis priscis Romanis loqui discamus.

Senatui cum primum potui pacis auctor fui. At. 147. b.
Nam illis magnopere auctor fui, ne differet tempus petitionis suæ. &. 279. b.
Sed auctor non sum, vt te vrbi committas. Ibid. 242. b.
Hircius mihi, vt absim, vehementer auctor est. Ib. 240. b.
A me consilium petis, qui sim tibi auctor in Sicilia, ne &c. E. 86. b.
Ego tibi sum auctor, vt quibus possis rebus, cum tibi ordinem reconcilies. Ibid. 17 b. (166. b.
Tibi magnopere auctor sum, vt aliquando &c. de Le.

Auctoris vocabulo Latini significabant eum, qui in vendendis rebus ius habebat, aut sibi vsurpabat, emptori præstandi ea quæ addicebat, & quasi eum notabat: vnde emptio proficiscebatur.

Non statim L. Metellus, vt isti successit, ex C. Sacerdotis, & S. Peducei instituto, ac literis frumentum Mamertinis imperauit. tum illi intellexerunt, id quod à malo auctore emissèt, diutius obtinere nō posse. in Ver.
Duo præterea testes: nihil de V. sed de ipsa emptione fundi dixerunt. P. Censennius auctor fundi non tam auctoritate graui, quàm corpore. pro Cæc. 290. a.

Eodem modo Auctoritas, vt in exemplo proximo apparet

paret. Tutorem auctorem appellabant. Latini eum, in cuius potestate & pupidi, & res pupillorum erat, quas sine tutore auctore vendere non poterat. vt,

Non quemadmodū mulieri debeas rectè ipsi mulieri sine tutore auctore soluas ita quod aui pupillæ, aut pupillo debeas, rectè possis eodē modo soluere. Top. 224. b.

Quod mulier sine auctore tutore promiserit, deberi. pro Cæc. 295 a.

Auctoritas. Hoc nomine appellabantur tabulæ, quarum testimonio confirmabatur voluntas alicuius magistratus, aut eorum quorum nomine quis agebat, aut aliquid defendebat. Nostrum vulgus literas publicas vocat. Legatorum verò auctoritatem, commissionem ratificatam barbarè scribæ nostri, aut plenariam & firmam commissionem & potestatem appellant.

Legationes cum publicis auctoritatibus ac testimonijs conueniss. I. 67. b.

Quæ omnia intelligit sibi nihil prodesse, postea quā certis literis, testibus auctoritatibus q. conuincitur. I. V. 18. a.

In tabellis nihil erat auctoritatis. Ibid.

In rostris quo exquirendæ auctoritatis causa cæteri tribuni plebis principes ciuitatis ducere consueuerunt. I. V. 32. b.

Auctoritates. Latini vocarunt, in quo acta referuntur, quæ protocolla scribæ nostri Barbarè vocant.

Permulta tum vehementissima contentione animi, ingenij, virium, ab ea dicta esse constabat: sententiam q. eam quam senatus frequens secutus est, ornatissimis & grauissimis verbis, vt populo Romano satisfieret, nunquam senatui neq. consilium reipublicæ, nec fidem defuisse,

fuisse, ab eo dictam: & eundē (id quod in auctoritatibus perscriptum extat) scribēdo affuisse. de Or. 143. a.

Vsum & auctoritatem Latini appellarunt, vsucapiendi conditionem: nostri Locationem aut cessionem vocant. Vt vsum & auctoritatem fundi lex iubet esse biennium. Vulgari more sic redderetur: Omnis locatio, aut conductio fundi alicuius debet tantum valere ad biennium. Latini verò sic sunt locuti.

Lex vsum & auctoritatem iubet esse biennium: at vtimur eodem iure in aedibus, quae in lege non appellantur. pro Cac. 295. a.

Item quod in re pari valet, valeat in hac quae par est: vt quoniam vsus & auctoritas fundi biennium est, sit etiam aedium. Topic. 222. b.

Auctoritatis quoq; voce latinè exprimitur quod barbarè per auctoritatem, testimonium: vt,

Sed cur diutius, iudices, vos teneo? ipsius iurati religionem auctoritatemq; percipite. pro Cac.

Domus autem illa plena est integritatis, officij, religionis: ex qua domo recitatur vobis iureiurando deuincta auctoritas: ibidem.

B.

BEllus, & belle, non tam trita sunt nostro, quam olim Romanorum sermone, et cum ijs insit magna elegantia, merito commendanda sunt studiosis linguae latinae. Sic itaq; deinceps loquantur.

Illum pueris locum bellißimum esse duximus. At. 77. a.

Pylia et puellae Caeciliae bellißimae salutē dicas. A. 94. b.

Cicero bellißimus tibi salutem dicit. Epistolar. 237. a.

Theatrum quidem fane bellum habuisti. At. 209. b.

Recor-

Digitized by Google

Recordor quàm bella pauliſper nobis gubernantibus ciuitas fuerit. At. 65. a.

Hæc ipſa fero quidem fronte vt puto, ac vultu belliſſimè, ſed angor intimis ſenſibus. At. 72. b.

Quàm ſit bellũ cauere malũ, nemo ignorat de Or. 106. b.

Mihi in mentẽ venit bellum eſſe, aliquò exire. Ep. 126. b.

Durius mihi hoc accipere quàm vellẽ, viſus eſt, & quàm homines belli ſolent. At. 2. a.

Belle. Aqua non longe à villa bellè ſane fluens. Q. F. 317. b.

Sumus enim ambo bellè curioſi. At 89. b.

Hermathena tua poſita ita bellè eſt, vt totum gymnaſium ἄλιθον ἀνάθημα eſſe videatur. At. 2. a.

Hæc non tam admirabilia ſunt, quàm conjecta bellè. de D. 122. a.

Belliſſimè nauigauimus. Ep. 259. a.

Belliſſimè mecum eſſe poteritis. 238. a.

Hæc quomodo fers? bellè hercule. At. 65. a.

Horum ego vix attigi penulam, tamen remanſerunt. cecidit bellè. At. 216. a.

Bene. Paucis notum eſt, nedum vſitatum. bene valere idem quod valde. Sic enim locutus eſt Cicero.

Habetis ſermonem bene longum. de Or. 141. a.

Fabius literarum & antiquitatis bene peritus. de Cla. 171. a.

A Cicerone mihi ſanè literæ πεπυκνωμέναι, & bene longæ. A. 224. a.

Puer bene ſibi fidens. & 9. b.

Is bene penitus in iſtius familiaritatem ſeſe dedit. I. V. 143. a.

Antonius habet inermes bene multos Ep. 67. a.

Sed

Sed si est tantus dolor, quantus Philoctetæ bene plane magnus mihi quidem videtur. Tus. 184. b.

In clamando video eum esse bene rebustum. I. V. 62. a.

Bene manè hæc scripsi. At. 60. b.

Cum bene magna cæterua. pro Mur. 140. b.

Bonus, Bonam partem, *vocarunt Latini eodem modo, quo magnam partem: sed occultiore ratione.*

Bonam sermonis partem in alium diem distulimus. Or. 110. a.

Aliquid alicui bono esse. *Latinæ linguæ proprius est modus, quo significabant vtilitatem, quæ ad aliquem ex aliqua re perueniebat.*

Quanquam fuit illud omnibus bono, qui seruire nolebant. I. A. 167. a.

Illud Caßianum cui bono fuit. Ibid.

Quibus occidi Roscium bono fuit. pro S. R. 20. b.

Hoc alijs quoq; bono fuit. ad Her. 7. a.

Breui, *verbum consuetudine latina olim tritum, pro breuiter, aut breui tempore: quomodo etiam Latini idem explicuerunt.*

Cæsar maximas copias berui habiturus est. At. 130. b.

Nec vllo modo diuulgandum est, de te iam esse perfectũ, sed id erit per breui. Ep. 89. a.

Id tametsi extra causam est, tamẽ percurram breui. pro Cæc. 303. a.

Breui expediam. de Senect. 89. a.

Illud breui conficiendum est. Parad. 122. b.

Sed genus vniuersum breui circumscribi & definiri potest. pro Sest. 23. a.

Nunc complectar quod proposui breui. de Or. 100. b.

Quid in vtramque partem mihi in mente veniat, explicabo breui. de Or. 118. b.

Vt tuis literis breui responderem. Ep. 36. b.

Ad ea quæ requiris, breui respondebo. de Or. 225. a.

Transitio vocatur, quæ cum ostendit breuiter quod dictum sit, proponit item breui quod consequatur. ad Her. 32. a.

Breuis. Breue dicere, facere, pro paucis dicere, non longum esse in oratione.

Breuis est L. Crassi oratio. de Or. 138. b.

Longum est dicere. sed hoc breue dicã, si M. Petreij virtus &c. pro Sest. 5. a.

Iam dabo operam, quàm maximè potero, vt breuè id faciam. in Sal. 172. b.

Aliquid contradictione breuius fieri, aut productione longius. de Or. 161. a.

O miseram, & in breui tã celerem, & tam variam reip. commutationem. Oct. 336. b.

C.

CAdo, Verbum hoc latè patet, variis modis vsurpatur. Cum tribuitur sensibus aut animo, aliter vti Latini consueuerunt, ac nunc vulgus: vt,

Non debemus ita cadere animis, quasi, &c. Ep. 78. b.

Sed tibi tũ oculi, vultus, verba cecidissent. pro Dom. 140. a.

Nec debilitari, aut cadere animus patitur, alibi.

Sic etiã Arma cadere dicuntur, quæ abijciũtur metu.

De manibus audacissimorum ciuium delapsa arma ceciderunt. Off. 16 a.

Concessa plebi à patrib. ista potestate, arma ceciderunt, restincta ista seditio est. de Leg.

Om-

Digitized by Google

Omnibus istis latronibus auctoritate ipsa senatus iam pridem de manibus arma cecidissent in An.

Causa cadere. *Cadere in iudicio, is latinè dicitur, qui barbarè Perdere, aut amittere ius, aut iudicium, aut causam.*

Noluerunt ita quenquā illi cadere in iudicio, vt nimijs aduersarij viribus abiectus videretur, pro Mur. *138.b.*

Fidens & stomachans Scaeuola, cum Hypsaeus maxima voce plurimis verbis à M. *Crasso praetore contenderet, vt ei quę defendebat, causa cadere liceret. Cn. autem Octauianus homo consularis non minus longa oratione recusaret, ne aduersarij causa caderet.* de Or. *98.b.*

Sed hoc in loco videtur sumi, pro plus petere.

Quod scribere oblitus es, minus multi iam te aduocato causa cadent. Ep. *218.a.*

Etsi turpe existimas, te aduocato, illum ipsum quem contra veneris, causa cadere. pro Mur. *126.a.*

Cadere *idem valet quod* Quadrare, *sed minus vsitatū nostris hominibus.*

Habet Hetrusci certa nomina, quae in id genus hominum cadere possunt. de Ar. *256 a.*

In eum cadit hoc verbum maximè, qui &c. 257 *a.*

Nihil est quod in eiusmodi mulierem non cadere videatur. pro Cal. *52.b.*

Sortes eductae in rem aptè cadere possunt diuinitus. de D. *87.b.*

Neq; in vnam formam cadunt omnia. Or. *200.a.*

In, *aut* sub sensus, aut potestatem alicuius cadere, *prouenire, incidere.*

Accedit illud si maneo, & illum comitatum optimorum & clarissimorum ciuium desero, cadendum est in vnius potestatem. At. 119. b.

Sub populi Romani imperium ditionemq; ceciderunt. I.V. 276. b.

Quæ sub oculos non cadunt. Or. 197. a.

Signum est, cp subsensum aliquem cadit. de In. 52. a.

Quicquid est, quod sub artium mensuram aliquam cadit. Or. 203. a.

Cadere aliquid in sensum cernendi de Vni.

In nostram intelligentiam aliquid cadere.

Tam id honestum, quod in nostram intelligentiam cadit conseruandum est nobis, quàm id & c. Off. 55. b.

Illud cadit sub iudicium sapientis, ac delectum. de Fin.

Cadere. pro accidere.

Verebar ne ita caderet, quod nunc etiã vereor Ep. 30. a.

Augurum responsis multis multa incredibiliter vereor cecidisse. de Leg. 176 b.

Nihil mihi optatius cadere potuit. At. 40. a.

Hæc res quemadmodum ceciderit, scire velim. At. 52. a.

Sane ita cadebat vt vellem. At 41. b.

Sed hoc cecidit mihi peropportunè. de Or. 110. a.

Quod melius caderet, non vidi. Ep. 122. b.

Verum hoc adhuc percommodè cadit. in Ver. 67. a.

Aliter cecidit res ac putabam. Ep. 74. a.

Aliter cecidit res atq; opinabar. & 88. b.

A te mihi semper omnia honestè ac iucundè ceciderunt. Qu Fr. 303 a.

Horum ego vix attigi penulam, remanserunt tamen, cecidit bellè. At. 216.

Quo-

Quoquo modo ea res huic quidem cecidit. At.120.b.
Nil tibi iure incommodi cadere potest.pro.Q.F.9.a.
Si minus fortissimi virtus ciuibus grata cecidisset, pro Mil.117.b.
Quid casurum sit incertum est.Ep.241.a.
Verebar quorsum id casurum esset. At.51.b.
Sed ita cadebat, vt alter &c. de Cla.177.b.
Insperanti mihi, sed valdè optati cecidit, vt &c. de Or. 93.a.
Idem valet nonnunquam quod Desino. Verba melius in syllabas longiores cadunt. Or.202.a.
Et in spondaeos cadit. &.219 b.
Articulus ad numerum cadens. Or.216.a.
Cano. *Opinatur vulgus hoc verbum solum voci tribui, nunquam fidibus aut tibijs musicis: nam non dicit, Canere fidibus: sed Ludere instrumentis musicis. Ludere verò Musicis non attribuitur ab idoneis auctoribus. Sic itaque obtimis scriptoribus Latinis, Latinè loqui discamus.*
Si canere velim vel voce, vel fidibus. de D.134.a.
Tibicem sine fidibus canere non potest. de Or.139 b.
Tibiae modulatè canentes, & fidicula numerosè sonantes. de N.30.a.
Lituus, quo canitur. de Diu 86.b. (149.a.
Epaminondas praclarè fidibus ceciniſſe dicitur. Tusc.
Symphonia canere., *Latinè Cic. dixit: quod Musicorũ vulgus, Quatuor vocibus canere aut ludere, Cõcentum canere, partibus canere.*
Cum in eis conuiuijs symphonia caneret maximis á poculis minister aretur, retinere solitus est aratores. I. V. 170.b.

Digitized by Google

Intus canere, *prouerbio dicitur is, qui in suam rem & commodum omnia conuertit, vt quicquid faciat, nō alienum, sed sua causa facere videatur.*

Atq; etiam illum Aspendium citharistam, de quo sape audistis, id, quod est Gracis hominibus in prouerbio, quem omnia intus canere dicebant. sustulit, & in intimis suis adibus posuit: vt etiam illum ipsum artificio suo superasse videretur. in Ver. 86. b.

Atque hoc carmen isti non vobis, sed sibi intus cauit. cōtra. Rul. 80. a.

Sic etiam Cantus *non solum vocis est, sed etiam instrumentorum.*

Cātu vocum, neruorum, & tibiarum tota vicinitas perpersonabat. pro S. R. 41. a.

Te gallorum, illum buccinarum cantus excusitat. pro Mur. 128. b.

Ad cantus, & ad tibicinem persequi laudes clarorum virorum. de Leg 182. b.

Tibicines ijq; qui fidibus vtuntur. suo non multitudinis arbitrio cātus numerosq; moderātur. Tuscul. 248. a.

Quod docti homines neruis imitati atq; cantibus, aperuere sibi reditum ad hunc locum. de Som. 129. a.

Solet Roscius dicere, sc quo plus sibi ætatis accederet, eo tardioris tibicinis modos & cantus remissiores esse facturum. de Or. 107. b.

Canorus, *quod ab alijs poëtis maximè, Sonor⁹ dicitur.*

Gallus est animal canorum sua sponte. de D. 120. a.

Vox suauis & canora. de Cla. 186. a.

Omnino canorum illud in voce splendescit in senectute. de Sen. 82. b.

Sane

Sine contẽtione vox nec languens, nec canora. Off. 27. a.
Profluens quiddam habuit Carbo & canorum. Or. 145. a.
Canorus orator & volubilis. de Cla. 154.
Hoc dulce, canorum illud hoc bene olens. Aca. 6. b.
Captus oculis, membris, auribus, mente, Latinis modus loquendi: quo significabant, priuatum aliquem esse vsu membri alicuius, aut mentis: neq; sequitur vim & naturã verbi, sed singularem aliquam potestatẽ habet.
Si oculis captus fis, vt Tiresias fuit. de D 110. a.
Qu. Scaeuola mancus, & omnibus membris captus. pro Rab. 94. b.
Vt idem oculis & auribus captus sit. Tus. 151. a.
Tametsi ne oculis quidem captus, in hanc fraudem tam sceleratam decidisti I. V. 223 b. (Aca. 14. a.
Tam dedecet, quàm delirare, & mente captum esse.
Capto. Sollicitè aliquid expeto & quaro. significarũt Latini hoc verbo, quod cũ per capio non fecerint, præcipuam vim habere, quæ obseruatione discitur, facilè intelligi potest.
Dissident principes, captatur occasio. de Ar. 256. b.
Quid enim ad illum qui te captare vult, vtrum tacentem irretiat, an loquentem? Aca. 23. b.
Inductio, quæ rebus non dubijs captat assentationẽ eius, qui &c. de In. 52. b.
Lepidus desperato aduentu meo, quem non mediocriter captabat, se cũ Antonio coniunxit. Bp 157. a.
Captare aliquem aliquo emolumento. de In 82. a.
At etiam misericordiam captabas. I. A. 176. b.
Captare misericordiam. de In. 68. a.

Digitized by Google

Captare plausus in P. 92. b.

Captare nomen imperatorium. Ep. 169. a.

Captare beneuolentiã à persona aduersariorũ. ad Her.

Captare risus. Tusc. 178. a. (2. a.

Caput. *Varijs rebus Latini nomen hoc Caput tribuunt: quas alienis & peregrinis nominibus vulgus effert, quòd propria ignoret: vt cum exprimendum est tota summa, quæ alicui debetur in frumento, aut in similibus rebus vniuersum illud caput, Sortem quod pecuniæ creditæ vocabulum est, vocarunt. Sed vt in pecuniis est sors, sic in vectigalibus decumis, vt frumenti aut similium rerum, quæ animo debentur, caput: sed id ipsa exempla declarabunt.*

Verres aliquot nominibus de capite, quantũ commodũ fuerit frumenti decumanis detraxit. in Ver. 78. a.

Vnum hoc illius S.C. reprehẽsum, decretumq́, est, vt quibus ille de capite dempsisset, bi pecunias in ærarium referrent: statuit senatusconsultum, hoc ne illi quidem esse licitum, cui concesserat omnia, à populo facturum quæstorumq́, rerum summas imminuere: illum viris fortissimis iudicarunt patres conscripti dimittere de summa non potuisse: te mulieri teterrimæ rectè remisisse Senatores iudicabunt? & paulò pòst. In illo reprehenditur, quod ex ea pecunia remiserit, quã ipse quæsierat: tibi conceditur, qui de capite vectigalium populi Rom. remisisti? in Ver. 165. b.

Vocarũt Latini quoq, hoc nomine id, in quo omnia sunt, aut maxima pars rei alicuius posita: aut id quod maximum in re aliqua est, & quod rem ipsam continet: quod cùm nomen hoc vulgus ignoret, pluribus id exprimere cogitur. Sic verò Latini. Ad

Ad consilium de Rep. dandum, caput est nosse Remp. de Or. 139. b.

Caput esse ad beatè viuendum. de Am. 105. b.

In hoc loco caput illud erit accusatori, si demonstrare poterit. de In. 64. a.

Atq; in hoc loco caput videtur mihi esse illud. Ib. 84. a.

Caput enim arbitratur esse oratoris, vt ipsis apud quos ageret. de Or. 92. a.

An tibi obuiam non prodirem? primùm Appio Claudio? deinde imperatori? deinde more maiorum? deinde, quod caput est amico? Ep. 35. b.

Et id quod caput est, nobis inter nos nostra vitia sunt toleranda. At. 14. b.

Et quod caput est, mihi quæuis satis iusta causa cessandi est. Ibid. 26. a.

Valde probo hominem. domum, facultates: quod caput est, ipsum non noui. & 211. a.

Caput autem literarum sibi cum illa Mima nihil posthac futurum. I. A. 175. a.

Sic caput cœnæ in epist. pro, id q; optimũ erat in cœna.

Capita appellarunt quoque, quæ barbari Summaria aut Articulos. Articulos enim fidei vocant quæ Latinè Capita fidei dicenda essent.

Quod ex quibusdam capitibus expositis nec explicatis intelligi potest. de Cla. 179.

Illa verò censoria contra Cn. Domitium non est oratio, sed quasi capita rerum, & orationis commentarium paulò plenius. ibid. a.

Ad Caluum scripsi, vt ad me τὰ ἀκεφάλια mitteret. At. 258. b.

Digitized by Google

A primo capite legis vsque ad extremum, reperio nihil aliud cogitatum. contra Rul. 90. a.

Qui, quod secundo capite scriptum est, non meminit in tertio. & 71. b. (*205. a.*

Cum caput meæ proscriptionis recitaretur. Post quam, Capita de Repu. in duabus rationibus cõtraria inter se. de Or. 129 a.

Caput est, quod pertinet ad minuendos sumptus ciuitatum Ep. 37. a.

Sed prima duo capita epistolæ tuæ tacitè mihi quodammodo prætereunda sunt. Ibid. 36. b.

Ex vno Epicuri capite, altero vestro, perceptio & comprehensio tollitur, quod est caput Epicuri? si vllum sensibus visum falsum est, nihil percipi potest, quod vestra, sunt falsa sensus visa. Aca. 25. b.

Capitis vocabulo Latini quoque significarunt auctorem, vel principem: quem non simili fere modo Eine Hauptman *appellamus, Gallis, chef.*

Si quid sine capite manabit, & cuius auctor non extet. pro Plan. 271. a.

Iam ab illo fronte & capite Socrate, &c. 88. b.

Caput est omnium Græcorum concitandorum Heraclides ille Tennites. pro Flac. 155. a.

Capitis nomine vita pericula quoque expresserunt: vt, Capitis nostri sæpe accidere potest, vt causa versentur iure. de Or. 100. a.

Quam possumus reperire ex omnibus causis ciuilib⁹ causam contentionemq; maiorem, quam de ordine, de ciuitate, de libertate, de capite hominis consularis?

Causa capitis. de Cla. 168. b.

Socra-

Digitized by Google

Socratis responso exarserunt iudices, vt capitis hominē innocentissimum cendemnarent. de Or. 105. a.

Socratem in iudicio capitis pro se dixisse. Ibid. 104. a.

Nihil de capite ciuis, aut de bonis sine iudicio detrahi potest. pro Dom. 220. a.

Iudicia summae existimationis, & bene dicam capitis. Q R. 47 b.

In iudicium capitis aliquem vocare. de Cla. 176. b.

Cùm verò abs tui capitis causa peteret homines q, certos domo misisset, ne tum quidem, &c. in V. 128. b.

Vi si praedonibus pactum pro capite precium non attuleris. Off. 73 b.

Castigo, non solum verberibus, vt multi opinantur, sed etiam verbis.

Pueros maires & magistri castigari solent nec verbis solum, sed etiam verberibus. Tusc. 204. b.

Quin non verbis sunt, & disputatione philosophorū, sed vinculis & carcere castigandi.

Castigare improbos. de Leg. 168. b.

Qui punit aliquem, aut verbis castigat Offi. 18. a.

Et quoniam de impudentia dixi, castigemus etiam segnitiem hominum. de Or. 100. a.

Caueo. Iure consultorum vocabulum, qui hac formula Cauere alicui iys qui ipsos consulebant, praescribunt rationes & vias agendi cum aliquo, vt cauerent, ne verbis causam suam deteriorem facerem: vt.

In iure cauere, consilio iuuare, atq, hoc scientiae genere prodesse quam plurimis, vehementer & ad opes augendas pertinet. Off. 46. b.

Etenim cū tu mihi, meis q, multa saepe cauisses, veritus

sum,

sum, ne si ego grauarer, aut ingratum id, aut superbũ videretur. Top. 221. a.

Quid ita Flauio sibi cauere non venit in mentem. pro Q R. 50. b.

Caueri vult ijs qui secum sunt, Mustelli & Tironi prospicit I. A. 219. a.

Deinde vt faustæ, cui cautum ille voluisset, ratum esset. At. 71 b.

Epicurus diligenter cauet & sancit, vt hæredes sui dẽt. de Fin. 86 a.

Amentia est, cum hæredi velis cauere, id ascribere, quo nõ ascripto, nihilomninus hæredi caueatur. de In. 77. b.

Ita diligiter perscripta lex est, ita cautũ vnaquaq; de re, & ita quod oportuit exceptum. Ibid. 79. a.

Nulla res est, quæ aut comprehendi satis, aut caueri aut excipi possit. pro Cæcin 300. b.

Sic etiam, Cauere ab aliquo, *& per aliquem alicui, alicui aliqua re. pro Satis accipere, aut, Securari, vt barbari loquuntur, ab aliquo.*

At tibi ego, Brute, non soluam, nisi prius à te cauero. de Clar. 166. a.

Rogant eum vt id quod abisset ab ipsis pecuniæ, curet ab sese caueat quemadmodum velit, de illa hæreditate cũ Epicrate esse acturum. in Verrem.

Auges tu mihi timorem, qui in Oratore tuo caues tibi per Brutum, & ad excusationem socium quæris. E. 85. b.

Laodiceæ me prædes accepturum arbitror omnis pecuniæ publicæ: vt & mihi, & populo cautum sit sine vecturæ periculo. E. 28. b.

Præ-

Pradibus & pradij populo cautum est. l. V. 105. a.

Rebus etiam cauemus, *vt niminum extra periculum sint, nostro more Securas & Tutas reddi dicimus, aut Barbarè, Securari.*

Alteralex priuatorum aedificijs, alteraſepulchris cauet. de Leg. 182. b.

Pompeius clementer id fert, forte cauet vsura. At. 85. a.

Agri de quibus cautum est fœnore. contra. Rul. 62. b.

Hinc Cautio *formula tatis iurisperitorum. aut id quo alicui cauetur. Securationem Barbari vocant.*

Est hoc & ex conditione iuris. & ex consuetudine cautionis firmissimum testimonium. pro. Q. Fr. 51. a.

Itaq; quando vestræ cautiones firmæ sunt, graculam tibi misi cautionem chirographi mei E. 103 b.

Cautiones fiebant pecuniarum. pro Dom 239. a.

Persecutionũ cautionumq; præceptio in iure ciuili. Or. 210. a.

Caue, *in imperandi modo veteres Latini sæpe vsurparunt: idemq; eo significarunt, quod per, Vide ne.*

Caue facias inquit: nam ista lex perferetur. At. 216 b.

Sed caue, si me amas, existimes, me. &c. 142. a.

Caue enim putes, vllas literas vnquam gratiores, quam tuas esse in senatu recitatas, &. 150. b.

Caue enim existimes Brute, quanquam es, sed tamen, &c. At. 282. a. 281. b

Cauete per deos immortales iudices, ne, &c. pro Qu. R. 44. a.

Videte per Deos immortales, quem in locum. ibid.

Mea, tua, aut nostra cautio est, *Latinæ linguæ proprius modus, quem alijs verbis sic redderemus:* Mihi, tibi

Digitized by Google

tibi, aut alicui prouidendum, aut cauendum est.
Tua enim cautio, nostra cautio est. pro Mar. 134. a.
Chartam tibi deesse, mea cautio est. At. 70. a.
Ne quisquam pertundat crumenam, cautio est. Plau.
Puerum autem ne resciscat esse ab illa, cautio est. Ter.
Hi mihi ne corrumpantur, cautio est. ibid.

Causa. *Hic admonendi sunt studiosi linguæ Latinæ, qui malint optimorū se similes esse, ne potius eos sequātur, qui præcipiant, Mei, tui, sui, nostri, vestri causa dicendum esse, recentiorum quorundam more, quam veteres omnes qui mea tua, sua, nostra, vestra causa dixerunt tantùm: non mei &c. Sic enim Cicero vbiq;.*
Tu me carum esse dixisti populo Rom. nō tam mea causa quam reip. nomine. in Vat. 30. b.
Te abesse mea causa, moleste fero, tua gaudeo. E. 254. a.
Et sic omnibus locis.

Verbi *aut* exempli causa: *verbi gratia exemplorum notæ sunt: vt,*
Verbi causa maiestatem minuere, dicere aduersarium maiestatem minuisse. de arte Rhet.
Si quis verbi causa oriente canicula natus est, in mari non morietur. de Fato.
Verbi causa, tria pauca sunt, an ne? in Ac.
Verbi gratia, propter voluptatem. de Fin.

Cedo. *Verbum, quo aliquid Latini postulabant, aut imperabant, quo hoc modo sunt vsi: neq; solum ad vnū sed ad plures. Cedo dicebant. Cedo, qui remp. tantam amisisti tam cito. de Sen. 81. a.*
Vidisti igitur virum vt scripserat? ingemuisti certè cedo aliqua. At. 153. a.

Obuiam

Obuiam mihi fit tabellarius, & ego statim, cedo, inquã, siquid ab Attico & 259.b.

Cedo, cui Siculo, cum is rem fieret, ciuis Romanus cognitor factus vnquam sit. I. V 130 a.

Cedo. Vis propria huius verbi nota satis, sed vsus minus: non enim tam variis casibus vulgus nunc illud adiungit, quam olim Latini, qui non solum dixerunt, Cedere ex loco, aut loco: sed de & à loco: & Cedere alicui loco aliquo.

Rect. sic censeo cedendum de oppidis ijs. At. 115. b.

Hostes cedentes oppido, Cass insecutus est. At 79. b.

Aeschines propter ignominiam iudicij cessit Athenis. de Or. 126. b.

Si Cn. Italia cedit, in vrbẽ redeundum puto. Att. 145. b.

Dandus est locus fortunæ, cedendũ ex Italia. Ep. 168 b.

Cedo inuitus de republ. cedo oppressus de fortuna, de dignitate. antequam. 193. b.

Cedam tibi in præsentia foro & curia. Oct. 329. a.

Cedere alicui possessione hortorum. pro Mil. 116. a.

Celebro. Orationi aut sermoni non à nostris tribuitur, vt olim à Latinis. Dicebant enim hi, Sermone aliquid celebrare, cum significare vellent, quæ ab omnibus prædicabantur, aut omnibus in ore erant: vt,

Quod ita esse, constanti fama atq; omnium sermone celebratum est. Q. Fr. 194. b.

Quod omnium accusatorum non criminibus, sed vocibus maledictisq; celebratum est. pro Cl. 38. a.

Quid porrò in Græco sermone tam tritum atq; celebratum est, quam &c. pro Flac. 160. a.

Quibus in locis nuncij literæq; celebrassent Murenam factum esse consulem. pro Mur. 145. b.

Cele-

Celebrare dies festos ludorum. pro Arch. 288.

Tamen omni in hominum cœtu gratijs agendis, & gratulationibus habendis, & omni sermone celebramur. pro Mil. 120. b.

Similisq; frequentia & plausus me vsq; ad Capitolium celebrauit. At. 53. b.

Sed quæ dicta sunt omni superiore oratione, eadem ad celebrandum rumorem valent. de Pet. 212. b.

Cerno. *Cernere vocarunt Latini, quod Barbari Partire aut diuidere bona, aut hæreditatē cum aliquo alio modo, Adire hæriditatem de quo suo loco,*

Pridie nonarum ex testamento creui hæreditatem. A. 171. a.

Galeonis hæreditatem creui. At. 178. a.

Vt de eo, si dicas, qui multas hæreditates adierit, prospice tu, qui plurimum cernis. ad Her. 41. a.

Is fratris Appij amorem erga me cum reliqua hæreditate creuit. At 86. b.

Non committendum, vt iniussu meo cernat. A. 219. b.

Hæreditatem creuimus. cont. Rul. 74. a.

A te autem peto, vt me quasi falsam hanc hæreditatem alienæ gloriæ sinas cernere. Ep. 133. b.

Certus. *Certum habere, certum esse, scire certum, pro certo, Latini modi, quos nostrum vulgus nescire videtur: vt,*

Non habeo certum, quæ te res hinc retrahat. Ep. 70. a.

Certum non habeo vbi sis. At. 143. b.

Neq; idipsum tamen certum habeo. At. 7. b.

Is tamen adhuc viuit, & dicitur victurus: sed tamen de hoc mihi parum certum est. Ep. 157. b.

Mihi

Mihi non tam de iure certum est (quanquam ne id quidem valde dubium est) quàm illud, &c. E. 17. a.

Quem enim impedimento futurum putas, cum de nobis certum sit nos quieturos? Ep. 168. b.

Cras ad te fortasse, sed cùm certum sciam, faciam te paulò antè certiorem. Ep. 141. a.

Respondit, se nescire certum. pro Syl. 174. a.

Pompeium pro certo habemus per Illyricum proficisci in Galliam. At. 159. a.

De Orobio opinor, sed certum nescio. At. 193. b.

Nunciatum est nobis, Cæsarem ad VIII. Calendarum Capuæ: hoc pro certo putauimus. At. 152. a.

Non nunciabatur quicquam, quod pro certo haberemus. At. 276. b.

Neq; enim mandum pro certo rotundum esse dicetis. de Nat. 35. b.

Præterea nunciatum est nobis, & pro certo iam habetur, regem Alexandrinum mortuum. Ep. 114. a.

Dicere aliquid pro certo. de Cla. 165. b.

Pro certo polliceor. atq; confirmo vobis. cõtra Rul. 87. a.

Alicui aliquid certum esse, Latinè significat id, quod vulgari consuetudine tritum nunc est, firmiter aliquid proposuisse.

Mihi certum est ab honestissima sententia digitum nusquam. At. 103. b.

Mihi certum est abire. At 38. b.

Quod certum est facere. pro S. R. 32. a.

Sibi certum est Romæ manere. At. 205. b.

Mihi abiurare certius est quàm dependere. At. 5. a.

Certum mihi est ad Brutum transire. At. 247. a.

Digitized by Google

Certius tibi est, me esse hic, quam mihi, me istic. At. 5. a.

Certos homines Latini vocabant, quos nos fideles aut tutos: vel proprios etiam nuncios, quibus aliquid nimirum committimus, Non enim dicunt Latini illi veteres, Misi proprium nuncium: sed, Misi certum hominem.

Habebam paucis diebus homines certos, quibus dare poteram. At. 77 a.

Quum mihi certorum hominum potestas erit. E. 6. a.

Confirmat & se certos homines eius rei causam in Siciliam & terra & mari missurum. In Ver.

Certos homines ad mulieres miseram. At.

Et statim rescripsi, hominemq; certum misi de comitibus meis. At. 117. b.

Sic Certi homines vocantur Latinè, quos speciales Barbari appellant: aut etiam, quorum nomina certo numero comprehenduntur, sed ob causas aliquas non exprimuntur.

Habet enim certos sui studiosos. de Clar. 170.

Certorum hominum ferociã extimescens pro Mar. 133. b.

Hanc nostram conditionem certi hominis fictis sermonibus diremerunt. pro Dom. 218. b.

Certa verba, concepta verba vocantur, quibus tanquam formulis in iureiurando vtimur.

Cur in certa verba iurent, cur certo tempore cõueniant, certo discedant. de Inuent. 79. a.

Certis quibusdam verbis diuortium fieri. de Or. 100. a.

Cessio. Hoc verbum quia vulgus ignorat, Ocior aut Ferior tantum dicere solet: cum nihil agunt, & omni actione vacant, ociari, aut feriari se dicunt, nunquam cessare: quo verbo tamen Cicero, & alij auctores Latina

Digitized by Google

ua linguæ sæpius id significauerunt, quàm per Ferior, aut Ocior.

Ista tam immenso spacio, quæro, Balbe, cur Prouæa vestra cessauerit: de Nat. 6. a. (Nat. 39 a.

Cur tam multos deos cessare, & nihil agere patitur. de At pueri etiam cum cessant, exercitatione aliqua delectantur. de Nat. 79. a.

Denig, aliud aliquid extabit, ne tibi planè cessasse videamur. At. 26 a.

Ego hic cesso, quia ipse nihil scribo, lego autem breuissimè. Ep. 265. b.

Cicero noster, dum ego adsum, non cessauit apud Rhetorem. Qu. Fr. 320. b.

Nec tamen istum cessare, sed celare quæ scribat existimo. Ac. 29. a.

Illos libros scribere nõ cessaui, neq; cesso. Qu. Fr. 325. b.

Georgias centum & septem compleuit annos, nec vnquam suo studio, & opere cessauit. de Se. 79. b.

Ille non cessat de nobis detrahere. At. 177. a.

De adificatione tua Cyrũ vrgere nõ cesso. Qu. Fr. 307. a.

Alterum si tabellarij non cessarint, necesse est paucis diebus pœniteat audere de Pro. 72. a.

Sin, &c. ne cessaris me certiorem facere, vt accurram Qu. Fr. 306. b.

Circuitio Latinè, quæ circum locutio, vt Græcè περίφρασις, à nouis nostris Latinis vocatur.

Epicurus circuitione quadam deos tollens, rectè non dubitat diuinationem tollere. de D. 116. b.

Circuitio est ratio, rem simplicem assumptam circumscribens elocutione. ad Her. 34. a.

Iam verò quid opus est circuitione, & anfractu? vt vtendum interpretibus somniorum potius quàm directo? Deus siquidem consulebat nobis, hoc facito, hoc ne feceris, &c. de Diuin. 134. b.

Circuitus, *Latinè ambitus, & comprehensio verborum vocatur, qui Græce* περίοδος. *Cicero etiam circumscriptionem, Comprehensionem, Ambitum, aut Orbem verborum vocat.*

Circuitus orationis, quã Græci περίοδον, *nos tũ ambitũ, tũ circuitũ, tũ comprehensionẽ, aut continuationẽ, aut circumscriptionem dicimus. Orat. 217. a.*

Cum illi veteres circuitum, & quasi orbem verborum conficere non possent, terna aut bina, aut nonnulli singula etiam verba dicebant. de Or. 161. b.

Modò ne circuitus verborum sit aut breuior, quàm aures expectent: aut longior, quàm vires atque anima patiatur. de Or. 160. b.

Circuitus, continuatioq; verborum. Or. 204. a.

Circumspicio, *verbi vis nota & peruulgata fortasse est: sed cum accusatiuo pauci iungunt, præsertim cũ animo tribuitur, quo prouideamus & consideremus aliquid.*

Circumspice omnia membra Reip. quæ notissima sunt tibi. Ep. 70. a.

Multa in causis circumspicienda sunt, ne quid offendas, ne quo irruas. de Or. 136. b.

Omnia circũspexi, omnia periclitatus sum. pro. Q. 18. a.

Vt circumspiciamus omnia quæ populo grata sunt. contra Rul. 64. a.

Circumspicite paulisper mentibus vestris hosce ipsos homines. pro Syl. 180. a.

Digitized by Google

Atq; illud circumspicite mentib. vestris. cont. Rul. 74. b.

Nunquamne homo amentissime te circumspicies: nunquamne quid facias considerabis? Par. 120. b.

Quare P. C. incumbite ad salutem Reip. circumspicite omnes procellas. in C. 118. b.

Conuerte *animum, & ea ipsa artium genera circumspice. de Or.*

Citerior. *Tribui hoc verbo temporis interuallum quoq; vulgus ignorat, eoq; significari, quod Barbari proximiora vocant.*

Ciuis. *Attendant vsum huius verbi ij, qui dicere cõsueuerunt, Conterraneum meis, aut alicuius, aut compatriota, vel conciuis meus, quae postrema duo planè barbara sunt. Conterraneum verò apud Plinii non significat eum qui eiusdē est ciuitatis, sed terrae & regionis. Quē Cicero, vt mihi videtur, & alij, populatē vocant (quanquam et ciuis quoq; popularis dicitur.) Qui verò eiusdem ciuitatis est, Suum ciuem Latini vocabant. Itaq; sic Latinè à Cicerone loqui discamus.*

Facinorosorum armis meos ciues meis consilijs periculisq; seruatos pro me abijci nolui. pro Mil. 108. b.

Vt sint operae, studio, labore meo dictiores ciues mei. de Fin. 51. a.

Valeant, inquit, Milo, valeant ciues mei, sint incolumes, sint florentes. pro Mil. 119. b.

Quod meos ciues, et à me cõseruatos. Epist. ad Lentul.

Serui me hercule mei, si me isto pacto metuerent, vt ē metuunt omnes ciues tui. &c. in Cat.

Dabunt igitur mihi veniam mei ciues, vel gratiam potius habebunt. de D.

Clauſtra. *Tranſlatè Latini hoc nomine ſignificarunt, quod noſtrum vulgus clauem appellat: ita quum nos clauem imperij aut regni, illi clauſtra vocant.*

Corinthus erat poſita in anguſtijs Gracia, ſicut terræ clauſtra locorum teneret, & duo maria pene contingeret. contra Rul. 33. b.

Omnes vrbes maritimas clauſtris imperij noſtri contineri. pro Flac. 152. a.

Clauſula. *Quam nos ſententiam aliquam aut etiam periodum Græco more vocamus, Latini Clauſulam appellauerunt, circuitum ſcilicet verborum, quibus ſententia aliqua concluditur. Idem etiam valet quod caput, de quo ſuprà. Interſpirationis enim, non defatigationis noſtræ, neq; liberariorum notis, ſed verborum & ſententiarum modo interpunctas clauſulas in orationibus eſſe voluerunt.*

Clauſulæ in orationibus interpunctæ. de Orat. 159. a.

Cùm eſſem cum eo Tarracinæ de amicitia: falſa, attamen à te ipſo ficta tota narratio: addidiſti clauſulam, tota Terracina, &c. de Or. 131. a.

Illa verò præclara eſt clauſula edicti, quòd omnium controuerſiarum, quæ eſſent inter oratorem & decumanum, ſi vter velit, edicit ſe recuperatores daturum. I. V. 154. b.

Clauſulam *quoque epiſtolarum, aut comœdiarum, aut liberti alicuius extremam partem Latini vocant. quod enim eſt peroratio in orationibus, epiſtola & ſimilibus omnibus, eſt clauſula. Noſtri concluſionem, aut finem appellant.*

Cicero in Antonij epiſtola recitanda cum ad finem peruenit,

uenit, inquit, veniamus aliquando ad clausulam, Legatos venire non credo. in Ant. 257. a.

Quamobrē, quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictum est, vtar ea clausula, qua soleo, teq; ad studium summæ laudis cohortabor. Ep. 19. b.

Mimi ergo est etiam exitus non fabulæ, in quo cū clausula nō inuenitur, fugit aliquis è manibus. pro Cal. 51. b.

Cliens, Latinè is dicitur, qui barbarè nunc Vasallus. Patroni enim vocantur, qui præsunt clientibus de quo suo loco.

Mālius Glaucia tuus cliens et familiaris. pro S. R. 34. b.

Quos clientes nemo habere velit, non modo esse illorum cliens. I. A. 180. b.

Clientela Latinè, barbarè Homagium: etiam quam Saluegardiam Barbari appellant. Latinè Clientelam vocari licet, vt habere Saluegardiam, Latinè reddamus per Conferre se in clientelam, esse in clientela alicuius.

Scis quàm diligam Siculos, & quàm illam clientelam honestam iudicem. Ar. 227. a.

Ianus medius in L. Antonij clientela fit. I. A. 208. a.

Conabaris clientelam tam illustrem, tam splendidæ prouinciæ ad te traducere. I. V. 221. a.

Quare si te fautore vsus erit, amplissimè clientelas acceptas à maioribus confirmare poterit. Ep. 227. a.

Esse in fide, & in clientela alicuius. pro S. R. 34. a.

Conferre se in fidem, & clientelam alicuius. Ibid. 36. a.

Coeo. Verbi huius vis & vsus prorsus à cognitione vulgari seiunctus esse videtur. Cùm enim duo simul idē petiit, q. colleg æ futuri, aut qui cōiungē di sum munere,

Digitized by Google

necessitudine aut societate, coire dicuntur. Latini nos nunquam isto modo.

Cæsar cum eo coire cogitat, & Bibulus cum hoc se posse putat coniungi. A. 115. b.

Vtinam Cn. Pompei cum Cæsare societatem aut nunquam coisses, aut nunquam dirimisses. I. A. 165. a.

Cum hoc coire ausus es: Post quam. 207. b.

Coire societatem voluntariam cũ aliqua. pro S. R. 21. b.

Piuna cum squilla societatem coit comparandi cibi. de N. 50. b.

Coire societatem præmij vel sceleris cum aliquo. pro S. R. 34. b.

Collegia medius fidius Tribunorum plebis tota reperientur, &c. quæ coëant de hominum locupletissimorum bonis. pro Dom. 222. b.

Dixi habito statim de eo qui coisset, quo quis condemnaretur, illum esse liberum. pro Clu. 48. b. (49. a.

Qui eorum coit, coierit, conuenit, conuenerit. pro Clu.

Coerceo vis propria peruulgata satis non est. Significarunt Latini hoc verbo continueri complexu id quod intus est. (37. a.

Mundus omnia complexu suo coërcet & cõtinet. de N.

Restat vltimus, & omnia cingens et coërcens cœli complexus &. 46. a.

Fluuium extra ripas diffluentẽ coërcere. de Cla. 194. b.

Genus est, aqua pluuia nocens: eius generis forma, loci vitio & manu nocens: quarum altera iubetur ab arbitrio coërceri, altera non iubetur. Top. 224. a.

Cogito. Quod Latinæ linguæ cognitio & vsus maximam partẽ obseruatione & lectione optimorũ auctorum,

rum discatur, hoc loco clarum est. Nam qua ratione iungatur hoc verbum nominibus ad locum, omissis verbis profectionem significantibus, quis Grammaticorum docere potest? Sic enim olim consuetudine incorrupta vsurpatum est, vt huic verbo potissimum hoc accidat, vt verbum profectionem significans omittatur: quam si in omnibus sequamur, Latinè optimè discemus. Ludi Antij futuri sunt pridie Non. eos Tullia spectare vult, inde cogito in Tuscul. At. 27. a. Sed in epistolis, & sermonibus familiaribus magis locū habere videtur ob breuitatem, quàm alijs generibus orationum.

Hinc verò vulgo vadunt, etiā M. Lepidus, quo cum diē conterere solebam, cras cogitabat, nos autem in Formiano morabamur, quo citius audiremus: inde Arpinum volebamus. At. 124. b.

Tu de tua itinere quid & quando cogites, velim me certiorem facias. At. lib. 10.

Cognitor. Latini eum vocabant olim, cum integrè loquerentur, quem nunc recentes Latini Procuratorem iudicialem: in quo hoc admirandum & obseruandum est, cum à Cognosco fieri videatur, neq; verbum Cognosco, neq; Cognitio idem valere. Iudici enim tribuūtur, non ijs qui causam alicuius agendam suscipiunt.

Me defensorem suarum calamitatum, me vltorem iniurarum, me cognitorē iuris sui, me actiorem causæ totius esse voluerunt. in Ver. 4.

Quid interest inter eum qui litigat, & qui cognitor est alterius? qui per se litem contestatur, sibi soli petit: alteri nemo potest, nisi qui cognitor est factus. Itáne verò?

Digitized by Google

cognitor si fuisset tuus, quod vicisset iudicio, ferres tuli. cũ suo nomine perijt, quod abstulit tibi, non sibi exegit. pro Q R. 51. a.

Tu qu. Roscium pro opere & labore quòd cognitor fuisset, quod vadimonia obisset, rogasti, &c. pro Q. R. 51.

In hanc rem me cognitorem dedisti. Ibid. 50. a.

Nisi te in suam litem dedisse cognitorem, Ibid. 54. a.

Ciuem Romanum, qui cognitores homines honestos daret, sublatum esse in crucem. in V. 78. b.

Videte porrò aliam dementiã, cognitorem ascribit Sthenio: quem? cognatum aut propinquum? non. &. 129. b.

Sthenius inuenire neminem Siculum potuit, qui pro se cognitor fieret. I. V. 230. a.

Gedo, cui Siculo, cùm is reus fieret, ciuis Romanus cognitor vnquam factus sit? ibid.

Credo Sthenius hoc sibi amplum esse putauit, eligere è ciuium Rom. numero, quem cognitorem daret. ibid.

Cognosco. Dicitur is cognoscere de re aliqua, qui inquirit, aut quæstor est constitutus à magistratu, vt disceptet de eo, quod in iudicium venit. Iudicium igitur munus cognoscere. Cognitorem esse verò, eius qui defendit causam alicuius: videre aut audire qui ius habet, & non, quamaqua sint, & non causam audire.

Causam Verres cognoscebat. Verres iudicabat. I. V. 113.

Aratus adhibuit sibi in consilium quindecim principes, cum quibus causam cognosceret. Off. 50. b.

Vt consules cognoscant, qui ager colonus sit, qui contra. I. A. 204. b.

Sed de hæreditate velle cognoscere, quæ eis à filio venisset. in Ver. 4.

Cogni-

Digitized by Google

Cognitio *pro actione & munere eius qui cognoscit.*
Virum hic tandem disceptationem & cognitionem ve-
ritatis, an innocentiæ labem aliquam, aut ruinam fo-
reputatis? pro Flac. 151. a.
Qua lex earum rerum, quas Cæsar egisset, magnam cō-
sulibus cognitionem dedit. At. 263. b.
Cōs. *quorum & lege, & S. C. cognitio, & iudicium*
fuit. ibidem.
Orbi terrarum cognitionem alicui sine cōsilio, dare &
panam sine prouocatione. cont. Rul. 72. a.
Cum dies cognitionis esset. de Clar. 172. a.
Cogo. *Propria vis huius in vulgus ignota esse vide-*
tur: eadem enim est, quæ verbi congrego, aut in vnum
colligo.
Crassus pollicitus est, se im ciuile, quod nunc diffusum &
dissipatum est, in certa genera coacturum. de Or.
121. b.
Interadum hæc, quæ dispersa sunt, coguntur. Ibidem.
100. b.
Itaq; non amplius 14. cohortes Nuceriam coëgi At. 130.
Neminem coëgeris: ipsi conuenerint sua sponte. pro
Cæcin. 296. a.
Quasi copiæ in vnum locum conctæ fuerint. Att. 130. b.
Vt reliquæ copiæ omnes Brundusium cogerentur. Ibi.
129. b.
Cogere homines armatos. pro Cæc. 190. a.
Nec duces simus, nec cogamus. At. 245. a.
Sed omnibus in vnum locum coactis scriptoribus. de In-
62. b. (60. a.
Recudare cætera, quàm cito senatum coëgerim. Ep.

Cato

Digitized by Google

Cato in ipsa curia solebat legere, dum senatus cogereretur. de Fin 91.a.

Marcellus me rogauit: vt cogerem medicos: coëgi & euestigio eò sum profectus? Ep 56.a.

Aer extenuatus in sublime fertur, concretus autem in nubem cogitur. de N. 46.a.

Multa sunt ex quib. effici cogiq; poßit. &c. de N. 66.a.

Ex quibus id quod volumus efficitur & cogitur.

Hic complexus est infirma. aliud enim quam cogebatur, illatum est. de In. 58.b.

Hoc cogere volebat, falsas literas esse. Brutus. 91.b.

Cogendi munus *erat eorũ, qui pecunias aut id quod à magistratu imperatum erat, accipiebant & colligebant: publicanisq; vel redemptoribus, vel ijs, qui à magistratu constituti fuerant, tradebant.*

Ait enim, dum Gabinio pecuniam posthumus cogeret, ex decumis imperatorum pecuniam sibi coëgisse. pro R.P. 127.b.

Cogere pecuniam à ciuitatibus. I.V. 286.b.

Cogere stipem. de Leg. 174.a.

Cum frumentum imperarem, cum stipendium cogerẽ. I.V. 90.b.

Iste nauem maximam Messanæ publicè coactis operis ædificauit. Ibid. 111.a.

Dubiúmne est. quin ista omnis improbitas cogendæ pecuniæ causa nata sit. post exegit tantum pecuniæ ab ijs. I.V. 187.a.

Sic Coactor, *quem nunc (vt Budæus inquit) receptorem particularem vocant.*

Non intelligo hoc quale sit: vtrum acceßionem pecuniæ

nia, vt nostri coactores facere solent, centesima an decessionem de summa fecerit. pro R. P. 127. b.

Cohæreo, *orationi non item tribuitur nunc à nostris, at olim à Romanis, quæ cohærere dicitur, cum aptæ, sunt partes inter se. Opponitur ei disiuncta & contraria.*

In quo non modo crimen non hærebat, sed vix dissertis adolescentis cohærebat oratio. pro Cæl. 40. b.

Sermo familiaris non cohærebit. si verba inter nos aucupabimur. pro Cæc. 295. a.

Non quæro iam, verúmne sit illud. dico, ea quæ dicat, præclarè inter se cohærere. de Fin. 5.

Aptissimè cohærent inter se. Or. 210. b.

Tam autem eras vecors vt tota in oratione tecum ipse pugnares. vt non modo non cohærentia inter se diceres, sed maximè disiuncta atq; contraria. in A. 2.

Colligo. *Se aut animum colligere, Latinæ linguæ optimi auctores dixerunt: quod Barbari nunc exprimunt per, Resumere animum.*

Erasm. quasi colligendi sui causa se in Tusc. contulit. de Or. 87. a.

Cum animus se collegit atq; recreauit. Tus. 160. b.

Vocem ab acutissimo sono vsq; ad grauissimum sonum recipere, & quasi quodãmodo colligere. de Or. 107. a.

Tum, me, inquit, collegi, verens ne, &c. At. 278. a.

Ipsi se collegerunt admiratione integritatis meæ. &. 103. a.

Iudicium tuum magni æstimans, idq; veritum, me ipse collegi. &. 278. a.

Tamen vt me collegi, cætera facillima videbantur. Ep.

Col-

Digitized by Google

Collegi ipse me, &c. 11. b.

Rogo te colligas, virumq; præbeas. & 73. b.

Sin aliquid virum forte collegerit. & 176.

Quid est autem seipsum colligere, nisi dissipatas animi partes rursum in suũ locum colligere. Tuscul. 226. a. b.

Tu te collige, aliquid loci rationi & consilio da. pro Qu. 9. b.

Quæ cum intuerer stupens, vt me recepi, quis hic inquã? de Som. 128. b.

Is primo perterritus somnio, surrexit: deinde cum se collegisset. & c. recubuit. de D. 92. b.

Colligere beneuolentiam, gratiam, famam, existimantionem, eodem modo pro captare, Latinum prorsus videtur.

Ad istorum beneuolentiam conciliandam & colligendam. Qu. Fr. 301. a.

Beneuolentiam ciuium blãdicijs & assentationibus colligere turpe est. De Am. 107 b.

Beneuolentiã & bonum rumorẽ colligunt, de Le. 166. a.

Colligere beneuolentiã à persona alicuius. ad Her. 2. a.

Ex hoc labore magnam gratiam dignitatemq; colliges. Qu. Fr. 517. a.

Existimatio multo labore collecta. I. V. 66. a.

Colligere gratiam ex priuatorũ negotijs. de Or. 155. a.

Conseruare famam ante collectam. in Ver. 66. a.

Colligere bonum rumorem. 116. a.

Colligere laudem omnium vndiq;. Qu. Fr. 298. a.

Collineo. Hoc verbo latinè significatur, quod barbarè dicitur, Ferire scopum, figere album, iaculari, tangere album, aut papyrum.

Qui

Qui est enim, qui totum diem iaculans, non aliquando collinet? de D133.b.

Vt si cui sit propositum collireare hastam aliquò, aut sagittam. de Fin.94.b.

Huic in eius similitudine omnia facienda sunt, vt collineet, & tamen vt omnia faciat, quo propositum assequatur. ibidem.

Colloco. *Cum hoc verbũ matrimonio tribuitur. quàm variè collocetur cum nominibus, nisi à diligenti & attento homine, cognosci potest.*

Itaq; modos omnes subijciã vt id quod vulgo dicitur. Filiæ virũ dare, latinè idq; diuersis modis, reddere discamus.

Themistocles cum consuleretur, vtrum bono viro pauperi aut minus probato diuiti filiã collocaret Or. 48. a.

P. Scipio Corneliã filiam Tiberio Graccho collocauit. de In.59 a.

Cuius Caij filio filiam suam collocauerat, affinitate sese deuinxerat. de Cla.173.a.

Cum vellet sororis suæ filiam in matrimonium collocare. de D.101.b.

Collocare filiam alicui. de Cla.173.a.

Atque huius potentia causa matrem in Biturigibus homini illic nobilissimo ac potentissimo collocasse: ipsum ex Heluetijs vxorem habere: sororem ex matre, & propinquas suas nuptum in alias ciuitates collocasse. Cæs. de bel. Gal. lib.1.

Collocare beneficiũ, *aut aliquid apud aliquẽ, pro, afficere aliquẽ beneficio, aut aliquo bono, aut colloacre, bene aut malè, id est, ꝙ vulgo dicitur, Bene aut malè impendere aliquid in aliquem.*

Bene

Bene collocare beneficium. Ep. 216. a.

Collocare beneficium apud aliquem. Off. 48. a.

Se bene apud istum tam multa precia ac munera collocasse. I. V. 247. a.

Aedilitas alicui data, & rectè collocata, & in loco posita. l. V. 243. a.

Commemini. *Idem valet quod memini, sed minus vsitatum nostris.*

Commentarium, *Latini vocabant, & Commentarios, quæ vulgus nostrum Registrum, aut Memoriale appellat, in quibus capita tantum rei alicuius scribūtur & notantur memoriæ causa.*

Ipsa illa censoria contra Con. Domitium collegam non est oratio, sed quasi capita rerum, & orationis cōmentarium paulo plenius. de Clar. 179. a.

Quam quisq; sententiam dixerit, in commentario est rerum vrbanarum, è quo tu quæ digna sunt, selige, Ep. 121. b.

Commentarium consulatus mei græcè scriptum misi ad te. At. 19. a.

Anton. ciuitates donabat ex commentario. Oct. 329. b.

Commentariū rerū vrbanarum primū dedi L. Crastrinio, secundum ei qui has literas tibi reddet. Ep. 113. a.

Audire decretum mercenarij prætoris ex ipsius commentario. I. V. 246. b.

Recita commentarium. ibid.

Ego recentem putarem memoriam senatus commentario meo posse superari? pro Syl. 175. b.

In eo est disputatio scripta Carneadis, quam se ait in commentarium retulisse. Tus. 202. a.

Re-

Digitized by Google

Referre aliquid in cōmentarium manu sua At.102.b.

Commeo. Verbum hoc è tenebris in lucē proser[illegible] est: quod vulgus pro eo vsurpet, Ire & redir[illegible] quod Latini per Commeare efferunt.

Crebrò enim illius literæ ab illis ad nos commeant. At. 124.a.

Insula Delos, quò omnes vndiq; cum mercibus atq; oneribus commeabant. pro Pom.14.b.

Nauis quæ ad ea furta quæ reliquisses commearet. I. V.245.a.

Cum eadem vicissim retrò commeant. de N.65.b.

Sol ab ortu ad occasum commeauit. Ibid.35.b.

Animum esse per naturam rerum omnem intentum & commeantem. de N.7.b.

Committo. Committere vt: iunguntur hæ duæ voces sæpè à Latinis: idq; ijs significant, quod vernaculo sermone vix Latino, alijs verbis nullis reddi potest. Quare diligentius attendendum est, vsuq; quotidiano terendum, vt cum id, quod vulgari more ferè dicitur, Non debes facere, vt: cauere, aut videre debes: vt, ne, &c. exprimere, aut similia efferre velimus, Latinè dicamus, Nō committes vt, &c. cui hoc, tanquam proprium, est à Latinis tributum.

Quocirca vereor committere, vt non bene prouisa principia ponantur. de Leg.163.a.

Ego nolo quenquā ciuem committere, vt morte mulctādus sit. I. A.217.a.

Non committam, vt tibi insanire videar. E.65.b.

Non committam, posthac vt me de negligentia epistolarum accusare possis. At.4.a.

Non est meum committere, vt negligens fuisse videar Ep. 39 b.

Ipsum Cæsarem sanè de te nihil quæstum, nisi dictum, quòd diceret te dixisse laudandum adolescentem, ornandum, tollendum: se non esse commissurum vt tolli posset. & .176.b.

Non committendum putaui, priu vt Alpes transgrederer & 177.

Non puto Cn. nostrum commissurum, vt Domitium relinquat. At. 118. a.

Nō placuit nobis committere, vt temeritas nostra Reip. noceret. & 124.b.

Id autem vt accideret, commissum est Hortensij consilio. & .10.b.

Non committam, vt tibi cùm possim prodesse, non prosim. & 69.b.

Ne committas, vt frustra properasse videaris. & 213.

Præsertim cùm id commiserit, vt alter animus etiā tertium posset adducere. Q. Fr. 290. a.

Commissum nihil est, quare ad istam rationem perueniretur pro Qu. 11. a.

Non committam, vt si defugerim, tibi causam aliquam dem recusandi. de Or. 130.

Commissum esse aliquid alicui, Latinè significabant Romani olim hoc modo: qua nos Barbare, Cadere in pœnam: vel quod Germanorū lingua dicitur, Etwas einen verfallen sein/ Gallorum verò quelque chose estre confisquee. Latinè redditur, per Commissum esse, vulgus etiam nostrum Germanico Latinè sic effert, in pœnā aliquam incidere. Bona alicuius cōfiscanda esse.

Facie-

Faciemus vt palestritæ petant hæreditatem; quòd eam palestra commissam esse dicant. I. V. 116. a.

Calumniatores ex sinu suo apposuit, qui illam hæreditatem Veneri Ericynæ commissam esse dicerent. & 81. b.

Pœnam octupli commissam persequi. & 154. a.

Nihilominus enim potest, vt illam mulctā nō commiserit, accepisse tamē eorem iudicandā pro Clu. 39 a.

Hanc ego deuotionē capitis mei, cum erō in sedes meas restitutus, tum deneq; conuictam & commissam putabo pro Dom. 2[illegible]2. b.

Sacrum commissum, quod expiari non poterit, imo ier cōmissum esto: quod expiari poterit, publici sacerdotes expianto. de Leg. 73. b.

Idq; ne committi po[illegible], ad eam rationem cursus annuos finiunto. ibid.

Quem Commensalem barbari vocant, Latini Conuictorem, nominant [illegible] (rarius

Commode, pro Bene, crebrò Cicero vsurpauit: nos

Quod literas, quibus putas opus esse, curas dandas. facis commodè. At. 175. a.

Hunc pro dignitate laudare, nemo satis commodè potest. pro S. R. 24. a.

Commodus fecißent. contra Rul. 87. b.

Sanè commodè Pompeus distribuit binos singulis patribus familiarem. At. 111. b.

Feceris igitur commodè, mihiq; gratum si me de his rebus feceris certiorem & 156. a.

Sed toto hoc genere commodus à quibusdam &c. disputatur Off. 52. a.

Sic Commodus, bonū & facilem virum, quo quis vti posset, significat.

Nemo Catone proauo tuo commodior, comitior, moderatior, ad omnem rationem humanitatis fuit. Mur.139.b.

In hoc genere multo te esse commodiorem mitioremq; nunciat. Qu.Fr.297.b.

Qui priuatus intolerabili superbia fuerit, eum commodum & sui cognoscentem videre in potestate quis sperat? At. Her.29.b.

Commodo. Alicui commodare aliquid, aut in aliqua re, pro commodo esse, iuuare, & adesse tritum non est nostris sermonibus, vt olim Latinis.

Quæ successori commodare potest is qui prouinciã tradit. Ep.31.b.

Quibus tu quacunq; commodaueris, erunt mihi gratissima. Ibid. 222.a.

A te peto. quando apud grati homines beneficium ponis, [illegible] libentius commodes, operamque des, &c. & .223.

Quamobrem peto à te maiorẽ in modum, vt his omnibus in rebus, quantum tua dignitas fidesq; patietur, commodes. & .218.b.

Peto igitur abs te, vt omnibus rebus, quod sine molestia tua facere poßis, ei commodes. & 219.a.

Cupio ei societati quibuscũq; rebus, poßim commodare. & 207.a.

Quicquid ei commodaueris, erit mihi maiorem in modum gratum. & .211.a.

Hæc à virtute donata cætera à fortuna commodata esse videntur. pro Mar.134.a.

Commodare alicui. At.31.b.

Com-

Digitized by Google

Commodum. *Pro vix, notum parum nunc est, in quo obseruetur, Cum semper consequi: vt vsus Commodū discatur.*

Commodum ad te dederam literas de pluribus rebus, cū ad me bene manè Dionysius fuisset. At. 168. b.

Commodum discesseras heri, cùm Trebatius venit. & 206 a.

Commodum ad te miseram Demeam, cùm ad me Eros venit. & 174. b.

Communico. *Multi ex recentibus Latinis iungunt hoc verbum cum dat iuo personam significante: sed contra consuetudinem optimorum veterumq; auctorum, qui Communicare cum aliquo, non alicui dixerunt: vt,*

Desinant causam suam cum Chrysogono communicare. pro S.R. 42. a.

Ego provinciam cum Antonio communicabo. 80. b.

Num tibi illius victoria gloriam cum illo communicandam putas? I. V. 236. b.

Cùm omnis potestas deorum immortaliū aut translata ad vos, aut communicata vobiscum. pro Mur. 142. a.

Amicitia res aduersas partiens communicansq; leuiores facit. de Ami. 100. a.

Vt si quam præstantiam virtutis consecuti sunt, impartiant eam suis, communicentq; cū proximis. & 209. b.

Sequitur igitur ad participandum alium alio communicandumq; iustos natura esse factos. de Leg. 162. a.

Soli putandi sunt, quos inter res communicata est. I. V. 158. a.

Digitized by Google

Præmia virtutis non oportere aut cum improbis communicari, aut in mediocribus hominibus peruulgari. de In.76 b.

Commuto. *Visum solum huius verbi à Cicerone discamus, nã vis nõ adeo obscura est. Dicitur enim eo auctore, Commutare aliquid aliquare, & cũ aliquare.*

Vt cum patriæ caritate constantiam, gloriam commutaret. pro Sest. 11 a.

Qui fidẽm suam ad pernicie innocẽtis pec[illegible] commutauit. pro Clu. 44 a. (ad Her. 11 b.

Multi leue compendium fraude maxima commutarũt.

Possessionis inuidiã pecunia commutare. con. Rul. 63 b.

Proprium proprio commutare. Or. 158 a.

Mortem cum vita commutare. Ep. 50 a.

Quis vnquam conatus est omnia iura & cõsuetudinem omnium commutare cum [illegible]peratione sine quæstu? I. V. 15[illegible]

Comparate, *Latinè: quod barbarè, comparatiuè, vel relatiuè, respectiuè, conditionaliter.*

Cùm autẽ quæritur, quale quid sit: aut simpliciter quæritur, aut comparatè. Top. 228. a.

Compareo. *Non sistere se, aut venire aliquo vt vulgus putat significat: sed idem valet quod Appareo.*

Illa conspiratio constata ita restincta est, vt nulla scintilla comparet incendij. Antequam. 194. b.

In Thucydide vrbem orationis desidero, ornamenta cõparent. Or. 220. a.

Nobis quidem pueris oratio hæc omnium optima putabatur, quæ vix iam comparet in hac turba nouorum voluminum. de Cla. 175. b.

Omnis

Digitized by Google

Omnis suspicio in eos seruos, qui non comparebant, commouebatur. pro Clu. 55. b.

Pompeium nō comparere, nec in Balearibus omnino fuisse. At. 186. a.

Quae ita à fortuna deformata sunt, vt tamen à natura inchoata compareant, pro Syl. 81. a.

Comparo. Vis neq; vsus huius verbi notus est vulgò. Cùm enim idem eo Latini significabant, quod simplici verbo paro, hoc semper, nunquam vtitur. Sic tamen Cicero.

Sed eas rationes tu ita refellis, vt cum me interrogaturum esse videare, & ego me ad respondendum comparatim, repentè auertas orationem, nec des respondendi. locum. de N 63. a.

Milo paulò paulisper dum vxor se, vt fit, comparat, commoratus est. pro Mil. 106. b.

Pompeius se comparat, homines ex agris accit. Qu. Fr. 308. b.

Instituere, comparare, perficere aliquam rem. pro Dom. 217. a.

Sed te illud moneo, vt ante compares, & quotidie meditere. Qu. Fr. 27. b.

Qui ludos H.S. CCC. comparat. Qu. Fr. 328. a.

Bene malè comparatum esse. aut aliquod comparasse aliquem, pro institutum esse, vel intuisse, in vulgus ignotum est. Quis enim sic loqitur?

Maleficium de quod iudicium comparatum sit. de Inuen. 69. a.

Idcirco illa fortitio comparata est, ne &c. pro Clu. 44.

Bene maiores nostri hoc comparauerunt, vt neminem

Digitized by Google

regem quem armis cepissent, vita priuarent: Ad Her. 291.a.

More maiorum comparatum. pro S. R. 35.b.

Praeclarè legibus comparatum est, vt &c. At. 280.b.

Itaq; maiores nostri raro id accidere voluerunt, praetores, vt consideratè fieret, comparauerunt. pro Q. 9.a.

Ius à maiorib. nostris ita comparatum est, vt ciuis Rom. libertatem nemo amittat inuitus. pro Dom. 228.b.

Iam hoc quoq; propè iniquissimè comparatum est, quod pro Cl. 29.a.

Si ita natura comparatum esset, vt ea dormientes agerent, quae somniarent. de D. 133.b.

O mira praeclara, atq; diuinitus iam à principio Rom. nominis à maioribus nostris ratio comparata, ne quis &c. pro Cor. 60.a.

Ita ratio comparata est vitae naturaeq; nostrae, vt alia aetas oriatur ex alia. de Am. 115.a.

Genus ἐπιδεικτικὸν, quod quasi ad inspicẽdum delectionis causa comparatum est. Or. 200.a.

Cõpello. Verbum hoc prorsus à nostris ignoratur: pro eo enim dicunt nomine proprio, aut nominatim aliquẽ nominare. Cic. verò Compello, vt Appello.

Minus quidam Accium poëtam compellauit in scena, cum eo Accius iniuriarum agit, hic nihil aliud defendit nisi licere nominari eum, cuius nomine scripta dentur agenda. ad Her, 5.a.

Neq; solum id dixit, sed quos ei commodum appellauit Postquam. 206.b.

Nominatim alij compellebantur, alij citabantur, alij relegebantur. Postquam 212.a.

Exinde

Exinde compellare pater me voce videtur his verbis: de D, 89. a.

Quare da te in sermonem, & perseca, & confice excita, compelle, loquere. At. 212. a.

Compatior, Barbarum est. Latinè commoueor, misericordia moueor. Compaßio, misericordia, de quibus alio loco plura.

Compenso. Hoc verbo veteres Latini significarunt, quod recentes verbo sarcio, aut resarcio: dixeruntq; non solum compensare aliquid aliqua re, sed etiam cum aliqua re.

Certisq; operis & officijs erit, quod violatum est, compensandum. Off. 47. b.

Vestra in me attentè audiendo benignitas prouexit orationem meam: sed hoc compensabo breuitate eius orationis, qua &c. pro Dom. 219. b.

Is tamen hac vitium compensant vel facultate vel copia. Or. 220. a.

Vix vllo ocio compensandum hanc Reipub. turpitudinem. Att. 114.

Summi labores nostri magna compensati gloria, mitigantur. de Or. 144. a.

Maßilienses Gallicorum bellorum pericula pop. Rom. copijs remißisq; compensarunt pro Fon, 276. b.

Damna in stipendijs ab isto dissoluta, & compensata ætatis fructu. I. V. 242. b.

Atq; hac omnia honoris commodis compensantur. pro Clu. 49. b.

Paucitatem pedum grauitatis sua tarditate compēsat. Or. 218. a.

Sed sit offensus, nónne compensabit cum vno versiculo tot mea volumina laudum suarum? l. P. 96. b.

Compensabatur tamen cum his omnibus animi latitia quam capiebam. de Fin. 55. a.

Compensabatur cum summis doloribus latitia. Ibid.

Et cũ maximis curis & laboribus compensare eam, quã ex discendo capiant voluptatem. de Fin. 136. b.

Neq; vlla re alia, quæ à vobis consequuntur, nisi opera sua compensari posse putant. pro Mur. 141. a.

Si facta compensanda sunt, conferamus æquitatem. antequam. 194. b.

Catonis est dictum, pedibus compensare pecuniam. pro Fla. 161. b.

Comperendinare, & Comperendinari reum: *de quibus dixerint Latini, ex h. Budæi verbis satis intelligitur, qui sic inquit: Cõperendinati rei dici possunt in causis criminalibus. quos curia dimissos fide sua esse, voluit, hoc est, quos sua ipsorum custodiæ commisit, vt aut vrbem carceris loco iusti habeant, aut priuatam aliquam domum: vt fit interdum ex personarum dignitate, & genere causarum. Comperendinati autem ideo dici possunt quia non planè absoluti sunt: sed veluti vadimonio quodam obstricti, vel quia nondum comperta satis crimina, vel quia nondum innocentes se approbauerunt. Cicero 5. Ver. 29. Videte hominis amentiam. Postquam est comperendinatus, quum iã pro damnato, mortuoq; esset, ludis Circensibus manè apud Sicennam virum primarium quum essent triclinia strata, argentumq; expositum, contemplari vnum quodq; otiose, & considerare cæpit. Mirari stultitiam*

alij, alij amentiam: cui comperendinato, quum tã multitestes dixissent, quicquam illorum venret in mentẽ. Comperendinatum Verrem, id est qui in secundam actionem impetrauerat iudicium differri, Cicero dãnatum inuidiosè appellat, propter ingentia crimina, testimoniaq́, prementia, & præiudicia ab ipso multis rebus de se facta: vtpote qui accusatus repetundarum, quod Siciliam prouinciam argenteis vasis, calatiq́, spoliasset, tamen temperare sibi apud Sisannam nequiuisset: quin cupiditatem illam præ nimiã calatæ supellectilis ingenitã sibi prodcret. Hactenus Budæus.

Complector. Animo, cogitatione aliquid complecti, vt Comprehendere, nobis non ita vsitatum, vt Romanis olim.

Cum complector animo, quatuor causas reperio. &c. de Sen. 80. a.

Nec enim minus nostra sunt, quæ complectimur animo, quàm quæ oculis intuemur. Ep. 73. b.

Complexu igitur sum cogitatione te absentem. &. 23. a

Omne cælum, & totam terram mente complecti. de Fin. 88. a.

Animo rei alicuius magnitudinem cõplecti. de Or. 86. b.

Quod cogitatione tantum & mente complectimur. Or. 197. b.

Te rogo, vt quæ successori amicissimo commodare potes is qui prouinciam tradit, ea pro nostra constantissima voluntate erga te cura ac diligentia complectare. Ep. 31. b.

Complecti aliquem, pro amare, aut quod Germanice dicitur zu herken nemen.

Cum

Cum Oppius me hortaretur, vt adolescẽtem totãq; causam, manumq; veteranorum complecterer. At. 261. a.

Rogo te, vt hunc adolescentem humanitate tua comprehendas, id est complectaris. Ep. 210. a.

Frater eius mecum est multũ: quare vt instituisti, complectere Adolescentem. Qu. Fr. 321. b.

De ipso Tito Annio tantum tibi pollicior, te maiore beneuolentia erga te, si complecti hominẽ volueris habiturum esse neminem.

Veterem ex tuis literis libenter cõplexus sum. At. 280. b.

Quare da te homini: complectitur, mihi crede. E. 22. a.

Multus est hic ordo complexus honoribꝰ & beneficijs suis. de Pro. 77. a.

Complecti aliquem beneficio. pro Planc. 276. b.

Complecti aliquem beneuolentia. pro Mur. 132. b.

Eodem modo Comprehendo quoque vsurpatur: vt, Comprehendere multos amicitia. pro Cal. 40. a.

Vehementer mihi gratum feceris, si hunc adolescentem humanitate tua comprehenderis. Ep. 210. a.

Is omnibus officijs, per se & per patrem, totam Attinatẽ præfecturam comprehendit. pro Plan. 268.

Comprimere, aut compressum frumentum, librum, dixerunt Latini. Barbari verò, apud se tenere, Intertenere frumentum. Sed sic Latinè loquamur.

Omnis improborum vis diu collecta & inueterata compresso odio atq; tacito iam erumpebat in actum. pro Dom. 225. b.

Clausum & compressum frumentum possidere. in V. 5.

Græci & ciues Romani, qui frumentum compresserant, magnum numerum pollicentur. At. 82. a.

Ora-

Orationem illam ita compresseram, vt nunquam emanaturam putarem. At.44.b.

Compromissum. *Eorum est, qui arbitro iudicium litis alicuius concedunt, pariturosq́ se sententia & arbitrio eius promittunt.*

Quod iudicium secundum Heraclium de compromissis factum est. I.V.122 a.

Poenis compromissisq́ interpositis. ibidem.

Sed à magistris cum cōtenderem de proferendo die, pro bauerunt mihi sese, quo minus id facerent, & compromisso & iureiurando impediri. Ep.201.b.

Quaero abs te, quid ita de hac pecunia, de tuarum tabularum fide compromissum feceris, arbitrium sumpseris, quanto aequius & melius sit dari repromittiq́ si peteres. pro Qu.R.46.b.

Compromitto. *Compromissum facio. Tribunnitij candidati compromiserunt H.S.CCCC. in singulos apud Catonē depositis petere eius arbitratu. Qu. Fr. 316.b.*

Concedo. *Cōcedere de iure suo aliquid, Latini dixerunt, cum significare voluerunt, Alicui aliquid condonare de eo in quo ius haberet.*

Multa multis de suo iure concedere. Off.46.b.

Concedere, *pro cedere: nos non vtimur, vt Latini olim.*

Vt vix Appronio illud de familiaritate cōcedere videatur. I.V.630.b.

Vt magnitudini medicinae magnitudo doloris concederet. Tusc.223.a.

Etsi de cupitate nemini concedam. At.202.b.

Non

Non concedo tibi in desperatione. & 234.a.

Concernere. aliquid aliquam rem, Barbarum est Latinè Pertinere ad aliquid.

Concido sæpe transfertur à Cicerone, & eleganter ad similia: vt,

Cum omnem auctoritatem senatus in conspectu populi Rom. concideres de Or. 143.a.

Vos decretis vestris Antoninum concidisse I. A. 200.a.

Antonius nondum erat vestris tam grauissimis, tamq; multis iudicijs, ignominijs, concisus. & 241.b.

Varinium arbitratu nostro concidimus. Q. F. 309.b.

Hæc autem vniuersa cõcidunt etiã minutim, Aca. 11.b

Concilio. Imperitiores hic admonendi sunt, ne dicant, Conciliare aliquem cum aliquo: sed inter se vel alicui conciliare. Sic enim Cicero locutus est.

Oratio conciliat inter se homines, coniungitq; naturali quadam societate. Off. 11.a.

Feras inter se partus atq; educatio & natura ipsa conciliat. pro S. R. 28.b.

Illud non dubito, quin si te mea summa erga te studia parum mihi adiunxerunt. Respub. nos inter nos conciliatura, coniunctura q; sit. Ep. 63.b.

Simul atq; natum sit animal, ipsum sibi conciliari & commendari ad se conseruandum. de Fin 95.a.

Nec Pompeij gratiam mihi per hanc causam conciliariputo pro Rom. 27.b.

Si quis deus vestram mihi beneuolentiam ad audiendum conciliaret. pro Clu. 19.a.

Concio Latinè idem valet, quo Græcè ἐκκλησία. Itaq; templum ipsum non rectè Ecclesias vocamus: sed

Digitized by Google

sed quæ ecclesiæ sint, Latinæ conciones appellari debent.

Libri Protagoræ in concione combusti de Nat.14.a.

Quid aliud fuit, in quo concio rideret, nisi illa vultus & vocis imitatio? de Or.131.a.

Consul aduocat cõcionem, habet orationem talem, qualem &c pro Sest.8.b.

Aduocare concionem donandi causa. I.V.190.a.

Concio quæ ex imperitissimis constat. de Am.118.b.

Clamor concionis, de Fin.80.b.

Ex hac ego lege secunda concionis voluntate omnia illa tollebam. de.18.a.

Nullam maiores nostri vim concionis esse voluerunt pro Flac.149.a.

Græcorum iota respub. sedentis cõcionis temeritate administrantur. ibidem. (254.b.

Ista labes, ea facit conciones, ea miscet. ea turbat. At.

Concipio, *ad ea sæpe trãsfert Cicero, quæ animi sunt, quibus aliquid concipimus.*

Si liberãm conceptam dulcedinem animo inclusam cõtinetis. Antequam, 192.b.

Odium in aliquem conceptum iam diu continere. Postquam.198.a.

Verum tamen nocturnis vigiliis iudicium illud concepũ ac meditatum est. de Ar.257.a.

Qui in republica violanda fraudes inexpiabiles concepissent. Tus.163.b.

Ita necesse fuit, aut hæc flagitia animo concipere. de N. 14.b.

Concipere furorem ex maleficio. I.V.250.b.

Con-

Concipere vitium de L. 190. b.

Concipere magnam voluptatem auribus. in V. 224. a.

Voluptas animo concepta atq; comprehensa. de F. 65. a.

Principio quasi adumbratas quasdã intelligentias animo ac mente concepimus. de L. 168. a.

Discordia, ira acerbo intimo odio & corde concepta. Tusc. 213.

Cum iam in præcordijs conceptam mortem contineret. & 169. a.

Concipere verbis, *aut concipere, est contra verba præscribere, in quæ aliquis iurat, aut aliquid promittit. Quod ita iuratum est, vt mens concipere fieri oportere, id obseruandum est. Off 73. b.*

Concipere vademonium. Q Fr. 316. a.

Inde, Conceptis verbis iurare.

Africanus cum esset Censor, & in equitum censu. C. Licinius sacerdos prodijsset, clara voce dixit se scire, illum verbis conceptis peieraſſe. pro Clu. 45. b

Concretus. *Vim huius vocabuli vulgus physicorum non nouit : idcirco compono & compositum esse, pro, Concretum esse, vsurpat. Non enim ea quæ constata sunt ex varijs naturis, & commixta in vnum corpus, pora concreta sunt ex elementis, non composita: de quo in differentijs plura. Hoc loco tantum sic loqui, cùm commixtionem significare volumus à Cicerone discamus. Compositа à cicerone dicuntur, sed concreta. Vt*

Nihil est in animis mixtum, atq; concretum, aut quod ex terra natum atq; fictum esse videatur. Tusc. 162. a.

Quoniam nihil sit animis ad mixtum, nihil concretum

nihil

nihil copulatum, nihil coagmentatum, nihil duplex. Tuſ.163.a.

Quid enim obſecro terrâne tibi, aut hoc nebuloſo & caliginoſo cœlo aut fata, aut concreta videtur tanta vis memoriæ? &.161.

Nam nunc quidem quanquam foramina illa, quæ patent ad animum à corpore &c. tamen terrenis concretiſq; coporibus ſunt interſepta quodãmodo & 158.a.

Neceſſe eſt vt animi ferantur ad cœlum, & ab his perrumpatur & diuidatur craſſus hic & concretus aër, qui eſt terræ proximus. Tuſ.157.a.

Aër purus ac tenuis. cœlũ craſſũ atq; concretũ. de N.24.a

Pingue & concretum eſſe cœlum ad. D.167.b.

Species deorum quæ nihil habeat concreti, nihil ſolidi, nihil expreſſi, nihil eminentis. de N.16.a.

Deus omne quod erat concretum & coporeum, ſubſterebat animo. de Vn 199.b.

Aër fuſus & extenuatus in ſublime fertur, cõcretus autem in nubem cogitur. de N.46.a. (242.a.

Iuno vide omnia orta, generata, concreta ſunt. Tuſ.

Nam ſanguinem, bilem, pituitam &c. videor poſſe dicere vide concreta, & quomodo facta ſint. Tuſc.160.a.

Corpus concretum ex elementis. de N 65.b.

Etenim aut ſimplex natura animantis, &c. aut concretum ex pluribus naturis. &c.66.a. (a.

Cum claræ ſpeciẽ cõcreto lumine luna abdidit. de D 84.

Animal ex nefarijs ſtupris, ex ciuili cruore, ex omnium impunitate concretum. I.P.84.a.

Concurro: Sunt quædam & huius verbi locutiones noſtris hominibus ignotiores, vt

Res contrarias concurrere. de Fin. 131. a.

Alicuius rei signa concurrere ad Her. 7. b. 8. a.

Nomina concurrere. At. 253. a.

Sapè concurrit, vt eodem tempore multa mihi agenda sint. pro Plan 27. a.

Quæ vt concurrant omnia, optabile est. Off. 10. a.

Nemo somnijs crederet, nisi ista casu nonnunquam fortè temere concurrere de D. 137. b.

Coincidere *vulgus dicit, quod latinum non est.*

Concursio. *Neq; huius verbi vsum Latinæ linguæ studiosis satis notus est. Sic. n. Cicero est locutus.*

Concursare absolutè, aut Concursare locum aliquem.

Vt nostras villas obire, & mecum simul lecticula concursare possis. E. 95. b.

Qui armati noctes diesq; concursabant. pro S. R. 31. b.

Concursabant barbatuli iuuenes. At. 9. a.

Prætores concursare. in V. 241. b.

Obire prouinciam. & concursare. in V. 251. b.

Domos ferè omnium concursare. pro Mur. 134. b.

Deos immortales concursare omnium mortalium non modò lectos, verum etiam grabatos. de D. 135. a.

Sic & Concursatio, *vt,*

Libonis & Hypsæi non obscura concursatio & contentio. Ep. 2. b.

Laboribus & concursationibus confectũ esse. Ep. 153 b.

Imperiti dicunt Discurrere, *aut* Curritare, *illud enim nusquam apud claros auctores in ea significatione inuenietur: hoc autem Terentius eodem modo est vsus. cum dixit, Ne sursum deorsum cursites: quod idẽ est quod concursare: vulgari lingua reddimus idẽ*

per,

ger, Vmblauffen. Das gantz lãd vmblauffen. Galli, curir decà delà. Barbari, discurrere, aut cursitare per totam regionem. Concursare verò Latini.

Condico. Ignorãtia huius verbi plurima alia, quibus tamen sententiam non assequimur, ad quotidianum sermonem adhibemus. Sic Cicero:

Crassus cum mihi condixisset, cenauit apud me in meis generi Crassipedis horti. Ep. 15. b.

Vulgò promitterre se venturum ad cœnam.

Cõdio. Huius verbi vsus planè obscuratus est: idcirco reuocandus. Is enim hic est: Condire herbas, cibos. Nam dũ volunt isti laudi terra nata, qua lege excepta sunt, in honorem adducere fungos, helueilas, herbas, omnes ita condiunt, vt nihil possit esse suauius. Ep. 107. b.

Perspicuum est enim, quò compositiones vnguentorum, ciborum conditiones, quò lenocinia corporum processerint. de N. 55. 20. b.

Cibos condire, Latinis est in hac sententia quod vulgus dicit, Saporem addere cibis. Aromata addere aut commiscere cibis. Aromatizare dicunt pharmacopolæ. Quod latinis tam vsitatum est, vt etiam transtulerint ad alia.

Labor in venatu, sudor, cursus ab Eurota sitis, fames: hic enim rebus Lacedæmoniorum epula condiuntur. Tus. 247. a. b.

Quare non erunt illa quidem meliora, sed certè condita iucundius. pro Mur. 140. a.

Omnino duæ sunt quæ condiant orationem, verborum, numerorumq; iucunditas. Or. 215. a.

Digitized by Google

Vitia quæ ab natura habet, artificio quodam malitiæ condituit. pro Clu. 32. b.

Contentiones Oratoris, asperitatem conditi ipsius humanitate. de Or. 128. a. b.

Hilaritate tristitiam temporum condire. Att. 200. a.

Conditus, conditor. in eadem sententia. Sic ignotæ sunt locutiones, quæ significant aliquid sale aut aromatis conseruare.

Cibi etiam varietas inuenitur, & copia: nam & agrè multa fuerunt manu quæsita, quæ vel statim consumãtur, vel mandentur conditæ vetustati. de N. 56 b.

Persæ mortuos cera circumlitos condiunt Tus. 171. a.

Conditio. Vulgus imperitum vsurpat hoc vocabulum loco aut munere. dicit enim. cum locum petit, aut munus aliquod. Conditionẽ se petere pro nõ habere conditionem. Mala aut bona conditio. In qua sententia apud multos Latinos veteres inuenitur: sed pro eo dixerũt, locum aut munus petere, aut habere. &c.

Condo. Sunt huius verbi quædam recondita locutiones, quarum visus, quòd vulgò ignoretur, est inculcandus. vt,

Fructus frumentum condere.

Serere, percipere, & condere fructus. de Sen. 81.

Scientia condendi ac reponendi fructus. de N. 57. b.

Vt esset locus comparandis condendisq; fructibus. contra Rull. 83. b.

Neq; homines murium ac formicarum causa frumentũ condunt. de. N. 57. b.

Sic, Pecuniam condere. pro Clu. 32. b. pro Rul. 80. a. significat id quod Germanis nobis est, Hinderſich legẽ Gallis,

Digitized by Google

Gallis, ferer. Vulgò, frumentum, aut fructus ad seruandum reponere, de pecunia dicunt Thesaurizare.

Condoleo. Obseruandum hic est, non significari hoc verbo, Commoueri dolore, aut affici alicuius casu: vulgus tamen sic loquitur, Condoleo tibi, condolere miseris: quod Germanicum potius est, quàm Latinum, dicimus enim. Mitleiden haben mit einem. Galli, ie suis aussi fachè de voſtre mal quo vous. Latini verò, Commoueri dolore, misericordia, tristitia &c. Condoleo enim nihil aliud significat quuàm Doleo. Sic enim Cicero semper est vsus. Condoluit mihi latus, pes, dens, &c. & nulla in alia significatione.

Conduco. Vna huius verbi forma est loquendi, tam nostris temporibus obscurata, quàm nota illis priscis Romanis. vtebantur enim illi hoc verbo, cum significare vellent, aliquem redemisse opus, quod certa pecunia de qua conuenerat, perficeret. Nam per redimere idem quoq; significarunt: locabat verò is, à quo conducebat. Redemptorem aliquid conducere faciendum.

Redemptor, qui columnam illam de Cotta & de Torquato conduxerant faciendam. de D. 118. a.

Sic Conductor: vt,

Irrespondit, se eius operis H.S.CCCVI. conductorem fuisse. At. 319. a.

Imperiti dicunt, Opus aliquod faciendum acceptare, aut suscipere: quod sermone vulgari simile est. sic enim loquimur, Ein werck annemen. Galli, Entreprendre de faire quelque choſe.

Confero. In primis obseruandum est, hoc verbum non inueniri apud Ciceronem in ea sententia, in qua nunc

plerumque ab imperitis vsurpatur. Cùm significare volunt, aliquid vna adferre, quod Germanicè per Mit frch bringen dicitur, Gallicè, apporter auecsoy, hoc verbum adhibere, solent. vt, Conferre librum, vestem, aut aliquid secũ: in qua constructione nunquam Latini illipuriores sunt vsi.

Cùm enim hoc exprimere vellent, dicebant, Vnà adferre, Secum ferre, Vnà ferre &c.

Sunt & aliæ quædam huius verbi locutiones, quas aut ignorat, aut abutitur vulgus: vt,

Conferre culpam, crimen, aut aliquid in aliquem.

In me cõferte omnẽ tempori illorum culpam. At. 135. a.

Falso aliquid conferri in aliquẽ. pro Mil. 115. a. E. 62. b.

Multa in Plancium, quæ nunquam dicta sunt, conferuntur. pro Planc. 266. a.

Cum in filium causam conferret. At. 196. b.

Conferre inuidiam mortis in aliquem. pro Flac. 154. b.

Conferre crimen in aduersarium. de Or. 125. a.

Sextum est enim, causam conferre tẽpus. de Or. 164. a.

Omnib' penè in ore pro his Latinis est, reijcere culpã, crimẽ, aut aliquid in aliquẽ: Quod non memini me neq; apud Ciceronẽ, neq; apud vllos idoneos auctores lege-re.

In fugam se conferre. pro Cæc. 298. a. fugere.

Aliquo se conferre. de Or. 162. b. Ep. 190. b. proficisci.

Iter aliquo conferre. Ep. 174. a.

Iter aliquo versus conferre At. 40. b. Vulgo vertere aut conuertere se alò, Viam suam vertere aliò.

Tempus omne conferre ad aliquid. pro Dom. 5. a.

Quod alij quoq; per impendere dixerunt, sic Conferre curam diligentiam in aut ad aliquam rem.

Omnes.

Digitized by Google

Omnes curas & cogitationes in rempubl. conferre. Off. 33. a.

Valetudinem suam diligentiam conferre. E. 258. b.

Plurimum operæ studij: diligentiæ, laboris ad conficiendum aliquid conferre. At. 52. b.

Curas conferre ad dignitatem alicuius. E. 151. b.

Omnem meam curam atq; operam ad philosophiam cõferre. E. 48. a.

Vt omne nostrum consilium, studium, officium, operam, laborem, diligentiam, ad amplitudinem tuam conferamus. E. 144. a.

Omne studium atq; ingenium cõtulit Archias ad pop. Rom. gloriam laudemq; celebrandam pro Arc.

Impendere operam, studium, diligentiam, curam in aliquam rem, aut alicui rei, posteri dixerunt: Cicero vero Conferre, vt exempla ostendũt.

Conferre beneficia, officia, benevolentiam, & similia in aut erga aliquem. (146. a.

Benevolentia, quam erga me à pueritia contuliſti. E.

Voluntatem aliquam in aliquem conferre. Ep. 211. a.

Officia in aliquem conferre. Off. 10. b.

Beneficium in aliquem. ibidem.

Ex hac quoq; per Impendo dixerunt. Impẽdere beneficia, officia in aliquem. Cicero, Conferre.

Conferre ferrum, manus, signa cum aliquo.

Galli cum M. Fonteio ferrum ac manus contulerunt. pro Font. 276. b.

Conferre signa cum hostibus. in P. 90. a. (132. a.

Castra castris collata in Thessalia audiebamus. de D.

Conferre pedem. Planc. 268. a.

Idem quod Congredi, Pugnare, Prælium facere.

Conferre capita.

Conferrent viri boni capita: de comessatione loquerentur inter se. in Ver. 154. a.

Indocti dicunt, Capita simul trudere, Capita coniungere. Sic enim vulgo loquimur. Die haupter zusammen stossen. *Galli parler teste à teste.*

Conficio. *Propria significatio huius verbi plurimis nunc ignota esse videtur. Quis enim ex vulgo vtitur hoc verbo pro efficio, aut facio? Cum tamen veteribus illis, præsertim Ciceroni, nihil fuerit vsitatius.*

Vestem aliquam conficere. in Ver. 213. a.

Annulum, pallum, soccos conficere. de Or. 154. b.

Sunt aliæ causæ, quæ ipsæ conficiunt, aliæ quæ vim aliquam ad conficiendum afferunt. Part. 238. a.

Sic & alijs permultis attribuitur. Exclamatio conficit significationem doloris. ad Her. 28. b.

Leuis appellatio literarum, bene loquendi famam confecerat. de Cla. 188.

Cum in spem veneto, de compositione aliquid me conficere, statim te certiorem faciam. At. 150. a.

Vno capite quo reuocabor, modo res conficiatur, ero contentus. At. 51. a.

Sententijs decem & sex absolutio confici poterat.

Facinus aliquod conficere per aliquem. pro S. R. 31. a.

Conficere munus susceptum. de Or. 109. b.

Bellum aliquod conficere. Ep. 66. a. pro Pom. 9. b.

Negocium aliquod. Att. 11. b. 263. a. 104. b.

Mandata exequi & conficere. in A. 222. a.

Soli cursus annuos conficit. de N. 8. b.

Ser-

Sermonem aliquem conficere. de Or. 87. a.
Longam viam conficere. de Sen. 78. a.
Motus animorum conficere. de Sen. 78. b.
Duæ partes causæ sunt confectæ. pro Qu. R. 7. a.
Et ex illis aliquæ, & quæ sequuntur, pro perficio vsurpantur.
Nondũ satis. *Adde, nec ea, &c. confectũ est. Top. 223. a.*
Illam partem perpoliam atq; conficiam. de Or. 119. b.
Procócludere. *Ex quo cõficitur, vt si &c. de In. 56. a*
Aut ita, vt is solũ, quod conficitur, inferatur. de In. 56. a.
Significatur *quoq; hoc verbo, quod Germanicè dicimus* per zu wegen bringen: *Gallicè, obtenir & paracheuer. vt,*
Idemq; tu plurimum operæ, studij, diligentiæ, laboris ad conficiendum reditum meum: cõtuliſti. Ar. 52. b.
Reditum, ſi me tantum amas, quantum certè amas, hominibus confice. E. 132. b.
Exercitum conficere. pro. Pom. 15. b. Ar. 125. a.
Bibliothecam conficere. Ar. 4. b.
Pecuniam conficere. contra Rul. 72. b. pro Flac. 163. pro Syl. 150. a.
Germanicè, Gelt zu wegen bringen / Gelt auffbringen. *Gallicè luy faire trouuer argent. Indocti, efficere vt pecuniam acquirat, Acquirere, Inuenire pecuniam.*
Conficere cum aliquo, *idem quod Transigere cum*
Cum hæredibus confeciſſem. E. 96. a.
Tu cum Appellachio confice de columnis. Ar. 191. b.
De Acutiliano negotio quod mihi mandaras, confeci. Ar. 3. ib.

Digitized by Google

Te spero cum Publio confecisse. At. 220.b.

Cum adiungitur tempori significat, quod imperitiores dicunt per Finire, Explere. vt,

Sic enim annuum tempus conficitur. At. 245.b.

Cum tu hac leges, ego iam annuum munus confecero. Epist. 24.b.

Isocrates prope centum confecit annos. Or. 214.a.

Qui omne vitæ suæ cursum in labore corporis cõficeres.

Qui rectè curriculum vitæ à natura datum confecerit. de Vn. 202.a. (168.a.

Cũ sexaginta annos confecerit, reliquos dormiat. Tus.

Hortensium tamen hunc cursum confecit. de Or. 119.b.

Elegãter vsi sunt quoq; veteres hoc verbo pro cõsumere.

Vetustas omnia conficit ac consumit. pro Mar. 132.b.

Meus me mœror quotidianus lacerat et cõficit. At. 24.a

Confici mœrore, dolore, pudore. E. 234.a.

Corpus nostrum tenuissima sæpe de causa conficitur. de Ar. 253.b.

Illa valetudine magis conficere se, quam me tueri posset in castris. E. 153.b.

Fame & frigore confici. Off. 57.b.

Desiderio confici. Or. 199.b.

Curis confici. Ep. 56.b. 153.a.

Sollicitudo me confecit. At. 182.a.

Cruciatu summorum dolorum confectus. At. 177.a.

Senio confectum esse. pro Mil. 108.b.

Senectute confectum esse. in P. 97.a

Significant quod vulgus dicit per fere mortuum esse frigore, fame, mœrore, &c. Conficere aliquid, pro, Deuorare, & consumere, occidere, affligere.

Plures.

Digitized by Google

Pauones iam pauones confeci, quam tu pullos columbinos. E. 138. a.

Qui suam rem nō minùs strenuè quàm postea publicam confecisset, egestatem, & luxuriam domestico lenocinio sustentauit. Post. 206. a.

Hac ficanuper, vt scitis, me ad regiam penè confecit. pro Mil. 108. b.

Licinium hostes consecutus est, & confecit. de In. 76. a.

Ibes maximam vim serpentem conficiunt. de N. 21. b.

Confectus vulneribus. Post. 201. a.

Haud potest grauioribus à me verbis vulnerari, quam est statim in facto ipso Pub. Seruilio confectum & trucidatum. de At. 243. b.

Conficere cibum. Dentes aduersi acuti diuidunt escas, intimi autem conficiant. de N. 53. a. Id est, mandendo terunt. Kewen machent.

Confido. *Cum ad Fido significatione accedat satis notum est: sed cum ablatiuo coniunctū, vulgo non est valde vsitatum. Sic enim veteres Latini loquebantur.*

Niti & magnopere confidere aliqua re. pro Cl. 18. a.

Illum, quo antea confidebant, metuunt. At. 131. b.

Vbi aliqua confidere. E. 190. b.

Nimis confidere. Off. 15. a.

Lingua vernacula hoc modo reddimus propriè hæc per Trotzen/auff ein ding pochen: *inde, Confidenter loqui,* Trützlich reden/ pochen, *Gallicè, parler audacieï sement.*

Confirmo. *Sunt & quadam huius verbi locutiones apud veteres, quæ nunc vulgo ignorantur, præsertim illæ, quibus significabant, Affirmare, asserere: vt,*

Hoc

Hoc mihi non modò confirmauit, sed etiam persuasit. Ar. 254. a.

Qualis, vt arbitror, nemo vnquam erit: & vt confirmare possim, certè nunquam fuit. de Am. 77. a.

Hoc verò fieri planè nō potuisse, confirmo. de Or. 199. a.

Ego tibi confirmo. eam &c. pro Pom 17. b.

Memini me ex multis audire, te de glorioso & celeri reditu meo confirmare. E 83. a.

Omni hoc vobis ratione confirmare possum, me &c. contra Rul. 68. b.

Difficile est hoc de omnibus confirmare. pro Arch. 188 b.

De me tibi sic promitto atq; cōfirmo, me &c. Epist. 40. a.

Nos potius dicere solemus. Certo aliquid dicere, aut affirmare: quod tamen Latinum est.

Conflo. Restituendus quoq; est vsus huius verbi, quod prorsus nunc à multis negligatur. Significamus verò hac voce ea, quæ ex pluribus quasi vnū efficiuntur: vt, Mare terram littoribus sic cludit, vt vna ex duabus naturis conflata videatur. de N. 46. a.

Ex his duabus diuersis sicuti familijs vnū quoddam est conflatum genus à posterioribus. de In. 63. a.

Quibus ex rebus conflatur, et efficitur id, quod quærimus honestum: Off. 4. a.

Exercitus perditorum clandestino scelere conflatus. pro Syl. 173. a. in A. 194. a.

Ex perditis conflata improborum manus. in C. 102. b.

Rem aliquam conflare, iudicium aliquod. pro S. R. 19. a.

Venus totam illam accusationem, iudiciumq; conflauit. in Ver. 132. a.

Faciam vt intelligatis in tota illa causa, quid res ipsa tulerit.

Digitized by Google

tulerit, quid error affinxerit, quid inuidia conflarit. pro Clu. 19. b.

Hoc totū à matre conflatū est, et perfectū. pro Clu. 21. a.

Bellū quod natū, conflatum est, & perfectū. in A. 173. b.

Vnde hoc totum ductum & conflatum mendacium. pro Qu. R. 53. a.

Summam alicui inuidiam atq; infamiam esse conflatam. pro Clu. 34. a.

Conflare alicui inuidiam ex aliqua re. pro Cæl. 34. a.

Omnes opes eius conflatæ sunt. pro Syl. 174. a.

Seditionem conflare. Off 38. a.

Suspitionem alicui conflare. ad Her. 7. b.

Crimen conflare. Part. 240 b.

Periculum aliqua re conflari. pro Syl. 169 a.

Tumultum gladiatorum conflare. ibidem.

Negotium alicui conflare. in Ver. 135. b.

Inuria nouo scelere conflata. pro S. R. 18 b.

Pecuniam conflare. pro Sest. 18. a.

Clodius nefarias cū multis scelerum pactiones societatēq; conflauit. de Ar. 253. b.

Congruo, cum datiuo vel ablatiuo idem quod conuenio, aptus sum, congruens, conueniens. Quod notare volui, ne cum imperitis Congruum diceremus. nam neq; Cicero, neq; ante, aut post tempora Ciceronis hoc verbo veri Latini sunt vsi. Nunc vero vulgus dicit, Orationem congruam esse pro Latinam esse: cum neq; Congruens oratio, in ea sententia Latinum sit. nam Congruo & Congruens, rem, cum qua conferuntur, adiunctam habent.

Comicio, habet & præter communem significationem

nem quasdam locutiones, quas vulgarem consuetudinem loquendi fugiunt. Ea enim sunt:

Conijcere se, pro abscondere. pro Plan. 165. a.

Subscalas tabernæ librariæ se coniecit. in Ant. 164. a.

Appius in vltimam prouinciam se coniecit, Tarsum vsq;. At. 76. b.

Sin se in intimam conijcere vellent, non satis commodè calceati & vestiti id facere possent. pro Cal. 51. a.

In Epicuri nos aduersarij nostri castra cõiecimus. E. 138.

In latebram aliquam se conijcere. de D. 117. b. (b.

Sic in carcerem, vincula, eculeum, arcas, &c. Sic alia pleraq; sunt, non ita nobis nota, vt olim Latinis.

Maledictis in aliquem conijcere. Orationem aliquã improbè in viros clarissimos coniectam esse. pro Sest. 11. b

O præclare cõiectum à vulgo, in illam prouinciã omen communis fama atq; sermonis. in V. 112. a.

Hæc omnia crimina à multitudine in tuam nimiam diligentiam serui coniecta sunt. pro Mur. 143. b.

Conferri, ante idem significare demonstratum est: vulgus dicit, Scommata in aliquem iacere, aut dicere.

Conijcere se in fugam. pro Cal. 51. a.

Dare se in fugam Fugere.

Libellus qui in epistolam coniectus est. At. 149. a.

Itaq; id proœmium conieci in eum librum, quem ad te misi. At. 255. b.

Quam legem ijsdẽ propè verbis nostri viri in decimam tabulam coniecerunt. de D. 183. a.

Per Referri hæc etiam dici possunt. Sic quoq; et hæc quæ sequuntur.

Conjcete causam in locos. pro Plan. 277.

Ego

Ego vero illa ipsa ludens, coniecit in locos communes. Parad. 116. a.

Coniungo. Quæ & hoc verbo fiunt loquendi forma, nostris hominibus obscuriores sunt, quòd vulgari sermone non eodem modo exprimamus. Amicitiam coniungere, necessitudinem, hospitium cum aliquo. pro Clu 26. b. in Ver. 233. a. pro Deiot. 151. a. Pro Contrahere. Conciliare.

Bellum coniungere reges potentissimos. pro Pom. 9. a.

Est ad bellum aliquod suscipiendũ omnes opes cõferre.

Coniuncte. Dialectici obseruent, Coniuncte dici aliquid id esse, cui contrarium est, simpliciter dici.

Si simpliciter dictum sit, suscipiunt Dialectici vt iudicent, verum ne sit, an falsum, & si coniuncte sit elatũ, & adiuncta sint alia: iudicent, ne adiuncta sint. de Or. 123. a.

Connexum. Connecto. Connexum communis significatio satis nota est: sed Connexum quid Cicero vocet, vulgus Dialecticorum prorsus ignorat. Idem enim est Connexum, quod ὑποθετικὸς συλλογισμὸς, quem Barbari cõditionalem syllogismum dicunt. Sic enim Cicero ait:

Ipsa enim ratio connexi, cum concesseris superius, cogit inferius concedere. Acad. 24. a.

Qua enim, si Chaldæi ita loquantur, vt negationes infinitarum coniunctionum potius, quàm infinita connexa ponunt: cũ idẽ medici, cur geometra, cur reliqui facere non possint? medicus in primis, quod etiit ei perfectũ in arte, non ita proponet: Si cui vena sic mouetur, is habet febrem. sed potius illo modo. Non & huius

vena

vena sic mouentur, & febrem is non habet. de Fa. 143.a. Vide plura ibid.

Conqueror. Queror & deploro aliquam rem, nota quidem est significatio, sed vsus non item. Sic enim Cicero est locutus: Conqueri aliquem cum aliquo.

Satis habeas, nihil me etiam tecum de tui fratris iniuria conqueri, E.60.b.

Contristauit hæc sententia Balbum Cornelium: & scio eum conquestum esse cum Scipione Ep.119.b.

Recentiores, alicui conqueri aliquid, dicunt: sed cum datiuo latinorum optimi auctores non iunxerunt.

Conquiesco. Pro quiesco simplici verbo notius est, quàm pro Delectari, & quasi toto animo quiescere in aliquare, vt sic dicam, vsurpatur. idem enim significat quod Acquiesco. In studijs conquiescere. Ep.129. a. At.20.b.

Vt a:as nostra iam ingrauescens in amore atq; in adolescentia conquiescat tua. Ep. 18.b. (100.a.

In amici mutua beneuolentia conquiescere. de Amic.

Habebam, quò confugerem, vbi conquiescerem, cuius in sermone & suauitate omnes curas doloresq; deponerem. Ep.51.b.

Conscendo. Et sine adiunctione vocis Nauis significat, In nauem accedere: aut, Ire qua quis vehitur.

Tu velim quam primum conscendas, ad meq; venias. Qu. Fr.307.b.

Si Cn. benè comitatus conscendisset, & consules transissent. At.135.a.

Quamobrem conscende nobiscum, & quidem ad pupim: vna nauis est iam bonorum omnium. Ep.199.a.

Ab

Digitized by Google

Abeò loco conscendi, vt transmitterem. in A. 154. a.

Conscendere nauem. Ep. 40. b. in Pis. 99. b.

Behari, Ire ad nauem. Zuschiff gehen. Galli, monter sur mer, s'embarquer.

Conscientia. *Ab indoctis & Barbaris pro mente & animo aut mente nonnunquam Conscientiæ dicitur, sic enim vulgus nunc loquitur, Ego non possum bona conscientia hoc facere, Qua conscientia hoc facis? Mala conscientia aliquid facere. Latini verò eandem sententiam alijs verbis proferebant. Dicebant enim, Bona mente, animo, voluntate aliquid facere. Nã Conscientia bona, mala, recta, idem propriè, conscientia. Est enim Conscientia, animi assensio certa & firma cuius testimonio de ijs, quæ aut in mente, aut factis commissa sunt, conuincamur & obstringimur.*

Conscius *cum dativo, qui quoque genitivo redditur, paucis certè notum est: vt,*

Conscium esse aliquem alicui rei. de Orat. 192. (a. 229. a.

Videsne officium agi meũ quoddam, cui tu es conscius. I. V.

Nolo viros primarios esse temeritatis & mendacio conscios pro Cæl. 48. b.

Huic tanto facinori tua mens liberalis conscia esse non debuit. At. 146. b.

Ille mihi in priuatis rebus omnibus conscius est.

Conscisco. *Conscisere sibi mortem, quoniam à vulgari consuetudine alienum est, restituẽdum vnà cum cæteris esse putaui.*

Aratores mortem sibi ipsi conscierunt. in V. 176. b.

Iunius necem sibi ipse conscium. de N. 276. b.

Is mortem sibi ipse consciisset. pro Clu. 54. a.

Digitized by Google

Themistocles veneno sibi mortē consciuit. de C. a. 168.

Mortem mihi cur consciscerem, cuſa visa non est: cur nō optarem, multa. E 97. a.

Aut capiendus tanquam exilio locus: aut conſciſcenda mors voluntaria. ibid.

Vulgo seipsum occidere, aut interficere, seipsum ſuſpendere.

Consector. Vſus huius verbi communem loquēdi rationem prorſus fugit. Multis enim modis à veteribus illis Romanis vſurpabatur: vt,

Consectari aliquid. Ac ne omnia conſecter, comprehendam breui. Or. 87. b.

Tardi ingenij est, riuulos conſectari, fontes rerum nō videre. de Or. 119. a.

Siſenna in hiſtoria puerili quiddam conſectatur. de Leg. 157. a.

E quibus nos id potiſsimum conſectati ſumus, pro Socratem vſum arbitramur. Tuſc. 230. a.

Vitiā quod nōnulli de induſtria conſectātur. Or. 146. a.

Amare, conſectari, adipiſci velle aliquid. de Finibus. 55. b. 94. a.

Si tam vetē homines verba conſectarentur, quàm rem. pro Cac. 295. a.

Bonus ciuis non opes aut potentiam conſectabitur. Off. 17. a.

Vitioſa conſectari imitando. de Or. 117. a.

Significat diligenter perſequi, ſequi, affectare.

Debita conſectari.

Ne exiſtimes, qui non debita conſectari ſoleant, quod debeatur remiſſuros. At. 212. a. Barbari. Sæpe ab aliqua

liquo exigere debituꝝ: Latinè verò dicitur quoque, Sape menere.

Confectari aliquem clamoribus, cõuicijs, sibilis. At. 33. a.

Lingua petulãtißima cõsectari aliquem. in Sal. 275. b.

Consentio. Veterum literis nihil est vsitatius: nostris temporibus quia ignoretur, Concordare potius omnibus est in orc.

Literæ recitatæ in Senatu nequaquã consentire cum oratione Furnij visæ sunt. E. 146. b.

Motus cùm verbis sententijsq, cõsentientes. de Cla. 177. a.

Epicurus non consentit cum Cyrenaicis. Aca. 33. a.

Alicui aliquid consentire. Hæc eis, quæ de Fabio scribis, valde consentiunt. At. 102. a.

Consero, conserui, consertum.

Conserere manum cum aliquo. pro Font. 276. b. Att. 115. a. Tus. 219. b pro Mur. 128. a.

Hinc locutio Iureconsultorum: Aliquem ex iure manu consertũ vocare. de Or. 88. b. pro. M 129. b. Att. 241. b. In ius vocare possessionum causa.

Consigno. Quoniam vsus huius verbi pene interierit, barbara consuetudinem diuturna pro Latinis sunt recepta. Sic enim Latinorum optimi sunt locuti.

Tabulæ maximæ signis hominum nobilium consignantur. pro Quin. 4. b.

Ratio certa est Athenienſium & publicis & priuatis literis consignata. in Ver. 171. a.

Quæ publicis populi Rom. literis monumentisq, consignata sunt. pro Dei. 150. b.

Priuilegij vim auctoritate honestißimorum hominum, & publicis literis consignauit. Post. 210. b.

Digitized by Google

Fundi, quos tibi pater publicis commentarijs consignatos reliquit. de Or. 129. b.

Barbari dicunt, Sigillare, aut si qui emendatius loqui velint, subsignare quod apud Ciceronem in ea sententia non inuenitur, neq; item subscribere.

Consilium. *In hac voce obseruandum est, Consilium pro Senatorum cœtu, aut iudicium concessu à Cicerone sæpe vsurpari: ne, quod quidam volunt putemus in ea significatione solum per c scribi.*

Senatus est summum populi Ro. populorumq; & gentium omnium ac regum consilium pro Dom. 227. b.

Nec verò somnia grauiora si qua ad Rempub. pertinere visa sunt, à summo consilio neglecta sunt. de Diu. 80. b.

Nulla est in hac vrbe societas publicanorum, nullum collegium, nullum concilium, nullum denique commune consilium, quod non. pro Dom. 227 b.

Consules re audita amplius de consilij sententia pronunciauerunt. de Cla. 172. a.

Veniendumne sit in consilium tyranni si is aliqua de re bona deliberaturus sit. At. 155. a.

Aduocare consilium. in Vat. 31. b.

Dimittere consilium de Leg. 192. b. de Or. 89. a.

In iudicio vero, & in eo consilio, in quo ex cunctis ordinibus amplissimi viri iudicarent. pro Mil. 102. a.

Te & hos qui tibi in consilio adsunt, &c. pro Q. 1. a.

Si apud hoc consilium ex opibus, non ex veritate causa pendetur. &c. Ibidem.

Causam cognoscit, & amplius de consilij sententia pronunciat. in Ver. 246. b.

Sen-

Digitized by Google

Sententia sine consilio, damnatio sine defensione. in Ver. 214. a.

Cur eum, cum in consilium iretur, abesse patiebantur? cum in consilium mittebant, Stalenum iudicem non requirebant. pro Clu. 35. a.

Consputo. Significat hoc verbo Cicero, quod Barbari dicunt in os alicui, aut faciem alicui spuere. Clodiani nostros consputare cœperunt. Q. Fr. 308. a.

Constituo. Admonendi hic mihi tantum visi sunt lectores, Constituere significare id, quod imperitum vulgus dicit per Proponere. Sic enim loquitur, Proposui aliquid facere: quod per Constituere proprie dicitur. Constituere enim significat Latinis idem, quod nobis Germanis, Etwas für sich nemen. Gallis del. beter. Proponere vero, Sich etwas fürsetzen. Gallis, mettre en auant. Sed quid interfit, in differentijs ostendemus.

Constituo præterea de tempore dicitur, de quo convenit inter aliquos vt aliquid fiat: vt,

Placuit Cæcinnæ de amicorum sententia constituere, quo die in rem præsentem veniretur. pro Cæc. 288. b.

Cæcinna ad constitutam diem tempusq; venit. pro Cæc. 291. a.

Scio pactam & constitutam esse cum Manlio diem. in C. 102. a.

Diem Tyranniani constituemus. At. 186. a.

Vt constitueris te cuipiam aduocatum in rem præsentẽ is, esse venturum. Off. 7. a.

Tametsi hac de re puto te constitutum, quid facturus habere. E. 115. a.

Constitui cum hominibus, quo die Messana mihi præsto esſent. in Ver. 122. a.

Sicca rescripsit constitutum se cũ eo habere. At. 94. a.

Quare si quid constitutum cum podagra habes fac in alium diem differras. E. 98. a.

Actio constituta in mensem Ianuarij: cont. Rul. 61. b.

Aiunt constitutum esse cum seruis, vt venirent ad balnas. pro Cæl. 50. b.

Sane vellem non constituisse in Tuſ. me hodie venturum esse L. Lælio de Or. 108. b.

Ad constitutam diem decedere: E. 24. a.

Concludere, & tempus præscribere quo aliquid fiat, vulgo dicitur.

Constituere, significat quoq;, quod indoctiores per Ordinare dicunt: vt,

Leges, iura constituere, cont. Rul. 89. a. de In. 69. a. pro Dom. 238. a.

Constituta rescindere vel tollere. At. 84. b.

Supplicium in aliquem. pro S. R. 29. b. in Ver. 259. a. pro S. R. 29. b. Supplicum alicui maleſico constituere. pro S. R. 30. a.

Pœnam alicui constituere. pro Cæc. 293. a. (a.

Optimè factis pœna eſt maxima cõstituta. Qu. Fr. 306.

Pœnam in aliquem constituere. pro Dom. 222. a.

Conditionem aliquam constituere. pro Cæc. 292. b.

Legem aliquam virtuti constituere. ibidem.

Actionem alicuius rei constituere. ibid.

Accuſatorem constituere. in Ver. 56. b.

Iudicium constituere. Part. 238. b.

Auctionem hæreditariam constituere. in Ver. 287. a.

Ratio

Rationum causa. pro Mur. 124 b.
Regem aliquem constituere. pro Diot. 148. b.
Ciuitatem. de Cla. 165. b.
Prouinciam alicui constituere. in V. 84. b. Ordinare, vulgus dicit.
Corpus benè constitutum alicui esse. P. 1. 178. a.
Corporis firma constitutio. Off. 75. b. Barbarè, Bene cõplexionatum esse, bonam complexiam habere.
Bene de rebus domesticis aliquem constitutum esse. pro Sest. 23. b. Bene instructam domum habere.
Consto. *Sunt quædam & huius verbi loquendi forma, indoctioribus ignotæ: vt,*
Merita alicuius in aliquem constare. E. 12. a.
Officia alicuius in aliquem constare. E. 177. b.
Mea in te omnia summa necessitudinũ officia constabũt. E. 23 b. 33. a.
Significant constanter bene facere alicui.
Constare alicui fructum otij sui. E. 94. b.
Scite dicunt Barbari, quàm bene otium suum impenderit. Rationes posse dare otij sui.
Constat inter omnes. de In. 55. a. In A. 180. b.
Quasi hoc perspicuum sit, cõstetq; inter omnes, esse Deos. de N. b. de Orat. 143. a. Orat. 218. a. Q. Fra. 294. b. de Fin. 128 a. Id est. Constanter omnes confirmant.
Adhuc quæ dicta sunt, arbitror mihi constare cum cæteris artis scriptoribus. ad Her. 3. a.
Tota oratio sibi constat, & ex omni parte secum ipsa consentit de Vn. 196. a.
Si humanitati tuæ constare voles At. 6. a.
Si tibi constare vis. At. 174 a.

Digitized by Google

Parum sibi constare. Off. 15. a.

Iudices tamen in Oppianico sibi constare & superioribus iudicijs consentire debuerunt. pro Cla. 30. a.

Constare in vita perpetuitate nobismet ipsis, nec in vlla officio claudicare. Off. 24. a.

Vulgo, In vna sententia non permanere, sed de vno in alterum cadere. Sic enim vulgaris seruos sonat.

Construo. Cum ad ædificia, naues & familia accommodatur, satis notum est: sed nummos & res & copiã construere, non item.

Pecunia constructa & coaceruata. contra Rod. 63. a.

Tanti aerui nummorum apud istum construuntur, vt iã appendantur, non numerentur pecuniæ. in A. 178. b.

Multæ & magnificæ res constructæ & reconditæ. de Or. 98.

Copia ornamentorũ vno in loco cõstructa. ibid.

Est quod Barbari dicunt, in cumulum colligere, Cumulos magnos facere.

Constructio. Obseruandum est, Constructionem quidem de tota orationis compositione dici, præsertim quæ ornatus causa sit: Consecutionem verò de grammatico ordine, quo casus & partes consequuntur certa ratione: vt,

Oratio conformanda est non solum electione, sed etiam constructione verborum. de Or. 86. a.

Verborum apta, & quasi rotunda constructio. de Cla. 190. a.

Magna & ornata constructio verborum. ad Her. 26. a.

Cõpositio est verborũ constructio, quæ &c. ad He[illegible]

Consecutio in con[illegible]

generib[illegible]

[illegible] cum [illegible] in singularibus verbis: quod [illegible] est La[illegible] sic [illegible] communi[illegible], quod non est conse[illegible], [illegible] est Pan. 23. a.

[illegible] Regimen [illegible]. Quod enim Latini [illegible] Consequor, & Consequens, [illegible], & Re[illegible] Sic [illegible]. [illegible] accusatiuum: cum [illegible] est. Accusatiuus consequitur Amo, aut [illegible] vel [illegible] datiuo.

Consulo. Admonere hoc loco volui imperitiores, ne Consulo tibi, pro Suadeo tibi, aut Auctor sum tibi, quemadmodum solent [illegible] dicant, nam neque Cicero, neque antiquiores sic sunt loquuti. Significat enim Consulo tibi, aut rebus salui, gloriae &c. tuis longe, aliud ac vulgus putet nimirum, Consilio, opera, studio alicui, aut rebus alicuius adesse, & iuuare. Nunc verò nihil penè tam tritum est, quàm Consulo tibi vt abeas. Quid mihi consules? Ego hoc tibi consului. Cum Latini dixerint, Ego tibi suadeo. Ego tibi auctor sum, &c.

Contendo. Quae huius verbi locutiones ab imperitioribus nunc negligantur, hae sunt.

Contendere corporis neruos. &c.

Onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimuntur. Tusc. 187. a.

Magnum onus [illegible], in quo omnes neruos aetatis industriaeque m[illegible]erem. in Ver. 72. b.

Te rogo vt om[illegible]uos in eo contendas, ne quid mihi [illegible] temporis prorogetur. Ep.

[illegible]

[illegible] suadeat, &c.

In-

Digitized by Google

Inde, Contendere vt aliquid ab aliquo fiat.

Aliquid ab aliquo contendere.

Aliquem aliquo cõtendere, pro, Summa celeritate proficisci.

Iter à Vibione Brunduſiũ petere contendi. pro Pl. 279. b

Dyrrhachium petere contendi. pro Plan. 280. a.

Si potuiſſemus. quo contendimus, peruenire. Or. 206. a.

Tarſum veni, inde ad Amanum contendi. At. 79. a.

Mihi dubium non eſt, quin Brunduſium cõtendam. At. 127. a. Inde:

Contentus. *Contento curſu hoſtium claſſis Italiam petebat. pro Mur. 132. a.*

Ad tribunatum contento ſtudio curſuq; veniamus. pro Seſt. 3. a.

Vt in fidibus. ſi nulla earũ ita contenta numeris ſit, vt contentum ſeruare poſſit, omnes aequè incontenta ſint: ſic. Tuſ. 123 a.

Baliſtæ lapidum, & reliqua tormenta telorum eo grauiores emiſſiones habent, quò ſunt adducta atq; contenta vehementius. Tuſ. 187. a.

Aliàs contentius, aliàs ſubmiſſius dicere. de Or. 162. b.

Socrates vſq; ad veſperum contentius ambulauit. Tuſc. 247. a.

Contenta vox) (Summiſſa vox. Or. 202. a.

Conteſtor. *Propria ſignificatio huius verbi penè eadem qua obteſtor: vt, deos homines q; conteſtari. Sed præterea Iuriſperitorum quoq; vocabulum eſt. Conteſtari enim litem dicuntur, vt inquit Feſtus: duo aut plures aduerſarij, quod ordinato iudicio, vtraq; pars dicere ſolet, Teſtes eſtote.*

Nam

Nam iſte cum eo litem conteſtatem habebat. pro Qu. R. 51. a.

Cum his conteſtata cum Flauio damni iniuria eſſet. pro Qu. R. 54. a.

In hanc rem me cognitorem dediſti: lite conteſtata, iudicio damni iniuria conſtituto, ſi ſine me cum Flauio decidiſti pro Q. R. 50. a.

Nonenim procuratores litem cõteſtabuntur: quo facto, non ſum neſcius ſponſores liberari. At. 261. a.

Significat conteſtari litem, teſtari, & fidem dare, ſe diſceptare & ſtare velle iudicis ſcientia.

Contineo, & Continentem eſſe. pro Coniungi & coniunctum eſſe, in vſu vix nunc eſt. Sic tamen Cicero eſt locutus.

Eorum coniunctione pars oppidi, quæ appellatur inſula, mari diſiuncta anguſto, ponte rurſus adiungitur & continetur. in V. 227. b.

Cappadociæ pars, quæ cũ Cilicia continens eſt. E. 241. b

Mari cõtinens eſt. de Nat. 49. a.

Huic fundo continentia quædam prædia atq; adiuncta mercatur. pro Cæc. 287. a.

Hic fundus, qui fundo eius antiquo continens eſt. ibid. b.

Mare diſſimile eſt proximo et continenti. Aca. 26. b.

Barbari mirè hic ſe torquent. Dicunt vnam terram eſſe cum illa terra, ex vna terra in alteram poſſe pedibus iri, &c. Latini verò continentem eſſe. Inde etiam alijs rebus cohærentibus & coniunctis, vt nullum interuallum interſit, attribuitur: vt,

Ex eo natus ſeſe è continenti genere tertiam victimam reip. præbuit. de Fin. 77. b.

Motus

Motus sensus coniunctus & continens in infinito nullus esse potest. de N. 7. a.

Natura rerum vno consensu iuncta est & continens. de D. 115. b.

Proxima & continens causa mouet assensionem. de Fat. 147. a.

Continentia cum ipso negotio sunt ea, quæ semper affixa esse videntur ad rem, neque ab ea possunt separari. de In. 50. b.

Continenti spiritu) (Intermisso. Or. 163. a.

Sed nihil interpellabo, continentem orationem audire malo. Tusc. 151. b.

In extrema oratione continens vox remedio est voci. ad Her. 20. a.

Continentia tua scripta, in quibus perpetuam rerũ gestarum historiam complecteris. Ep. 68. a.

Rudes & imperiti pro his loquendi modis dicunt. Vnus post alterum ex eodem genere, Vno spiritu. Continenter eadem significatione.

Continenter vno spiritu multa dicere. ad Her. 20. a.

Quomodo enim probes continenter imagines ferri? aut continenter, quomodo aeternas? de N. 23. a.

Continenter vnum verbum non in eadem sententia ponere. Or. 201. a.

Continuo, Continuatus, Continũatio, Continuus, *pene in eadem significatione vsurpantur, quæ Contineo, Continens.*

Contra. *Quomodo cemmuni significatione accipiatur notum satis est, sed contra ac, contrà quam consuetudine vulgari non ità est tritum.*

Digitized by Google

Videne quid aliquid non contra ac liceret factum dicerentur, sed contrà atq; oportet. pro Cor. 56 a.

Si hæc cõtrà ac dico essent omnia, tamen. in Ver. 202. a.

Contra ac dicat, accipi ac sentiri velle. Or. 209. a.

Omnia fere contra ac dicta sunt, euenire. de D. 119. b.

Cum contrà ac Deiotarus sensit, victoria belli iudicarit. in A. 227. b.

Iam enim faciam contrà atq; in cæteris causis fieri solet. pro Sy. 186. a.

Factus est enim meæ culpæ contrà quam tu mecum egeras. Qu. Fr. 290. a.

Clamare contrà quam deceat & quàm possit, hominis est impudentissimi. de Or. 116. b.

Quanquam quid ego te vestro iure contrà quam proposueram, disputo? pro Dom. 237. b.

Contraq; faciunt quàm pollicentur. ad Her. 24. b.

Barbari dicunt, Contrarium facere quàm promiserat, Contrarium esse quàm aliquis dicat, &c. Sed Latini, Contrà, ac, atq;, contrà quam, &c. Sic contrà, sine, ac; aut, quam. Vt,

Non is sum qui obtrectem libenter: sed contrà, qui laudem omnia. Acad. 45. b.

Quæ bona sunt, mala putant: bona contrà, quæ mala. de Fin. 13. a.

Ea sumenda dicebat: contraq; contraria. Aca. 45. b.

Non qui domi sumus, tibi beati videmur: at contrà, nobis tu præ nobis beatus. Ep. 48 b.

Ergo vt hi miseri, sic contra illi beati. Tusc. 231. b.

Non enim culpa tua est, si te aliqui timuerunt: contraq; summa laus &c. pro Mar. 134. a.

Digitized by Google

Themistocles veneno sibi mortē consciuit. de C. a. 168.

Mortem mihi cur conscisserem, cuſa visa non est: cur nō optarem, multa. E 97. a.

Aut capiendum tanquam exilio locum: aut conscisscenda mors voluntaria. ibid.

Vulgo seipsum occidere, aut interficere, seipsum suspendere.

Consector. *Vsus huius verbi communem loquēdi rationem prosus fugit. Multis enim modis à veteribus illis Romanis vsurpabatur: vt,*

Consectari aliquid. Ac ne omnia consecter, comprehendam breui. Or. 87. b.

Tardi ingenij est, riuulos consectari, fontes rerum nō videre. de Or. 119. a.

Si senna in historia puerili quiddam consectatur. de Leg. 157. a.

E quibus nos id potissimum consectati sumus, pro Socratem vsum arbitramur. Tusc. 230. a.

Vitiā quod nōnulli de industria consectātur. Or. 146. a.

Amare, consectari, adipisci velle aliquid. de Finibus. 55. b. 94. a.

Si tam verè homines verba consectarentur, quàm rem. pro Cac. 295. a.

Bonus ciuis non opes aut potentiam consectabitur. Off. 17. a.

Vitiosa consectari imitando. de Or. 117. a.

Significat diligenter persequi, sequi, affectare.

Debita consectari.

Ne existimes, qui non debita consectari soleant, quod debeatur remissuros. At. 212. a. Barbari. Sape ab aliqua

Digitized by Google

liquo exigere debituṁ: Latinè verò dicitur quoque, Sæpe monere.

Consectari aliquem clamoribus, cõuicijs, sibilis. At. 33. a.

Lingua petulãtissima cõsectari aliquem. in Sal. 275. b.

Consentio. Veterum literis nihil est usitatius: nostris temporibus quia ignoretur, Concordare potius omnibus est in ore.

Literæ recitatæ in Senatu nequaquã consentire cum oratione Furnij visæ sunt. E. 146. b.

Motus cùm verbis sentẽtijsq́, cõsentientes. de Cla. 177. a.

Epicurus non consentit cum Cyrenaicis. Aca. 33. a.

Alicui aliquid consentire. Hæc eis, quæ de Fabio scribis, valde consentiunt. At. 102. a.

Consero, conserui, consertum.

Conserere manum cum aliquo. pro Font. 276. b. Att. 115. a. Tus. 219. b pro Mur. 128. a.

Hinc locutio Iureconsultorum: Aliquem ex iure manu consertũ vocare. de Or. 88. b. pro M. 129. b. Att. 241. b. In ius vocare possessionum causa.

Consigno. Quoniam vsus huius verbi pene interierit, barbara consuetudinem diuturna pro Latinis sunt recepta. Sic enim Latinorum optimi sunt locuti.

Tabulæ maximæ signis hominum nobilium consignantur. pro Quin. 4. b.

Ratio certa est Atheniensium & publicis & priuatis literis consignata. in Ver. 171. a.

Quæ publicis populi Rom. literis monumentisq́, consignata sunt. pro Dei. 150. b.

Priuilegij vim auctoritate honestissimorum hominum, & publicis literis consignauit. Post. 210. b.

Digitized by Google

Fundi, quos tibi pater publicis commentarijs consignatos reliquit. de Or. 129. b.

Barbari dicunt, Sigillare, aut si qui emendatius loqui velint, subsignare quod apud Ciceronem in ea sententia non inuenitur, neq; item subscribere.

Consilium. *In hac voce obseruandum est, Consilium pro Senatorum cœtu, quod iudicium concessu à Cicerone sæpe vsurpari: ne, quod quidam volunt putemus in ea significatione solum per c scribi.*

Senatus est summum populi Ro. populorumq; & gentiũ omnium ac regum consilium pro Dom. 227. b.

Nec verò somnia grauiora si qua ad Rempub. pertinere visa sunt, à summo consilio neglecta sunt. de Diu. 80. b.

Nulla est in hac vrbe societas publicanorum, nullum collegium, nullum concilium, nullum denique commune consilium, quod non. pro Dom. 227 b.

Consules re audita amplius de consilij sententia pronunciauerunt. de Cla. 172. a.

Veniendumúe sit in consilium tyranni si is aliqua de re bona deliberaturus sit. At. 155. a.

Aduocare consilium. in Vat. 31. b.

Dimittere consilium de Leg. 192. b. de Or. 89. a.

In iudicio vero, & in eo consilio, in quo ex cunctis ordinibus amplissimi viri iudicarent. pro Mil. 102. a.

Te & hos qui tibi in consilio adsunt, &c. pro Q. 1. a.

Si apud hoc consilium ex opibus, non ex veritate causa pendetur. &c. Ibidem.

Causam cognoscit, & amplius de consilij sententia pronunciat. in Ver. 246. b.

Sen-

Digitized by Google

Sententia sine consilio, damnatio sine defensione. in Ver. 214. a.

Cur eum, cum in consilium iretur, abesse patiebantur? cum in consilium mittebant, Stalenum iudicem non requirebant. pro Clu. 35. a.

Consputo. Significat hoc verbo Cicero, quod Barbari dicunt, in os alicui, aut faciem alicui spuere. Clodiani nostros consputare cœperunt. Q. Fr. 308. a.

Constituo. Admonendi hic mihi tantum visi sunt lectores, Constituere significare id, quod imperitum vulgus dicit per Proponere. Sic enim loquitur, Proposui aliquid facere: quod per Constituere proprie dicitur. Constituere enim significat Latinis idem, quod nobis Germanis, Etwas für sich nemen. Gallis deliberer. Proponere vero, Sich etwas fürsetzen. Gallis, metire en auant. Sed quid interfit, in differentijs ostendemus.

Constituo præterea de tempore dicitur, de quo convenit inter aliquos vt aliquid fiat: vt,

Placuit Cæcinnæ de amicorum sententia constituere, quo die in rem præsentem veniretur. pro Cæc. 288. b.

Cæcinna ad constitutam diem tempusq; venit. pro Cæc. 291. a.

Scio pactam & constitutam esse cum Manlio diem. in C. 102. a.

Diem Tyrannioni constituemus. At. 186. a.

Vt constitueris te cuipiam aduocatum in rem præsentē fis, esse venturum. Off. 7. a.

Tametsi hac de re puto te constitutum, quid facturus habere. E. 115. a.

Digitized by Google

Constituí cum hominibus, quo die Messana mihi præsto essent. in Ver. 122. a.

Sicca rescripsit constitutum se cũ eo habere. Att. 94. a.

Quare si quid constitutum cum podagra habes fac in alium diem differras. E. 98. a.

Actio constituta in mensem Ianuarij: cont. Rul. 61. b.

Aiunt constitutum esse cum seruis, vt venirent ad balnas. pro Cæl. 50. b.

Sane vellem non constituisse in Tuf. me hodie venturum esse L. Lælio de Or. 108. b.

Ad constitutam diem decedere: E. 24. a.

Concludere, *& tempus præscribere quo aliquid fiat, vulgo dicitur.*

Constituere, *significat quoq;, quod indoctiores per* Ordinare *dicunt: vt,*

Leges, iura constituere, cont. Rul. 89. a. de In. 69. a. pro Dom. 238. a.

Constituta rescindere vel tollere. At. 84. b.

Supplicium in aliquem. pro S. R. 29. b. in Ver. 259. a. pro S. R. 29. b. Supplicum alicui maleſico constituere. pro S. R. 30. a.

Pœnam alicui constituere. pro Cæc. 293. a. (a.

Optimè factis pœna est maxima cõstituta. Qu. Fr. 306.

Pœnam in aliquem constituere. pro Dom. 222. a.

Conditionem aliquam constituere. pro Cæc. 292. b.

Legem aliquam virtuti constituere. ibidem.

Actionem alicuius rei constituere. ibid.

Accusatorem constituere. in Ver. 56. b.

Iudicium constituere. Part. 238. b.

Auctionem bæreditariam constituere. in Ver. 287. a.

Ratio

Rationum causa.pro Mur.124 b.
Regem aliquem constituere.pro Diot.148.b.
Ciuitatem.de Cla.165.b.
Prouinciam alicui constituere.in V.84.b. Ordinare, vulgus dicit.
Corpus benè constitutum alicui esse.P.1.178.a.
Corporis firma constitutio.Off.75.b. Barbarè, Bene cõplexionatum esse, bonam complexiam habere.
Bene de rebus domesticis aliquem constitutum esse. pro Sest.23.b. Bene instructam domum habere.
Consto. *Sunt quædam & huius verbi loquendi forma, indoctioribus ignotæ: vt,*
Merita alicuius in aliquem constare.E.12.a.
Officia alicuius in aliquem constare.E.177.b.
Mea in te omnia summa necessitudinis officia constabũt. E.23 b.33.a.
Significant constanter bene facere alicui.
Constare alicui fructum otij sui.E.94.b.
Scire dicunt Barbari, quàm bene otium suum impenderit. Rationes posse dare otij sui.
Constat inter omnes.de In.55.a.In A.180.b.
Quasi hoc perspicuum sit, cõstetq; inter omnes, esse Deos. de N.b.de Orat.143.a.Orat.218.a. Q.Fra.294.b.de Fin.128.a.Id est.Constanter omnes confirmant.
Adhuc quæ dicta sunt, arbitror mihi constare cum cæteris artis scriptoribus.ad Her.3.a.
Tota oratio sibi constat, & ex omni parte secum ipsa consentit de Vn.196.a.
Si humanitati tuæ constare voles At.6.a.
Si tibi constare vis.At.174 a.

Digitized by Google

Parum sibi constare.Off.15.a.

Iudices tamen in Oppianico sibi constare & superioribus iudicijs consentire debuerunt. pro Clu.30.a.

Constare in vita perpetuitate nobismet ipsis, nec in vlla officio claudicare.Off.24.a.

Vulgo, In vna sententia non permanere, sed de vno in alterum cadere. Sic enim vulgaris sermo sonat.

Construo. *Cum ad ædificia, naues & similia accommodatur, satis notum est: sed nummos & res & copiã construere, non item.*

Pecunia constructa & coaceruata. contra Rul.63.a.

Tanti acerui nummorum apud istum construuntur, vt iã appendantur, non numerentur pecuniæ. in A.178.b.

Multa & magnifica res constructa & recondita. de Copia ornamentorũ vno in loco cõstructa. ibid. (Or.98.

Est quod Barbari dicunt, in cumulum colligere, Cumulus magnos facere.

Constructio. *Obseruandum est, Constructionem quidem de tota orationis compositione dici, præsertim quæ ornatus causa sit: Consecutionem verò de grammatico ordine, quo casus & partes consequuntur certa ratione: vt,*

Oratio conformanda est non solum electione, sed etiam constructione verborum. de Or 86.a.

Verborum apta, & quasi rotunda constructio. de Cla. 190.a.

Magna & ornata constructio verborum. ad Her.26.a.

Cõpositio est verborũ constructio. qua &c ad Her.27.b.

Consecutio in coniunctione verborum seruanda est, ne generibus, numeris, temporibus, personis, casibus pertur-

Digitized by Google

turbetur oratio. Nam vt in simplicibus verbis: quod non est Latinum sic: in coniunctis, quod non est consequens, vituperandum est. Part. 231. a.

Barbari vocant Regimen orationis. Quod enim Latini vocant Consequi, & Consequens, illi regere, & Regens. Sic enim aiunt, Amo regit accusatiuum: cum dicendum esset. Accusatiuus consequitur Amo, aut iungitur vel coniungitur datiuo.

Consulo. Admonere hoc loco volui imperitiores, ne Consulo tibi, pro Suadeo tibi, aut Autor sum tibi, quēadmodum solent, deinceps dicant, nam neque Cicero, neque antiquiores sic sunt loquuti. Significat enim Consulo tibi, aut rebus saluti, gloriæ &c. tuis longe, aliud ac vulgus putet nimirum, Consilio, opera, studio alicui, aut rebus alicuius adesse, & iuuare. Nunc verò tibi penè tam tritum est, quàm Consulo tibi vt abeas. Quid mihi consules? Ego hoc tibi consului. Cum Latini dixerint, Ego tibi suadeo. Ego tibi auctor sum, &c.

Contendo. Quæ huius verbi locutiones ab imperitioribus nunc neglig antur, hæ sunt.

Contendere corpus neruos. &c.

Onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimuntur. Tusc. 187. a.

Magnum onus sed dignum, in quo omnes neruos ætatis industriaq; meæ contenderem. in Ver. 72. b.

Te rogo vt omnes tuos neruos in eo contendas, ne quid mihi ad hanc prouinciam temporis prorogetur. Ep. 25. b.

Contendit omnes neruos Chrysippus, vt persuadeat, &c. de Fat. 144. a.

Digitized by Google

Inde, Contendere vt aliquid ab aliquo fiat.

Aliquid ab aliquo contendere.

Aliquem aliquo cõtendere, pro, Summa celeritate proficisci.

Iter à Vibione Brundusiũ petere contendi pro Pl. 279. b

Dyrrhachium petere contendi. pro Plan. 280. a.

Si potuissemus, quo contendimus, peruenire. Or. 206. a.

Tarsum veni, inde ad Amanum contendi. At. 79. a.

Mihi dubium non est, quin Brundusium cõtendam. At. 127. a. *Inde:*

Contentus. *Contento cursu hostium classis Italiam petebat. pro* Mur. 132. a.

Ad tribunatum contento studio cursuq; veniamus. pro Sest. 3. a.

Vt in fidibus, si nulla earũ ita contenta numeris sit, vt contentum seruare possit, omnes aquè incontenta sint: sic. Tus. 123 a.

Balistæ lapidum, & reliqua tormenta telorum eo grauiores emissiones habent, quò sunt adducta atq; contenta vehementius. Tus. 187. a.

Aliàs contentius, aliàs submissius dicere. de Or. 162. b.

Socrates vsq; ad vesperum contentius ambulauit. Tusc. 247. a.

Contenta vox) (Summissa vox. Or. 202. a.

Contestor. *Propria significatio huius verbi penè eadem qua obtestor: vt, deos hominesq; contestari. Sed praterea Iurisperitorum quoq; vocabulum est. Contestari enim litem dicuntur, vt inquit Festus: duo aut plures aduersarij, quod ordinato iudicio, vtraq; pars dicere solet, Testes estote.*

Nam

Nam iſte cum eo litem conteſtatem habebat. pro Qu. R. 51. a.

Cum his conteſtata cum Flauio damni iniuria eſſet. pro Qu. R. 54. a.

In hanc rem me cognitorem dediſti: lite conteſtata, iudicio damni iniuria conſtituto, ſi ſine me cum Flauio deciſti pro Q. R. 50. a.

Non enim procuratores litem cõteſtabuntur: quo facto, non ſum neſcius ſponſores liberari. At. 261. a.

Significat conteſtari litem, teſtari, & fidem dare, ſe diſceptare & ſtare velle iudicis ſcientia.

Contineo, & Continentem eſſe. pro Coniungi & coniunctum eſſe, in vſu vix nunc eſt. Sic tamen Cicero eſt locutus.

Eorum coniunctione pars oppidi, quæ appellatur inſula, mari diſiuncta anguſto, ponte rurſus adiungitur & continetur. in V. 227. b.

Cappadocia pars, quæ cũ Cilicia continens eſt. E. 241. b

Mari aër continens eſt. de Nat. 49. a.

Huic fundo continentia quædam prædia atq; adiuncta mercatur. pro Cæc. 287. a.

Hic fundus, qui fundo eius antiquo continens eſt. ibid. b.

Mare diſſimile eſt proximo ei continenti. Aca. 26. b.

Barbari mirè hic ſe torquent. Dicunt vnam terram eſſe cum illa terra, ex vna terra in alteram poſſe pedibus iri, &c. Latini verò continentem eſſe. Inde etiam alijs rebus cohærentibus & coniunctis, vt nullum interuallum interſit, attribuitur: vt,

Ex eo natus ſeſe è continenti genere tertiam victimam reip. præbuit. de Fin. 77. b.

Motus

Motus sensus coniunctus & continens in infinito nullus esse potest. de N. 7. a.

Natura rerum vno consensu iuncta est & continens. de D. 115. b.

Proxima & continens causa mouet assensionem. de Fat. 147. a.

Continentia cum ipso negotio sunt ea, quae semper affixa esse videntur ad rem, neque ab ea possunt separari. de In. 50. b.

Continenti spiritu) (Intermisso. Or. 163. a.

Sed nihil interpellabo, continentem orationem audire malo. Tusc. 151. b.

In extrema oratione continens vox remedio est voci. ad Her. 20. a.

Continentia tua scripta. in quibus perpetuam rerũ gestarum historiam complecteris. Ep. 68. a.

Rudes & imperiti pro his loquendi modis dicunt. Vnus post alterum ex eodem genere, Vno spiritu. Continenter eadem significatione.

Continenter vno spiritu multa dicere. ad Her. 20. a.

Quomodo enim probes continenter imagines ferri? aut continenter, quomodo aeternã? de N. 23. a.

Continenter vnum verbum non in eadem sententia ponere. Or. 201. a.

Continuo, Continuatus, Continũatio, Continuus, *pene in eadem significatione vsurpantur, qua Contineo, Continens.*

Contra. *Quomodo cemmuni significatione accipiatur notum satis est, sed contra ac, contrà quam consuetudine vulgari non ità est tritum.*

Si

Digitized by Google

Si deneq; aliquid non contra ac liceret, factum dicere-tur, sed contrà atq; oportet. pro Cor. 56 a.
Si hæc cõtrà ac dico essent omnia, tamen. in Ver. 202. a.
Contra ac dicat, accipi ac sentiri velle. Or. 209. a.
Omnia ferè contra ac dicta sunt, euenire. de D. 119. b.
Cum contrà ac Deiotarus sensit, victoria belli iudicarit. in A. 227. b.
Iam enim faciam contrà atq; in cæteris causis fieri solet. pro Syl. 186. a.
Factus est enim mea culpa contrà quam tu mecum egeras. Qu. Fr. 290. a.
Clamare contrà quam deceat & quàm possit, hominis est impudentissimi. de Or. 116. b.
Quanquam quid ego te vestro iure contrà quam proposueram, disputo? pro Dom. 237. b.
Contraq; faciunt quàm pollicentur. ad Her. 24. b.
Barbari dicunt, Contrarium facere quàm promiserat, Contrarium esse quàm aliquis dicat, &c. Sed Latini, Contrà, ac, atq; contrà quam, &c. Sic contrà, sine, ac; aut, quam: vt,
Non is sum qui obtrectem libenter: sed contrà, qui laudem omnia. Acad. 45. b.
Quæ bona sunt, mala putant: bona contrà, quæ mala. de Fin. 13. a.
Ea sumenda dicebat: contraq; contraria. Aca. 45. b.
Non qui domi sumus, tibi beati videmur: at contrà, nobis tu præ nobis beatus. Ep. 48 b.
Ergo vt hi miseri, sic contra illi beati. Tusc. 231. b.
Non enim culpa tua est, si te aliqui timuerunt: contraq; summa laus &c. pro Mar. 134. a.

Digitized by Google

Ad causam pertinet, cautè, an contra demonstratum sit. Or. 139. a.

Decere, & c. contra q3 item dedecere. Or. 203. b.

Quid huic cum Habito? nihil, atq2 adeò potius etiam contra simultas. pro Clu. 54. a.

Indoctiores dicunt, Econtrà, aut Contrario: Contrario verò non dicit Cicero, sed contrariè: Latinè verò, Ex contrario, aut Econtrariò, aut, Ex contraria parte quoq; dicitur.

Ego hoc ex contrario contendo. pro Q. R. 52. b.

Eadem sint in aduersarios ex contrario conferenda. de Or. 125. a. ad Her. 3. a. & 9. b. de In. 65. a.

Commutabile est, quod ab aduersario potest leuiter mutatum ex contraria parte dici. de In. 48. a. 82. a.

Si neminem læsi, si etiam contrariò multis opem tuli. Ant. 197. b. ad Her. 3. b. & 9. a. de Fin. 133 a.

Contraueniò. *Siue iuncta vox sit, siue nō, in vsu iam multis non est, quod propriam significationē ignorent: valet enim idem quod aduersarium esse.*

Resistere alicui, Contradicere alicui in causa aliqua.

Quod si de literis corruptis contrà venit? si contra omnē rationē pugnauit? in Ver. 130. a.

Si ille ipse, quem contrà veneris, causa cadat. pro Mur. 126. a.

An ego non venirem contra alienum pro familiari meo? in A. 161. a. (ibid.

Contra rem suam venisse me nescio quando quæstus est.

Conualescò. *Admonere hic tantum volui studiosos. Reualescò pro Conualescò Ciceronianum non esse: sed post eius tempora vsu receptum.*

Quod

Digitized by Google

Quod verò Barbari dicunt, iterum sanum fieri, hunc vocis consuetudine corrigi debet, nam pro eo Conualescere Latini dicebant. Exempla ascribere non est necesse, cum vbiq; in auctoribus occurrant.

Conuello. *Obseruandum est, in verbis quæ iunguntur cum Vello, Ciceronē omnibus in perfecto non vulsi, sed velli attribuisse: vt,*

Cum gradus Castoris conuellisti ac remouisti.

Quis me ex nostris penè conuellit hortulus.

Significat proprie Conuello, quod fixum est, vellendo remoueo.

Conuenio. *Quædam sunt huius verbi locutiones minus nostris hominibus vsitatæ: vt,*

Conuenire aliquid in aliquem.

Hoc maledictum in illam ætatem non conuenit. pro Deiot. 149. a.

Hæc suspicio conuenit in illum. pro S. R. 29. a.

Sunt quædam in te singularia, quæ in nullum aliū conuenire possunt. in Ver. 194 b.

Et tamen id dixit, quod conueniret in omnes lusios. de Or. 131. b.

Commune exordium est, quod nihilo in hanc quam in contrariam partē causæ potest conuenire. de In. 48. a.

Barbari dicunt, hoc competit in eum, hoc quadrat in eum.

Conuenire inter aliquos, aut cum aliquo, ignorari à plerisq; videtur.

Atq; hoc mihi cum tuo fratre cōuenit. pro Lig. 139. a.

Mihi cum illo conuenit, vt. At. 87. a & in A. 255. a.

Optimè cum aliquo conuenire. in Ver. 234. a.

Digitized by Google

An censes nihil inter eos conuenire? nullam pactionem fieri potuisse. At.125.a.

Nisi inter eos conuenit quid sit illud. Or.207.b.

Pactum est quod inter aliquos conuenit. de In.70.b.

Sic *Conuenit inter se.*

Barbari, Concordare inter se, Concordare cum aliquo in aliqua re, Concordare de aliquo.

Conuenit *impersonale, pro decet, oportet, minus quod notum est.*

Hæc non conuenit pensis deos esse negare. de N.41.b.

Verbis his malis mederi conuenit. pro. S.R.44.a.

Quo ex S.C. confestim interfectū te esse Catilina conuenit. in C.98.a.

Illicó ne ad Prætorem ire conuenit? pro Qu.8.b.

Quid tandē C. Rabirium facere conuenit? pro R.95.a

Tres conuenit habere res narrationem. ad Her.3.a.

In hac re exerceri conuenit. ibidem.

Conuerto. *Hoc verbo significatur quoq; præter alia, idem quod transferre quod cùm ignotum videretur, hoc modo diuulgandum duxi.*

Conuertere Græca in Latinum. Tusc.196.b.

Conuertit enim ex Atticis deorum eloquentissimorum nobilissimas orationes. de Opt.244.a.

Orationes à Græco conuersa. ibidem.b.

Quæ splendidè dicta sunt, neq; sunt cōuersa de Græcis. de Fin.50.

Xenophontis librum, qui Oeconomicus inscribitur, nos è Græco in Latinum conuertimus. Off.51.b.

Carmina conuersa. de N.46.b.

Conuicium. *Facere conuicium, fieri, sustinere conuicium*

Digitized by Google

tium: hæ latinæ locutiones, vt pleræq; aliæ, vulgo ignorantur.

E grande conuicium. C. fecerunt. At. 257. b.

E. Quintius conuicium C. Iunio iudici quæstionis maximum fecit. pro Clu. 33. a.

Cum ei magnum cōuicium fieret cūcto Senatu. E. 153. a.

Consectari aliquem conuicijs. At. 33. a.

Sed ostium ferreo Senatus conuicio verberari voluisti, in P. 93. a.

Sustinere quotidianū alicuius conuicium. pro Q. 11. b.

Barbari, Clamare contra aliquem, Vociferari in aliquem.

Quem commentantem barbari vocant, Latini Conuictorem nominant.

Cor. Sæpe pro animo Cor Barbari dicunt similitudine linguæ vulgaris: vt, Tu non habes cor, cor remittere, Duro corde esse, malo corde, bono corde esse.

Quoniam Germicè dicitur, Kein hertz haben/ Guthertzig sein/ Kleinhertzig ꝛc. Gallicè, Tu n'as point de cœur. Latini verò, animum habere Malum, bonum animum. Cicero enim nunquam fere vtitur hac voce, nisi cum aut partem illam corporis humani, quæ vitæ fons est, nominat: aut solum cui cum hanc formam loquendi, Aliquid alicui cordi esse, sermone vsurpat.

Credo. Sæpe hoc verbum non in cōmuni significatione, sed proprio, aut particula aliqua sententiā exornante aut complente à Cicerone adhibetur.

Cum ista res nihil commouisset eius animum ad quem veneratis, languidiore credo studio in causa fuistis? in A. 141. b.

Quo tandem animo hoc tyrannum tuliſſe creditis? pro Mil.108.b.

Non fuiſſe credo fas clariſſimorum virorum formas illi terrimo patricidæ aliquid decoris affere. pro Mil. 118.b.

Senatus, credo, præterea cum circũſcripſit. pro Mil 119.a.

Immoderati, credo, hominis & turbulenti. in A. 229.a.

Item (& hæc ratio loquendi, Mihi crede, Ciceroni valde vſitata, noſtris pene eſt ignota.

Non ſum (mihi crede) mentis compos. At. 138.b.

Finem nullum facio (mihi crede) Caßi, de te cogitandi. E. 183.a.

Illuſtrabit (mihi crede) tuam amplitudinem hominum iniuria. E. 6.a.

Mihi crede iſtuc, vt cætera. At. 215.b.

Affirmantis eſt locutio.

Cum *coniungitur frequenter hæc vox cum tempore à veteribus Latinis: quod noſtri homines non imitantur, quia vulgari ſermone eodem modo non explicant.*

Vix annus interceſſerat ab hoc ſermone, cum iſte Nerbanum accuſauit. de Or. 117.a.

Vna vox interceßerat, cum iſte illum ſic diligebat, vt diceres inter eos omnia eſſe communia. in Ver. 126.b.

Dies nondum decem interceſſerant, cum ille alter filius necatur pro Clu. 23.a.

Vnus & alter dies interceßerat, cum &c. pro. Cl. 32.b.

Aliquot enim ſunt anni, cum vos duos elegi. A. 147.b.

Multi anni ſunt, cum ille in ære meo eſt. Epiſt. 251.a.

Iã anni quadringenti ſunt, cum hoc accidit. Or. 213.b.

Iã bienniũ eſt, cũ virtuti nunciũ remiſiſti. Epiſt. 253.a.

Bien-

Digitized by Google

Biennium praeterijt, cum illa assiduo cursu cubitum nullum processit. At. 207 b.

Vulgus aliter loquitur: dicit enim, Ante duos aut multos annos: aut, Iā biennium est, ex quo ego te nō vidi.

Cum aliquando significat quid: vt, Praeclarè facis cum tenes memoria, &c. de Finibus. 91. b.

Bene facitis, cum venitis, ad Her. 39 b.

Tibi gratias ago, cum tantum mea litera potuerunt vt, &c. E. 214. a.

Gratulor tibi, cum tantum vales apud Dolabellam. Ep. 133. a. A. 226 b.

Mihi gratissimum fecisti, cum eum nobis amicum, quam seruum esse maluisti. Ep. 263. a.

Sape de L. Crasso videor audisse, cum te togatis omnibus, ante ferret de Nat. 13. a.

Cupide. *Cupide aliquid facere, aut agere, Latini dicebant: cum quis cupiditate nimia victus aliquid faciebat, quod aequum non esset.*

Hoc situ cupidius factum existimas, Caesari attribues. de Or. 110. a.

Cum vtrisq; separatim locutus est, ne cupidè quid agerent. Off. 7. b. (b.

Quid cupidè à senatu, quid temerè fiebat. in An 170.

Cupio. *Alicuius causa cupere, aut alicui cupere, Latini dicebant, cum significare vellent amorem & beneuolentiam in aliquem.*

Is mihi causam tradidit, quem sua causa cupere ac debere intelligebat. pro S. R. 43. b.

Dolabella causa & cupio, & debeo. At. 249. a.

Cupere omnia causa alicuius. in Ver. 145. a.

Rebementer cupere causa alicuius. E. 229. b.

Cuius causa omnia tum cupio, tum me herculè etiam debeo. E. 230. b.

Tibi cui maxime cupio, satis faciam. E. 245. a.

Paueo Curioni, Cæsari honestissimè cupio, pro Pompeio emori possum. E. 26. a.

Cura Curatio. Notandum hic fuit, vulgus medicorū Curam dicere pro Curatione: nam sic loquitur, Suscepit curam huius, aut alicuius, Perfecit curam, adhibuit curam talē, &c. Cicero vero id sic dicere solet: Medici grauioribus morbis periculosas curationes & ancipites adhibere cogantur. Off. 17. b.

Aesculapius potest præscribere per somnium curationē valetudinis. de D. 134. a.

De medico tu bene existimari scribis: sed plane curationes eius non probo. E. 258. a.

Alia quædā ad eum est admonenda curatio. Tu. 221. b.

Sic quoq; Curare corpora.

Corpora curari possunt: animorum nulla est medicina. Tusc. 191. a.

Violentis medicaminibus solere curari. in P. 82. a.

D.

DE. Hanc præpositum nostri homines rarius pro Ex, aut genitiuo pluralis numeri vsurpant, cum tamē vsitatissimum sic veteribus fuerit loqui: vt.

Ex tot generibus nullum est animal præter hominem, quod habeat notitium aliquam Dei: deq; ipsis hominibus nulla gens est, quæ non habendum sciat esse deum. de Leg. 160. b.

De græcis autem facetus Socrates. Off. 23. a.

Nemo

Nemo fuit, qui rem vllam de meis bonis attigerit. pro Dom. 235. a.

Si quis vnquam de nostris hominibus fuit. pro Fl. 147. b.

Nemo de ys qui peritissimi sunt: de Or. 101. a.

Magnum quoddam opus: atq; haud sciam, an de humanis operibus longè maximum. de Or. 115. a.

Vnus de illis. pro Mil. 114. a.

Ego istum de superioribus penè solum lego. de Cl. 175. b.

De fortissimis alia prima ponet, alia extrema. Or. 201.

De ritibus patrijs colantur optimi. (b)

Quidam de collegis nostris. E. 178. a.

Nihil ex sacro nihil de publico attigi. in V. 131. b.

Mitte ad nos aliquem de tuis tabellarium. At. 78. a.

Comitia de minori parte populi facta. cōtra Rul. 70. b.

Multa de suis secum asportabant. Parad 117. a.

Et sexcenta alia: quæ ipse obseruare apud Ciceronem poteris.

Eadem elegantia est in his locutionibus, De amicorum consilio, de alicuius sententia.

De amicorū sentētia Roscius Romā confugit. S. R. 22. b.

Facere aliquid de sententia atque auctoritate alicuius. Cæl. 52. a.

Minos leges sanxit, de Iouis sententia. Tus. 182. a.

Nihil faciam, nisi de sententia tua. At. 104 b.

Capere consilium de sententia alicuius. in Ver. 116. b.

Cæsar non est facturus quicquam, nisi de meo consilio. At. 215. a.

Puer literas patris aperire solet, idq; de meo cōsilio At.

Facere aliquid de Consilio alicuius. E. 184. (93. b)

Vix tamen sibi de mea voluntate concessum est. A. 55. a.

Barbari dicunt. Aliquid facere secundum cõsilium, aut sententiam, aut voluntatem alicuius.

Vnum superest genus loquendi, quod ab indoctioribus ignoratur, cum De causam notes: vt,

Incipere quibus de causis non liceat. pro Clu. 42.b.

De pace quæ visa sunt, respondi. At. 150.a.

Collegia tribunorũ tota reperientur quæ coëant de bonis ditissimorum, bonis. pro Dom. 222.a.

Regulus de captiuis cõmutandis Romã missus est. Off. 90.

Idem quod Propter, aut Ob (a.

Decanto. Verbum neglegitur à multis, quod propria vis significationis ignoretur. Significat enim quasi exscripto versus aut alia vulgaria recitare, & ad fastidium vsque inculcare.

Græcus doctor, qui alicui peruulgata præcepta decantet. de Or. 115.b.

Eisdem de rebus semper, quasi dictata decantare, neq; à commentariolis suis discedere. de Fin. 104.b.

Et enim hæc decantata erat fabula. At. 216.b.

Solum enim multorum memoria, non decantandi augurij, sed diuinandi tenuit disciplinam. de D. 202.a.

Ita semper aut rerũ vulgarium est, aut in vitio ponitur.

Decedo. Præter vulgarem significationem, qua est, de loco recedere: vt de prouincia, de via, de possessione, iure, sententia, significat quoq; mori, siue aduersa De, aut ex vita, siue omittas.

Pater nobis decessit ad VIII. Calen. Decemb. At. 4.b.

Puer festiuus noster decessit. At. 7.a 209.b.

Qui iã decesserunt, omniq; odio carent. in S. 272.b.

Cõ adiunctione: Qui iã vita decesserunt. pro Rab. 97.a.

Vetat

Vetat Pythagoras iniussu Dei de præsidio & statione vitæ decedere. de Sen. 92. a.

Decerno. Non solum hoc Senatorum sententijs, aut priuatorum tribuitur, quibus aliquid statuebant: sed & contentionibus & pugnis, quibus res aliqua periclitabatur. vt,

Omnia facere omnis debet, ne armis decernatur, At. Certamen quod ferro decernitur. de Or. 138. a. (102. a.

Sed vitam meo solum capite decernere. At. 163. a.

Pendeo animi expectatione Consinienſi, in qua de salute reipub. decernitur. At. 122. a.

Vna iudicio de fortunis omnibus decernitur. pro Q. 1 b.

Decerto. Neq; hoc verbum vulgare est: quo pene nihil vsitatius est Ciceroni. idem significat quod Certo: vt,

Duo sunt genera decertandi: vnum per disceptationem, alterum per vim. Off. 7. b.

Cum multis consularibus tanta contentione decertaui, quanta nunquam antea. Ep. 64. a.

Demosthenes & Aeschines inter se decertare soliti sunt. de Fin. 125. a.

Decido, pro Transigo cum aliquo, forense vocabulum rebus contrahendis tributum: ignotum nunc plurimis.

Clodius cum propinquis suis decidit, ne reos facere de Ar. 253. a. (Quint. 3. b.

Decidis statuiq; tu quid ad denarium solueretur. pro Quicum reo transigat, post cum accusatore decidat. in Ver. 125. a.

Per te, C. Aquili decidit P. Quintius, quod liberis Scapule dissolueret. pro Quint. 3. b.

Qui medimnum DCC. decidere noluit. in Ver. 159. b.

Digitized by Google

Decidere de omnibus rebus rationibusq; societatis pro Quint. 3.b.

Tuam partem dimidiã magno decidisti. pro S. R. 50.b.

Decisio. *in eadem sententia, vt facere decisionem.*

Vulgo, Conuenire de summa aliqua: aut, tantum dare: aut, Transigo tantum dicunt, quod quoq; in hac significatione vsurpatur.

Dedico. *Ignotum hoc in vulgus est, significat enim, Deo alicui aliquid consecrare. Marcellus duo se templa dedicaturum Romæ nouerat. in Ver. 221.b.*

Simulachrum Iouis dedicare. in Ver. 214.b.

Delubrum Homero dedicare. pro Dom. 237.b.

Simulachrum, aut aram dedicare. pro Arch. 189.b.

Consecrare & dedicare publicè aliquẽ deũ. de N. 41.b.

Aedes Castori & Pllouci in foro dedicata. pro D. 223.b

Domum consecrare, monumentum facere, in ædibus alicuius signum dedicare. pro Dom 223.b. Nostro sermone weihen dicimus, Gallico, dedier.

Dedita *opera aliquid facere: non tam vulgare, quam libenter aliquid facere: quod linguæ patriæ simile est, Vt igitur hæc scirem, dedita opera has ad te literas misi. At. 156.a.*

Opera dedita facere aliquid. de Or. 161.a.

Deduco. *Varia significantur hoc verbo vulgo ignota, vt res eo deducta est, &c. pro, In eum statum peruenit: vt imperiti loquuntur: aut, Ad hoc res iam venit.*

Rem huc deduxi: vt palam pugnare possem. in C. 105.a.

Quem in locum res deducta sit, vides. E. 36.b.

Eum in locum res deducta est, vt E. 260.a.

Certa-

Certamen deducere ad extremum. E. 121. b.

Accommodatu quoq; ad sententias, & animos hominũ quos verbis flectimus: vt, Odorer quam sagacissimè possum, quo iudices deduci oratione facillimè posse videantur. de Or.

Vt is qui audit, ad fletum, me sericordiamq; deducatur. de Or. 125. b.

Illud quod eo quo intendas, ferat, deducatq; cognoscendum est. de Or. 69. a.

Eloquentia deducimus perterritos à timore, & consolamur afflictos. de N. 56. a.

Voluntatem impellere quò velis: vnde autẽ velis deducere. de Or. 82. a.

Quem nulla conditio pecuniæ ab summa integritate cõsuetudineq; deduxerit. Qu. Fr. 291. a.

De gravitate animi deducere aliquem. Q. de P. 211. a.

Quod instituis referre de religione, ab eo deduci non potest. E. 2. b.

Neq; legis improbissima pœna deductus est, quo minus &c. E. 236. a.

De sententia deduci aliquem. Ad. 25. a.

De fide deducere aliquem. in Ver. 7. a.

De animi lenitate deducere. in C. 110. b.

Eodem modo à mente consilioq; deduci aliquem. in V. 77. b. pro, Amentem, aut Dementem fieri.

Deducere. Ratiocinatorum quoq; vocabulũ est: quod ita vsitatum nõ est nostris, quàm Detrahere de summa. Vt boni ratiocinatores officiorum esse possimus, & addere, & deducendo quoq; videre, quæ reliqui summa fiat: Off. 12. b.

Partitionis caput scriptum caute vt centum nummi deducerentur. de Leg. 180. b.

Si in testamento deducta scripta non essent. de L. 180. a.

Hinc deductio: vt, Certis nominibus deductiones fieri solebant. in Ver. 189. a.

Defero. Honores, voluntates, officia hoc vocabulo alijs offerebantur: quod barbari nunc præsentare dicunt: vt, Ego præsentaui illi meum officium. Sic verò Latini.

Quicquid possum, ad hanc rem conficiendam, tibi polliceor & defero pro Pom. 17. a.

Omnem ei suam auctoritatem, gratiam, copias, opes, ad hoc negotium conficiendum detulit. pro Fl. 149. a.

Vbicunque Cæsar omnia detulit. Ep. 56. b.

Hanc meam voluntatem ad mauem tuã detuli. E. 94. a.

Eiq; nec opinanti voluntatem tuam per literas detuli. E. 211. b.

Vniuersum studium meum & beneuolentiam ad te detulerat. E. 87. b.

Honores alicui deferre contra Rul. 75. a.

Tribuere idem etiam significat.

Ad quem tum Epicurei primus ex nostris hominibus deferebant. de N. 5. a.

Deferre palmam alicuius rei cuipiam. de Or. 129. b.

Deferre præmium dignitatis alicui. pro Flac. 146. a.

Hanc illam partem vitæ consuetudinisq; nostræ totam ad te defero. Ep. 16. b.

Proferre aliquid & iudicare sæpe significat: vt, Aliquid ad populum, aut ad aliquem deferre. Off. 74. a. pro Dom. 259. a. At. 11. b. de D. 136. a.

Te

Teſſe ſollicitum, multi ad nos deferunt. E. 47. a.
Iſtis obſeruandum: non ſolum in vitio poni Deferre ſed in Laude etiam. Vſurpatur itidem pro accuſare, ſed trita haec ſunt.
Deficio. Vis huius verbi ſatis nota, ſed vſus minimè. Hinc fit, vt imperiti dicant: Defitit mihi aliquid, quomodo Cicero nunquam eſt locutus, ſemper enim hoc verbum accuſatiuus cõſequitur, nunquã datiuum: vt, Ea me ſolatia deficiunt. Fr. 51. b.
Leonina ciuitas me defecit. in Ver. 171. b.
Si enim in cauſa deficerent omnia pro Font. 281. a.
Res me ipſa deficit. Qu. Fr. 314. b.
Iam me vires deficere cœperunt. De Or. 101 b.
Vox me citius defecerit, quàm nomina in Ver. 119. b.
Iam me dies deficit. in Ver. 119 a. (33. a.
Tempus breuiè te citius, quàm oratio deficeret. pro S. R.
Dolorem aliquem non deficere. in Ver. 268. a.
Definio. Vulgus neſcit hoc verbum iungi cum ablatiuo, idemq; valere quod metior, exiſtimo.
Hic tu modum vitae tuae non ſalutare reipub. ſed aequitate animi definies. pro Mar. 135. a.
Loca quae regionibus orbem terrarum, rebus illum geſtis imperium populi Ro. definiunt. pro Cor 68. a.
Res ha, quas geſſimus, orbis terrae regionibus definiuntur. pro Arch 110. a.
Neq; aequum eſt tempore & die memoriam beneficij definire. Poſtquam 130. a.
Deflagro. Nullis hoc verbum vſitatum eſt, niſi qui in optimis auctoribus ſunt verſati: alij pro eo vtuntur, incendi, exuri, comburi.

Diuina

Dianæ Ephesiæ templum deflagrauit. de N. 40. a.

Curia Saliorum deflagrauit. de D. 86. b.

Illæ faces quibus incensa L. Bellieni domus deflagrauit. in Ant. 177. b

Phaethon ictu fulminis deflagrauit. Off. 71. a.

Aedes nympharũ manu tua deflagrauerunt. Par. 121. b.

Deformo. deformatus, vetustate quæ in forma est priuari. Cnnspurcare dicunt rudes. Sed apud Ciceronem hoc non est.

Eius cõcio in qua Pompeium ornat, an potius deformat? de Ar. 256. a.

Aliquis deformatis atq; ornamentis omnibus spoliatus. pro Quint. 17. b.

Sed ego hunc omnibus à me pictum & politum artis coloribus subito deformatum vidi. At. 36. a.

Mortuus, deformatus, tumore præditus, corpore decoloratus. ad Her. 14. b.

Si hominem deterrimum poëta aliquis fictis conquisitisq; vitijs deformatum vellet inducere. de Ar. 257. a.

Ludi deformati, inquinati, peruersi, conturbati. de Ar. (249. a.

Deformata ciuitas. de Or. 143.

Parietes nudos deformatosq; reliquit. in V. 228. b.

Defugio. pro Fugio, non ita nobis vsitatum vt Ciceroni: vt, Disputationem, munus, iniurias fortunæ & eis generis alia: quorum exempla apud eum quæras.

Defungor, pro liberor, explicor, in vsu non est.

Cum ij qui antea metuebant, redirent, & iã defunctos sese periculis arbitrarentur. pro S. R. 21. b.

Defungi periculis, pro explicari.

Et hoc mendacio, si qua pericula tibi impederent, vt defungeremur optaui. Ep. 112. a.

De-

Dego, vitam, ætatem: neq; vulgari linguæ simile, neq; vsu nunc tritum.

Quod reliquum est vitæ in otio Rhodi degam. Ep. 180. b.

Cum Lentulo & Catilina fœdissimam & miserrimam vitam degere. pro Syl. 181. b.

Degere vitam cum virtute. de Fin. 123.

Degere vitam in egestate. pro S. R. 42. b.

Ad vitã degendã præparare res necessarias. Off. 3. b.

Degere omnẽ ætatem in tranquillitate. de Fin. 89. b.

Amicitia nullam ætatis degendæ rationem patitur esse expertem sui. de Am. 112. a.

Degere ætatem inter feras. pro S. R. 43. b.

Id sibi quisq; genus ætatis degẽdæ cõstituit, quod maximè adamauit. 23. b.

Et omne tẽpus ætatis sine molestia possit degere. Off. 72. (b.

Degusto. pro Gusto, experior, vulgò ignotum, vt, Degustare aliquid: vt, de fabulis aliquid, Ex aliqua re aliquid, Hominem aliquem.

Degustabis genus hoc exercitationum mearum quibus vti consueui. Parad. 116. a.

Tu velim, Fabium odorere, & istum conuiuã tuum degustes. At. 12. a.

Deciio. Cùm bonoribus, & ijs quæ sperassemus, tribuitur, vulgare non est: vt,

Pollicitus est, quantum vellent pecuniæ, si me ædilitate deiecissent. I. V. 70. b.

Quintus Tubero prætura deiectus est. pro Mur. 142. b.

Deijci de vrbis præsidio, & de custodia ciuitatis deturbari. pro Mur. 143. a.

Si metum hunc Siciliæ deiecero. in Ver. 162. a.

Nec

Nec verò vsquam discedebam, nec à repub. deÿciebam oculos. l. A. 153. a.
Tumultuantem de gradu deÿci. Off. 16. b. (a.
Mihi videtur στρατηλάτης ille deiectum de gradu. At. 261.
Nos sæpe aduersarios nostros de statu omni deiecimus. Or. 208. b.
Videsne quantum de doloris terrore deieceris. Tus. 178. a.
Hac se commemoratione ciuitatis omnia verbera depulsurum, cruciatumq; à corpore deiectum iri arbitrabatur. l. V. 269. a.
Cum Senatum à gubernaculis deiecisses. pro Do. 218. a.
Deintegro. Si hoc vsitatum esset nostris non diceremus, A principio, A nouo.
Eas leges deintegro ferri placet. A. 221. b. in A. 165. a.
Illud vero vel optimè, quod ita multa mutari volunt, vt mihi de integro scribendi causa non sit. A. 213. a.
Delabor. Non tam hoc notum est, quàm Cado, aut decido: vt,
Ex vtraq; parte tecti aqua delabitur. de Or. 195. b.
E cœlo diuinum hominem esse in prouinciam lapsum. Qu. Fr. 291. a.
De manibus audacissimorum ciuium delapsa arma ipsa ceciderunt. Off. 16. a.
Iam enim à sapientum familiaribus ad vulgares amicitias oratio nostra delabitur. de Am. 110. b.
A maledictis pudicitia coniurationis inuidiam oratio est nostra delapsa. pro Cal. 40. a.
A maioribus ad minora delabi. Part. 230. b.
Nam ipse quotidie mihi delabi ad æquitatem, & ad rerum naturam videtur. Ep. 88. a.

Cum

Digitized by Google

Cum tu proiectus subito, atque delapsus in flumen, nos quam apparuisses. de Di. 92. b.

Delabi in morbum. At. 104. b.

Delabi in aliquod vitium. de Or. 131. b.

Dum autem verbis vitur suis, delabitur in eas difficultates, vt necessitatem fati confirmet inuitus. de Fat. 148. a.

Omniaque delapsa iam fluxerunt, seueris rebus vindicandas sunt. pro Mur. 134. b.

Habēda est ratio rei familiaris: quam delabi turpe sit. Off. 46. b.

Delabitur interdum, vt dicam opinatum. Ac. 15. b.

Delibero. Mihi deliberatum est, pro Constitutum, ignotum in vulgus, dicunt enim potius, Ego conclusi mecum, quod hactenus est.

Mihi deliberatum & cōstitutum est, ita gerere consulatum contra Rul. 65. a.

Certum est deliberatumq; dicere pro S. R. 23. a.

Si iam tibi deliberatum est, quibus abroges fidem iurisiurandi, respondeto Qu. R. 25. a.

Sic habuisti statutum cum animo ac deliberatum omnes qui habitarent. &c. in V. 168. a.

Ille certè statuerat, & deliberauerat non adesse. in V. 70. b.

Deliciæ. Vocabant veteres eos aut ea, quibus valde oblectabantur. Cum hominibus tribuitur, pro his dicit, vulgus, Amicus, aut Amica, Carus, aut Cara.

Pylia salutē dices & Attice, deliciis & amoribus meis. At. 255. b.

Simia

Simia quã rex Molossorũ in delicijs habebat. de D. 90. a
Sed redeo ad amores delicias q; nostras. in Ant. 207. b.
Scito C. Sempronium, mel ac delicias tuas calumniam maximo plauso tulisse Ep. 116. b.
Delicia tua Aesopus. Ep. 94. b.
Quæ ciuitas tibi amore atq; in delicijs fuit. in V. 208. b.
Illi quib⁹ eras in delicijs, vix visum tenebãt. in Vat. 32. b
Publicanos habeo in delicijs. At. 87. b.

Delitesco. Neglecto hoc verbo rudes linguæ latinæ dicunt, Se abscondere, Se abscondisse, aut in angulo latere: vt,
Vt eo mitteret amicos qui delitescerent: deinde repente prosilirent. pro Cæl. 50. b.
Serui in balneis delituerunt. 51. a
Stella cum delitescens, tũ rursus se aperiens. de N. 36. b.
Bestiæ in cubilibus delitescunt. 51. a.
Aequitatis iudicium cum erit, caue in ista frigida calũnia delitescas. pro Cæcin. 296. b.
Sic Arcesilas, qui constitutam philosophiam euerteret, & in eorum auctoritate delitesceret. &c. Ac. 5. a.

Demigro. Neq; propria, neque translata significatio nunc in vsu est: sic igitur restituatur.
Demigrandum est potius aliquo, quàm habitandum in hac vrbe. pro Dom. 233. a.
Demigraturi nostri homines in illa loca sunt, propter ægrotum aliquem. contra Rul. 74. b.
A quo repudiatus, ad sodalem tuum M. Marcellum demigrasti. I. C. 101. a:
Quos tu demigrare, & aras & focos relinquere coegisti. I. P. 99. a.

Men-

Mentes quæ ex hominum vita ad deorum religionem ſanctimoniamq; demigrant. pro R. P. 96. b.

Multa mihi dat ſolatia, nec tamen ego de meo demigro. At. 65. a.

Demiſſus & demiſsè, imperitiis in ore non eſt, ſed humiliatus, quod aliud ſignificat: aut humiliter, quod non vſitatum eſt, crebrius vſurpare ſolent.

Videſne tu illum triſtem & demiſſum? iacet, diffidit, &c. pro Mur. 134. b.

P. Sylla mœrens, demiſſus, afflictus. pro Syl. 181. a.

Vt ille tum humilis, vt demiſſus erat! At. 36. a.

Inuenies eum apud Sororem tuam, occultantem ſe capite demiſſo. pro Dom. 229. b.

Erigebat animũ demiſſũ, oppreſſũ Oppianicum. Cl. 29. a.

Animus humilis atq; demiſſus. pro Font. 280. b.

At. C. Fabritius à ſubſellijs demiſſo capite diſceſſerat. pro Cl. 29. b.

Suppliciter ac demiſsè agere gratias alicui. At. 284. b.

Demiſsè & humiliter loqui. Tuſ. 185. b. 233. a.

Vtrum me non reſpõdere, an demiſsè reſpondere decuit? pro Dom. 232. a.

Metuebat, vt oppreſsis omnibus non demiſsè, vt tantis rebus geſtis parum fortiter. At. 34. a.

Demitto. In ea ſignificatione qua Demiſſus ignotum multis eſt: vt,

Si vincunt, efferunt ſe lætitia: victi debilitantur, animisq; demittunt. de Fin. 153. a.

Te rogo, ne cõtrahas, aut demittas animũ. Q. F. 290. a.

In mediocri figura verſabimur, ſi hæc & ante dixi, aliquantulum demiſerimus. ad Her. 26. b.

Digitized by Google

Usq; ad tales demissa purpura. pro Clu. 40. b.
Cum in eum casum me fortuna demisisset. Ep. 147. a.
Demortuus. Idem quod Mortuus: tritum non est: vt,
Sanxerunt ne quis emeret mancipium, nisi in demortui locum. in Ver. 102. a.
Altera lex iubet, augurem, in demortui locum qui petat nominare. ad Her. 4. a.
Alij enim sunt aliàs nostrig; familiares fere demortui. At. 259. 4.
Cum esset ex veterum numero quidam Senator demortuus. I. V. 139. b.
Denego. Pauci vtuntur eodem modo quo Nego, cum idem valeat: exempla aliunde petantur.
Denuncio. Omnino hoc verbum in tenebris iacet. quare in lucem est proferendum. Varia enim veteres eo significabant. Primum nunciare aliquid.
Expectanti mihi tuas quotidie, Lupus noster subito denunciauit vt ad te scriberem. Ep. 179. a.
Ego autem nunquam, cùm nihil denunciatum esset à tuis ire, aliquem, non dedi. Ep. 195. a.
Siculus denūciatum esse audio, domum ad illum vt venirent. in V. 70. b.
Deinde testor aut, vt nunc vulgus loquitur, Protestor significat. vt,
Alphenus denunciat se procuratorem esse. pro Qu. 4. b.
At ille denunciat fundū illum suum esse. pro Cac. 288. b.
Cur Ebuti de isto potius fundo, quam de alio Caecina denunciabat. pro Cac. 303. a.
Quamobrem illa arma non periculum nobis, sed praesidium denunciant. pro Mil. 101. b.

Testi-

Testificor, denuncio ante, prædico, nihil eum facturum. in A.206.b.

Tertiò, bellū & aut contētionis nūciare & indicare vt, Quod Senatus non ad pacem deprecandam, sed ad bellum denunciandum miserat. Ep. 198.a.

Denunciare nouas inimicitias alicui. pro Flac. 146.b.

Catilina Sulpitio vim denunciabat. pro Mur. 136.a.

Denunciare iudicium alicui. pro Sest. 11.b.

Quid erat aliud, nisi denunciare populo Rom. seruitutem. in A. 189.a.

Mortem ab illo denunciatam palàm Miloni & prædicatam. pro Mil. 111.a.

Iudici denunciare & in iudicium. pro S.R. 49.a.

Depacisco. Conditionibus certis transigo cum aliquo: neglectum à multis, ita reuocetur:

In quo non extimesco periculum: cùm enim tot impendeant, cur nō beneſtissimè depacisci velim? At. 140.a.

Cum illo partem suam depacisci. pro S.R. 36.b.

Ipsa tria prædia sibi depactus est, ibidem. 37.b.

Neq; amè demissus, quàm ad conditiones eius depactus es. in V. 160.b

Depacisci cum aliquo, vt aliquid fiat. de In. 71.a

Depasco, id est, Pascendò consummo. Ignari huius verbi, aut muti sunt, cùm res ipsa sit verbis exprimenda: am dicunt, Pecudes esse in agris, quæ edunt gramen, aut triticum, aut simile. Etiam attondere dicunt quidam, qui politiùs loqui volunt.

Qui à pecore eius depasci agros publicos dicebant. de Or. 135.a. (est. de Or. 137.b.

Ea summa vbertate inest luxuries, quæ stilo depascenda

Depasci veterum possessionem Academia ab hoc acuto homine non sinemus. de Leg. 167. b.

Dependo, idem quod Pendo: sed non ita vsitatum & notum nostris hominibus. hoc igitur modo consuetudine teratur:

Mihi abiurare certius est, quàm dependere. At. 5. a.

Puto, si quid in homine puderis est, præstaturum eumque serò quodammodo dependatur. At. 231. b.

Dependendum tibi est, quod mihi pro illo spopondisti. Ep. 11. b. 286. a. (27. a.

Omnes reip. pœnas præsenti morte dependerunt. pro S. Laterem legis Semproniæ pœnas reip. dependisse. in C. 120. a.

Sic Deperdo, pro perdo notum est. eius exempla ex Lexicis petas.

Deploro. Significatio nota, sed vsus obscurior est.

Nam non solùm cum accusatiuo, sed cum De præpositione quoque coniungitur: vt,

De iniurijs deplorari ac conqueri. in Ver. 157. a. 122. a.

Quæ de altero deplorentur, ad suas res, reuocare. de Orat. 128. a.

Necessariò mihi de ijsdem rebus esse arbitror, si non subtilius disputandum: ac certè dolentius deplorandum. pro Sest. 5. b.

Depono. Ad inanima transfert crebrò Cicero, nostri rarius. Barbari pro hoc dicũt, Ponere aliquid ex corde suo. Amouere aliquid ex animo suo, Non amplius recordari.

Obliuiscor iniurias, depono memoriã doloris. pro Cæl. Deponere timorem. Ep. 178. b. (49. b.

Am-

Animum mollis & ad accipiendam & deponendam offensionem. At.14.a.

Deponere simultatem. Ep.25.a.

Deponere inimicitias veteres, pro Cl. 58.a.

Deponere amicitias. de Am.110.b.

Deponere errorem. in A.220.a.

Sin aliter, cum opinionem hoc ipse in loco depositam & abiectam relinquatis. contra Rul.87.b.

Tu modo ineptias istas & desideria verbis depone. Ep. 99.b.

Si audierit te aedificationem deposuisse. Ep.203.a.

Opprimi me onere officij malo, quam id quod mihi cum fide semel impositum est, aut propter perfidiam, abijcere aut propter infirmitatem animi deponere. pro S. R.20.a.

Alijs rebus quoq; tribuitur, quas ponimus: vt, Possumus petitoris personam capere, accusatoris deponere. pro Qu.8.a.

Deponere alienum nomen ipse maluit, quàm suum illis reddere. in A.250.a.

Vt primum in concione prouinciam deposui, statim &c. Ep.60.a.

Prouinciam remitto, exercitum depono. in An. 218.b.

Deponere imperium. Off.14.a.

Depositis armis, de re pecuniaria disceptare. pro Q.7.a.

Sed quid ego haec, quae cupio deponere, & toto animo philosophari. At. 25.b.

Deponere aliquid de manibus. At. 39.b.

Dicitur quoq; de pecunia, aut re alia, quam alicuius fidei committimus: vnde Depositum.

Tribunitij candidati H.S. CCCC. apud M. Catonem depoſuerunt. Qu.Fr.316.b.

Rationes mei Quæſtoris Apameæ deponere cogitabamus. Ep.28.a.

Habere aliquid depoſitum apud aliquem. in V. 206. a.

Apud me item puto depoſitum. At.245.a.

Deponere pecuniam apud aliquem. Off.75.a.

Depoſitum. *Vt non reddere depoſitum, etiámne furioſo promiſſum facere. Off.7.a.71.a.*

Qui propter auaritiam clam depoſitum nõ reddit quod eſt iniuſtitia. Tuſ.194.a.

Deporto. *Neq; propriè, neq; tranſlatè vtitur nunc hoc verbo, pro Conferre, Ferre.*

Mihi placebat ſi firmior eſſes, vt te Leucadem deportares, &c. Ep.256.b.

Non te literas ex Sicilia in Verrem deportare velle arbitrantur. in V.59.a.

Tertia illa tua, quam tecum deportabas. in Ver.243.b.

Mittam qui Pantheras alant, & eas deportẽt. E.119.b.

Pompeius bellum in Africa confecit, victorem exercitum deportauit. pro Pom.15.b.

Hoc ſimulachrum quidam homo nobilis ad ornatum ædilitatis ſuæ deportauit pro Dom.235.b.

Nihil ex iſta prouincia potes, quod iucundius ſit deportare. Ep.102.b.

Deportare triumphum ex prouincia. Off.16.a.

Aliquod aut in Aſia ſuſceptum, aut ex Aſia deportatum flagitium ac dedecus. pro Mur.126.b.

Teq; non cognomen ſolum Athenis deportaſſe, ſed humanitatem. de Sen.77.a.

Depo-

Digitized by Google

Deposco. Vehementer posco, vulgarem non est: facilè tamen eius cognitio: vt,

Deposcere aliquam rem. pro Flac. 164. in Acad. 190. a. pro S. R. 34. b. (4. b.

Aut deposcere aliquid ad aliquid. in Ver. 88. b. pro Pō.

Sibi aliquid deposcere. de In. 88. a. pro Pom. 12. a.

Qui sibi has vrbanas insidias cadis atq; incendiorum deposcerat. in V. 105. b.

Sed hanc mihi disceptationem pro paterna necessitudine & coniunctione deposco. in A. 248. a.

Deprecor, pro valde precor vsitatum satis: vt,

Deprecari ne aliquid fiat. de Fin. 64. a. pro Mur. 138. a.

Aut aliquid ab aliquo in Ver. 150. a. 235. b.

Aliquid deprecari, pro precibus vrgere & petere. Ep. 198. a. de Or. 143. b.

Sed Deprecari pro altero, non tam vulgare nunc est, quàm intercedere pro aliquo: quod in hoc sensu apud Ciceronem non inuenitur, neq; Intercessor: neq; Intercessio: sed Deprecator, & Deprecatio: quod exemplis, vt clarius fiat, docebimus.

Pro vno filio duo patres deprecamur. pro Plan. 281. a.

Mater & soror deprecatur pro pueris. Att. 280. b.

Omnia semper pro amicorum periculis, nihil vnquam pro me ipso deprecatus sum. de Or. 127. a.

Pro reditu P. Popilij multi cognati & affines deprecati sunt. Post quam. 199. a.

Deprecari aliquem pro aliquo. Post quam. 212. a.

Deprecor, significat præterea, Precando effugio, aut vito, aut precando obtineo: quod certè vsitatū non est.

Neque est vllum periculum, quod pro libertate aut re-

Digitized by Google

fugiam aut deprecer. Ep. 163. b.

Qui nullum supplicium deprecatus est, neq; recusauit. Tusc. 186. b.

Iam qui tot scelera commisit, is nullam ab sese calamitatem poterit deprecari. in V. 108. a.

Vt à me quandam propè iustam patriæ querimoniam detester ac deprecer. in Ca. 100. b.

Inuidia remota, quam dies mitigauit, oratio mea deprecata est. pro Cl. 34. b.

Deprecari mortem alicuius. in Ver. 261. a.

Deprecari iniuriam ab aliquo. Ep. 122. a.

Non supplicium deprecarer. pro Rab. 97. a.

Multorum hic vitam est à L. Sylla deprecatus. pro Syl. 108. b.

Pro reditu Popilij multi cognati & affines deprecati sunt. Postquam. 199. b.

Deprecator. *Filium misit non solum sui deprecatorem, sed etiam accusatorem mei. At. 175. b. 179. a.*

Cretenses ad Pompeium legatos deprecatores q; miserunt. Pro Pom. 10. a.

Sperabam, iudices, honoris potius L. Flacci me auditorem futurum, quam miseriarum deprecatorem. pro Fla. 146. a.

Deprecator fortunarum alicuius. pro Planc. 281. a.

Deprecator salutis meæ. pro Sest. 8. b.

Post temeritatem nostri Dolabellæ, deprecatorem me pro illius periculo præbeo. Ep. 21. a.

Deprehendo. *Et hoc verbum notãdum fuit, quòd indocti pro eo dicãt. In ipso facto inuenire aliquem. Latini verò, deprehendere in aliquo facto.*

Digitized by Google

In adulterio deprehendere. de Orat. 134. a.
In maleficio. de Inuent. 63.
Cum aliqua muliere. Ep. 116. b.
Aliquam rem deprehendere vt facimus. pro Cal. 46. a.
de Cla. 190. b. pro Flac. 154. a.
Depromo. *Translatè sæpe vitur Cicero, hoc modo.*
Argumenta alicunde depromere. de Or. 119. a.
Ex loco aliquo. de Fin. 108. a.
Ex arte. Ep. 205. a.
Ex intimis. de Or. 138. a. pro Clu. 29. b.
Ex iure ciuili. de Or. 101. a.
De iure ciuili. de Orat. 106. a.
Primus in Cæsarem maledicta congessit, deprompta exrecordatione stuprorum suorum. in A. 186. a.
Verear, ne cui ex Stoicorũ disputationibus non ex meo sensu deprompta hæc videatur oratio. Parad. 116. b.
Depromere domo alicuius. in V. 182. b.
Depungo. *Vsitatum nostris non est, & tamen idem significat quod pugno: vt,*
Depugnare cum aliquo. At. 106. a.
Aiax depugnaturus cum Hectore. Tus. 210. a.
Torquatus cum Gallo apud Amenem depugnauit prouocatus. de Fin. 80. a.
Deriuo. *Culpam, aut aliquid in aliquem deriuare, nõ nanobis vsitatũ vt Ciceroni: dicimus potius Reijcere culpã in aliquẽ. pro quo Cicero vsus est Deriuare: vt, Dicam enim, non deriuandi criminis causa, sed vt factum est. pro Mil. 107. a.*
Id poterat inficiari, poterat in alios deriuare. At. 56. a.
Quid est: quamobrem putes te tuam culpam non modo

Digitized by Google

deriuare in aliquem, sed communicare cum aliquo posse. in V. 118. b.

Considerandum est, ne tota causa mutata, in aliam causam deriuetur. ad Her. 14. b.

Alijs rebus quoq; attribuitur, vt:

Et cogeris partem aliquam in Asiam deriuare curæ & cogitationis tuæ. in Acad. 235. a.

L. Domitius alio responsione suâ deriuauit. in V. 10 4. b.

Iustitia nihil in suam domum inde deriuat. Tus. 242. b.

Derogo pro, Non tribuo: vnum de illis verbis, quæ à multis aut ignorantur, aut negliguntur: vt,

Quomodo isti si somnum verum euasit aliquod, non ex multis potius vni fidem derogant, quàm ex vno innumerabilia confirmant. de D. 138. b.

Derogare aliquid de dignitate populi. de In. 68. b.

Non ego nationi huic fidem derogo. pro Flac. 147. b.

De aduersarij testium fide derogatur. pro Cæc. 286. b.

Quorum virtuti & rebus gestis fidem & auctoritatem in testimonio inimicitiarum suspicio derogauit. pro Font. 278. b.

Dignáne causa videatur, quare aut de magnificentia aut de honestate quiddam derogetur. de In. 84 a.

Derogare aliquid de lege, abrogare legẽ, &c. de In. 79. b

Cùm ostenditur id factum esse, quod ea lex sanciat, cui legi abrogatum vel derogatum est. ad Her. 9. a.

Non enim mihi tantùm derogo, tametsi nihil arrogo, vt te copiosius quàm me putem posse dicere. pro S. R. 33. a

Descendo. Tam eleganter Cicero hoc verbum multis rebus non locum significantibus attribuit, quàm nunc à multis negligentia præteritur: vt,

Videte

Videte quò descendam iudices. pro Font. 276. a.
Viriboni, cùm experiundi potestas non est, timidè & pusillanimiter huc descendunt. pro Qu. 9. a.
Subitò nunc mutata voluntate ad accusandum descendere. in V. 53. a.
Non qui odio inimicitiarū ad accusandum, sed qui studio accusandi ad inimicitias descenderēt. p M. 137 a.
Sic constituetis iudices, non descensurum quenquam ad hanc accusationem fuisse, cui vtrum vellet, liceret. pro Cal. 37. b.
Quanto minus est ad iuris ciuilis perdiscendi occupationem descendendum. de Or. 7. a.
Si nihil in Lepido spei sit descensurum ad extrema, &c. Ep. 166. a.
Alterutram ad conditionem descendere vult Cæsar, vt aut, &c. E. 118. b. (96. a.
Ad omnem animi remissionē ludumq. descendere. in V.
Consensus P. Ro. iam descendit in causam. in A. 225. a.
Descendere in aliquod certamen. Tus. 118. b.
Descendere in magnā dimicationem vitæ. ad Her. 37 b
Descisco. pro deficio, notum paucis nunc est: sic enim Romani sunt vsi:
Descisceré à repub. in Acad. 235. a.
A senatu. de Ar. 253. 4.
A patribus. ibidem. 214.
A se non descisere. At. 25. a.
Ab excitata fortuna ad inclinatam, & propè iacentem descisere. Ep. 26. b.
Ab institutione aliqua. de Fin. 110. a.
A vita descisere. de Fin. 103. b.

An-

Digitized by Google

A veritatè. Acad. 12. b.

Describo. *Qui non à doctis latinè didicerunt, ignorantia huius verbi, Transcribo alijs modis vtuntur.*

Ab aliquo aliquid describere, significat quod Barbari dicunt, ex alicuius exemplari aliquid trãscribere, vt, Scripsit Balbus ad me, se à te quintũ de Finibus librum descripsisse. At. 219. b.

Mirificè Cerelea studio videlicet philosophiæ flagrans describit à suis istos ipsos de Finibus. At. 210. b.

Multos enim fugit, Describere *idem voluisse apud veteres, quod distribuo. Partio.*

Flaccus descripsit pecuniam ad Pompeij rationem, quæ fuit accommodata. L. Sylla descriptioni. pro Fl. 152. b

Vectigal, quod Græcis æqualiter descripserat. Qu. Fr. pro Flac. 152. b.

Ciuitatibus pro numero militum pecuniarum summas describere. in V. 248. a.

Dena describ in singulos iugera. con. Rul. 83. a.

Descripsisti vrbes partes ad incendium. in C. 99. a. & 112. b. 107. a.

Quorum bona suis comitibus compotoribusq; descripsit. Post quam. 198. b.

Quæ mihi videtur nõ tam ipsa aliqua, quæ describitur, quam Platonis oratione creuisse. de Or. 87. a.

Ius ciuium generatim in ordines ætatesq; descriptum. ibidem. 90. a.

Describere suum cuiq; munus. Qu. de Pet. 213. b.

Describere aliquid in multa genera. de Or. 135. b.

Describere, & descriptio, *pro oratione aliquem depingere, & conspectui subijcere: vt, Si qua mulier*

sit

Digitized by Google

sit eiusmodi, qualem paulò ante descripsi, vita instutoq́ meretrico. pro Cal. 48. a.

Nónne me herculè contumelia causa describam quemquam præsertim ingeniosum. in Par. 94 a.

Hominum sermones moresq́ describere. Orat. 209 a.

Solers subtilisq́ descriptio partium in figuris animantium. de Na. 50. a.

Descriptio, quàm Graci καταγραφὴν vocant, qualis sit auarus, qualis assentator, cæteraq́ eiusdem generis, in quibus natura & vita discribitur. Top. 228. a.

Horum exempla & descriptiones in præceptis elocutionis continentur. de In. 52. a.

Despero. *Significatio nota fortasse satis est huius verbi: sed vsus minus est, nam quis nunc de vulgo sic loquitur?*

Serui desperantes vitam domini. pro Mil. 112. a.

Desperare honores, vel aliquam rem. in C. 108. a.

Desperare de aliqua re. Ep. 192. b. (Fr. 304. b.

Siue restituimur, siue desperamur, nihil opus est. Qu.

Essent illi quidē desperādi, sed tamē ferēdi. in C. 106. b.

Cum Datiuo. *Is eum promissis suis excitauit, & simul saluti despesperare vetuit. pro Clu. 31. b.*

Bonos viros lugere malui meas fortunas, quàm suis desperare. Postquam. 211. b.

Qui cum oppido desperassent, munire arcem cœperunt. in P. 97. b. 98. b.

Quoniam sibi hic ipse desperat. pro Mur. 134. b.

Desperare ab aliquo. in Pis. 81. b.

Destino, *pro constituo, decerno, attribuo: vt,*

Cum eorum alteri Dionysius diem necis destinasset, &c. Off. 61. a.

Qui

Qui locus orbis terra iam non erat alicui destinatus? pro *Sest.17.b.* (*216.a.*

Sed si Plancus destinat, tum haberes difficultatem. At. At ego iam destinarem.248.a.

Quod tibi destinaras Trapezophoron, si te delectat, habebis. Ep.106.a.

Non est animus hic tibi destinatus. Ep.159.b.

Si prius aperuerimus, quid oporteat, ab ambobus in causa destinari, quò ratio omnis totius orationis conferatur. ad Her.5.b.

Deterior. *Restituendum hoc nomen est, quod & res & vsus eius à multis nesciatur. Sic enim Latini locuti sunt.*

Quicquid detraxerit, vitiosius & deterius futurum est, de Or.*145.b.*

Rem non fecit deteriorem, haud scio, an fructuosiorem. At.226.b.

Si corrigere aliquid volet, deterius id faciet. de C.188.a

Res verbo fieri interdum deterior solet. in Aca 215.a.

Nisi hoc statuisses, quicquid dixisses, te deterius esse facturum. in Ver.178.a.

Natura non optima putanda potius, quàm deterrimâ, de N. *33.a.* (*293.b.*

Esse deteriori iure, quàm cæteri ciues. pro *Cæc. 281.a.*

Non ideo est Gaditanorum causa deterior, grauissimis enim & pluribus rebus est fulta. pro Cor.*162.a.*

Deteriore tempore absens auctionatur. pro *Qu.3.b.*

Ego valeo sicut soleo, paululò tamen etiã deterius quàm soleo. Ep.70.b.

Tertius verò ille finis deterrimus, vt quanti quisq; se ipse

Digitized by Google

ipse faciat, tanti fiat ab amicis. de Am. 107. a.
Deteriores iugulare cupio, meliores vincere. in A. 256.
Homo deterrimus. ad Her. 17. a. (a.
Theophrastus auctor haud deterior mea quidem sententia. de Leg. 172. a.
Hetrusci libri deteriores, et repulsos hos appellant, quorum & mentes & res sunt perditæ. de Ar. 256. a.
Deturbo, idem quod deijcio, neglectum à nostris: vt, Tyndaritani statuam istius deturbarunt. in V. 221. a.
Cum parietes disturbabas. Parad. 129. a.
Quid si cæmentum bonum non haberem, deturbarem ædificium. Qu. Fr. 328. b.
Translatè. Deturbare aliquẽ de possessione. Pa. 121. a.
De fortunis omnibus P. Quintius deturbandus est. pro Quint. 8 a.
Illi statuam istius deturbant, affligunt, comminuunt, dissipant. in P. 99. a.
Deturbari spe & possessione. Ep. 198. b.
Sed hoc scito tuos veteres hostes, nouos amicos, vehemẽter literis perculsos, atq; ex magna spe deturbatos iacere. Ep. 63. b.
Deuincio, & deuinctus sum. Si nostri homines scirent, transferri crebrò hoc verbum ad beneficia & officia quibus astringimur, non dicerent, Obnoxium facere, obnoxius sum. Sed sic est Cicero locutus.
Sanguinis autem coniunctio & beneuolentia deuincit caritate homines. Off. 11. b.
Ipsum præterea summo officio, & summa obseruantia tibi in perpetuum deuinxerim. Ep. 203. b.
Cuius officijs me esse deuinctũ confiteor. Ep. 14. b. 87. a.

Cleo-

Cleomenes ab isto donis beneficijsq; plurimis deuincie-batur. in V. 252. b.

Tum viros optimos & homines honestissimos summo beneficio in perpetuum tibi tuisq; deuinxeris. Epist. 206. b. 88. b.

Tenere aliquē deinctũ largitione. pro Plan. 257. b. ib.

Is totum Hortensiorum domum deinctam consuetudine tenebat.

P. Crassus cum Seruio Galba affinitate sese deuinxit. de clar. Orat. 133. a.

Quem non solum sermone meo, sed etiam familiaritate deuinxi. Q. Fr. 200. a.

Is studijs, quibus vterq; nostrum deinctus est. E. 45. a.

Hic tibi tua præstanti in eum liberalitate deinctus est. Ep. 6. b.

Alijs item tribuitur: vt, Deuincire spe aliquem, aut alia, quorum exempla ex Lexicis petas.

Diffido. *Non significat quod vulgus putat, Fidem non adhibeo: sed despero, non confido: vt,*

Eudemus grāuiter æger fuit, vt omnes medici diffiderent. de D. 91. b.

Diffidens & desperans rebus suis. In P. 98. b.

Vidésne tu illum tristem, demissum? iacet, diffidit, abiecit hastas. pro Mur. 14. b.

Qui autem diffidit perpetuitati bonorum, timeat necesse est. de Fin. 82. b.

Is certè potius, qui sibi alia ratione diffideret, quam is qui omni ratione confideret. pro Clu. 30. b.

Aliquem fugientem excipere, diffidentem rebus suis confirmare. pro Pom. 8. a.

Diffide.

Digitized by Google

Diffidere sibi. de Pro. 77. a.

Nihil affirmabo, quaram omnia, dubitans plerunq; & nihil ipse diffidens. de D. 110. a.

Huic incipio sententiae diffidere. Tus. 228 b.

Cum infinitiuo. Tanta adhibeatur à nobis diligentia, vt rem posse confici non diffiderē. Qu. Fr. 209. a.

Diffido me posse in hac causa consistere. pro Q. Fr. 14. a.

Inuenire se posse, quod cuperent, diffisi sunt. Aca. 3. a.

Experiri id nobis quod te asseq; posse diffidas. Or. 197 a.

Eloquentia, quam omnes se assequi posse diffiderent. Or. 205. b.

Diffundo. Translatè crebrò vtitur Cicero, quod rarius à nostris fieri videtur: vt,

Virtus ex bonis amici quasi diffunditur, & incommodis contrahitur. de Am. 105. b.

Error tam longè lateq; diffusus. de Fin. 88. b.

Ius ciuile, quod nunc diffusum & stipatum est, cogere, & ad artem redigere de Or. 121. b.

Numerus optimatum latè & variè diffusus est. pro Sest. 23. a.

Cn. Pompeij latè longeq; diffusa laus. pro Cor 57. a.

Sol diem efficit toto caelo luce diffusa. de N. 45. a.

Dij vim suam longè lateq; diffundunt. de D. 97. a.

Terra semen tepefactum complexum suo diffundit. de Sen. 87. b.

Platanus ad opacandum aliquem locum patulis diffusa ramis. de Or. 87. a.

Dilabor. Etsi propria vis huius verbi nota est: translata tamen non item: praesertim cùm pro concidere, effugere, aut oblimusci vsurpatur: vt,

Præclarißimè constituta respup. dilapsa est. Off. 50. a.

Malè parta, malè dilabuntur. in Acad. 173. a.

Sunt alij plures fortasse, sed mea memoria dilabuntur. in Acad. 248. a.

Sed intento opus est animo, ne omnia delabantur, si vnum aliquid effugerit. Tusc. 211. a.

Diloricare *tunicam aut vestem dixit Cicero: pro quo vulgus discingere, religare, aperire.*

Qui in causa peroranda non dubitauit excitare rerum consularem, & eius diloricare tunicam. de Or. 119. b.

Dimoueo, *pro* Remoueo: *non tam in vulgus notum, quàm Ciceroni vsitatum est: vt,*

Quòd in Oratorijs libris personam desideres Scæuolæ, non eam temere dimoui. At. 63. b. (226. a.

Similis à repub labes in posterũ dimouebatur. pro Dom.

Quo ego adiumento sperabam hanc à me molestiam posse dimoueri. in V. 55. b.

Odiũ à nobis dimouere, & in alios struere. Or. 127. b.

Dimouere aliquem de cursu suo. post Sest. 24. a.

Vis, quæ formidine animum perterritum loco sæpe, & certo de statu dimouet pro Cæc. 293. a.

Dimoueri & depelli de loco. 294. a.

Vt ne quis te vera & certa possit sententia dimouere. in Ver. 75. b.

Dimouere aliquem loco suo pro Planc. 270. b.

Virtus nunquam potest dimoueri loco. in Acad. 193. b.

Ex ea possessione rempub. dimouere, ex qua Sylla dominatio non deiecisset. contra Rul. 82. a.

Voluptas mentem ex sua sede & statu dimouet. Parad. 118. a.

Dioecesis

Digitized by Google

Diœcesis. Ea voce graeci nominabant procurationem & admirationem regionum, partium regni, aut prouinciæ alicuius. Ea enim in διοικήσεις distribuitur, hoc est, in vicos quosdam, qui cõmuni iure sunt & vrbium: & ab eo qui præest, imperitur certo aliquo loco & tempore. quo omnes istius diœcesis homines conueniunt. Eadem ratio apud nos est: vt regnum distribuatur in certas regiones: quas nostra lingua vocamus. Zent: aut, ein Landtgericht/Landtuogtey: Gallico Latinè Balliuias vulgus nominat: Vicos etiam nõnulli appellant Latini nullo proprio nomine, sed communi idem exprimunt: vt, Procuratio, Administratio. Qui præest, diœcetes dicebatur. Procurator, aut Administrator, Latinè, Germanicè. ein Vogt/Landtuogt/Truchsess/Gallicè, Bàllits, &c. ab alijs, Satrapa. aut Satrapes: quo Persicum est.

Mirifica expectatio Asiæ nostrarũ diœcesium. At. 82. a.

Vt me omnium illarum diœcesiũ, quæ eis Taurum sunt, omniumq, earum ciuitatum magistratus legationesq, conuenirent. Ep. 37. a.

Deinde si quid habebit cum aliqua Hellespontina controuersiæ, vt illam διοίκησιν reijcias. Epist. 233. b.

Diœcetes. Rabirius Diœcetes fuit regius. pro R. P. 126. a. 127. a.

Dirigo. Significatio non tam obscura, quàm vsus nunc est. Nam tametsi vulgus intelligit quomodo cum præpositione Ad coniungatur: vt Dirigere puerum ad aliquam opinionem, Aliquid dirigere ad aliquid: non consueuit tamen cum Ablatiuo iungere hoc modo.

Sed tamen ad extremum vtilitate paulat officium dirigo

magis quàm honestate. Off. 70. a. & 68. b.

Honestate dirigenda vtilitas est.

Fines bonorum, quos vtilitate aut voluptate dirigunt. de Fin. 338. b. 97. b.

Lituo Romulus regiones direxit, tũ vrbem condidit. de D. 8. 5. a.

Nec sunt rhythmicorum aut musicorum aeterrima norma dirigenda. de Or. 260. b.

Discedo. Fiunt & hoc verbo quædam loquendi formæ, quas imperiti nostris temporibus ignorant

Vt, Cælum aut terrã discedere. Nostri homines potius, Aperire se cælum aut terram dicunt. Sic verò Latini: Cùm cælum discessisse visum est, atq; in eo animaduersi globi. de D. 100. a. b.

Marsico bello cælum discessit, & 121. a.

Cæli discessus.

Qui cùm terra discessisset, magnis quibusdam imbribus in illum biatum descendit. Off. 59. b.

Alijs quoque rebus. non loci attribuitur. vt, A mente, aut animo discedere. Nostri in ecstasin incidere.

Is magnitudine timoris à constantia atque mente, atq; à se ipso discessit. de D. 132. a.

Sic A se discedere, pro immutari, & sui dissimilem fieri.

Cælius discessu meo discessit à sese. de Cla. 190. a.

Pro Abire: vt, Modo audiui quartanam à te discessisse. At. 122. b.

Si istius hæc tanta iniuria impunita discesserit. in Ver. 215. b.

Discepto, pro dijudico, aut cognoscendo & audiendo

cau-

Digitized by Google

causam aliquam iudico, & controuersiam dirimo, vsitatum nunc non videtur. Quin potius vulgus idem valere putat, quod contendo nam Disceptare cum aliquo, inter se, multi dicunt. Sed Cicero nunquam sic est vsus: vt,

Et isti est præpositus quæstioni, qui hæc iustè sapienterq; disceptet. pro Mil. 106. a.

Si hanc causam in foro dicerem, eodem audiente & disceptante pro Dio. 144. b.

Cùm Academici Stoicorum controuersias disceptarent. Tus. 210. a.

Fœciales bella disceptanto de Leg. 173. b.

Rei sunt omnes, quorum de re disceptatur. de Or. 125. a.

Quæ de causa definitiones ad omnia de quibus disceptabatur, habebant. Acad. 45 a.

Sic Disceptatio. Hinc Disceptor, pro iudice: nunquam verò, quod vulgus putat, pro Disputatore, aut Litigatore, aut eo qui de re aliqua contendit, apud Ciceronem inuenitur.

Iuris disceptator, qui prauata iudicet, iudicariue iubeat, prætor esto. de Leg. 85 b.

Quorum alterum persæpe disceptatore domestico iudicatur. pro Cæc. n. 286 a.

Populum Rom. disceptatorem non modò non recuso, sed etiam deposco. contra Rul. 65. a.

Vel seueriss. disceptatoribus M. Cælij vitam me probaturum esse confido. pro Cæl. 44. b.

Disceptator, id est, rei sententiæq; moderator. Part. 230. b.

Discutio. Transfert sæpe hoc Cicero ad ea quæ aut

deteguntur, aut pelluntur: vt

Discutienda sunt ea, quæ obscurant & quæ sunt eminentia & prompta sumenda de Or. 163. a.

De Comageni rege, quod rem discusseram, morificè mihi blanditur Appius. Qu. Fr. 313. b.

Discutere captiones alicuius. Acad. 12. b.

Discussa est illa caligo, quam paulo antè dixi, diluxit, patet, videmus omnia. Acad. 240. a.

Propellere: vt Modo cædem timueramus, quam oratio fortissimi senis. Qu. Considij discusserat, ea quam quotidie timere potueramus, subitò exorta est. At 39. a.

Cum eorũ aduocationem manibus, ferro, lapidibus discussisti. pro Dom. 224. a.

Dij faciãt, vt hoc periculum, quod &c. discutiam & cõprimam. pro Mur. 144. a.

Disiungo & disiunctio nota satis sunt. Sed Disiunctum esse ab aliquo, pro differre, alienum esse, fugere multos videtur: vt

Græci lõgè à nostrorum hominum grauitate disiuncti. pro Sest. 27. a.

Quæ vita est maximè disicũcta à cupiditate, & cũ officio coniuncta. pro S. R. 24. b.

Mores eius longissimè à tanti sceleris atrocitate sunt disiuncti. pro Cæl. 48. b.

Aetolia procul à Barbaris disiuncta gẽtibus. in P. 99. a

Quorum mentes longe à communi salute disiuncta sunt. At. 152. a.

Quod longissimè est ab imperitorum intelligentia sensuq; disiunctum. de Or. 86. a.

Duo

Duo loca disiũctissima, maximeq; diuersa. in P. 5. b. (4.
Nihil est disiũctius eb ea cogitatione, qua &c. Acad. 17.
Disunctissima terra. Ep. 131. b. inter quas longum inter uallum. Sic interuallo locorum & temporum disiunctos esse. Ep. 6. a. Barbari, Valdè longe à se inuicem abesse.

Dispertio, *in varias & multas partes distribuo, tritum nostrorũ sermone nõ est: itaq; à Cicerone eius usum accipiant.*

Redeunt rursus ad coniecturam, eamq; in quatuor genera dispertiunt. de Or. 152

Dispertire rationem in membra. de Cla. 179. a.
Pecuniam illã iudicibus dispertiendã esse. pro Clu. 32. a.
Bona verbo regenda, re dispertienda. l. V. 118. a.
Romani homines, qui tẽpora voluptatis laborisq; dispertiunt. pro Mur. 142. a.
Deinde eorum generum quasi quadam membra dispertiat de Orat, 100. b.

Dispertitus. a, um. *Mihi tecum ita dispertitum officium est. E. 59. b. (145. b.*

Satius existimo vos dispertitos, & in speculis esse. At.

Dispicio, *Iudicio aliquid prospicio: præsertim id quod confusum est & varium, iudicio separo, & eius cognitionem apprehendo*

Imbecillus animus verũ dispicere nõ potest. de Di. 125. b
Si dispicere quid cœpero. scribam ad te. At. 35. b.
Nunc velim dispicias res Romanas. At. 97. a.
Sed ego quid sperẽ, nõ dispicio. Qu. Fr. 304. a. & 307. b.
Cùm dispicere cœperimus, & sentiri quid simus, de Fin. 134. b.

Digitized by Google

Tamen acie mentis dispicere cupiebant. Tus. 157. b.

Disrumpor. *si nostris tam notum esset, non dicerent, Cropari dolore, inuidia: pro quo Cicero sic est locutus: Quare disrumpatur licet ista furia, bis seruaui. pro Dom. 233. a.*

Disrumpari licet. At. 66. b.

Disrumpuntur ij, qui me posse aliquid doluerũt. At. 65. a.

Disrumpor dolore. At. 109.

C. Coscanius noster, *quem disrumperis, cùm adilitium vides. in Vat. 32. a.*

Dessentio. *Significatio vulgaris est, sed vsus non item. Quis enim nunc dicit, Dissentio tecum, pro à te? Sic tamen apud Ciceronem sæpe inuenies: vt,*

Dissensit cum Mario clarissimo consul nobilissimus & fortissimus.

L. Sylla *cum Octauio Collega dissensit. pro Syl. 178. b. Off. 67 a.*

Cùm videtur scriptoris voluntas cum scripta dissentire. ad Heren. 4.

Dissipo. *Vim & vsum huius verbi nostra ætate ij non tenent, qui dicunt, Vnum huc, alterum illuc proijcere. Vnam partem, huc alteram illuc dispergi. in multas & varias partes distrahi, & alijs modis, quos omnes enarrare non possum.*

Ignis quicunq; inuasit, cuncta disturbat ac dissipat. de Nat. 33. b.

Illi statuam istius deturbãt, affligunt, comminuunt, dissipant. in P. 99. b.

Euersa domus est, dissipati liberi, rapta coniux. pro Sest. 28 a.

Simia.

Digitized by Google

Sunia omnia, quæ erant ad sortem parata, disturbauit, & aliud alio dissipauit. de D. 69. a. & . 122. b.

Medeam prædicauit in fruga fatris sui membra in ijs locis, quia se parens persequeretur, dissipauisse. pro Pom. 8. a.

Capere, occidere; & dissipare hostes. 23. b. & Dissipare classem. 190. a.

Facilius est apta dissoluere, quàm dissipata connectere. Or. 220. a.

Amicitia omnia contrahit, discordia dissipat. de At. 110. (a.

Omnia quæ sunt conclusa nunc artibus, dispersa & dissipata quondam fuerunt. de Or. 100. b.

Genus hominum in montibus & syluis dissipatum. de Or. 88. a.

Ius ciuile, quod nunc fusum & dissipatum est, in certa genera cogere, & ad artem facile redigere.. 121. b.

Qui discedere animum censent, alij dissipari statim, alij diu permare, alij, &c. Tusc. 152.

Disperdere ac dissipare patrimonium. cont. Rul. 61. a.

Distributis partibus sermo est tota Asia dissipatus. &c. pro Flac. 149. a

Dissipare famam vel rumorem. in Acad. 261. a.

Cum istius amici sermones huiusmodi dissipauissent, me, &c. in Ver. 79. b. a.

Dissoluo, etsi satis nota est propria eius significatio, quæ eadem est quæ Soluo: Dissoluere tamen pro Satisfacere imperiti rarò vsurpant.

Dissoluere æs alienum. pro Syl. 177. b.

Facilius est apta dissoluere, quàm &. pro Qu. 3. a.

Pecuniã tenere, nec quicquã vlli dissoluere. in V. 187. b.

Ut turpe erit eo nomine, quod satis dare debeat, procuratores eius non dissoluere. At. 261. a.

Ego vero Lycurgo maximam gratiam habeo, qui me ea pœna mulctauerit, quam sine mutatione, & sine versura possem dissoluere. Tus. 107. a.

Neq; item verbum Dissolutus pro Nimium remissus, & ignauus nunc teritur.

Verres neligeus ac dissolutus. in Ver. 184. b.

Dissolutus in re familiari, ac neligens. pro Qu. 6. b. & Dissolutus, profusus, perditus nepos. 7. a.

Adoleſcens perditus & dissolutus. Tus. 221. a. 218. a.

Dissoluta Græcorum consuetudo, & impudens licentia. pro Flac. 105. a.

Consilia dissoluta & perdita. contra Rul. 77. a.

Distineo. Neligitur item & hoc verbum à multis, quæ sic est vsus Cicero:

Ex eo colligere poterit, quanta occupatione distineat. At. 37. b. (121. a.

Nam antea distinebamur maximis occupationibus. Ep.

Nos hic multitudine & celebritate iudiciorum ita distinemur, vt quotidie vota faciamus, ne intercaletur. Ep. 96. (posit. At. 8. b.

Sylla tot tantis q; negotijs distentus est, vt respirare non

Metuendum est ne imperita multitudo per me pacem distineri putet. in A. 245. a.

Disturbo. Significat quòd Germanicè dicimus vndereinander werffen / vndereinander schütteln. Gallicè mestre par terre. Quod latine vulgus ignoratione huius verbi reddere non potest, absurda multa vsurpat, qua Cicero sic protulit.

Simia

Sunia & sortes ipsas, & catera quae erant ad sortem parata, disturbauit & aliud alio dissipauit. de D. 96. a.
Deum aliquam operis disturbare. Or. 3. 155. a.
Disturbat a porticum Catuli, quae reficiebatur, & ad tectū iam penè peruenerat. At. 55. b. pro Dom. 234. a.
Disturbari rectā, diripi fortunas. pro Dom. 232. b.
Quibus spectantibus domus mea disturbaretur, diriperetur. pro Dom. 236. a.
Pontes disturbat, cistas deijcit. ad Heren. 4. b.
Ignis quocunq; inuasit, cuncta disturbat & dissipat. de Nat. 33. b.
Qui fidem laedit, quantum in ipso est, disturbat vitae societatem. pro S. R. 37. a.
Si hoc dissuadere est, ac non disturbare atq; peruertere. contra Rul. 86. b.
Vi & armis disturbare iudicia. pro Syl. 180. b.
Cum quidam agrariam curationem ligurirent, disturbavirem, totamq; integrā vobis reseruari Ep. 178. a.
Ditio. imperium & potestatem significat: sed omnes modi loquendi noti non sunt nostris hominibus.
Quae in eorum regno ac ditione sunt. in Ver. 213. b.
Caesar totam Galliam in nostram ditionem redegit. de Pro. 75. b.
Vrbes q; Achaiae multas sub imperium populi Romani in ditionemq; subiunxit. in V. 87.
Tenere aliquem in sua potestate & ditione. contra Rul. 74. a.
Priuatorum etiam est potestas: quod vulgò omnino ignoratur. In ditione ac potestate alicuius esse. pro Qu. b. &.

Si fas, est respirare P. Quintium cōtra nutum ditionēq; Neunij. 7 b.

Diuulgo. Multi ignorant & propriam vim huius verbi & vsum itaq; à Cicerone discant, is enim hoc verbo significauit, quod Barbari volunt, cùm dicunt, Aliquid inter homines dispergere, Aliquid omnibus in ora dare. Omnibus copiam facere,

Inimici hanc rem sermonibus diuulgare voluerunt. pro Font. 278 a.

Hæc nullo pacto diuulganda sunt. in A. 162 a.

Non supprimenda res erat, sed diuulganda. Bru. 91. a.

Quare visum est occultius agendū, neq; vllo modo diuulgandum, de te iam esse confectum. Ep. 89. a.

Hunc liberum etiamsi minus vestra commēdatione, tuo tamen nomine diuulgari necesse est. Ora. 207. a.

Volo eum librum diuulgari. At. 199. b.

Do. Omnes formæ loquendi huius verbi tritæ non sunt: vt,

Da quæso te huic etiam generi literarum. Aca. 41. a.

Neq; sermonibus vulgi te dederis. de Som. 130. a.

Da te homini. Ep. 22. a.

An ijs me dem, qui tenent, qui potiuntur. At. 109. b.

Dare se ad aliquam rem faciendam. N. 3. b.

His literis scriptis me ad συντάξεις dedi. At. 245. a.

Si te ad ius respondendum dedisses. de Le. 158. a.

L. Scæuola nemini se ad docendum dabat. de Cl. 193. b.

Qui ad meam gloriam augendum tanto studio te dedisti. Qu de Pe. 207. a.

Dare se ad lenitatem. Ep. 202. b.

Is dedit se in consuetudinem. &c. in Pom. 94. a.

Is bene penitus in istius familiaritatem sese dedit. in V.143.a.
Familiariter me in eorum sermonem insinuo ac de. cō tra Rul.68.a.
Is se in cruciatum dare cupit, dum hic de re quaratur.
Dare se in tormenta Tus.244.a.
Dominato. Idē valet quod Graecè Tyrānis: sed quia vulgus dominum in ore habet, pro dominatione aut dominatu, discat hic dominum apud Ciceronem pro Tyrannide aut dominatu & imperio non inuenirī. Sic potius ille est locutus.
Idem fecere, quod in Cinnæ dominatione, & Marij tyrannide Philippus At.1.0.b.
Non modò crudelis & superba dominatio nobis, sed ignominiosa etiā & flagitiosa est ferenda. in An.190.a.
Dominationem expectant, rerum potiri volunt. in Ver. 108.a.
Dominatio quæsita ab vtroq; est.125.a.
Dominatus in vitio. Vrbs ab Alexandro tyrāno crudeli dominatu premebatur de D.92.b.
Dominus est, inquit, Alexandriæ, imò verò insuperbissimo dominatu fuit. pro R.P.118.b.
L.Brutus populum Romanum dominatu regio liberauit. pro Dom.235.b.
In laude. Terrenorum commodorū omniū est in homine dominatus. de D.57.a. (a.
Dignissimus potestate dominatū omniū rerū de Nat.31.
Cassio mea sententia, dominatum principatum dedi. in Acad.238.a.
Cum autem assumpta ratio est, tanta in dominatu lo-

Digitized by Google

locatur, vt omnia illa prima natura, huius tutelæ fiducijciantur. de Fin. 115. a.

Dubitanter. aliquid)(contrarium est, Fidenter, aut Confidenter, vulgare est.

Sine vlla affirmationes quærente dubitanter vnūquodque dicemus. de Inuent. 63. a.

Verecunde dubitanterq; facere aliquid. de Cla. 172. a.

Spes posteritatis, quæ sublata, non dubitanter occidam. Oct. 329. a.

Dubitanter)(Fidenter. de N. 5. a.

Dubium esse, Venire in dubium: & istiusmodi alia obseruanda quoque sunt.

De hac re mihi dubium non est: At. 173. b.

Si dubium tibi est posse te illius regni potiri, conandum non est: sin exploratum, non est cunctandum. E. 7. a.

De ciuitate in dubium venire. pro Cæcin. 288. a.

Alij non veniunt in dubium de voluntate. At. 179. b.

Non eo dico quò mihi in dubium veniat tua fides. pro Quint. 1. b.

Acta Cæsaris in dubium ventura videntur. At. 263. b.

Quæres est, quæ cuiusquam animum in hac causa dubium facere posit. pro Pom. 1. a. (8. b.

Hæc autē habere dubia, adhorrere à sapiētia est. Acad.

Vocare aliquid in dubium. de Inu. 72. b.

Quæ in dubium vocarentur, &c. de Or. 121. b.

Omnia in dubium, incertumq; reuocari. pro Cæc. 289. b.

Duco. Multis & varijs rebus hoc verbum tribuitur: quæ vero à consuetudine vulgari discedunt, solum notemus, Primum origo & initium rerum hoc verbo significatur: vt,

Ex quatuor temporũ mutationibus, omnium, quæ in terra mariq; gignũtur, initia causæq; dicuntur. de N. 36.

Via ab intestinis ad iecur ductæ ac directæ. 53. b (a. &.

Sed ab ijs partibus quæ sunt honestatis, quemadmodum officia ducerentur, satis expositum videtur. Off. 30. b.

Qui commẽdationem ineuntis ætatis à scelere duxerit. pro Dei. 144. a.

Ab eodem verbo ducere sæpe orationem. Or. 209. b.

Ac video hanc primam ingressionem meam non ex oratoris disputationibus ductam, sed è media philosophia repetitam. Orat. 197. b.

Neque attendit eos ipsos, vnde hoc simile ducit, aliter. de Or. 138. a.

Hinc Pomponij ductus est sermo. de Or. 168. b.

Omnis ille sermo ductus è percunctatione filij. de Cla. 284. a.

Aliquis è quo similitudinem dnceret. Or. 197. b.

Alicuius rei rationem ducere, pro habere, vulgare non est: vt, (Qu. 9. b.

Officij rationem, atq; existimationis duci conuenit. pro

Officij rationem in omni vita, non commodi esse ducendam. pro Sest. 9. b.

Duxi meam mecum rationem. At. 128. a.

Debere eum aiebat suam quoq; rationem ducere, multa sibi opus esse. in V. 102. a.

Non vllus rationem sui commodi ducit. pro S. R. 40. a.

Item. Duci aliqua re, pro commoueri, & delectari

Qui eloquentia laude ducitur. Orat. 207. a.

Qui in periculis cum laude & virtute versantur, spe posteritatis fructuq; ducuntur. pro Rab. 96. b.

Alij

Alij emendi quæstu & lucro ducuntur. Tus. 229. b.
Qui statuarum honore & gloria ducitur. in V. 137. b.
Ita credo literis eorum Chrysogonus ducitur. pro S. R. 38. b.

Sic etiam, Animam spiritum, vitam, ducere.
Aspera arteria excipit animam eam, quæ ducta est spiritu, eademq; à pulmonibus respirat. de N. 53. a.
Vt optandum sit: vt posſimus ad tempus reipublicæ spiritum ducere. Ep. 143. b. (Pomp. 10. a.
Ad eosq; portus, quibus vitam & spiritum ducitis. pro Ducere spiritum præcura. ad Har. 34. a.

Ducere tempus, aut rem aliquam, non dicunt nostri homines: sed Prolongare, Extendere quorũ alterum barbarum, alterum aliud significat. Cicero vero sic:
Ita tempus duceretur, vt à M. Glabrione Pr. ad prætorem alium veniremus. in Ver. 82. a.
Bellum ducetur. Brut. 289. b.

Parietem ducere per locũ aliquẽ. pro Milone. 116. a.

Ducere, Ratiocinatorum verbum: pro quo nos Computare: vt,
Vt fœnus quaternis centesimis ducant. At. 91. b.
Soluere centesimis ductis cum renouatione singulorum annorum. At. 85. a. (nis. At. 91. a.
Centesimis ductis non perpetuis, sed renouatis quotan-

Dudum. Aduerbium hoc si in vulgus notum esſet, non dicerent, Rectè, antè, paruo tempore antè.
Dixi dudum, materiam aliam esse ioci, aliam seueritatis. de Or. 133. a.
Cùm vix vt dudum ad Demosthenem, sic nunc ad Crassum peruenimus. de Clar. 188. a.

Dudum

Dudum enim circumrodo, quod deuorandū est. At. 57. b

Dum pro Donec crebrò vsurpatur: vt, Expectare dum aliquid fiat. Sed nihildum eleganter Cicero vtitur, pro Nondum: vt,

Brundusio nihildum erat allatum. At. 134. b.

Nihildum etiam istiusmodi suspicabar. in V. 201. b.

Nihildum enim sciebam. Ep. 151. a.

Nihildum audieramus vbi esses. 180. a.

E.

EA re, pro propterea, vulgatum non est: vt,

O rem turpem, & ea re miseram, sic enim, &c. A. 123. a.

Is metuit & ea re fugit. 127. a.

Deinde ea re non venit in mentem, quia nihil attinuit. in Ant. 191. a.

Id ea re, quia turpe est, non est faciendum. Off. 62. b.

Ea re vtrumq; scripsi, vt &c. Ep. 211. b.

Et ea re traduci non potuerunt. de In. 74. b.

Edico. Si hoc verbum diuulgatum satis esset, non dicerent indocti, Mandare pro Edicere. nā illud priuatorū tantū est, hoc magistratus: aut vt Barbari, Mādamenta publicare, Affigere mādata: ꝑ quo Latinè, Edicta.

Si quis eum pulsasset, edixit sese iudicium iniuriarum non daturum. in V. 122. a.

Consul edicit, vt Senatus senatuscōsulto ne optemperet. in Pom. 83. a.

Antonius edixit, ita vt me & Laliū exciperet. At. 174. a.

Ne absens censeare, curabo edicendum; & propemodum locis omnibus, At. 17. b.

Pratorem edicere, ne fiat aliquid. Q. Fr. 295. a.

Edictum quod communiter compositum fuerat, solus dixit. Off. 68. a.

Factitium edici. saga sumi dixi placere. in A. 206. a.

Ediſco. Admonendus hic tantum lector eſt, ne pro hoc verbo dicat, Memoriter diſcere aliquid: Nam id Ediſco ſignificat: illud vero apud Ciceronem non reperitur.

Edo. Edere aliquid, pro divulgare, notum eſt. Sed cum ſignificat, certis aliquid præſcribere, aut Comprehendere, aut Nominare, vulgare non eſt.

Leges autē edentur à me nō perfecta, & c. de Leg. 173. b.

Iudicium quin acciperet, in ea ipſa verba quæ Neuius edebat, non recuſaſſe. pro Q. 11. b. &.

Se iudicio id quod edat, accipere. 12. a.

Deinde poſteaquam eſt editum, expoſitis à Cn. Flauio primum auctionibus, nulli fuerunt, de Or. 100. b.

Nec ſcriptum habeo, nec poſſum edere. in Ver. 267. a.

Tabellæ recitatæ nobiq; editæ ſunt, pro Clu. 56. b.

Edere rationē alicuius rei cupiā. At. 76. a. & 102. d. b.

Socium in eius bonis edidiſti Quintum. pro Qu. 14. a.

Apollo Pythius oraculo dedit Spartam, nullam rem aliam niſi auaritiam eſſe periturum. Off. 49. b.

Tibi familiari meo prius edituri fuerunt iudicium ſcriba mei, ſi voluiſſes, quā in codicē referrēt. pro Syl. 175. b.

Poſt autem aliquando Vulturnij iam iudicio expoſito atque edito ſurrexit. in Cat. 113. a.

Is nomen meum operarijs ediderat, imperitis iniecerat. pro Dom. 216. a.

Clariſſimi ciues nomen editi iud. s non tulerunt. pro Planc. 267. b.

Qui

Qui nascitur, in lucē edi dicitur. Tusc. 173. b. & 190. a.
Crocodilos cū in terra partum ediderint, obruere oua. de Nat. 52. a.
Oues nullam fructum edere ex se fine curatione hominum possent. de Nat. 58. a. (150. b.
Ager qui meliores fœtus posit & grādiores edere. de Or.
Edere clamores. de D. 119. a.
Meminos miros risus edere. Qu. Fr. 312. a.
Effero. Varijs & multis rebus hoc verbum tribuitur: quæ vero vulgo ignorātur, hæc sunt. primum, Terram efferre fructus: nam alij dicunt, Proferre fructus: quo Cicero non est vsus.
Ager qui multos annos quieuit, vberiores efferre fruges solet. de Clar. 166. a.
Cum ager, id quod perraro euenit, cum decimo extulisset. in V. 1722. a. (a.
Id perdere arator ē, quod agri segetes q. extulissent. 193.
Quæ efferunt aliqui ex se perfectiora sunt, quā ea quæ ex his efferuntur. de N. 43. a.
Efferre, pro eo quod Barbari dicunt, ad sepulturam ferre funus, aut mortuum.
Q. Lucullus matrem efferebat. At. 238. a.
Cūr Maximus extulit filium consularem. de N. 76. a.
Efferri ante lucem. de Leg. 183. b.
Cum pupillum filium ipse pene in humeros suos extulisset. de Or. 194. b.
Efferre funere. Cum casu in eadem causa cum funere efferetur anus Iunia. pro Flac. 154. b.
Si Cæsar funere elatus esset. At. 226. b.
Cum tua rogatione funere elata respub. est. pro Dom. 221. b.

Digitized by Google

Efferre, pro extollere, Quæ res extulit eum? vna commendatio huius. pro Q. R. 50. a.

Hi quos fortuna extulit, &c. pro Cor. 58. a.

Quæ quanquã sunt abiecta; tamẽ efferent se aliquando, & adrenouandum bellum reuirescent. de Pro. 76. a.

Efferre aliquid alicuem, aut efferri, pro Commoueri, Concitari, Affici.

Si me efferret aliquando ad gloriam in refutandis maledictis improborum animi quidam dolor, quis non ignosceret? de Ar. 247. b.

Dolore efferri, & iracundia longius digredi quam deceat. de Ar. 244. a.

Læsi dolent, irati efferunt. pro Cal. 41. b.

Efferri lætitia. pro Deiot. 148. b.

Si vincunt, efferunt se lætitia: victi debilitantur, animosq; demittunt. de Fin. 135. a.

Efferre se insolenter. Tusc. 217. a.

Gaudio sum elatus. Ep. 151. a.

Superbire, vt recentiores loquuntur, veteri & incorrupto more efferre dicebatur.

Efferre animos. pro Dom. 241. b.

Sed certè non continebuntur, progredientur longius, efferentur. contra Rul. 85. b.

Se se gloria & prædicatione efferre. Par. 118. a.

Laudare. Efferre aliquẽ in cælũ laudibus. de Cl. 192. a.

Efferre aliquem verbis. Or. 147. b. (127. a.

Contempsisti L. Murenæ genus, extulisti tuum. pro Mur.

Efferre aliquem summis laudibus in cœlum. Ep. 133. a.

Pronuncio, & id quod vulgo per Profero effertur. nam Profero significat, In lucem edo.

Res-

Digitized by Google

Res alio atq; alio elata verbo Orat. 203. a. &.
Efferre sententiam grauem inconditis verbis. 211. b.
Verbaq; quæ similiter ijsdē casib⁹ efferūtur. Ad Her. 39. b.
Efferuesco. Significat quod Barbari dicunt, effluo, Ebullio, quo Cicero in hoc sensu non est vsus.
Aqua quæ efferuescunt subditis ignibus. de N. 31. b.
Totus Pontus armatus, efferuescens in Asiam, atque erumpens. de Pro. 70. b.
Censeo lætandum tantisper ibidem, dum efferuescat hæc gratulatio. Ep. 127. a.
Si nimium efferbuisse videtur huius in gerendis inimicitijs vis, ferocia, pertinacia. pro Cæl. 53. b.
Sicampus atq; illæ vndæ comitiorū vt mare profundum & immensum, sic efferuescunt, quodam quasi æstu, &c. pro Plan. 262. a.
Ponditius efferuescens in dicendo. de Clar. 187. b.
Verba efferuescentia. de Orat. 116. b.
Efficiens, Monendi sunt indoctiores, ne Effectium dicam: Barbarū enim id plane est. Cicero semper Efficiens, aut Cōficiens. Sic in scholis vsitatum est. Efficaciter pro quo Cicero Efficienter: & Efficacia dici, cū dicendū esset Efficacitas, exēpla à Cicerone petantur.
Efflorescō, Cicero hoc verbum transtulit ad ea, quæ vt flos ex germine, sic ex aliqua re ducuntur & efferuntur: vulgus, Excrescere, Vigere ex aliqua re dicit.
Exterum cognitione efflorescat & redundet oportet oratio. de Or. 86. b.
Vtilitas efflorescit ex amicitia, etiamsi tu eam minus secutus sis. de Am. 115 a. (Or. 60. a.
Post anapæstum proserior quadam numerus efflorui. de

Ampu-

Amputanda multa sunt illi ætati, siquidem efflorescit ingenij laudibus. pro Cæl. 53. b.

Et apparebit, eas penitus ex ea causa quæ eũ agatur, efloruisse. de Or. 138. a.

Cùm autem vsus progrediens familiaritatem effecerit, tum amorem efflorescere &c. de Fin. 63. a.

Effluere, pro Præterire etiam & obliuiscì Cicero est vsus. (b.

Cõsiderabis etiã de Tusculano, ne ætas effluat. Ac. 201.

Præterita ætas quamuis longa cum effluxerit, non potest consolari ſtultum senem. de Sen 78. a.

Cum enim id aduenerit, tunc illud quod præterit, effluxit 91. b. a. (b.

Nec præteritas voluptates effluere patiatur. de Fin. 57.

Hoc modo me commouit Pisonis anulus, quod totum effluxerat. in V. 213. a.

Antequam plane ex animo tuo effluo. Ep. 102. a.

Effrenatus. ab equis ad homines Cicero traducit, qui libidine & animi impetu feruntur: nulla verò ratione dicuntur: vt,

Homines secũdis rebus effrenatos, sibiq; perfidentes. tãquã in gyrũ rationis & doctrinæ duci oportet. Off. 18. b.

O libidinem effrenatam & indomitam. pro Cla. 20. b.

Noui hominis furorẽ, noui effrenatã violẽtiã. in A. 244.

Indomitæ atq; effrenatæ cupiditates. in V. 88. a. (b.

Effrenatus & præceps furor alicuius. de Ar. 242. b.

Mens & effrenata & præceps. pro Cæl. 44. b.

Proiecta quadã & effrenata cupiditas. pro D. 236. b.

Libido efficit effrenatam appetentiam. Tusc. 212. b.

Effundo. pro, Dico omnia quæ in animo habeo: aut,

Copiosè de re aliqua dico, Cicero vtitur.

Effudi vobis omnia quæ habebam. de Or. 98. a.

Testis effudit, quæ voluit omnia. pro Flac. 154. b.

Hæc enim ætas effudit hanc copiam. de Or. 167. b.

Brutus effudit illa omnia, quæ tacuerat. Ar. 256. b.

Pomptinus in nos suauissimè est effusus. Ar 60. a.

Alijs varijs rebus tribuitur: vt. Segetes fœcundæ effundant herbas inimicas frugibus. Or. 201. a.

Quo ego odiũ effudisse me omne arbitrabar. Epist. 15. b.

Magno timore perculsa ciuitas tota ad te se cum coniugibus & liberis effundebat. Ar. 274. a.

Consules ex Italia profugisse, cunctum senatum, totam Italiam esse effusam. pro Deio. 145. b.

Qui omnes iudices Tribunus è carcere in forum effudit. de Ar. 251. b.

Quod in carcerem me effudistis. in Pomp. 82. b.

C. Cæsar patrimonium suum effudit, quanquam non sum vsus eo verbo quo decuit: non enim effudit, sed in salutem reip. collocauit. in A. 184. a.

Effundere patrimonium Off. 44. a.

Effusis ac dissipatis fructibus vestris. cont. Rul 84. a.

An temperantem eum dices, qui se in aliqua libidine continuerit. in aliqua effuderit? Par. 119.

Effusè. Largè effuséq; donari alicui. pro S. R. 22. a. pro Cæl. 45. b.

Cum & inaniter & effusè animus exultat, tum illâ lætitia gestiens, vel nimia dici potest. Tus. 212. a.

Id nemo tam effuse petulans conatus est. in Rom. 81. a.

Egens. Notanda hæc vox est, quod Cicero Egentem vocauit, quem alij auctores Egenum.

Elaboro, pro, Valde laboro, Operam do, Cic. crebro vsurpat, nostri ignorare omnino videntur.

Nō tam vt prosim elaborare soleo, quā vt ne quid obsim. de Orat. 136. a.

Enitere, elabora, vel potius eblandire, effice vt Plancus. At. 263. b.

Contende quaeso atq; elabora Qu. Fr. 298. a.

De industriaq; nō ex insidijs elaboratur, aut verba verbis quasi demensa & paria respondeant. Or. 200. a.

Qui non aliqua in re vnà separatim elaborauerunt. Or. 85. b. &.

Neq; in vniuerso genere singulos elaborasse, 87. a.

Nullum est tam asperum saxetum, in quo agricolarum cultus non elaboret. contra Rul. 79. b.

Ex illis rebus vniuersis eloquentia constat, quibus in singulis elaborare per magnum est. de Orat. 86. b.

Desudare & elaborare in aliqua re. de Sen. 84. a.

Elaborare & eniti causa alicuius. Q. de pet. 208. b.

Qui se ostenderit de toto hoc genere nihil elaborare, Tusc. 171. a.

Eleuo. Idem quod Leuo, tritum nunc non est.

Suspiciones & offensiones in amicitia tum euitare, tum eleuare, tum ferre sapientis est. de Am. 112. b.

Nihil est quod tam obtundat eleuetq; aegritudinē, quàm &c. Tusc. 298. a.

Quod est ab aduersario obiectum, lepore magis eleuandum, quàm contentione frangendum videtur. de Or. 130. a.

Non intelligis duplicari felicitudines, quas eleuare tua te prudentia postulabat. Ep. 70. b.

Mouē-

Mouere risum oratoris est, quod frangit aduersarium, quod impedit, quod eleuat, quod deterret, quod refutat. de Or. 130. b.

Elogium, significat Latinè, quod in laudem alicuius extat, aut quod Graci Epithaphium vocarunt: quo vocabulo cùm nos vtamur tanquam Latino ignorari videtur quomodo Latinè idem exprimatur.

Neminem videbis ita laudatū, vt artifex callidus comparandum voluptatum diceretur, non elogia monumentorum id significāt, velut hoc ad portam, Vno ore cui plurimæ consentiunt gentes, populi primarium fuisse virum. de Fin. 89. a.

Quid ipsorum sepulchrorum monumenta, quid elogia significant, &c. Tusc. 154. ibid.

At hoc nusquam opinor scriptū fuisse in illo elogio, quod te consule in sepulchro reipublica incisum est.

Solonis quidem sapientis elogium est, quo se negat velle suam mortem dolore amicorum lamentisq; vacare. de Sen. 92. a.

Si illud censorium elogium Appij Claudij & L. Pisonis quo vsus est quisq; eorum, pro lege palam vniuersis recitarem, nónne tibi viderer aeternas inurere maculas. in Sal. 274. b.

Quod elogium recitasti testamento C. Egnatij, idcirco se exhæredasse filium, quod is ad Oppianici damnationem pecuniam accepisset. pro Cluen. 45. b.

Elucere. pro apparere, clarum esse.

Amicitia magis elucet inter æquales. de Am 115. a.

Excellentia magnitudoq; in vtilitatibus despiciendis elucet. Off. 4. b.

Nemo studet eloquentiæ, nisi vt in causa & in foro eluceat. de Or. 113. b. (b.

Quid est igitur, vbi elucere possit prudentia? pro Fō. 278.

Eludo. In vsu huius verbi obseruandum non solum cū accusatiuo iungi, vt Eludere aliquem: sed cum dationoctiam: vt,

Quæ est ista ars cōiectoris eludētis ingenio de D. 138. a.

Emanare, aliquid ex aliquo, pro Oriri, notum fortasse satis est: sed pro diuulgari aliquid, non item: vt.

Orationem ita comprehensum, vt nunquam emanaturam putarem. Ar. 44. b.

Nam fere omnis sermo ad forensem famam ab his emanat auctoribus. Qu. de Pet. 207. b.

Vereri te arbitror, ne per nos hic sermo tuus emanet. de Clar. 185. b.

Quæ fama non idcirco solum emanarat. in V. 76. b.

Deniq; inuidiosum tibi fit, si emanarit. Ep. 115. b.

Ementior, pro falso fingo & excogito aliquid callidè, negligitur valde à nostri seculi hominibus. De Op. 244. b. & pro S. R. 39. b. & Plan. 27. b.

Æschines legationem ementitus est.

Alij ementiti sunt in eos quos oderant. Part. 234. a.

Ementiri genus suum. pro Cor. b. & ibidem.

Non furatus est ciuitatem, non genus suum ementitus?

Videmus hæc signa nunquā ferè ementientia. de D. 83. a.

Ementitum est auspicia. in A. 176. a. & (a.

Quod de me ementitis auspicijs putares esse dicturū. 177.

Quantum sit ementita opinio, apparet. Tusc. 203. a.

Me non ementitum esse auctoritatem eius ordinis. pro Dom. 223. b.

Emer-

Emergo, Transfert Cicero hoc verbum ad alia quibus expedimur.

Homo emersus subito ex diuturnis tenebris lustrorum ac stuprorum. pro Sest. 7. a.

Homo emersus à cœno. in Vat. 32 b. (a.

Cũ viriditas herbescens è vaginis emerserit. de Sene. 88.

Qua ex vita emersit, totumq; se eiecit atq; extulit. pro Cat. 43. b.

Emergere ex mendicitate. in Vat. 33. b.

Emergere ex peculatus iudicio. in Ver. 78. & 84. b.

Filium emergere ex paternis probris.

Meum consilium reprehendo, quòd non aliqua ratione ex hoc negotio emerseram, At. 72. b.

Emerseram commodè ex Antio in Appiam At. 20. b.

Ex quo magis emergit, quale sit decorũ illud. Off. 22. b.

Respirare à metu cadis, emergere à fluctibus seruitutis. de Ar. 255. a.

In commoda valetudo, qua emerseram. At. 71. b.

Ista serpens, qua tum hic delituit, tum se emergit. de Ar. 25. b.

Hoc vno modo sæpe multorum improbitate depressa veritas emergit. pro Cluen. 56. b.

Quamuis enim demersæ sint leges, quamuis tremefacta libertas, tamen emergunt hæc aliquando. Off. 37. b.

Nunc emergit amor, nunc desiderium ferre non possum. At. 144. b.

Enectus, vt Enectus fame, siti: vulgus, Mortuum esse, aut mori fame, siti.

Auis fame enecta in offam pulmo inuasit. de D. 123. b.

Siti enectus Tantalus. Tus. 150. a.

Digitized by Google

Ea parte anni nec inopia enecta, nec sacietate affluẽti. de D. 93. b.

Sic Appius cum ἐξ ἀφαιρέσεως prouinciam curauit, sanguinem miserit, quicquid potuit detraxerit, mihi tradiderit prouinciam enectam, & προσανατρυφομένην. At, 84. a.

Enectus) (Plenus. de D. 137. b.

Enitor. Elaboro. Tu nunc omni amore enitere: vt nos iuues. A. 151. b.

Sed potius debet eniti & efficere, vt &. Am. 107. a.

Enitere, elabora, vel potius eblandire, effice, vt &c. At. 263. b.

Qui stadium currit, eniti & contendere debet quàm maximè possit, vt vincat. Off. 60. b.

Eniti in aliqua re. de Orat. 136. a.

Eo. Fiunt hoc verbo quadam locutiones, non satis vsitatæ nostris hominibus: vt,

In consilium iri oportebat. pro Clu. 28. b.

Quandiu alium prætorẽ cum ijs iudicibus, quos &c. de te in consilium iturum putasti? I. V. 86. a. & 82. b.

Si potest Cal. Ian. in consilium iretur.

Ire in exilium. & proficisci in exilium. in C. 101. a.

In sententiam aliquã ire. pro Assentiri. Senatorũ erat, qui discessione facta, in partẽ aliquam ibant: vt,

Perspiciebant enim in Hortensi sententiam multis partibus plures ituros. Ep. 3. a. & ibidem:

Frequentes ierunt in alia omnia.

Equidem antequam tuas legi literas, in hominem ire cupiebat. At, 26. a. Se opponere alicui.

In duplum ire, Pro, Duplum damnum accipere, aut Duplo plus dare, vt vulgus loquitur.

Præ-

Prætor decreuit, vt si iudicatã negaret, in duplum iret. pro Flac. 156. b.

Rem ire, pro Procedere, vt nos loquimur.

Quod quidem vt res ire cœpit, scio an aliquando futurum sit. de Am. 104. b.

Incipit res melius ire quàm putaũ. &, Prorsus res ibat. At. 231. a. & 235. b.

Erectus. A corpore ad animum sæpe à Cicerone transfertur, hoc modo:

Alacri animo & erecto proficiscitur ad mortẽ. de Sẽ. 92. a.

Vir celsus & erectus, & omnia quæ accidere possunt parua ducens. Tusc. 236. b. (100. a.

Aliquem erectũ, & celsum huc & illuc vagari. de Orat.

Is vagatur lætus & erectus passim tuo foro. pFõt. 210. b.

Ardens & erectus ad libertatem recuperandam. in At. 193. b.

Si quis est paulò erectior, &c. Off. 21. b.

Nunc verò multo sum erectior, quod & cein At. 191. b.

Erectior senatus, cohortationibus vestris excitatus. in Aca. 278. b.

Magno animo & erecto esse, pro D. 150. b.

Sum erectior animo. At. 178. a.

Sic Origere: cuius exempla in Lexicis videas.

Erogare, pro, Rogatione aliquid dare, tribuere. nam de publicis rebus tantum dicitur: vulgare non est, Sic tamẽ vsi sunt veteres: Erogasti pecunias ex ærario tuis legibus. in Vat. 35. a.

Pecunia in classem erogata est. pro Flac. 152. a.

Quanta tamen pecunia penderetur, si omnium nomine, quicũq; Romæ ludos facerẽt, erogaretur. Q. Fr. 395. a.

Qua

Quæ ex insula nullus nummus me obtinente erogabitur. At. 82. a.

Pecunia publica ex ærario erogata ex vectigalibꝰ populi, ad emēdā frumētū attributa. in V. 185. a. et 245. b.

Ostendam multas pecunias isti erogatas in operum locationes falsas esse perscriptas.

Etiam atquē etiam. Modus loquendi vestra lingua alienus & multū inusitatus: vt,

De qua arbitror isti ipsi, qui minantur, etiam atq; etiam quid id liceat considerabunt. pro Pom. 151. a.

Vide modo, etiam atq; etiam considera. in Ver. 62. a. & 60. b.

Tu quemadmodum existimes, vide etiam atq; etiam.

Etiam atq; etiam te hortor. At. 131. a.

Te vehementer etiam atq; etiam rogo. Qu. Fr. 3. b.

Etiam atq; etiam puto. Ep. 83. a.

Etiam atq; etiam se auertere, &c. At. 133. b.

Diligenter etiam atq; etiam facere aliquid. de D. 81. a.

Euado. Propria vis nota: sed Euado præsio.

Exitum aut euentum habeo vulgare non est. Aliquando id quod somniamus euadere. de D. 122. b. 138. a.

Cum eadem somnia & alijs aliter euadant, & ijsdem non semper eodem modo. Multa vera, inquit, euadunt. de D. 131. a.

Nihil ante de profectione constituā, quàm ista quo euasura sint, videro. At. 234. b.

Antea videamus, hoc quorsum euadat. 153. a. &

Quo ad audiamus hæc quæ commota sunt, quorsum euadant. 261. a.

Euenire. Bene aut male Latini dixerunt, pro quo vul-

gus

gas nunc, Finem aliquem, aut exitum bonum aut malum habere.

Multis bonis male euenire, multis improbis optime. de N. 76. & 59.

Magnis viris prospere euenit semper omnes res: Id ego sum precatus, vt ea res nobis fauste, feliciter prospere q, eueniret. in C. 124. a.

Velim tibi prospere euenire quæ facta sunt. Ep. 44. b.

Quibus vtinam ipsis euenissent ea, quæ tū homines precabantur. pro Sest. 19. a.

At certe ei melius euenisset. Tus. 266. a.

Euoluo Inusitatū nostris hominibus, pro explico, apero. Euoluere id quod inuolutum est. Top. 221. b. (viol.

Cuius ego criminis neq, principium inuenire, neq, euoluere exitium possum. pro Cal. 49. a.

Si quis voluerit animi sui complicatam nationem euoluere. Off. 67. a. (146. d.

Totam hanc delibationē euoluis accuratim literis. At.

Euoluere aliqua, id est explicare & exponere. de Or.

Euoluere naturam omnium rerū. Acad. 28 b. (162. b.

Euolui volumen epistolarum tuarum. At. 145. a.

Euolue dilligēter eius librū, qui est de anime. Tusc. 153. b

In Poëtis euoluendis tempus consumere. de Fin. 63. b.

Ex, Præpositio nota: sed quædam formæ loquendi ex eo sunt, nostris nō satis vsitatæ: quas cū Graci præpositione κατὰ exprimunt, & nos patrio sermone eodem modo, dicere hic volumus, Latinos non Secundum, vt multi euertunt, sed Ex aut Edixisse, non enim dicunt veteres illi Romani Secundum leges administrare vt vulgus nunc, sed ex lege: vt,

Ex

Ex legibus optimè resp. administratur. de In. 55. b.
Ex lege iurati iudices iudicent. de In. 56. a.
Ex vtilitate commune leges interpretari, non ex scriptione de In. 55. b.
Ex testamẽto iuberi, & ex plebiscito vetari ad He. 5. b.
Ex mandatis alicuius aliquid mandare. E. 31. b.
Ex præceptis sapientium viuere. Tus. 225. a. (R. 49. b.
Spectare aliquẽ, aut æstimare aliquid ex aliquo. pro Sy.
Ex volũtate mea, & Reip. cõmodo omnia fieri. E. 173. a.
Te ex sententia nauigasse gaudeo. At. 80. b.
Ex iurisperitorum consilio & auctoritate restipulari ab aliquo. pro Qu. R. 54. a.
Nauigium ex tempestate moderari. pro Cor. 67. b.
Sic ex natura, ratione viuere. Nã secundum a Cic. non coniungitur istiusmodi nominibus nisi in hoc sensu, Secundum naturam viuere aliis modis non inuenies.
Exædificio. quod nostra lingua dicimus. Außbawẽ/ außzimmeren/ den hãw außmachen/ tritum vulgari sermone latine loquentium nunc non est.
Te rogo ne grauere exadificare id opus quod instituisti. de Or. 98. a.
Nauis publice gratis coactis fabris operisq; imperatis exadificari atq; effici potuit. in V. 145. a.
In nostris sedibus exadificatum tẽplum licẽtiæ. de Leg. 278. b. (existimo. Ac ad. 32. a.
Ne exadificatum quidem hunc mundum diuino consilio
Exæquo. pro Aequum, aut aquale facere, vulgare non est.
Superiorem esse contra improbos, minus negotij est, quàm bonis exæquari. Postquam. 203. a.

Pauci

Iuuci pluribus exaquari possunt. ad Her. 30. a.

Exaquare omnia. de Fin. 92. a.

Sed vereor, ne quia complures tibi præcipuè commodo, exæquare videar ambitione quadam commendationes meas. Ep 218. b.

Pecunia omnium dignitatem exæquet. At. 6 2. b.

Vt longitudo & plenitudo harum multitudine alterius asserius assequatur & exæquet ad Her. 30. b.

Iste omnia iam a precio exequauit, omnium rerum delectum atque discrimē pecunia sustulit. in V. 133. b

Qui in amicitia necessitudine superiores sunt, exæquare se cum inferiobus debent. de. Am. 109. b.

Exagito pro Vexo, agitādo cōmoueo, trium non est. inuenti sunt, qui hanc dicendi exercitationem exagitarent atque contemnerent. de Or. 148. a.

Insectari & exagitare aliquem. Aat. 12. a.

Quonā igitur modo auditetur Phryx Athenis, cū etiā Demosthenes exagitetur, vt putidus. Or. 199. a. &.

Quod apud Lucilium scitè exagitat in Albutio Scæuolā 210 b.

Ne & meum meorem exagitem, & te in eundem lusum vocem. At. 41.

Colonorum dissentio delata ad patronos, & cum multos annos esset, exagitata pro Sylla 178. b.

Horum enim disputationibus & exagitatus maxime orator est, & adiutus. Or. 198.

Causam Senatus exagitatam esse concionibus improborum Postquam. 208. b.

Nec in hunc locum nisi multis exagitati seculis venerunt. de Som. 131. a.

Examinare. põderibus, trutina, statera, aut pondere dixit Cicero: quod nos Germanicè we gen vocamus. Ad ea probanda quæ nõ aurificis statero, sed quadam populari trutinâ examinantur de Or. 123. a.

Sed ego hoc meis ponderibus examinabo, quid cuiq; debeam pro Plan 276 a (or. 199. a.

Diligenter examinare verborum omnium pondera.

Cum enim sui similem & leuitatem & calorem adeptus est, tanquam paribus examinatus ponderibus, nullam in partem mouetur. Tus. 157. b.

Ad vnamquamque rem examinandam, momentoq; suo ponderandam pro Fon 278 b.

Exardesco Crebrò Cicero trãsfert hoc verbũ ad animi motũ, qui concitatur in homine tanquam ignis, & flamma.

Philippus grauiter exarsit. de Or. 243. b.

In omni genere amplificationis exarsimus. Or 26. 2. a.

Ego illã flãmã excepi, pro patria fol exarsi de. A. 1546

Ex quo eorum exardescit amor. de Am. 11. a.

Ita exardescit, libido concitatur. Tus. 187. b.

Exarsi non solũ præsenti iracundia sed &c Ep. 154

Homo exarsit iracundia & stomacho. In V. 118. b.

Hodie longo interuallo ad spem libertatis exarsimus A. 194. a

Ipsi enim sponte vestra exarsistis ad libertatem recuperandam cupiditatem. 231. a.

Quaquã tu propter multorũ delicta etiã ad innocentium periculum tempus illud exarserat, pro R. P. 124. b.

Ingenium Carneadis exarsit. contra Stoicorum disciplinam Tus 244 b

Nisi

Nisi quadã intollerabilis iniuria exarserit de 118
Presagitio, & quasi exarsit, acrius furor appellatur. de D 94 b
Nunc vero sibilis vulgi, sermonibus honestorum fremitu Italiæ, vereor ne exarserit. At 35. b.
Is in causa Bruti exarsit incredibili dolore. Br. 90. b.
Tota Italia exarsit libertatis desiderio in A. 228 b
Ex multis vnijs repente ista tanta improbitas inaudita sceleris exarsit pro Syl. 181. b.
Excedo. Tribuitur & hoc verbum quoq; non motum vt vocant, significantibus: vt,
Vt primum ex pueris excessit Archias pro Arc. 186. a.
Nam is postquam excessit ex ephebis de Or. 1;8. b.
Sed ad eos q; vita excesserunt, reuertamur de C. 189 a
M. Cato multis vita excesserant. viuere Tus. 154. a.
Videbeantur, qui vita excesserant, viuere Tus. 154 a.
Excedere è vita Off. 31 a
Excido. Præter vulgarem vim & vsum, significat temere & incõsideratè aut dicere, aut diuulgare aliquid.
Verbum nunquã vnquam ex ore eius excidit casu aliquo vnde quisquam posset offendi pro Syl. 180. b.
Exisse ore religionis verbum excidere aut elabi potest? pro Dom. 234. a.
Quod verbum tibi non excidit fortuitu in at 225 a.
Libellus, qui me imprudente & inuito excidit, & peruenit in manus hominum. de Or. 85. a ibidem
Pro Obliuisci. O mirã memoriam iam Pomponi tuã, aut mihi ista exciderant de Leg. 179 a. & 127 b
Quæ cogitatio cum mihi non omnino excidisset: etenim penitus insederat. Ep 69 b

Sed plane te intelligere volui, mihi non excidisse illud quod tu ad me quibusdã literis scripsisses. At. 86. a.

Ex animo excidere aliquid. de Pro 78 a.

Excipio. *Sunt & huius verbi quidam modi loquendi, qui nostros homines fugiunt: vt, aliquem excipere pro incurrere, & Inciderem aliquem, nos potius, Incipere dicimus.*

Isti bonorum emptores arbitrantur vos hic tales vitas sedere, qui excipiatis eos qui de suis manibus effugerint. pro Sex R. 44 a.

A multis admoniti sumus, vt caueremus ne excipere mur à Cæsare. at. 127. a.

Timeo ne illum aliquorum furor excipiat. Bru. 91. a.

Classis dissipata ste, onerariæ omnes ad vnam à nobis sunt exceptæ. Ep. 190. a.

Excipere aliquem cum literis. 157. b.

Excipere fugientes. in C. 112. b.

Significantur quoq; hoc verbo, quæ consequuntur aliquid continuo ordine: vt, Interim me Quæstorem Siciliensis excepit annus. de Clar. 194. b.

Herculis ambusto corpore vitam & virtutem immortalitas excepisse dicitur. pro Sest. 27. b.

Grauem figuram excipiat attenuata ad Heren. 27. b

Sed memoriam illius viri excipient omnes anni consequentes. de sen. 80. b.

Linguã ad radices ei. hærẽs excipit stomach. de N. 53. a

Pro Audio Intelligo. *Eaq; dũ animis attẽtis admirãtes excipiũt, fugit eos & præteruol. numer. Or. 216. a*

Maledicto nihil facilius emittitur, nihil citius excipitur pro Plan. 271. a.

Infiliorum extremum spiritum excipere, sibi liceret. in V.259.b.

Aliquid ex sermone alicuius memoria dignum excipere. de Or.93.a.

Nisi si quid ex praeteriunte viatore exceptum est, nihil scire possumus. at.29.a.

Aduersarij non solum sententias, sed etiam verba omnia excipere de Orat.122.a.

Omnia alicuius loquētis verba excipere. de D.119.a.

At eo tempore ipso misit, qui rumores africanos exciperent, & celeriter ad se deferrent. pro Deiot.148.a.

Ex alteri oratione excipere aliud atq; ille vult de Orat 134.a.

Pericula & laboribus tribuitur quoq; quae inferuntur: vt, Cum in me illa flamma illorum tōporū conijciebatur, excepi, & pro patria solus exarsi. de. ar.254.a.(b.

Omnē vim improborū excepi meo corpore pro Dō.125.

Vnum pro vniuersis subire atq; excipere pericula. de. Pro 77.b.

Is omnia tela excipiat necesse est. in V.144.b.

Excludo, propria vis nota, sed excludi temporibus non est vulgare: Sic tamen Cicero temporis aut angustiam aut iniquitatem significauit: vt,

Hi exclusi temporibus populi Rom. agere quae voluerant non potuerunt. in V.213.a.&.

Angustijs temporis excluduntur omnes.106.a.

Quid soluta animo familiariter scribi solent, temporibus excluduntur. at.136.b.

Excurro. Eo verbo significabāt Latini celeres profectiones, quae ob causas priuatas, aut animi gratia etiam suscipiebantur: vt.

Ego dum naues, &c. parantur, excurro in Pompeianum At. 168 b. & 231. b. &.

Fortasse excurrem⁹. mēse Septēbri legati ad Pisonē. 1. b.

Excurrat aliquis, qui hoc tantum malum filio suo nunciet. in V 89. b.

Mandaui vtriq; vt ante ad me excurrerēt, vt tibi obuiam prodire possem. Ep 3. 5 b

Sic, excurro in fines hostium, & agros, id est depopulor, vnde Excursiones.

Habent propinquam prouinciam quò facilè excurrunt in V. 110. a.

Carthago excurrere ex Africa, & imminere populo Re. videtur contra Rul 83 b.

Via illa excursionibus Barbarorū est infesta. de Pro 69. b

Excutio, *pro Scrutor: & diligenter inspicio, vulgare non est.* (78. a.

Decemuiri qui nostros imperatores excutiant cōt. Rul.

Nihil est quod metuas, non excutio te: si quid fortè ferri habeas non scrutor. pro S. R. 34 b.

Scrutari omnes sordes & excutere vnumquenque comitum. Qu Fr 291. b.

Tabellarij sexcentis locis excutiūtur. Am. Ep. 163. b.

Hoc igitur probe stabilito & fixo illud excutiendū est vt sciatur, &c. Tusc. 167 a.

Quamobrem. excutiemus omnes istorum delicias, omnes ineptias si prodierint. Cal. 52. a.

Aspicitur non attrectatur pro ul apparet, non excutitur non in manus sumitur. pro Plan. 265. a.

Execo, *Excindo, Excido: vt,* (Cal. 55. b.

Ipse armarij fundum execuit, & nummos abstulit. pro

Verus

Verus opino est, exectum esse Cœlum à filio Saturno. de. N. 38. c.

Hi medentur ciuitati, qui execant pestem aliquam, tam quam strumam ciuitatis pro Sest. 26 a.

Strato in crucē actus est execta lingua pro Cl 57. a.

Neruis omnibus exectis, contra Rul. 84. b.

Non minus esset probanda medicina quæ sanaret vitiosas partes, quam quæ execaret. At. 22. b.

Exectio, ouis. *Cum illa exectio fundi in armario animaduerteretur pro Clu 155. b.*

Execrari, aliquem, *quod nostra lingua dicimus.*

Schelten oder fluchen: *Gallice, Auoir en horreur.*

Alij sacerdotem execrabantur, qui Verrem tam nequā reliquisset. in V. 101. a.

Omnes te oderunt, tibi pestem exoptant, te execrantur. in P. 101 a.

Quod tibi proficiscenti euenit, vt omnes execrarentur male precarentur, in P. 86. b. (162. b.

Rectè Socrates execrari eum solebat, qui &c, de Leg.

Itaq; accepimus Socratem solitum execrari eos qui. &c. Off, 54. a.

Execratur apud Ennium Thyestes, primùm vt naufragio pereat Atreus. Tus 261. b.

Vt optet, execretur. Or. 209. b.

Ex Enn. Cui quod in me est execrabor hoc, quo lucet, quicquid est. de N. 39 a

Exemplum. *Inter cetera tribuitur hoc nomen literis significatq; idem huod Germanicè vocamus,* Ein abschrifft / oder ein Copey. *Gallolatim opiam vocant: vt,*

Cæsaris literarum exemplum tibi misi. at. 122. a.

Earum literarum exemplum compositum esse arbitror contra Rul 76. b.

Literæ aliquo exẽplo, aut vno exẽplo significant, quod Barbari dicunt, aliquo aut vno tenore aut vnum & idem esse in literis.

Capua literæ sunt allatæ hoc exẽplo, &c. at. 138. a.

Sæpius ad aliquẽ literas vno exẽplo dare. Epist. 48. a.

De quo tu mihi antea scripseras bis eodẽ exẽplo. 135. a.

Exeo. *Transfertur hoc verbũ persæpe à Cicerone ad inanima: vt.*

Cum omnes boni perspicerent ad istum non modò illos nummos, qui per simulationem ab isto exierant, reuertisse in V. 121. a.

Cum de consulatibus mea prima sors exisset. at. 17. b.

Nihil non, consideratum exibat ex ore. de Clã. 184. a.

Nequaquam tamen similiter oratio mea exire, atq; in vulgus emanare poterit. pro S. R. 19. a.

Libri quidem ita exierunt, vt in tali genere ne apud Græcos quidem simile quicquam. at. 209. a.

Exire è patricijs. pro Dom. 229 a.

Quinto autẽ anno exeũte, cum esset spes, &c. de D. 91. b

Exire de vita. Off 98.

Exercio. *Propria vis nota sed tribuitur muneribus & officijs, in quibus opera aliqua ponitur: significatq; id, quod nostra lingua. Etwas treiben/ dicimus, Gallica, S'employer. Exercere medicinam. de Cl. 55. b*

Qui vectigalia exercent atq; exigũt. pro Põ. 6. b. & 4. b

Ius ciuile. de Leg 75. b.

Crudelitatem exercere. in Am: 232. a.

Inimi-

Inimicitias exercere. in V. 57. a.

Iracundiam aliquem exercere. At. 274. a.

Exhaurio, Cicero semper penè translatè vtitur, idq; varijs modis, quos vulgus ignorat: vt,

M. Antonius publicam dilapidabat pecuniam, ærarium exhauriebat, minuebat vectigalia. Octa 329. b.

Cum omnem pecuniam ex ærario exhausissetis. contra Rul. 86.

Exhaurire sententiam vrbis. at. 18. a.

Si exieris, exhaurietur ex vrbe tuorum comitum magna & perniciosa sentina reipub. in C. 99. b.

Aerarium exhaurire, remp. compilare. in V at. 29. b.

Immanes quæstus, quos M. Antonij tota exhausit domus. in At 196. a.

Tantum vini in Hipia nuptijs exhauseras, vt tibi necesse esset vomere. 172. b.

Vno me hercule Catilina exhausto, releuata mihi videtur respub. in C. 205 b.

Eximo. Verbi huius vsus non satis tritus. Metellus calumnia dicendi tempus exemit. at. 56. b.

Clodius rogat, diē dicēdo eximere cœpit. Qu. Fr. 506. b.

Eximere aliquem è vinculis, Or. 204. a.

Eximere aliquem à culpa de iuuent: 65. a.

Ille confirmabat sese nomen Sexti Roscij de tabulis exempturum pro. S. R 22. b.

Absentem de reis eximit. in V, 209. a.

Eximere aliquē de numero proscriptorū &c At 268. b.

Agrum de vectigalibus eximi. in A. 179. a.

Qui ex obsidione fæneratores exemerit. Ep. 33. a.

Ob eam causam, ne tu ex reo eximere, si ego non adessem ad diem in V. 128. b.

Eximere aliquem ex erarijs, de Or. 133. b.

Existimo *huius verbi & propria vis & vsus vulgò ignoratur, nam quod imperiti dicunt, per, Opinionem bonam aut malam habere de aliquo, latinè expressum hoc verbo: vt,*

Bene existimare de aliquo Ep. 258 a
Dionysium de Dicaearcho bene existimabat. At. 90. a.
De ingenio eius valde existimaui bene. Ep 256. a.
Iudices benevolos & bene existimantes facere. de Or. 138 a. (38. a.
Malè de aliquo existimare in Ver. 67. b Off 40. Ep.
Homo ipse de se bene existimans sesecq; diligens. Off. 58
Barbari, multum de se tenere.
Pro iudicare crebro ab eodem vsurpatur. (Cael. 37. b.
Si existimare vere de omni hac causa voluerit. pro
De quoaliquid scire ipse existimare posse. pro Syl. 169. b
Orationis vt quibus existimari de ingenijs potest. de Cla: 171 b.
Vt ex euentu homines de tuo consilio existimaturos videremus. Ep. 7. a.

Expectatio. *Cicero hoc nomine significauit, quod nunc plerig; Desiderium dicunt.*

Varronis sermo facit expectationem Caesaris. A. 46 a.
Facere expectationem sui. Acad. 3 b. (Nat. 60. a.
Nescis quanta cum expectatione te sim auditurus de
Scribis mirificam expectationem esse mei. At. 105. b.
Summa est expectatio tui. At. 234 a.
Ea si paulo latius dixeris, expleris omnem expectationem diuturni desiderij nostri. de Or. 102.
Summa scito in expectatione te esse. E. 19. a

Sum

Sum in expectione omnium rerum 245 a. & 129. a.
Cùm me summâ expectatione adduxeris. Tusc. 156 a
Afferre expectationem alicui. at. 43. a.
Vincere expectationem. Ep. 19 b.

Expendo. *Idem quod perpendo. Sed vulgus magis hoc, quam illo vtitur. Cicero vero contra.*
Flaccus non poetr aũ carminibus celebratur, sed prudentium iudicio expenditur pro R P. 129. a
Equidem cum colligo argumenta causarum, non tam ea numerare soleo, quam expendere de Or 137. b.
Vos qui in iudicijs testem diligenter expenditis pro Flac 158 b.

Neque Expendo *pro censulo aut impendo, a Cicerone & similibus auctoribus, vt vulgus putat, vsurpatur sed pro appendo aut pendere: vt,*
Ante pedes praetoris in foro expensum est, auri pondo centum paulo minus per Sex. Cæsium pro Fl. 160 a.
Hinc Expensum ferre alicui, *pro eo q̃ indoctiores dicunt, quod mutatus est alicui, aut Mutato dedit in libro scribere alicui, vel, Scribere in libro rationem, sedediſſe alicui summam aliquam.*
Expensa Chrysogono H. S. sexcenta. decepta pupillo Maleolo tetulit in V 95 a. & ibi, Chrysogno expensa lata sunt.
Ne tu expensum muneribus ferrens. At. 24 b.
Video enim vnde nummi sint, mihi feras expẽsum. At. 247 b.
Quo vnquam in illo Iano inuentus est. qui L Antonio mille nummum ferret expensum in A. 188. a.
Experiri. *pro Intendere actione: aut quod nostra lin-*

gua

gua dicimus, Mit recht fürnemen / *Gallica, inter-ter proces, vulgare non est.*

Multi experiundi ius constitutum, pro Cac. 291.

Experiri summo iure pro Quint. 6 b.

Qui nunquam ne congressu quidem & constituto coperunt de tantis iniurijs experiri pro Cal. 41. b.

Fuit procurator, quin cùm experiri posset pro Quin. 12. b & 13. b.

Explere. *pro Satiare, tritum non est. Explere diuturnam sitim. de Sen. 82. a.*

Explere cupiditates, satiare odium. Part. 238. b.

Explere auaritiam suam pecunia pro s. R. 43 a.

Explere inimicitias & saturare odium. ad Her. 34. b.

Explere intemperantiam alicuius, de ar: 253, b

Iis qui illud malum exciderint, nihil quo expleri possit eorum meritum, tribuni vnquam poterit. Brut 286. a.

Explere cumulata vitam beatam de Fin. 73. b.

Hanc igitur partem relictam explebimus. Off. 58. b.

Vt amicitia munus expletum sit. de am. 109. a.

Noli committere, vt excusatione potus expleas officium scribendi, quàm, assiduitate literarum. E. 178. b.

Sic expleuit, quod vtrique defuit de Clar. 378. a.

Exploratus, a, um. *pro certus. aut de qua non dubitatur, crebrò Cicero vtitur: nostris rarius, sed pro hoc dicunt Certò scire, certum esse.*

Cum posit exploratum esse de sua salute at a. 14. b.

Quid enim mihi exploratius esse potest quàm illius animus in rempub. at. 287 b.

Cùm mihi erit exploratum, te libenter esse visurum, scribam ad te pluribus Ep 185. b.

Quid

Quid sine id quidem exploratum est, fore vt mihi liceat de N.10.a,

Brudisium pergere cogito. felicior enim & exploratior deuitatio legionum fore videtur, quàm piratarum, qui apparere dicũtur. at.252.a. & 261.a.&.

Dixi nullo modo facere poste, nisi exploratum mihi esset, eum tyrannoctonis amicum fore.119.b.

Quis est tam stultus, cui sit exploratum, se vsque ad vesperum esse victurum. de Sen.91.a.

Deus habet exploratum fore se semper. de N.12.a.

Poteritis igitur exploratam habere pacem, cùm in ciuitate antonium videatis? a.212.a.

Si exploratum habere cœpero, Cæsarem honoribus extra ordinarijs fore contentũ. at.175.b.&.141.b.

Cæsarem hoc idem probaturum, exploratum habeo. de D.121.a.at.47.b.

Litera à timore explorata.

Expromo. Cicero translatè semper fere vtitur, pro In lucem profero: vt,

Quæ nunc expromam absens audacius. Ep.67 a.(173.a

Sed iã: exprome, si placet, leges istas de religione. de Le.

Deinde suum exprompsit odium. at.29.b.

Sed ego vestrã crudelitatẽ expromo? pro Do.225 a.

In meo inimico crudelitatem exprompsisti tuam. pro Mil.108.a.

Vt apud eos ipsos, quod ab ijs didicerimus, velimus expromere, Qu. Frat.295.li.

Causa in quauis eloquẽtia possit expromi. de Ora.208.a

Conferre causas & quicquid in quamq; sententiam dici possit, expromere, de D.139 a.

Que-

Quorum omnino industria vitæ & vigilandi labor in ætelucanis cœnis expromitur. IC.109.a.

Exquiro, diligenter inquiro, aut quæro, tritum non est, hoc modo ergo diuulgetur.

A te nihil dũ certi exquiro, sed quid videtur. Att.109.b.

Omissis auctoritatibus, ipsa re & ratione exquire veritatem. pro Pom 13.b.

De Varrone non sine causa, quid tibi placeat. tam diligenter exquiro, Vt.211.a

Exquire de Blesamio pro Deiot.151.b

Cogitatio in vero exquirẽdo maximè versatur. Off.26b

Vos qui mores exquirendos putatis pro Fla.148.a

Sed hæc non minus exquiro à Græcis At.114.a

Omnium rerum ex quibus aliquid exquiritur, nihil est agricultura melius Off 30 b.

Cum ex te causam vniuscuiusque diuinationis exquirerem D 117b

Hinc Exqusitus vt, Exquisita doctrina ratio; ars, verba, literæ, munditia, & quæ similium generum sunt: quæ delecta sunt magno iudicio

Extermino. Ignotum in vulgus pro Eijcio vsurpari.

Protagoras vrbe atque agro est exterminatus. de Na 14

Cum ex vrbe Catilinam eijciebam illum exterminari volebam in C.111 b

Ex vrbe expelli, exterminari, eijci pro Mil.121 b

Hunc ex finibus humanæ naturæ exterminandum puto in A 246 a

Vt non ante attingerint, quam hunc ordinem condemnarint, quam actoritatem vestram è ciuitate exterminarint. de Pro.69.b

In-

Exterminabit ciues Rom. Consul à suis dijs penatibus. pro Sest 9 a

Extremus. In extremis, aut in extremo aliquid esse indoctiores non dicunt, sed pro eo in fine literarum aut libri Cic. in extremus: vt,

Litera quibus in extremis erat, sibi insidias fieri. att. 2.15 a & & 219 a

Epistola in qua extrema scriptum erat

Iouis oratio quae est in extremo illo lib Quint. Frat. 310 a

In extremo tertio libro, Off 54 a

Vt in extremo tertio scribis de D 82 a

In extrema ferè parte epistola Att 88. a.

Exturbo, vt supra Deturbo: atque etiamnà, consuetudine nostrorum hominum aque alienum.

Quaero qui sint isti optimates qui mè exturbēt, cum ipsi domi maneant at: 134 a

Cum Senatum à gubernaculis deiecisses, populum è re ui exturbasses pro Dom 218 a

Exturbare homines è possessionibus pro Syl 180 b

Exturbari & expelli ex agris contra Rul 82 a

Exturbare aliquem bonis patrijs in V 118 a

Miserū est, exturbari fortunis omnibus pro Qu 17 b

Exturbari fortunis omnibus pro Qu. 17 b.

Exulto Lætitia immoderata me effero & iacto: vt

Quintus pater exultat lætitia. at 248 a

Hominem furentem exultantemq; continui de Or. 243

Palam exultare lætitia, & triumphare gaudio capis pro Clu 30 b

Exultare immoderateq; iactari de D 93 a

At Cymbri in pralijs exultant, lamentantur in morbo

Tus. 189 a. Fabius

ibius Annibalem iuueniliter exultantem, patientia sua molliebat. de Sen. 79. a,

F.

FACIO. Romani quadam hoc verbo significarunt, pro quibus nunc potius dicunt adhibere. sic enim rectè loquntur, Facere medicinam alicui. Ep. 23.

Medicinæ faciendæ locum non esse. pro Q 2, a.

Ita sum leuatus, vt deus mihi aliquis medicinam fecisse videatur. Ep. 236. b.

Facere piraticam. Postquam. 206. a.

Facere topiriam. Qu. F. 319. a.

Facere argentariam. in Ver. 26. b.

M. Brutus accusationem factitauit, de Cla: 176.

Ille versus, qui vetat artem pudere proloqui quam fates. Orat. 210. b.

Facere aliquid, aut aliquē laudare loquētē, pro, Fingere & introducere personam aliquam loquentem. Plato facit mundum ædificari à Deo, de N. 5. b

Platō facit Isocratē laudari à Socrate. de Op. 244. a.

Facere aliquem loquentem Or. 204. b.

Plato facit socratem disputantem. de N. 8. a.

M Cato apud quem Lælium & scipionem facimus admirantes. de Sen. 77. b. (Cl. 184. a.

In eo libro, vbi secum Curione colloquentem facit. de

Damnum, iacturam, detrimentum facere.

Respuplica detrimentum facit, in V. 204. a.

Facere damnum. de Cla. 175. b.

Facere iacturam. at. 196. a.

Cum aliquo aliquid facere, vulgus, Pro aliquo aliquid esse, A partibus alicuius esse.

Cum

Cum Gesare Lentulus consul facit. At. 96. b.

Auctoritas doctissimorum hminum nobiscum facit. pro Cac. 305. a. &.

Rem & sententiam interdicti mecum facere fatebatur 300. a.

Faciebant omnia cum pupilla. in V. 97. b.

Cum furialis illa vox secũ illos facere personabat. pro Psalm. 277. b.

Demosthenes φιλιππίζειν Pythiam dicebat, id est quasi cum Philippo facerè. de D. 133. a.

Hoc nihilo magis ab aduersarijs, quam à nobis facit. de In. 59. a.

Cõtra opponitur, Facere cõtra aliquẽ de Fin. 76. b.

Fac Esse. Imperiti dicunt, Pone casum quod sit: aut Pone quod sit, Concesso, Dato, Posito quod sit.

Fac potuisse, quod est, &c. in 161. a.

Verum fac esse omnia. Ep. 136.

Sed fac igneam. fac spirabilem, nihil ad id quod agimus Tusc. 163. a.

Fallo. nisi me fallit, nostris ita in vsu non est, vt olim fuit Latinis, nam pro eo dicunt potius, Nisi errem.

Sed nos (nisi me fallit) iacebimus. At. 227. a.

Nisi me, fortè fallit Brut 289. a.

Is enim sum (nisi me fallo) qui &c. Acad. 245. b. a.

Nisi me fallit animus. pro S. R. 26. a.

Nisi omnia me fallunt. at. 122. b.

Nisi quid me fallit. Ep. 76. b.

Fasti, orum, Latinè dicuntur, quæ nunc vulgus Calendaria, aut almanach, vel Diaria vocentinam in his & temporis ratio & festorum dierum obseruatio notatur, vt olim apud Romanos in fastis.

Decreui vt in fastis ad eum diem Bruti nomen ascriberetur &.

Quod ego cum dabam Bruto, notã esse in fastis gratissima victoria memoriam volebam. At 283 a.

Cum diem festum ludorum de festis suis sustul. sset. in V. 235. a.

Eximere dies de fastis in V. 135 a.

Consules non modo ex memoria, sed etiam ex fastis cudendi. pro sect. 10 a.

Longa paginula in oducillorum fastis. At. 59. b

Luna a retione & diminutione luminis quasi fastorum notans & significans dies. Tusc. 162. a

Etenim ordo ipse annalium mediocriter nos retinet, quasi enumeratione fastorum Ep. 68. a.

Cn. Flauius Annij filius protulit fastos. nam occultatam putant quodam tempore istam tabulam, vt dies agẽdi peterentur à paucis. At. 86 a.

Posset agi, nec ne, paucis quondã scitebant: fastos enim vulgo non habebant pro Mur. 119. b.

Fatum. Latini appellant, quod Theologi Scholastici nunc predestinationem. vt, To. o libro de fato.

Fieri igitur omnia fato, ratio cogit fateri, &c. de D. 106 b de N, 82. b.

Ruina igitur oppressus esset: ad id neq; fi fatum fuerat, effugiesset: neq; si non fuerat, in eum casum incidisset de D. 112 b & 94.

Neq; me Apollo fatis fando dementem inuitum ciet:

Aliquem esse aliquo fato, significat. quod Barbari dicunt, in aliquo planeta, aut sidere natum esse aliquem, aliqua fortuna esse.

Eacos.

In conditione atq; eo fato natũ me esse pro Font. 283, b
Milo hoc fato natus, vt ne se quidem seruare potuerit, quin vna rem seruaret pro Mil. 107 a.
Omnes qui ad illa arma fato sumus nescio quo reip. misero funestoq; compulsi pro Mar. 133 a.
Quonam meo fato fieri dicam. in Ac ad. 160. b.
Qua quidem in re singulari sum fato Ees. 85. a.
Vt mea fato & tu & omnes mei corruistu. Q F. 305. a
Ferio. Modi qui hoc verbo fiunt, non tam obscuri, quã ignoti nunc nostris: vt,
Hostẽ qui feriet mihi erit Chartbaginẽsis. pro Cor. 65. b
Aduersarius qui sit & feriendus & repellendus. de Or. 115, a.
Ferire parietem. pro Cal. 50. a.
Instat vt securi ambo feriantur. in V 91. b.
Quo minus patent multa in eorum vita, quæ fortuna feriat. Off. 15 a.
Sed tamen in laudando iungenda sunt etiam hæc genera virtutũ feriunt enim aurem hominũ. Or. 140 b
Binis aut ternis ferire verbis, Or. 219. a.
His autem spectris etiam oculi possent feriri, animus qui possit non video. 253. a.
Ferire fœdus cum aliquo. de In 73. b.
Fœdera feriebantur prouinciarum pro Dom. 239 a.
Ideone ego pacem Pyrrhi diremi, vt tu amorũ turpissimorum quotidie fœdera ferires pro Cal. 44. a.
Fero. Varia iunguntur cum hoc verbo. Quæ verò ignorantur vulgo hæc esse puto.
Et opinio. coniectura, spes fert, pro conijcio. spero. Vt opinor,

Nos

Nos vt opinio & spes & coniectura nostra fert, tuti sumus. at. 39. b.

Vt opinio mea fert. Ep. 16. a pro Clu. 26. b.

Plura dixi, quàm aut opinio mea tulerit, aut voluntas mea. pro Dom, 219. b. pro Plan. 268. a.

Sicut opiniones hominum & religiones ferunt. in V. 274. a & 257. a.

Ita sui periculi rationes ferunt & postulant &.

Tantū reliqui est, quantū apronij libido tulit. 159. b.

Tempus causa, res fert, & istiusmodi alia, *significant quod indoctiores dicunt, Tempus, res non permittit, non exigit, non postulat.*

Si res ita tulisset. in acad. 194. a.

Velim ita fortuna tulisset, &c. E 45. a 7. b.

Quid res, quid tempus, quid causa ferat, tu perspicies.

Si ita tempus feret. Ep. 245. a. pro Cæcin 299. b.

Si occasio tulerit. Ep. 156. b.

Verear ne grauioribus vtar verbis, quàm natura mea fert. pro Quin. 10. b.

Hoc si vobis versatius, quàm mea consuetudo defendendi fert, videbitur. pro Cæc. 301. a.

Grauius quàm consuetudo tua ferebat. at. 278. a.

Ad me vt tempora nostra, non vt amor tuus fert, vere perscribe. Qu. Fr. 305. b.

Vt ætas illa fert pro Clu. 53. a.

Si ita commodum vestrum fert. contra Rul. 81. b.

Ferrem tribum, centuriam, suffragia, *dicitur is, qui tribum, centuriam, suffragantem habet: quod vulgari more diceremus Vnus tribus nomem, aut vocem habere.*

An eadem vna centuria prærogatiua tantum habet auctо-

auctoritatis, vt nemo vnquam prior eam tulerit, quin renunciatus sit? quasi abstulerit. pro Plā. 269. a.

Dubitatis, inquit, quin coitio facta sit, cum tribus plerasq; cum Plocio tulerit Plancus, an vna fieri potuerunt, si vna tribus non tulissent? an nonnullas punctis penè totidem. pro Plan 270. a.

Aut tum cùm es factus, vnam tribum sine Curione ferre potuisses? in a. 161. a.

Quæstus es, plures testes habere de voltinia, quam quot in ea tribu puncta tuleris. pro Plan. 270. b.

Aut ne te grauita quidē eorum suffragia tulisse ibidem

Suffragium ferre Idem etiā quod Suffragari: vt.

Idēq; refert, vt vniuersus populꝰ in cāpo Martio suffragiū de re Clodij ferat. at. 17. & alijs locis plurimis.

Fero pro aufero. Qui ab eo partem prædæ tluerint. pro S. R. 3b. a.

Ego fructus ex repub. magna acerbitate permixtos tuli. pro Plan 279. b.

Ne diutius pendeas, palmam tulit at. 62. b.

Cum à me quoq; id responsum tulisset. in C. 101. a.

Repulsam ferre pro, Reijci in petitione magistratus

Cùm ipse consul factus esset, ille repulsam tulisset, id est præteritus esset, de Or. 134. a.

Ferre legem significat, quod Barbari dicunt, Facere statutum, aut legem aliquam.

Perniciosè cum Philippus in tribunatu legem agrariam ferret Off. 48 b.

Nihil vnquam de isto fœdere ad populum, nihil ad plebem latum esse dico pro Cor. 61 b.

Pompeius contendit, vt decem Tribum plebis ferrent.

vt absentis ratio haberetur: quod idem ipse sanxit legequadam sua. At. 120 a

Sic Ferre: aut, Ad populum ferre, pro Proponere aliquid populo, & rogare.

Nihil vnquam de isto fœdere ad populum, nihil ad plebem latum esse dico. &c. pro Cor 61. b, &.

Ferre ad populum de aliqua re 60. a. At 120. a.

Cùm absentis ratio haberetur ferebamus. At. 105 a. & & 106 a.

Illud vnà datum est, amorum decem imperium & ita latum placet.

Vt P. Scæuola. Trib pl. ferret ad plebē, &c. de Fin. 75. b

Deinde quod Sylla ipse ita tulit de ciuitate, vt non sustulerit horum nexa. pro Cæcin. 303 b.

Num igitur illa quæstio de Africam morte lata est? certè nulla pro Mil. 104. b.

Quod is L. Scribonio quæstionem in eum ferēte populo misericordiam concitasset. de Orat 104. b.

Num quæ rogatio lata? &c. pro Mil. 105. a.

Familiaris tuus de te priuilegiū tulit. &c: Pa. 121. a.

Sententiam ferre, quod imperiti dicunt, Dicere aut dare sententiam. Vos autē iudices de hominum fœnis sententiam fertis. pro Clu. 48. a

Fere conditionem. pro Præscribere. Hanc cōditionem misero ferunt pro S. R 23. a.

Ferre cum aduerbijs: vt, Grauiter, acerbè, belle, &c. tritum.

Festus dies id est Feriæ, quod festum alij. præsertim poëta dixerunt, sed hoc vocabulo Cicero non est vsus neq. Festiuitas pro Ferijs, aut Festo die apud quen-

pud

quam Latinorum auctorum, quos imitari debeamus inuenitur: sed sermonis vrbanitatem & iucunditatem eo vocabulo expresserunt

Huius nomine dies festi agitantur, pulchra illa Verrea, non quasi &c. in V. 139 b.

Feriæ, Feriarum festorumq; dierum ratio in liberis requietem habet litium & iurgiorum, in seruis operarum & laborum de Leg 175. b.

Festiuitas. Dicendi vis egregia, summa festiuitate & venustate comuncta de Or. 126. a.

Fidens & fidentia, diuulgata satis sunt Fidenter cui Timide opponitur, non item: vt,

Tu Velleius fidenter sanè, vt solent isti nihil tã verens, quàm ne dubitare aliqua de re videretur. de N. 3. b

Paulo vellem fidentius respondisses. Ast 88 b. & de. Fin 69 a.

Tum Ille fidenter homo peritissimus, confirmare ita rem habere de Orat 105. b.

Timidè fortasse significet euellebat, quod fidenter infixerat. de D 122. b.

Deinde quomodo suscipere aliquam rem, aut agere fidenter audebit? Ac ad 71. b.

Fides. In fide alicuius esse, Recipere in fidem, &c. ijs tribuntur, qui aut dediderunt se aut commiserunt alicui: qui se committebant, Clientes nominabãtur recipientes, Patroni nostro more appellamus Tutelam. Ein schutz vnd schirm / Germanice Gallicè tutelle. Sed in tutela alicuius esse, nõ idem est. quod in fide aut clientela. Illud enim pupillorum: hoc verò eorum qui aut victi sunt, aut præsidio alicuius egent.

Esse in fide & clientela alicuius. pro S.R. 34.a.
Ea societas vniuersa in mea fide est. Ep. 227.b
Municipia quæ in fide mea erant pro Plant. 280.a.
Qui nationes deuictas bello in fidē recepissent. Of. 8.a
Peto à vobis, vt eum in vestram accipiatis fidem. pro arch. 191.b.
Recipere aliquem in fidem suam. ant equam. 196 a.
Recipere aliquem in fidem suam, & eum commendatum habere. at 245.a.
Esse in fide & clientela alicuius. pro S.R. 34.a.
Ciuitatem in Catonis fide locatam funditus perdidissem. at. 85.a.
Fiducia significat, quod vulgo appellatur Obligatio ligatio, hac est pignus, quod alicui creditu, dum qui soluat quod debet.
Tria iudicia fiducia, tutelæ, societatis. pro Q.R. 47.b.
Iudicia fiducia, de N. 95.a.
In arbitrio rei vxoriæ, melius, æquius in fiducia, inter bonos bene agier. Off. 64.b.
Qui fiduciā accepit debet præstare fidem. Topic. 224.a.
Pecuniam adolescentula grandi fenore fiducia tamen accepta, accupasti. pro Flac. 157.a.
Hanc fiduciam comissam tibi tenes hodie ac possides. Ibidem.
Fingo, non significat mentior, vt plerique putant: sed ingenioſe aliquid excogito & formo.
Hoc telligerem quale esset, si id in cera vt fingeretur, aut fictilibus figuris. de N. 15.a.
Et qui aliquid fingunt, etsi tum picturæ nihil vtuntur tamen vtrum sciam pingere, an nesciant, non obscurum est, Orat. 91.a.

Om-

Omnia quæ cogitatione nobismet ipsis fingere possumus de N.69 b.

Fingere aliquid animo & cogitatione. Tus. 241. b.

Alexander ab Apelle pingi, Lysippo fingi volebat. Ep. 62 b.

Vis quæ finxit, & fabricata est hominem. ac. 21. b.

Ex materia quam fingit, formatq; effectio, ac, 4. a

volucres videmus fingere atque construere nidos. de Or. at. 210, b.

Nihil nobis duobus laboriosius dici aut fingi potest pro Mil. 202. a

Finio. Cicero hoc verbo non vtitur pro Finem impono, quo sensu plerique nunc vtuntur: vt. Finire librum, opus aliquod: sic enim loquuntur: sed pro Circumscribere aliquid certis finibus & terminis

Ad eam rationem, cursus annuos sacerdotes finiunto. de Leg. 173. b &

Demetrius sepulcbris nouis finuit. modum. 138. b.

Pompeius M Marcello cōsuli finienti prouincias Galliæ Galen Martijs restit at. 20 a

Deinde more sita lingua est, finita dētibus. de N. 56 a

Sententia verbis finiuntur de Or. 169 b.

Nec solum componentur verba ratione, sed etiam finiuntur Or. 212 b

Similiter extremo definiunt. Or. 202. b.

Sententia verbis apte comprehensa, & finita, Or 213 b

Cupiditates non Epicurri diuisione finiebat sed suæ satietate de Fin.

Flagrare studio amore, desiderio alicuius rei crebro à Cicerone translatè vsurpatur.

Non dici potest quam flagrem desideria vrbis att. 73. a 4. &

Digitized by Google

Dionysium fragrantē desiderio tui mitto ad te. 103.b.
Vos etiā minus flagrare cupiditate video. de Or. 96.a.
Flagrare cupiditate & amentia in V. 217.a.
Mulier ita flagrare cœpit amentia sic inflammata ferri libidine, vt eum, &c. pro Clu. 20.a.
Flagrabant vitia libidinis apud illum. pro Cæl. 39.b.
Consules flagrant infamia. Ar 67.a.
Ibicus Rhegynus amore flagrauit. Tus. 225.a.
Incredibili quondam nostri homines dicendi studio flagrauerunt. de Or 86.a.
Bello flagrarem regionem aliquem. non vidit bello flagrantem Italiam, non ardentem inuidia Senatum de Or. 143.a.
Totā enim Italiam flagraturā bello intelligo. Ar. 113 b.
Fluo. Accommodat hoc verbum Cicero alijs, qua aqua fluentis more praterlabuntur: vt,
Cætera fluere, labi, nec diutius esse vno & eodem statu. Or. 107.b.
Fluit igitur voluptas corporis. de Fin 87.a.
Excidēt gladij fluent arma de manib. pro Mur. 140.b.
Omnia quæ delapsa iam fluxerunt, seueris legibus vindicanda sunt pro Nar 134.a.
Pro dispergi. & in vulgus d manare. Multum sermonē de libris nostris fluxisse video. de N. 3.a.
Pythagoræ autem disciplina, cum longè lateq; fluxerit, permanuisse mihi videtur in hanc ciuitatem. Tus. 209.a.
Fluendes buccæ Gallus pistus eiecta lingua, buccis fluentibus. de Or. 133 b.
Fœdo, alij Conspurco: vt.
Romam vero ipsam fundauit aduentus tum in P. 91.a.

Qui

Qui togatum domestici belli extinctorem nefario scelere fœdauit de Ar 255.b.

A Sex. Seruano sanctissima sacella omni turpitudine esse fœdata scimus. de Ar 2,1.a.

Fœdus, a, um, Turpis: vt,

Luxuria verò cum omni ætati turpis, tum senectuti fœdissima est Off 25 a.

An illa fœdior atque inquinatior in Cn. Pompeio accusando fuit? de ar 256 a

Exitum iudicij fœdum & perniciosum leniſſime tuli. Qu Fr. 328 a.

Nihil æri potest miserius, nihil perditius, nihil fœdius. At. 125. a.

Bellum fœdissimum futurum puto. at. 117. b.

Inhumanissimum ac fœdissimum monstrum. in P. 86. b.

Genus mortis fœdum. At. 247. a.

Fortuitus, a, um, Barbari, Quod sic vltro sua sponte cadit.

Vt illud nescio quid non fortuitum, sed diuinum videretur. Ep 98. b.

Ex his factum esse mundum concursu quodam fortuito de N. 14. b

Subita & fortuita oratio. de Or. 97. a

Si quippiam nacti sumus fortuiti bom de Nat. 77. b

Cursio rerum fortuitarum. Top. 227. a

Fortuita atomorum concursio Acad 4. a

Fortunæ, arum. pro bona. Germa. Hab vnd gut Gallic biens.

Imminebat tum furor omnium fortunis & bonis pro Do. 318. a.

Nihil tibi

Nihil tibi deesse arbitror ad tuas fortunas obtinendas Ep 52 b

Bonos viros lugere malui meas fortunas, quàm suas desperare Postquam 211 b

Itaque si quis mihi erit aditus de tuis fortunis, id est, de tua incolumitate agẽdi, agã ipse per me. p. 87 b. &

Tamen impetum praedonum in tuas fortunas fieri nolo 53

Ego pro mea omni fama fortunisq; descemo de Or. 129 a

Vir honoribus amplissimis, fortunisque maximis Brut 189 a

Succurrere saluti fortunisq; communibus de inuent. 55. b

Ad quae recuperanda, per fortunas incumbeat 49 a

Fortuno, Dij fortunent: pro hac locutione nunc Barbari dicunt, Det mihi Deus bonam fortunam

Tibi matrimonium dij fortunent Ep 18 b &

Eum honorem tibi deos fortunare volo 249 a

Frango. Transfers Cicero saepe aut ad hominum potentiam, aut ad id quod vim aliquam habeat: vt,

Ad hominem viriatus Lusitanus, quem C. Lelius fregit & comminuit Off 41 a

C. Pomptinius ortum repente bellum allobrogum praelijs fregit, eosq; domuit de Pro. 75. b.

Fractus & afflictus calamitate pro. Sil. 169 b

Nec tantis se laboribus frangeret pro Arch. 191. a.

Frangere & abijcere aliquem Ep 151 a

Ad rem Contudi & fregi exultantis latronis audaciam in Ac ad 252 b

Nulla est tanta vis, qua non debilitari & frangi possit pro Mra 132 a

Primus

Primus ego leges Antonianas fregi. 191. a.
Verum hac furiosa vis vesani Tribuni plebis facilè superari frangiq; potest pro Dom. 224. a.
Qui hostium fregerunt furorem Antequam. 192. b.
Hominis furorem fregi & petulantiam in P. 86. a
Non est autem consentaneum, qui metu non frangatur, eum frangi cupiditate. Off. 14. a (b.
Scaeuola paulū requiescat, dū se calor frāgit. de Or. 108
O manes nostras contentiones, quae in medio spatio sape franguntur de Or. 133.

Fraus. Quadam forma loquendi fiunt hoc vitiose, vulgo Latinorum non vsitate nunc: vt Fraudi esse alicui aliquid pro quo dicūt Nocere, Incommodare aliquid alicui Cicero vero sic:
Haec res nemini vnquam fraudi fuit pro D. 238. a.
Fuit S. C. vt neue Salaminijs, neue qui eis dedisset fraudi esset. At. 83. a.
Consequi vt ijs quem exercitu Antonij sunt ne sit earum fraudi &c. in A. 201. a. &:
Filio pietas erga patrem fraudi esse non debet. 22.
Eaq; fraudi ne sit, quod cum M. Antonio fuerint in A. 220. a.
Fraus pro Scelere: vt, Rabirius fraudem capitalem admisit pro Rab. 96. a.
Fraus peculatus, id est, crimen in A. 241. b.
Dij nonunquam praesentis fraudis poenas in diem referunt de, D. 81. b.
Qui in republica violenda fraudes inexpiabiles concepissent. Tus. 163. b.
Scelus ac fraudem nocentis supplicio constringere. de Or. 102. a.

Fre-

Frequens Neq; vis, neque vsus huius nominis ijs notus est, qui dicunt, Concionem, ecclesiam, scholam, senatum esse plenum, Multos esse in senatu, templo: quod Cicero hoc modo dixit.

Frequentes fuimus omnio ad ducendos Qu F. 306.

Refert etiam qui audiant, frequentes an pauci, an singuli de Ora. 126 b

Senatus continuò est cõuocatus, frequensq; conuenit Ep 151. a

Nunquã tam frequens collegium iudicauit de ar. 246 b

Idq; frequentissimo theatro, incredibili plausu comprobatum est & De 93 a

Nulla in concione vnquam frequentior fuit populus Rõ. in acad. 159. a.

Sic, Frequentem aliquem alicubi esse. Vulgus Sæpe, crebro esse, audire aliquem, Venire aliquo.

Frequens enim te audiui, atque affui de Or. 106, a

Eo tempore Roscius erat Romæ frequens, atq; in foro & in ore omniũ quotidie versabatur pro S. R, 21 a

Demosthenes frequẽs fuit Platonis auditer Or. 198. a &

Nos in hoc genere frequentes 213 a

Sic Fræquentiæ vt, Cum maxima frequentia à multitudine domum reducebatur in V 204 b &

Tabulas in foro summa hominũ freqentia exscribo 147 a

Quotidiana amicorum assiduitas & frequentia Qu. de Pet 205 b

Non enim tribum Terentiam, de qua &c: sed solidam & robustam & assiduam frequentiam præbuerunt pro Plan 263

Cum hic Dorilensis efferretur magna frequentia, confessusq; vestro pro Flac 145 b

Ad res

Ad Res interdum refertur, *Thucydides creber est rerum frequentia de Or 11, a*

Epistolæ *De epistolarum frequentia nihil dc acc. at. 63. b.*

Frequento.as, are, *Verbi huius significatio & vsus diligendus est, vtantur indocti, cum dicant, Sape facere ponere, vti aliquare*

Verbi translatio instituta est inopiæ causa frequentandæ delectationis de Or 157. a.

Distinguenda & frequentanda est omnis oratio luminibus verborum de Or 161 b

Aceruatim multa frequentare Or 204. b. &

Hæc frequentat Phalereus maxime 205

Fugit me, aut aliquid aliquem, *Cicero dixit: quod recentiores Græco more, Latet me vt,*

Cui res fugerat me rescribere, a. 74. b.

Non fugisset hoc Græcos homines de Or 197 a

Illos autem id fugerat superiores de Fin. 125 b

Verum hoc amentem hominem fugit in V. 201 a

Nisi quæ forte fugiunt Tus 153 a

Nulla res est in vsu militari posita quæ huius viri scientiam fugerit pro Pom 9 b

Fugiens vinum *Barbari Vinum crassescens, quod sit Crassum aut longum* Welcher oder abgefalmer Wein / der Wein ist lama *Galli, Vin pouſſe*

Qui vinum fugiens vendit sciens Off 70 a.

Fundere *sæpe Cicero alijs etiam rebus, non humidis tribuit: vt*

Fundere versus ex tempore de Or, 151. a.

Fundere

Fundere oratione numerosè & volubiliter. 212.b
Cũ tã bonos septenarios fundat ad tibiã Tusc. 171. d.
Vtrumq; eorum fundi quod ammodo & dilatari putãt de Fin. 110 b &.
Iustitia ipsa se fundit vsu cæteras virtutes. 140. b.
Aer fusus & extenuatis, in sublime fertur: concretus autem in nubem cogitur de N. 46. c.
Murena magnas hostium copias fudit pro Mur. 128. b.

Fungor, muneribus & officijs vita attribuitur pro prie: pro quo nostri tantum, Facio officium, munus: illum vero modum ignorat vulgus.

Munere. Valetudo opportuna est, vt dolore careas, & muneribus fungare corporis de Am. 200. a.
Possunt aliquãdo oculi nõ fungi suo munere de D. 95. d.
Lysias est sanctus omni ciuili munere. de Cla. 170. a
Vt consulentibus respondeas, senectutis grato atq; honesto fungerer munere. de Leg 158. a.

Fungi officio Fungerer officio, quo tu functus es in meo luctu teq; per literas consolarer, nisi vt. Attic, 278 a
Neque enim verbis auget sum officium, si quo forte fungitur Off 48. a. (gantur officii. Off. 42. a
Qui adipisci veram iustitiæ gloriam volent, iustitiæ fun
Qu. Arius omni iã fortuna prospere functi. de Cla. 187 a

G

Generatim. Id significat Latinè, quòd Barbari dicunt, Vniuersaliter, aut specialiter, particulariter: Qua duo posteriora Cicero quoq; effert Specialim & Particulatim. vt,
Ergo ab vniuersa prouincia generatim atq; à singulis eius partibus diligitur in Ver. 143 b. &.

Nam

Nam vt publicæ ciuitates istos honores habent, aui generatim homines, vt aratores, mercatores, nauicularij 136. b.

Quid auaritiæ, quæ criminibus infinitis implicata est, summam nunc explicem? generatim ea quæ maximè nota sunt, dicant, in P. 90. a

Orator percurret omnes locos, vtetur aptis generatim Or. 201 a. (Orat 90. a

De iure generatim in ordines ætatesq; descriptio. de

Sed hæc Crassus aliquando vobis expediet, & disponet descripta generatim. 121. b &:

Nulli fuerunt qui illa artificiosè digesta generatim componerent. 110.

Exponē igitur generatim argumenta eorū, Aca. 12. b.

Non nominatim sed generatim proscriptio est informata. Ac. 173. a.

Nā quid ego de ceteris ciuiū Rom. supplicijs sigillatim potiꝰ, quā generatim atq; vniuersè loquar in V. 261. a

Infinitum mihi videtur id dicere, in quo aliquid generatim quereretur: hoc modo; Expetendane esset eloquentia, expetendine honores. de Or. 112. b.

Vt si amicitiæ quid causa factum dicetur, si inimici vlciscendi, si metus, si gloria, si denique (vt omnia generatim amplectamur,) alicuius retinendi, augendi, ad ipiscendiue commodi causa de In 64 a.

Gentiles vocant Latini eos, qui ex eadem gente & familia sunt orti: idcirco eodem etiam nomine appellari solent.

Si furiosus est, agnatorum gentiliumq; in eo pecuniaq; eius potestas esto, de Inuen. 80. b. & ad Her 4. b. 5. a

Antiquus sane, fuit enim meo regnāte gētili. Tus. 156. a

Gentiles sunt, qui inter se eodem sunt nomine ab ingenuis oriundi, quorum maiorum nemo seruitutē seruiuit, qui capite non sunt diminuti. Top. 223. a

Tuus etiam gentilis Brute M. Pennus. de Cla. 174. a

Homines Deorum immortaliū quasi gētiles sunt. de Vn

Responde mihi nunc tu Verres, quem esse hunc tuum penè gentilem Verretium putas? in Ver. 147. a.

Gero, varij est vsus sed propriè facere, aut, agere significat. & de rebus aut negotijs tam priuatis, quam publicis dicitur, ꝙ pleriq; nunc ignorare videntur, Quid negotij geritur? in quo ille tot & tales viros defatigat. de Fin. 138. a

Si ipse negotium meum gererem, nihil gererem, nihil consilio tuo. At 204 b

Tuum negotiuum geßisti bene pro Qu. R. 50. b, &.

Sui negotij bene gerens. 11 b

Nostro morè malè rem gerentibus &c. Off.

Gerere & admistrare aliquam rem, vel negotium. de In. 50. b

Vt sapiens velit gerere & administrare rempublicam de Fin. 104. b

Vt dicimus bellè Remp gerere: sic etiam, Societatem, inimicitias, & istiusmodi generis alia, gerere: vt, Qui magna fide societatem gerunt. pro Qu. 2. b

Tamen hominum more inimicitias gerere poteratis. pro Deiot. 149. b.

Gererè simultatem cum aliquo. At 228. b.

Gererè graues inimicitias cum aliquo in V. 65. b.

Gerere amicitiam, liber de amicitia gerenda. E 38 a.

Comi-

Cuiusmodi illa sunt, omnia gesta seruilibus. de Leg. 193. a

Gratulor Significatio & vis nota est, sed vsus obscurior, nam cum ablatiuo sine præpositione nostri homines non coniungunt: sed solum cum ablatiuo, aut præpositione. Cicero sæpius ablatiuum, quàm accusatiuum attribuit: vt, gratulor tibi affinitate viri optimi. Ep. 122. b

Qui mihi gratulatus es illim diei celebritate. At. 79. a

Cum populus Rom. frequens aduentu meo gratulatus est. Sal. 79. a.

Sic verba lætandi & gratulandi omnia: vt, Primum tibi, vt debeo gratulor, lætorq; cum præsertim, tum etiam sperata tua dignitate. Ep. 22. b

Grauitas cœli, loci alicuius, dixit Cicero: Multi, Non esse bonam aërem, Malum aërem esse nunc dicunt.

Corpore vix sustineo grauitatẽ cœli huius. At. 183 b

Loci grauitas cum reliquis etiam sic miserrime perferenda. At 183. a

H.

HABEO. Varij vsus est verbum: qua verò in vulgus minus nota, hæc sunt.

Sic bene, male se res habet: nos potius. Sic est: Barbari verò sic; Benè, malè res stat. Cicer. vero sic habet.

Quæres sic se habet. At. 68. a

Verum ita se res habet pro Qu. 1. a. in Ver. 133 b

Præclarè enim se res habet, sic &c. de Or. 94. a

Domitij se male habent. Ep. 124. b

Dum ego me non bene haberem. At. 74. a.

Male enim se res habet, cum &c. Off 37. a. de Orat 137. b.

Sed res iam quomodo habeat se diutius nescire non possum. At. 163 b.

Habere cognitum, perfectum, & istiusmodi alia pro Cognoscere. Perspicere, trita non sunt.

Quantum ex tuis literis habeo cognitum. 255. a. &.

Eum nondum non habes satis cognitum. 211. a. &. Q

Habere vitum, diligentius perspectam. 167. b.

Siculi ad meam fidem, quam habent spectatam iam & diu cognitam, confugiunt in Ver. 56. b &.

Vt ante Cal Sext decimas ad aquam depositas habe. rent. 155 d. &.

Itaq; hi conuersam iam habent demonstrationem suam. 230. b.

Orator habeat omnes philosophiæ notos & tractatos locos. Orat. 207 b

Docemus auctoritatem legum domitas habere libidines, coercere omnes cupiditates Or. 101. a.

Non habeo ambiguum Ep. 173. a. &.

Habeo expertum 158 b.

Vt habeant paratū quid quaq; de re dicant. Or. 122 b.

Cum exploratum habere cœpero &c At. 275 b.

Quod me hortaris vt absoluā, habeo absolutum. Qu. 358 b.

Hoc quod interfit, certe habes subductum. At. 83. b.

Hæc & innumerabilia quæ collecta habent Stoici. de D. 138 a.

Quæ non animum meum magis sollicitum habent, quā tuum. Ep. 25 b 90. a &.

Solli

Solicitum autem te habeat cogitatio, tum officij, tum etiam periculi 96.b.

Sic Habeto, Habeas. pro intelligito, accipito.

Sic ergo habeto salutares te mihi misisse lit. Att. 139.b.

Id primum ergo habeo Ep. 216.b.

Vnum hoc sic habeto. Ep. 22.a.

Atque hoc sic habeto. Qu. Fr. 299.b.

Neq; tamen adhuc habeo quod te accusem Ep. 22.a.

Hi sic habeant, quacunque in equite Rom, dignitas esse potest, eam semper in M. Celio habitã esse summam, hodieq; haberi ab omnibus. pro Cal. 38.a.

Illud velim sic habeas, &c. Ep. 45.a.&.

Ita statutum habeas, &c. 79.b.

Habeo cum infinitiuo, vt Graci, ἔχω

De repub. nihil habui ad te scribere. At. 37.b.&

Eo minus habeo necesse scribere, quid sim facturus. 135.b.

Quid habes igitur dicere de Gaditano foedere eiusn. odi pro Cor. 51.b

Quid enim dicere habeant. Acad. 21.a.

De nostris somnijs quid habeas dicere. de D. 136.b.

Non quotiescunque potuerit dictum dici, necesse habemus dicere. de Orat. 131.b.

Nõ habebimus necesse semper concludere. Par. 234.a.

Hæc fere obijcere habui de natura deorũ. de N. 79.a.

De causa regia tantum habeo polliceri &c. Ep 5.a.

Hæreo. Multa significauit hoc verbo Cicero, quæ ignotione obscurantur vt, Hærere pro Dubitare & impediri, quo minus progredi quis possit.

Hærere in aliquare. de Orat. 123.b.

Digitized by Google

Hærere in iure. de Orat. 99 a aliquo loco.
Philosophi cum hærerem. Acad 4. b.
In quo etiam Democritus hæret. de Fin. 53. a
Incurrere in aliquam rem, & in ea hærere atque impediri. de Vn 218. a
Valde inscribendo hæreo at 218. a
In cæteris subuenies, si me hærentẽ videris de Fi. 93. a
Peccatum, crimen, aut istiusmodi aliquid hærere in aliquo, *pro eo quod recentiores dixerunt Obnoxium aliquem esse peccato: quomodo Cicero, neque veteres sunt locuti.*
Vt peccatum hærent non in eo qui mouerit, sed in eo qui non obtemperarit. de D. 86 b (40 a. &
Nec Catilina familiaritatis crimen hæreat pro Cæl.
In quo non modo crimen non hærebat, sed nix. &c. ibidem. &.
Fama adolescentis paulum hæsit ad metas. pro Cæl. 49. b. & 53. b. &.
Hoc mihi planè hæsit. &. 145. b.
Potest homini huic hærere peccatum pro Q R 47 a
Nor potest hærere in tam bonis ciuibus tam acerba inimicitia Ep. 82. a
Hærere aliquid in visceribus medullis &c, *pro eo quod dicimus, Ego nunquam obliuiscar.*
ἐγκλείσματα illa tua non abieci, quæ mihi hærent visceribus. At. 8 b. a.
Qui cum abessent, aderant tamen, & in medullis populi Rom. ac visceribus hærebant; A. 195. b.
Tu qui mihi hæres in medullis Ep. 253. b.
Credo quod hærebãt in memoria, quæcumq; audierat

Digitized by Google

aut viderat. Acad. 1. b

In hac causa mihi aqua haeret. Qu Fr. 30. b. Sed aqua haeret, vt aiunt. off 76. a

Venit ad extremum, haeret in salebra. de Fin, 144. b. 11

Haurio, crebrò à Cicerone ad alia transfertur, quæ alicunde accipimus, tanquàm hauriremus: vt,

Sumptum haurit ex ærario, suppeditat socijs, contra Rul. 72. b

Quoq; affluentium voluptates vndiq; hauriat. Tusc. 23 b

Antes quas cum domo naurire non posses, accersiuisti ex vrbe Athenarum de Cla. 156 b

Hanc legem à natura ipsa arripuimus, hausimus, expressimus. pro Mil. 103. a. & Or. 212. b.

Vidi enim, vidi, & illum hausi dolorem vel acerbissimū in vita, cum &c. pro Cal. 50.

Is propagatione vitæ, quot, quantas, quàm incredibiles hausit calamitates. Tusc. 166. b

Vnus pro omnibus hausi indignissimam calamitatem pro Dom. 219. a

Luctum nos hausimus maiorem, ille animi non nimere pro Sest. 17. b

Quæ vnquam Charybdis tantos haurire gurgites posset, quantas iste Byzantiorum prædas exorbuit? de Ar. 258. b

Quid cum non sorbere animo, non haurire cogitatione, cuius sanguine non libere censeris? A. 222. a

Honor. Nota satis vis nominis: sed, Hapere alicui honorem, aut facere, &, Præfari honorem vulgaria non sunt, nam pro illo dicimus, Pecuniam, aut Vinum honorarium dare: pro hoc verò, Sit venia di-

cto Cum venia. Cicero vero sic:

Curio misi, vt medico honos haberetur, & tibi daret quod opus esset. Ep. 259. b.

Is enim mihi honos videri solet, qui non propter spem futuri beneficij sed propter magna merita claris viris defertur, & datur. Ep. 146. b.

Præfari honorem Ep. 140 b.

Hospes, Solum hic monendi videntur studiosi, ne Hospitem Cauponem appellent: nam hic precio, ille beneficio hospites accipit. Vide in voce Caupo.

Humilis & humilitas non significant, quod plerique putant, animi virtutem, & modestiam: sed potius in vitio est & abiectum & fractum animum notant aut generis & conditionis statum.

Qui altiore animo sunt, nihil abiectum nihil humile cogitant de Fin 158. b.

Animus demissus atque humilis pro Font 280. b.

Sentiam idem quod Pompeius, neque id faciam humili animo. At. 105 a.

Fracto animo atque humili supplicare alicui. pro Pl. 269.

Qui parentibus nati sunt humilibus de Am. 109. b.

Quis vnquam apparitor tam humilis, tam abiectus? in A. 176. a.

I.

IAcere, pro, Non clarum esse, neglectum & abiectũ aut mœstum esse, Cicero sæpe vsurpauit: vt,

Qui in pace iacere. quam in bello vigere maluit. in A. 227 a.

Cum C. Marius septimum annum post præturam iaceret Off 67. b.

Absens

Absens non in ablatione iacuisset. in V. 97. a.

Eodem silentio multa alia officia oratorum iacuerunt. Orat. 114. a.

Quod priora in ruinis reip. nostrisq; iacuerint. Ep. 72. b.

Iacēt ea sēper, quae apud quosq; improbātur. Tus. 148. b

Multi viri antiqui his recentibus Marijs commemorandi iacebant. pro Mur. 12 a

Cn. autem noster (ô rem miseram) vt totus iacet. At. 115. b. &

Iacet in mœrore meus frater. 157. a.

Iacere in sordibus ac luctu. in P. 98. b.

Nunc iacent precia prediorum. pro Qu. R. 50. b.

Cùm leges in ciuitate nihil valeant, cum iudicia iaceant. Off. 121. a.

Iacet igitur tota conclusio. de D. 130. b.

Quod quaris quid agatur, tota Capua & omnis delectus iacet. At. 116 b.

Cur tam diu iacet hoc nomen in aduersarijs? pro Q. R. 46. a. &.

Quomodo tibi tanta pecunia extra ordinē iacet? 45. b.

Iactare, *proprie significatio facilis: sed, iactari aliquē aliquate, pro Exagitari & exercitari quo Cicero vtitur, minus notum.*

Forensi labore iactor. Qu. Fr. 326. a.

Qui in hac tempestate populi iactamur & fluctibus. pro Plan. 261. a.

Pompeius clamore conuicioq; iactatus est. Ep. 5. b.

Iactare se, *pro Multa sibi arrogare & tribuere.*

Qui se insperatis pecunijs, sumptuosius insolentiusq; iactant. in C. 108. b.

Impe-

Digitized by Google

Superioribus inuidetur sæpe vehementer: & eo magis, si intolerantius se iactane. de Or. 128 a.

Miseros illudi nolunt, nisi si se forte iactant. Or. 130. b

Iam. Sæpe Cicero pro Præterea, aut tri Græco vtitur, nitio sententiæ, quæ accidentibus adiungitur.

Iam quid ego commemorem &c. de D. 85. b

Iam illo tempore, Cum &c. Ep. 27 a

Iam à principio videndum est. Or. 216. b

Iam ille tempore, cum &c. in V. 79 a

Dionysius aurum Ioui detraxit amiculum grandi pondere. Iam mensas argenteas de omnibus, de libris iussit auferri de N 72 a

Contrahi autē animum Zeno, & quasi labi putat atq; concidere, & ipsum esse, dormire.

Iam Pythagoras & Plato locupletissimi auctores iubent. &c. de D. 1331

Iamdiu & Iampridem cum præsenti tempore paucis nunc in ore est, significat id quod cum olim cœpimus, facere nondum desimus.

Iamdiu nihil noui ad nos afferebatur. Ep 25. b

Quærunt mihi iamdiu quid ad te potissimum scriberem. Ep. 56 b

Ego te iam diu plurimi facio. Ep. 151. a

Postulatur à te iam historia de Leg. 156. b

Quorum ego vix à te tamdiu manus contineo. E. 99. b

Iampridem. Nihil iam sum pridem admiratus magis Ep 44. a

Cupio equidem. & iam pridem cupit Alexandriam visere At 25. a

Iampridem institui. Ac ad. 39. a

Nam

Nam in meiampridem effectū est, quod futurum fuit. Or. 206.b

Alter iampridem princeps iuuentutis, &c. Ep. 43.a

Iampridem de tempore non ita remoto l. V. 69.b

In temporis & id ætatis *coniungit Cicero, cū omnibus penè verborum generibus: quasi non mutarentur, neque flecterentur eius casus, quod tamen ipsum sæpe ab eodem factum est.*

Et nos ipsi, quoniam id temporis est, valetudini operam demus. de Or. 108.a

Is venit ad me, & quidem id temporis, vt retinendus esset. At 216.a

Quos ego ad me venturos id temporis esse prædixeram. in C. 99.a

Deinde profectus est id temporis, cùm iam Clodius Romam redire potuisset. pro Mil. 106.b

Etsi in est ætatis, vt nondum scientiam consecutus sit, pro Dom. 237.a

Hominib. id ætatis tantum onus imponere. de Or. 102.b.

Cum id ætatis sim. Ep. 250.a

Duo filij id ætatis. pro S.R. 29.a

Id ætatis iam sumus, vt omnia fortiter ferre debeamus. Ep. 93.a

Illudo, *non solum accusatiuo, sed & dativo adiungitur, vt Eludo.*

Alicuius miseri fortunis, aut alicuius dignitati illudere. pro S.R. 27.a

Hic illudit auctoritati vestræ. pro Dom. 234.a

Imbuo. *Iungitur hoc verbum quibusdam nominibus à veteribus: quod temporibus obscuratum & obrutum videtur: vt,*

Digitized by Google

Ad hanc legem non docti, sed facti: non instituti, sed imbuti sumus pro Mil.103.a.

Omnium hominum mentes imbuit deorum opinio. Tus.154.b.

Cognitiones verborum quibus imbuti sumus. de Finibus.67.b.

Bellum nefariũ, & omni odio imbutũ pro Dom.225.a.

Cuius sanguine totum illud sociale bellum macula sceleris imbutum est.pro Fon 282.a.

Via Appia latronis sanguine imbuta est. pro Mil.105.a.

Imbuti sanguine gladij militum nostrorum, vel madefacti potius. in A.259.a.

Imbui opinionum prauitate. Tus.190.b.item.

Imbui erroribus, &, Imbutus dialecticis. 151.a.

Immineo, non solum datiuo, sed & accusatiuo adiungitur à Cicerone: quod ignorari nunc videtur: vt,

Impendebat direptio, imminebat tuus furor omnium fortunis.pro Dom.218.a.

Certior sum factus, Parthos ab illo aditu Cappadociæ longè abesse, Ciliciæ magis imminere. At.79.a.

Ipse autem eo die in Pœti nostri tyrotarichum imminebam. At.231.a.

Qui imminere iam cupiditate videntur in tribunitiam potestatem.pro Dom.222.b.

Huius mendicitas auiditati coniuncta in fortunas nostras imminebat. In A 198.a.

Aliquem auaritia hiante atque imminenti esse. In V. 155 b. &

Iste infestus in omnia maria ex omnibus Siciliæ partibus imminebat.265.b.

Homo

Homo ad cadem imminens. pro Dom. 216. a.

Impingo. Ea significatione qua veteres vsi sunt hoc verbo, non vsurpat nunc vulgus. sed qua recentiores. nam veteres nunquam Illidere & offendere per impingo dixerunt: sed pro infligere, aut Inijcere aliquid quo capiatur aliquid sunt vsi: vt, Vncum impingere alicui.

Atque hoc tempore impingit mihi epistolam Scaptius Bruti, rem illam suo periculo esse. At. 85 b.

Quid huic calix mulsi impingendus est, vt plorare desinat. Tus 200. a.

Quid si filius meus fustē mihi impingere volet? Ep 118. b

Vncus impactus est fugitiuo illi, &c. in A. 153 a.

Implico & implicatus. Cum datiuo nunc plerique coniungunt: Cicero verò ablatiuo nam ablatiuo, etiā casu poni ea puto, quæ discerni ob similitudinem casuum non possunt: quod cum distincto expressoq; datiuo nunquam apud Ciceronem inueniatur.

Implicari aliquo certo genere cursuq; viuēdi Of 24. a.

Implicatus seruitute iudicum. in V. 266. a

Vt profectus, &c. currat longius, & se implicet primū ciuium, deinde omniū mortalium societati Fin. 74. a.

Nam implicati vltro & citro, vel vsu diuturno, vel etiam officijs. de Am 112. a

Eo maleficio tamen erant implicati. pro Cal. 53. a

Implicatus. Etenim omnes Cæsaris familiares satis opportune habeo implicatos consuetudine & beneuolentia. E. 89. a.

Familiaritate implicatus. in P. 94. b.

In constantia cum lenitate, tum etiam periurio implicata.

cata. in Vat. 29. b.

Illaqueatus omnium legum periculis, irretitus odio bonorum omnium, implicatus expectatione supplicij. de Arch. 245. a

Imponere aliquid alicui, *Latini dixerunt, quod Poëtæ, quos nunc vulgus imitatur. Grauare aliquẽ aliqua re. nam qui soluta oratione scripserunt, non Grauo, sed Grauor, pro non libenter facio, vsurparunt.*

Itaq; imposuistis in ceruicibus nostris sempiternum dominum. de N. 12 b

Imponere dominum alicui. At. 249. b.

Imponere nimis duras leges cuipiam. de Orat. 170. b.

Is leges ciuitati per vim imposuit. in A. 218. a

Imponere seruitutem fundo. pro Q. R. 49. b.

Vectigal esse impositum fructibus nostris dicitur. pro Fon. 278. a

Agris publicis pergrande vectigal imponere. contra Rul. 62. b.

Imponere onus alicui. in V. 136. a.

Nunquam iste plus militi laboris imposuit, quam sibi sumpsit. pro Mur. 133. a

Aut iniuriam sine ignominia sibi imponere. pro Q. 18. a

Quibus tu priuatim iniurias plurimas contumeliasq; imposuisti. in V. 203. b

Ego mihi necessitatem imponere nolui huius nouæ coniunctionis. At. 57. b.

Mihi imponere istam vim, vt omnino ne liceat polliceri. in V. 138 b.

Personam aut partes aliquas imponere, *pro eo quod*

quod vulgus dicit, Offi aliquod imponere, aut dare.

Vos mihi personam hanc imposuistis, vt eam tuerer. Contra Rul 75.b. item.

Vt meminissem quam personam à vobis impositam sustinerem.

Duriores partes mihi impositæ sunt ab offensione nostra. At 162 a

Partes has mihi Cæsar imposuit. At 164.a.

Audacia cuius partes Roscijs impositæ sunt. pro S. R. 38,b.

Impotens & impotenti animo homo.

Non tam tritum est nostris sermonibus, quàm Non posse se ipsum regere, aut coercere: sic vulgo loquuntur: Cicero vero hoc modo.

Victoria quæ etiamsi ad meliores venit, tamen eos ferociores impotentioresq; reddit. E. 54.b.

Aut nullos animi motus, aut non tam impotentes fuisse. Part. 240 b.

Qui nulla impotenti lætitia efferunt. Tus 231 b.

Quæ effrenatio impotentis animi. in A 168.b.

Impotens, iracundus, contumeliosus, superbus. in A. 199.a.

Sic Impotentia: *vt, Quam vim significantes mali poëtæ, impendere apud infercs saxum Tantalo faciunt, ob scelera, animiq; impotentiam, & superbi loquentiam. Tus. 216. b. &.*

Idem inflammant appetitione nimia, quam tum cupiditatem, tum libidinem dicimus, impotẽtiam quandam animi à tẽperantia & moderatione plurimum discedentem. 220.a

Impu-

Digitized by Google

Impune aliquid facere, *notius est, quam Impune esse: pro, Non puniri: aut, vt Barbari loquuntur, Impunem esse.*

Sic hic illi insidias posuerit vt ne sit impune: si ille huic, tum nos scelere soluamur. pro Mil. 107 b.

Qui nummos in tribu pronunciauerit, si non dederit, impune sit. At. 13 a

Vt impune in ocio esse possemus. contra Rul 67. b

In singulos dies, in annum, in mensem. *Latini dixerunt, pro quibus nunc vulgus, Singulis diebus, pro vno mense, aut anno.*

Sed cura vt excuser morbi causa in dies singulos. At. 189. a.

Huius mei consilij maiorem in dies singulos fructum capio. Ep. 60. a

In dies singulos eius copiæ minuuntur. Ep. 167. a.

Quoniam in perpetuum non placet, in dies singulos videbis. At. 190. a.

Ego vobis in hunc annum consul popularis affero, pacem, tranquillitatem, ocium. contra Rul 86 b.

In proximum annum consulatum petere. in At. 155 a. 158. a

Sed ego hāc ἀνεξίαν in vnū annū meditatus sū. At. 73.

Scaptius centesimis renouato in singulos annos fœnore, contentus non fuit. At. 93 a.

Præsidia sunt in multos annos prouisa. At. 241. a.

Sic, In iugerum, in medimna aliquid dare, *Latini dixerunt: Barbari nunc, Pro singulis iugeris, medimnis tantum dare. Cicero vero hoc modo:*

Minus trib. medimnis in iugerū nemo dedit. in V 172. a.

Ici

Frumentum constitutum decumano in modios singulos H. S. ternos. in V. 184. b.

Frumentum imperatum H. S. duodetricies in annos singulos Verri decernebatur. ibid. (187. a.

In medimna singula H. S. quinos denos dedisti. in V.

Inambulo. *Idem quod Ambulo, hoc est, animi, aut colloquendi causa cum aliquo spacia facere. Nostri verò homines, neglecto hoc verbo, aut Ambulare, aut Spaciari solum vtuntur. Cicero sepius Inambulo. Ambulo enim Proficiscor & Iter facio, quoque sign ficat, de quo suo loco.*

Cùm etiam tum in lecto Crassus esset, Antonius autem inambularet cum Cotta in porticu. de Orat. 109. b.

Prætor quiescebat, illi inambulabant. in V. 205. b.

Ante lucem inambulabam domi. At. 90. b & E. 164 b.

In viridi opacâ ripa inambulare. de Leg. 59. a.

Romulus non longè à tuis ædibus inambulans dixit. de Leg. 156. b.

Quia disputabant inambulantes in Lyceo. in Ac. 42 a.

Inanimus, & Inanimatus *eadem & significatione, & vsu: sed Inanimus prorsus ignotum in vulgus est: cum. Cicero hoc aut crebrius, aut certe non rarius vsus sit illo: vt,*

Inter inanimum & animal hoc maximè interest: quod inanimum nihil agit, animal agit aliquid. Aca. 10. b.

Cuiusq; generis vel in animi, vel animati, vel muti, vel loquentis origo. Tusc. 242. a

Inanimum etenim est omne, quod pulsu agitatur externo: quod autem est animatum, id pulsu cietur interiore Tusc. 159. b.

Siue inanima natura, siue necessitas vi magna incitata. de N. 41. a

Omnia muta atq; inanima commouerẽtur. in V. 171 a

Inanis. *Hoc nomine quadam Cicero significauit, qua vulgò nunc ignorari videntur, quin etiam cum genitiuo coniunxit & ablatiuo, vt Plenus, quod tritum quoq; non est: vt,*

Litera inanes, in quib nihil est dignũ cognitiõe Ep. 49. a

Mittere tabellariũ cum inanibus epistolis. At. 131. b.

Tyndaritani equum inanem reliquerunt in V. 141. a

Sed deinceps omnia plena cõsiliorum, inania verborum videmus de Or 88 a

Hac inanissima prudentia reperta sunt. pro Mu. 130. a

Nulla enim abs te per hos dies epistola inanis aliqua re vtili & suaui venerat Ep. 27 b

Ager Agyrinensis septuaginta autoribus inanior est. in V 174. b

Inauratus, *Auratus, vulgo Deauratus, auro obductus.*

Non inauratam, sed auream statuam alicubi ponere. de Or. 154. b

Inauratam statuam ponere in V. 119 b & 131 b

Palla inaurata indutus. ad Her. 38. b

Incido. *Hoc verbo exprimit Cicero, quod alij per Breuiare: vt,*

Qui mihi pennas incideram, nolũt easdẽ renasci. A 55. a

Lingua inciditur ad deplorandam calamitatem. Antequam 195. a

Poema, ad Cæsarem quod composueram, incidi. Qu. Frat. 320. a

Tamet-

Etsi oportet incidamus media, ne nimis sero ad extrema veniamus in Acad. 169. b

In omnibus me numeris aequaliter particulas decet, incidere, an facere alias breviores, alias longiores. Orat. 217 a

Incidere nervos virtutis. Acad. 45. b.

Incidere nervos populi Romani. contra Rul. 75. b

Incidere linum, discindere linum, quo epistola stringuntur & obsignantur in C. 112. b

Sic, Incidere aliquid in tabula, basi, monumentis, sepulchro, ære, aut in æs, pro quo plerique Sculpere dicunt.

Incipio. Satis nota est vis verbi, sed usus non item. tribuit ei Cicero semper penè praeteritū Cœpi. vno tantum loco, eoq; suspecto, hoc est, in Epistolis ad Atticum, Incepi inuenitur. quòd si itaq; Cœpi dicas, non incepi, Ciceronis more loqui putaberis.

Inclamo, pro clamo, aut Voco, alienum est à consuetudine eorum. qui nunc vulgo latinè loquuntur, quò tamen Cic. sic est vsus:

Sidera te para, vt si inclamaro, aduoles. At. 33. b. &.

Expeditus facito vt sis, inclamaro vt accurras. 35 b

Omnes illū inclamauit semel ac sapius. de inuen. 64. a

Nemo ingemuit, nemo inclamauit patronorum; nihil cuiquam dolait de Orat. 104 b

Inclino, & inclinatus, & inclinatio, aliter & sapius Cicero vsurpat quàm nunc vulgò fit. Consequitur aliquando Accusatiuus inclino, sape etiam nullus casus: vt,

Si se dant, & sua sponte quò impellimus, inclinant; at-

que propendent, accipio quod datur. de Orat. 125. b.

Quàm vellem, inquit, vt te ad Stoicos inclinasses. de Fin. 92 a.

Inclinare omnia ad suæ causæ commodum. de In. 44. a.

Cum sententia Senatus inclinaret ad pacem faciendam cum Pyrrho. de Sen. 80. a.

Inclinantem erigere) (Stantem inclinare. Or. 125. b.

Qui vt me paulum inclinari timore viderunt. A. 45. a.

Nunc quicquid est, quocunque vestræ mentes inclinant atque sententiæ, stauendum vobis ante noctem est. in C. 119. a.

Tum igitur intelliges, qui inclinent ad hoc meum consilium adiuuandum. At. 198. a.

Cũ Aiax Danais inclinantib. præliũ restituit. Tus. 220. a

Inclinatus. *Inclinata vlulãtiq; voce canere. Or. 199. a*

Ferre præsidium labenti atq; inclinatæ reipublicæ. Brut. 289. a.

Nostra acies inclinata. Tus. 183. b.

Sed tantum impelli primo iudicem, vt iam inclinato reliqua incumbat oratio. de Orat. 138. b.

Laboratur vehementer, inclinata res est: id est, quasi ruinam minatur. Ep. 2 b.

Vt te in otium referres præcipuè nunc iam inclinata victoria. Dolob. 130. b.

Inclinato iam in postmeridianum tempus die. Tus. 191. b Orat. 144. b.

Inclinatio temporum, rerum, &c. *significat Mutationem.*

In republ. permagni momenti est ratio atque inclinatio temporum. in V. 272. b.

Fuit

Fuit hoc meum fatum, vt in me vnum omnis inclinatio communium temporum incumberet. pro Cor. 67. a.

Minimis momentis maxima inclinationes temporum fiunt. in A. 195. b.

Mihi nihil oberat præter conuersionem status, & inclinationem communium temporum pro Dom. 222. a.

Reipub. status, inclinatio temporum, ratio concordia. pro Planc. 279 b.

Magna est comitijs consularibus repentina voluntatum inclinatio, præsertim cum incubuit ad bonum virum pro Mur. 236. b

Increbrescere rem aliquã *pro peruulgari & Ventum increbrescere pro Maiorem fieri minus nostris temporib. vsitatũ ac tritum, quam olim Romæ fuit.*

Nunc apud Oratores ipse numerus increbuit. O. 263. a.

Cũ hoc nescio quomodo apud eos increbuisset, me, &c. Orat. 91. b.

Nonnullorũ sermo iam increbuit, se &c. de Op. 243. b.

Hi quorum sermo imperitus increbuit. in Or. 198 b.

Hæc consuetudo quæ increbuit. in A. 260 b.

Sed ait rursus idem, increbuisse eam funerum magnificentiam, quæ nunc ferè Romæ est. de Leg. 183 a

Ventus increbrescit. Ep. 105 a

Inculco, *Significat imbuere, & quasi infarcire aliquid, notũ iã minimè est: sic ergo vsus eius disputatur.*

Aliquid inculcare. *Quid igitur attinet inculcare fatum? de Fat 141. a*

Ne vt quidam Græca verba inculcantes, iure optimo videamur. Off 22 b

De firmissimis alia prima ponet, alia postrema, inculcabitq;

cabitq; leuiora. Or. 201. b

Inculcamus sæpe per imprudentiam etiam minus vsitatos versus. Or. 215. b. &.

Apud alios inculcata reperias multa. Or. 219. b.

Id quod tradatur, vel etiam inculcetur, si quis sit tardior posse percipere. de Or. 95. b

Inculcasti etiã, vt C. Pisonem nominaret. in Vat. 34. a

Inculcare Alicui aliquid. Inculcatum est Metello, te oratores euertisse. in V. 183. a

Vos autem non modo oculis imagines, sed etiam animis inculcatis. de N. 22. b

Valuit plus, quod erat illi nonnullorum artificijs inculcatum. At. 14. a

Graci qui se inculcant auribus nostris. de Or. 110. a

Incumbo. Neque vis, neque vsus huius verbi nũc tritus est: significat enim quasi imitando toto corpore rei alicui aliquid efficere velle.

Incumbere In aliquam rem. In gladium, aut gladio incumbere. de Inuent 81. a

Incumbite in causam Quirites, vt facitis. in A. 193. b

Nunc tota mente incumbe in hanc curam. At. 258. a.

Incumbe toto animo & studio omni in eam rationem, qua adhuc vsus es. Fr. 295. a

Vt in rẽpub. omni cogitatiõe curaq; incũberes. Ep. 143. b

Cum in cupiditatem incubui, &c. At. 75. a

Amabo te, incumbe in eam rem. At. 77. a

Quamobrem pergite, vt facitis, adolescentes, & in id studium in quo estis, incumbite. de Orat 87. b

Incumbere Ad aliquid. Quamobrem mi Plance, incumbe toto pectore ad laudem. Ep. 149. b

Pompeius

Pompeius ad voluntatem perferendæ legis incubuerat. At. 18. a

Incumbamus, ô noster Tite, ad studia. At. 32. a

M Cato incumbēs ad illius perniciē. pro Mur. 138. a

Ad quæ occuperanda per fortunas incumbe. At. 49 a

Nemo fuit ex eis qui non incubuerit ad rempublicam liberandam. pro Syl 283 a

Quare P. C. incumbite ad salutem reipubl. circumspicite omnes procellas, quæ &c. in C. 118. b.

Idem volunt omnes ordines, eodem incumbunt municipia. in A 208 b

Hæc doce, hæc profer, huc incumbe. pro Planc. 268. a

Facis tu id quidē, & eo maximè incumbo. in A. 235. b

Vt eos qui audiunt, quocunq; incubuerint, possit impellere. de Orator. 147. b

Index, proprie significat, qui aut quod indicat aliquid sed pro homine qui aliquid indicat per vulgatum nō est: nam indicem vulgus Delatorem vocat, quo vocabulo Cicero non est vsus.

Hæc omnia indices detulerunt, rei confessi sunt. in C. 119. a. &.

Cæsar indices maximis præmijs affecit. 120. a

Interim venit index ad Dineam, neq; obscurus, neq; incertus qui nunciaret & filium &c. pro Clu. 21. b

Idem Neruis index edidit ad allegatos. Qu. Fr 308. b

Complexus summæ benevolentiæ, falsi indices exstiterūt in amore simulato. in A. 331. a

Hinc Indicia & Indicare, quæ notiora sunt.

Induco. Sunt quidam modi loquendi huius verbi,

Digitized by Google

non tam interpretandi, quã in vulgus indicandi: quod
nunquam, aut raro ijs vtatur, non solum enim dixit
Cic In animum inducere: sed etiam, animũ inducere.
Animum inducere non poteris, vt viderem, &c. A. 4. a
Qui potuit animam inducere, vt filium exheredaret.
pro. S. R 27. a (228. b
Antonius induxit animum sibi licere quod vellet. At.
Tu igitur animum poteris inducere, contra ea dicere?
&c. de D 85 4.
Tu igitur animum induces causam hanc defendere. de
D. 117. b.
Inducant animum diuitias contemnere. Tus. 234 a
Si exire in exilium animum induxeris in C. 102. a
Inducere animum iacentem amici in spem cogitatio-
nemq; meliorem. de Am. 107. a
Inducere nouum morem, verbum, &c. dixe-
runt Latini: nostri verò, Nouum morem incipere,
aut facere, Nouum verbum inuenire, fingere. face-
re. Vsi parunt enim Latini eadem significatione,
qua Auctorem esse.
Inducere nouum morem iudiciorum in rempublicam.
pro R. P. 124. a
Inducere nouũ verbũ in linguã latinam in A. 256. a
Ne inexpiabiles religiones in rempub. inducerentur. in
A. 155 a
Hanc rationem Epicurus induxit ob eam rem quòd,
&c. de Fat. 145. a
Qui hoc primus in nostros mores induxit de Or. 119. b
Rem perniciosissimam in ciuitatem inducunt, seditionem
atque discordiam. Off. 17. b

Puerum

Rerum in hanc noſtram rationem conſuetudinem inducemus Qu Fr. 324 a.

Quæ eloquentia falſos deos ſuſtulit, eadem veros induxit, de N. 26 a.

De perſonis loquentibus in Dialogis, aut Comœdijs & Tragœdijs dicitur: vt Poëta deos libidine furentes induxerunt. de N. 10. a.

Varro inducetur in aliquem locum, ſi modo erit locus. at. 63. b.

Et homo facetus inducis etiam ſermonem vrbanum. pro Dom. 231. b.

Treſiam poëta nunquam inducunt deplorantem cæcitatem ſuam. Tuſc. 250 b.

Induxere fortiſſimum virũ lamentantẽ. Tuſ 180. b.

Hanc ille Gyges inducitur à Platone, q̃ &c. Of. 59. b.

Inducere alicui agrum, pro Magno pracio alicui conſtare, alicui emere. Hic ager quoque precio coemptus erit, tamen ingenti pecunia nobis induceretur. contra Rul. 89. a. &.

Vt agros quanti velletis P. R. induceretis. 86 a.

Inducere ſignificat idem quod Delere: vt ſi quis ſtylo lineam ducat tranſuerſam per ea quæ ſcripta ſunt, quo notet ea non valere amplius inde etiã hoc verbo exprimitur quod Barbari dicunt per annihilare: Inducere nomina, id eſt, delere at 67. b

Etſi nomina facta ſunt, vel inducs, vel mutari poſſunt. at. 228. a &.

Vt induceretur locatio, poſtulatum eſt 15. b.

Inducere, Fallere Decipere etiam ſignificat.

Hic nos decepit, fefellit, induxit. in P. 79. b.

Socios inducere, decipere, destituere pro S.R. 37 b
Dolabella tũ est impulsus, elusus, inductus. in A 175. b
Inducere in pedes, aut pedibus soleas, *idem quod induere Solea lingnea in pedes inducta sunt. Pedibus inducta sunt. ad Her 5. a.* (*de in. 81. a.*
Indulgentia. *Nõ vitij tantũ est, sed ijs etiam qualem dantur, à Cicerone tribuitur: quod multi in loquendo fugiunt. tanquam minus Latinum.*
Liberi mei propter indulgentiam meam mihi vitæ sunt meæ cariores. Post quam 198. a.
Qui simili sensu atq; indulgentia filiorum commouemini in V 69 a.
Tribuere indulgentiam alicui. at. 287. a (*142 b*
Et hoc Cæsar pro sua in nos indulgentia probabit at.
Si fera partus sues diligunt, quanos in liberos nostros indulgentia esse debemus? de Or. 124. a.
Homines inter se naturali quadam indulgentia & benevolentia contineri. de Leg. 163. a.
Cum animus cognitis virtutibus à corporis obsequio indulgentiaq; discesserit de Leg 168. a.
Intustria, *Vis propria huius verbi cognita omnibus nõ est, ea enim est animi intentio & agitatio diligens in rebus agendis & expendendis. vt enim in corpore robur, sic in animo industria laudatur. Locutio verò hæc, De industria aliquid facere, est quod alij suæ linguæ similitudine dicunt, Ex proposito, aut de proposito aliquid facere: sic enim Græci loquuntur* ἐκ προαιρέσεως τι ποιεῖν. *Latini vero de industria, Studio aliquid facere Gallicè, de propos delibere. Cõtrariũ ei est, Casu Vltro, Sua sponte aliquid fieri.*

Vbi

Id etiam de industria id faciendū fuit. O. 211. a. &.
Etiamsi nihil est factum de industria. 212 b &.
Arcidēla numerum oratiorum efficiunt, & eum sine industria. 213 a
Neq; verbum ita trajiciat, vt id de industria factum esse videatur. Or. 220. a. de Fin 81. b
Inuentum de industria. de Inuent. 61. a. & in V. 72. b. & de Orat. 146. b (5 b
Inuitia quæ nocendi causa de industria inferuntur. Off.
Erat in L. Crasso multus lapos, maior etiam, magica de industria in C. Cæsare L. filio. Off. 22. a
Exilitatem de industria consequi de Cla. 191. a
Ineo. Tanta est huius verbi ignorantia, vt sublatum prorsus de lingua Latina videatur. Restituetur igitur initur, si vsum eius variū discamus. Propria autē significatio eius eadē est quæ verbi ingredior, aut intro: vt, anxerunt ne quis suorum ciuium castra imperatoriū P. R. iniret. pro Cor, 59 b.
Tu illius demum inire voluisti. pro Deiot. 145. a.
Inire gratiam ab aliquo de Ar. 255 a
Conuiuia inire. pro Adire, ire ad conuiuia. pro S. R. 26 b.
Inire magistratum pro initium magistratus gerēdi facere. Ad magistratum aliquem accede.
Cum consules magistratum inierunt in A. 191. a
Inire magistratum. in V. 71. b.
Post sacerdotium initum. pro Deiot. 340 b.
Consilium, aut rationem aliquam inire, idem valet quod consilium capere, deliberare, æstimare, cogitare, constituere qua ratione aliquid fieri possit.

Inire

Inire consilia cum aliquo cõtra aliquẽ pro S.R.36.b.
Inire consilium facinoris contra vitam alicuius. pro Deiot.144 b. (in C.115.b.
Consilia quaeclam essent initia contra salutem vrbis.
Consilia inire cœpi reipub liberandæ.a.282.b.
Initum est consilium à Catilina inflammanda ciuitate pro Syl.167.b.
Inire consilia de pernicie alicuius. At.43.b
Inire consilium faciendi aliquid.pro Mur.143.b
De Pompeio interficiendo consilia inibantur. pro Dom. 229.a.
Cum Consules inirent rationem de commodis militum augendis in A.204.b
Ea ratio, ædificandi initur consiliario quidem & autore Vestorio at.225.a
Inire rationẽ quemadmodum aliquid fiat F.217.a.
Ineunda nobis est ratio, quemadmodum illud fieri possit at.101 b
Initia & subducta ratione nefaria scelera meditari.de N.4.b (171 b
Mihimet ineunda ratio & reperiunda via est in Ver.
Initur ratio quæstus de pecunia vestra contra Rul.79 a
Inire gratiã ab aliquo, pro eo, quod multi Græcorum more dicunt. Inuenire gratiam apud aliquem. significat enim Conciliare sibi gratiam alicuius.
Inire gratiam ab aliquo de ar.253 a
Inire gratiam ab omnibus aliquo facto in Ver.131, b & pro Cæcin 300. a.
Plures ineuntur gratiæ, si vno tempore dicas pro pluribus de Cla.183.b.

ire summa gratia cum bonis omnibus. at 108. a.
una cū squilla quasi societatē init cōparandi cibi.
Infamia est quidē propria vis & significatio nota, sed nomen ipsum non ita vsitatum: vt, Mala, fama, falsi rumores. his enim vulgus ea exprimit, quae infamia nomine à Latinis exprimuntur.
Esto, habuit quandam ille infamiā suā. pro F. 164 a
Inferre infamiam alicui pro Cæl. 46 b
Consules flagrant infamia At. 67. a.
Legem fuisse infamiam indicij corrupti pro Cl. 18. a
Quae nota domestica turpitudinis non iusta vitae tua est? quod priuatarum rerum dedecus non haret infamia in C. 100. a
Effugere infamiam crudelitatis contra Rul. 84 b.
Vt magnam infamiam fugiat. Ep. 2. a.
Ferre ignominiā & infamiā sine dolore. Tus. 218. b.
Ne qua generi suo nota turpitudinis & infamia inuratur. pro Syl. 184. a
Iudicia vera atq; insigni turpitudine notata atq; oppressa dedecore & infamia pro Cl 30. a.
Vos autem sempiternas fœdissimae turpitudinis notas subijstis in P. 88. b.
Ignomina, infamia, contumelia, dedecus. P. 238 a & in V. 68. a. Macula.
Inferre infamiam alicui, significat, quod Barbari dicunt, Diffamare aliquem, aut carpere famam vel nomen alicuius.
Infans & infantia. Non solum aetatem significant, sed etiam loquendi dicendiq; inscitiam: vt, Ipsum Scipionem accepimus ton infantem fuisse. de C. 171. a

Infans

Infans & insipiens homo. de Inu. 42. a
Homo infans atque impotens. de Fin. 59. a
Dialectici infantissimi ad Herem 9 a
Oratio neque nimis infans, neque perfectè diserta. de Cla. 173. b
Infantia. *Nec infantia eius qui rem nouit, sed eam explicare dicendo non potest. nec insitia illius cui res non suppetit, verba non desint, est laudanda de Or. 156. a*
Huius infantiæ garrulam disciplinam contemnerem ad Her, 9. a.
Incredibilis infantia accusatorum. At. 64 b
Opponitur ei Eloquentia.
Inferiores, *significent Latinè, qui aut ætate aut fœcunditate, aut fortuna aliqua sunt minores aliqua, inferior ætas, & superior ætas de Cla, 135. a*
Ætas inferior paulo de Cla. 181. a
Quem ego intelligo prudentia non esse inferiorem quàme, vsu etiam superiorem. Quint. Fr. 293. a
Timotheus belli laude non inferior fuit quàm pater. Off 23 b
Is iure ciuili laude non inferior quam magister fuit de Cla. 180. b (*Qu. 13. a*
Indignum est, vinci ab inferiore atque humiliore. pro Superior ordine. inferios fortuna. Ep. 204. b
In inferiores crudelis, in superiores contumax. in aquos & partes fastidiosus. ad Her. 36 b
Inferre alicuid in locum aliquem. *Notum satis & tritum, sed modi plurimi sunt huius verbi, quos varè vulgus vsurpat.*

Digitized by Google

Inferre pedem, *pro* Pedem ponere in loco aliquo. *Cum pedem intulero, atque in possessionem vestigia fecero, tum excludar. pro Cæcin. 91 a*

Sic, Se inferre in locum aliquem. *Inferre se in urbem in P. 91. a.*

Cum in templum Castoris tecum tuis furijs funestum intulisti. &.

Repemè enim te tanquam serpens è latibulis intulisti. 29 b.

Atq; etiã seipse inferebat & intrudebat. pro Cæc. 287. b

Inferre se in discrimen vitæ pro patria. pro Cor. 59, b.

Pro affinere sæpe sumi vsi Latini vt,

Qui puluinarib. Bonæ deæ stuprũ intulit. de A. 254 b

Qui ab ijs quibus infertur, si possint, non propulsant iniuriam. Off. 5. b

Multum mali multum periculi vnicuique nostrum inferre potest vis tribunitia. pro Mil. 104 b

Inferre mortem alicui per scelus, pro Mil. 104. b

Inferre infamiam bonis, inferre probrum castis, inferre labem integris. pro Cæl. 46. b

Inferre Bellum, arma, signa.

Bellũ Italiæ terra mariq; inferamus. At. 135. a. 152. a

Inferre bellum alicui. Off. 16. b

Inferre arma alicui. Off. 330. a. (a.

Inferre famè suis ciuibus, & vastitatẽ Italiæ. At. 144.

Inferre signa patriæ pro Flac. 147 a

Ille furens infesta iam patriæ signa inferebat. in A. 198 b.

Inferre vim, manus. *inferre vim. pro Mil. 111 a.*

Inferre vim & manus alicui in C. 101. b.

Non

Non parenti manus intulisti ad Her. 28 a

In ferre Crimẽ, periculũ, discrimen, & metũ (&c.

Inferre crimen perditionis alicui. in V. 257. b

Inferre periculum capitis alicui. Off 43. a.

Inferre terrorem alicui pro Deiot. 144. a.

Inferre turpitudinem alicui. in Acad. 259. b

Inferre metum mortis alicui pro Planc. 277. b.

Cum hoc genus oppugnationis infertur &c. propulsare debetis pro Cal. 41. a. &.

Inferre famam infamiam atq; infortunas alicui. (49. a.

Inferre ignes templis deorum in C. 115.

Infere mortem alicui per scelus pro Mil. 104. b

Inferre sermonem. Crassus sermonem de studio dicendi intulit. de Or. 87 b (29 a

Inre seuera declinatum aliquẽ inferre sermonem. Off.

Inferre pro cõcludere. Quo illato infirmatur, quod inductum fuerat de in. 58 a. & 58. b

Illud quam cogebatur, illatum est.

Infeltus, a. um. Huius nominis cum propria vis, tum vsus peruulgatus satis non est. Significat enim valde inimicũ & acerbũ alicui quem, aut aliquid alicui esse: opponitur ei Propitius. Amicus.

Fortuna populi Rom. quae nunc nobis infesta est, fuit alias quando propitia. Oct. 329 b.

Mihi summam per iniuriã omnia inimica & infesta sunt. pro Quint. 1 a.

Gallia quam sibi armis animisq; infestam inimicamq; cognouit. in 1. 229. a

Is aratorib. infestus atq; inimicus est. in V. 265, a

Iniquo infestoq; animo intueri aliquem. in V. 265. a

Infestis

Infestis oculis omnium conspici in C.100.b.
Aetas quae ipsa sua sponte infirma, aliorum libidine infesta est pro Cal.39.a.
Infestus signis inferri in hostem. pro Fon. 283
Cum Accusatiuo. In omnia maria infestus. in V. 265.b.
Infestus in cognatos ad Her.36.b (33.a
Qui ardens auaritia fertur infestus in omnes. pro S.R.
Notarunt etiam veteres hac voce id quod recentiores per Obnoxium: Via incursionibus infesta. de Pro.69.b
Vectigal bellis infestum contra Rul 82.a.
Libertas suppliciis infesta pro Rac.92.a
Reddere prouinciam infestam excursionibus & latrociniis. de In.76.a
Saltus Castulonensis nunc frequentioribus latrociniis infestior factus est. Asin. Ep..65 a
Sic sine dativo, Aliquem aut aliquid infestum esse: quod vulgus dicit, per Obnoxium esse periculis.
Aetas, quae sua sponte infirma, aliorum libidine infesta est. pro Cal 39.a
Hunc salus ob eam ipsam causam est infestior. pro Plā. 259.a
Vita filij infesta, pro S.R.23.a
Ad infestissimam Ciliciae partem. Ep.20.b
Mare infestum habui. At.154.a &.
Habere mare infestum.250.b.&.
Infestum & periculosum iter.244.a
Infigere, pro imbuere, tritum non est.
Puer insici debet bonis artibus, quas si dum tener est, combiberit, ad maiora veniet paratior. de Fin. 91 b

Digitized by Google

Qui teneros & rudes cum acceperunt, inficiunt ac fin-
xerunt. de Leg. 165. a
Cupiditatibus principium & vitijs infici solet tota ci-
uitas. 199. a
Animi hominum infecti partibus. Ac. 281 b
Sed nos vmbris, delicijs, ocio, languore, desidia animum
inficimus. Tus. 243. b.
Vereor ne quod infectum est, serpat longius. ac. 7. b
Tum plane inficimur opinionū prauitate. Tus. 190. b
Ab hoc verbo fit Infector, quo Cicero nomine eum ap-
pellat, quem Tinctorem Barbari vocant, sic enim in-
quit in Epistolis:
Curtius noster dibaphum cogitat: sed infector eum re-
moratur. Ep 27 b
Inflammo. *Tam eleganter, quàm crebrò Cicero hoc*
verbum ad animi ardentes affectus transfert.
Genus belli est eiusmodi, quod maximè nostros animos
excitare atq; inflammare debet pro Plm. 4. b
Inflammare populum in improbos. de Orat 102. a
Animorum motus inflamare, vel extinguere. de Or. 90. a
Qui non fortuna inflammaret odium suum, sed benig-
te leniret. pro Mar 136 a
Et hoc quicquid attigi, non feci inflammandi tui causa
sed testificandi amoris mei. Ep. 19. b
Magno amore inflammatum in patriā. de Or. 101. a
Cum corporis facibus inflammari soleamus ad omnes
fere cupiditates, eoq; magis incēdi, &c. Tus. 157. b
Inflammatus ad gloriam. Ep. 8. a
Inflammatus & furens libidinibus. Tus 231. b
Inflammatus scelere & furore. in V. 268 b.

Infor-

Informo. Iacet hoc verbum omnino in tenebris, neq; quae vis eius sit, vulgus intelligit. ea enim est, quasi Idem rei alicuius formam totam, vt pictores primò solent, lineis comprehendere & effingere Cicero transferi fere ad similia: vt,

Atq; ego in summo oratore fingendo talem informabo, qualis fortasse nemo fuit. Or. 197. b

Referamus nos igitur ad eum, quem volumus inchoandum, & eadem eloquentia informandum, quam in nullo cognouit Antonius. Or. 199 b

Non arbitrabar à me informari oportere, qualis esset orator. de Or. 108 a &

Is orator quem informare volumus. 200. a

Petitorũ hac est informata adhuc cogitatio t. At. a

Ab illa qui antea dixit, informata iam causa est. pro Quin 6. a

Non nominatim sed generatim proscriptio est informata At. 173. a

Cornelius etiam nunc de iudicando dubitat, informat adhuc adumbratum iudicium filij. pro Syl. 177 a

Informari virtus non potest, si quicquam relinquatur. de Fin. 116. a.

Quibus quasi informatum est quod hominis natura postulet. 133. a

Ita est informatum anticipatumq; mentibus nostris. de N. 16. a

In animis nostris informatas deorum esse notiones. de N. 28. b

Deos nec cõiectura quidẽ informare possumus. de O 9. b

Siue illa inania visa cogitatione informantur, siue in quiete, siue per vinum, siue per insaniam. ca 13. Ab.

Artes quibus ætas puerilis ad humanitatem informari solet. *pro Arch 186 a*

Infra. *Non tanta obscuritas est in ipsa huius vocis significatione, quanta negligentia huius locutionis, Infrà & suprà sedere, accumbere: quod tam tritum non est, quàm sedere ad dextram, aut leuam: aut dexterum latus, & sinistrum alicuius. Cicero verò hoc modo:*

Accubueram hora nona, cum ad te harum exemplum in codicillis exaraui. dices, vbi? apud Volumnium Eutrapelum & quidem supra Ametticus, infra Vcrrius, familiares tui. Ep. 142 b Post: Audi reliqua. Infrà Eutrapelum Cyteris accubuit. ibidem.

Infra aliquem, *Qui aut ætate, vel fortuna, vel facultate inferior est.*

Homerus infra superiorē Lycurgū fuit. de Clar. 168. a

Nec his solum locus est, sed horum vel secundus vel etiam infra secundo, Or. 197 a

Humanas res despicere, atq; infra se positas arbitrari. Tusc. 193 b

Vt omnia quæ homini accidant, infra se esse iudicent. de Fin 95 b. &

Infra se omnia humana ducens. 96. a

Is infra omnes mortuos amādādus esset. Post quā 200 b

Infra mortuos mandari. pro Quin. 9. a

Infringere. *Translate semper vtitur Cicero: vt, Esse quiddam suspicor, quod te cogat cedere, & propemodū infringat. At. 100.*

Cum Drusi tribunatus infringi iam & debilitari videretur. de Or. 87. a.

ipsum

Ipsum florem dignitat s infringere. pro Cor. 17. b.
Spem infringi, & elanguescere industriã. Or. 197. a
Infringere gloriam alicuius pro Mil. 102. b.
Infringere & concidere numeros. Or. 219. b.
Quæ si breuiora sunt, infringitur ille quasi verborum ambitus. At. 160. a
Infractus a, um. Fractus, Itaq; infractus furor tuus inanes faciebat impetus. pro Dom. 226 a
Tu autem te negas infracto remo cõmoueri. Aca. 21. a
Non modo non infracto animo erat, sed etiam confirmato & renouato. Post quam 202. a.
Infracta & amputata loqui Or. 215 b
Ingraescere dicitur aliquid quod molestum est, si augeretur: vt,
Iste ardet furore, nec remittit aliquid, sed in dies ingraescit. A 158 q.
Ingraescit in dies intestinum malum. At. 273 b.
Sic hic morbus vehemẽti. viuis ingraesc. et. in O. 103 b
Medicus morbum ingraescentem ratione prouidet. de D. 111. b. & in A. 221, a.
Et corpora quidem defatigatione & exercitatione ingraescunt, animi autem se exercendo leuantur. de Sen 84. a
Cum ingraesceret annona, vt iam fames timeretur. pro Dom. 215. a
Nam à prima ætate me omnis doctrina liberalis delectauit: tamẽ hoc studiũ quotidie ingraescit. Ep. 49. a
Inde Ingraescens ætas, Senectus vocatur: quod molesta sit & grauis.

Didicimus, quibus rationibus facilimè ingrauescentē ætatem ferre poßimus. de Sen 78. a. Ep. 18. b.

Ingredior. *Ad, aut in aliquam rem ingredi, pro Incipere, & instituere aliquid, sæpius à Cicerone, quā à nostris, est vsurpatum: vt,*

Ad.

Nos qui antequam ad dicendum ingreßi sumus, obruimur ambitione. de Or. 92. b

Qui ingredior ad explicandam rationem sententiæ meæ Ep. 19 a

Ii qui ingrediuntur ad studium: de Or. 97. a.

Timide ingredior ad hoc genus disputādi, de Fa. 140. b

In.

Qua volui ianua sum ingressus in causam. Ep. 78. b.

Magna spe ingredior in reliquam orationem. in A. 210. b

Quo die primū in spē libertatis ingress. sum. in A. 220. a

In exilium eijciebam? quem iam ingressus in bellum esse videbam. in C. 197. a

Nam neque aßiliendum statim est ad illud genus orationis. &c. nec cum in eam rationem ingressus sis. celeriter discendum est de Orat. 128. b.

Aliquam rem ingredi. *Cum istam disputationem ingressus mecū esset, dicebat, &c. pro Cacin. 300. a*

Quam orationem cum ingressus essem, Caßius interuenit. At. 242. b.

Nunc ingredior quæ vultis. de Or 102 b

Quam quisquisque viā viuendi sit ingressurus. Off. 24. a

Pro Aggredi, & Facere aliquid.

Quod facere nunc ingredimur. Acad. 5. b &.

Ingres-

Ingressus sum facere id est, cœpi. 39 b.
De diuinatione ingressi dicere. de D. 108. b
Maiores nostros scribere ingressos &c. Top. 221. a.
Ingressus eram dicere quid oportuisset. At. 242. b
Ingurgito. Obserua vsum huius verbi: non enim ingurgitare cibum, potionem vt nunc vulgus loquitur apud Ciceronem est: sed Se ingurgitare: vt,
Cum eius copias se ingurgitasset. exultabat gaudio in A. 173 a.
Crudiq; postridie se rursus ingurgitent. de Fin. 66. b,
Nunquam te in tot flagitia ingurgitasses. I. P. 88. b.
Iniens ineuntis. Quia vsu iam vulgari tritum non est hoc verbum, vulgus Incipiens pro Iniens dicere consueuit: quomodo verò inter se differant, in differentijs docebitur.
Ianuario ineunte cura vt Romasis. A. 2 b.
Ineunte aestate. At. 55. b
Pompeius extrema hyeme bellum apparauit, ineunte vere suscepit, media aestate confecit Pom. 11. a.
Sed vt magnum certamen iniens. de Fin. 113 a.
Qui ab ineunte aetate incensus. essem studio vtriusque vestrum. de Or. 93. a.
Mea vitae rationes ab ineūte aetate susceptae pro Pō 4. a
Ineuntis aetatis infirmitas, senum constituenda & regenda prudentia est. Off. 25 a.
Ineunte aetate de Am. 100. a. & in Ver. 148. a. & in A. 202. b.
Ex his exercitationibus ineūte aetate fluim. de C. 178. a.
Ab ineunte pueritia Ep. 14. b.

Digitized by Google

Ineunte adolescentia, cui inest &c. Off. 23. b.
Ab ineunte adolescentia, in Ver 55. b. A prima adolescentia. de Cla. 194 b. Ab ineunte ætate Off. 42 a.
A prima ætate. pro Planc. 270. A primo tempore ætatis iuris studere tenemini, de Leg. 158. a
Tamen adolescentulus quantū illius ætatis meæ patiebatur pudor, multa sæpe ex eo quæsiui. de Or. 190. a
Quinto anno ineunte) (Quinto anno ineunte. de Or. 91
Aparuis. de Leg 171. a
Inijcio. Varijs quoque rebus tribuitur, idq; diuersis modis: quos omnes ex plebe Latini ignorare videntur.
Atque ex omnibus illa plaga est iniecta petitioni tuæ, non tacente me maxima pro Mur. 135. b
Ipsa mihi veritas manum inecit, & paulisper consistere & commorari coegit. pro Qu. R 53. a
Injcere vincula alicui de Fin. 106. a.
Injcere laneum pallium alicui. de N 76. b
Nisi verò existimatis hominem pecuniosissimum sine aliqua causa quæstus iniectum ad tam incredibile crimen. in V. 249 b
Cum mihi in sermone iecisset, se velle Asiam visere, Ep 149 a
Quod Hortensium, qui nuper iniecit, dicturum arbitror pro Quin. 12 b
Hic tum iniectus est hominibus scrupulus & dubitatio pro Clu. 33. a
Ne temere à me tantus tumultus ciuitati injceretur. in C. 112. a
Speraruntse iniecturos vobis causam deliberandi, & iudicā-

Digitized by Google

iudicandi iustã morã & religionẽ pro Cæ. in. 285 a
Iustitibus timor iniectus est. At 79 b.
Timor iniectus Cæsari de eius actu. de Pro. 78. a.
Injicere terrorem mortis alicui de Fin 132. a.
Suspicionem esse iniectam alicui pro Clu 39 b
Injicere spem alicui de aliqua re. At. 254. a.
Clodius cui deorum ira mentem iniecit, vt Milonem la-
cesserit. pro Mil. 118 a.
Eadem hanc eius satellitibus: iniecit amentiam. ibid.
Iniungo Quod alij auctores non mali dixerunt.
Intelligere aliquid alicui, Cicero nunquam: sed impo-
no, aut Mando aliquid alicui.
Inopinatus, a, um, vulgare non est, significat enim
id quod opinamur, quod ante non prouidemus.
Noua tibi hæc sunt & inopinata. pro Dom. 216. a. in V.
113 a. &.
Cum hoc illi improuisum inopinatũq; accidisset. 122. b.
Nihil opinati accidit. Tus. 207 a.
Cui nihil improuisum accidere possit, nihil inopinatum.
Tusc. 207 a. &
Omnia repentina & inopinata grauiora. 200.
Neque allata est à me res inopinata & recens. Post-
quam. 214. a.
Res tanta tamq; inopinata Ep. 185. b.
Hoc est dictu inopinatũ atq; mirabile. Para. 122 b.
Ista nec inopinata &c. Tus. 202. b.
Nihil inopinatum. Tusc 217 b.
Vt in araneolis aliæ quasi retexunt, aliæ aũt ex inopina-
to obseruant, & si quid incidit, arripiunt. de N. 30. b.
Nec inopinato. de Fin. 91. b & in A. 175. a.

X 5 Inquam,

quam, & inquis, inquit, *Sermonum & colloquiorum verbum est: pro quo nostri potius vtuntur, Dixi, Dixit: Respondi, Respondit. Cicero verò in Dialogis, Inquam dixit, non Dixi, aut Respondi. vt, Quasi enim ipsos introduxi loquentes, ne inquit & inquam sæpius interponeretur. de Am. 96. a.* verò studiosi linguæ Latinæ planius videant vsum huius verbi, & modum sermonis habendi, *ex libro de Clar. Oratoribus formam quandam dialogi ibi instituti præscribemus: quam si plenam petis, ex eodem libro discas licet. Quid vos, inquã, Brute & Attice nunc, quid tandem noui? Nihil sanè, inquit Brutus, quod quidẽ aut tu audire velis, aut ego pro certo dicere audeam. Tum Atticus: Eo, inquit, ad te animo venimus, vt de Repub esset silentium, & aliquid audiremus potius ex te, quam te afficeremus vlla molestia. Vos verò, inquam, Attice & præsentem me cura leuatis, & absenti magna solatia dedistis. nam vestris primum literis recreatus, me ad pristina studia reuocaui. Tum ille, Legi, inquit, perlubenter epistolam, quam ad te Brutus misit ex Asia: qua mihi visus est & monere te prudenter, & consolari amicissimè. Rectè inquam est visus, &c. Tũ, Brutus, Volui id quidem efficere certè, & capio magnum fructum, siquidem quod volui, tanta in re cõsecutus sum. Sed scire cupio, quæ te Attici literæ delectauerint? Iste verò, inquam, Brute, non modò delectationem mihi, sed etiam, vt spero, salutem attulerunt. Salutem inquit ille? quod non tandem genus istius tam præclarum literarum fuit? An mihi potuit,*

tuit, inquam, esse aut gratior vlla salutatio, aut ad hoc tempus aptior, quàm illius libri, quo me hic affatus, quasi tacentem excitauit? Tum ille. Nempe eum dicis, inquit, quo iste omnem rerum memoriam breuiter, &, vt mihi quidē visum est, per diligenter cōplexus est. Istum ipsum, inquam, Brute, dico librū mihi saluti fuisse. Tum Atticus: Optatissimum mihi quidem est quod dicis: sed quid tandem habuit liber iste, quod tibi aut nouum, aut tanto vsui posset esse? Ille verò, Et noua, inquam, mihi quidem multa, & eam vtilitatē quam requirebā, vt explicatis ordinibus temporū, vno in conspectu omnia viderem, &c.

Inscribo *Librum aliquem inscribi. Omnino hac Latinà locutione temporum iniuria & studiorum negligentia interijt, & pro ea vsurpauimus, Nomen aut Titulum esse, aut facere libri alicuius: Vocare aliquem librum sic, aut aliquo nomine. Inscriptionē verò Latini vocarunt, quam recentiores titulum, Nomen.*

In illis libris quos de contemnenda gloria scribunt, nomen suum inscribunt. Tusc. 155 a.

Deceptis indicibus librorum, qui sunt ferè inscripti de rebus notis. de Orat. 114. b.

In eo libro qui est inscriptus Hortensius. de D. 108 b.

In eo libro qui inscribitur Memnon Tusc. 160 a.

Eosq; libellos rethoricos inscribunt de Or. 134 a.

Xenophontis liber, qui Oeconomicus inscribitur. Off. 51. b.

Oratio Cottæ pro lege Varia, quæ inscribitur. de Cl. a. 183 a

Antiochus cōtra auctorem suum librum edidit, qui Sosus inscribitur. Ac ad. 4 b.

Orato-

Digitized by Google

Oratorem meum, sic enim inscripsi. Ep 255.a.

Inscribere alicui literas. *Imperiti, Superscriptionem facere aut scribere, Titulum scribere, Superscribere.*

Puer legit epistolam inscriptam patri suo. A 92 b &.

Fasciculus literarum, qui est M. Curio in scriptus 122.a

Insector. *Peruulgandum quoq; hoc verbum est, quòd à multis ignoretur eius vis & vsus. Significat enim aut insequi aliquem studiosè vt capiatur, aut inuehi verbis grauioribus in aliquem.*

Aquila insectatur & agitat alias aues de D. 138.a.

Seruus agitat rem militarem, insectatur totam hanc legionem. pro Mur. 128.b.

Furiæ agitant & insectantur impios. de leg. 163.b.

Insectari & exagitare aliquem. At. 12.a.

Inimicè insectari aliquem de N. 3 a

Insectari aliquem maledictis. de Fini 81 b.

Acerbius in aliquem inuehi, & eum insectari vehementius. de Am. 107.a.

Quomodo sum insectatus leuitatem senum. At. 10.

Aut nos temeritatem bonorū sequamur, aut audaciam improborum insectemur. At. 55.b &.

Semper ista statui, non esse insectandos inimicorum amicos. 228.a. &.

Miserorum fortunam insectari 275.a &.

Ibi forum agit, cum ego sum in prouincia: quam eius iniuriam non insector. 77.b.

Insignia *Latini vocarunt, qua vulgus Germanicum Arma, Gallicū in vestib. Leueriam. Notas enim quibus ornabantur, & interno scebantur aut magistratus,*

Digitized by Google

tus, aut in bello milites, aut genera, ordines, nationes hominū, aut ēt res aliquando, Insignia appellāt.

Omnia generis, nominis, honoris insignia atq; ornamenta, ceciderunt pro Syl 84. a.

Rex sedens cum purpura & sceptro & signibus illis regijs pro Sest. 16. a.

Stellae aureae insignia Castoris & Pollucis de D. 96. a.

Hunc Cn. Pomp. erexit, atq; insigne regiū quod ille de suo capite abiecerat, reposuit pro Se 16 a.

Maerorem relinquis, maeroris aufers insignia: id est vestitum atrum. in P. 83. a. (Ep. 45. a

Multi insignia virtutis etiam sine virtute assecuti sunt.

Virtutis insignia contemnere: id est, Triumphum. in P. 93. a.

Litū quod clariß mū est insigne auguratus de D. 86. b.

His insignib. atq; insulis imperij vēditis cōtra Rul 72 a

Magistratus, senatus, consilium commune, & omnia demiq; reipub insignia. contra Rul 64. a.

Toga pacis est insigne, & otij in P 95. a.

Si omnia grauissimi belli insignia suscepta à senatu viderent. A. 206. a. &.

Si Caesar ab eo insigne regni accipere voluisset. 185. b

Rabirium saepe palliatum fuisse, & aliqua habuisse non Romani hominis insignia. pro R. P. 126. b.

Orationem variare atq; distinguere quasi quibusdam verborum sententiarumq; insignibus. de Or. 112. a. & de Clar. Orat. 190. a.

Insignia & lumina orationis disposita, & flores. de Orat. 151. b.

Quibus pro tantis rebus nullum insigne honoris, nullum monu-

monumentum laudis postulo. in C 116 b.

Statuere aeterna insignia posteris, & statuere aeterna monumenta. de In. 71. a.

Quod erat insigne, eum qui id faceret, facere copiam, &c. id est, quod erat signum. de Or 155. a.

Vt enim confidunt, notum his esse debebit insigne veri, id est. signum vel nota Acad. 10. b.

Insolens, Insolenter, Insolentia, *propria significatione minimè nūc vsurpatur, pro Arrogante & petulante. Cice. etiam appellauit hoc nomine eum qui aliquid facere non solet, aut quod vsurpari nō solet.*

Quid tu Athenas insolens. At.

Ea requiruntur à me, quorum sum ignarus atq; insolens. de Or. 102. b.

Is nullum verbum insolens, neq; odiosum ponere audebat. Or. 199. a.

Noster amicus insolens infamiæ, semper in laude versatus est. At. 36. a.

Insolenter *in eadem significatione. Deinde natura eius euenire vulgò soleat, an insolenter & rarò. de In. 51. b.*

Insolentia *quoq; eodem modo. Propter insolentiam primò reclamare de Inuent. 43. a.*

Moueor etiam loci ipsius insolentia, quod tantam causam dico cōtra domesticos parietes. pro Deiot 144. b.

Instauro. *Non tam recondita est vis & vsus huius verbi, quàm pro ipso nunc multis in ore est, Restauro: non à Cicerone, neque antiquioribus, sed recentioribus vsurpatum.*

Cauete ne noua & multo crudelior per vos proscriptio instau-

instaurata esse videatur pro S.R. 44. a.

Cum id sacrificium virgines instauraſſent, At. 7. b

Cum in C. Dolobellam scelus suum illud priſtinum renouauit & instaurauit quaſtorium in Ver. 68. a

Quorum de sententia illa eadem renouata atq; instaurata celebrantur. de Ar. 248. b.

Instituo *pro incipere aliquid agere, aut erudire aliquem, vsitatum satis est: sed haeredem tutorem, filium, accusatorum instituere pro facere, non item.*

Qui esset secundum Posthumum haeres institutus. de Or 99. b

Pirata aliquos sibi instituunt amicos. in Ver. 204. a

Praeste est mulier audax, instituit accusatores, instituit testes. pro Clu. 21. a

Instituere aliquem secundum haeredem filio. E. 226. a

Instrumentum. *pro medio quo aliquid fit, notum est sed nos pro supellectili, qua vtuntur aut in villis rustici, aut opifices in officinis & tabernis, in singulari praesertim numero, rarius quàm veteres Latini vsurpamus.*

Haec omnia in instrumento ac supellectili. in V. 223. a

Apronius ubi eorum orationes venit, omne instrumentum diripuit familiam abduxit. 159. b. &.

Orationes magna impensa, magnoq; instrumento tueri: 158. b.

Infundum vicini consulis non instrumenta aut ornamenta aulae, sed etiam arbores transferebantur. pro Dom. 225. a

Insusurro, *significat id quod vulgo dicitur, Aliquid alicui in aurem dicere.*

Fano-

Fauonius ipse insusurrat. A. ad. 37. a

Insusurrare alteri. Tusc. 248. a

Nec in aures tuas ficte aut simulate quæstus causa insusurretur. Qu. Fr. 292. a

Insusurrare ad aurē alicuius familiariter. in V. 257. b

Insusurrare aliquid alicui. At. 19. a. pro Mur. 142. a

Integer a, um, corporis valetudini attributum, minus notum est: præsertim cum id significat cui Fessa opponitur.

Quæ quidem multò plura euenirent, si ad quietem integri iremus: tunc onusti cibo, & vino perturbata & confusa cernimus de D. 93. a

Cum crebrò integri defessu succederent. Cæs.

Non facile recentes atq; integros sustinebant. idem.

Integros defatigatis submittens idem.

Integri quoq; dicuntur, qui opibus & gloria florent & valent.

Integrorum & fortunatorum promissis saucios & miseros credere non oportere pro L. Mur. 136 a

Quos ego florentes atq; integros vici. pro Pl. 277. b

Cum Gabinio integerrimas pacatissimasq; gentes ad diripiendum tradidisses pro Dom 225. a

Integer, pro. Non corruptus, latè patet.

Rudem me discipulum atq; integrū accipe. de N. 61. a

Vir integer, innocens, religiosus. in V. 201. b.

Integri & incorrupti sensus. Acad 6 a

Multo etiam integriora ac puriora sunt, vt à te longissimè se efferant Tusc. 156. b

Dum existimatio est integra facile consolatur honestas egestatem. pro Quin. 8 b

Inte-

Digitized by Google

integrum sibi aut alij seruare, relinquere, esse: *significat nihil agere, aut agi in re aliqua: sed de tota re ita constituere, vt facilè ipse se aut alium explicare, & quicquid velit agere posset.*

Quod me admones, vt me integrum quoad possim, seruem. Att. 117. a.

Reseruare causam omnem integram alicui. Ep. 203. b.

Vt integrum mihi de causa Campana ad suum reditum reseruarem. Ep. 11. b.

De Dolobella, integrã tibi causam reseruant. Ep. 116. a

Omnino tempora integram tibi causam reseruant. Br. Att. 289 b

Quod nec integra re mihi ad consulendum, &c. implicatum tenebar. Ep. 14. b

Istem integram ad reditum suum iußit esse. Off 30. b

Vt ad consilium publicum rem integram referrem. in C. 112. d (At. 83. b

Præsertim cùm integram rem causamq; reliquerim.

Hinc, Aliquid alicui integrum esse, *pro*, Posse licere aliquid agere, vel, aliquid alicui liberum esse.

Cum id iam integrum non esset, id est, Cum non posset negare. pro Mar. 137. b

Loquor de legibus promulgatis, de quibus est integrum nobis. in A. 158. a

Si mihi integra omnia ac libera fuissent. Ep. 15. b

Quod alibi dixit:

Si essent omnia solutissima mihi. 16. a

Non est integrum mihi iam vti tuo consilio. I. P. 92. a

Quilibet, si integrum daretur, eam sententiam diceret. Part. 242. a.

Mihi integrum est facere, vel non facere. At. 55. a.

Cum tibi in integro tota res esset. in Ver. 128. b.

Res adhuc in integro est. Ep. 76 a. &.

In integro nobis res erit. 23. a.

Hac tam in integro nobis esse nō possunt. de Or. 144. a.

Intelligens, Doctus alicuius rei, qui iudicare de aliqua re poterat, infrequenti vsu fuit apud Romanos. nunc hoc quod diximus, rarò aut nunquam vulgus hoc nomine notat.

Non semper vulgi iudicium cum intelligentium iudicio congruit. de Cla. 18 a.

Doctus & intelligens vir. de Fin 62. b.

Existimator doctus & intelligens de Cla. 195. a.

Qua non modò istum hominem ingeniosum & intelligentem, verum etiam quemuis nostrum, quos iste idiota appellat, delectare possent. In V. 200. b.

Qui teretes aures habent, intelligensque iudicium. de Op. 244. a.

Nihil non intelligens intelligente præstantius est. de Vn. 196. b.

Intelligens dicenti existimator. de Cla. 182. a.

Erat & cupidus voluptatum, & cuiusuis generis eius intelligens & copiosus. de Fin. 28. a.

Intelligentia. Quàm tempora omnia immutent & obscurent, vel ex hoc vno nomine disci potest, quod posteri Ciceronis pro Intelligentia Intellectum vsurparunt, cum antiquiores omnes non solū hoc vocabulo intelligentiæ actionem intelligendi, sed & vim & instrumentū ipsum quo animus aliquid cōprehēdit, expresserint: nunquam verò intellectum vocarunt.

I ncl-

Intelligẽtia est, per quã animus perspicit. de In. 82. a.

Dum intelligentiam in animo animum concluſit in corpore. de Vn. 196 b.

Cum in aethere astra gignantur, consentaneum est in his sensum inesse & intelligentiam de N. 34. a.

Pars animi quae rationis atq; intelligentiae sit particeps. de Di. 95. a. (193. b.

Quod intelligentia & ratione comprehenditur. de Vn.

Nam & communis intelligentia nobis notas res effecit; easq; in animis nostris inchoauit: vt honesta in virtute ponantur, in vitijs turpia. de Leg 165. a.

Quod quadam animalis intelligentia per omnia permeet. acad. 30. a.

Neptunum esse animum cum intelligentia per mare pergentem. de N 71. a.

In eus imagines mentem intentam, infixamq; nostram intelligentiam capere quid sit Deus de N. 11. b.

Plato ait ideas semper esse, ac ratione & intelligentia contineri. Or. 197. b.

Philosophi tollunt astutias, quatenus ratione & intelligentia rei comprehendere possunt. Off. 65 b.

Mens simplex fugere intelligentia nostra vim ac notionem videtur. de N. 7. b.

Quòd longissimè sit ab imperitorum intelligentia sensuq; disiunctum. de Or. 86. a.

Desiure aliquid ad commune iudicium, populareq; intelligentiam accommodare. O. 207 b.

Omnes qui ex omni aetate hac in ciuitate iuris intelligentiam habuerunt. in A. 223. a.

Tamen fretus intelligentia vestra, breuius dissero, quàm

causa desiderat. de N. 11. b

Quid censes? hunc quo studio & qua intelligentia esse in rebus rusticis. pro S R 25. a

Quid de gustatu & odoratu loquar? in quibus intelligentia etsi vitiosa est, quadam tamen. Acad. 6 b

Proponenda quedam quasi mouentia sunt, quae nos magis ad cognitionem intelligentiamq; conuertant. Tusc. 241. a

Simul aut cœpit intelligentia, vel notionem potius quã appellant ἔννοια. illi, viditq; &c. de Fin. 94. b

Difficilis est animi, quid aut qualis sit, intelligentiae. Tusc. 159. a.

Intendo, varij vsus est. Manum, digitum, intendere, dicebant Latini: quod nunc vulgo, Extenso digito aut manu aliquid monstrare.

Et simul dextram intendit ad statuam. Ar. 261. a

Sed vt commonstrarem tantùm viam, &c. vt fieri solet digitum ad fontes intenderem. de Or. 102. a.

Sic, Animum, aut quæ animi sunt intendere. Latinè dicitur pro Aduertere, & dirigere ad aliquid.

Si fieri posset, vel plures te animos habere vellem, quos omnes ad Mutinam intenderes in A 235. b

Mens naturalem vim habet, quam intendit ad ea quibus mouetur. Acad 9. a

Intendere sensus ad res percipiendas. ibidem.

Immensa regionum magnitudo, in quam se inicies & intẽdẽs animus, latè longeq; peregrinatur. de N 12. b

Si C. Antonius quod animo intenderat, perficere potuisset. in A 226. a.

Intendere aciem ad rem in omnes partes. Tusc. 217. a

Aliquo

Aliquò intendere pro, Cogitare aliquò ire, Dirigere cursum & viam aliquò.

Studiū nihil prodest peruenienti aliquò, nisi illud, quod eo quò intēdas, ferat deducatq; cognoris. de Or. 96. a

Hoc tibi antea explicandum est, quā illud proficiscare, quo te dicis intendere de Or. 114. a.

Si iste quò intendit, in Manliana castra peruenerit. in C. 101 b

Vt eo quò intendit, maturè cum exercitu perueniat. pro Mur 128 b

Intendere ea quæ corporis sunt, Contrarium ei est Remittere.

Intendere & remittere sonum vocis. Or. 202. a

Quæro non quibus rebus intendam animum, sed quibus relaxem in Horten.

Nunquam ingemiscit vir fortis, nisi fortè vt se intendat ad firmitatem. Tus 187. a

Sic arcum intendere. Ac. 22. item.

Intendit crinitus Apollo arcum auratū Luna innixus.

Intendere tela, pericula, & eius generis alia alicui, aut in aliquem. Ego tela intenta iugulis ciuitatis de comuratorum manibus extorsi. P 80 b

Intenta signa legionum existimātur ceruicibus bonisq; vestris. Sest. 22. a

Intendere periculum alicui. At. 33. b.

Intende litē alicui. de Or. 88. b. & pro Cæcin. 288. b

Alicui diem dicere, multam irrogare, actionem perduellionis intendere. pro Mil. 108. b.

Tela vndiq; in patriam intenta. de Pro. 73. b

Peto à te, vt periculum quod in omnes intenditur. pro S. R. 19. b.

Digitized by Google

Ista omnia in hunc vnum instituta, parata, intenta fuere. pro Mil. 114. b.

Simul ac periculum iudicij intendi, omnem illius impetum compressi. de Ar. 243 b.

Is sibi eum nuper edidit socium, quem (quomodo nunc intendit) ne virorum quidem numero tum demonstrat fuisse. pro Quint. 16 b.

Intendere se aduersarium in magistratum alicuius. Ep. 114. a.

Intendere conuersam. ad Her. 15. a.

Hinc Intento, *pro Aliquid contra aliquem dirigo, & quasi aliquid tento in aliquem.*

Explicet suum volumen illud, quod aiunt Sex. Roscio *intentasse, & meditatum esse, se omnia illa pro testimonio esse dicturum. item,*

Clodius non seruos, non arma, non vim intentauit. pro Mil. 108. b.

Hæc intentata Pompeio *est. ibidem.*

Dolor ardentes faces intentat, is fortitudinem & patientiam se debilitaturum minatur. Tus. 243. b.

Tum ipsum aduersarium quasi intentantis lo. o pro dicendo, hoc interrogando, vtrum. de In. 78. a.

Inter. Cicero, *qui incorrupta Latini sermonis integritate fuit, hac præpositione ea effert, quæ & antiquiores & recentiores per inuicem: vt, Amant se inuicem* Cicero, *Amant inter se, quòd cum multo elegantius dici istiusmodi per inter videantur, exemplis quibus cum inter, pro inuicem, aut Mutuò iungi rectè posset, declarabimus.*

Dij inter se diligunt. de N. 25. b.

Post

Pueri valent, & nos & inter se amant Qu.Fr.5 23.b.
Cicerones pueri amant inter se. At.86.b.
Aliqui voluntate similes inter se.de Or.517.a.
Vobis inter vos voluntas fuit coniuncta in V.60.a.
Bonis inter bonos quasi necessariam beneuolentiam esse.de Am.105.b &.
Neq, solum colent se inter se, sed &c.111.b.
Ac latissimè quidem patens hominibus inter homines omnibus inter omnes societas haec est.Off.11.a.
Vt nosmetipsi inter nos coniunctiores simus. At.229.b.
Quae fueramus ego & tu inter nos de sorore locuti. At.
Illi furtim inter se aspiciebant in C.113 b. (68.a
Nihil potest esse coniunctius, quàm nos inter vos risum tenere. Ep.233.a.
Hoc mirabilius, quòd vos inter nos risum tenere potestis.de N.15.b.
Virtutes ipsas inter se esse aequales & pares.Or.91.b.
In reliquis reb dissimiles inter se fuerunt.de Cla.177.b.
Duae artes inter se pares. At 135 b.
Sed etiam ipsorum inter ipsos concessu ita tributum est.de Cla.172.a.
De ea re nos inter nos locuti sumus. At.158.a.
Nos, inter nos esse complexos.de D.92.b.
Quorum summum quondam inter ipsos odium meministis.in A.230.b.
Inter cœnam, *Idem quod* Inter cœnandam: *vt,*
Si inter cœnam in tuis manibus illis poculis hoc tibi accidisset.in A 172.b.
Haec inter cœnam Tironi dictaui, ne mirere, quamquam esse.Qu.Fr.321.a.

Digitized by Google

ntercedo. *Quoniam indocti nostris temporibus hoc verbo significant, quod Latini per Deprecor, ostẽdam hoc loco, quomodo Intercedere Tribunis Romani tribuerint, vt populi nomine quæ senatus statuere vellet, impediret. Cum verò exprimere voluerimus proces, quæ pro alio fiunt, supra demonstrauimus non dicendum esse, Intercedere pro aliquo, sed deprecari pro aliquo: neque is qui dirimit pugnam aut contentionem, intercedere aut mediare, vt Barbari loquuntur, dicitur: sed dirimere & Sedare.*

ribuni ex templo pulsi, cum intercedere rogationi vellent. de Or. 129 b.

uod legationis genus ego consul sustulissem, approbante senatu, nisi mihi Leuinus Tribunus plebis intercessit. de Leg. 187. b

uid si M. Brutus intercessurum se dixit, &c. videtur ne intercessisse appellatio tribunorum? pro Qu. 12. a.

e his rebus pridie quàm hæc scripsi, senatus auctoritas grauissima intercesserat cui cum Cato & Caninius intercessissent, tamen est perscripta. Ep 3 b.

d nihil credite, nunquam succedetur illis, nisi cum ea lege referetur, qua intercedi de prouincijs non licebit. de Pro 72. b

iq; quæ de reductione regis scripta est autoritas, cui scis intercessum. vt ne quis omnino regem reduceret, tantam vim habet. Ep. 7 a.

i veritus est, ni fusius ei legi intercederet, &c. A. 10. b

æq; sententiæ, quæ secunda pronunciata erat, cum frequens assentiretur senatus, rogatis Seruilij. P. Titius intercessit. Ep. 151. a.

Sic

Sic Interceſsionis & Interceſſoris, *nomine vulvulgus nunc ea notat, quæ Romani vocabulis Deprecatione & Deprecatore hoc etiam Barbari per Mediatorem dicunt, quod vocabulum Latini ignorarunt, itaque Latini non vocarunt Interceſſorem, qui pro aliquo precatur: ſed, Deprecatorem: & Deprecationem, non Interceſsionem. Qui verò ſunt tanquam medij inter duos, deferunt & referunt mandata, eos Internuntios Latini appellarunt: vt Aſſiduis internuntijs cum Lepido egi, vt &c. Epiſt. 153 b.*

Quæ quidem me internuncio, ad illos celeriter deferentur. Octa. 331. b

Damnatorum vitam à prætore, vel ipſo carnifice internuntio redimi. in Ver 238. b

Interiicio & interiectum eſſe, *crebrò Cicero eſt vſus, pro Medium, aut in medio eſſe, aut inter aliquos, aut aliquid tanquam medium eſſe.*

Naſus quaſi murus oculis interiectus eſt. de Na. 55. a.

Idq; interiecit inter individuum, & id quod individuum eſt in corpore, de Vn 198 b.

Quid inter horum ætates interiectus Cato? Par. 217. a

L. Siſenna interiectus inter duas ætates Hortenſij & Sulpitij de Cla. 185 a

Aër interiectus inter mare & cœlum de N. 39. a

Inter has perſonas me interiectum moleſtè ferunt. in A. 243. a

Videte quantum interuallum ſit interiectum inter hoc & illud. contra Ru. 83 b

Alijs in interiecti & tanquam medij. de Orat. 243. a

Digitized by Google

Quod eorum vicini non ita lato interiecto mari Rhodij nunquam probauerunt. Or. 199. a

Videtis me ad pristinam meam dignitatẽ breui temporis dolore interiecto esse reuocatũ, pro Sest. 14. b

Annus est integer nobis expectandus, quo interiecto ciuium calamitas prorogatur. de Pro 72. b

In voluptate maxima, nullo interualle interiecto, dies noctesq; versari. de Fin. 88 b.

Multi sunt interiecti inter philosophos & eos qui reip. administrant Off. 19. b

Est autem quidam interiectus intermedijs vtriusque particeps. Or. 198. b

Interiectus, us, *Luna interpositu interiectuq; terra defect. de Nat. 46 b*

Interior, us. *Reconditas res, & quas non à quouis intelliguntur, Latini hoc nomine notarunt: nostri penitiora & secretiora vocant.*

Sed hæc quoq; in promptu, nunc interiora videamus. de D. 134. b

Illa interiorã iam Vestra sunt pro D. 241 a

Interiores & reconditæ litera. de N. 67. b

Opus est hic limatulo & politulo illo iudicio, & illis interioribus literis meis, quibus sæpe verecundiorem me in loquendo fa is. Ep 111. a

Interius est etiam, eiusdem esse ciuitatis. Off. 11. b

Interior est ille proprius, id est, magis attingit hominem de Or. 128 a

Societas qua latissimè patet, interior propriar Off. 65. b

Sic intima, *qua Secreta aut Penitißima vulgus appellat. Ad intima illorũ consilia peruenimus, in V. 69. b.*

Penitus

Penitus in eam disputationem penè intimam peruenistis. Or 63. a,

Multa admiscui ex intima philosophia. Ac ad. 40. a

Sed penitus ex intima philosophia. hauriendaiuris disciplina est. de Leg. 159. a

Internoscere. Cicero, & ante eum Latini omnes explicarunt hoc verbo, quod recentiores per Dinoscere

Quas cum humare vellent non potuerunt obtritos internoscere. de Or 47 a

Quæ si alia vera, alia falsa, quæ nota internoscantur, scire velim, pro S. R 27. b. de D. 135. a

Internoscere verum à falso. Ac ad. 7. a

Secerni blandus amicus à vero, & internosci potest, adhibita diligentia. de Am: 113 b.

Qui dignum atq; indignum internoscere nequeunt de Heren. 13. a.

Interpono. Quòd si hoc verbum tritum nunc esset, non dicerent plerique inserere aliquid in oratione, in scriptis: quod Romani Interponere expresserunt: vt

Orationes quas interposuit, eas ego laudare soleo. de Cla. 151. b

Hæc interposui P. C. vt me purgarem. in A. 261. a

Quasi enim ipsos introduxi loquentes, ne inquit & inquam sæpius interponeretur. de Am. 96. a

Vt etiam modo mi autem interposuissem, concurrissent Or. 211. a

Mediocres argumentationes interponi & in medio collocari oportet. ad Her. 19. b

Digressio extra causam interponitur, aut criminationis causa, aut &c. de In. 48. a

Digitized by Google

Interpositio *de ijs quæ inter versus, aut suprà post scribuntur.*

a omnino interpositio difficilior est, de quadrimo Catone &

im personarũ certarum interpositione. de N. 43. b

interponere, *Nostra lingua ferè eodem modo id reddimus*, Sich in ein sach legen / sich einer sach vnderzeichen. *Gallica, s'entremettre. Multi ex vulgo Immiscere pro Interponere dicũt: Sic enim loquuntur, Ego nolo me immiscere huic negotio. Cicero verò hoc modo.*

De Ascanione tu verò quod voles facies, me nihil interpono. at. 268. a.

Clodius vocabat tribus, se interponebat. pro Mil. 106. a

Quid enim interponerem audaciæ tuæ? quam nulla leges possunt coërcere. in A. 162 a

Cur te interponis inuitissimis his. quib. &c. in V 58. a

Sapientius facies, si te in istam pacificationem non ininterpones Ep. 104. b

In rem aliquam fidem suã interponere. pro S. R. 37. b

Non potuit certius interponere iudicium voluntatis suæ quàm cum &c pro Corn. 93 b

Proprium est academiæ, iudicium suum nullum interponere. de D. 139. a

Hæc scripsi sedato animo nullum meum iudicium interponens, sed exquirens tuum. At. 121. b

Interponere aliquid *dicimus quoq́, quod tanquã medium est inter aliquos, quo aut confirmetur, aut infirmetur aliquid.*

In iureiurando dij immortales tum iudices, tum testes interponuntur, de Leg 172. b

Non

Non oportuit ante supplicium quàm iudicium interpo
ponere. de In 172.a

Quæ istum nondum interposita auctoritate vestra suo
consilio & iudicio vt hostem arcuit. In An 172.a

Offensionem esse periculosam propter interpositam au-
ctoritatem religionemq; video. Epist.7.a

Ego interpositam Senatus auctoritatem sustinui. in P.
80.a

Vos reiectione interposita repentini iudices consedistis.
pro Syl.185.a

Si ea decreta Coss quæ de Cæsaris actis interposita sunt
non seruantur, magnam perturbationem fore. At.
263.a.&

Obnuntiationibus per Scæuolam interpositis. 64.b

Qui ab Siculis ob decreta interponenda pecuniam ac-
cepit in V. 32.b &.

Acerbiorē legē & duriora edicta interposuit. 157.b

Postulata hac ab eo interposita sunt, quo minus quod
opus esset ad bellum, à nobis pararetur. At.112.a

Interuallum, & temporibus & locis tribui, satis no-
tum est, Sed Longo interuallo aliquid fieri nostri ho-
mines non dicunt, vsurpant enim potius pro eo, Longo
tēpore pòst, Diu pòst, aut quod multo tēpore intermis-
sum est, repetere Cicero ita sic:

Quoniā longo interuallo modò primū te paulo hilari-
orem video. de Cla.166.a

Satis longo interuallo pòstum iter aduocantur. pro Cl.
55.a (128.b

Vt cum longo interuallo veneris, contendas. pro M.

Hodierno die longo interuallo ad spem libertatis exar-
sim us. in A.194.a

Veni

lio nunc sane longo interuallo ad quandam epistolã, &c. At. 282. a (177. a.

ngo enim interuallo video mutata esse omnia. Att. e per longo interuallo prope memoria temporum nostrorum primum hominem nouum consulem fecistis. contra. Rul. 69. a.

ongo interuallo iudicium inter sicarios hoc primum committitur. pro S. R. 20. a. &

onsuetudo longo interuallo repetita & relata. in V. 65. b &

Longo interuallo veterem consuetudinem retuli. 79. a

Et nos longo interuallo viseris At. 3 a

Tu, si interuallum longius fuerit mearum literarum, ne mireris; Ep 164. a

Versabatur in sicilia longo interuallo alter Phalaris. in V. 265 b

Si cum animis vestris longo interuallo recordati illius vitam volueritis pro Clu. 32. a

Cum res priuata longo interuallo iudicijs repeterentur. de Cla. 32 a (186. b

Longo interuallo Romam venit Heracleam. pro Arch.

Interim satis longo interuallo venit Heracleam. pro Arch 186. b

Interim neq; ita longo interuallo ille venit. pro F. 156. a

An laurea illa amittet lõgo interuallo viriditatẽ? 156. a de Pro. 74. a (251. b

Amicitia longis interuallis temporis interrupta: Ep.

Illa quæ quasi longo interuallo interiecto videmus. Off. 7. a (148. a

Studia qua longo interuallo intermissa, reuocaui. Acad.

Pri-

Digitized by Google

primum te tanto interuallo viderem, Ep. 251. a.

Inteſtato, aut Inteſtatum mori ſignificat, quod imperiti dicunt, Sine teſtamento mori.

Pater familias inteſtatò mortuus. de Or. 100. a.

Si pater familias inteſtatò moritur. ad Her 4. b 81. a

Si is inteſtatò mortuus eſſet, ita ſecundum eum poſſeſſio daretur. in V. 99. b. pro Cluen. 53. a

Inteſtatus, pro teſtato non conuentus, non omnibus notũ, ne dicã paucißimis: ſic tamen locutus eſt Plautus in Curcul Hoccine pacto indemnatum atq; inteſtatum me arripi? Huic opponitur Anteſtatus.

Intra modum, intra legem. Inuſitata noſtris hominibus formea loquendi, quibus Latini ſignificabant id, quod minus erat quàm modus, aut lex permittebat: quod ſuo more vulgus ſic effert. Minus quàm decet, aut oportet.

Sed cum Cæſar, fortaſſe arbitraretur, me hanc rempublicam putare, ſi perpetuo tacerem: modicè hoc faciam: aut etiam intra modum &c. Ep. 49. a

Deinde, ne amicis nihil tribuamus epulamur vnà non modo non contra legem, ſi vlla nunc lex eſt, ſed etiã intra legem, & quidem aliquando. Ep. 143. a

Inuehi in aliquẽ pro Infectari aliquẽ, & verbis grauibus exagitare aliquem. Etiam, Inuehens in aliquem: quomodo imperiti, nonnunquam loquuntur

Diphilus petulãter in Pompeiũ inuectus eſt. At. 54. a,

Carneades libẽter in Stoicos inuehebatur. de N. 58 b.

acerbè & contumelioſè inuehi in aliquem, & grauiter de Nat. 137. a

aſperè in aliquem inuehi pro S. 5 b.

Nunc verò non inſultabo vehementius, nec volitabo in

hoc

hoc insolentius, neq; in istũ nugatorem inuehar, neque in isto testimonio commouebor. pro Fla. 154. a

Vehementius inuehi in aliquem. de N. 79. a

Cum vehementius inueheretur in causam principum consul Philippus. de Or. 87. a

Acerbius inuehi in aliquem insectariq; vehementius. de am. 107. a

In totam deniq; M. Antonij domum sum semper inuectus. in a. 242. a

Me in quem inueheretur delegerat. Ep 96. a

Piso, qui in eum primus inuectus. est. Ep. 183. b

Aschines in Demosthenem inuehitur. Tus. 204. a

Inuehi & maledicere de Or, 136. b

De quo Cæsar in senatu apertè in te inuehens quæstus est. in a 174. b

Inuro Translate penè semper Cicero hoc verbo vtitur vt, Notam aliquam alicui inurere: quod alij dicunt Notare aliquem Signare aliquem.

Qui volunt illa calamistris inurere de Cla. 189. a

Ne qua generi ac nomini suo nota nefariæ turpitudinis inuratur, pro Syl 184. a

Hæc inusta est à te mortuo Cæsari nota ad ignominiã sempiternam. in a. 159 a

Quã nota domestica turpitudinis non inusta vita tua est? in C. 100. a

Is sensoriæ seueritatis nota nõ inuretur, pro Cl 44 a

Inurere maculas alicui æternas in S. 274. a (Mur. 125. b

Id mihi summam crudelitatis famam inussisset. pro

Insignem ignominiam alicui inustã esse de Pre. 72. a

Sic, Dolorem inurere, pro, Commouere alicui perpetuum dolorem.

Inutere

Inuere dolorem alicui. in A. 238. b.
Inuere quàm maximum dolorem alicui. Tus. 108. b.
Tantus illorum temporum dolor inustus est ciui ati. in C. 108 b.
Cùm hunc dolorem cineri eius atq; ossibus inusti sit in V. 99. a.
Ita. *Nec aut non ita Latini dixerunt: pro quo nunc vulgus, Non valde, non tam, non diu. vt,*
Nec ita multò post in Galliã proficiscetur. pro Qu. 3. a.
Nec ita multo post. Off 36. a.
Interim nec ita lõgo interualle ille venit. pro Fla. 165. a.
Non ita multis ante annis aiunt quendam. pro. S. R. 28. b.
Tardius non ita multum tecum fuit. in V. 118. b.
Non ita multi, de Cla. 187. a.
Quibus homines non ita valde mouentur. de Na. 18. b.
Themistocles non ita sanè vetus de Cla. 168. a.
Non ita lãto interiecto mari. Or. 199. a.
Rarus incessus, nec ita longus. Orat. 202. a.
Item. *ab vsu quotidiani sermonis Latinè loquentium hunc prorsus intermissa est hæc vox Item: cuius eadẽ, vis est, quæ vocabuli Similiter: sed vsus non idem, nam neq; ac aut atq;, sed vt aut vti solùm Item in comparationibus consequitur: vt,* (219. b.
Non item non oratione, vt in versu extat numerus. Or.
Feciſti item, vti prædones solent, in V. 204.
Extra comparationem. *Solis defectiones, itemq; lunæ prædicuntur. de D. 111. b.*
Placuit Scæuolæ & Coruncano, itemq; cæteris qui &c. de Leg. 180. b.

Digitized by Google

D. Brutus, L. Plancus, item q, cæteri &c. in A. 191. a.
Quibus item vt cæteris imperabat, &c. in Ver. 246. b.
Gabinium statim ad me vocaui, deinde item accersitum Statilium. in C. 112. a.
Romulus augur cum fratre item augure. de D. 102. b.
Hoc item tempore breuior esse debeo. Ep. 80. a.
Te non venisse miratus sum, quod item nunc miror. Ep. 70. b.
Meaq; item in te singularis beneuoleutia. Ep. 21. b.
M. Lepidus Imp. item Pontifex Max. Ep. 66. b.
Quare nunc Numestio mandaui, tecum vt ageret, item atq; eo. si potest acrius, te rogo: At 39. b.
Et item de cæteris rebus. de Or. 119. a.
Spectaculũ tibi vni iucundũ, cæteris non item. At. 36. a.
Quod in libero seruant, in libera non item. de N. 38. a.
Item contra. de Fin. 62. b
Itemq; quæ. Top. 226. b.
Iterum Non tam recondita vis est huius vocis, quin ab imperitis semper pene pro item vsurpetur. Adhuc semel: quod Latinum non est, sed barbarum, Latini potius sic sunt locuti.
Bis à me seruatus est, separatim semel, iterum cum vniuersis. pro D. 240. b.
Primò quidem decipi incommodum est, iterum stultum, tertium turpè. de In. 56. a.
Id vt re experiatur, iterum & sæpius te rogo. Ep. 221. a.
P. Africanus iterum consul ille maior. de Ar. 249. a.
Nonnunquam etiam iterum ac tertium. de D. 133. b.
Iterum autem peccant, cum se iungunt. de Ora. 118. b.
Testis est iterum ac sæpius Italia. pro Pom. 9. b.

Et

Et Limanæ fabulæ non satis dignæ, quæ iterum legantur. de Cl. 171. a.

Iubere, valere dixerunt Latini: qui verò à puritate Romana discesserunt, pro eo Valedicere in linguam Latinam iunexerunt: quod boni auctores ignorarunt. Neq; solum Iubeo saluere dixerunt, sed alijs infinitiuis quoq; coniunxerunt: Illum salutaui, postea iussi valere. &.

Dyonysium iube saluere. At. 96. a.

Sperare nos iubent amici, suadent hortantur. E. 232. b.

Et situæ literæ rectè sperare iubent, tamē &c. At. 208. b

Iubeo te bene sperare, & bono animo esse. pro. D. 151. a.

Valde iubeo gaudere te. Ep. 96. a.

Iubeo te sine cura esse. in V. 69.

Cæsar ostendit se, priusquam proficiscerctur, Dolabellam consulem esse iussurum. A. 175. b.

Iuncta verba Cicero appellat, quæ recentiores Grammatici Composita: vt,

Verba ponenda sunt, quæ vim habeant illustrandi, nec ab vsu sint abhorrentia grauia, plena sonātia, iuncta, facta, cognominata, non vulgata, & c. Pa. 234. b.

Sic Iungere verba. Licentiam poëtarum faciendorum iungendorumq; verborum, maiorum esse quam Oratorum. Or. 203. a.

Collocata, aut coniuncta verba, quæ orationem perficiunt, sententiamq; aliquam exprimunt: vt,

Ornatus autem verborum duplex: vnus simplicium, alter collocatorum. Post: Collocata verba habent ornatum, si aliquid concinnitatis efficiunt, & c. Or. 204. a.

Prima vis est in simplicibus verbis, in coniunctis secun-

da: Simplicia inuenienda sunt, Coniuncta colloca-da. Part. 231. a.

Omnis igitur oratio conficitur ex verbis: quorum primum nobis ratio simpliciter videnda est, deinde coniuncte, nam est quidam ornatus orationis, qui ex singulis verbis est: alius qui ex continuatis coniunctiq; constat. de Orat. 156. b.

Jungere amicitiam, caritatem, consuetudiné, *vulgatum non est.*

Deiotarus cum hominibus nostris consuetudines amicitiasq; iungebat. pro Deiot. 148. b.

Vt omnis caritas inter duos iungatur. de Am. 99. b.

Rem rationemq; iungere cum aliquo. *pro communicare. pro Deiot. 148. b.*

Sic cum ablatiuo nostri homines vt olim latini, non cõiungunt. Hæc verò, quæ cum somnijs naturali cognatione iunguntur? de D. 137.

Improbitas scelere iuncta. de Or. 147. a.

Laudatio defensione iuncta. de Cla. 179. a.

Rheda equis iuncta. At. 89. a.

Nunc video infinitum bellum iunctum miserrimæ fugæ At. 195. b.

Iuratus & iniuratus. *Olim cum integra esset sermo Romanus, omnibus notum erat: nunc sublata de consuetudine vocabula illa videntur, verbo enim iurare vulgus exprimere solet, quæ Latini his nominibus: sic enim loquuntur vulgò omnes: Tu mihi non credederes, etiamsi iurarem. Facere aliquid postquam iurauit, Credere aliquid postquam iurauit. Veteres verò hoc modo:*

Iu-

Digitized by Google

Iuratum aliquem aliquid affirmare. in Pom. 99.

De epistola Cæsaris (iurato mihi crede) non possum. At. 113. b.

Iniurato in propria lite, vel iniurato in alieno iudicio credere. pro Qu. R. 52. b.

Sed erat ea testimonia non concitatæ concionis, sed iurati Senatus. pro Flac. 149. a.

Addebat etiam se in legem Voconiam iuratum contrà facere non audere. de Fin. 76. b.

Hæc iniuratus sum dicturus, quæ iuratus in concione dixi. pro Syl. 173. b. & in V. 72. b.

Iuratus iudex. de In. 78. a.

Iureconsultus. tam dixerunt veteres, quàm Iurisconsultus: quod ex his Ciceronis locis intelligetur.

Iureconsulti sine erroris obijciendi causa, &c. de Leg. 179. b.

Intellexi te Cæsari nostro valde Iureconsultum videri. Ep. 200. a.

Quis enim tot interregnis iureconsultum desideret. ibidem.

Britannicus Iureconsultus. Ep. 101. a.

Iureconsultorum ingenijs pleraq; corrupta ac depravata esse. pro Mur. 131. a.

Iurisconsultus, pernulgatum est.

Iurisdictio. Non locum & regionem, hoc est, ditionem & potestatem, vel regnum significat, quomodo nunc multi vtuntur: sed iuris ipsius administrationem, quæ dicitur, aut à prætore, aut propratore, aut pro cōsule, aut eorum administris quid cuiq; iure debeatur, & non.

Is venalem in Sicilia iurisdictionem habuit. in V. 116.

Cum ab eo digressus essem, eo consilio vt ab Athenis in Boeotiam irem, reliquaq; iurisdictione absoluerem. Ep. 55. b. & 25. a.

Qui in concione ausus est dicere, iustitiæ indici operetur, iurisdictionē intermisti, iudicia tolli. de Ar. 257. a

Omitte iurisdictionem in libera ciuitate, contra leges. de Pro. 70. a. &

De pecunijs creditis dicere ius in liberos populos, contra leges. ibidem. b.

Asiatica iurisdictioni vrbana iurisdictio respondet. pro Fl. 165. a. &

Quatuor a iurisdictione non attingitur. 147. a.

Sub vestrum ius iurisdictionem, potestatem, orbem terrarum subegeritis. cons. Rul. 86. a.

Aestiuos menses rei militari dare, hibernos iurisdictioni. Att. 35. b & 90. b. Qu. Fr. 293. b.

Ius Iuris. *Germanicum vulgus Offam vocat, quod ius appellandum est. Nam offa massa est glomerata, aut Puls: quibus saginari anseres, pulli, gallinæ, & eius generis alia animalia solent.*

Tu sic Asteriano iure delectato, ego me hic hirciano. E. 138. &.

In ea cœna cocus meus prater ius feruens nihil potuit imitari, 139. a. &.

Ius enim tibi dandum non fuit, cum κακοστόμαχος esses. 258. a.

Iure illo nigro, quod cœna caput erat. Tus. 247. a

Iuuenis *Latine non dicitur de prima ætate, sed adulta potius. Nostri vero homines more vernacula lingua*

vocant

vocant pueros iuuenes, cum adolescens potius Iuuenis sit dicendus, idcirco etiam eodem modo Cicero vitio, est vsus.

Hi simul ac iuuenes esse cœperunt, magna spectare, & ad ea recta studijs debent contendere. &c.

Prima igitur est adolescenti commendatio ad gloriam &c. Off. 42. a.

Mihi P. Africanus comitatu nobilium iuuenum, fortunatus videbatur. de Sen. 82. b.

Infirmitas puerorum est, ferocitas Iuuenum. de S. 83. b.

Vellem suscepisses iuuenem regendum. At. 159. a.

Iuuenes stare ad ianuam duos quosdam, qui eum magnopere euocarent. de Orat. 141 a. & Tus. 174. a.

Iuuenis & adolescens idem. Off. 42. & de Sen. 82. b.

Sic Columella etiam de Que: Fœmina post bimatum maritari debet, iuuenesq; habetur quinquennio.

Cui verò imperiti Iuuenis nomen tribuunt, id Cicero & alij auctores omnes varijs vocibus significarunt, hominem puerum, bouem, vitulū, ouem agnum. Quæ verò propriū nomen non habent, Tenera nuncupantur: vt, Equi vitulis teneros anteponere solemus? de A. 105. b.

Procera & tenera palma. de L. 156. a. (& virbus.

Sic Iuuentus eam ætatem significat, quæ floret robore

Res quæ iuuentute geruntur & viribus. de Sen. 20. a.

Imperia ascribebantur nouæ iuuentuti. pro D. 238. a.

Mercurius iuuentutis custos & præses. in V. 274. a.

L.

LAbefacto. Hærent ignari perpetuo cum infirmare & conuellere aliquid exprimere alio verbo debeant, et pro Labefacto Detrudo vsurpāt. Bar-

Cari etiam cum transferuntur ad similia, Annihilo dicunt.

Iisdem machinis sperant me posse labefactari. quibus antea stantem pertulerunt pro Dom. 228. a.

Ruere illa non possunt, vt hæc non eodem labefactata motu conc dant. pro Pom. 7. b.

Quæ cogitatio erat aliquantum labefactata atq; consulsa. Ep. 69. b.

Perfringere ac labefactare conspirationem bonorum. in C 123. b.

Labefactare & rescindere ab alijs constituta. contra Rubr. 8. a.

Hoc adolescentis præsidium, equidem adhuc satis firmũ esse confido. sed ita multi labefactant, vt ne moueatur interdum extimescam. Brut. 276 b.

Itaq; Milonis cõsulatum qui viuo Clodio labefactari nõ poterat, mortuo de nique tentari cœptus est. pro Mil. 108. a.

Laboro, pro operari per aulgatum satis: sed cum Solicitum esse, aut curare significat non item: vt,

Non laboro Quod omnes potius efferunt per Non curo, Nihili facio.

De cæteris non laboro. in V. 215 a. &.

Non laborabat, quin malè audiret. 213. b. &.

Non laborabat si esset moriturum. 170. a. &.

Si socijs prospicere non laboratis. 176. a. &.

Si quemadmodum socij à magistratibus tractentur, non laboratis. 174. b.

Græci nunquã laborant quemadmodum probent quod dicunt, sed quemadmodum se explicent dicendo. pro Flac. 148. a.

Labe-

Digitized by Google

Laborare pro bonis viris. de Orat. 127. b.
Laborare amici causa pro Dom. 151. a.
Miror te non tuis delectari potius, quam alienis malis laborare. Ep. 47. a.
Laboro autem non sine causa. de Fin. 91. a.
De fama nihil sane laboro. At. 210. a. &.
Nec de me laboro: de pueris quid agã non habeo. 114. a.
Homo de re magis, quã de verbis laborãs. Or. 204. b.
Non id ago, neq; in eo nunc laboro. pro Quint. 7. b.
Sed hac hactenus, ne videar περὶ μικρᾶ σπουδάζειν. At. 210. b. &.
De Republica gaudeo te laborare. 246. b.
De Repub. nimium te laborare doleo. Qu. Fr. 313. a.
Laborare, pro agrotare & propriè & translatè hoc modo vsus est Cicero.
Ex quibus rebus Respub. laborat, iis maximè mederi conuenit. pro S. R. 44. a.
Significat enim tua litera te prorsus laborare. At. 100. (a.
Quod si omnes facerent, & Respub. ex illis, & ipsi ex inuidia nimis laborarent. pro S. R. 43. b.
Quibus incommodo valetudinis laborandum est, pro Mur. 135. a.
Vt pote cum sine febri laborassem. At. 71. b.
Nec verò quisquam stultus non horum morborum aliquo laborat. de Fin. 61. a.
Cum iam decimum diem grauiter ex intestinis laborarem. Ep. 107. a.
Ceparius dixit te in lecto esse, quod ex pedibus laborares Ep. 141. a.
Ex remis laborare. Tusc. 188. a. &.

Cùm audiuisset eum grauiter esse agrum, quo vehemẽter eius artus laborarent ibidem.

Non ignoro quantum ex desiderio labores: sed erunt omnia facilia si valebis. Ep. 260. a.

Ea satis diu ex inuidia laborauit pro Clu. 60. a.

Aliquanto ex inscitia leuius laborarent. de In. 62. a.

Populus Romanus qui quõdam in hostes lenissimus existimabatur, hoc tempore domestica crudelitate laborat. pro S.R. 44. b.

Nec externis hostibus magis quàm domestica laboramus. At. 278 b.

Si esset in ijs, fides in quibus summa esse debebat, non laboraremus. Ep. 3. a. &.

Laboratur vehementer. 2 b.

Non multum operæ in ea re velim ponas. At 91. b.

Latet me, Non me latet. *Neq; Cicero neq; veteres vnquã dixerunt. sed, Fugit, Non fugit me.* Cuius exemplo in verbo *Fugio quæram.* Recentiorum enim est, *Græco more, dicere Latet, aut Non me latet.* Cicero vno loco dativum cum Latere coniunxit: vt,

Nihil agis, nihil assequeris. nihil moliris, quod nihil latere valeat in tempore. in C. 100. b.

Lautus. *Huius nominis vis multis ignota est, quod plerique idem valere putent quod Delicatus, & eum significari, qui nisi exquisitis suauissimisq; cibis fruatur.*

Sed aliud notat, splendorem & elegantiam scilicet, quæ in ipsis rebus inest: vt,

Cœna magnifica & lauta, Ep. 136. b. &.

Valde iam lautus es 102. a.

Nihil apud me lautum, nihil elegans, nihil exquisitum,

tum, ne magnopere quidem quicquam præter libidines sumptuosum. in P. 94. a.

In oratoris vero instrumento tam lautam suppellectilem non videram. de Or. 98. a.

Libertis minus lautis seruisq; nihil defuit: nam lautiores elegantes accepit. At. 222. a.

Sed illa ratio lautior ac splendidior. Off. 43. b.

Patrimonium satis lautum dissipare. pro Flac. 163. b.

Lautum & copiosum patrimonium. pro R. P. 128. b.

Homo lautus & vrbanus. in Ver. 79. a.

Cur te lautum voluerit, cœnatum noluerit, occidere? pro Deiot. 147.

Laxam diem statuere, vulgatum non est: nam Longum diem statuere, vulgus dicit. Cicero verò ille modo. Ego diem statuo satis laxam: id est, Tempus satis longum. At. 87. b.

Legare aliquem, pro Legatum mittere, tritum satis est: sed Legare sibi aliquem, quid significet, non omnes sciunt, expresserunt enim eo Latini, Legatum sibi diligere, qui aut in prouincias cum consularibus, aut in bellum cum ducibus & imperatoribus irent.

Dolabella me sibi legauit. At. 243. a.

Cæsar Cassium sibi legauit. Ep. 84. a.

Messius defendebatur à nobis, sed de Legatione reuocatus: nam eum Cæsari legarat Appius. At. 63. a. &.

Ego me à Pompeio legari ita sum passus. 55. b.

Nec legaretur A. Gabinius Gn. Pompeio expetenti. pro Pomp. 14. b.

Legere pro deligere sæpius à Cicerone, quàm à nostris hominibus est vsurpatum.

Verba

Verba legenda sunt potissimum bene sonantia, id est, eligenda. Or. 212. b.

Hinc licet conditiones quotidie legas. pro Cæl. 45. a.

Vt hos iudices legeret, quorum lectione duplex imprimeretur. Reipub. dedecus, in A. 197. b.

Ex quibus cùm optimos viros legeret, non potuit legere non studio os mei. pro Mil. 105. b.

Legere aliquē in senatū. Ep. 204. b. pro Deio. 229. b.

Qui cùm aruspicinam facerent, in senatu Romæ legerentur. Ep 91 b.

Introduci virtus nullo modo potest, nisi omnia quæ leget, quæq; reijciet, vnam referantur ad summam, de Fin 115. a.

Nondum nuces legere. de Or. 133. b.

Homini mortuo ne ossa legito. pro Leg. 105. b.

Leuare, *pro Leuius facere & Imminere, nostri non vtuntur vt veteres.*

Auctoritas leuatur inconstantia. Acad. de In. 18. a.

Criminationem leuare. de In. 72. b.

Perspicuitas argumentatione leuatur. de Nat. 91. b.

Leuare annonam. pro Mil. 115. a.

Libens, tis. *Non obscura est nominis huius vis: sed vsus minus increbuit apud nostros, quàm olim apud Romanos, nā hi in omnibus ijs vti solent, quæ cōtraria sunt verbo Inuitus: nos angustius multò vsurpamus Quàm verò latè pateat, à Magistro loquēdi discam.*

Iam id porrò, vtrum libentes, an inuiti dabant? amabam credo Apronium inuiti? &c. in Ver. 173. b.

Librarij *vocabantur olim, qui libros, aut quiduis describebant, quare nostris temporibus Librarios rectè*

appella-

appellaremus, quos Chalcographos, aut Typographos multi vocant.

Sed peto à te, vt quàm celerrimè mihi liberarium mittatur, maximè Graecum, qui mihi exscribat hyponemata. Ep. 265. b. a.

Lex in publicum proponitur, concurrunt iussu meo plures vno tempore librarij, descriptam legem ad me afferunt. contra Rul. 68. b.

Illas tabulas descripsi statim ab omnibus librarijs imperaui. pro Syl. 175. a.

Legi literas non tuas, sed liberarij tui. At. 96. a. (b.

Lippitudinis meæ signū tibi sit librarij manus. Att. 131.

Licet cū subiuncto modo iungebant Latini, & eadē significatione qua. Si videatur, Si placet, Si velis: vt, Verum quoniam ita Chrysogono videtur, artificium obliuiscatur & studium deponat licebit pro S. R. 26. a.

Hanc si quis partem putat esse orationis, sequamur Hermagoram licebit. de Inuent.

Totam vitam hominis rationemq, quam sequitur in philosophia, deridemus licet Ep. C. Memmio.

Clodium fregi in senatu tum altercatione eiusmodi, ex qua licet pauca degustes. At.

Vel ipsi hoc dicas licet. ibidem.

Noli vnquam de vno pede sororis queri, licet alterum etiam tollas.

Linea, *non significat versum, quod multi putant, qui versus ordine in libris conscriptos Lineas vocant: sed id quod propriè tantum notat.*

Litura. *Prorsus interijt huius nominis vis & vsus, & pro litura, id quod deletum est, quod expunctum est, consuetudi-*

Digitized by Google

consuetudine iam diuturna est receptum. Barbari etiã Maculaturam appellant. Latini verò sic sunt locuti.

Oppianicus qui digito legata deleuerat, ne lituris coargui posset, testamentum in alias tabulas transcriptum signis adulterinis obsignauit. pro Cl. 25. b.

Cùm mendum scripturæ tollatur litura. Ep. 85. a.

His igitur tabulis nullam lituram in nomen. A. Licinij videtis. pro Arch. 187. a.

Deinde in codicis extrema cera nomen infimum, in flagitiosa litura fecit. in V. 35. a.

Cur id nomen infimum in lituraq; fit. ibid.

Videtisne totum hoc nomen, coram vbi facit delatum, esse in litura? quid fuit isthic antea scriptum? quod mendum ista litura correxit? 129. b. &.

Tabulæ sunt in medio, quæ se corruptas atq; interlitas esse clamant. ibid.

Caudam illam Verris tanquam in luto dimersam esse in litura. 147. a. &.

Litura vnius nominis commotus est. pro Arch. 187. b.

Loco. pro, In loco pono, aut id cui Conduco respondet, notum satis est: sed cum significet id cui opponitur Redimo, hoc est faciendum aut curandum aliquid alicui certa pecunia committo, non satis à nostris est tritum.

Dolabella locum illum sternendum locauit. At. 220. b.

Vtiq; quæstores eam basim statuamq; faciendam, & in rostris statuendam locent. in A. 224. a.

Locare opus faciendum maxima pecunia. in V. 107. b. &

Opus quod H. S. DVX millibus faciendum locasti. 105. b.

Ance-

Digitized by Google

Inceribus cibaria publicè locantur in Capitolio. pro S. R. 27. b.

Non palam virorum funera locbantur. in V. 260. a.

Sic etiã homines se locant, qui alijs suam operã præstãt quod vulgari more dicitur, Seruire alicui pro pecunia.

Nemo enim illum ex tunc corporis spectabat sed ex artificio Comico æstimabat, nam illa membra merere per se non amplius poterant duodecim aris: disciplina, quæ erat ab hoc tradita, locabat se non minus H. S. CCC. LIII Qu. Rosc. 49. b.

Longe, Vis vocabuli non tam est retrusa, quam usus: vt Longè esse dixerunt veteres, pro Distare procul loco à loco, aut, Aliquem longè abesse.

Quàm longè est hinc in saltum vestrum Gallicanum. pro Quint. 14. b.

Isti Neruij quàm longè sint, nescio. Qu. Fr. 327. a.

Longè absum, audio serò. Ep. 21. a. & .

Cùm tam longè abfuturus essem 44. b.

Longissimè abesse ab aliquo. pro Planc. 262. a.

Longè cum quibusdam verbis iunctum, peruulgatum non est: vt,

Horũ defensio repetita quàm longè est. de D. 133. a.

Longè ad virtutem processerunt. de Fin. III. a.

In posterum quàm longissimè prouidere. Ep. 22. a.

Sol longè lateq; collucet. de N. 33. b.

Dij vim suam longè lateq; diffundunt. de D. 97. a.

Longè lateq; peregrinari. de N. 12. b.

A quo mea voluntas longissimè adhorret. in Ver. 110. b.

Multum inter se distant istæ facultates, longeq; sunt diuersæ atq; seiunctæ. de Or. 103. a.

Digitized by Google

De Quinto Fratre nihil longè recusaui. Ep. 232. b.

Cum positiuo & superlatiuo grado. Et erat huic iudicio longè dissimilis illo contentio. pro Syl. 176. a.

Longè diuersus. Top. 225. a.

Cæsaris aut longissimè diuersa ratio de D. 84. b.

Vir lōgè post natos homines improbissimus. de Cl. 185. a.

T. Corruncanus longè plurimus ingenio valuit. de Cla. 169. a.

Quod longissimè sit ab imperitorum intelligentia sensuq; distinctum. de Or. 86. a.

Longum est dicere, longius facere aliquid. Quam olim crebris sermonibus à Romanis vsurpabantur, tam nunc ab omnibus penè negliguntur: proijsq; in ore habent, Nimis longum aut prolixum esse, Totum aut omnia dicere.

Longum est dicere, sed hoc breui dicam. pro S. 5. a.

De omnibus longum est dicere. in Ver. 108. a.

Iam vt, &c. & quibus. &c. longum est mihi dicere, præsertim ad alia properanti. pro Clu 25. a.

Iam de Platonis inconstantia longum est dicere. de Na. 8. a.

Syllaba producta atq; longa. de Or. 160. a.

Non faciam longius: huc enim pertinet. de Leg. 160. a.

Non opus est exemplis hoc facere longius. de Fin. 128. a.

Nihil longius alicui esse, quam &. Non tam visitatum nostris, quam, Nullum tempus fuisse longius quàm. Cicero vero hoc modo:

Nihil ei longius videbatur, quàm dum illud videret argentum. in Ver. 208. b.

Tum ille mihi fuisse sibi longius, quàm vt me videret. E. 181. a.

Nec

Nec mihi longius est quicquam, quàm videre hominum vultus. pro R. P. 128. a.

Nec longius est quicquã, quàm vobis, quàm dextra gladium dum accommodet alter. Tusc. 219. a.

Sic pro Longus, *sæpe Prolixus ab imperitis vsurpatur, de quo in voce Prolixus.*

Lucet. *olim Latini, cum pura & integra adhuc lingua esset, dicebant: nunc verò obscuratùm adeò hoc est à barbaris linguis, vt nunquam penè à quoquam audiatur, nouum enim vocabulum Diescete pro eo finxerunt, aut, Diem esse, aut fieri, dicere consuerunt. Latini verò sic sunt locuti:*

Ad 4 Idus Octob, cũ aduesperasceret, expedito erercitu ita noctu iter feci, vt ad 3. Idus octobris cum lucesceret in Amanum ascenderem. Ep. 245. a.

Nondũ legere poteramus: nã & lumina dimiseramus, nec satis lucebat: cum autẽ luceret, &c. At. 259. b.

Sic Lucis *vocabulo diem Latini significabant, cui noctem opponebant:*

Luce noctem, nocte lucem expectas, ad Her. 35. b.

Pridie Iduum hæc scripsi ante lucem. Qu. Fr. 309. a.

Centesima lux est hæc ab interitu P. Clodij. pro Milone 120. a.

Quis audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum &c. aggredi? in Att. 244. b.

Luce palam in foro saltare. Off. 70 b.

Metellus prima luce in campum currebat. At. 56. b.

Ludibundũ aliquid facere, aut aliquò venire. *Ii ignorant quid sit, qui dicunt, Ludentem, aut ludendo aliquò peruenire, aut aliquid efficere.*

Inde austro lenissimo ad Hydruntem ludibundi permeauimus. Ep. 259. b.

Si Vulteium habebis, omnia ludibunda perficias. in V. 183. a.

Per alios multa ludibundos libidinose apud Verrem effeciſſe vidit: ad omnes eosdem patere aditus arbitrabatur. facilius vos efficiebatis ludibūdi, quæ volebatis à Verre, quod multa eius ludorū genera noratis. ibid.

Lumen, *pauci hoc nomine significant partem illam adium, qua lux hauritur, aut lucem qua ædes illustrat, quam hoc vocabulo Latini non expreſſerunt.*

M. Buculeius cum ædes L. Fuſio venderet, in mancipio lumina, vt tum erant, ita recepit. de Or. 90. b.

Quod cuicunque particulæ cœli officeretur, quamuis eſſet procul, mutata lumina putabat. ibidem.

Sic Catonis luminibus obſtruxit hac poſteriorum oratio. de Cla. 179. b.

Nec mentis aciem quibus luminibus officit altitudo fortunæ. pro R. 179. b.

Sic Lumen *appellabant, quam vulgus Candelam, qua nihil niſi materiam qua lumen præbetur, exprimit.*

Noctu lumine appoſito, experrecta nutrix animaduertit puerum. de D. 97. a.

Vos mihi in tantis tenebris clariſſimum lumen prætuliſtis. pro Syl. 74. b.

Sic Lumina *pro Oculis.*

Natura duo lumina ab animo ad oculos perforata nos habere voluit. de N. 61. a.

Democritus luminibus amiſſis, alba ſcilicet & atra diſcernere non poterat. Tuſc. 250. a.

Ille

Digitized by Google

Ille cùm nihil videret sciens, quod nefas esset, lumina amisit. pro Dom. 234. b.

M.

MAlum, intrepandi vocem in oratione hoc modo collocabant Latini.

Quænam (malum) est ista voluntaria seruitus? in A. 155. b. &

Qua (malum) est ista ratio? 228. a.

Qua (malum) stultitia fuit? pro Q. R. 56. a.

Qua (malum) ista amentia fuit? in Ver. 117. a.

Quod te malum rationis in istam spem induxit? Off. 44. a.

Manceps *significat eum qui aliquid conducit, aut redimit à populo.* (*Ver. 60. a.*

Mancipes ciuitatis pro frumento pecunias exegerunt. in

Quid ageret cœpit cogitare, si opus pupillo redimeretur, si res abiret ab eo mancipe, quem ipse apposuisset, sibi nullam prædam esse. 104. b.

Mancipium *proprie rem significat, quæ possidetur, quam multi Dominum nunc vocant. Sic. Rem mancipio dare, aut accipere, significat alij ius possidendi cedere aut accipere: quod vulgus vocat Dominum tradere alij.*

Sum enim χρήσιμον tuus, & κτῆσις Attici nostri: ergo fructus est tuus, mancipium illius. E. 108. b. &.

Attici proprium te esse scribis mancipio & nexu, meum autem vsu & fructu. 109 b.

Finge mancipio aliquem dedisse id quod mancipio dari non potest, num idcirco id eius factum est qui accepit? aut numis qui mancipio dedit, ob eam rem se vllare obligauit? Iop. 224. b. &.

Digitized by Google

Sic tibi nos ad id quod quasi mancipio dare debuimus, ornamenta quadã voluimus nõ debita accedere, quasi iure emptionis & venditionis. 229. b. (a.

Multæ sũt domus iure mãcipij & iure nexi. de Art. 247.

Cùm omnia tu iure mancipij sint, ea possis ne retinere. pro Cac. 299. a.

Res quas eum dolo malo mancipio accepisse de vario diceret. A. 1. b. item,

Lex mancipij. Quicquid in mancipio vitij fuerit, venditor si scierit, nec emptori dixerit, id præstato.

Cùm Marius ades Oratæ vendidisset, neq; seruire quandam earum adium partem ex mancipij lege dixisset, defendebam, quicquid fuisset incommodi in mancipio, id si venditor scisset, neq; declarasset, præstare oportere.

Aedes Sergio seruiebant, sed hoc in mancipio Marius nõ dixerit Off 65. a.

In ijs rebus repetendis quæ mancipij sunt, is periculum iudicij præstare debet, qui se nexu obligauit. pro Mur. 124. b.

Arma quærenda putauimus, vt esset sui iuris ac mancipij respub. Ais 285. a.

Nexorum ac mancipiorum iura. de Or. 99. a.

Mandare alicui magistratum, aut honores. pro. Concedere, non tam in vsu nunc est, quàm olim fuit. Mandare magistratum alicui existimabant. pro Mur. 142. a.

Mihi magistratũ populus Rom. mãdauit. in Ver. 242. b.

Populus mandandis magistratibus, non magis dignitatis iudex. pro Planc. 260. a.

Po-

Digitized by Google

Populus per religionem sacerdotia mandare non potuerat: contra Rull. 69. b.

Auctoritatis tantum in me est, quantum vos honoribus mandandum esse voluistis. pro Rom. 4. a.

Sic, Mandare literis, monumētis, historijs, versibus, scriptis, animis, memoriæ, *dicūtur ea, quæ conseruari volumus.*

Literis consignamus, quæ monumentis mandari volumus. Acad. 1. b.

Athenis primum monumentis & literis oratio est cœpta mandari. de Cl. 167. a.

Instituenti mihi sermonem referre & mandare huic tertio libro, quem, &c. de Or. 142. b.

Hæc monumentis annalium mandantur. pro Se. 242. a

Simia Dodoneæ improbitatem, historijs Græcis mandatam esse demiror. de D. 122. b.

Mandare versibus æternum laborem alicuius præconiū. pro Arch. 189. b.

Mandare scriptis actiones suas. Off. 33. a.

Mandare factum alicuius immortalitati. pro D. 228. b.

Socratis sermones immortalitati scriptis suis Plato tradidit. de Or. 148. b.

Percipite quæso diligenter, quæ dicam, & ea penitus animis vestris, mentibusq; mandate. in Cat. 102. a.

Quare mihi crede, & memoriæ manda. &c. E. 90. a.

Tenebris, vinculis, vetustati ad seruandum includere aut condere. *Cæsar non dubitat P. Lentulum æternis tenebris, vinculisq; mandare. in C. 120 b.*

Mandare aliqua condita vetustati. de N. 56. b.

Vitam suam fugæ solicitudiniq; mandare. in C. 101. b.

Digitized by Google

Mando, pro Relego. Dimittere aliquem ab se, & mandare in vltimas terras. pro Syl. 178. a.

Is non modo ex numero virorum exturbatur, sed etiam si fieri potest, infrà mortuos, mandatur. pro Q. 9. a.

Mano, quid proprie significet, & quibus rebus tribuatur, exempla ista facilè declarabunt.

Quæ natura fluunt atq; manant. de N. 10. a.

Herculis simulacrum multo sudore manauit. de D. 96. a

Multaq; à luna manant & fluunt, quibus animantes alantur & augescant & pabescant. de N. 36. a.

Æternis cansis natura necessitate manantibus, verum est id, quod &c. de Fat. 144. a.

Manare & fundi per omnes partes. Tus. 242. b.

Cùm serperet in vrbe infinitum malum, idq; manaret indies latius. in A. 153. b.

Homines qui terrã incolũt, interruptos ita esse, vt nihil inter ipsos ab alijs ad alios manare possit. de Sõ. 129. b

Idq; eorum nomen vsq; ad Pythagoræ manauit ætatem. Tus. 229. b.

Aliquid nisi capite manare, & eius auctoritatem non extare. pro Planc. 271. a.

Latius opinione dissemination est hoc malum, manauit non solum per Italiam, sed etiam transcendit Alpes, obscurè serpẽs occupauit multas prouincias. in C. 119. b

Manaret sermo in consilio, pecunia quandam mentionem inter iudices esse versatam. pro Clu. 321. b.

Genera quatuor, ex quibus honestas officiumq; manaret. Off 12. b. &.

Omnis honestas manat à partibus quatuor. 31. a.

Cum hoc tribus tristis à Mutina fama manaret. in A. 261. a.

Cor-

Contagiones malorum, quæ à Lacedemonijs profectæ manarunt latius. Off. 50. a.

Peccata à vitijs manant. Parad. 120. a.

Maximè. Vsus huius vocis non omnibus est notus, præsertim cum Qui, aut Cum cõiungitur, idem enim tum significat quod, Vt magis non potest: quod elegantius veteres dixerunt per Qui maximè, aut Cum maximè. Domus celebratur vt cum maximè. Qu. Fr. 311. b.

Tam sum amicus Reip. quàm qui maximè. Ep 60. b.

Quod indoctiores sic proferrent, Tam sum amicus Reipub. vt nullus maior esse potest.

Maximè quod aut Etiam nequod, pro Imprimis vel præsertim, perualgatum non est.

Ego cõsilijs tuis vsus sum, maximè quod & grauitatem in congressu nostro tenui, et ad vrbem, &c. At. 154. a.

Atq; ego me recessum & solitudinem quærere, maximè quod lictores haberem laudabat consilium. At. 158. a.

Putaui aliquid scribendum esse: eò maximè quòd ostendis te pendere animi. Att. 177. b.

Maximè quòd is locus id tẽporis vacuus esset. de F. 114. a

Et eos maximè, qui te maximè debuerunt, & plurimũ potuerunt iuuare. Ep. 6. a.

Intuemini paulisper animis iuuentutem, & maximè eos, qui &c. pro Dom. 222. b.

Quod ego cum audissem ex alijs, maximè ex meo fratre cognoui. Ep. 11 b.

Cognoscat etiam res gestas, maximè scilicet nostræ ciuitatis. Or. 207. b.

Medios vocarunt Latini, quos nunc vulgò Neutros, vt qui neutri parti in bellis aut contentionibus gerendis sunt addicti: vt,

Digitized by Google

Nam qui se medium esse vult, in patria manet: qui proficiscitur, aliquid de alterutra parte iudicare videtur. Att. 164. a. &.

Lex Solonis, quæ capite sanxit, si quis in seditione non alterutrius partis fuisset. 154. b.

Sic Media, *quæ neutra genera bonorum: hoc est, neque bona, nec mala.*

In ipsis alia interiecta & media numerabat. Ar. 45. b.

Neutra autem in medijs relinquebat. ibidem.

Iis medijs ea momenta nulla esse censuit. 33. a.

De medio, in medio, aut medium, è medio, & *varij & reconditi alicuius sensus sunt.*

De medio tollere, remouere, recedere, *significant ex conspectu hominum.* (*Her. 11. a.*

De medio tollere, id est, interficere. pro S. R. 21. b. & ad

Recede de medio, per aliam transigam. pro S. R. 37. a. &. 22. a.

Remouere aliquid de medio. in Ver. 144. a.

Sumere de medio, *pro ex ijs quæ omnibus nota erant. Verba sumpta de medio.* Or. *212. a.*

Hæc non sunt quæsita ex occulto aliqua genere literarum, sed sumpta de medio, & rebus palam per magistratus actis. pro Dom. 241. a.

In medium venire, proferre, procedere, vocare. *Germanice,* Zum vorschein bringen/herfürthun/zum augenschein bringen/kommen lassen. *Gallicè, en auant.*

Primum veniat in medium Epicuri *ratio. de* F. *51. b.*

Venire in medium & procedere in medium. de In. 67. b. in Ver. 254. a. & 144. a.

Pro-

Digitized by Google

Proferre in medium aliquid. in Ver. 71. b. &. de Fin. 80. b. & Ep. 242. b.

Vt quæ quis cogitaret, in medium proferat. Or. 118. b.

Quæstus forensis in medium proferebatur. pro Cl. 33. b.

Itaque Iudices incensi suspicione rem in medium vocare cœperunt. pro Clu. 34. a.

In medium ponere est, esse relinquere *idem valet, quod Omnium iudico, aut vsui, aut voluntatibus aliquid liberum & commune facere, aut esse.*

Tabulæ sunt in medio. in Ver. 129. b. &.

Quæ in medio posita sunt) (obscura. 60. a.

Dicendi ratio in medio posita. de Or. 86. a.

Obscenas voluptates facilcs, communes in medio sitas esse dicunt. Tusc. 246. b.

Proponere aliquid in medio. in V. 32. a.

Neminem nominabo, tantum in medio relinquã, si quis &c. pro Cœl. 47. b.

Rem in medio ponam. in Ver. 268. b.

Ponam in medio sententias philosopborum. de N. 4. b.

At hic quidem ipse & sæpe ipsum nobis, & eos, qui ante se fuerant, in medio posuit: vt cæteros & seipsum per se cognoscceremus. de In. 63. a.

E medio tollere *ea quæ iacent erigere, extollere. Cùm verbo sustulimus è medio de Or. 159. a.*

Pellere è medio. *idẽ quod De medio remouere. Hoc quidẽ deliberantiũ genus pellatur à medio. Of. 59. a.*

Memini. *Iungebant veteres hoc verbum cum præsenti tempore Infinitiui modi, eadem ratione qua cum præterito: vt, (&c. 206. b.*

Memini Pamphilum hospitem meum mihi narrare se,

Memini tibi librum afferri à Demetrio Magnete. &
125.b.

Dixi me non meminisse vllum tempus laudandi, aut locum dari: id est, datum esse Ep. 37.a

Memoria. Propria vis huius nominis satis nota in vulgus: sed cùm pro ætate & tempore vsurpatur, minus nunc vsitatum videtur: vt,

Omnia bella, quæ memoria nostra fuerunt. At. 183.b.

Nostra autem memoria Philo. pro Font. 276.b. & Tusc. 176.b.

Per longo interuallo propè memoriæ temporũq; nostrorum. contra Rul. 66.a.

Cn. Pompeius omnium seculorum omnis memoria facilè princeps. Post quam. 205.a.

Quod sacrificium nemo nisi P. Clodius, omni memoria violauit, nemo vnquam adijt. de Ar. 252.b.

Cratippus noster princeps huius memoriæ philosophorum. Off. 55.a.

Multi etiam superiori memoria pro Cor. 60.b.

Consules non modo ex memoria, sed etiam ex facie euellendi. pro Sest. 10.a.

Tanta multitudo, quanta mea memoria vnquã vlla in iudicio fuit. ibidem. b.

Quod in hac Reipub. non modò factum antè nunquã est, sed in omni memoria est omninò inauditũ. in Vat. 35.b.

Res ab nostra memoria propter vetustatem remota. de In. 42.a. (100.a.

Quia memoria sic esset proditum, quem pater, &c. Or.

Quid quod vsu patrum memoria venit? ibidem.

Memoria. pro scriptis, hoc est, monumẽtis, quibus res gestæ aut factæ comprehenduntur & conseruantur.

Digitized by Google

Istum doctum virum fuisse memoriæ traditum est. Par. 120. a.

Nam hoc memoriæ traditum est. pro Mur. (100. a.

Prodere sermonem alicuius memoriæ. de Or. 144. a. &.

Monumentum quod positum est, vt esset iudicij oppressi senatus ad memoriam sempiternam turpitudinis. pro Dom. 235. b.

Amplissimis monumentis consecrare memoriam nominis sui. Qu. Fr. 298. b.

Sed loquor de ijs quos videmus, aut de quibus memoriâ accipimus. Am. 103. b.

Merces. *Vulgo ignotum est, notari hoc nomine pensiones, quæ defundis & prædijs dantur, quos Reditus annuos insciè plerique appellant.*

Vt sumptus huius peregrinationis accommodet mercedes Archilei & Auentini. Att. 197. a.

Velim quæras ab Erote, vbi mercedes insularum. At. Mercedes dotalium prædiorũ. 243. b. (246. a. &.

Videsne igitur si amicitiã emolumento metiare summas familiaritates prædiorum pretiosorum mercede superari. de Fin. 82. b. Sic Mercedula.

Vt, constituere mercedulas prædiorum. At. 207. a.

Mereo. *Propria vis & nota huius verbi cognita illis non est, qui vtuntur Lucrari pro Mereri: vt, Operarius lucratur tresbatzios in diem, sic enim loquuntur, cùm significare volunt, ea mercede eum operam dare alijs. Hoc Latini per Merere protulerunt: vt,*

Nam illa membra merere per se non amplius possunt duodecim asses. pro Qu. Rosc. 49. b.

Roscius H. S. CCCLIII. merere & potuit & debuit. Qu. Rosc. 48. b.

Quid

Quid enim mereas, vt Epicurus esse desinas? de N. 14. b.

Quid enim mereri velis iam cum magistratum inieris, &c. quid merearis igitur vt te dicas. de Fin. 80. a.

Hinc Merere, mereri stipendia, equo, *pro Militari alicui.* (*Mur. 126. b.*

Murana adolescens patre suo imperatore meruit: pro P. Seruilius, quo tu imperatore Labiene meruisti. pro Rab. 94. b.

Clamabat se meruisse cum L. Precio. in Ver. 268. b.

Meruisse stipendia bello pro Mur. 126. b.

Assellus merens stipendia de Or. 132. b.

Mereri stipendia. pro Cal. 39. a.

Bene aut malè merere, aut mereri de aliquo, *vsu satis trita.*

Metior *quid significet, planum est: sed mouendi indoctiores hic sunt, ne Mensurare, quod barbarum est, dicere assuescant: neq; item mensurator, pro quo Cicero Metator. Decempedator & decempeda: sed Metator potius eorum erat, qui castris locum & spacium designabant, posteriora verò duo Latinè notant, quæ imperiti inscitè efferunt per Mensuratorem: vt,*

Saxa peritus metator vrbem iam decempeda sua diuiserat. in Acad. 260. a.

Qui cum Architectus & decempedis villas multorum hortosq; peragrauit. pro Mil. 115. b.

Solis magnitudinem quasi decempeda metiri. Ac. 32. a.

L. Antonius æquissimas agri publici & priuati decempedator. in A. 255. a.

Mico. *Cicero hoc verbum quoq; venis & artorijs attribuit, quarũ motum alij potius per pulsare expresserũt:*

Vt, *Iam*

Iam venæ & arteriæ micare non desinunt. de N 30. b.

Mihi. Latini sæpè non significationis, sed orationis implendæ causa vtuntur, idq; eleganter: quod & nostra lingua sæpe quoq; imitamur.

Tu mihi cũ in circulo decipiare aduersarij stipulatiuncula, ego tibi vllam causam maiorem committendam putem? de Or. 99. a.

Tu mihi cùm in prouincia tam malè te gesseris, hic tibi perfugium speres futurum. in V. 93. a.

Hinc mihi afferunt mediocritates. Tusc. 206.

Sic enim tinctus mihi literis, &c de Or. 116. b.

Is mihi etiam gloriabitur, se omnes magistratus sine repulsa assecutum. in P. 79. b.

Is mihi etiam quæritur. in V. 107. b. &.

Tu mihi ita defendas? 113. b.

Quas tu mihi intercessiones, inquis? in Acad. 157. b.

Tu mihi id arripis? quod pro Mur. 127. a.

Tongyllum mihi eduxit quem &c. in C. 105.

Quid mihi damnatos ambitus colligitis? pro Cl. 41. a.

Nouem tibi orbis. connexa sunt omnia de Som. 128. b.

Id monstrum sibi ipsum est. de Ar. 249. b.

Mille substantiuum, singulari numero non tam vsitatum est, quàm plurali. Cicero tamen vtroq; numero eodem modo est vsus.

Septa cingemus excelsa porticu, vt mille passuum conficiatur. Ar. 66. b.

Quo in fundo facilè mille hominum versaretur. pro Mil. 111. a.

Qui mille mod ûm dedisset, H.S. VIII. millia dare coactus est. in Ver. 193. b.

Scuto.

Digitized by Google

Scutorum in ludo M. fuerunt. Ar. 11. b.
Mille talentûm accessionem facta esse. pro R. P. 127. b.
Imagines mille verborum. ad Her. 23. a.
Hic numerus est hominum mille XXX. Ar. 138. a.
Quis vnquam in vllo lano inuentus est, qui L. Antonio mille nummûm ferret expensum. in A. 208. a.
Minus. Quemadmodum Plus & amplius variis casibus iunguntur, ita quoq; Minus: sed vulgare nunc nõ est, cùm nominatiuus consequitur: vt,
Iussit, vt quæ statuæ C. Verris ipsius & patris & filij essent, eas quæstores demoliendas locarẽt: dũq; ea demolitio fieret, senatores triginta nõ minus adessẽt. in Ver.
Sic alio modo Minus pro Pauciores.
Cùm si vno minus damnaret, condemnari reus non posset. pro Cæcin. 290. a.
Miscere, & dare bibere dixerunt veteres, quod nunc à multis per Infundere, Dare potum, Propinare etiam ab ignaris significationis eius verbi exprimitur.
Qui alteri misceat mulsum, ipse non fruiens. de Fi. 67. b.
Post deinde quod iussi ei date bibere. Terent. in And.
Bis in die id faciet, meridie bibere dato Ca. de Re rust.
Miseratio, pro Misericordia & Commiseratione pauci quotidiano sermone vsurpant.
Miseratione mens iudicium permouẽda est Or. 209. a.
Tua illa pulchra laudatio, tua miseratio, tua cohortatio. in A. 177. b.
Odia incitantur, & miseratio nascitur. Part. 234 b.
Non fuit hæc sine meis lacrymis, non sine dolore magno miseratio. de Or. 126. b.
Miserationib. & communibus locis vti. de Cla. 171. b.

Quem

Quem enim nostrum moriens Epaminondas non cum quadam miseratione delectat? Ep. 68. a.

Miseror, aris, *Commiseror*) (*Invideo.*

Non queo satis huius euentum fortunamq; miserari. pro Mur. 137. a.

Quare quid inuidendum Murena sit in hoc praeclaro Consulatu, non video: qua miseranda sunt, vos perspicere potestis. pro Mur. 145. a.

Mitto, *Sæpe Cicero hoc verbo vsus est eodem modo quo* Omitto, *cum ea significat, qua commemorare noluit. Quod cum varius nunc à pleriſq; fiat, adiungendum aliis, qua negliguntur vulgò.*

Mitto prælia, praetereo pro Mur. 132. a.

Mitto de amissa maxima parte exercitus. in P. 89. b.

Mitto illam fugam, &c. cætera per occupationem. At. 115. a.

Mittere sanguinem, *dixerunt Romani quod multi inscitè Græco more nunc proferunt per phlebotomare, qui verò paulo melius loqui volunt, Secare venam dicunt: quod verbo Incidere Cicero protulit.*

Appius ἐξαφαιρέσεως prouinciam curarit, sanguinem miserit, quicquid potuit detraxerit, mihi tradiderit enectam, & προσαναιρεθομένην. At. 84. a.

Vocem mittere, & iacere, *ac* Mittere ridicula, *pro Dicere: non tam nobis vsitatum, quàm olim Romanis fuit.*

Vocem pro Rep. nemo misit. pro Sest. 12. a.

Vox de quæstura nulla missa est. pro Flac. 14. 7.

Iacere ac mittere ridicula. Orat. 205. a.

Missum facere *aut* esse aliquem *significat eum qui*

Digitized by Google

aut in nostra potestate, aut nobiscum est, à nobis dimittere.

Aequum est me à te impetrare, vt cohortes quæ ex Piceno venerunt, missum facias. At. 230. b.

Iurauitq; se illum interfecturum, nisi sibi iusiurandum dedisset, se patrem missum esse facturum. Off. 7. 4. b.

Easq; legiones bello confecto missas fieri placet. in At. 205. a.

Quibus de causis mihi fieri debeant. Ep. 113. a.

Duo præfecti fabrûm Pompei, qui in meam potestatem venerunt, & à me missi sunt. At. 141. a.

Et eum statim missum feci. ibidem.

Qui cùm iudicatum non faceret, addictus Hermippo & ab hoc dictus est, postea missus. pro Flac. 156. b.

Dicebat quisq; quos missos sciret esse. in Ver. 256. a.

Remotis, siue omninò missis lictoribus. At. 134. b.

Missam facere rem aliquam *idē valet quod* Omittere. Prætermittere, Dimittere.

Sed hac missa faciam, quæ iā facta sunt. pro S. R. 40. a.

Qui voluptatibus ducuntur, missos faciant honores. pro Sest. 26. a.

Hos agros missos facio. in Ver. 256. a.

Missos faciant patronos, ipsi prodeant. Orat. 219. a.

Moderor, *accusatiuo iunxerunt veteres æquè ac datiuo. Quod cùm rarius nunc accusandi casui attribuunt, auctoritate Ciceronis studiosi ad verum vsum adducantur.*

Causa quibus ratio moderatur. Tusc. 242. a.

Oratio sine vinculis sibi ipsa moderatur. de Or.

Lucro moderatus est in testimonio dicēdo religioni suæ. pro Flac. 162. b.

Audi-

Digitized by Google

Auditorum aures moderantur oratori prudenti. Par. 231. a.

Sentio iudices moderãdam mihi esse iam orationi meæ, fugiendumq; vestram satietatem V. 169. b.

Moderari verò animo & orationi, cùm sis iratus, non mediocris ingenij est. Qu. Fr. 297. b.

Te hortor, vt omnia gubernes, ac moderêre prudentia tua. Ep. 21. a.

Moderari nauim ex scapha. de In. 51. b.

Sententiam aliquam tanquam nauigium aliquod ex Reip. tempestate moderari. pro Cor. 67. b.

Moderari verba. pro Flac. 148. b.

Tibicines, ijq; qui fidibus vtuntur, suo, non multitudinis arbitrio cantus numerosq; moderantur. Tusc. 248. b.

Tempus dicendi prudentia et grauitate moderabimur. de Or. 131. b.

Moderari regionem. de Nat. 12. a.

Modicum, & Modicè, non significant solum Paucum & Parum: sed etiam, quod multi nesciunt, Mediocrè & Mediocriter, Moderatè: quod exempla ipsius Ciceronis planius declarabunt.

Hæc ipsa nimia in quibusdam futura non fuerunt, nisi quædam essent modica natura. de Fin. 131. b.

Quæ in patribus aguntur, modica sunto, id est, modesta atq; sedata. de Leg. 162. a.

Si modò temperatis escis modicisq; potationibus est affectus. de D. 204. a.

Sed tamen modici fuimus in apotheosi. At. 57. b.

Vtendum est exercitationibus modicis. de Sen. 84. a.

Genus dicendi subtile, modicum, vehemens. Or. 203. a.

Actio iactatione corporis modica. Ora. 204. b.
Item modica Interualla, A principio enim coniurationis vsq; ad reditum nostrum, videtur mihi modicum quoddam corpus confici posse. Ep. 69. b.
Modicè. Nos agemus omnia modicè. Ep. 259. b.
Quanquam à me de ea timidè modiceq; dicetur. pro Syl. 182. a.
Modicè & scienter vti aliquare. de Or. 96. a.
Modicè ferre aliquod malum. de Fin. 58. b.
Sed quoniam is fortasse arbitraretur, me hanc Remp. non putare, si perpetuò facerem: modicè hoc faciam, aut etiam intra modum.
Modò. cùm varietatem & inconstantiam notet, vulgare minimè est, præsertim cum non iteretur.
O Academicã volaticã, modò huc, modò illuc At. 212. b.
Modò huc, modò illud audire. ad At. 30. b.
Carneades modò ait hoc. modò illud de D. 93. b. &.
Modò hoc, modò illo modo affici. 127. b.
Modo vnum, tum autem plures. N. 8. a. b.
Modò mundum, tum mentem putat. 9.
Modo egens, repentè diues. in A. 143. a.
Modus. Latini hoc nomine significabant, quod Barbari musici Tactum, aut Mensurã in cantu vocant. præterea ipsum cantum & canendi concentum ipsum.
Non sunt in oratione tanquam tibicini percussionũ modi, sed vniuersa comprehensio. Or. 216. b.
Carmen & rebus & verbis et modis lugubre. Tus. 200.
Vt in musicis numeri, & voces, & modi, de Or. 100. b.
Surdus varietates vocum, aut modos noscere nõ potest. de D. 120. a.

Anti-

Antiquus vocū modus, & varij cāndi soni. de Le. 177. b.
Oculos, ceruicesq; pariter cum modorum flexionibus torquent. ibidem.
Pressi & flebiles modi. Tusc. 171. a.
Momentum varia hoc nomen significat, sed in nullo ferè sensu notum est in vulgus: quod vt è tenebris reuocetur, varias notas explicabimus, vsumq; eius ostendemus: & in primis idem valet, quod Punctum.
Omnia momenta obseruabimus, neq; vllum prætermittemus tempus tui iuuandi. Ep. 58. b.
Nec vllo minimò momento plus ei vitæ tribuo, quam Stoici. de Fin. 145. b.
Minimis momentis maximè inclinationes temporum fiunt. in A. 199. b.
Paruis enim momentis multa natura aut assingit, aut mutat, aut detrahit. de D. 195. a.
Omnia ex alia parte collocata vix minimi momenti instar obtinent. Offi. 54. a.
Sæpè etiam notat hoc nomen pondus aut vim, & vt Barbari dicunt, valorem qui est in rebus: vt, Id est maximi momenti & ponderis. in Vat. 30. b.
Ad vnam quamq; rem existimandam, momentoq; suo ponderandam. pro Fon. 278. b.
Cato diligentissimè perpendens momenta officiorū omnium. pro Mur. 124. b. &.
Quæstura vtriusq; propemodum pari momento sortis fuit. 128. a. (47. b.
Paria in contrarijs partibus rationū momēta. Acad.
Non semper ex ijsdem argumentorum momenta sunt. Or. 201. a.

Hoc nihil habet momenti. de Fin. 72. b.

Ita sunt in plerisq; contrariarum rationum paria momenta. Acad. 31. b.

Petunt aliquid publicani: caue quicquam habeat momenti gratia. pro Mur. 139. a.

Hac res nullam habet mementum ad beatam vitam. de Fin. 117. a.

Ne minimi quidem momenti ad summum bonum adipiscendum. ibidem.

Qui ad appetitionem rerum esse in his momenta diceret. ibidem.

In his momenta sunt maxima ad beate viuendum. de Fin. 133. a.

Hoc plus aut ad beatam, aut ad miseram vitam affert momenti. quàm eorum vtrumuis. de Fin. 60. b.

In Repub. permagni momenti est ratio atq; inclinatio temporum. in V. 272. b. (49. b.

Astra forma ipsa figuraq; sua mẽta sustinent. de N.

Occasionem aut mutationem quoq; significat: vt, Non enim ignoras quanta momenta sunt in Rep. temporum Brut. 90. b.

An ignoratis cætera vectigalia perleui sæpè momento fortunæ inclinatione temporis pẽdere. cont. Rul. 82. a.

Mordicus auferre auriculam alicuius. *Hunc & similes loquendi modos Barbari, qui dicunt Demordere, ignorant. Cic. verò & alij auctores non Demordere, sed hoc modo sunt locuti.*

In vrbem introisset, ad inimicitias res venisset, cum Asernino Samnite Pacidianus comparatus videret: auriculam fortasse mordicus abstuliisset. Qu. Fr. 324. a.

Mora-

Digitized by Google

Morari aliquid aliquem, aut aliquam rem tuitum non est: nam Impedio pro Moror vulgus vtitur.
Si quid eum vel impediet, vel remorabitur. Ep. 93. b.
Multa enim in Asia dicuntur morari. At. 182. b.
Si me nauigatio non morabitur. Ep. 250. a.
Tamen legatorum nomen belli celeritatem morabitur. in A. 199. b. (Ep. 27. b.
Curtius cogitat dibaphum, sed eum infector moratur.
Libri ad Varronem morabantur. At. 212. a.
Si modò meo casu Reipub. periculum morari possum. Ep. 148. b.

Moueo. Propria vis verbi nota est, sed quadam forma loquēdi minus sunt vsitatæ omnibus, vt Loco, tribu, senatu, possessionibus, Mouere se loco, aut ex aliquo loco.
Vrgere illi, vt loco nos mouerent. Qu. Fr. 308. a.
Mouere aliquem senatu pro Clu. 42. b.
Post quam ille Canusio mouerat. At. 134. b.
Sed moueri possessionibus, amicissimis sedibus ac dijs penatibus, negant oportere. cont. Rul. 77. a.
Vt veros haredes moueat, in eorum locum ipse succedat. Off. 67. a.
Ne te moueas ista tam infirma valetudine. E. 77. b.
Ego me decumano moui ante diem. At. 60. (209. a.
Mouere castra ex aliquo loco, & vasa colligere. in V.

Multo. Cum cōparatiuo iunctum vulgare est, sed cum Superlatiuo non item, quis enim de vulgo sic loquitur?
Quanquam mihi semper frequens conspectus vester multò iucundissimus est visus. pro Pom. 4. a.
Magna verò multò maxima pars eorum, qui in tabernis sunt. in Cati.

Magnò ac multò maxima parte, nō modo vtilitatis sed & dignitatis atq; imperij caruit pro Pom. 4. a.

Nam cum omnis arrogantia odiosa est, tum illa ingenij atq; eloquentiæ multò molestissima. in Ver. (ib.

Qui agri Acunensis multò maximā partem possidēt.

In ciuitate totius Siciliæ multò maxima. ibid.

Quæ pars sine dubio multò maxima est. de Or.

Multus, a, um, *significantur nonūnquam quædam hoc verbo à Latinis, quæ à nostris prorsus negliguntur, vt, Multum esse in aliqua re, pro eo quod vulgò dicitur, Nimis prolixum esse aliquem.*

Accius in orationibus multus & ineptus ad multam impudentiam. de Leg. 154. a.

Antipatrumq; qui multus in eo fuisset, reprehendebant. Acad. 5. b.

Qui in aliquo genere aut inconcinnus aut multus, is ineptus dicitur. de Or. 110. a.

Nolo hac in re multus videri. de N 49. b. (44. b.

Theophrastus est multus in laudāda magnificentia. Off.

Ne in re nota & peruulgata multus & insolens sim. de Or 141. b.

Sic Multum esse aliquid *aut* Multi existimari, *pro, Magni æstimari, quoq; apud Cicer. vt,*

Nomen nostrum multum est in his locis Epist. 23. a. nō nulli dum operam suam multi existimari volant, volitant. de Or. 118.

Multa nocte fieri aliquid, *pro eo quod dicimus, Valdè sero, valdè vesperi.*

Multa nocte veni ad Pom. Qu. Fr 310. b.

Munire viam ad aliquid, aut in aliquem locū,

pro

pro Facere, & Tutam reddere, per uulgatum non est.
Munire, sibi tantã viã ad retinendas opes. At. 15. b.
Qui primum tibi munisti ad te audiendum viam. de Or. 127. b.
Munire sibi viam in cœlum. Tus. 155. a. Sic,
Munito, Nunc quam viam munitet, quod iter affectet, videtis. pro S. R. 42. a.
Mutari ciuitate aliquem, pro alterius ciuitatis ciuem fieri, & commutare ciuium ius, uulgare genus loquendi minimè est. sic tamẽ Cicero est locutus:
O iura præclara, atq; diuinitus iam inde à principio Romani nominis à maioribus nostris comparata, ne quis nostrum plus quàm unius ciuitatis esse posset (dissimilitudo enim ciuitatum uarietatem iuris habeat necesse est) ne quis inuitus ciuitate mutetur, neue in ciuitate maneat inuitus. pro Cor. 61.
Vt & ciuitate illum mutatũ esse fateretur, & ius ciuitatis bonore dignissimum iudicaret. pro Cor. 63. b.
Mutare ciuitatem aliquam, idem, ibid.
Mutuor, quoniam uulgus ignorat uim huius uerbi, ea pro eo, quotidiano sermone usurpat, quam apud optimos Latinæ linguæ auctores nusquam extent, ut accipere mutuum aut mutuo: quod Cic. Sumere mutuũ dixit, non accipere. Nunquam uerò neq; mutuo dare, neq; sumere, neq; accipere, ut recentiores: sed mutuũ: ut, Frumentum mutuum dare, Sumere pecuniam mutuam: non mutuo dare aut sumere aliquid.
Cùm abũdare debeam, cogor mutuari. Att. 245. b.
Tu quicquam ab alio mutuaris. Qu. 326 Fr. b.
Age à Cælio mutuabimur. At. 103. b.

Mutuemur hoc quoq; verbum. de N. 44. a.

Quæ sunt oratori cum illis communia non mutuor ab illis. de Orat. 89. b.

A viris virtus nomen est mutuata, Tusc. 184. b.

Mutuus, a, um, *Ille mihi H. S. quatuordecim non reddit, quæ dedit eius filio mutua. At. 265. b.*

Dare pecuniam mutuam alicui. 171. b.

Dare frumentum mutuum alicui. contra. Rul. 82. b.

Sumere pecunias mutuas. in V. 81. b. in At. 229. b. & Brut. 91. a.

N.

NArro. *pro confirmo & dico, peruulgatum non est.*

Narro tibi, Quintus exultat lætitia. Att. 247. b.

Narro tibi planè, relegatus mihi videor, posteaquam in Formiano sum, &.

Narro tibi loca, venusta sunt. 246. a.

Narra mihi, reges Armenij patricios salutare non solent? At. 26. b.

Natu. *Obseruandum est, in usu huius vocis, non solum dici, Minor aut minimus, aut Maior, maximus natu: sed Grandis natu quoq; pro Sene: vt,*

Grandes natu matres, in V. 262. a. &.

Grandis natu parens. 91. b.

Non admodum grandis natu, sed tamen ætate proiectior. de Sen. 79. a.

Nauo. *Omnino hoc verbum nunc ab indoctioribus negligitur, & quæ sit eius vis ignoratur, significat enim id, quod vulgari more dicitur, Opere ipso & effectu aliquē iuuare, aut aliquo magno conatu aliquid præstare, aut Operam dare alicui.*

Vti-

Vtinam aliquod in hac miseria. Reip. πολιτικὸν opus efficere & nauare mihi liceat. At. 147. a.

Nemo est tam afflictus, qui nihil aliud studeat, nisi id quod agit, nō possit nauare aliquid & efficere. E. 79. b.

Equidem iam mihi videor nauasse operam, quod huc venerim. de Or. III. a.

Tibi omnes nauare operā & studium volunt. At. 277. b.

Qui etiam si suffragandi studia non nauant, tamen afferunt petitioni aliquid. Qu. de Pet. 207. b.

Quā vellē Bruto studiū tuū nauare potuisses. At. 140. a.

Petitiones quidem tuæ ratio mihi semper explorata, sed tamen operam nauare volebam. Ep. 250. b.

Et si minus in curia atq; in foro, ac in literis & libris, vt doctissimi veteres fecerunt, nauare Reip. & de moribus ac legibus scribere. Ep. 127. a.

Sed si me audiant, nauent aliam operam, aliam iueant gratiam. pro Cæl. 52. a.

Nauare operā alicui, atq; eè sese venditare. pro D. 243.

Nauare operam Reip. 156. b.

Qui nauarat miles operam imperatori. de Cla. 191. a.

Ne, varij vsus est, de quo copiosè & planè in lib. de Particulis. Sed genus hoc loquendi, Ne plura, Ne multis, Ne longum faciam, non ita vsitatum est nostris hominibus, vt olim fuit Romanis, qui potius omisso verbo, dicebant, Ne multis, Ne plura, quam Ne plura dicam, Ne multis agam.

Ne multa, perquiritur à coactoribus, inuenitur ea serrula, &c. pro Clu. 55. b.

Si peccat, magis ineptijs, quàm improbitate peccat, sed ne plura. Ep. 202. b.

Digitized by Google

Ne multa, nihil me in illo itinere praeter conscientiam meam delectauit. Att.

Et ne longum sit, omnium vicinorum summam esse in hunc beneuolentiam confirmamus pro Clu.

Sic Ne dicam dicebant Latini, cum id maximè efferebant, quod his verbis. Ne tace. e velle simulabant: vt, Doleote in tam leues: ne dicam, in tam ineptas sententias incidisse de N. 13. a.

Plerique peruersè, ne dicã impudenter, volũt. Am. 241. a.

Gallia Bruti nutum ipsum, ne dicam imperium sequitur in A. 241. a.

Abfuit simul cum reipub. ne dicam maxima cum dignitate. pro Dom. 230. b.

Nedum: non modo, quo minus.

Epistola nostra tantũ habẽt mysteriorũ, vt eas ne librarijs quidẽ ferre cõmittamus, ne dũ cuilibet. At. 67. a.

Tamen in scelere religio non valeret, nedum valeat id quod, &c. pro Dom. 241. a.

Homo priuatus vix facilè sese continet, &c. nedum isti non conquisituri sint aliquid sceleris contra Rul. 58. b.

Item imò vero etiam hoc magis: vt Me vero nihil istorum ne iuuenem quidem mouit vnquam, nedum sene. Ep. 143. a.

Vix in ipsis tectis frigus vitatur, nedum in mari & via sit facile ab esse ab iniuria temporis. Ep. 219. a.

Ei non permitterem, vt illud faceret, &c. de In. 259. a.

Optimis temporibus non potuerunt, &c. nedum his tẽporibus pro Clu. 37. b.

Nec doctis de ijs quae copulantur, & coniunguntur, dicitur.

Vide-

Videtis ne quanta series rerum sit atq; vt ex alio alia nectantur? de Leg. 166 b.

Quid nō sic ex . . ectitur, vt non si vnam literam moueris, labens omnia, Acad. 6. b de Fin. 105. b.

Cum causa causa nexa rem se gignit. de D. 106. b.

Ex hoc genere causarum fatum à Stoicis nectitur. Top. 225. b.

Nefas esse habere aliquid pro non licere, non satis increbuit.

Tibi licet, mihi nefas est obliuisci? Ep. 25. 6. a.

Illi verō dicebant id sibi nefas esse. in V. 217. a. (70. b.

Mercurius quē Aegyptij nefas habent nominare. de N. 70. b.

Cœlius putabat nefas esse publicanū iudicare cōtra publicanum. pro Flac. 148. a.

Si sceleratos interfici nefas esset. pro Mil. 103. a.

Idq; ab ijs nefas est decretum. Ac. 8. a & 7. b. (79. b.

Nefas dictu est, miserā fuisse talem senectutem. de Sen.

Nefas est, legi non obtemperare. de In. 79. a.

Is cui nihil vnquam nefas fuit, nec in facinore, nec indicio. pro Mil. 115.

Negantia & aientia. Cicero appellat, qua respondemus *Dialectici affirmatiua & Negatiua: vt,*

Deinde adduni coniunctionū negantiam sic. non si hoc est, & illud: hoc autem non sequitur, illud. Top. 225. b.

Nemo homo, Non nemo, Vnus nemo *dixerunt Latini, quod nostri homines ignorare videntur, cum nunquam sic loquantur.*

Per biduum nemo hominem bonum cognouit. de N. 45. a.

Non nemo etiam in illo sacrario Reip. in ipsa inquā curia non nemo hostis fuit. pro Mur.

Cùm

Cùm esset nou nemo in senatu, qui diceret, non oportere. pro Pom.

Vt non nemo putaret. pro Cor.

Nam quod fortasse non nemo vestrum audierit istum à Syracusanis publicè laudari. in Ver.

Vnus omnes partes artis consequi nemo potuerit. ad Her. 25. b.

Nepos *Latinè non cognatum aut consanguineum significat, quemadmodum vulgus putat: sed solum eum qui ex filio aut filiâ natus est.*

Metellum multi filij, filiæ, nepotes, neptes in rogum imposuerunt. Tusc. 166. a.

Qui nepos avum in discrimen captis adduxerit. pro Deiot. 144. a.

Ex filia nepos. de Clar. 189. a.

Sumitur tamen & pro dissoluto, & perdito, vt aliquot in locis apud Ciceronem videre est.

Non sum nescius, *modus loquendi Latinus fuit, qui nunc tritus parum est.*

Iratum te regi Deiotaro fuisse, non erat nescij. pro Deio. 145. a.

Non sum nescius, Crassi, ista inter Græcos dicis solere, de Orat 88. b. &.

Non sum ignarus, quibus rebus. 92. a.

Neq; tamen hæc cùm scribebam, eram nescius, quantis oneribus premerer. Ep. 67. a.

Non eram nescius, Brute. de Fin. 49. a.

Non sum nescius, quantum, &c. ad Her. 21. a.

Huius tu, ne forte sis nescius, Dolabella me sibi legauit ad 4. Non. April. Att. 143. a.

Nihil-

Digitized by Google

Nihildum, *pro* Nondum, *aut* nihil tum. *Latinæ consuetudine vsurpatum olim, nunc verò ab vsu prorsus intermissum.*

Brundusio nihildum erat allatum. Att. 135. b.

A te nihildum certi exquire. Att. 109. b.

Eum nihildum suspicantem ad me vocaui. in C. 112. a.

Summatim adhuc ad te, nihildum. n. ab Albo. At. 240. b.

Nomen *quid propriè sit, notum est satis: sed significabant quoq; Latini hac voce id, cuius causa alicui pecuniam credebant, aut causas ob quas, & personas quibus dedissent, nominibus notabant: quos Articulos vulgò vocant, appellant enim Articulum, quo in expensarum libro tāquam in capite aliquo certo credita pecuniæ continentur.*

Homo stultissime & amentissime, tabulas cum conficeres, & cum extra ordinaria pecunia crimen subterfugere velles, satis ee elapsurū omni suspicione arbitrabare, si quibus pecuniam credebas, ijs expensum non ferres, neq; in tuas tabulas vllum nomen referres; cum tot tibi nominibus acceptum Curtij referrent? quid proderat tibi te expensum illis non tulisse? in Ver.

Cum aris alieni aliquantū esset relictum, quibus nominibus pecuniā Romæ curari oporteret. pro Qu. 3. a. &c.

Moritur C. Quintus, qui tibi vt ais, certis nominibus grandem pecuniam debuit. 6. b.

Nam aut bone nomine centesimis contentus erat, aut nō bono quaternos sperabat. 21. 83. b.

Non refert parua nomina in codicem, imò omneis summas. pro Qu. R. 45. b.

Leue hoc nomen H. S. CCCLIII. sum? ibidem.

Ego

Digitized by Google

Ego sum assecutus, vt bonum nomẽ existimer. Epist. 63.

Nomen erat sestertijs XXX. 75. b. (b. &.

Et si nomina iam facta sunt, vel induci, vel mutari possunt. Att. 228.

Caninius nomina facit, negotium conficit. Off 63. b.

Vtrum igitur me conturbare oportet an cæteris cum cuiusq; dies venerit, hoc nomen, hoc vrget. nunc cum petitur, dissoluere. pro Plan. 173. b.

In nominibus esse & in tabulis deberi. Topic. 222. a.

Pecuniam alicui esse in omnibus nominibus & numeratam non habere. in V. 238. a:

Exigere nomina sua in V. 81. a.

Nominatim, *idem quod* Singulariter *cui* Generatim, *opponitur: vt,*

Non nominatim, sed generatim proscriptio est informata. At. 173. a.

Nubo. *Sunt quadam loquendi formæ huius verbi neq; nostris notæ neq; à vulgo Grammaticorum notatæ, nam non solum dixerunt* Nubere alicui, *sed cum aliquo, & in domum alicuius.*

Parthorum filius, quo cum esset nupta regis Armeniorum soror. Ep. 243. a.

Viri, cum quibus nuptæ erant. in V. 231. b.

Cum mulier fuisset nupta cum eo, cui connubij iure non esset. Top. 222. a.

Cui ex amplissimo genere in amplissimam familiam nupsisses. pro Cæl. 44. b.

Mulier in familiæ luctum atq; in priuignorum funus nupsit. pro Cl. 57. b.

Numero, *pro* Soluo, *vt vulgus loquitur,* Satis facio pecuniæ

pecuniæ, quam debeo, veteres vsurparunt: nos Dare pecuniam magis, quàm numerare, triuimus.

Numerare stipendium militibus. in P. 98. b.

Exponere & numerare pecuniam alicui. At. 70 b. &.

Nam numeratum, si cuperem, non erat. 76. b.

Si prætor dedit, à quæstore numerauit. pro Flac. 155. b.

Postridie rogarũt eũ, cui numerare iuberet. Tus. 246. b.

Atticus pecuniam numerauit de suo. At. 262. a.

Numerus *Aestimationem, aut locum sæpe Latini hoc nomine significarunt: vt, Esse in numero aliquo. Venire in numerũ: quibus modis nostra ratio vtuntur.* (a.

Quos aliquo videor in numero oratorũ esse. de Cla. 174.

Esse in aliquo numero Orat. 217. a.

Esse aliquo numero Ep. 17. b.

Esse in nullo numero Or. 162. b. Qui nullo in numero oratorum fuit. de Clar. 175. a.

Cum is tibi parentis numero fuisset. in V. 64. b.

Eo numero & loco. in V. 135. b.

Quidã in oratorũ numerũ venire possunt. de Or. 94. b.

Is in aliquẽ patronorũ numerũ peruenerat. de Cl. 187. a.

Is aliquem numerum obtinebat. de Cla. 180. a.

Errantes stellæ numerũ deorum obtinent. de N 69. b.

Magnus numerus frumenti, vini, peruulgata non sunt.

Magnus numerus frumenti. pro Plan. 272. b.

Mellis vix maximus. in V. 144 b.

Tantus frumenti pecuniæq; numerus. in V. 171. a.

Maximus vini numerus fuit. in A. 173. a.

Numerus. *Mensuram qua metimur, aut modos in cantu, aut voces in oratione Latini hoc nomine notarunt*

Bar

Barbari in cantu Tactum & concordantiam & conuenientiam vocant.

Quicquid sub aurium mensuram aliquam cadit etiam si abest à versu, numerus, qui Græcè ῥυθμὸς dicitur. Or. 203. a.

Vt in musicis numeri & voces & modi. de Or. 100. b.

Numerus in cantu. de Leg. 158. a.

Vt in fidibus, si nullæ earum ita contentæ numeris sint, vt concentum seruare possint: omnes æquainconsentæ sunt. de Fin. 123. a.

Explere numeros & conficere versus, eius est qui fidibus vtitur. Acad. 7. a.

Auribus hominum vocem natura modulatur ipsa: quod geri non potest, nisi ineſt numerus in voce: numerus autem in continuatione nullus est, distinctio & æqualium & sæpe variorum interuallorum percussio numerum conficit. de Or. 610. a. &.

Numerum in cadentibus guttis, quod interuallis distinguuntur, notare possumus ibidem. (214. a.

Isocrates verbis solutis numeros primus adiunxit. Or.

Modus & numerus in pede. Or. 216. a. &.

Histrio astrictus certa quadam numerorum moderatione & pedum. 107. b.

Nuncius. *Si ab optimis Latinæ linguæ auctoribus loqui discere velis, quod recentiores quidam, & omnes illiterati Nuncium neutro genere vocant, hoc est, rem quæ nunciatur, id tu masculino genere proferes. nam sic non Cicero solum, sed & ante eum, & sua ætate omnes sunt locuti: vt,*

De Qu. Fratre nuncij nobis tristes, nec varij venerant. Ast. 47. b.

Cum

Cum graues de Parthis nuncij venirent, perrexit in Ciliciam. At. 79. a.

Nolite per deos immortales hunc illi acerbum nuncium velle deferri, vt audiat, &c. pro Cor. 68. a.

Quidam boni nuncij, non optimis tamen auctoribus. At. 103. a. &.

Quidam boni nuncij me Theſſalonicæ tenebant. 44. a.

Triſtes de Bruto nuncij afferebantur. ad Brut. 90. b.

At ex hoc vectigali nunquam malus nuncius auditus eſt. contra Rul. 82. b.

Item obſeruandum eſt, Nuncios eos non eſſe vocandos, quorũ munus eſt literas ferre, ſed Tabellarios. Nuncij mandata tantùm perferebant.

Philoxenus non modo nullus venit, ſed ne per literas quidem, aut per nuncium certiorem facit me quid egerit. At. 184. b.

Domeſticarum rerum tuarum habes & ſcriptores & nuncios. Ep. 19. a. item.

Cæſarem quidem improbiſſimis literis ac fallacibus interpretibus nuncijsq; corruperunt.

Optatiſſimi nuncij & literæ venerunt in A. 261. b.

Eſt non dubitabam, quin hanc epiſtolam multi nuncij, fama denique ipſa eſſet ſua celeritate ſuperatura: tamen exiſtimaui, &c. Quin. Frat. 289. b.

A Cæſare hoc ipſo C. Panſa mihi nuncium perferente conceſſos faſces laureatos tenui. pro Liga. 138. a.

Is qui vna die, vno nuncio, atq; vna literarum ſignificatione ciues Romanos necandos trucidandosq; denotauit. pro Pom. 5. a.

Meis literis, meis nuncijs, meisq; cohortationibus omnes

ad patria præsidium excitaui. l. A. 262. a.

O.

OBdurescere ad, aut contra aliquid, *modus loquendi Latinis vsitatus, nostris non item.*

Sed iam ad ista obduruimus, & humanitatem omnem exuimus. Att. 204. b.

Nisi diuturna desperatione rerum obduruisset animus ad dolorem nouum. Ep. 26. b.

Obdurescunt enim quotidie magis ad vocem tributi. ad Brut. 289. a.

Obduruisse q. se contra fortunã arbitrantur. Tusc. 205. a.

Obeo *Sublatum omninò hoc verbum de lingua Latina videtur: ita pauci sunt qui vtuntur, putant enim vsitatum non fuisse, nisi coniunctum morti, aut diei, pro mori, sed alijs rebus præterea multis tribuitur, quæ omnes duabus penè significationibus continetur. Propria est, cùm idem valet quod Circumire, inspiciendæ aut efficiendæ alicuius rei causa, locisq. potissimum tribuitur.*

Cur ipse Pythagoras & Aegyptum lustrauit, & Persarum magos adijt cur tantas regiones Barbarorum pedibus obijt? de Fin. 145. a.

Cũ obierit Legatus Aegyptum & Syriam. de Som. 127.

Vt nostras villas obire, & mecum lecticula concursare possis. Ep. 95. b.

Cui nostrum non licet fundos suos obire, aut res rusticas inuisere? de Or. 106. b.

Obire omnes prouincias. contr: Rul 73. a.

Quo facilius & nostras obire domos, & ipse à suis coli posset. pro Cæl. 41. a.

Fgo

Ego Siciliam totam 50. diebus obij. in V. 133. b.

Altera nota est, cùm tribuatur rebus aut negotijs quæ exequimur aut peragimus.

Quantum cæteris ad res suas obeundas conceditur temporis. pro Arch. 189. a.

Cùm neq; priuatam rem maritimam, neq; publicam iam obire possemus. pro Pom. 14. a.

Obire negotia. pro Pom. 10. b.

Qui tantum modò reciperet, quantum videret se obire posse. Qu. de Pet 121. a.

Id enim, etsi erat, deliberationis, tamen obire non potui, id est mare transire At. 128. b.

Tantum restituisse vrbis, quantum flamma obire non potuisset. in C. 116. b.

Sic, Tempus iudiciuum, comitia obire pro Adesse, vt aut præstemus, aut peragamus quod debemus.

Iudicia priuata magnarum rerum obire de Or. 99. a.

Obieris Qu. F. comitia. At. 3. a. &.

Obire auctiones diem facilè poteris. 208. a.

Eo; magis, quòd his proximis. Non cum in hortos D. Bruti Aug. commendandi causa, vt assoles, venissemus, tu non affuisti, qui diligentissime semper illū diem & illud munus solitus esses obire. de Am 96. b.

Annum petitionis suæ non obierunt Ep. 159. b.

Multa mihi ipsi ad mortem tam tempestiua fuerunt, quæ vtinam potuissem obire. Tusc. 172. a.

Antonius diem edicti obire neglexit. in A. 187. a.

Ne vlla vitiorum sacra solennia obeunto. de Leg. 173. a.

Quam concionem Clodius, nisi obire facinoris locū tempusq; voluisset, vnquam reliquisset. pro Milo. 106. b.

Sic obire, pro occidere, vnde Obitus.
In orientis aut obeuntis solis, partibus. de Som. 129. b.
Qui siderum ortus, obitus, motusq; cognouerunt. de D. 107. b.
Natura omniũ rerũ interitus atq; obitus conficit. 116. a.
Qui dies post obitum occasumq; nostrum Reip. primus illuxit. in P. 86. b.
Obitus filiæ tuæ. Ep. 49. b. &c.
Obitus consulum. 172. a.
Obligare, propria vis & nota est Circumligare, si sic loqui liceret, aut Ligare, vt vulnus, & eius generis alia. sic enim Cicero ait, Aesculapius, qui primus vulnus obligauisse dicitur. de Nat. 71. a. Tusc. 185. a.
Sed crebro vsi sunt pro Obstringere, quod nunc non adeò apud omnes increbuisse videtur.
Obligentur non solum iurisiurandi atq; æstimationis periculo, sed etiam communi sententia. in V. 144. b.
Magis illum pro quo spopondi quam me obligaui. ad Brut. 289. a.
Obligare aliquem secundo militiæ sacramẽto. Off. 8. a.
Multi, quorum pro salute se hic Syllæ obligauit. pro Syl. 180. b.
Num is, qui mancipio dedit, ob eam rem se vllare obligauit. Top. 224. b.
Obligatus *in eadem significatione.* (4.
Patria et parẽtes cuius beneficijs obligati sumus. Off. 12.
Te ita existimare volo, quibuscunq; rebus At obstrinxtris, ijsdem me tibi obligatum fore. Ep. 212. a.
Magno beneficio eius, magnoq; merito sum obligatus. Ep. 175. b.

Obse-

Digitized by Google

Obsequium. *Reconditus sensus est in hoc nomine, neque significat quod vulgò putatur, ministerium, aut cultum, aut reuerentiam, quam alicui exhibemus: sed vt obsequor id exprimit, quod vulgò dicitur,* Facere quod alicui placet, et Accommodare se ad alicuius nutum & voluntatem: *sit Obsequium, eam facultatem qua alicuius voluntati seruimus.*

Omne meum obsequium in illum fuit cum multa seueritate. At. *157. a.*

Obsequia in homines. de Legib. 164. b.

Comprehendere multos amicitia, tueri obsequio. pro Cæl. 40. a.

Abuti obsequio alicuius ad omnes res. 152. b.

Itaq; effeci omni obsequio, vt neutri illorum quisquam esset me carior. At. *98. b.*

Obseruans, Obseruantia, Obseruo. *Si hæc satis peruulgata essent, indoctiores non dicerent, In honore habere, & tenere aliquem: neq; Obseruans & Obseruantia id significat, quod indoctum vulgus Monachorum, fratres videlicet, quos Obseruantes, aut de Obseruantia vocant, sed obseruans alicuius hominis dicitur is, qui colit & amat aliquem. Obseruantia, honoris exhibitio. Sic obseruare, honorem exhibere.*

Obseruandissimus *verò pro eo, quem maximè obseruare aut cui obseruantiam debemus, non extat apud Ciceronem, sic enim nunquam scripsit, vt nunc vulgus, Domino meo obseruandissimo, colendissimo, reuerendissimo: quæ barbara omnia sunt: sed. Quem obseruare, colere, reuereri maximè, & in primis debeo.*

Colere & obseruare aliquem. *Ep. 48. a.*

Digitized by Google

Qui me sicut alterum parentem & obseruat, & diligit. Ep. 65. a.

Neq; hoc liberis nostris intercidendum est, ne obseruent tribules suos. ne diligant. pro Plan. 267. a.

Aulus Fusius obseruandissimus nostri. Ep. 203. a.

Cognoui te meî ita cupidum, vt paucos æquè amantes atq; obseruantes me habere existimem. At. 262. a.

Sext. Ausidius obseruantia, qua me colit, accedit ad proximos. Ep. 199. b.

Amicos obseruantia, rē parsimonia retinere. pro Q. 10. b.

Mea tibi obseruantia nunquam defuit. Ep. 64. b.

Obsigno. *Quanta in obscuritate versatur hoc verbum, loquuntur, vel me tacitè, ea quæ vulgus vsu triuit, vt rem quam obsigno notat, exprimeret. Hinc subscribere, hinc Sigillum suū appendere, Chirographum suæ subscribere, suum sigillū addere, & similia multa. Latini verò hoc verbo significabāt, Impressione signi aut testari & confirmare aliquid, aut occludere.*

Lex tabulas iudicū signis obsignari iubet. pro Fl. 150. b.

Cum obsignes tabulas Clientis tui, quibus id sit scriptū, quo ille capiatur. de Or 99. a.

Decretum quod obsignatum est ab amplissimis viris. At. 262. b. & (ris 264. a.

Decretū quod ego obsignaui cum multis amplissimis viris.

Eius rei conditionis q; tabellas obsignauerunt viri boni plures. pro Qu. 12 a.

Obsignare tabellas signis amicorum. in Ver. 259. b. &

Quòd tum codicem obsignassem. 106. b.

Quæ cognoui egomet apud istum in ædibus, cùm obsignandi causa venissem. in V. 86. a.

Hæc

Hæc est quæ à nobis prolata laudatio, obsignata erat creta illa Asiatica, qua vtuntur omnes in publicis & priuatis literis. pro Flac. 154. a. &

Nostra igitur laudatio consignata creta est. ibid.

Curij testamentum, Ciceronem signis obsignatum. Att. 100. b.

Occludere, & signo cauere ne effringatur: vt epistolam obsignare quod vulgò Claudere dicitur.

Furacem seruum solum esse, cui domi nihil nec obsignatum sit, nec occlusum. de Or. 131. a.

Literas obsignandas publico signo curaui. in V. 232. b.

Obsignata iam epistola, superiore quàm &c. At. 122. & 64. b. &.

Obsignatam iam epistolam meam, quam te puto perlegisse. 79. b. &

Admiratus sum, vt vidi epistolam, obsignatam breuitatem eius. 97. a.

Quadam matrona visa est in quiete obsignatam habere naturam, &c. nam inane obsignari nihil solere. de D. 138. a.

Obsignare lagenas inanes. Epist. 266. b.

Obstruo. *Quod magis in obseruatione quam præceptione linguæ latinæ studium positum sit, hoc verbum satis declarat, quis enim ex vulgaribus præceptoribus, nisi multum studioseq; in bonis auctoribus versatus diceret, Obstruere luminibus? sic enim consuetudine potius, quàm ratione Latini sunt locuti, quod Germanico latinè nunc vulgò dicitur, Capere alicui lumen, aut lucem, Prospectum alicui capere, Latini vsi hoc modo.*

Primò se luminibus eius obstructurum esse minabatur. pro Dom. 236. a.

Sic Catonis luminibus obstruxit hæc posteriorum, quasi exaggerata altius oratio. pro Clu. 70. b.

Obtestor. *Hoc verbo veteres quasi supplices obsecrabant, et implorabant alicuius auxilium quod cum varius nunc vulgus vtitur, peruulgarium censui.*

Vestram fidem obtestor, misericordiam imploro. pro Mur. 144. b.

Quem enim alium appellem? quem obtester? quem implorem. pro Flac. 146. b.

Iure igitur vos obtestor, quos mihi & debere, & posse intelligo opitulari. Antequam. 193. a.

Idq; vt facias te obtestor, atq; obsecro. pro Sest. 29. b.

Obtineo, *pro teneo & habeo, vt prouinciam, insulam. academiam, principatum. aut aliquam rem.*

Verres totam insulam obtinebat: Cyclops Aetnam solam tenuisse dicitur. in V. 265. b.

Obtinere prouinciam cum imperio. Ar. 12. b.

Suam quisq; domum obtinebat tum. in A. 169 b.

Salustio Africam interiorem obtinente. in Sal. 275. a.

Academiam Carneades & Clitomachus obtinebant. de Or. 88. b.

Qu. Hortensius, qui hoc iudicio partes accusatoris obtinet. pro Qu. 1. b.

Sol qui astrorum obtinet principatum. de N. 35. b.

Obtinemus ipsius Cæsaris summam erga nos humanitatem. Ep. 57. a.

Quorum alter apud me parentis grauitatem, alter filij suauitatem obtinebat. pro Syl. 170. a.

Cala-

Digitized by Google

Calamitas mihi maledicti locum, aut criminis obtinebit. pro Dom. 230. b.

Necessitudinem quæ est nobis cum publicanis, obtinere & conseruare possumus. Qu. Fr. 297. a.

Obtingit, *quod sortibus contingit alicui. Vulgus dicit, Hoc mihi cecidit. Obuenit idem significat.*

Cùm tibi Aquaria quincia sorte obtigisset. in Vat. 31. a.

Quod cuiq; obtigit, id quisque teneat. Off. 5. a.

Quam mihi obtigisse dicis παρτὰν, nunquã deseram. At. 20. a.

Cùm optatissimum nuncium accepissem, te mihi quæstorem obtigisse. Ep. 29. b.

Deinde si quid obtigerit, æquo animo paratoq; moriar. in C. 118. b.

Cùm ei obtigisset, vt bellum gereret cum rege Perse. de D. 101. b. &.

Talia cuiq; exta esse, qualis cuiq; obtigerit hostia. 116. a.

Obtutus, *videndi vis, & aciei oculorum actio, quam recentiores Visum appellarunt: sed Cicero Visum, sensum videndi aut cernendi, vel obtutum vocauit.*

Quodam obtutu oculorum duo lucernæ lumina pro vno videri. de D. 133. b.

Cùm idem obtutus esset amborum oculorum. de N. 61. b.

Qui vultum eius obtutumq; oculorũ in cogitando probe nosset. de Or. 144. a.

Animus oculorum effugit obtutum. de V. 199. b.

Oculorum obtutus. Off. 29. b.

Oculorum coniectus. pro Plan. 263. a.

Figere obtutum aliquò. de N. 47. a.

Fortibus oculis spectare aliquem. At. 252. b.

Digitized by Google

Obtutum in cauda maioris figere dicas. de Na. 47. a.

Obuersari aliquid ante oculos, aut alicui, vsitatum nunc non est, itaq; vsum ab optimis discamus.

Sed mihi obuersatur ante oculos Reipub. dignitas, pro Sest. 4. a.

Resp. obuersatur ante oculos exterminatoris sui. pro Do 142. b.

Obuersentur species honestæ animo. Tusc. 186. a.

Nonne ipsa veritas & grauis & recta ratio mihi obuersetur? Acad. 35. a.

Occurro. Cum obuiam eo alicui, aut venio ad aliquem, aut aliquid, significas, notum & per vulgatum non est: vt,

Scripsi ad eum, vt mihi Heracleū occurreret. At. 276. b.

Cur nō ante occurrit, ne in villa resideret? pro M. 111. a.

Non quo me ad tempus occursurum putarem, sed &c. in At. 154. b.

Occurrens ad Lentulum. A. 124. a.

Hinc, Occurrere aliquem, aut aliquid alicui rei, pro quo vulgus Anteuertere, Præuenire: sed vsu multum differunt, vt in differentijs ostendemus.

Sed ego occurram expectationi vestræ iudices etiam &c. pro Clu. 30. b.

Bruti erit officium occurrere ei. Ep. 153. a.

Futura quoq;, nisi ante sit occursum, explores, ne se insinuent. At. 286. a.

Chrysippus illi rationi sic occurrit. de Fa. 148. b.

Varietas occurrit satietati. Or. 214. b.

Consilijs Catilinæ occurri atq; obstiti. in C. 114. b.

Huic loco sic soletis occurrere. de N. 73. b.

Offendo.

Digitized by Google

Offendo. *Propria vis huius verbi vulgo non nota est, pro eo enim introduxerũt, Trudere se ad aliquid, Impingere ad aliquid. Latini verò sic loqui sunt soliti.*

Quis est tam Lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendat? nusquam incurrat? Ep. 126 b.

Is ex equo cecidit, & latus offendit vehementer. pro Clu. 54. b.

Offensio. *Corporum offensiones sine culpa accipere possunt, animorum non item.* Tusc. 215. b.

Quae si suscipiamus, pedes offensio nobis et sternutamenta erunt obseruanda. de D. 126 a.

In fragili corpore odiosa est omnis offensio. de Senectute. 90. b.

Offerre se alicui reiut ad aliquid: *quod Barbari proferunt per, Praesentare alicui suum officium, suam vitam, aut quod suum est ad aliquid.*

Cur mihi te offers. At. 137. a.

Qui obtulerunt hanc praedã Chrysogono pro S.R. 36. a.

Vltrò se offerre alicui, & proijcere se pro Cœl 41. b.

Qui se pro salute vestra obtulerint inuidiae periculoq; omnibus. in C. 117. a.

Offerre alicui, *quod ipse sibi optare deberet.*

Vir fortis se acriter morti offerens. pro S. R. 37. b.

Sed tamen obtulit se ad ferramenta prospicienda. pro Syl. 6.

Officere luminibus, *ferè idem est, quod Obstruere luminibus, hoc est, Obscurare lumen, quo minus illustret aedificia, idem enim vulgus quoq; per capere lumen dicit.*

Demoliri aedes, quarum altitudo officeret auspicijs. Off. 65. a.

Nec

Digitized by Google

Nec mentis quasi laminibus officit altitudo fortunæ. pro R. 129. b.

Cuicunq; particulæ cæli officeretur, quamuis esset procul, mutata lumina putabat. de Or. 99. b.

Sic apricanti, aut alicui Offitere. significat id, quod vulgò dicitur: Stare aliquem in sole, in lumine.

Offecerat videlicet apricanti. Tusc. 246. b.

Vmbra terræ soli officiens, noctem efficit. de Na. 35. b.

Offundere tenebras, pro obscurare aliquid sæpè Cicero, qui Latinè optimè locutus est, vsurpauit: nunc maximas tenebras barbaries ei offundit.

Si quid tenebrarum offudit exilium. Tusc. 208. a.

Quod in naufragio Reip. tenebris offusis dimerso populo. pro Dom. 241. a.

Tu tuis maiorib. vitæ, quam turpitur egisti, magnas offudisti tenebras. in Salust. 272. b.

Hic error & hæc indoctorum animis offusa caligo est. Tusc. 229. a.

Philosophia quæ lucem eriperet, & quasi nocte quandam rebus offunderet. de Nat. 3. a.

Ergo vt illis aqua, sic illis aer crassus offunditur. Acad. 20. b.

Omnes. Sæpè significarunt Latini hoc nomine idem quod vote Totus: quòd nunc longa consuetudine intermissum est.

Omne cælum, totamq; cum vniuerso mari terram meute complecti. de Fin. 88. a.

Si tibi persuaseris, non hæc esse tui muneris, si quid rogatus fueris, vt facias, sed totum tuum esse onus perficies. Ep. 86. a.

Totum

Totum palatium erat ciuitate omni, cuncta Italia refertum. in P. 81. b.

Tota mente atq; omni animo intueri aliquē. Or. 117. 4.

In profundenda voce omne corpus intēditur. Tus. 187. a.

Săguis p venas in omne corpus diffunditur. de N. 45. a.

Opaco. Vmbra tego, Vmbram facio, tritū satis nō est.

Solita mouetur, vt terras modò, bis, modò illis partibus opacet. de N. 35. a.

Cùm terras nox opacasset. 45. a.

Platanus ad opacandum aliquem locum patulis diffusa ramis. de Ora. 87. a.

Opacus. Vmbra tectus, coopertus, cui opponitur Aprícus.

Locus opacus) Locus apricus. Part. 233. a. a.

Locus opacus & frigidus in sylua. de Or. 144. b.

In viridi & opaca ripa inambulare. de Leg. 159. a.

Opaca nubes. in Ata.

Operæ, arum. Hoc nomine conductam multitudinem Latini appellabant, qua aut efficiebant aliquid operis, aut vim alicui afferre volebant: quod nūc pauvis notum esse videtur.

Quantum paucæ operæ & mercedes fabrorum tulerūt. in V. 106. a.

Operæ mercenariæ, multitudo conducta. in A. 157. a. &

Publicis operis disturbare domum aliquam. 155. a.

Nauem tibi operis publicis esse ædificatam. in V. 245. a.

Operas suas Clodius confirmat, manus ad Quirinalia paratur. Q. Fr. 308. b.

Plancius in operas plurimos misit. pro Planc. 268. b.

Erat mihi cōtentio cū operis, conductis. pro Sest. 11. a. &

Digitized by Google

Is venditabat se operis, à quibus. 6. b.

Opere Clodiana pontes occupauerunt. At. 6. b. &.

Qui erant mecũ facilè operas aditu prohibuerunt. 65. a

Oportunitas. Multos iam fugit, Oportunitatis vocabulo idem veteres sæpè significasse, quod commoditatis, aut Vtilitatis.

Amicitia plurimas oportunitates habet. de A. 99. b.

Cùm ad cæteras summas vtilitates hæc quoque oportunitas adiungatur. pro Pom. 13. b.

Considera, quæ sit vtilitas, quæq; opportunitas in homine membrorum. de N. 19. b. & 37. a. b. &.

Natura prouida vtilitatum oportunitatumq; omnium. At. 120. a.

Enumerari non possunt fluminũ oportunitates. de N. 52.

Omitto oportunitates habilitatesq; reliqui corporis. de Leg. 161. b.

Itaq; hoc oportunitate annuli vsus, reginæ stuprum intulit. Off 59. b.

Sic Oportunum pro Commodo.

Cæteræ res quæ expetũtur, oportunæ sunt singulæ rebus ferè singulis, diuitiæ vt vtare; opes, vt colare. de Am. 100. a.

Optimè. Cicero sæpe eo verbo solo, sine adiunctione aliorum significat, quod pluribus explicaremus:

Benè se habet, Optime: aut, Benè dicis, Optimè facis.

Non me quidem inquit, sed sapientem dico scire, optimè, nempe ista scire. & c. Qu. Fr. 311. a.

Homo ingeniosus & peracutus optimè inquit, nempe scriptum ita est. Acad. 29. a.

Optime verò in quam: etenim & ipse Cotta sic disputat. in Ver. 134. a. de D. 31. b.

Iti-

Tribuni nobis sunt amici, consules se optime ostenderunt, prætores habemus amicissimos. Ep. 57. Qu Fr. 305. a.

Opus, eris. Peruulgatum nunc minime est significari hoc nomine, id quod arte aliqua insigni effectum est.

Hæc omni antiquo opere & summo artificio facta. in Ver. 201. b.

Quare iste non opere delectatur, sed pondere. in Ver. 229 a. &

Hydria præclaro epere, grandi pondere. 206. b.

Galea celata opere Corinthio. in Ver. 223. a.

Exornare sepulchrum opere tectorio de Leg 183. a.

Stragulum magnificis operibus pictum. Tus. 240. a

Erit igitur extructa moles opere magnifico, incisaq; litera. in A. 264. a.

Orbis. Orbem saltatorium Cicero appellat, quem Barbari Rotundam choream.

Cum illa suum saltatorium versaret orbem. in P. 84. a.

Ordine, aut ex ordine aliquid facere, idem valet: quod facere id quod & quomodo aliquid debet. Extra ordinẽ aliquid fieri, quod aut quemadmodum non decet fieri aliquid.

Domestica ordine administrantur. At. 161. a.

Rectè, ordinè, è Repub facere aliquid. in Ver. 192. a.

Rectè atq; ordine aliquid factum esse. pro Qu. 4. b.

Vt quisq; ætate antecedebat, ita sententiam dicebat ex ordine. in V. 233. a.

Quam tu mihi ex ordine de legis scripto recita populi Rom. actionem. con. Rul 75. b.

Collocare aliquid ex ordine. ad Her. 22. a.

Item putamus oportere ex ordine hos locos habere. 25. b

Ali-

Digitized by Google

Aliquem rectè atq; ordine exq; Repub fecisse & facere. in A.191.a. (a.

Literas Bruti rectè & ordine scriptas videri.in A.201.

Plurima bella Cn. Pompeio extra ordinem sunt cõmissa.pro Dom.216.b.

Negat oportere quicquam vni extra ordinem decerni. ibidem.

Cùm prouinciam extra ordinem decernebant. de Pro.73.a.

Iudicem pecuniam ab eò clàm atq; extra ordinem accepisse.pro Clu.35.b.

Ortus. *Nomen hoc quo Latini signabant originem & initium alicuius, ita nunc temporibus obscuratum est, vt sublatum de eorum lingua putetur. vt ita q; è tenebris reuocetur. à Cicerone vsum discamus.*

Non solùm nobis nati sumus: sed ortus nostri partem patria, partem parentes: vendicant. Off.5.a. (a.

Cato ortu Tusculanus fuit, ciuitate Romanus. de L.170.

Simulacrum solis ortum curiãq; conspiciens. in C.115.a.

Quæ ortum habere gigniq; diximus. de Vni.195.b.&.

Quod semper est, neq; vllum habet ortum. ibidem.&.

Mundum nullo ortu fuisse generatum. ibid.

Sol ab ortu ad occasum commeans. de N 35.b.

Signorum ortus & obitus seruant. de In.54.a.

Syderum ortus obitusq; cognoscere. de D.107 b.

Ortus occasusq; syderum non fieri eodem tempore apud omnes. de D.127.b.

Os pro impudentia aut temeritate, in re nunc pauci est, pro eo vulgus nunc Faciem dicit, aut Oculos.

Video P.C. in me omnium vestra ora atq; oculos esse cõuersos. in C.118.a. Mihi

Mihi videtur oraturissimo esse, qui praesente Roscio gestum agere conetur. pro Q. 14. a.

Os suum alicui tradere. pro S. R. 41. b.

Praebere os alicui ad malè audiendum. At. 17. a. &.

Tu cuius mihi os ante oculos solet versari. 91. b.

Severitatem vultus significans. Ora iudicum aspicere, & os suum populo ostendere. in V. 76 b.

Otium. *Latini saepè significabant hoc nomine tempus quo aut bellum non erat, aut etiam quo externarum rerū curis vacabant, literisq; operam dabant.*

Ergo tunc cùm bello fugitiuorum tota Italia arderet, Cn. *Nerbanus summo in otio fuit. in V. 237. a.*

Si antea auditum erit otium esse in Syria. Ep. 28. b.

Tempus studiorum, vacuum alijs curis.

Honesta studia per otium concelebrata ab optimis viris. de In. 42. b.

Philosophiam in angulis otium consumunt. Or. 89. b.

Graci non solùm ingenio & doctrina, sed etiā otio studioq; abundantes. de Or 86. b.

Istam ascitantem & dormitantem sapientiam Scaevolarum, & caeterorum beatorum otio concedamus. de Or. 21. b.

Nam quid ego dicam de studijs cognoscēti sem per aliquid atq; discendi? in quibus remoti ab oculis populi omne otium rempub. contriuimus. de Am. 115. b.

Otiosus *in vtraq; significatione.*

Quidam enim non modo armatis, sed interdum etiam otiosis minabatur. in A. 133. b.

Quo in studio hominum ingeniosissimorum & otiosissimorū totas aetates videmus esse contritas. Or. 103. b.

Otiosi dies *dicuntur ÿ quibus populus otiatur, quos Festos vocamus.*

Idq; perficiam his supplicationem otiosis diebus. Qu. Fr. 317. a.

P.

PAr. *Similitudo proprie hoc nomine notatur. sed quidã modi sunt loquendi non ita vsitati nostris, vt veteribus, præsertim cũ consequuntur voces Ac, Atque, & Cum: quos vt discamus, exempla subijciam.*

Neq; mihi par ratio cum Lucilio est ac tecum fuit. de N. 60. a.

Si par in nobis atq; in illo scientia fuisset. de In. 62. b.

Omnia fuisse in Themistocle paria & Coriolano. de Cla. 168.

Quædam sunt mihi paria cum illo, quædam superiora. de Cla. 184. b.

Libertate esse parem cum cæteris, principem dignitate. in A. 159. a.

Mihi omnia paria cum illo sunt. pro Lig. 141. a.

Sic Pariter atque *pro Æquè*, atque & pariter *pro æquè aut pari modo.*

Qui domi tuæ videt pariter accusatorum atq; iudicum consociatos greges. Parad. 124. a.

Nam & lætamur amicorum lætitia æquè ac nostra, & pariter dolemus ægritudinibus. de Fin. 63. a.

Sed ea non pariter omnes egemus. Off. 39. a.

Vt nostra in amicos benevolentia, illorum erga nos benevolentia pariter æquabiliterq; respondeat. Am. 160.

Pariter cum, *pro Vnà cum vt ille qui hæc non vidit, & vixisse cum Repub. pariter & cum illa, simul extinctum esse videatur. de Or. 143. b.*

Pari-

Digitized by Google

Pariter cum vita sensus amittitur. Tusc. 153. a.
Tua laus pariter cum Republica cecidit. Off. 42. b.
Animus voluptatem pariter cum corpore percipit. Tus. 174. a. (87. b.
Studia doctrina quæ pariter cũ ætate crescunt. de Sen.
Respub. me secum pariter reportauit. Post quam. 112. a.
Pars. Varium vsum habet hoc nomen in lingua Latina: modi vero qui ignorantur, plurimi sunt: vt, Magna ex parte, maiore, maxima ex parte: & magna parte.
His locis plerunq; omnibus aut maiore parte semper poteritvti. de In 78. a.
Aut omnino, aut magna ex parte liberatus. Tus. 147. a.
Tibi nos, vt antea magna ex parte, sic nunc penitus totosq; tradidimus. 229. a.
Si magna parte quidem ad verum ipsum accedant. Acad. 10. b. &.
Si ex omni parte eiusdem modi sint. 11. a.
Ex maxima parte. Ep. 146. a.
Ex maiore parte plerasq; res nominari. Tusc. 232. b.
Si multo maiore & grauiore ex parte bona propẽdent, Tus. 245. a.
Cuius mors te aliqua ex parte releuauit. pro Fl. 154. a.
Quod ab ijs verè quadam ex parte, non totum dicitur. Or. 214. a.
Sic Magnam partem, *crebrum est apud bonos auctores, pro Magna parte, aut Magno ex parte.*
Magnam partem ex iam his nostra constat oratio. Or. 215. b.
Stoici magnam partem in his patiendis occupati sunt. Tusc. 211. a.

Digitized by Google

Nam mulieres filijq; parui &c. itineribus necessarijs aut magnam partem tectis ac tenebris continebantur. Post. 199. b.

Etsi abfuit magnam partem consulatus tui. Ep. 47. b.

Amabote, cura hoc: soles libenter, vt ego, maiorem partem nihil curare. Ep. 199. b.

Cùm magnam partem noctis vigilasses. de D. 93. a.

Maiorem partem diei sedere alicui. in V. 212. a.

Remis magnam partem, id est, nauigaui. At. 225. a.

Nullam partem noctis requiescere. pro S. R. 35. a.

In partem aliquam, *Latè quoq; patet: sed exempla vsum ostendent.*

Hoc tua nullam in partem multum interest. 202. a.

Moueor his rebus omnibus, sed in eam partem, vt salui sint nobiscum omnes. in C. 118. a.

Magna vis est tu fortuna in vtramq; partem, vel ad secundas res, vel aduersas. Off. 36. b.

Durum hoc fortasse videatur, neq; ego vllam in partem disputo. in V. 237. a.

In eā partē potius peccat, quæ cautior est. pro S. R. 27. a.

In hanc partem errare malo, vt faciam, &c. Ep. 221. a.

In hanc partem tutum erit tibi gratificari. in Appium. Ep. 115. b.

Accipere aliquid in optimam partem. At. 156. a.

Quæ profecto in optimam partem accipies. Ep. 168. a.

Id ego in eam partem accepi, hac oppida. &c. At. 117. b.

Mitiorem in partem interpretare. pro Mur. 139. b. (a.

Alter multos planè in omnes partes fefellit. pro Sest. 7.

Præcepta quibus in omnes partes vsus vitæ confirmari possit. Offic. 2. b.

Cum

Cum *suſpicarer multum interesse rei familiaris tuæ quàm primùm, idq; in omnes partes valere.* Ep. 55. a.

Partes alicuius *dicuntur quoq; distributa officia, hoc est, quod vulgus vices appellat.* (a.

Suscipere officia et partes pro dignitate alicuius. E. 44.

Si erit bellum, vt video fore, partes meæ non desiderabuntur. At. 117. a.

Ac maximè partes istius officij sunt pueri Ciceronis. de Orat. 111. a.

De mea beneuolentia erga te, et si potes ex eodem Phania cognoscere, tamen videntur etiam aliquæ partes meæ. Ep. 30. b.

Sed certa hæc partes fuerunt tuæ de illustranda oratione vt diceres. de Or. 156. a.

Sed cur impedimus Antonium? cuius audio esse partes. &c. de Or. 111. a.

Sed transactis iam meis partibus, ad Antonium audiendum venistis. de Or. 110. a.

Iudicabam duriores partes mihi impositas esse ab offensione nostra. At. 162. a.

Ne multo vestræ maiores grauioresq; partes sunt ad cogitandum, quam ad dicendum meæ pro Fon. 278. b.

Qu. Hortensius, qui hoc iudicio partes accusatoris obtinet. pro Qu. 1. b.

Sic Partes, *in actionibus aut Sermonibus personæ dicuntur, quæ loquuntur.*

Cũ te ex fratre meo, nec tũ quidẽ, cùm tibi propè esset eas agere partes, inimicũ mihi fuisse cognouissem. E. 41. a.

Nobis à natura constantiæ, moderationis, temperantiæ partes sunt. Off. 20. a.

Digitized by Google

Tibi dedi partes Antiochianas, mihi sumpsi Philenis. Ep. 130. a.

Ego has partes lenitatis & misericordiæ quas me natura ipsa docuit, semper egi libenter: illam verogravitatis severitatisq́, personam non appetiui, sed à repub. mihi impositam sustinui. pro Mur. 125. a.

Nisi hanc personam & has partes possem sustinere. de Ar. 258. a.

De me autem suscipe paulisper partes meas, & eum te esse finge, qui ego sum. Ep. 44. a.

Quis vnquam Græcus comœdiam scripsit, in qua serum primarum partium non Lydus esset? pro Flacco. 160. a.

An mea partes in ea causa non præcipuè fuerunt? pro Dom. 215 a.

Munus hoc meum non est, cum mea partes sunt hospitum recipiendorum, id libenter facio. in V. 89 a.

Et suscipere partes suas. At. 103. & 104. a.

Quid de auguribus loquar? tua partes sunt, tuum, inquam, auspiciorũ patrocinium debet esse. de D. 101. b.

Cum tuas partes suscipio, cui tuum onus sustines? in V. 218. b.

Suscipere officia & partes pro aliquo. Ep. 40. a.

Vt in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum qui est secundarũ aut tertiarũ partiũ, cùm posit aliquanto clarius dicere, quàm ipse primarum, multũ summittere, vt ille princeps quàm maximè excellat. in V. 62. a.

Pars, *eleganter omittitur, cum primas, secundas, aut numerus additur.*

Huic primas dedisse Demosthenes dicitur, huic secundas, huic tertias. de Orat. 162. b. &.

Dem-

Digitized by Google

Demosthenes tribuit & primas & secundas actioni. Or. 202. b.

Pericles cui prima sine controuersia deferebantur.

Etsi vtrique primas, priores tamen deferunt Lelio. de Clar. 172. a.

Velleius, ad quē tum Epicurei primas deferebant. item.

Primas in causis agebat Hortensius. de Cla. 193. b. &.

Hortensius facilè primas tenebat. 196. a.

Ex his illi duo facilè primas tulerunt. de Clar. 182. a.

Pro mea parte, aut pro aliqua parte aliquid facere, significat Quātū mea partes, aut res aliqua permittit, efficere. Quantū alicui videatur, Quantū potest.

Omnia ista, perinde cuiq; rata sunt, pro rata parte, aut longa aut breuia dicuntur. Tusc. 168. b.

In his artibus pro mea parte versor, quarum ille princeps fuit. in V. 219. a.

Ego pro mea, tu pro tua, pro sua quisque parte ferre potuisset. E. 252. b.

Ac debeo pro ciuili parte rempub. velle saluam. E. 180. a.

Pro illa tenui infirmaq; parte nobilitatem defendi. pro S. R. 41. a.

Omnes qui adsunt, pro sua parte atque auctoritate defendunt. pro Syl. 167. b.

Pax. Pace alicuius aliquid dicere, Latinis proprius modus loquendi: pro quo multi nunc dicunt: Non ægrè feres quod dicam. Quod etiam alio modo protulerunt: vt, Accipies in bonam partem.

Pace mihi liceat cœlestes dicere vestra, &c. de N. 17. a.

Cuius ego iudicium (pace tua dixerim) longè antepono tuo. Tusc. 230. b. & de Leg. 190. a.

Digitized by Google

Tu vix vllam cæteris orationibus (pace magistri dixerim) laudem reliquisti. de Or. 91. a.

Pace nostri dixerim. de Fin. 141.

Peccauit igitur (pace vel Quirini vel Romuli dixerim. Offic. 60. b. Sic.

Bona tua venia dixerim. de Leg. 191. a.

Pace tua patria dixerim (metuò enim ne scelerate dicã in te, quod pro Milone dixam pie) pro Mil. 121. b.

Pecco. Peccare aliquid, non vsitatum est nunc multũ: sed cum his tantum vocibus aut similibus iungas oportet. aliquid, quid, multum, nihil.

Si quid in te peccaui, ac potius quoniam peccaui ignosce: in me enim ipsam peccaui vehementius. At. 46. a.

Ac ego verissimè dixerim peccare nihil. Item Xenophõ eadem fere peccat. de N. 28. b.

Non multum peccas, inquit ille. pro Mur. 138. b.

Peius odisse. Locutio Latinis propria, quam multi protulerunt pro Magis, aut Plus.

Quo neminem peius odi. in A. 233. a.

Oderam mulo peius hunc, quàm illum ipsum Clodium. Epist. Fam. 96. a.

Pendere. Proprio vsu nota: sed coniungi etiam ablatiuo, tam sine, quàm cum præpositione, vulgatum non est, non solum dicitur pendere ex aliqua re, sed etiam aliqua re: vt,

Promissis ijs quæ ostendis, non valde pendeo. Qu. Fr. 325 b.

Salus nostra quæ spe exigua extremaq; pendet. pro Mur. 156. b.

Suspensus & incertus obscura spe & cæca expectatione pendeo. contra Rul. 79. a.

Ce-

Digitized by Google

Cætera vestigalia perleui sæpe numero fortuna, inclinatione temporũ pendere. contra Rul. 28. a.

Ego quidem vehementer animi pendeo. Ep. 114. b.

Pendeo animi expectatione Corsinienſi. At. 112. a. & Tuſc. 216. b.

Animi pendeo de te, & de me. At. 279. b.

Si expectando & deſiderando pendemus animis, cruciamus, angimur. Tuſc. 169. a.

Ne diutius pendeas palmam tulit. At. 72. b.

Ex quo verbo lege Apuleia, tota illa cauſa pendebat. de Or. 118. b.

Nõ in tabellis paucorum iudicum, ſed in tabellis omniũ iudicum famam, noſtrã fortunam pendere. I. P. 104. a.

Cui omnis ſpes & ratio & cogitatio pendet ex fortuna. Parad. 118. a.

Per Latè patet vſus huius præpoſitionis. Sed modos tãtum eos notabimus, quos peruulgatos non ſatis putamus. Et primum cum permiſſionem ſignificat: ut, Per valetudinem non poſſe: id eſt, valetudine non permittente: aut propter valetudinem.

Hoc neq; per naturam fas eſt, neq; per leges licet. pro Mil. 110. b.

Si mihi nõ licet per aliquos ita gloriari de Pro. 78. a.

Omnes conſulares, qui per valetudinem exequi fugam illam non poſſunt. in A. 172. a. b.

Nunc per auſpicia longam moram video. At. 276. b. At. 23. b. Ep. 110. Tuſc. 219. a. pro Dom. 223. b.

Hoc neq; per naturam fas eſt, neq; per leges licet. pro Mil. 116. a.

Factus eſt enim ei filius contra fas, cuius per ætatem

pater esse potuisti. pro Dom. 220.
Ille tibi loco filij per ætatem esse potest. ibid.
Per, cum medium aut instrumentum notat, latè patet.
Illam copiam cum per risum ac per iocum contemnunt. cont. Rull. 85. a.
Honores ad quos per ludos & negligentiam peruenisti. in V. 273. a.
Tranquilla republ. sine meipso, ed per me tamē perfruē tur. pro Mil. 120. a.
Pax denique per eum per libros cum ciuibus confirmata est. in A. 153. a
Exturbare aliquē, qui & per se, & per suos verò & etiā per alienos defendatur. pro Mur. 135. a.
Cum meā domum refertam virīs bonis per amicos suos complerent. pro Dom. 224. b.
Nihil interest, vtrum per procuratorem agas, an per te ipsum. Ar. 66. b.
Recede de medio: per alium transigam pro S. R. 27. a.
Per binos tabellarios missi Romam literas. Ar. 86. b.
Tu autem sæpe dare potes tabellarijs publicanorum per magistros scriptura. Ar. 76. a.
Homo per se cognitus, nulla commendatione maiorū in C. 103. a.
Hoc quid sit, per seipsum non facilè interpretor, sed ex eo quod sequitur, suspicet. de Ar. 253. b.
Virtus splendet ipsa per sese semper, nec alienis vnquam sordibus obsolescit. pro Sest. 16. b
Ignis per seipsum ac sua sponte mouetur. de N. 32. a.
Tu qui rationem dicendi per teipsam, vsum autem per nos percipere voluisti. de Or. 109. b.

Per

Per tempus quoq; signat: vt, (b.

Duo fratres per idē tempus dissimiles inter se de Cl. 191.

Tenuistis prouinciam per decem annos, non tibi à Senatu, sed à teipso per vim & factionē datos. Ant. 108. a. &.

Hunc per annos decem aluimus contra nos. 104. b.

Per tot annos repub. diuexata. Ep. 145. a.

Consecuti sunt dies comitiales. Per quos Senatus haberi non poterat. Qu. Frat. 307. b.

Per ista tempora ijdem fuerunt. pro S. Ro. 31. a.

Per illam vim atq; victoriam L. Sylla, id est eo tempore. pro Clu. 22. b.

Ludi decem per dies facti. in C. 115. a.

Vtiq; eius rei causa per dies comitiales Senatum haberent. E. 117. b.

Tamen te penitus rogo, ne te via per hyemem nisi bene firmum committas. Ep. 259. a.

Neq; tamen dubio. quin per eos dies matutina tempora lectiunculis consumpseris. Ep. 259. b.

Binæ veniationes per dies quinq; magnificæ. Ep. 95. a.

Peragro. Neq; propria vis, neq; translata huius verbi in vulgus nota est, significat enim iter faciendo omnia loca lustrare.

Plato Aegyptum peragrauit. de Fin. 145. a.

Agros & nemora peragrare. de Ar. 249. a.

Cùm quidam omnes prouincias se peragrasse gloriaretur. de Or. 132 b.

Cilices, qui campos & montes hyeme & æstate peragrant. de D. 100. a.

Peragrare, lustrare, pedibus obire. de Fin. 145. a.

Et ob eam causam vrbe relicta rura peragrantes sæpe solo sumus. Offic. 52. b.

Elo-

Eloquentia omnes peragrauit insulas : & peregrinata tota Asia est. de Clar. 169. a.

Passum omnes latebras suspicionum peragrare dicendo. pro Coe. 43. b.

Oratorem dicendo peragrare per animos hominum, sensus, mentes q; pertractare. de Or. 104. a.

Maria pedibus peragrare, classibus montes. Or. 88. a.

Fama de interitu Clodij fines imperij Rom. iam peragrauit. pro Mil. 420. b.

Cn. Pompeij res gestæ omnes gentes cum clarissima victoria terra mariq; peragrarunt. pro Cor. 57. b.

Percello, Huius verbi nisi præteritum Perculi et perculsus apud Ciceronem est, significat autem perturbare, affligere, dejicere.

Hæc te vox non perculit? non perturbauit? I. V. 177.

Quæ quamuis etiam mediocrium delictorum conscientiam perculissent. pro Mil. 113. b.

Ne adolescentiam plenam spei maximæ perculisse atq; afflixisse videamini. pro Cæl. 54. b.

Iisdem machinis steterant me restitutum posse labefactari, quibus antea stantem perculerunt. pro Do. 218. b.

Mars communis, qui sæpe spoliantem iam & exultantem euertit & perculit ab abiecto. pro Mil. 112. a.

Quos amisimus ciues, eos Martia vis perculit, nostra victoria. pro Mar. 133. b.

Percrebresco. Verbum hoc nondum satis percrebuit: paucis enim ore est.

Res percrebuit, in ore atq; sermone omnium cæpit esse. I. V. 120. a. (niri At. 1. a.

Cum hoc percrebresceret, plurimos nostros amicos inue-

Cum

Cũ voces nefarij procrebuißẽt, qua &c. pro Mur. 235. a.

Quod cùm percrebuisset Pythias quidam. Off. 63. b.

Fama ipsa, quæ de tua voluntate percrebuit, magnam es laudem consecutus. Ep. 149. a.

Cum hæc fama de cupiditate nostrorum hominum percrebuit. in V. 215. b.

Opinio apud exteras nationes omnium sermone percrebuit. in V. 66. b.

Percutio, *Neq; hoc verbo vulgus vtitur, vt Latini sunt vsi, putant enim pleriq; idem valere quod Verbero: se vsu differt, non enim dicimus, gladio, securi, lapidibus aliquem verberare, sed percutere. Verbero enim virgis, aut fustibus, Percutio instrumentis fit, quibus vulnera grauiora infligũtur, aut occidũtur homines.*

Rabocentum Beßicæ gentij principem securi percußisti. in P. 97. b.

Deinde gladio percussus est ab vno de illis. pro Milo. 114. (a.

A quibus ille se lapidibus appeditum & percussus esse dixit. pro Dom. 215. b.

M. Aemilium lapide percussum esse constat. Or. 126. b.

Non quæro quis percusserit, cuius manu sit percussus non laboro. pro S. R. 34. b.

Hunc igitur Iupiter fulmine non percußit. de N. 77. a.

Turres de cœlo esse percussas. in C. 115. a.

Translate, *Is cùm ad me Laodiceam venisset repentè percussus est atrocißimis literis. Ep. 142. (117. a.*

Qui vos mortuos inani cogitatione percußit. pro Mil.

Quodcunque nostros animos probabilitate percußit. Tusc. 324. b.

Perduco, *pro Adduco aliquẽ ad aliquid, tritũ non est.*

Aia cem

Aiacem quidem ira ad furorem mortemq; perduxit. Tusc.210.a.

Octauium veteranos perduxit ad suam sententiam. Att. 257.a.

Perducere ad aliquem ad suas conditiones iniquis rationibus. pro Q.4.b.

Expositis suis difficultatibus hominem ad H. S.LXXX. perduxit, eamq; ei pecuniam numerat. I.V.123.a.

Captius rogat, vt eos ad talenta ducenda perducat. Ar.83.a.

Perducere ad, aut. vsque ad, quod vulgus nunc dicit per Extendere.

Is ad centesimum annū vitam perduxit. de S.189.a.

Ita vsq; ad aßū vitulinū opera perducitur. Ep.138.b.

Perfugium. Vsitatius est Ciceroni hoc nomen quàm Refugium: nostris contra. itaq; sic ab eo eius vsum licet discamus.

Spero hunc locum eius fortunae miserae atq; iactatae portum ac perfugium futurum. pro Clu.19.a.

Tota domus, quae spectat in nos solos, neq; aliud potest habere perfugium. Offic.12.a.

Perfugium & praesidiū salutis reipublic. pro. R.91.a.

Munite communem arcem bonorum, obstruite perfugia improborum, pro Syl.182.a.

Haec studia rebus aduersis perfugium ac solatium praebent. pro Ar.188.b.

Domus commune perfugium. I.C.118.a.

Domus est perfugium omnium laborum ac solicitudinum. de D.139.a.

Aperta & perfugio excludere aliquem. Ep.71.b.

Postre-

Digitized by Google

Postremo illo disperatissimo perfugio vti posset. in V. 129.a.

Senectuti verò celebranda, quod honestius potest esse perfugium? itē Vnum perfugium, vna spes reliqua ste. pro S R.43.b.

Portum potius paratum nobis & perfugium putemus. Tusc.174.b.

Pereundo. Quoniam nos rarius transferimus hoc verbum ad ea, quæ rebus quasi aqua perfundutur, Cicerone auctore, quē admodum fieri debet, discamus.

Multitudo audiens ducitur oratione, & quasi voluptate quadam perfunditur. de Clar. Orat. 181.b.

Perfundere animum voluptate. Tusc. 213.a.

Perfundere aliquem voluptate. de N. 23.b.

Phalereus suauis fuit, sed suauitate ea qua perfunderet animos, non qua perfringeret. de Cla. 168.a.

Dij immortales, qui me horror perfudit. At. 122.b.

Mihi videris Bruti vna mercede duas res assequi velle, nos iudicio perfundere, accusare autem eos à quibus mercedem accepisti. pro S.R.31.b.

Perfungor. Fero aut perfero aliquid, idem quod defungor, tritum nunc non est.

Nam dum summus in his clasi compagibus corporis munere quodā necessitatis & graui opere perfungimur. de Sen. 93.a.

Mihi iam optanda mors est perfuncto rebus ijs, quas Adeptus sum quasq; gessi. in A. 183.

Aetas nostra perfuncta rebus amplissimis. de C. 165.b.

Senex perfunctus honoribus & reipub. muneribus, de Or. 101.b.

Qui

Qui eadem pericula, quibus nos perfecti sumus, ingrediuntur. pro Mar. 124. b.

Cum honoribus amplissimis, & laboribus maximis perfuncti essemus. Ep 9. a.

Reminiscere illa omnibus bonis perfuncta esse. E. 58. b

Respub. perfuncta est hoc misero fatali q bello. pro Mur. 136. a.

Ab Hercule iam perfuncto laboribus sacra didicisse. pro Dom. 240. a.

Cæterùm verò nulla perfunctus propria molestia. E. 68. a.

Aut quod se perfunctos iam esse arbitrantur, cum de reo iudicarunt. pro Cl. 41. b.

Equidem iam perfunctus sum. expleui animos inuidorum. pro Dom. 222. b.

Vt mihi tam multa pro se perpesso atq; perfuncto concederet. Ep. 11. b.

Et dignitatem perfuncturum es, 280. a.

Perhorresco. *Quid significet hoc verbũ & exprimat, facile exempla declarabunt: sed non vulgatum est.*

Nemo ciuis est, qui hos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur, recordatione deniq; ipsa cõsolatus vestri perhorrescat. pro Sest. 21. a. in P. 80. a.

Tuillius diei memoriam non perhorrescis? in A. 253. a.

Tu imagines ipsas non perhorrescis. de Orat. 129. b.

Tum lamentationem matrumfamilias, tum fugam virginum ac puerorum perhorresco. in C. 120. b.

Hanc tantam religionem non perhorrescis? l. V. 218. a.

Quorum frequentiam & concessum non modò Quirites qui de capite dicunt: sed quivis qui extra periculum sit, perhorrescat. pro Qu. 13. a.

Digitized by Google

Etsi hoc quidem est in vitio, dissolutionem naturæ tam valde perhorrescere. de Fin. 131. a.

Non solum commoueor animo, sed etiam toto corpore perhorresco in V. 61. a.

Sed quid est tandem quod perhorrescas? At. 212. b.

Periclitor. *Periculum facere aut subire rei alicuius: sed vulgus sæpius idem per Experior significat, quàm Periclitor.*

Homines in prælijs belli fortunam tentare ac periclitari solent. in V. 262 b.

Non est sæpius in vno homine salus periclitanda rsp. in C. 199. a.

Omnia circumspexit Quintius, omnia periclitatus est. pro Qu. 18. a,

Periclitari omnium iura, si similitudines accipiantur, id est, periculum subire. de In. 81. a.

Subeundus vsus omnium periclitandæ vires ingenij, & illa commentatio inclusa in veritatis lucem proferenda de Or. 97. b. &.

Mihi non est difficile periclitari, &c. 156 a.

Babylonij CCCCLXX. millia annorum in periclitandis experiundisq; pueris quicunq; nati esset, posuerūt. de D. 128. b.

Itaq; potius periclitari volui, si possē mea præsentia exercitum facere meliorem, quam nimis cautus videri. Ep. 154. a.

Vt vt amor quasi equis tēperatis, sic amicitijs aliqua ex parte periclitatis amicorum. de Am. 108. a.

Periclitemur (si placet) in ijs quidem exemplis, in quibus &c. Off. 66. a.

Digitized by Google

Periculum. *Quidam modi loquendi proprij Latinorum sunt, quos vulgus rarius vsurpat, vt periculum esse ne &c. pro quo magis in ore habet, Metuendum est, Timendum est ne.*

Qua qui recordetur, aut sanè periculum est, ne &c. Tusc. 251. a. &.

Ne mouear &c. periculum non est. 163. a.

Nullum periculum est, ne quid tu, &c. de Or. 105. b.

Summum erat periculum ne si nihil impetrarent, à sena tu alienarentur. Att.

Suo aut alicuius periculo aliquid facere, *dixerunt ij, qui purissimè sunt loquuti: qui verò abijs discedunt, aliter loquuntur: vt, Suo damno. Suo sumptu, Alicuius damno aliquid facere. Latini verò sic sunt loquuti: (246. a.*

Sũptu periculoq; armatum nauẽ aliquò mittere. in V.

Periculo suo versari in aliqua re. in V. 148. a.

Quid tu meo periculo gurges patrimonij belluabere? pro Sest. 25. a.

Brutus scripsit rem illam suo periculo esse. Att 85. b.

Iniasté facis si putas periculo nostro viuere tuos contubernales. pro Flac. 154. b.

Ego qui periculo reipub. viuebam. pro Sest. 14. a.

Quòd equidem tibi nummi meo periculo sint. At. 9. a.

Sed etiam atq; etiam dico, tuo periculo fiet. At. 212. b.

Dux enim suo periculo progredi cogitat. de L. 183. a.

Periculum facere, *Experire tritum non admodũ est.*

Facere periculum innocentia alicuius. I. V. 72. b.

Tu verò qua in re specimen cæteris aliquod dedisti? quãdo tute tui periculum feciſti? in V. 59. a.

Digitized by Google

Si quis fortunæ muneribus amplissimis ornatus, sepius eius deæ periculum facere nollet. de Pro 76. a. (93. b.
Fac huius odij tanti ac vniuersi periculū si audes. in P.
Qui quotidie periculum fortunæ facit. l. A. 197. a.
Dij discriminum periculorumq; comites. de N. 59. b.
Maximo in periculo res est. At. 102. b.
Domicium periculo obsidionis liberari cupio. At. 129. a.
Adire periculum capitis. pro S. R. 36. b.
Qui nisi à gubernaculis recesserint, maximum ab vniuerso naufragio periculum est. Ep. 267. a.
Si ei subitò sit allatum periculum discrimenq; patriæ. Offic. 31. a.
Atq; id erat periculum, de cuius &c. in A. 288. a.
Adducta est eorum res in maximum periculum, & etiamnum penè discrimen. in A. 209. b. (242. b.
Ita fiet vt meo periculo semper peccet Rutonius. in A.
Perimo, pro occido, supprimo, tollo, diuulgatum non est, præsertim cùm etiam inanimis tribuitur. (b. &.
Nec potest miser quisquam sensu perempto. Tusc. 167.
Sin autē perimit ac dolet omnino quod melius? 174. b.
Si ludi non intermissi, sed perempti atq; sublati sunt. de Ar. 249. a. (208. b.
Si mihi vis aliqua maior reditum peremisset. pro Planc.
Si causam publicam mea mors peremisset. pro S. 13. b.
Vbi tam teneras volucres matrēq; peremit. de D. 84. a.
Luna & e. stellanti nocte peremptæ est. de D. 84. a.
Nec vos vlla mortis vnquā fata periment. de V. 202. a.
Perinde, idem penè valet quod Aequè, & consequuntur vtrumq; eadem voces, Vt, Quasi, ac. Atq; vulgò Verò non perinde notum est, vt Aequè.

Non possum dicere, me hac perinde vt dicam discenda esse, didicisse, de Or. 149. b. &.

Sed hac omnia perinde sunt, vt aguntur. 162. b.

Habes à patre munus magnum, sed perinde erit vt acceperis. Offic. 76. b.

Bene facis cùm id efficis, mihi crede perinde vt tu existimare non posses. At. 201. a.

A te peto, vt meas iniurias perinde doleas, vt me existimas dolere tuas solere. Ep. 122. b.

Perinde, quasi. Atq; hac perinde loquor, quasi debueris pro Qu. 15. b.

Perinde stultissimum regem in luctu capillum sibi euellere, quasi caluitio mœror leuaretur. Tusc. 204. a.

Quod nunquam factum est, perinde quasi factum sit confirmare. pro Q. 8. a.

Metelli sperat sibi quisq; fortunam, perinde quasi certi quicquam sit in rebus humanis, aliter, proinde quasi. Tusc. 166 b. &. in V 96. a.

Perinde ac. Quod ego perinde tuebar, ac si vsus essem. At 226. b.

Perinde habeo, ac si scripsisses nihil esse. At. 44. b.

Perinde habere aliquid ac si non esset. Par. 237. a.

Perinde ac si &c. perinde dicemus. pro S. R. 47. a.

Perinde ac si iam vicerint. Ep. 179 b.

Philosophia non perinde, ac de hominum est merita vita, laudatur. Tusc. 129. a.

Perinde atque. Vereor, vt hoc quod dicam, non perinde intelligi auditu possit, atq; ego ipse cogitans sentio. pro Marcello. 132. b.

Permisceo, idem quod admisceo, Misceo: sed non aquè notum, atq; vsitatum.

Ne

Ne tuas sordes cum clarissimorum virorum splendore permisceas. in Vat. 31. b.

Et illa excellens opinione fortuna cum laboribus & miserijs permista esse videatur. de Or. 128. a.

Interualla longa & breuia, quibus implicata & permista oratio est. Or. 215. a. (179 a.

Ego fructus magna acerbitate permixtos tuli. pro Pl.

Oratio permista & temperata numeris. Or. 216. a.

Non modò illâ permiscuit, sed etiam in his turbauit. in V. 133. b.

Omnia potius permiscuerunt, quàm ei legi conditioniq; parerent pro Pl. 267. b.

Cuius immanitas naturæ ne vino quidem permixta, temperari solet. in Ac. 244. b.

In qua temperatione animum vniuersa natura temperans permiscebat. de Vn. 202. b.

Permulceo. *Demulceo significat: sed vulgatũ non est.*

Duæ sunt res quæ permulceant aures, sonus & numerus Or. 212. b.

Eum quĩ audit permulcere atq; allicere. de Or. 138. a.

Auram, quã fatu permulcet spiritus austri. de N. 48. b.

At ille pellit. q. permulcet sensum voluptate. de F. 71. b.

Nam læduntur arteriæ, si antequam leni voce permulsæ sint, acri clamore compleantur. ad Her. 20. a.

Præterita enim ætas, quamuis longa, nulla consolatione permulcere posset stultam senectutem. de Sen. 78. a.

Permutare pecuniam. & permutatio. *Modi loquendi valde ignoti nostris hominibus, idem enim valent, quod vulgus suo more dicit, Pecuniam accipere de mensa: pecuniam hic aut alibi accipere, quæ*

alio loco reddatur. Vulgari lingua nostra, Gelt auff-
nemmen.

Quare velim permutetur Athenis, quod sit in annum sumptum satis. M. At. 245.

Sed quaero quod illi opus erit Athenis permutari, vt possit. At. 194. a.

Ipsi permittam de tempore nummorum, quantum opus erit, vt permutetur, tu videbis. At. 195. a.

Scripserat vt X I I H. S. permutaret, tantum esse reliquum de argento. At. 184. b.

Quæ quò plus permutasti ad fructũ insularũ. At. 251. a.

Significat quoq; id, quod imperiti nunc dicunt: Dare pecuniã ad mensam: Dare pecuniã vt alibi reddatur.

At permutata aliquando pecunia est, ducta merces, &c. item.

At se curasse, vt cum quæstu populi pecunia permutaretur. E. 29. a.

Permutatio. *Ego rationem Philogeni permutationis eam, quam tecum feci, edidi. At. 73. a.*

Ibi per paucos dies, dum pecunia accipitur, quæ mihi ex publica permutatione debetur, commorabor. E. 33. a.

Quadrantaria permutatio, pro Cœl. 50. b.

Partim emptiones &c. partim permutationes ad hunc Tusculanum montem extruendum. Or. 208. a.

Pernocto. *Pro hoc verbo multis in ore, Tota nocte dormire alicubi, nocte alicubi esse, Cicero verò sic est locutus.*

Senator pop. Rom. in vestro oppido iacuit, & pernoctauit in publico. in V. 205. a. &.

Matres miserã pernoctabant ad ostium carceris. 259 b.

Se-

Digitized by Google

Sedulim, propter inopiam tecti, in foro pernoctans. pro Dom. 229. a.
Hæc studia pernoctant nobiscum peregrinantur, rusticantur. pro Arch. 189. a.
Cùm hic apud mulierculam quandam pernoctaret, & ibi diem posterum commoraretur. pro Clu. 25. a.
Pernoctant venatores in niue. Tusc. 185. b.
Animum cum his habitantem pernoctantemq; curis &c. Tusc. 247. b.
Bis in die saturum fieri, nec vnquam pernoctare solum. Tusc. 247. b.
Perpetuitas, proea re, quæ continua, & immutabilis est, ab vsu nunc prorsus intermissum.
Malis custos diuturnitatis metus: contraq; beneuolentia fidelis est, vel ad perpetuitatem. Off. 37. a.
Magis voluntatis perpetuitatem, quàm promissorum exitum expecto. Qu. Fr. 325.
Vt constare in vita perpetuitate possimus, nobismetipsis. Offic. 24. a. (51. b.
Quod perpetuitatis causa machinata natura est. de N.
Non ex singulis vocibus Philosophi sunt spectandi, sed ex perpetuitate atq; constantia. Tusc. 234. b.
Qui autem diffidit perpetuitati bonorum, tineat necesse est. de Fin. 82. b.
Perpetuitas & constantia dictorum. Tusc. 234. b.
Perpetuitas consequentis temporis. Tusc. 169. b.
Perpetuitas et quasi conuersio orationis) (Oratio membris intercisa. de Or. 160. b.
In perpetuitate dicendi. Or. 197. b. (Or. 129. a.
Genus facetiarum, quod in perpetuitate sermonis est. de

Digitized by Google

Perpetuitas pro immortalitate. de Vn. 202. a.

Perpetua oratio, *disputatio, scriptum, historia continens est, & non interrupta sermone personarum.*

Qui omnes à perpetuis suis historijs, ea quæ dixi bella separauerunt. Epist. 67 b.

Valde sum cupidus te in illa longiore & perpetua disputatione audiendi. de Or. 110. a.

Cato Pompeium oratione perpetua tanquam reum accusauit. Qu Fr. *308. a.*

In illo genere perpetuæ festiuitates. de Or. 129. a.

Hortensius autem vehementer admirans, quod quidē perpetuo Lucullo loquente fecerat. Ac. 16. b.

Perquam, *pro valde admodum, vsitatum nunc nō est.*

Quod mihi quidem perquam puerile videri solet. de Or. 118. b. &.

Hoc perquam optandum nobis. 132. b.

Sic illud perquam breuiter perstrinxi. 127. a. (135. b.

Perquam flebiliter Vlysses lamentatur in vulnere. Tus.

Hic quàm ille dignior, perquàm graue est dictu. pro Pl. 262. a.

Illud verò perquam inane. Tusc. 171. b.

Perscribo. *Paucis constat hoc verbo significari ea, quæ in tabulas referuntur, aut priuatas, aut publicas: vt,*

Pecuniam in ædem sacram reficiendam se perscripsisse dicunt. pro Flac. 155. b.

Atque enim tabellæ condemnantur eius, qui verū non retulit, & eius, qui falsum perscribit. pro Q. R. 45. a.

Fgóne hanc manum implere potui, vt falsum perscriberet nomen? ibidem.

Rationes enim perscriptæ erant ita scitè, & literatè, vt scr. ba, & c. in P. 92. b.

Con-

Digitized by Google

Constituisenatores, qui omnium iudicum dicta perscriberent pro Syl.175.

Et quoniam nōdum est per scriptum senatusconsultum, ex memoria vobis, Quirites, quid Senatus censuerit, exponam. in C.113. b.

Senatus auctoritas est perscripta. Ep. 3 b.

Iis verbis ea de me Senatus auctoritas declarata est, vt nemini sit triumphus honorificentiùs, quàm mihi salus, restitutioq; perscripta. in P.87.a.

Et eundem id, quod in auctoritatibus perscriptis extat, scribendo affuisse. de Or.143.a.

Persequor, *Latè satis hoc verbum patet. Modos verò, qui obruti ignoratione iam sunt, solùm persequemur. primùm pro vindicare vsurpatur.*

Iniurias suas per nos vlcisci ac persequi statuerunt. in V.110.b. &.

Qui iniurias suas persequi volunt.65.a.

Is mortē eius sē persequi velle dixit. pro D. 223.a.

Persequi mortem alicuius. in A.255 b. (b.

Vt tuas iniurias persequar, id est, à te factas pro C.29.

Cùm pœnas à sedioso ciue per bonos viros iudicio persequi vellet. Ep.13.a.

Persequi *ij dicuntur quoq;, qui oratione aliquid consectantur. siue scribendo, siue dicendo.*

Brutus si Philosophiam Latini literis persequitur, nihil vt, &c. Acad. 41.a.

Persequi omnia literis: Ep.147.a.

Has res Xenophon commodißimè persecutus est in eo libro, qui &c. Offic.51.b.

Persequi tenuißima quæq; pro Cœl.291.a.

Nunc reliquorum Oratorum ætates & gradus persequamur. de Clar. 175. b.

Epicurus voluptates persequitur omnes nominatim. de Nat. 23. & 77 a.

Nec sum copiam quam potui, &c. persecutus. de Fin. 140. a.

Longum est persequi cæteros, &c. in A. 165.

Is diligētissime res Annibalis persecutus est. de D. 80. b.

Qui consuetudine & celeritate scribendi facillimè, quæ dicerentur, persequi possent. pro Syl. 175.

Quæ versibus persecutus est Ennius. de Sen. 80. a.

Perstringere aciem, oculos, nota hæc sunt: sed dicendo aliquem describere, reprehendere, non percrebuit apud omnes.

Vt eos, quorum scelere essem violatus, vocis libertate perstringerem. pro Sest. 5. a.

Ille L. Crassi voluntatem asperioribus verbis sæpè perstrinxit impunè. pro Plan. 266. b.

Nemo vnquā me tenuissima suspitione perstrinxit, quem non peruerterem. pro Syl. 275. b.

Breuiter, celeriter, leuiter, aut perstringere, sine adiunctione, pro Breui, paucis dicere aliquid.

Rei magnitudo me breuiter perstringere atrocitatem criminis non finit. in V. 225. a.

Sic quid esset illud, perquàm breuiter perstrinxit atq; attigit. de Or. 127. a.

In animo est leuiter transire, aut tantummodo, perstringere vnamquamq; rem. pro S. Ros. 33. b.

Nunc reliquum cursum videte, quē quidē celeriter perstringam: ad ea enim, quæ &c. festinat animus. in A. 169. b.

Con-

Digitized by Google

Consulatus meus illum leuiter perstrinxit. de Cl. 195. b.
Itaq; perstringam sine vlla contumelia. At. 158. a.
Pertineo. *Quæ propria vis sit huius verbi vulgò ignoratur, ea enim est, quam vulgus vocabulis, Peruenire, Tendere, Extendere, Ire, Attingere, nunc profert, quæ locum non habent, cum significandum aliquid est, quod diffusum sit in longitudinem aut latitudinem: propriam itaq; vim & vsum à Cicerone discamus.*
Via quæ pertinet ad iecur, eiq; adhærat. de N. 53. b. &.
Venæ in omnes partes corporis pertinentes. 54. a. item,
Nerui toto corpore pertinentes. ibid.
Aspera arteria ad pulmones vsq; pertinet. de N. 53. a.
Quæ potest igitur contagio ex infinito penè interuallo pertinere ad lunã, vel potius ad terram? de D. 127. a.
Ratio quædam pertinens per omnium rerum naturam. de Nat. 9. a.
Vis quædam sentiens atq; diuina, quæ toto cõfusa mundo est. de D. 115. b.
Vis vitalis per omnem mundũ pertinens. de N. 30. b. &.
Deus pertinens per naturam cuiusq; rei, per terras Ceres, per maria Neptunus. 40. a.
Vt si iam concedamus aliquid vim cœlestem ad eos, qui in terra gignuntur, pertinere. de D. 127. b.
Perturbo, pro *Confundo, rebus attributum, diuulgatum non satis est.*
Non disceptis sententijs, nõ præposteris temporibus, non confusis personis, non perturbato ordine. de Or. 147. a.
Ita perturbatis sacris, contaminatis gentibus, factus es filius &c. pro Dam. 220. a.
Id ita perturbatum, itaq; permutatũ est. de Ar. 254. a.

Vt

Vt perturbem atatum ordinem de Cla. 185. a. Sic.

Perturbatio *Quicquid peccatur, perturbatione peccatur rationis atq; ordinis Parad. 120. a.*

Omnis perturbatio & rerum motus cernitur. Off 19 a.

Perturbatio vitæ, & magna confusio. de N. 1. b.

Peruado. *Nullo hoc verbum nostrorum hominum notum est, nisi qui ab optimis auctoribus Latinè loqui didicerunt*

Cernitis iudices quantum incendium per agros peruaserit in V. 161. b.

Opinio quæ per animos gentium barbarum peruaserat. pro Dom 8. b.

Nulla ora tam deserta, quò nullus illius diei fama peruaserit. pro Pomp. 12. a.

Quas oras maximè, quasi morbus quidam, illius furor peruaserat. pro Syl 177. a.

Pars eius belli in Italiam peruaserat. in V. 236. b.

Ne quid in aures, quod noceat, possit peruadere. de N. 55. a.

Quâcunq; iter fecit, vt quadam calamitas peruadere videbatur. in V 95. a.

Peruagatus, a, um. *Nihil minus peruulgatum est quam huius vocis vsus: cum ea Latini nominare solent id quod omnibus commune & notum & peruulgatum est.*

Hæc causa apud Græcos peruagata est. de In 53. a.

Vulgaris & peruagata declamatio. pro Plan. 258. b.

Res peruagata & vulgaris. Or. 216. a.

Pars autem est peruagatior, id est, communior. de In. 67. b. & in V. 214. a.

Com-

Digitized by Google

Commune & peruagatum vitium. de Or. 128. a.
De communibus & peruagatis rebus loqui vel audire. de Or. 98. b.
Vulgare quotidianum peruagatum. de Or. 160. b.
Peruagatus, pro diuulgato. pro Plan. 279. b.
Peruagata aliter peruulgata. de Or. 120. a.
Longè & late peruagata bona) (Augusta. Top. 266 b.
In re tam clara, tam testata, tam abs te ipso peruagata, tabulas publicas corrumpere auderes? in V. 129. b.
Illustris & peruagata fama alicuius rei. pro M. 135. a.
Peruerto, Vulgò notum. non est, vsurpari à Latinis sæpe eadem significatione qua Euerto. Euerto.
Cræsus hostium vim sese peruersurum putauit, peruertit autem suam. de D. 132. b 90 b.
Tum visam belluam immanem quacunq; incederet, arbusta, virgulta, tecta, peruertere. de Ar. 257. b.
Cecidit q; cum eos imitari cœpit, quos ipse peruerterat. de Cla. 190. a.
Qui sacra occulta inexpiabili scelere peruertit. de Ar. 357. b.
Quintius Iunium peruertit. pro Clu. 40. a.
Orestes, nisi attulerit facti rationem, peruertit defensionem. ad Her 5. b.
Quidam propositis malorum & bonorum finibus, officium omne peruerterunt Off 2. a.
Temeritas C. Cæsaris, qui omnia iura diuina & humana peruertit. Off 6. a.
Peruulgo, pro omnibus commune facere, edere, & proponere aliquid, omnibus tritum non est.
Illas tabulas describi ab omnibus statim librarijs, diuidi

passim

paßim & peruulgari, atq; edi populo imperaui. pro Syl.175.a.

Pramia virtutis cum improbis communicari, & cum mediocribus hominibus peruulgari non oportet. de Inu.76.b.

Veteres illi peruulgari artẽ suã noluerunt. DeOr.106.b.

Tu verò peruulga Hircium. At.202.a.

De re in vulgus peruulgata loquitur. de Fin.67.a.

Mulier quæ se omnibus peruulget. pro Cœl.45.b.

Peto, *Proficiscor iter facio. sæpè significat, quod exemplis declarandum est, quia ea significatione vulgus tarius vtitur.*

Grues loca calidiora petentes, mare transmittunt. de Nat.51.a.

Crotonem petamus. At.154.a.

Per Macedoniam Cyzicum petebamus. E.235.a.

Naues Rhodum petentes vidi. Off.62.a.

Iter à Vibone Brundusium petere cõtendi. pro Pl.280.a.

Dyrrachium petere contendi. ibid.

Placet. *Qui huius verbi vsum ignorant. pro placet bonum videtur, vsurpant: latini verò hoc modo.*

Itaque postridie placuit, vt breuiter sententias diceremus, Ep.3.a.

Postea mihi placuit, eoq; sum vsus adolescens, vt explicarem. de Or.97.b.

Cautio placuit repetè iudices pronunciare. pro Cl.32.b.

Quod scribere non anderem, nisi idem placeret Panætio. Off.43.b.

Vt doctissimis sapientissimisq; placuit. de D.103.a.b.

Nam non placet Stoicis, &c. ibid.

Vtrum

Vtram igitur percurri omnem Epicuri disciplinam placet? de Fin. 54. b.

Placitum est. *Ita nobis placitum est, vt scriberemus, &c. ad Her. 6. a.*

Cùm in his versarer angustijs, placitum est mihi, vt postularem legationem D. Brut. Ep. 187. a.

Placitum est mihi, vt Brundusium ducerem hanc copiam, &c. item.

De prouincijs placitum est, vt coram Pompeio ageretur. E. 114. a. b. At. 192. a.

Plus. *Vis nota satis videtur, sed vsus non item. Nã vulgus rarò proponit illi ablatiuum, cum accusatiuo iungit nunquam, deinde Plus vt Amplius, singulari numero pro plurali sapè vsurpatur: nos verò semper numeri rationẽ habemus, quasi nunquã aduerbium esset.*

Ego te nimio plus diligo. At. 162. a.

Affuit, sed non plus duobus aut tribus mensib. E. 217. a.

Molestum est, vno digito plus habere. de Nat. 21. a.

Nunquam Romæ plus triduo fuit. pro S. Ros. 30. b.

Dimidio plus scripsit Clodia. At. 143. a.

Addicitur medimnis M M. dimidio ferè pluris, quam anno superiore. in V. 174.

Ac tecum anno plus vixit. pro Quint. 7. a.

Accusatiuo iunctum. *Non plus annum possum assequi, quod volo. At. 193. a.*

Vt hoc nostrũ desiderium, ne plus sit annuum. At. 68. a.

Hoc est nõ plus annuum obtinere prouinciam. At. 95. b.

Ferre plus dimidiati mensis cibaria. Tusc. 182. b.

Aduerbialiter. *Fieri non potest, vt plus vna vera sit. de N. 2. a.*

Sentio

Sentio in columba plures videri colores, esse plus vno Acad.20.a.

Tribunum plebis plus viginti vulneribus acceptis iacē-tem vidistis.pro Sest.21.b.

Neq; enim plus, quàm tres aut quatuor reliqui sunt. Acad.179.a.

Pondus. *Nota quidē est propria vis huius nominis: sed quidam modi loquendi eo fiunt, quos vulgus rarò vsur pat, vt. Magnum, grande pondus auri, argenti, &c.*

Magnum optimi pondus argenti. in A.173.a.

Grande pondus argenti. pro Cac in.287.a.

Magnum auri pondus. de Sen.88.a.

Aureum amiculum grandi pondere. de N.76.a.

Audistis ex ede Minerue graude auri pondus ablatum. in V.85.a.

Tu tanto pondere auri discessum illum sustentasti. pro Rab.P.130.a.

Pondus, *idem est quod momentū, autoritas,* quod Barbari valorem dicunt. (227.a.

Persona non qualiscunq; testimonij pondus habet. Top. Id maximi momenti est & ponderis. I. Vat.30.b.

Quod in vtranq; partem in mentem multa venirent. magnum pondus accessit ad tollendam dubitationem, iudicium & consilium tuum. Ep.

Sed idem scribit meas literas magnum pondus apud te habituras. Ep.12.b &.

Sed tuæ literæ maximi sunt apud me ponderis.30.a.

Si minus plures causæ & maiores ponderis plus habebunt. Off.10.a.

Ea non ita magni ponderis apud me esse debent. pro Pl. 259.b.

Eius

Digitized by Google

Eius filius eodem est apud me pondere, quo fuit ille. At. *154.b.&c.*

Addis etiam ijs qui pondus habent, factum nostrum probari. 172. a.

Σχήματα in verbis pingendis habent pondus. de C. 176.a.

Pono. *Plurimis rebus hoc verbum tribuitur. In quibus verò vsus & vis vulgò ignoratur, hæc sunt. Primum ponere, dare, con. edere aut efficere in disputationibus significat, quod Barbari supponere dicunt.*

Sed primùm positum sit, nosmet ipsos commendatos esse nobis. de Finib.

His igitur ita positis sequitur magna cõtentio, quæ pertractata est à Peripateticis mollius. Secundo de Fin.

Positum sit igitur imprimis, quod post magis intelligetur, finẽ Philosophia non posse effici, quem quærimus, eloquentem. in Orat. ad Brutum.

Sic Ponere quæstionem, aut aliquid, *quod alij proponere quæstionem; proponere de quo disputetur.*

Ponere iubebam de quo quis audire vellet. Tus. 149. b.

Quid mihi nunc vos, inquit Crassus, tanquam alicui Græculo otioso & loquaci, & fortasse docto atq; erudito quæstiunculam de qua meo arbitratu loquar, ponitis? de Or. 93. b.

Ponere tempus, studium, curam in aliqua re

Ponere multum operæ in aliquare. de C. 164. a.

Ponere tempus in aliqua cognitione vel negotio. de Or. 144. a.

Ponere tempus in aliquo loco At. *7. b.*

Ponere tempus in aliquo magno officio. Epist. 242. a.

Digitized by Google

Nonis Maij in Ciliciam cogitabam. Ibi cum Ianuum mensem consumpsissem, Quintilem in reditu ponere. At.91.a.

Babylonij CCCCLXX. millia annorum in periclitandis experiundisq; quicunq; nati essent, posuerunt. de D.128.b.

Ponere diem cum aliquo: Ep.77.a.

In quibus multum operæ studijq; ponendū est. Off.16.a.

Ponere totum animum, atq; omnem curā, operam, diligentiamq; suam in aliquo negotio. pro Mur.135.a.

Respub. in qua omnis mea cura, cogitatio, opera, poni solebat. Off.33.b.

Ponere se totum in contemplandis rebus. Tus.157.b.

Sed tantum studium, tamq; multam operam ponendam in eo non arbitrantur. de Fin.49.a.

In laude, in vitio, metu aliquid ponere, *pro* Laudare. Vituperare, metuere. Ponere in loco beneficij, crimine. pro, Accipere tanquam beneficium, crimen objicere.

Ipsum latinè loqui in magna laude ponendū. de Cl.177.

Consilio iuuare ciues magna in laude ponendum est. Top.227.a.

Neq; ego hoc in tua laude pono. in Ver.196.a.

Confidens mala consuetudine loquendi in vitio ponitur. Tusc.192.

Ponere aliquid in loco beneficij, vel testimonij, vel iudicij Ep.246.a.

Ponere aliquid loco sceleris. Ep.166.b.

Objicere aliquā rem in magnis criminibus. I. V.244.b.

Non cōtinuo, si quis motus populi factus esset, id C. Norbano

Digitized by Google

bano in nefario crimine atq; in fraude capitali esse ponendam. de Or. 127. a.

Hoc in aperto delicto positum est. ad Her. 13. b.

Ponere beneficium, aut aliquid apud aliquem *bene vel malè ponere, quod Germanica lingua dicimus,* Wol oder nicht wol anlegen.

Ponere beneficium apud ingratos homines. E. 223. b.

Bene ponere beneficium apud aliquem. 216. a. &.

Bene ponere studium suum, officium apud aliquem. 224. b.

Apud ipsum praclarissimè posueris. 227. a.

Quare non exierat industria tua, sed praclarè ponitur. At. 84. a.

Operam apud aliquem optimè poni. Q de Pet. 212. a.

Ponere, *pro aestimare, tribuere aliquid alicui.*

Ponere aliquid in minimis. Ep. 54. b.

Ponere mortem in malis. de Fin. 96. a. (23. a.

Ponere multi in aliqua re, id est, magni aestimare. &c.

Tantum ego in excellente oratore pono esse ornamenti vniuersa ciuitati. de Orat. 116. a.

Credibile non est, quantum in prudentia tua & fide ponam. At. 38. a.

Popularis meus, tuus, suus, alicuius. *vt Ciuis meus, tuus, &c. signat id quod vulgò dicitur Conterraneus. Gentilis non ciuem aut popularem, sed qui aut eadem gente ortus est, aut eodem nomine vocatur. Populares rectè etiam posse ij omnes appellari videntur, qui non tam moribus quàm legibus, aut principe, & rege, aut lingua eadem vtantur: vulgus eos Conterraneos, aut Patriotas barbare vocant.*

Sese q. non popularem alicuius loci, sed ciuem totius mundi, quasi vnius vrbis agnouerit. de Leg, 168 b.

At hoc Thales Anaximandro populari & sodali suo non persuasit. Acad. 29. b.

Ego verò Solonis popularis tui, & vt puto, etiam mei legem negligam Att. 154. b.

Portorum, est vectigal quod penditur de quacunque re: sed Portorij nomẽ minus notum est in vulgus, quàm Vectigalis.

Singulis rebus, quacunq. venirent, portorium imposuit. in P. 98. a.

Titurius Tolosæ quaternos denarios in singulas vini amphoras portorij nomine exigit. pro Font. 278. a.

Quæ sine portorio Syracusis erant exportata. in Ver. 143 b &.

Res exportata sine portorio. 145.

Portoria Italiæ sublata sunt. At. 31. b.

Portitor. qui portorio aut vectigali exigendo præest.

Ciues, qui non tam de portorio, quam de nonnullis iniurijs portitorum querebantur. Qu. Fr. 296. a.

Decemuiros portitores omnibus omnium pecunijs constituit. contra Rull. 78. a.

Quæstus qui in odia hominum incurrunt, vt portitorum & feneratorum. Off. 30. a.

Possum. Præcipui aliquid significare hic modum loquẽdi videtur. Non possum, quin, aut, vt quem fi scirem vulgus non dicerent, Non possum omittere, Non possum intermittere, ego debeo scribere.

Non possum quin exclamem, vt ait ille in Trimumme, ita mihi vim oratoris exprimere subtiliter visus es, At. 112. a. de Or. 112. a.

Post

Digitized by Google

Post hominum memoriam, Post homines natos: hoc verè Romanos loquendi modos ignorat vulgus, habetq; pro ijs in ore, Quàm diu stetit mundus, Quàm diu homines fuerunt, & ab initio mundi, & nescio quæ alia, quæ non à Latinis, sed Germanis aut Gallis prodierunt.

O post hominum memoriam fortissimi consules. Ar. 246. a.

Cicero magnificentiss. post hominum memoriam consul factus. in Vat 30. a.

Instat post hominum memoriam paratior, vigilantior, copiosior. in Ver.

Vt ego hunc vnum eiusmodi reum post hominum memoriam fuisse arbitror, cui damnari expediret. ibid.

Qui me duo sceleratissimi post hominum memoriam nè consules. sed latrones, non modo deseruerunt in causa præsertim publica, & consulari, sed prodiderũt. Postquam.

Pauci post genus hominum natum reperti sunt, qui, &c. pro Cor. 6. a.

Quid homini post homines natos turpissimo? pro Do.

Sed res erat post homines natos pulcherrima ibid.

Postulare. pro Accusare, tritum non satis est.

Postulare aliquem de vi. Post quam. 208. a.

Pylius de repetundis eum postulaui. Ep. 116. a.

Ego Appium eadem lege postulauit Ep. 122. b.

Postulare seruos in quæstionem pro. S. R. 31. a.

Sestius à Nerio de ambitu postulatus est. Q. F. 308 b.

Potestas. Dare, habere, facere, tradere potestatem: in potestate alicuius esse potestatem alicui esse alicuius

Digitized by Google

rei nota & peruulgata sunt: sed exire ex potestate, nõ item: quod vulgus pro eo vsurpet, incidere in ecstasin, Exire de potestate: vulgò non esse apud se.

Qui igitur exisse de potestate dicuntur, iccirco dicũtur, quia non sunt in potestate mentis. Tusc. 192. a.

Itaq; iratos dicimus exisse de potestate, id est, de consilio, de ratione, de mente, quorum potestas in totũ animum esse debet. Tusc. 226. a.

Potio, non solum significat medicamenta, vt vulgus putat. sed potum, hoc est, id quod bibitur.

Demus scutellam dulciculæ potionis. Tusc. 200. b.

Cui cum ipse poculum dedisset, subito illa media potione exclamauit se maximo cum dolore mori. pro Cl. 23. b. & .25. b.

Ita potũt fieri occultius in potione, vel in cibo. pro Deiot. .47. a.

Potior. Quod potissimum studium lingua Latina positum esse debeat in obseruandis ijs, quæ præcipua aliqua consuetudine loquendi quàm communi ratione dicantur, hoc verbum quoque declarat. nam cum Genitiuo semper iungitur a Cicerone cum significat, habere imperium aut summam potestatem, Dominari, Dominum omnium esse, Principem esse aut potiri rerum, regni, ciuitatis alicuius.

An cunctet & tergiuersetur, & ijs medeatur, qui tenent, qui potiuntur? At. 109. b.

Cleanthes solẽ dominari & rerum potiri putat. de Fin. 32. a.

Quod ij qui potiuntur rerum præstaturi videntur. Ep. 9. a. &.

Ciui-

Ciuitates quæ rerum potitæ sunt.73.a.

Dum ea ciuitas rerum potita est.pro S.R.29.b.

Athenienſium potiti sunt Spartiata ad Her.32.a.

Si exploratum tibi sit, posse te illius regni potiri E.7.a.

Potior. *Aliquid potius esse aliqua re, aut quam aliqua res, pro Præponere, Præferre, Antecellere, tritum nunc non est vt olim, vt itaq; fiat, vti recte à Cicerone diſcamus.*

Non quò mihi potior sit officij mei, quàm huiuſce ſalutis defenſio.pro Mur.124.b.

Mors quæ ciuibus Romanis ſemper fuit ſeruitute potior. in A.228.b.

Res est potior oratione. Ep.180.a.

Filius plus pollet, potiorq; est patre. Tuſc.224.b.

Qui hæc legere aſſueuerit, iudicabit nulla ad legendum his esse potiora.de Fin.51.a.

Si quid eiuſmodi accideret, ne quid tibi sit fama mea potius. At.251.b.

Illa ſemper potioria duxiſti, quæ ad ſapientiam ſpectarent.de Or.150.b.

Itaq; ciues potiores sunt quàm peregrini, propinqui quàm alieni.de Am.99.a.

Topice, quæ ad vſum potior erat.Top.221.b.

Quid potius? id est, quid melius.in V.98.a.

Nemini concedo, qui tibi potior vetuſtate neceſſitudinis poſsit esse.Ep.144.b.

Cum in Africam veniſſem, nihil mihi fuit potius quam vt Maſaniſſam conuenirem regem.de Som.126.b.

Præ. *Cùm aut comparationem ſignificat, aut cauſam, ignotum penè est in vulgus: animaduertendum itaq;*

Digitized by Google

quo modo Cicero hac præpositione sit vsus: & primum cum causam notat.

Non hercule præ lacrymis possum reliqua scribere. Att. 148. a &.

Præ fletu & dolore. 175. a. &.

Præ solicitudine ac stomacho multa scribere nō possum. 181. a.

Præ mœrore loqui non possum pro Plan. 280. a.

Præ cupiditate officij sui rationē non habet. in V. 128. a.

Præ lucro prædaq; nullius habere rationem. 176. a.

Præ multitudine, id est propter multitudinem. At. 36. a.

Solem præ iaculorum multitudine non videbitis, & sagittarum vmbra. Tus. 170. b.

Præ cura tocari non poteram. At. 95. a.

Comparationem significat hoc modo: *Illi Romam præ sua Capua irridebant & c. contra Rul. 85. b.*

Illa præclara, in quibus vtilitatis species præ honestate contemnitur. Off. 61.

Qui in ipsa senectute præ cæteris floruisset. de Am. 96. a.

Hegesias verò illos Attices præ se penè agrestes putat. de Clar. 191. b.

Illa mihi fuerunt præ his de victoria gratulationibus. At. 138. a.

Omnia pericula præ salute sua leuia duxerunt. in Ver. 140. a.

At contrà nobis non tu quidem vacuus molestijs, sed præ nobis beatus.

Diuitiæ nec magnum bonum, & præ rectis honestisq; contemnendum. de Fin. 122. b.

Hominem præ se neminem putare. pro S. R. 41. b.

Digitized by Google

Præ se neminem ducere hominem. ad Her. 30. b.
Præ se alios pro nihilo ducere. in V. 116. b.
Præcidere, pro Amputare propriè translatè verò pro Auferre, Abrumpere alij, & præcisè negare peruulgatum non est.
Cleomenes anchoras præcidi imperat. in V. 253. b.
Naues præcidere aut incendere. At. 138. b.
Cotem Nauacula posse præcidi. de D. 87. a.
Cinna collega sui consulis Cn. Octauij præcidi caput iussit. Tus. 239. a.
Præcidere alicui manum gladio. de I. 69. b.
Amicitiam decet magis sensim dissuere, quàm repentè præcidere. Off. 24. b.
Præcidere fistulas, quibus aqua suppeditatur alicui loco. pro Rab. 96. a.
Tenedia libertas securi Tenedia præcisa est. Q. F. 313. a
Præcidere & abscindere sermonem, vt hic qui, &c. nolo plura dicere. ad Her. 41. a.
Tam tibi maximam partem defensionis præciderit. in V. 139. a. &.
Præcidere alicui spem faciendi aliquid. 80. a.
Per abscissionem si cum incipimus aliquid dicere, præcidimus. ad Her. 41. a.
Præcidere sibi ipsi licentiam, libertatemq; viuendi. in V. 148. b.
Is sibi ipse relictum præcidit. in P. 90. b.
Præcide, inquit: statue aliquando quodlibet. Ac. 33. b.
Nunquam reo tam humili, tam nocenti, tam præcisè negabit, quàm hic mihi planè sine vlla exceptione præcidit. At. 121. b.

Digitized by Google

Præcipito. *Præceps feror, quod voce actiuæ passionis sine adiunctione pro nominis se, vt videtur, significet, ratione Grãmatica non fit, sed consuetudine Latina, quemadmodum ergo Cicero vsus sit, necesse est diligenter obseruemus.*

Sustinenda potius omnis assentio, ne præcipitet, si temerè processerit. Acad. 17 b.

Me certè ad exitum præcipitantem retinuisses. At. 47. a

Soliam præcipitans. de Or. 162. b.

Respub. præcipitans. de Syl. 167. a. &

Præcipitanti reip. subuenire. 184. a.

Vrgere iacentes, aut præcipitantes impellere inhumanum est. pro Mil. 122. b.

Præcipitare isthic est, non descendere. de N. 19. a.

In anno præcipi tanto numerum notare non possumus. de Or. 160. a.

Fibrenus ex eo loco præcipitat in Lirem. de Leg. 170. b.

Loca vbi Nilus præcipitat ex altissimis montibus. de Som. 129. a.

Præcipitantem igitur impellamus & perditum prosternamus. pro Clu. 32. a.

Præcipitata ætas, *Senectus dicitur: sic præceps senectus.*

An quod adolescens præstiti, cum etiam errare cum excusatione possem, id nunc ætate præcipitata commutem, ac me ipse retexam? Ep. 180. a.

Præcipue. *Tam pauci sunt qui huius verbi vim intelligunt, quàm qui verè Latinæ linguæ studiosi. quis enim non putat idem valere quod Præsertim? Qui verò sciunt significationem magis cum singularitate conue-*

nire,

nire, & ei opponi cõmuniter, Commune, Vniuersum, Maximè, & similia, ab optimis auctoribus in quibus versati sunt, didicerunt.

Nihil sibi appetit, præcipuè Pom. vult se in cõmuni, atq; eodem quo cæteri iure viuere. contra Rull. 78. a.

Neq; ego nunc præcipuè de consularibus disputo, vniuersi senatus communis est ista laus. pro Syl. 183. a.

Labor in hoc defendendo præcipuè meus est, studium verò conseruandi hominis commune mihi vobiscum esse debet. pro Rab. 91. a.

Hæc vna res in omni libero populo, maximeq; in pacatis ciuitatibus præcipuè semper floruit. de Or. 87. b.

Ergo homini qui cæteris animantibus præstat, præcipuè à natura nil datum esse dicemus. de Fin. 88. a.

Nihil tibi præcipue timendum est. Ep. 58. b.

Sed vereor, ne quia complures tibi præcipuè commendo, exæquare videar ambitione quadam commendationes. Ep. 218. b.

Nos isti hominum generi præcipue debere videmur. Qu. Fr. 295. b.

Sic Præcipuus, a, um, non maximus, vt vulgus opinatur, sed singularis, & ferè idem quod proprius significat, cui Communis opponitur.

Tum communibus malis, tum præcipuis oppressus sum. At. 179. a.

Tum communibus, tum præcipuis patris tui periculis commouebatur. pro Syl. 169. a.

Quod mihi consuli præcipuum fuit prater cæteros, id tam priuato cum cæteris est commune. pro Syl. 168. b.

In communibus miseriis præcipuo quodam dolore angi. Ep. 47. a.

Digitized by Google

Vt enim cætera paria sint. &c. hoc certe præcipuum Tuberonis fuit. pro Lig. 141. b.

Nisi in multitudine optimorum ciuium impetus animi mei fuerit singularis, & opera præcipua, nihil volo, &c. Planc. Ep. 149 a.

Præcipuum illum et proprium sensum doloris mei à sententia dicenda amouebo. de Pro. 69.

An meæ partes in ea causa non præcipuæ fuerunt. pro Dom. 215. a.

Ingenerat q. in primis præcipuum quendam amorem in eos qui procreati sunt Off. 3. b.

Præcurro. *Vis huius verbi non adeò obscura est, vt notanda hic fuerit: sed solum monere hic volui studiosos, Ciceronem verbo Præcurrere significasse, quod aliquando verbum Præcedere, quo nunquam est vsus: sed Antecedere eius loco, aut Præcurrere.*

In quo verbo & hoc obseruandum est, tam accusatiuo iungi, quàm ablatiuo, quod vulgus ignorare videtur.

Auditio & cogitatio quæ studio & diligentia præcurrit ætatem. de Or. 120. a.

Horum vterq. Isocratem ætate præcurrit Or. 214. a.

Efficiendum autem est, vt appetitus ratione obediant, eamq. neq. præcurrant, neque propter pigritiam aut ignauiam deserant. Off. 20. b.

Vobis vero illum tanto minorem percurrere vix honestum est. At. 164. b.

Ita præcurrit amicitia iudicium. de Am. 180. a.

Vt homo iners hominem diligentem præcurrat, sine magna negligentia fieri non potest. Qu. de Pet. 209. a.

Prædicare *quid sit, nimirum amplis verbis aliquid*

comme-

Digitized by Google

commemorare, vulgatum est: sed Prædicari, Prædicamenta, trita nimis in scholis sunt pro latinis, cum nunquam sic latini sint locuti. nam quod Græcè κατηγορεῖσθαι, latinè dici de aliquo, Cicero vertit, κατηγορήματα, quæ in scholis Prædicamẽta, quæ dicuntur de quodã aut quibusdã, quod ex ipsis verbis Ciceronis potest intelligi. Sic enim scribit in Tusculanis quæstionibus, pag. 213. b. Libido earum est rerum quæ dicuntur de quodã aut quibusdã, quæ κατηγορήματα Dialectici appellant, vt habere diuitias, habere honores.

Præfari honorem, quid sit planè vulgus ignorat: & pro eo dicit, Sit venia dicto, facto, cum venia, &c. Item præfari aliquid alicui, peruulgatum omninò nõ est, quid verò significetur eo modo loquendi, ex Ciceronis verbis intelligetur.

Nos autem ridiculè si dicimus, ille partem strargulauit, honorem præfamur: sin de Aurelia aliquid aut Lolia, honos præfandus est. Ep. 140. b.

Cætera addit, quæ si appelles, honos præfandus sit. de Fin. 71. a.

Antiqui omnibus reb. agendis, quod bonum faustumq; esset, &c. præfabantur. de D. 101. a.

Præfinio, eadem significatione est qua Præscribo, Præstituo, sed non in eodem vsu nunc apud omnes.

Tu verò vt videtur: nam præfinire non est meum. Tus. 232. b.

Sed eo vidisti multum, quòd præfinisti, quo ne pluris emerem. Ep. 96. a.

Sed ego cætera nõ tã restrictè præfinio. de Legib. 179. a.

Nec de illo quicquam tibi præfinio, quo minus ingenio mecum contendas. I. V. 271. b.

Deinde

Digitized by Google

Deinde aliquanto post eam diem venerunt, quæ dies lege præfinita est. pro S.R. 40 *a.*

Quod superiore parte legis præfinitum fuit, id rursus liberum infinitumq; fecerunt. contra Rull. 62 *b.*

Præfinire diem alicui. de Pro. 76. *a.*

Cal. Ianuarias tibi præfinitas esse. Ep. 87. *a.*

A platone sumptus funerum præfinitur ex censibus: à minis quinq; ad minam. de Leg. 183. *a.*

Præiudicium. *Longè alia vulgus hoc nomine significat ac Latini olim: qui præiudicium vocarunt id tantum, quod ante statum futuri iudicij tanquam exemplar erat: verùntamen hoc ipsum iudicium non erat, idcirco opponit Cicero illi iudicium.*

De quo non præiudicium, sed plane iudicium factum putatur. I. V. 56. *b. &.*

Cum diceret Metellus præiudicium se de capite C. Vettis per hoc iudicium nolle fieri. 181. *b.*

Exceptio extrà quam in rem capitis præiudicium fiat. de In. 69. *b. &.*

Non impertet in recuperatorio iudicio eius iudicij, de quo inter ficarios quæritur, præiudicium fieri. ibid.

Iudicium accusatoris in reum pro aliquo præiudicio valere. pro Mur. 138. *a.*

Cur non eius damnatione aliquid ad hoc iudicium præiudicij comparasti. pro Planc. 270. *b.*

Nimis graue præiudicium in ordinem nostrum. At. 87. *b.*

Sic Præiudico, & Præiudicata.

De aliquo homine non modò præiudicare, sed etiam grauissimè iudicare. in V. 182. *a.*

Quod nondum Senatus censuit, nec Pop. Rom. iussit, id

arro-

Digitized by Google

arroganter non præiudico, neq; reuoco ad arbitrium meum. At. 275. a.

Satis ne causa sit, quare de aliquo maiore maleficio præiudicetur. de In. 69. b.

Vt per illum qui attulit venenum, de hoc præiudicaretur. pro Clu. 54. a.

Primùm postulo id quod æquissimum est, vt ne quid huc præiudicati afferatis. pro Clu. 18. a. &.

Si non ex causis ipsis iudicabimus, sed ad causas iudicia iam facta domo deferemus. ibid. &.

Res semel atq; iterum præiudicata. 27. a.

Tantum opinio præiudicata poterat, vt etiam sine ratione valeret auctoritas. de N. 4. a.

Quasi præiudicatae res ad has causas deferri soleat. pro R. P. 127. b.

Præsens animus, pro non perturbato, aut commoto, sed idoneo ad cogitandum & officium faciendum, re-centiores vocant intrepidum animum, hinc Intrepidè aliquid facere dixerunt, vulgò Audacem animum, hinc Audacter, quod aliud significat.

Fortis verò animi & constantes est, non perturbari in rebus asperis, nec tumultuantem de gradibus deijci, vt dicitur: sed præsentis animi vti consilio, nec à ratione discedere. Off. 16. b.

Animus acer & præsens, & acutus idem atq; versutus inuictos viros efficit. de Or. 110. b. A. 96. a.

Præsens remedium, auxilium, & alia istiusmodi, pro certo, prompto, parato, vsurparunt veteres.

Præsentes ad nocendum vires habere. At. 241. a.

Etenim multa sæpe prodigia vim eius, numenq; declarante

rant: multa ſæpe in difficillimis rebus præſens auxilium in V. 225. b.

Hercules tantus & tam præſens deus. Tuſc. 154. b.

Illud vero nominè ita præſens eſt, vt Iouis nutu factum videatur? At. 241 a.

In rem præſentem venire. vide Venio.

Præſentio. Alij Præſagio, quo vocabulo Cicero non eſt vſus.

Atq; etiam per exta inuenta præſentio. Top. 227. b.

Præſentio, Prædictiones & præſentiones rerum futurarum de N. 27. a. (D. 80. a.

Diuinatio, id eſt præſentio & ſcientia rerũ futurarũ. de

Præſes. Deos & deas præſides vocarunt Latini, quos vulgus nunc patronos & patronas.

Cuſtos ac præſes templi pro Dom. 242.

Vos qui huic vrbi & reipub. præſides eſtis. ibid.

Mercurius iuuentutis cuſtos & præſes. in Ver. 274. a.

Sic Præſidere, Patronum aut Patronam eſſe.

Vos dij patrij qui huic vrbi atq; imperio præſidetis. pro Syl. 183. b.

Dea quæ cunctæ Siciliæ præſidetis. in V. 274. b.

Dij qui huic vrbi præſident. in A. 250. a.

Teſtor omnes deos, & eos maximè, qui huic loco temploq; præſident. pro Pom. 17. a.

Præſtare, pro Aliquid ſuo periculo eſſe diuulgatum nõ eſt, imperiti enim pro eo dicunt, Se aut ſua interponere pro aliquo, Recipere in ſe, Spondere pro aliqua re, Sponſorem eſſe pro aliquo, Promittere ſe ſatis factum, & alia iſtiuſmodi, quæ excogitarunt, vt id efferrent, quod proprie verbo Præſtare dicitur.

Is periculum iudicij præstare debet, qui nexu obligauit. pro Mur. 124. b.

Cuius inuidiam capitis periculo sibi præstandam putabat. pro Sest. 17. a. &

Quæ quidem ea conditione gesseram, vt meum factum semper omnes boni præstare tueriq; deberent. 11. a.

Pérge verò Crasse, inquit Mutius, istam enim culpam quam vereris ego præstabo. de Or. 94. a.

In pariete communi demoliendo qui damni infecti promiserit, non debebit præstare quod fornix vitij fecerit. Top. 222. a.

Si quid offendimus in genere nostro, quod quidem ego præstare non debeo. At. III. b.

Nihil præstandum in vita præter culpam. Ep. 78. b. &.

Nihil est sapientis præstare nisi culpam. 155. a.

Culpa nulla est, cum id quod ab homine non potuerit præstari, euenerit. Top. 197. a.

Impetus populi, quos præstare nemo potest. de Or. 120. a.

Id est, vt communem & incertum casum, quem neq; vitare quisquam nostrum, neq; præstare vllo pacto potest, sapienter ferres. Ep. 73. a.

De Dionysio, si me amas, confice: quamcumq; ei fidem dederis, præstabo. Ep. 66. b.

Quis istam voluntatem potest præstare sapienti. de Fin. 82. b.

Socios auctoritate nominis nostri saluos præstare poteramus. pro Dom. 14. b. &.

Pericula facere (vt hominem præstare oportet) innocentia tecti pellemus. 17. b.

Quod de te sperare, de me præstare possum. E. 59. a. &.

Ego tibi præstaro nihil possum. 4. b.

Præstabo, si Cæsarem bene noui, eum tuæ dignitatis rationem habiturum At. 141. b.

Ego Messalam Cæsari præstabo. Qu. Fr. 327. b.

Non ingratum esse præstabo. de Pro. 79. a. (152. a.

Prædones nullos fore quis præstare poterat? pro Flac.

Prætor omnes ministros imperij sui socijs & ciuibus & reipublicæ præstare debeat. Qu. Frat. 291. b.

Horum non modo facta, sed etiam dicta omnia præstanda nobis sunt Qu. Fr. 292. a.

Præstabo sumptum nusquam melius poni posse. Qu. Fr. 318. b.

Felicitas quam præstare de seipso nemo potest, meminisse & commemorare de altero possumus. pro Pom. 13. a.

Quis igitur mihi præstat Lentonem vno capite esse contentum? in A. 244. a.

Quicquid enim inest prædio vitij, id iurisconsulti statuerunt, si venditor sciret, nisi nominatim dictum esset, præstari oportere. Off. 64. b. Damnum præstari oportere. Off. 65. a.

Præstò esse. idem quod adesse, vulgare non est. Quadruplatores ad fretum præstò fuerunt. I. V. 112. b. &.

Constitui cum hominibus, quo die Messana mihi præstò essent. 122. a.

Macroni vix videor præstò esse posse. At. 61. a. &.

Dionysius vobis præstò fuit. ibid.

Togu. a lictoribus ad portam præstò fuerunt. I. P. 91. a.

Quibus quidem cauſis tu etiam præstò fuisti. de Cla. 195. b.

Vt ad omnia quæ tui velint, ita sim præstò, &c. E. 53. b.

Si

Sic officia mea, si operæ tui velint, ita sim præstò, &c. pro Syl. 172. b.

Si officia mea causis. tu etiã præstò fuisti pro. Syl. 172. a.

Vt ad omnia quasi operæ si vigiliæ deseruiunt amicis, & præstò sunt omnibus. Ep. 53. b.

De mea autem in te voluntate sic velim iudices, me opera & consilio, studio quidem certè rei, famæ, saluti tuæ præstò futurum E. 58. b.

Hostiæ ad sacrificium præstò non fuerunt. de In 74. b.

Est boni augurii, meminisse maximis reipub. temporibus præstò esse debere. de Leg. 192. b.

Is tibi victori non solum ad hospitium sed etiam ad periculum atq; ad aciem præstò fuit. pro Deiot. 148. b.

Præter cæteros. *modus loquendi Latinis valde vsitatus, quem nostri homines his verbis proferre solent, Magis, aut Plus quàm alij.*

Attici in eo genere præter cæteros excellũt. de Or. 128. b.

Quæ me res igitur præter cæteros impulit? pro S. P. 8. b.

Gustatus dulcitudine præter cæteros sensus commouetur. de Or. 152. b.

Nihil de diuinatione habeo, quod præter cæteros ipse sentiam. de D. 82. a.

Segestanis præter cæteros imponebat, aliquanto amplius quàm ferrè possent. I. V. 217. b. (111. b.

Mulieres nostræ præter cæteras Romæ remanserant. At.

Præterea. *Qui putant hanc vocem iunctam ex Præter & is, tanquam parum latinam non audent coniungere cum nominibus masculini aut fœminini generis. & solum iungi putant nominibus neutri generis. Sed à Cicerone discant omnium generum nominibus adiungi.*

Agerent enim tecum lege primum Pythagorei omnes atq; Democriti, cæteriq; in suo genere Physici, &c. vrgerent præterea philosophorum greges. de Ora. 88. b.

Erat Metrodorus, vigebat auditor Panetij Mnesarchus & Peripatetici Critolaus & Diodorus, multi erant præterea præclari, &c. ibid.

Num qui exules restituti, vnum aiebat, præterea neminem. in A. 153. a.

Quas cum recitauissem, cecidit Seruilius, multi præterea ad Brut. 90. b.

Sed nos possumus & huius esse ciuitatis, & cuiusuis præterea. pro Cor. 60. b.

Duo præterea testes nihil dixerunt. pro Cæc. 290. a.

Se & alios præterea tres factos esse dixit. pro Clu. 22.

Multos præterea & nostra ciuitas & Græcia tulit singulares viros. de N. 59. a.

Hoc ob vnum ab hostibus metui, præterea neminem. pro Pom. 4. b.

Præter communem fidem quæ omnibus debetur, præterea nos isti hominum generi præcipuè debere videmur. Qu. Fr. 295. b.

Nihil ne nobis in mentem venit, quod præterea à Crasso requiratis. de Or. 98. a.

Prætextus, recentiorum est vocabulum. Cicero Simulationem sæpius appellauit, Causam etiam, & Speciē, & Nomen, & Excusationem, de quibus suis locis.

Præuaricari dicuntur actores causarum, qui ab aduersarijs pecuniam accipiunt, vt causam quam receperunt, proderent, inde Præuaricator, & Præuaricatio.

Cle-

Digitized by Google

Clodius à Catilina pecuniam accepit, vt turpissimè prævaricaretur. de Ar. 253. b.

Primo quoque tempore, modus loquẽdi Romanis vsitatus nobis non item, addimus etiam verbum Possum semper: vt, Venias quàm primum possis. Primo quoq; tẽpore possis. Cicer. verò illo modo est locutus: vt, Scio quanti reipub. interfit, omnes copias in vnum locũ primo quoq; tempore conuenire. At. 122. b.

Magnum pondus argenti, auctionem, præter prædia, primo quoq; tempore fieri oportere. At. 289. a.

Sentiebam & dignitati & existimationi tuæ maximè conducere, te primo quoq; tempore ferre præsidium labenti & inclinatæ penè reipublicæ. At. 219. b.

Peto vt primo quoq; die Luceriam aduenias. At. 130. a.

Princeps. In quanta ignoratione vulgus latinæ linguæ nunc versetur, cum alia multa, tum imprimis hoc nomen ostendit, quo cum nihil tritius, nihilq; latius diffuit apud Romanos, tantum hoc nomine appellamus, qui regnis aut rebuspub præsunt. Latini enim non solũ hominibus tribuerunt, sed rebus etiã omnis, generis significarũtq; hac voce idẽ quod verbo primus aut summus: etiã cuiuscunq; rei, non modò populi alicuius: vt, Tres enim tritum disciplinarum principes conuenistis. de N. 5. a.

Pericles plurimos annos princeps consiliĭ publici fuit de Or. 103. a.

Princeps sententiæ in senatu, dux regendæ ciuitatis auctor publici consiliĭ. de Or. 148. b.

Hi tum in Asia rhetorum principes numerabantur. de Clar. 194. b.

Longè omniũ quicunq; fuerunt, grauitate dicendi princeps Plato. Or. 202. b.

Princeps ingenij & doctrinæ Plato. Q. 195. b.

Senatus princeps salutis, mentisq; publicæ. de Or 257. b.

Longè omnium in iure ciuili esse principem. de Cl. 178. a.

Is qui princeps in agendo est. I. V. 62. a.

Eudoxius in Astrologia facilè princeps. de Diu. 126. b.

Aliquis consilio, ac lingua princeps de Or. 93. a.

Princeps ad omnia pericula. E. 193. b.

Cum essem in principibus patronis quinquennium versatus. de Clar. 195 a.

Ille se principem eidem putat. de N. 59. b.

Natura huius boni princeps est. de Or. 141. a.

Amor princeps est ad benevolentiam coniungendam. de Am. 101. a.

Qui in mea salute principem auctoritatemq; tenuistis. pro Doin 243. a.

Cum nostri imperatores ad illam ipsam aram vota persoluerent. de Ar. 250. a.

Princeps idem quod primus, cum hominibus tribuitur, auctorem alicuius rei significat.

Harum disputationum inuentor ac princeps Plato. de Or. 89. a.

Zeno qui inuentor ac princeps Stoicorum fuit. Ac. 33. b.

Et nimirum is princeps ex Latinis hæc tractauit. de Cla. 171. b.

Georgias princeps ex omnibus ausus est. de Or. 154. b.

Herodotus ille, qui princeps genus hoc ornauit. de Or. 113. b.

P. Decius princeps in ea familia cõsulatus. de Fin. 77. b

Earum

Earum qualitatum sunt aliæ principes, aliæ ex ijs ortæ. Ac. 44. a.

Exordium princeps omnium debet esse. de In. 46. b.

Sicilia princeps se ad amicitiam populi Romani applicauit, & prima omnium prouincia est appellata. I. V. 109. a.

Principem sententiam dicere. de Pro. 69. a.

Principatus Locus princeps, neq; tam obscura est vis huius nominis, quam ipsum nomen neglectum ab ijs qui pro eo primatum dicunt, quod Latinum non est.

Theophrastus menti diuinum tribuit principatum. de N. 9. a.

Eloquentiæ ergò à maioribus nostris est in tota dignitate principatus datus. Offic. 47. a.

Tenere principatum. Tusc. 152. a.

Sol qui astrorum tenet principatum. de N. 35.

Principio. Hac voce Latini in oratione rem vnliquam tractandam exordiebantur, quod cum nunc in vsu vinus sit, exemplis declarabimus quomodo Cicero initio eo verbo sit vsus. Sic enim incipit enumerare oportunitates amicitiæ.

Principio cui potest esse vita vitalis, vt ait Ennius, qui non amici mutua beneuolentia conquiescat? de A. 99. b. Sic item quod in primo libro Officiorum tractare proposuit. Principio generi animantium omni est à natura tributum, vt se, vitam, corpusq; tueatur. de Off. 3. a.

His quoq; de rebus pauca dicantur Principio corporis magnam natura ipsa videtur habuisse rationem. de Off. 25. b.

Digitized by Google

Principiò, inquam, in Physicis, quibus maximè gloriatur primum totus est alienus. de Fin 52. a.

Principio, idem aliquando quod primum.

Ius augurum diuinationis opinione principio constitutum est, postea reipub. causa conseruatum ac retentum. de D. 124. a.

Si fortè quæreretur, quæ esset ars imperatoris, constituẽdum putarem principiò quis esset imperator: tum adiungeremus. de Or. 102. b.

Græci commonent, vt attentum principiò faciamus iudicem. de Or. 138. b.

Priuilegium. Aliud longè veteres significarunt hoc nomine ac nunc vulgò fit. Vsurpatur enim iam fere ab omnibus pro donis & muneribus, quæ à Principibus aut Regibus, ciuitatibus, populis, aut etiam singulis ciuibus conceduntur: vt si vectigali aut alijs oneribus liberentur, dicunt se habere priuilegia: quod veteres dixerunt Liberare vectigalibus, Vectigales liberare, Tollere portorium, Immunitate donare, Immunes reddere. Nec verò, si quid iuris habeat alia ciuitas pra alia Priuilegium, sed ius & Legem veteres appellabãt, qui non in laude modo, sed maximè in vitio priuilegium ponebant: vt cùm irrogaretur priuilegiũ alicui vt exularet. Differt itaq; Priuilegium à Lege, quod ea ad omnes alicuius ciuitatis, aut ad omnes alicuius certi ordinis homines pertinet: Priuilegium singulorũ est, non multorum: quod ex ipsis verbis Ciceronis planius intelliges.

Quo iure, quo more, quo exemplo legem nominatim de capitis ciuis incemnati tulisti? vetant leges sacratæ,

vetant

vetant XII. tabulæ leges priuatis hominibus irrogari id est enim priuilegium. pro Dom. 222. a.

Is priuatos homines leges ferri voluerunt, id est enim priuilegium, de Leg. 193. a.

Cum XII. tabulis sancitum esset, vt neq; priuilegium irrogari, neq; de capite ciuis nisi comitijs centuriatis rogari posset. Pro Sest. 17. b.

Sed quid ego cõmunes leges profero, quibus omnibus exul? familiarissimus tuus de te priuilegium tulit. vt si in opertum Bona dea accessisses, exulares. Parad. 121. b.

An licuit tibi de peste ciuis indemnati ferre non legem, sed nefarium priuilegium? pro Dom. 283. b. &.

Cùm indemnatum exturbares priuilegijs tyrannicis irrogatis. 135. b.

Priuilegij vim & crudelitatem auctoritate honestissimorum hominum & publicis literis confignauit. Post. 210. b.

T. Libo rogationem in Galbam priuilegij similem tulit. Cla. 172. b.

Quod cum Curione de priuilegio locutus es, est aliquid. At. 46. b.

Priuilegia ne irrigato. de Leg. 186. a.

Quod verò alij barbarè Priuilegium, aut vt recentiores Iurisperiti Priuilegiatum vocant, Cicero nominatim Præmijs affectam dicit: vt,

Mitto ereptam libertatem populis, ac singulis qui erant affecti præmijs nominatim: quorum nihil est quod non sit lege Iulia, ne fieri liceat, sancitum diligenter. in P. 99. a.

Digitized by Google

Pro. *Variis rebus hæc præpositio tribuitur: modi verò qui ignorantur, vulgò hi sunt. Primùm significant Latini hac voce, quod Græci propositione κατα. quam quod cum nostra vernacula lingua magis conuat, solet vulgus Secundum tuam dignitatem Secundum nostram familiaritatem, reddere. Latinè verò, Pro tua dignitate. familiaritate, &c. quod explicaremus his verbis, Quantum postulat tua dignitas, familiaritas.*

Spe tamen deducebar ad eam cogitationem, vt te pro tua admirabili ac singulari sapietia de concordia ciuium agi velle arbitrarer. At. 147. b.

Horum vobis pro vestra sapientia est habenda ratio, pro Pom. 7. a.

Non enim pro tua prudentia debes illud solum animaduertere? At. 130. b.

Reliqua tu pro tua prudentia considerabis. Ep. 55. b.

Hæc pro tuo ingenio considera. Ep. 257. b.

Quem omnes amare meritißimè pro eius eximia suauitate debemus. de Or. 105. a.

Qui à me pro eximia sua virtute, summis honoribus, quos &c. honoris causa nominatur. pro Clu. 42. b.

Videdū est, vt cuiq; pro dignitatate tribuatur. Off. 9. b.

Pro. *idem quod Ante, aut ad. Pro æde Castoris sedens, &c. At. 189. a. 198. b. &. Pro æde Iouis Statoris. 172. b.*

Antonius sedens pro æde Castoris dixit. I. A. 189. a.

Illa præsidia, quæ pro templis omnibus cernitis. pro Mil. 101. a.

Probe *idem valere quod Bene & Rectè, vulgus ignorat:*

rat: nam his semper vitur, neglecto illo.

Antipater ille, quem tu probè Catule meministi. de Or. 161 a.

De aquæ ductu probè feciſti. At. 205. a.

Probe teneo. de In. 56. b.

Quod cùm probe ſcirem. Ep. 24. b. &.

De Saturnino curaſti probè. At. 68. a.

Quem hominem probè commeminiſſe ſe aiebat. de Or. 104. b.

Amanum exercitum adduxi ſatis probè ornatum auxilijs. E. 23. a.

Oculus perturbatus non eſt probè affectus ad ſuum munus fugiendum. Tuſc. 193. b.

Hoc igitur probè ſtabilito. Tuſc. 167. a.

Thucydides res geſtas narrat grauiter ſanè & probè. de Or. 199 b.

Itaq; probè diffinitur à Stoicis fortitudo. Off. 13. a.

Illud probè iudicas. At. 102. a.

De Seruio probè dicu. de Cla. 178. a. Probè dicis. Tuſc. 180. b.

Procedo. Propria vis verbi non obſcura eſt, ſed alijs rebus multis, quibus olim veteres, noſtri homines ignoratione eius vſus non tribuunt: vt Procedere in virtute, in aliqua re, dixerunt: quod idem ſignificat quod proficere. progreſſus facere.

Nihil ergo adiuuat procedere & progredi in virtute, quo minus miſerrimus ſit, antequam ad eam peruenerit de Fin. 120. b &. (a.

Longè ad virtutē proceſſerant natura ac doctrina. 111.

Qui proceſſerint aliquantulū ad virtutis aditū. de Fin. 100. a.

Aeta-

Digitized by Google

Aetate procedere, *Latinè est: quod Barbari dicunt, Seniorem, aut Antiquiorem fieri.*

Isocrates se tantùm, quantùm ætate procedebat, relaxabat à nimia necessitate numerorum. Ora. 214. a.

At hoc vidit puer: si ætate processerit, non videbit? in Acad. 204. a.

Lucretius vsq; ad adolescentiam meam processit ætate. de Sen. 87. a.

Isocrates cum ætate processerit, aut in hoc orationum genere cui nunc studet, tantum quantum pueris reliquis præstet. Or. 200. b.

Sic Procedere honoribus longius, *pro Peruenire ad maiores honores.*

Is processisset honoribus longius, nisi semper infirma atq; aegra valetudine esset. de Clar. 180. b.

Cotta in mediocrium oratorum numero dicendi non ita multum laude processerat. de Clar. 176. b.

Ratione & via orationem procedere: *quod multi dicunt, Methodicè orationem instituere, Secundum methodum aliquid dicere.*

Primùm igitur agam sic, vt ipsi auctori huius disciplinæ placet, constituam quid & quale sit id de quo quærimus: non quo vos ignorare arbitrer, sed vt ratione & via procedat oratio. de Finib. 54. b.

Crebrò etiam vsurpatur eadem significatione, qua Succedere. *Nonnunquam summis oratoribus, non satis ex sententia euentum dicendi procedere. de Orat. 95. a.*

Omnia, vt spero, prosperè procedent. Ep. 187. a.

Cui bene quid processerit, cum multum prouidisse dicimur. pro Mil. 122. a.

Quibus

Digitized by Google

Quibus cum parùm processisset. &c. Ep. 122. a.
Alicui nequaquam vt speraſſet, ea quæ cogitaſſet, procedere. pro Clu. 55. a.
Pergit in mea maledicta: quaſi verò ei pulcherrimè priora processerint. in Ant. 256.
Prodeo. *Hoc verbum tam tritum non eſt, quam Exeo apud vulgus, ſic enim loquitur: Ego raro, aut nunquam exeo. Latini verè cùm ſignificare vellent, ire in publicum, aut etiam aliquid in animum in lucem & conſpectum omnium proferre, hac verbo vtebantur: vt,*
Paulò poſt eſſe ferunt nunciatum Simonidi, vt prodiret. de Or. 141. a.
Scio in publicum non prodire. At. 125. b.
Cauendum eſt etiam ſi ædifices, ne extra modum ſumptu & magnificentia prodeas. Off 23. a.
Vt in ſcenam ſine ſubligaculo prodeat nemo. Off. 26. a.
Citat præco voce maxima Legatos Aemonenſes. procedit vnus Aſclepiades: prodeunt. pro Flac. 153. a.
Teſtes vna ex domo prodeunt. pro Flac. 150. b.
Prodire in aciem. Ep. 79. a.
Si hæc conſuetudo ſerpere ac prodire cœperit. I. V. 65. b.
Prodire obuiam alicui. pro Mur. 140. b.
An ego tibi obuiam non prodirem? Ep. 39. a.
Miſſos faciant patronos, ipſi prodeant. Or. 219. a.
Eloquentia ſerò prodijt in lucem. de Cla. 168. a.
Cauendum eſt etiam ſi ædifices, ne extra modum ſumptu & magnificentia prodeas. Off. 25. a.
Prodo. *Non ſolum ea actio, qua hoſtibus aliquid tradimus inſidioſè, contra æquitatem et leges: ſed et aliæ*

res

Digitized by Google

ves quoq; quæ in lucem eduntur, et alijs præsertim posteris, traduntur, prodi quoq; dicuntur

Sacra deinceps familijs prodūtur, & sunt perpetua. de Leg. 179. b.

Rem aliquam deinceps à patribus acceptam posteris prodere de Som. 130. a.

Gloria tua tibi est communicanda mecum, & prodenda liberis. Qu. Fr. 398. b.

Itaq; eorum vocabula nobis prodiderunt. de V. 201. a.

Ne periculosam imitationem in posterum prodereris. pro Flac. 151. b.

In hoc reo ne quod pernicioſum exemplū prodatur perimesco. pro Flac. 151. b.

Imagines ad memoriam posteritatis prodendam, aliter posteritatem q;. in V. 248. a.

Quia memoria sic esset proditum, &c de Or. 100. a.

Sermonem L. Crassi memoria prodamus. Or. 144. a.

Quod est proditum memoriæ ac literis. I. V. 85. b.

Ante Solonis ætatem de nullo vt diserto memoriæ proditum est. de Clar. 168. a. & 169. b.

In virorum fortium factis memoriæ prodendis. F. 89. b.

Cuius ne nomen quidem proditum est. Tusc. 170. b.

Hæc de sapientissimis viris monumenta nobis literæ prodiderunt. &c. pro Planc. 279. a.

Producere. Significabant hoc verbo veteres, quod Babari nunc nouo verbo prolongare: vt C. Marius apud populum criminatus est, bellum illum producere. Off. 67 b.

Producere sermonem longius. de Cla. 187. b.

Produci dies est in IIII. Iduum Feb. Qu. Fra. 307. b.

Sermo-

Digitized by Google

Sermonem producere in multam noctem. de S. 126. b.
Varro vitam Neuij producit longius. de Clar. 170. a.
Producere aliquem conditionibus. ad Her. 31. a.
Dolores longinquitate producti vehementius torquent homines. Tusc. 251. a.
Conuiuium ad multam noctem vario sermone produximus. de Sen. 86. b.
Eodem penè modo & significatione Proferrè diem, tempus, Latinè dicitur.
Dices igitur amicis auctionem proferant. At. 207. b. &
Auctionis diem latius proferre. 208. a.
Quod si latius volent proferrè diem, poterunt vel biduum, vel triduum, vel vt videbitur, nihil enim interest. At. 208. a.
Profitor. Per vulgatum omnino non est, hoc verbo significari actionem illam quam edimus & indicamus cēsoribus aut magistratui quantum vini, olei, frumenti, possessionum & bonorum omnium possideamus, idcirco imperiti ignoratione huius verbi dicunt, Assignare, Insinuare, Indicare magistratui, Latini vero hoc modo: (Ver. 155. b. &.
Edixerat vt aratores operam suam profiterentur. in
Nemo erat decumanorum, qui grano amplius sibi quā deberetur, deberi professus esset. 153. b.
Si sexaginta diebus apud prætorem essent professi. pro Arch. 186 b. &.
Archias professus est apud prætorē. Qu. Metellum, &c. 187. a.
Quin etiā eorū iussu miserim qui profiteretur, ita enim oportere dicebāt, professus est Philotimo liberum. At. 216. a.

Pro

Digitized by Google

Professio. *in eadem significatione. Tu verò confice professionem, si potes, & si hæc pecunia ex eo genere est, vt professione non egeat.* Ep. 262. b.

Archias ijs tabulis professus est, quæ solæ ex illa professione collegioq; prætorum obtinent publicarum tabularum auctoritatem. pro Arch. 187. a.

Iugerum subscriptio ac professio. in V. 172. a. &.

Iudicium de professione. 155. a.

Semel ne putas mihi dixisse Balbum & Faberium professionem relatam? At. 215. b.

Quos verò recentiores professores vocarunt, Cicero Magistros aut Doctores semper appellat, nunquam professores.

Profundo, pro largè effundo: rebus ijs, præsertim tributum, quæ vt liquores fundi natura non possunt, sed similitudine tantùm, apud vulgus non percrebuit.

Equidem vim lacrymarum profudi. de Som. 127. b.

Lacrymæ se subitò profuderunt. At. 175. a.

Lacrymas profundo. pro Fon. 284. a.

Voluptates, quæ cum inclusæ diutius, & prima ætate compressæ & constrictæ fuerunt, subitò se nonnunquam profundunt, atq; eijciuntur vniuersæ. pro Cæl. 53. b.

Omne odium inclusum nefarijs sensibus impierum in me profudistis. in P. 82. b.

Qui in causa animam profudit. pro Mar. 136. a.

Profundere vitam pro patria. Off. 17. a. &. in A. 263. b.

Profundere vocem. Tusc. 187. a.

Sed profunoendo clamore multitudinis concitata. pro Flac. 149. a.

Patrimonia sua profuderunt, fortunas suas abligurierunt. in C. 186. a.

Pro-

Digitized by Google

Profusis sumptibus viuere. Qu. 17. b.
Omnes profudi vires animi atq; ingenij. At. 16. b.
Si totum se ille in me profudisset. At. 102. a.
Nihil est in natura rerum omnium, quod se vniuersum profundat, & quod totum repente euolet de Or. 138. a.
Sed tãquam sanguis profusus est per totum corpus oratione. ad Her. 38. a.
Res iam vniuersas profundam. Ac. 22. a.
Profundere & perdere Laborem. E. 62. b.
Pecunias profundere in eas res, quarum memoriam aut breuem, aut nullam sint relicturi omnino. Off. 44. b.
Sanguis qui profusus est in morte. in Ar. 221. a.
Quæ frugibus ac baccis terræ fœtu profunduntur. de Leg. 161. a.
Inde Profusus, a, um, *Immodestius, Quis tam profusus ac perditus nepos sic dissolutus fuisset? pro Q 7. a.*
Priuata luxuria, profusæ epulæ pro Mur. 141. b.
Profusæ luxuries pro Cœl. 46. b.
Lætitia profusam hilaritatem efficit. Tusc. 212. a.
Profusis sumptibus viuere. pro Qu. 17. b.
Quanti & quàm profusi sumptus. pro Clu. 25. a.
Ipsumq; genus iocandi non profusum neq; immoderatũ, sed ingenuum & facetum esse debet. Off 21. a.
Progigno. *Cicero: quod recentiores pro genero.*
In seminibus inest vis earum rerum, quæ ex his progignuntur. de D. 170. a.
Sic hic, qui hoc lumen progenuit, ex filio est nominandus. Off. 65. a.
Progressus. *Hoc verbo protulerunt veteres, quod recentiores verbo Profectus: vt,*

Digitized by Google

Philosophi nunquam in suis studijs tantos progressus facere potuissent. Tusc. 118. b. (de N. 5. a.

Lucillus Balbus, qui tantos progressus habeat in Stoicis.

Progressum aetatis expectari non oportet. in A. 203. b.

Ratio quae causas rerum videt, earumq; progressu quasi antecessiones non ignorat. Off. 3. a.

Proiectus, pro extensus, de lingua latina sublatum videtur.

Brachium procerrius proiectum, quasi quoddam telum orationis. de Or. 163. b.

Quarum vna est ea quam dixi insula, quae duobus portubus cincta. in vtriusq; portus ostium aditumq; proiecta est. I. V. 227. b.

Vrbs proiecta in altum. I. V. 204. b.

Exin proiectae claro cum lumine Chelae. in Arat.

Translatè hoc modo: *illi quorum eminet audacia atq; proiecta est. pro Clu. 56. b.*

Proiecta quaedam & effrenata cupiditas. pro D. 236. a.

Proiectus ad audiendum. I. V. 76. b.

Prolixus, *pro longus nunquam Cicero vsurpat: sed idem ferè hoc nomen illi significat, quod liberalis, largus, facilis, & promptus in dando & conferendo aliquid, non enim vocauit Cicero literas aut orationum, aut sermonem longũ, prolixum. sed longum. Quomodo verò nomine Prolixus sit vsus, exẽpla declarabũt,*

Prolixa & beneficia natura. Ep. 38. b.

Aliquid animo libenti prolixoq; facere. At. 264. a.

Animo quadenti & libenti, &c. At. 25. a.

Catera spero prolixa esse, his duntaxat vrbanis competitoribus. At. 1. b.

Arioba-

Ariobarzanes non in Pompeium prolixior per ipsum quàm per me in Brutum. At. 93. a.

In quo parū prolixi respōdent Cāpani coloni. At. 111. b.

Prolixe, liberaliter, beneficè, promptè.

Is mihi, quæ meū tempus postularet, satis prolixè pollicitus est. pro Dom 219. a.

Quod statuerat facere, non solum fecit, sed etiam prolixe cumulateq; fecit. item, Id autem est, vt hoc, quod te tua sponte facturū esse certò scio, honoris nostri causa libenter, non prolixe. sed celeriter facias. aliter, Nō solum libenter & prolixè, sed etiam celeriter facias.

Nec minus ei prolixè, de tua voluntate promisi, quam eram solitus de mea polliceri.

Promereor, idem valet quod Mereor, sed nostris non ita notum.

Non conuenit enim, cùm ad promerendum officium tam fuerim expeditus, nos ad referēdam gratiam esse tardiores. Antequam. 193. a.

Optimè de repub. promereri in A. 191. a.

Si possunt, non amittunt occasionem promerendi. Q. de Pet. 109. a.

Is suo beneficio promeritus est se vt ames, & sibi vt debeas. Qu. Fr. 209. a.

Aliquē fuisse diligentissimū in promerendo, vt sibi maximi honores haberentur. Qu. Fr. 295. b.

Homines tenues vnum habent in nostrum ordinem aut promerendi, aut proferendi beneficij locum. pro Mur. 140. b.

Leuius punitus quàm promeritus sit. de Inu 72. b.

Paratus ad bene promerendum. Off. 44. a.

Digitized by Google

Promo. Tribuitur vulgò tantum hoc verbum vino, liquoribus, qui ex vasis aut cupis emittuntur: sed Cicero ea omnia, quæ recondita & concluſa fuerunt, vt omnibus non paterent, promi dicit, ſi proferantur: vt, Cùm tibi ſenatus ex ærario pecuniam prompſiſſet atq; adnumeraſſet. in V. 192. a.

Promere aurum ex armario. pro Cæl. 48. a.

Tu 53. ex arca proferebas, ille CCC. ex artificio promebat. pro Q R. 49. b. (70. b.

Animus qui ſemper ex ſe promat, quod alios delectet. E.

Medicamenta illa tanquam de narthecio promant. de Fin. 69. a.

Ne ipſa aliquid à me prompſiſſe, ſed fortuito in hunc ſermonem incidiſſe videar. de Or. 94. a.

Eſt aliquid quod ex obſcuriore aliqua ſcientia ſit promendum & aſſumendum. de Or. 90. a

Loci ſunt quaſi ſedes, è quibus argumenta promuntur. Top. 221. b.

Promere libros è Bibliotheca. de Fin. 91. a. (a.

Voces triſtificas chartis promebat Hetruſcis. de D. 84.

Promptus, a, um, & in promptu: quæ non recondita, ſed ad manum ſunt.

Prõpta & parata in reſpondendo celeritas. de Cl. 178. a

M. Marcellus promptus & non inexercitatus ad dicendum fuit. de Clar. 176. b.

Eius facultatis adiumenta vt prompta & parata ſint, cura. Qu. de Pet. 205. a.

Diſcutienda ſunt ea quæ obſcurant, et ea quæ ſunt eminentia & prompta, ſumenda. de Or. 163. a.

Eius rei facilis & prompta eſt reſponſio. Or. 105. b.

Quod

Digitized by Google

Quod omnibus patet, & aquè promptum est mihi & alijs. pro Mur. 130. a.

Tametsi hoc quidem minimè latet, quod ita promptum & propositum est, vt pro S. R. 38. a.

Hic quod animo sentiebat, & vultu promptum habuit & lingua. pro Planc. 266. a

Prope. *Præpositionis vis nota satis, sed quia latè patet, vsus in quibusdam non satis diuulgatus, præsertim cum accusatiuo non iungitur: vt.*

Cùm in Italia bellum, tum propè à Sicilia, tamen in Sicilia non fuit. in V. 236 b.

Tam propè ab domo detineri. in V. 110. b.

Antiquitas, quæ quò propius aberat ab ortu & diuina progenie, hoc melius ea cernebat. Tusc. 153. b.

Tu illam manum mihi cura, vt præstes, quoniam propius abes. At. 1. (N. 18. b.

Stellæ aliæ propius à terris mouentur, aliæ remotius. de

At tu illo tempore apud socrum tuam propè à meis ædibus sedebas, non extinctor, sed auctor incendij. in Pis. 85. a.

Si Propius nihil est factum, quin: *quod cum vulgus ignoret, aliena valde lingua latina in ore habet.*

Nec quicquam propius est factum, quam vt illum persequeretur, & collo obtorto ad subsellia reduceret, vt cætera posset perorare. pro Clu. 29. b.

Properè, Properanter *veteres. Cicero,* Festinanter, Celeriter.

Propior, us. *Quoniam multi mala consuetudine dicunt* Proximior, *vt ego sum proximior, illud est proximius, docere his exemplis volui, quemadmodũ veteres*

sunt locuti. Nam & Proximior, & Proximius prorsus barbarum est: proq; eo dixerunt Propior, Propius.

In quibus erant ad omnia, quæ sceleri propria sunt, quã religioni. l. V. 226. b.

Sed hæc vetera: propiora videamus. de In. 76. a.

Omnibus sua sibi propiora esse pericula, quàm aliena. pro Sest. 11. b.

Post autem causa fuit propior, & cum exitu iunctior. de Clar. 194. b.

Et dicendi ardore eram propior, & ætate coniunctior. de Clar. ibid.

Tibi propior me nemo est. pro Quint. 18. a.

Nos autem altum portum propiorem huic ætati videbamus At. 254. a.

Prius de ijs rebus, quæ virtuti propiores sunt, dixerimus. Off. 37. a.

Societas quæ latissimè patet, & interior, &c. propior &c. Off. 65 b.

Proportionaliter, *barbarum est: Cicero dicit* Proportione.

Fuere aliquando apud Siculos per æqua proportione cætera. in V. 210 b.

Qui cum omnes Asiæ ciuitates pro portione in prouincias descripsisset, illam ratione in imperando sumptu & Pompeius & Flaccus secutus est. pro Flac. 151. b.

Quemadmodum ignis animis, sic anima aquæ: quod anima, aqua, id aqua terræ proportione reddit. de Vn. 197. b.

Aequaliter quoq; idem significatur.

Vectigal quod Græcis æqualiter Sylla descripserat. Q. Fr. 209. b.

Propter.

Digitized by Google

Propter. cùm causam notat vulgatum satis: Sed cum idem valeat quod Propè, aut apud, non item: vt,

Vulcanus tenuit insulas propter Siciliam, quæ Vulcaniæ nominantur. de N. 70. b.

Fluuius Eurotas, qui propter Lacedæmonem fluit. contra Rul. 76. a.

In pratulo propter Platonis statuam consedimus. de Clar. 167. a.

Duo filij propter patrem cubantes. pro S. R. 29. a.

Hic iacet propter illum. de N. 48. a.

Propter est spelunca quadam. I. V. 225. a. &.

Propter introitum portus. 225. a. &.

Propter adem Vulcani. 139. (80. b.

Hic vir clarissimus, qui propter te sedet L. Gellius. I. P.

Prorogare diem, imperium, prouinciam, vulgò non satis nota: quia Prolongare imperiti dicunt, aut prolatare, aut extendere tempus pro Prorogare.

Ne quinquennij imperiū Cæsari prorogaretur. I. A. 165. a.

Impetrat à senatu, vt dies sibi prorogaretur. in V. 90. a.

Ne prouincia nobis prorogetur; per fortunas dum aues prouide. A. 73.

Differre bellum, neq; solum prorogare: sed etiam concedere victoriam. A. 242. a.

Rogo atq; oro te, ne patiaris mihi quicquā ad hanc prouincialem molestiam temporis prorogari. E. 21. b. &.

Illud pugna atq; enitere, ne quid nobis temporis prorogetur. 40. b.

Cæsar paucos tibi ad soluendum propter inopiam tuam prorogauit dies. I. A. 174. b. &.

Numerum annorum prouinciæ prorogauit. 181. a.

Digitized by Google

Illud probe, ne pateretur quantum esset in ipso prorogari nobis prouincias. At. 69. a. &.

Ipse enim adsum, nisi quid tu prorogas. 216. b.

Quod si tibi bellum administranti prorogatū imperium viderem, intelligerem etiam fortunæ potestatem in nos prorogatam. Qu. Frat 290 b.

Prosa oratio, *recentius vocabulum: Cicero Solutam aut liberam orationem vocat, aut quæ numeris non est astricta & deuincta.*

Proscribo. *Quæ vis sit huius verbi, vulgus omnino ignorat: præsertim quod eo significetur id, quod rudes dicere solent, Inscribere domum. esse venalem, Proclamare, aut Publicare, vt loquuntur, Vendere, velle domum, agros, bona, &c. Quod Latini protulerunt hoc verbo. Proscribere domum, agrum. &c.*

Sic tu cum ædes proscribas, tabulam tanquam plagam ponas, domum propter vitia vendas. Off. 65. a.

Facilius tabulam proscripsit, se familiam Catonianam venditurum. Qu. Fr. 311. b.

Actionem in Gallia se facturum esse proscripsit. pro Q. 3. a &.

Proscribere bona alicuius. 9 a. &.

Eum non posse quæ proscripsisset vendere. 3 a.

Ille quod placebat proscripsit, tu quod placebat emisti. Offi 62. b.

Possessiones venales ac proscriptas hac lege video. contra Rul. 89. a.

Horti quam in diem proscripti sint, velim ad me scribas. At. 203. b. (104. b.

Iste locare incipit non proscripta neq; edicta dic. I. V.

Tuscula-

Digitized by Google

Tusculanum proscripsi. At. 55. b.

Vt quid si victus, proscribere: si viceris, tamen seruius. At. 105 a.

Itaq; sese scripturum aiebat, vt venationem etiam, quæ postridie ludis Apollinaribus futura est, proscriberent. At. 253 a.

Buthrotium agrum proscriptum vidimus. At. 262 a.

Proscribere etiam signnificat Damnare, & in exilium eijcere.

Cum proscriberentur homines, atq; ex omni regione conquirerentur ij, qui aduersarij putabantur. pro S.R. 21 a.

Lex Cornelia proscriptum iuuare vetat. l. V. 101 a.

Prosequor, honoris aut officij causa aliquem sequor, vulgatum satis non est.

Publicani Domitium cum equis prosequuti sunt. Qu. Fr. 341 b. (102 b.

Legio quarta C. Cæsaris exercitum prosequuta est. l. Al.

Cùm te prosequerer paludatum. Ep. 205. a.

Cùm te Puteolis prosequerer. 42. a.

Is me in discessu meo non lacrymis solùm suis, sed animo, corpore, copijs prosecutus est. pro Planc. 175 a.

Minturnenses C. Marium linquentem eam terram quæ seruauerat, ratlachrymis votisq; prosecuti sunt, pro Plac. 264. a.

In animis quoq; tribuitur. Opportunitatem verò mortis illius beneuolentia potius, quàm misericordia prosequamur. de Cla. 165. a.

Quæ tam ingrata literæ reperientur, quæ non eorum gloriam immortalitatis memoria prosequatur? in A. 16. a.

Genus orationis fusum atq; tractum prosequendum est. de Or. 114. a.

Digitized by Google

Quocirca & mortui viuunt, tantus eos honos, memoria, desiderium prosequitur amicorum. Am. 190. a.

Prosequi laudes clarorum virorum ad cantus, ad tibicinem. de Leg. 182. b.

Laudo vos Quirites, cùm grauissimis animis prosequimini nomen clarissimi adolescentis. I. A. 191 b.

Populus Rom. maximo clamore & plausu Bruti memoriam prosequebatur. in A. 225. b.

Prosequi aliquem omnibus officijs. Ep. 248. b. &.

Qui paternam amicitiam nullis ipsi officijs prosecuti sunt. 91. a.

Mirabilis cum omnium beneuolentia. Epist. 254. a.

Te verò prosequuta est, &c. quibus studijs prosequamur. pro Mar. 132. a.

Alicuius virtutem grata memoria prosequi in A. 263. a.

Prosequi aliquem plausu. aliter, Persequi. de Ar. 256. a.

Deinde impudentia prosequor, sed idem faciam. Ep. 226. a.

Prosequi aliquem verbis vehementioribus. in V. 123. b.

In dicendo aut scribendo. prosequi aliquid, pro Persequi.

Et id non prosequar lōgius, quàm mea fides postulabit. pro S. R. 32. a. (Her. 3. b.

Nec ab vltimo repetamus, ne longius prosequamur. ad

Date nobis hanc veniā, vt ea quæ senitis de omni genere dicendi subtiliter prosequamini. de Or. 93. a.

Eum locum Posidonius prosequutus est. Ar. 258. b.

Accusator rerum ordinem persequitur. Par ad. 131. a.

Ne hæc difficiliora ad prosequendum esse videantur. de Or. 160. b.

Pro-

Digitized by Google

Prostituo. receptiorũ quoq; est. Cicero, Vulgare se omnibus, Diuulgare se ad omnes libidines, Omnibus se peruulgare, Collocare se in vita meretricia palàm.

Protectorem. vulgo vocant, quem Latini aut Patronum, aut Defensorem, aut Parentem, aut Deum etiã.

Protestari, apud idoneos auctores non legitur: nouũ enim est. Latini testari, Contestari dicunt.

Prouehere. Transfertur etiam hoc verbum ad multa à Cicerone. quod cum rarius nunc fiat, vulgo vsum eius exemplis ostendemus.

Sentio me esse longius prouectum, quàm proposita oratio postularet. de. Fin. 105. b.

In altumq; prouehitur imprudens. Tusc. 217. b.

Paulo lõgius oratio mea prouecta est. pro Quint. R. 50. a.

Vestra in me attentè audiendo benignitas prouexit orationem meam. pro Dom. 219. b.

Cum prospero statu fortunæ vimur, ad optatos exitus prouehimur. Off. 36. b.

Sulpitium longius quàm voluit, popularis aura prouexit. de Ar. 154. a.

Quorum vsq; ad extremum spiritum prouecta est prudentia. de Som 82. b.

Si longius in amicitiam prouecti essent. si amorum ad adolescentiam perduxissent. de Amic. 102. b.

Nec ita multum prouectus, reiectus sum. in A. 154. a.

Atq; etiam homines agrestes inani spe ad aquas vsq; Puteolanas prouehuntur. in A. 216. a. (251. b. a

Ecquò te tua virtus prouexisset? ecquò genus? in A.

Sed prouebor amore, non enim id propositum est huic epistolæ At. 282. a.

Mile

Milo vitam suam nunquam in periculum sine custodia prouehebat. pro Mil. 112. a.

Prouerbium Cicero dixit, quod vetusti Adagium.

Proxime cum Accusatiuo, vt Prope & Propim, nostri non iungunt, vt olim veteres Latini, sic enim ij sunt locuti.

Proximè hos cari, qui studiorum tuorum sunt æmuli. Qu. Caß. Ep. 189. b.

Brutus operam det, vt cum suis copijs quàm proximè Italiam sit in A. 229. b.

Nihil est necesse, quàm proximè Italiam esse. At. 45 b.

Habere exercitum quàm proximè hostem. At. 95. a.

Proximè autem & secundum deos homines hominibus maximè vtiles esse possunt. Off. 35. a.

Aequè aut proximè. Non possum non proximè atq; ille aut etiam æquè laborare Ep. 132. b.

Puluinar, non idem quod Puluinus apud Ciceronem: sed locus ille quo recumbebant diui in templis. Quod verò alij Puluinar, Puluinum semper appellat.

Ad omnia puluinaria supplicatio decreta est. in C. 116. a

Puluinaria deorum. Tusc. 210. a.

Qui puluiuarib. Bonæ deæ stuprũ intulit de Ar 245. b.

Ea aram & ædiculam & puluinar sub saxo sacro dedicauit. pro Dom 240. b. (de Ar. 250. a.

Qui sacerdotem ab ipsis aris puluinaribusq; detraxistis.

Diuus Iulius habuit puluinar, simulacrum, fastigiũ, flaminem. I. V. 181. a.

Puluinus, ni. Tum Crassum puluinos poposcisse & omnes. in ijs sedibus quæ erant sub platano, consedisse dicebat. de Orat. 87. a.

Lectica

Lectica in qua erat puluinus, perlucidus, melitensi rosa fractus. in Ver. 241 a.

Sella tibi erit in ludo, eam puluinus sequetur. E. 138. a.

Pusillanimus, Pusillanimitas, Pusillanimiter, recentiorum est: Veteres, Paruum animum, Angustias animi, pectoris, Angustum animum, abiectum, fractum, infirmitatem animi. Quæ timido animo, humili demisso & abiecto fiunt. Parui animi esse, angusti, humilis, fracti, dicere consueuerunt.

Q.

QVA. Non solum significatur hoc voce, quod vulgus putat, motus per locum, vt Grammatici loquuntur: sed alij reb⁹ quoq; tribuitur significatq; id q⁹ alij potius dicũt per Quo ad. quod significatione differt: etiam vulgus per quantum pertinet, ad proferre solet: sed idem valere videtur quod Quatenus.

Quà dominus, quà aduocati sibilis concisi sunt. Attic. 34. a. &

Intelligo distentissimum esse, quà de Buthorijs, quæ de Bruto. 246. b.

Quàm expedita consilia tua, quàm euigilata tuis cogitationibus, quà itineris quà nauigationis, quà congressus sermonisq; cum Cæsare. At. 148. a.

Nimia potentia quid agat, quomodo aggrediatur iudicẽ, quadenq; digitũ proferat nõ habet. pro Cæc. 198. a.

Prædico vobis eum, quà posit, habiturum. I. A. 206. b.

Omnia conuestiuit edera, quà basim villæ, quà inter columnia ambulationis. Q. Frat. 310. a.

Mihi licet vagari quà volo. de Or. 91. a.

Omnes introitus, quà aditi poterat in eum fundum. pro Cæcin. 288. b.

Ipse

Ipse in templū nescio quà per cuniculum ascēdit. 187. b.
Quà autem & quò, nihil scimus. At. 120. b.

Quadrare orationem, aut in quadrum redigere, pro Explere & perficere numeris, Cicero dixit: vt,

Coniunctionem verborum, sicuti versum numerosè cadere, & quadrare, & perfici volumus. Or. 159. a. &.

Sic minime animaduertetur delectationis aucupium, & quadrandæ orationis industria. 216. a.

Redigere sententias in quadrum numerum. Or. 217. a.

Si alicuius inconditi arripias dissipatam aliquam sententiam, eamq; ordine verborum paulum commutato in quadrum redigas. Or. 220. a.

Quæro. Significatur hoc verbo à Latinis actio ea, qua iudex inquirit aut de facto, aut de personis qua commiserunt, siue disceptando siue verbis, aut tormentis vrgendo & præmerendo aliquem: vt,

Senatus censuit, vt de ijs qui ob iudicandum pecuniam accepissent. quæreretur. At. 15. a.

Quærere de pecunijs repetundis. in V. 71. a.

Quærere de morte alicuius: pro S. R. 38. a. &.

In dominos quæri de seruis, iniquum est. ibidem.

More maiorum de seruis in dominum ne tormentis quidem quæri licet. pro Deiot. 144. a. b.

Cuius de morte tanquam de cæremonijs violatis quæritur. pro Mil. 112. b.

Maiores nostri in dominū de seruis quæri noluerunt. ib.

Scauola Tribun. pleb. tulit ad plebem, vellentne de ea re quæri, quo plebiscito decreta à Senatu est consulti quæstio Cn. Scipioni. de Fin. 75. b.

Inde

Inde Quæstor, *is qui quæstioni præest, vocatur: vt,*
Tormenta gubernat dolor, moderatur natura cuncta regit quæsitor. pro Syl. 182.a.
Hunc quæsitorem & iudicem fugiebant. pro S. R. 32.b.
Sapiens iudex, æquus quæsitor. pro For. 278.b.
Consilium vbriũ, quæsitor grauis et firmus. Q F. 323.a.
Et si quæsitor edendus fuisset, quẽ potim. pro Pl. 267 b.
Sic Quæstio. *Cõstruitur quæstio de furto. pro Cl. 56.a.*
Quo tempore à quæstione ad nullum aliud munus Reip. abduci licebat, eo tempore ad quæstionem ipse abreptus est. ibid.
Postulare seruos in quæstionem de morte paterna. pro S. R. 31.a. &.
Mortis paternæ de seruis paternis quæstionem habere filio non licet. 31.b. &.
Dare seruos in quæstionem. 38.b.
Sassia quæstionem habere de viri morte constituit. pro Clu. 54.b.
C. Viselius iudex quæstionis. de Clar. 180.b.
C. Iunius huic quæstioni præfuerat. pro Cl. 36.a.
Cùm prætor quæstionem interficiorum exercuisset, apertè cœpit pecunias ob rem iudicandam. de Fin. 75.b.
Quæstio beneficij. pro Clu. 18. a.
Quæstus peculiaris, ex altera parte lacryme. ex altera catenæ. pro Mur. 134.a.
Socios illa die quæstione fuisse liberatos. de Cl. 172.b.
Quam. *Quoniam vulgus ferè semper hæret in hac voce Quàm, cùm alijs nominibus tribuatur, quam quæ sunt comparatiui gradus, & da sæpe etiam ablatiuum propositum habeni, exemplis vsum declarabimus:*

Numa

Numa magnus vir habendus est, cum eam sapientiam constituendæ ciuitatis duobus propè seculis antè cognouit, quàm eam Græci notum esse senserunt. de Ora. 122 b. &.

Seculis multis antè gymnasia inuenta sunt, quàm in ijs philosophi garrire cœperunt. 110. b.

Postero die quàm illa acta erant, Catulus venit. de Or. 109 b.

Vndecimo die, postquam à te discesseram, hæc scripsi. At. 185. b.

Tertio die postquàm in curia floruisset pro Cœl. 501.

Postridie veni quàm apud Catulum fui. Ac. 3. b.

Eam mihi Philotimus postridie quam acceperat, reddit. At. 127. a.

Antè tenetur astricti, quã quod esset optimum iudicare potuerunt. Ac. 3 a.

Tabellarij venerunt post diem quadragesimum & sextum, quàm à nobis discesserant. Ep. 264. a.

Quamobrem. *Nostri homines hac voce in oratione cùm causam notare nolunt, non vtuntur, vti ij, qui optimè latinè sunt locuti. Quis enim nunc est de vulgo, qui sic loquitur?*

Nihil tibi committendum est, quamobrem eorum quos laudas, non te similem præbeas Ep 89. b.

Iste multa signa dederat, quamobrem aliquibus responsum non videretur. l. V. 272. b.

Verum illud est, quamobrem hæc cõmemorarim, quod, &c. l. V. 231. b.

Si nulla vel minima res reperietur, quamobrem, &c. pro S. R. 19. b.

Multa

Multa mihi veniebant in mentem, quamobrem ita fore putarem. Ep. 40. a &.

Vno vtar argumento quamobrem. 133. b.

Nihil rationis affers, quamobrem, si libertas adimi nullo modo posſit, ciuitas posſit. pro Cæl. 303. b.

Quid est, quamobrem quisq; nostrûm censorias subscriptiones omnes fixas, & in perpetuum ratas putet esse oportere. pro Clu. 41. b.

Quæ fuit enim causa, quamobrem venenum isti mulieri vellet dare Cœlius. pro Cæl.

Quampridem, quam dudum, quam mox.

Vulgò omninò ignoratur harum vocum vsus. Hunc itaque discamus licet ex ijs, quæ de ijs accuratè obseruauit vir doct. Hadrianus Cardinalis. Sic enim de his vocib. tradidit: Nemo (nisi fallor) nemo, &c.

Quando. Elegantißimè veteres hac voce, & præsertim in oratione causam, aut idem quod verbo Cùm significarunt. Quod cum iam de consuetudine sublatũ sit, restituendum omninò optimorum auctorum exemplo videtur, vt,

Magna. n. se inueterata inuidia, nec turpi iactura quãdo erat ædilis, nec maxima liberauit Off. 45. b.

Ego tamen adscripsisse mallem, quando te id video desiderare. Ep. 76. a.

Eam facultatem habes maximam: quam quando complexus es, & tenes, perfice. Ep. 151. b.

Rationem haberi absentis non tam pugnaui, vt liceret; quàm, vt, quando ipso Consule pugnante populus iusserat, haberetur. Ep. 83 b.

Omnes denique (quando vnam societatem hominum esse

volumus) propter se expetendi sunt. de Fin. 141. a.

Quid ergo? Accius iste, quando nemo eum norat aiebat & loquebatur. de D. 123. a.

Vt quando ea loca videamus, in quibus. de Fin. 124. b.

Quemadmodum. Propria vis huius verbi vulgò nesciuur, nam ea cum eadem sit qua verbi Quomodo, pauci sunt qui pro eo vsurpent, quod tamē Latini tam eleganter, quàm crebrò fecerunt: vt,

Velim exquiras, quemadmodum illi nunc se gerant At. 127. a.

Prator quemadmodum restituat, non habebit? C. 291. b.

Magnificentius est dicere quemadmodum gesserim Consulatū, quàm quemadmodū cœperimus. I. P. 80. a.

Semper vigilaui & prouidi, quemadmodum salui esse possimus I. C. 111. a. &.

Mihi maiori cura erit, quemadmodum quidem vobis gratiam referam, quàm quemadmodum inimicorum iniurias persequar. Post quam. 202. b.

Sed isti, qui Clodij leges timuerūt, quemadmodum cæteras obseruarunt? pro Dom. 225. a.

Id est omnium sermone celebratum. quemadmodū iste omnia præposteris verbis pronunciarit. pro D. 241. b.

Solus ille cognouit, quemadmodum istum vinci oporteret. de Ar. 245. a.

Sinō reliquit, quemadmodū ab eo exegisti. Q. R. 54. a.

Vt possis videre, quemadmodum. de Cla. 193. b.

Valerius mihi scripsit: quod ego maximo cum fletu legi, quemadmodum à Vesta, ad Tabulam Valeriam ducta esses. Ep. 233. b.

Queror. Quid hoc verbo significetur, notius est, quàm quem-

quemadmodum Latini semper vtuntur. nam non solum dixerunt, Queri de aliquo apud aliquem: sed etiam Queri aliquam rem, & Queri cum aliquo. vt,

Accedebat vt haec tu pro Rep. queri existimarêre. de Or. 124. b.

Non enim omnia quae dolemus, eadem iurè queri possumus. pro Flac. 158. a.

Multa nos quidem quaesiuimus. Ep. 31. b.

Drusus multa de Philippo quaestus est. de Or. 143. a.

Audiui Milonem meum queri per literas iniuriã meam. Ar. 71. b.

Quae si queri velim praterita nil agam. Qu. Fr. 304. a.

Quererer tecum atq; expostularem. n. si. & c. E. 41. b.

Quid est, quod aut ille cum fortuna hoc nomine queri possit. Ep. 50. b.

Quererer cum dea. Acad. 20. b.

Quid. Variis modis vsi sunt Latini hoc vocabulo, quae fere omnes vulgò negliguntur: vt cum contendendi fit vox, cùm aliquid grauiore interrogatione proferendum esset, latinitas faciebant per quid, coniuncto signo interrogandi: vt,

Quid? tu nec hoc tibi mandasse existimas? Ep. 22. a.

Quid Theodorum, &c. non miramur? Tusc. 170. b.

Quid, illa signa, ea in insidijs posuerat? pro D. 147.

Quid eundem in septem viratu nonne destituisti? L. A. 179. a.

Quid est, Catilina? quid? attendis? quid? animaduertis horum silentium? L. C. 161. a.

Sic Quid enim, eodem modo in contextionibus Ciceronis est vsus,

Digitized by Google

Quid enim? isthuc si Consul esset, minus facere potuisses? l. A. 175. b.

Quid enim ad amicos confugiam? Ep. 71. a.

Quid enim tu solus aperta non videbas? Ep. 20. b.

Quid enim censes, si L. Mummius videret? Par. 123. a.

Tam & Quid ergo, eandem ferè rationem habet, & proferendi modum. Quid ergo? istam voluptatem Epicurus ignorat? de Fin. 65. a.

Quid ergo? ad hæc mediocri opus est prudentia? an & ingenio præstanti & eruditione perfectâ? de D. 135.

Quid ergo? vt M. Arullum, vt Cæsarem etiam à Rep. removeremus.

At lætatus sum, quid ergo in tanta lætitia cuncta ciuitatis me vnum tristem esse oportebat? in Ant. 164. b.

Quid ad te, quid mihi tecum, aut cum aliqua re, dixerunt Latini, quod Barbarè nunc dicunt? Quid habeo tecum faciendum.

Quid mihi cum ista summa sanctimonia? pro Q. 10. b.

Quid huic cum habitu? nihil. pro Cluent.

Cum Illyrico verò, & cum Vatinij legionibus quid erat. Antonio.

Quid, quod, Modus loquendi vsitatus, cum Romæ latina lingua floreret, nunc verò obscuratus barbarie, sic. n. vulgus loquitur, quid tibi videtur, quid dicis?

Quid, quod eadem illa ars quasi Penelope telam retexens tollit ad extremum superiora, vtrùm ea vestra, an nostra culpa est? Acad. 23 b.

Quid? quod si ista vera sunt, ratio omnis tollitur? ibid.

Quid, quod Theseus exegit promissum à Neptuno Off. 71. a.

Quid

Quid, quod sapientissimus quisq; animo æquissimo moritur? ad Sen.

Quid, quod solus sociorum summum periculum ac discrimen vocatur? pro Pomp. 6. a.

Quid, quod dixisti, inquit, Crasse, si hic hodie apud te maneremus, te mortem nobis esse gesturum, nihilne ad fidem tuam putas pertinere? de Or 93. b.

Quid, quod eiusdem hominis in meũ aliæ, aliæ in tuum, quid, quod earum rerum, quæ nunquam omninò fuerant, neq; esse poterant, vt Scyllæ, vt Chimeræ? quid, quod hominum, locorum, vrbium earũ quas nusquam vidimus? quid, quòd simul ac mihi collibitũ est, præstò est imago? quid, quòd etiã ad dormientem veniunt inuocata? de N. 22. b.

Quid, cùm ipse Antiochus dissentit quibusdam in rebus ab his, quos amat. Stoicis, nónne indicat non esse illa probanda sapienti. Acad.

Quid fiet illi? aut, quid faciam illi? dicebãt veteres: quod noui nostri Latini nunc suo more sic proferũt.

Quid fiet cum illo? quid fiet de illo? quid faciemus cum illo? (Ep.

Etsi nos premet eadem fortuna, quid puero misero fiet?

Quid fiet porrò populo Vlubrano, si tu statueris πολιτένεσθ non oportere? Ep. 101. b.

Sed quid ijs fiet: si huc Paulus venerit? At.

Quid illi fiet, quem reliquero? ibidem.

Quæro, si qui volunt vendere, non fuerint, quid pecuniæ fiet? idem in Rul.

Occurrebat illi ratio: quid Cleomeni fiet? idem in Rul.

Si comprehensio perceptioq; nulla sit, quid fiet artibus? in Acad.

Quid multa? pro quid opus est multis verbis? aut. Vt paucis dicam.

Grauate ille primò, quid multa? impetrat. Off. 63. b.

Quid multa? vereor ne hæc mea à bonis defensio, magnorum Reip. malorum causa fuit. At. 8. a.

Quid commemorem? quid dicam? quid proferam? quid loquar? dicebant Latini incertandis reb. plurimis, ista modo loquendi exaggerates orationem.

Quid ergo irrigationes? quid agri fossiones, repastinationesq; proferam? de Sen. 88 a.

Quid ego virtutum, rerum, incrementa commemorem? Quid de pratorum viriditate dicam? de Sen. 89. a.

Quid de vilitate loquar stercorandi? de Sen. 88. a.

Sed quid ego argumentor? quid plura disputo? &c. pro Nā quid Accium memorem? de Le. 175. a. (Mil. 110. a.

Quid est cur, aut quamobrem, aut quod, &c. ?

Quænam est causa, cur, aut quamobrem? valde tritum Romano olim sermone, sed eorum, qui hodie latine loquuntur, non item.

Quid enim est, quamobrem abs te Q. Hortensi factum clarissimi atq; ornatissimi viri non reprehendatur, reprehendatur meum? pro Syl.

Quid ensim est, quamobrem ciui Gaditano in hanc ciuitatem venire non liceat? pro Bal.

Quid est quamobrem putes te tuam culpam non modo derivare in aliquem, sed communicare cum aliquo posse? in Ver. 118. b.

Quid est, Naso, cur tu in hoc loco sexto sedeas? pro C.

Quid est, quod tu alios accuses? in Ver.

Quidem

Quidem. *Sunt & huius vocis quidam modi loquendi, quasi Cicer. proprij: vt, Ille quidem, Is quidem, Quidem certè, negligentia optimorum auctorum nunc ab omni vsu remoti. Sed in Ille, & Is quidem, obseruandū hoc est, ferè semper secundo loco poni, Quidem.*

Ille quidē. *Quod ab tuis familiaribus optimis illū qui dē viris, sed in Rep. rudibus, nō probatur, ad Brut. 283.*

Atq; *hoc loco philosophi quidam, minimè mali illi quidem, sed non satis acuti, fictam & commentitiam fabulam dicunt prolatam à Platone. O. 59 a.*

Est tamen philosophi, nō tam gloriosa, quàm vera quaerentis, &c. vt reliqua, non illa quidem nulla, sed ita parua sint, &c. de Fin.

In ijs autem, in quibus sapientia perfecta non est, ipsum illud quidem perfectum, honestum nullo modo esse potest. Tertio de Off.

Altera est res vt cùm ita sis affectus animo, vt suprà dixi, res geras magnas illas quidem, & maximè vtiles. Primo Off.

Ita totum animal mouebatur illud quidem, sed immoderatè & fortuitu. de Vniu.

Is quidem, *eodem modo quo ille quidem. Antonius cum sua legione, & ea quidem vacillante, L. Fratrem expectat. in Ant. 189. a.* (bus de D. 110. a.

Plurimis nostris exemplis vsus es, & ijs quidem illustri-

Illa enim quae sunt à nobis bona corporis numerata, complent ea quidem beatissimam vitam. de Fin.

Illa autē altera ratio & oratio, quae simul & opinionem falsam tollit, & agritudinem detrahit, est ea quidē vtilior, sed rarò proficit. Tusc.

Quædam autē sunt agritudines, quas, &c. propter ma-
la is quidem angatur: sed alia quædam ad eum sit
admouenda curatio. Tusc. 5.

Quin *Variis modis vsi sunt veteres hac voce, quos vul-*
gus penè omnes ignorare videtur: iccircò eos, maxi-
mè, qui negliguntur, ex Cicerone indicabimus. Apud
quem hoc imprimis obseruauimus plerunq;, Quin pro
vt non, consequi in oratione voces negandi, aut dubi-
tandi: Imperiti pro Quin, dicūt semper, quod non tu-
rò. Vt non: quod idē valeat nonnunquam, quod Quin.
Prorsus nihil adest, quin simus miserrimus. At. 180. a.
Abesse non potest, quin eiusdem in hominis sit, qui im-
probos probet, probos improbare. Or. 220. a.
Prætores autem cum, &c. abierit non longè, quin hoc è
à me decerni velit. At. 143 b.
Nō quod dubitaretis, quin ab isto nihil iure esset actum.
pro Dom. 227. a.
Non recusauit, quin acciperetis. &c. pro Q. 11. b.
Quis ignorat, quin tria genera Græcorū sint. pro Flac.
159. b.
Nullus locus est, quo in loco Resp. nomē sit, quin eodē præ-
scriptum hoc iudicium peruenire. pro Syl. 175. a.
Non prætermittam, quin prosim, &c. Oct. a. 328. b.
Tenere nō potui, quin tibi apertius declarare. A. 245. a.
Non dubitabat Zeno, quin ab Areopagitis inuito Mem-
mio imperatori non posset. At. 74. a. &.
Dionysius non dubitabat, quin ei crederemus. 90. a.
Dubitabis quin hunc vindices? pro Flac. 154 b.
Hortensius non dubitauit, quin. P. Syllam defenderet.
pro Syl. 167. b.

Sim,

Digitized by Google

Sin omnia in vnum locum contrahenda sunt, non dubito, quin ad te statim veniam. At. 126. b.
Tamē facere nō possum, quin ad te mittam. At. 195. d.
Non possam, quin exclamem, &c. de Or. 111. a.
Non dubium est, quin faciamus. de Fin. 82. a.
Non, quin dissentiam, sed quod. Ep. 52.
Non, quin rectum esset: sed quia, &c. At. 177. a.
Quin, personis aut rebus tribuitur, pro qui, aut quia nō: (vt,
Nemo est, quin existimet, &c. Ep. 4. b.
Nemo esset, quin hoc se aud sse diceret. in Ver. 178. a.
Nemo est, quin malit. Ep 78. a. &.
Nemo nostrūm est, quin fecerit 85. a.
Vt ne quis à me dies intermittatur, quin dem ad te literas. At. 128. b. &.
Nullum intermisi diem, quin. 112. a.
Nego vllam gemmā aut margaritam fuisse, quin quaesierit, inspexerit, abstulerit. In V. 200. a.
Quis musicis penitus se dedidit, quin comprehenderit. de Or. 85. b.
Dies ferè nullus est, quin hic Satrius domum meam vēnitet. At. 1. b.
Quin pro cur non, post negandi vocem,
Cùm in altera re causæ nihil esset, quin secum iudicaret ipse de se. pro Quin. 3. b.
Nonis Febr. si Romæ fuit, causæ nihil dicimus, quin tibi vadimonium promiserit. pro Quin. 10. b.
Initio sine negatione antecedente. Quin prodis, mi Spuri, vt quotiescunq; gradum facias, toties tibi tuarum virtutum veniat in mentem. Or. 131. a.
Quin tu aspicias ad te venientē patrē Paulū? de Som. 127 b.

Digitized by Google

Quid moror in terris? quin huc ad vos venire propero? ibidem.

Quin tu vrges occasionem istam. Ep. 99. a.

Qui continetis vocem indicem stultitiæ vestræ. pro Rab. Post. 94. a. (66 b.

Quin tu huc aduolas, & inuisis illũ nostræ reip. &c. At.

Quin, in sententijs, quibus exaggeratur oratio, pro imò aut quin potius sæpe idem Cicero ponit: vt,

Quid enim simile habet epistola aut iudicio, aut concioni, quin ipsa iudicio non solemus omnia tractare vno modo? Ep. 139.

Ego verò iam te nec hortor, nec rogo vt domum redeas: quin hinc ipse euolare cupio, & aliquò peruenire Ep. 109. a

Quin nisi ego successor essem, quem tu cuperes videre, te antea, quàm tibi successum esset, decessurum fuisse. Ep. 34. a.

Quin tu me vides, qui. Pomp. 92. b.

Quin hoc tempore ipso. pro Mil. 120. b.

Quin mihi nunc deest, &c. At. 14. b.

Quin ea ipsa, quæ antè commemorantur, secum ab eo in me ipsum facta esse non memini. At. 142. b.

Quin ego cum fauerem ei, &c. mihi visus sum captus esse. Ep. 112.

Arbitrabantur non dubitaturum fortem, qui cum suo periculo salutem Reip. afferret. pro Mil. 113. a.

Quin etiam, exaggerat multò vehementius: quòd benè contrarium antecedenti constituat.

Epistolam meam quòd peruulgatam scribis esse, non fero moleste, quin etiam ipse dedi multis describendam. At. 123. a.

Equi-

Digitized by Google

Equidem credibile non est, quantum scribam die, quin etiam noctibus: nihil est enim somni. 213.a.

Delectatio nulla extitit, quin etiam misericordia consecuta est. Ep. 95.a.

Horum ego sermone nõ mouebar, quin etiam leuari me putabam. Ep. 34.b.

Neq; vero hac in causa modò, sed constanter sæpè in Senatu, quin etiam Marcello & Philippo cons. &c. Ep. 11.a. & 96.b.

Quid autem absurdius, hoc metuere, alterum in metu non ponere? quin etiam hoc ipso tempore multa ὑποσόλικα. At. 236.a.

Quin etiam si, &c. At. 286.b.

Nec verò somnia grauiora, si quæ ad Remp. pertimere visa sunt, à summo consilio neglecta sunt, quin etiam memoria nostra tẽplũ tunonis refecit. &c. de D. 80.b.

Non enim tam auctoritates in disputando, quam ratiõnis momenta quærenda sunt: quin obest plerunque ijs, qui discere volunt, auctoritas eorum, qui se docere profitentur. de N. 4.a.

Tanta vis virtutis atq; ingenij peregrinata abfuit ab oculis, & fori, & curiæ: quin etiam, cum victor Lucullus à Mithridatico bello reuertisset, inimicorum calũnia triennio tardiùs, quam debuerat, triumphauit. Acad. 1.b.

Quomodo, pro sicut, Vt, Quemadmodum, peruulgatum non est.

Et sua cãcio risit hominem, quomodo ipse gloriari solet ducentis confixum senatusconsultis. de Ar. 245.a.

Postulatio breuis (& quomodo mihi persuadeo) aliquãto æquior. pro S.R. 19.b.

Sed

Sed ita de mei consulem feciſtis, quomodo pauci in hac ciuitate facti ſunt. contra Rul. 76. a.

Quem quomodo nunc intendit, ne viuum quidem tum putabat. pro Quint. 16. b.

Cùm id petitur. quod honeſtè promittere non poſſimus, quomodo ſi quis roget. Qu. de Pet. 212. a.

Nam quomodo nunc eſt, pedem vbi ponat in ſuo non habet. At. 204. b.

Multa præclara in eo viro cognoui. ſed nihil eſt admirabilius, quã quomodo ille morte filij tulit. de Sen. 97.

Illud ad vos. Cotta & Sulpiti quomodo nunc ſe iſtorum artes habent, pertimeſcenda eſt multitudo cauſarum. de Or. 121. a.

R.

REcens. Tribuitur hoc nomen quibuſdam rebus à veteribus, quibus nunquam à recentioribus noſtris Latinis dixerunt enim illi. Recentes literæ, Recens ſermo, Recentia, & eius generis alia, quæ ab imperitis aliis barbarismodis obſcurantur.

In altera epiſtola, quæ mihi recentior videbatur. Ep. 43. a.

Recentiſſimæ tuæ epiſt. Cla. data, in qua, &c. A. 133. a.

Recentiſſima quæq; ſunt emendata, & correcta maximè. Acad. 41. b.

Itaq; non ex ſermone hominum recenti, ſed ex annalibus vetuſtate eruenda eſt memoria nobilitatis tuæ. pro Mur. 127. b.

Quo circa Segulium negligamus, qui res nouas quærit, non quo veterem comederit: nullam enim habuit, ſed hanc ipſam recentem nouam deuorauit. Ep. 177. b.

Recenti

Recenti illi tempore, tu omnia, ad Brut. 91. b.
Expecto recens aliquid, id est, nouum, At. 208. b.
Datâ inter omnes recenti negotio constabat. in V. 97. b.
Inuidiâq; non recenti, sed vetere ac diuturna flagraret. Ep. 73. a.
Quanquam recentiora audiebam ex ijs, qui ad me veniebant. At.
Homerus, qui recens ab illorum ætate fuit. de N. 62. d.
Cùm è prouincia recens esset. in V. 67. b.
Rhegyni quidã venerunt, vt Roma sanè recentes. 256. d.
Recentes quoq; vocant latini, quos Neotericos multi, nescio qua ratione, appellant.
Attulisti aliud humanius horum recentiorum, nunquam dictum ab illo ipso, quod sciam. de Fin. 82. a.
Non modò Curij illi, &c. sed hi recentes Marij. pro Mur.

Redigo. Hoc verbo Latini protulerunt, quod nunc multi non rectè Terent. imitantes. pro Corradere pecuniam, nam cum significatione, tum vsu etiam differt Corrado à Redigo. Est enim redigere pecuniã ex aliqua re, ferè idẽ, quod Cõficere, aut quod Germanicè dicimus, Gelt lösen/Gelt auffbringẽ/zu gelt machen: Gallicè, faire d'argent, de quelque chose.

Redigere pecuniam ex bonis venditis. l. V. 62. b.
Redigere pecuniam ex vectigalibus. cont. Rul. 86. a.
De pecunia ex bonis redigenda. pro R. P. 128. b.
Scripsi ad eum, me quicquid posset nummorum ad apparatum sperati triumphi adire redacturum. At. 99. b.

Redigere in memoriam, Latinè significat, quod vulgò dicitur: Fac me meminisse, aut recordari. Quidq; sibi de me recepisset, in memoriã redegit. E. 118. b.

Quid

Quid autem tibi venit in mentem redigere in memoriam nostram, &c. in Acad. 163. b.

Redimo. Maximè tenebræ offusa sunt huic verbo, nã quicquid de vulgo, qui pro Conduco aliquid faciendũ, aut curandũ vtitur? quod cum nesciant imperiti significari verbo Redimo, dicunt, Recipere aliquid faciendum, aut curandum, pro precio aliquid aut administrandum, aut colendum suscipere.

Qui pecuaria de P. Cornelio L. Mummio censorie redemisset. de Clar. 172. a.

Redimere fundum. At. 178. b.

Publica malè redempta. Q. F. 296. b.

Redimere hostias de In 74. a.

Rẽ illam redemptã esse à iudicib. cõfitentur. At. 12. b.

Roscius societatis, non suas lites redemit, cum, &c. Q. R. 50. b.

Redemptio in eadẽ significatione. Publicanos temeritate redemptionis penè esse euersos. de Pro. 71. a.

Redemptor, eodem modo Redemptori tuo dimidium pecuniæ curaui. Q. V. 309. a.

Redemptor, qui columnam illam de Torquato conduxerat faciendam.

Nisi ad sacrificium quoddã redemptor hostias præbuisset. de In. 84.

Redundo. Hoc verbo exprimitur à Cicerone, quod nunc recentiores per superfluum esse: vt,

Verba effœmeficentia, & paulò nimium redundantia. de Or. 116. a.

In verbis eum definitionibus neq; abesse quicquam debet, neq; redundare item.

Digitized by Google

Vt nihil neq; praetermittatur, neq; redundet. O. 207. b.

Neque in Antonio defuit hic ornatus orationis, neq; in Crasso redundauit. de Or. 144. a.

Cum pituita redundet, aut bilis in corpore. Tus. 213. b.

Redundantiam, *idem quod superfluitatē barbari.*

Ipsa illa pro Roscio iuuenilis redundantia multa habet attenuata, quaedam etiam paulò hilariora. O. 106. b.

Refero. *Quia variis rebus hoc verbum tribuitur, varia etiam eo significantur vt, Referre animum, oculos ad aliquid, pro aduertere animum, oculos.*

Age, nunc refer animum, sis ad veritatem, & considera pro S. R. 6. a.

Referre nunc animū ad hominum figuram. de Or. 159. b.

Referre animum ad studia. 58. a.

Referre se ad studia literarum Ep. 9. a.

Referre oculos & animum ad aliquem pro Qu. 8. b.

Referre ad spectum aliquò de Pro. 77. a.

Vt simul ac posita fit causa habeant quo se referant. Or. 119. a.

Referre aliquid in commentarium, volumē, tabulas, codicem, *pro eo quod vulgò dicitur, Annotare, Ascribere. Illa quae in commentarium meum retuli. Or. 102. b.*

Referre epistolas in volumina. Ep. 263. a.

Referre nomina in codicem accepti & expensi. pro Q. R. 45. b.

Cùm scirem ita iudicium in tabulas publicas relatum, pro Syl. 175. a.

Nisi fortè, si quid memoriae causa retuli in libellum, id numerabitur in actis. I. A. 158. b.

Refer-

Digitized by Google

Referre in tabulas, quodcunq; commodum est, & inferre rationes falsas. pro Flac. 150. a.

Inde Referre acceptũ, aut In acceptum, Referre datum, *quod vulgus dicit. Scribere in libro Accepti aut receptorum, aut datorum, vel expensorum.*

Ego amplius H. S. ducentis acceptum hæreditatibus retuli. I. A. 168. a.

Negabat opus in acceptũ referre posse. in Ver. 106. b.

Cùm illam pecuniam nominatim Flacco datam referrent. pro Q. R. 45. b.

Cùm operi publico referunt, & in eadem sacram faciendam perscribunt. ibidem.

Expensa Chrysogono. H. S. sexcenta, accepta pupillo Malleolo retulit. I. V. 95. a.

Quas pecunias ferebat ijs expensas, quib. cum contrahebat eas isti ipsi referebat acceptas. in V. 143. a. b.

Sed habere ait argentarij tabulas, in quib. sibi expensa pecunia lata sit, acceptaq; relata. Pro Cæc. 288. a.

Referre rationem, *nos potius per rationem dare: quod quidem à Cicerone vsurpatur, sed alij potius rebus, quàm peculiarijs tribuitur.*

Rationes ad ærarium retuli continuò. I. V. 96. a.

Quod relatum, quid residuum sit. I. P. 192. b.

Horum erit nullũ iudicium, quanta cuiusq; manubia fuerunt, quid relatũ, quid residuum sit, contra Rul. 78. a.

Ne quis corona donaretur in magistratu, priusquã rationes retulisset. de Or. 244. b.

Referre aliquid ad Senatum, *aut* de aliqua re *Consul dicebantur, qui Senatui quæ videbantur proponebat. Nunc vulgo Proponere aliquid Senatui dicitur.*

tur. Referre & deferre ad senatum. pro Dom. 239. b.
Qui cum ei perscriptum esset, ne quid ne sine Sestij nostri sententia ageret, neq; ad illum, neq; ad quenquã nostrum retulit. At. 53. a.
P. Lentulus de solenni religione retulit. Post. 200. b.
Si tuis placuisset de his literis referri. ad Brut. 91. b.
Pluribus de rebus vno sertito retulisti. pro Do. 223. b.
Rem omnem ad P. C. retuli. I. C. 107 a.
Ad alios quoq; referimus, qui explicent aliquid vt interpretes. (b.
Quæsiuitq; qua de re ad Crassũ retulisset. ad Brut, 288.
Ad sapientes hæc, non ad diuinos referri solent. de D. 116. b. &.
De rebus obscuris & incertis ad Apollinem censeo referendum. 105. b.
Cùm vicini omnes ad vnum de rebus suis referrent, erat in magno honore & gloria. de Diu. 87. a.
Referre & deferre aliquid ad interpretem. de D. 138. a.
Reficio, idem valere quod Recreo, obscurum non est: sed quoniã pro illo à multis Refocillare sumitur, quod recentiorum est, monere lectorem volui, Cicerone, & omnem antiquitatem, Reficere dixisse.
Tantum cibi & potionis adhibendum, vt reficiantur vires, non opprimantur. de Sen. 84. a.
Tironis reficiendi spes est in M. Curio. At. 103. b.
Ego hic cogito commorari, quo ad me reficiam. Epist. 107. b.
Cõspectu cõsensuq; vester reficit & recreat mẽtẽ meã.
Ego in Arpinati summa cum amœnitate fluminis me refeci. Qu. Fr. 317. b.

Refuto. Omnium ferè opinio est. verbum hoc solum disputationibus tribui, idemq; valere quod Diluere, & argumenta adducta infirmare: sed grauioribus contentionib⁹, vt bellicis & hostilibus, & inimicitijs, is etiã attributum inueniet, qui iudicio & diligentia in auctoribus optimis versatur. Sic enim Cicero loquitur de illis quibus bello resistendum, & quos reprimendos esse voluit.

Semper illas gentes nostri imperatores refutandas potius, quã bello lacessendas putauerum. de Pro. 57. a.

Et vt magis appareat Reprimere & Coercere significari hoc verbo, quam Redarguere. plura exempla afferã.

Obsoleuit ista oratio, re multo magis quam verbis refutata. pro Pomp. 13. b.

Si in me impetum facere conabitur, resistam, & eius conatum refutabo. de Ar. 245. a.

Inprimisq; refutetur ac reijciatur Philoctetem ille clamor. Tusc. 187. a.

Libidinem tuam libertas mea refutabit. Or. 143 a.

Quam quidem fortunã non modò nõ aspernari, & refutare, sed etiam complecti atq; augere debetis, pro R. P. 120. b.

Refice, quod alij regulariter.

Auro, ebore, instructum refice. Tusc. 200. a.

Regnum, Latinè significat, quod multi nunc Græcè Monarchiam, Tyrannidem: vt,

Ad Lupercalia C. Cæsaris dictori perpetuo M. Antonius consul populi iussu regnum detulit. I. A. 177.

Qui sunt Romæ regnum occupare conati pro Syl. 162. a.

Qui regnum occupare voluerunt. I. A. 197. b.

M. Man-

M. Manlius regnum appetisse est iudicatus. pro D. 233. b.
Incidere in suspicionem regni appetendi. pro Milo. 115. a.
C. Seru. Hala. Sp. Melium regnum appententem & occupantem interemit de Sen 89. a.
Non regno, sed rege liberati sumus: interfecto enim rege, regios omnes nutus tuemur. Ep. 183. a.
Quidam propter suspicionē regni appetendi sunt necati. I. A. 182. a.
Tib. Gracchus regnum occupare conatus est, vel regnauit is quidem paucos menses. de Amic 104. a.
Multi iniquiatq; infideles regno, pauci boni sunt. Off. 69. a &.
Nulla sancta societas, neq; fides regni est. 6. a.
Et si eos timere putas, ne sub regno sint. At. 106. a.
Relationem. Relatiua vocarūt recentiores barbarè, quam Cicero Comparationem, Collationem, Quae cum aliquo conferuntur, Quae sub eamdem rationem cadunt.
Relaxo, contrarium est Astringo, nobis non tam notum quàm olim fuit Romanis.
Aluus tum astringitur, tum relaxator. de N. 53 b &.
Cibi reliquiae depellentur, tum astringentibus, tum relaxantibus se intestinis. 54. b.
Quicquid ego astrinxi, ille relaxat. At. 159 a.
Si tu à contentionibus, quibus summis vti solebas, quotidie relaxes aliquid de Leg. 158. a.
Animus somno relaxatus, solutè mouetur & liberè. de D. 129 a.
Cùm se planè corporis vinculis relaxauerint. de Se. 94. a.

Constructio verborum tum coniunctionibus copulatur, tum dissolutionibus relaxetur. Par. 231. b.

Idem contingit in sanis, vt & incipientes furere sentiam, &c. & cum relaxentur, sentiant. Acad. 14. a.

Releuo. hoc ita tritum est vt Leuo, cum idem valeat.

Cibi satietas atq; fastidium aut sub amara aliqua re releuatur, aut dulci mitigatur. de In. 47. b.

Vt animus molestijs potissimum releuaretur. de D. 109.

Ad breue quoddam tempus cura & metu releuari. in C. 103. b.

Remitto. Ignotum in vulgus est, hoc verbo significari id, cui intendo, Ingraueso, & eius generis alia contraria sunt: vt,

Vt onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimunt: similime animus intentione sua depellit pressum omnem ponderum: remissione autem sic vrgetur, vt se nequeat extollere. Tus. 187. a.

Oculi sunt, quorum intentione, tum remissione, tum coniectu, tum hilaritate virtus animorum significatur. de Or. 153. a.

Oculorum obtutus, superciliorum remissio aut contractio. Off. 29. b.

Demosthenes vna continuatione verborum binas contentiones vocis & remissiones continebat. de Or. 128. b.

Iste ardet furore, nec remittit aliquid, sed in dies ingrauescit. At. 156. b.

Ad infimitatem laterum perscienter contentionem remittere. de Clar 182. b.

Contenta vox) (Remissa vox Or. 202. a.

Adducere habenas) (Remittere habenas. Ami. 104. b.

Varia

Varius canendi sonus tum remittit animos, tum contrahit. de Leg. 177. b.

Respondit in agro ambulanti ramum adductum cum re remissus esset, in oculum recidisse de C. 195. b.

Remittere *Latinè etiam id significat, quod Germanicè* Nachlassen: *Gallicè, pordoner: quod cum magis per Condonare vulgus proferat, animaduertas quomodo Cicero id sit solitus exprimere.*

Illum viris fortissimis iudicarunt Patres Cons. dimittere de summa non potuisse, te mulieri teterrima rectè remisisse Senatores iudicabunt. in Ver. 165 b.

Nec enim fuit Gabinij remittere tantum de suo. pro R. P. 127. a.

Remisit D. Bruto CX. millia. in V. 106 b.

Remisisti quod non oportebat, accepisti quod non licebat. in V. 247. b.

Nauem imperare ex fœdere debuisti, remisisti in triennium. in V. 204. a.

Menses mihi tres cum eripuissetis ad agendum maximè appositos, reliquum omne tempus huius anni me vobis remissurum putastis. in V. 82. a.

Te rogo vt procuratoribus Flacij remittas de diminuendo &c. Qu. 391. a.

Meam animaduersionem & supplicium, quo vsurus eram in eum quem cepissem, remitto tibi & condono. in V. 197. a.

Noli putare id omnino à te esse omissum, si quid est tibi remissum, atq; concessum. pro Syl. 76. a. & (83. a.

Sed etiam si quid mihi concedetur, id reddo ac remitto.

Tibi remitto atq; concedo, vt eũ defendas. pro Pl. 275. a.

Ego verò tibi istuc, mi Antoni, remitto in A. 225. a.

Remunero, & Remuneror, Peruulgatum satis hoc verbum non est, neq; vsus notus, nam accusatiuum ei adiungũt latini: imperiti verò datiuum.

Quibus officijs T. Annij beneficia remunerabo? Post. quam. 210. b.

Considerandũ est, quónã te remunerer gehere. Ep. 20. 4

Vt à te ipso sumerem aliquid ad me reficiendum, tũ remunerandum, si non pari, at grato tamen munere. de Cla. 166 a.

Tu si tibi eadem causa est, me remunerere sanè velim. A. 118. a.

Et quoniam nullum aliud tempus futurum sit, vbi tibi referam gratiam, hoc te officio remunerem. Qu. de Pet. 210. b.

Renuncio, pro Nuncio sæpè vsurpari, aut Nuncium referre. notũ fortasse satis est. Sed significari Latinè hoc verbo, quod nostra lingua diceremus, Auffagen/ Gallica, defidere, ou quit er: diuulgatum omnino vno videtur.

Itaq; renunciat Rabonius illam decisionem tutorib. accurrunt tantũ ad tempus tutores: digitum tollit Iunius Patruus. in Ver. 104. b. (b.

Renunciare hospitiũ alicui et domo emigrare. in V. 126

Repono. Reponere aliquem in numero, aut numerum, modus loquendi clarus omnium Romanorum sermone tritus: nunc pleriſq; ignotus.

Quos equidem in deum immortalium cœtu, ac numero repono. pro Sest. 27. b.

Tamen hunc in numero non repono. de Opt. 244. a.

Reponere

Reponere stellas in numero deorum. de Nat. 36. b.
Reponi in numero proborum hominum. in V. 195. b.
Reponi in locum alterius. Brut. At. 285. a.
Reponere aliquid in numero fabularum. de In. 51. a.
Homines mortuos reponere in deos. de N. 9. b.
Reponere aliquem in suis. At. 162. a.
Si placuit, vos hanc defensionem in aliquo artis loco reponetis. de Or. 126. b.
Nam si alij propterea laudantur, quòd pro libertate arma cœperunt, cur non M. Brutus in eadem causa reponatur? in A. 227. a.
Repræsento, *Sublatum prorsus de lingua Latina hoc verbum videtur, adeò pauci sunt, qui eo vtuntur: ignoratione enim eius, vulgus dicit, prompta pecunia soluere, Cum pecunia prompta emere. Latini verò Repræsentare, aut repræsentatione emere explicare.*
Reliquæ pecuniæ vsuram Sillio Pedemus, dum à Faberio repræsentabimus. At. 194. b.
Si qua etiam iactura facienda sit in repræsentãdo. At. 196. a.
Dies promissionum adest, quem etiam repræsentabo, si aduenerit. Ep. 262. b.
Repræsentatio, onis, *Si Faberianum venderem explicare vel repræsentatione non dubitarem. At. 196. b.*
Nomen Dolabellæ iam expeditum videtur, vt etiam repræsentatione concludam. At. 214 b.
Rescindo, *Vis propria huius verbi non satis nota est: pauci enim sunt qui vtuntur, cùm significare volunt, irritum facere aliquid.*

Digitized by Google

Acta Antonij recidistis, leges resixistis. I. An. 246. b.
Rescindere constituta ab alio I. V. 137. a. (b.
Rescindere iniurias alterius, & irritas facere. in V. 121.
Rescindere iudicium) (Ratum habere iudicium. pro Plan. 261. a.
Resideo. Propriam vim huius verbi ignorant qui dicunt, ponere se ad sedendum, nam hoc per residere Latini protulerunt: vt,
Sed resideamus, inquit, si placet, itaq; fecimus. de Fin.
Residere, deinde spatiari. pro S. R. 28. a. (91. b.
In oppido aliquo mallem residisse. At. 173. a.
Omnia quæ commota fuerant, pace & otio resederunt. in Salust. 273. b.
Marcelli impetus resederunt. 112. b.
Cur non ante occurrit, ne in vlla resideret. pro Mil. 4. a.
Inde translatè, Aliquid residere in aliquare.
Periculum autem residebit, & erit inclusum penitus in venis atq; visceribus reipublicæ. in C. 103. b.
Cuius non in sententia solum, sed etiam in nutu residebat auctoritas. de Sen. 90. a.
Reges gestæ, in quibus nulla potest residere inertiæ suspitio. Qu. Fr. 292. b.
Cum timor animo residisset. Tusc. 196. a.
Respectus, mutato dicendi genere (inquit doctiss. vir Adrianus Cardinalis) dici cœptus est hoc modo &c. Feci amicitiæ respectu. Feci respectu iustitiæ: quo loco diceretur latinus, Feci amicitiæ causa vel ratione. Feci ratione iustitiæ. Respectus nomen est à Respicio veniens, vt Conspectus à Cõspicio. Perspectus à Perspicio, alio dicendi modo à Cicerone eloquentiæ principe

Digitized by Google

vsitatum: qui de Diuinatione remigem inquit quendam ex quinqueremi Rhodiorum vaticinatum &c: fugientibus miserabilem respectum incēdiorum fore.

In Philippica quinta: Itaq; cum respectum ad senatum &c. haberet.

Restauro. *recentiorum vocabulum est. Veteres Instauro, Reficio, Resarcio, Restituo.*

Resto *pro maneo & consisto propriè à Latinis vsurpatum esse, omnibus notum esse puto:*

Ita incolumis in patria Regulus restitisset. Off. 74. a.

Ligarius post aduentum Vari in Africa restitit. pro Li. 137. b.

At si restitero, idem facere quod L. Flaccus, id est, si non discedam. At. 120. b.

Qui ab illo in speculis relicti, in cerui cibus nostris restituerunt. pro Mur. 143. a.

Reuello. *Diuulgatum non est, hoc verbo significari id quod fixum est tollere: & in præterito non Reuulsi, sed Reuelli, vt cætera verba à Vello, apud Ciceronem habere.*

Nec prius illam crucem quæ fixa est, ad portam reuellisis. in V. 205. b.

Honorificiū̃q; verbis omnes iniurias reuellimus superiores. At. 79. a.

Reuelli claustra: effringi fores. I. V. 211. b.

Ianua quæ effracta & euulsa tota pateret prouincia. pro Mur. 132. a.

Id autem templum sublato aditu, reuulsis gradibus, armis tenebatur. I. P. 84. b.

Nisi septis reuulsis interiori potest. in A. 196. a.

De corpore alicuius tela reuellere. I. P. 85. a.

Tabulam, in qua nomina ciuium incisa erant, reuelli iussit. Ep. 219. b.

Qui ius ciuile contemnendum putat, ut vincula iudiciorum reuellit. pro Cæc. 268. a.

Reuiuisco. Vis verbi satis manifesta. Sed recentiores resurgo pro reuiuisco vsurparunt. Sed nos optimos auctores sequimur, qui sic sunt locuti.

Is vbi Galli cantum audiuit, auum suum reuixisse putat. I. P. 94. a.

Si reuixissent hi, qui hæc penè delerunt. Post quæ. 204. b.

Sed ne patri meo, si reuiuiscat, cōcesserim. ad Brut. 215.

Si reuiuiscant illi. de Fin. 119. b. (b.

Vt facilius reuiuiscat Pompeianorum causa toties iugulata. I. A. 255. b.

Qui si eadem lege reuiuiscere posset, lex data nunquam esset. pro Mil. 117. a.

Vt speciem aliquam videar videre, quasi reuiuiscentis Resp. Ep. 49. a.

Vt iam simul cum repub. necessariò reuiuiscat, atq; recreetur. Ep. 89. a.

Cùm autem sol illuxisset, tum reuixisse sibi viderentur. de N. 45. a.

Cùm ex illo metu mortis, quasi luce libertatis recreatus reuixisset. in V. 268. b.

Aduentu nostro reuiuiscunt iustitia, abstinentia tui Ciceronis. At. 76. b.

Ciuitates suis legibus vsæ αὐτονομίαν adeptæ reuixerunt. At. 90. b.

Senatus ad auctoritatis pristinæ spem reuiuiscit. in A. 209. b.

Reuiuisce-

Digitized by Google

Reuiuiſcere, reſpirare à metu cadis, emergere à fluctibus ſeruitutis. de Ar. 255. a.

Res erat & cauſa noſtra eò loci, vt erigere oculos, & viuere videretur. pro Seſt. 18. b.

Reuiuiſcat M. Curius, &c. Parad. 123. a.

Templa in quibus reuiuiſcente iam libertate, deinde rurſus oppreſſa, Senatus nihil conſulitur. Oꝛ. 329. a.

Rogare legem, prouinciam, dicebant Latim. quod populum rogarunt, placeret ne ferri, aut decerni quod propoſuerunt.

Cùm lex abrogatur, illud ipſum rogatur, quomodo eã abrogari oporteat. At. 5. b.

Leges, quæ de ciuiũ reorum ſupplicio rogatæ ſunt. in C. Hæc lex rogata eſt iure. pro Dom. 223. a. (103. b.

Si quid ius non eſſet rogari, eius ea lege nihilum rogatũ. pro Cœcin. 303. b.

Illo die mihi pernicies Gabinio, & Piſoni prouincia rogata eſt. pro Seſt. 15. a.

Cedo illa legitima. Conſules populum iure rogauerũt, (hoc enim à maioribus accepimus ius iurandi.) populuq; iure ſciuit. in An. 157. b. Inde.

Rogatio. Rogatio, quæ de Pompeio à Gellio lata eſt. pro Cor. 61. b.

Sylla illã rogationem de ſe ferri non vult. pro Syl. 179. b.

Promulgatur ab eodem rogatio de mea pernicie. pro Seſt. 8. a.

Rogatio & huic finitima percontatio. de Orat. 182. a.

Promulgare rationem. At. 40. b. & 8. a.

Tribuni ex templo pulſi, cum rogationi intercedere vellent. de Or. 126. b.

Roga-

Digitized by Google

Rogato. *Qui rogatori centuria fuisset. de D. 87. b.*
Aruspices responderũt, non iustu fuisse comitiorum rogatorem. de N. 28. a.

S.

SAlto, Latinè, *id est, quod alij Ducere choreas dicũt: Cicero etiam, Versarè orbem saltatorium, cum circuli instar saltabant, dixit.*
Cum collega tui dom P cantu & cymbalis personaret, cumq; ipse nudus in conuiuio saltaret in quò ne tũ quidem cum illum situm saltatorium versaret orbem, fortunæ votam pertimescebat. in P. 84.
Negarem posse eum satis facere in gestu, nisi palæstram, nisi saltare diceres. Or. 150. b.
Qui in conuiuijs nudi saltare consueuerũt. in C. 109. b.
Nemo enim fere saltat sobrius, pro Mur. 127. a.
Deiotarũ in conuiuio nudum saltauisse pro De. 148. a.
Saltatio. *quam Choream vocant. Intempestiui conuiuij multarũ deliciarũ comes est extrema saltatio pro Mur. 127. a.*
Sex. Titium tam mollis & solutus in gestu, vt saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Titium nomen esset. de Clar. 185 & 132. a.
Actio histrionis est, saltatio saltatoris de Fin. 95. a.
Saltator, Saltatrix *Barbari Chorizatorem, Chorizatricem appellant.*
Adde his, si placet, vnguentarios, saltatores. Off. 30. b.
Si saltatorem auum habuisses. pro Deiot. 149. a.
Cum illa saltatrice tonsa. in P. 83. a.
Saluere. *Quod nunc omnium sermone tritum est in cõgressibus familiares inter se saluiare his verbis, Bonum dies,*

Digitized by Google

dies, Bonus vesper, aut istiusmodi modis alijs, veteres fecerunt per Salue & Vale: exempla apud comicos inuenies. Cicero coniungit etiam Vale & Salue cum scribit ad familiares. Ex quo discemus Salue non solũ vocabulum esse, quo se resalutant congredientes, aut occurrentes: sed modum quasi proprium Romanis esse, quo etiam absentes salutabant. Inde separatim saluere iubere aliquem, quod ineptè dicunt plerique Valedicere alicui alicuius nomine.

Valebis igitur, & valere Piliam & Caeciliam nostram iubebis, & saluebis à meo Cicerone. At. 91. a.

Vale, salue. Ep. 260. a.

Dionysium iube saluere. At. 62. a. &.

Dionysium v. lim saluere iubeas 63 a. &.

Alexim humanissimũ puerũ velim saluere iubeas. 106. a.

Salutaris, Salubris. quod poeta salutiferum vocant.

Salutare remedium. Octa. 3 9 a

Accessus ad res salutares, à pestiferis recessus. de Nat. 32 b.

Res vtiles & salutares, deorum esse vocabulis nuncupatas de N. 9 b.

Cultura agrorum hominum generi vniuerso est salutaris. de Sen 89. a.

Tractatio literarum mihi salutaris fuit de Clar. 166. a.

Salutaris seueritas vincit inanem speciem clementiae. At. 274. a.

Salutaris & vitalis color. de N. 31. b.

Nec amœnum, nec salutatorem locum censeo. Or. 135. b.

Gratulor Baijs nostris, siquidem vt scribis salubres factae sunt. Ep. 132. b.

Salu-

Salubrisne, an pestilens annus futurus sit. de D. 107. b.

Sunt partes agrorum aliæ pestilentes, aliæ salubres. de D. 97. a.

Qui salubri & moderato cultu atq; victu quieti se tradiderit. de D. 93. b.

Sartum tectum *aut* Sarta tecta, *dicebantur in ædificijs quæ integra, & perfecta essent, vt nihil defideraret locatur à redemptoribus: vt,*

Cum L. Octauius, C. Aurelius Coss. ædes sacras locauissent, neq; potuissent omnia sarta tecta exigere, neque prætores, quibus erat negotium datum C. Sacerdos & M. Casius: factum est Senatusconsultum, quibus de sartis tectis cognitum & iudicatum non esset. l. V. 103. a.

Quæsiuit quis ædem Castoris sartam tectam deberet tradere. Post.

Monumenta illa ne amplitudine illo opere quamuis sartum tectum integrumq; esset, &c. ibid. Quod explicatur eadem pagina alijs verbis: *vt,*

Venit ipse in ædem Castoris: considerat templum, videt vndiq; tectum, pulcherrimè laqueatum, præterea cætera noua atq; integra. ibid.

In sartis tectis dominari aliquem. l. V. 104. a.

Quorum quidem omnia commoda, omnesq; facultates, quibus & sacra conficere, & sarta tecta ædium sacrarum, locorumq; communium tueri possint, consistunt in his vectigalibus, quæ, &c. Ep. 208. b.

Translatè hoc modo est vsus Cicero. Debetis quoq; mihi prospicere, qui hoc imperij domicilium numini deorum consecratum, sartum tectum ab omni periculo conseruaui. Antequam.

Hoc

Digitized by Google

Hoc mihi da, vt M. Curium sartum tectum, vt aiunt, ab omni detrimento conserues. Ep. 222. b.

Scibilis *Barbarum est. Cic. Quod scientia comprehenditur, Quod sciri aut intelligi potest.*

Scio. *Latinè, græcè scio, dixerunt Latini: nostri verò noui latini ignorant omninò hos modos loquendi, quos si velint, à Ciceronelicet discant.*

Nam tam præclare est scire latinè, quàm turpe nescire. de Cla. 177. a.

Omnes qui latinè sciunt. de Fin. 76. b &.

Cum græcè vt videor, luculenter sciam. 67. a.

Scite, *non pulchrè, aut venustè, sed idem ferè quod scienter significat. Sed quoniam neutrum in vulgari vsu est, vtrumq; exemplis illustrabimus.*

Statua scitè facta & venustè. I. V. 126. a.

Et ille cui mandaui, satis scitè & commodè, tempus ad te cœpit adeundi. Ep. 175. a

Hæ rationes, quæ satis scitè nobis instructa & compositæ videntur. de Leg. 163. b.

Rationes ad ararium retuli, ita perscriptas scitè & literatè, vt scriba. I. P 92. b.

Scitè dicere aliquid. At. 335. b. &.

Satis scitè hoc quidem. 250. b.

Satis enim scitè me nostri sermonis principium esse voluisti. de Fin. 126. a.

Scienter, *intelligenter. Scienter) (Inscienter.*

Iis quæ habeas modicè ac scienter vti. de Or. 109. a.

Scienter ac peritè dicere. de Or. 109. a.

Scienter versari in aliqua re. 214. a. &

Scienter interpretari aliquid. de D. 99. b.

Digitized by Google

Iis quibuſcunq; congregamur, vti moderatè, & ſcienter. Off. 36. b.

Scitus, a, um, *Ingenioſus, Doctus, Acutus.*

Scitò ſermone, & Attico loqui. de N. 19. b.

Ego autem id, quod mihi ſcitum eſſe videatur, nõ aſſeruer. pro Plan. 266. b.

Scitum eſt enim quod Carneades, dicere ſolebat, Clitomachum. &c. Or. 201. b.

Vetus autem illud Catonis admodum ſcitum eſt, qui dicebat ſe, &c. de N. 119. a. (194. b.

Scitum eſt enim, cauſam conferre in tempus, &c. de Or.

Scopus, *quoniam Græcum eſt, operæ precium videtur diſcere, quemadmodũ Latinè dicatur: vno verbo verò per finem. propoſitum vltimum reddi puto.*

Quid eſt igitur propoſitum his Reip. gubernatoribus quò intueri, & quò curſum ſuũ dirigere debeãt? &c. pro Seſt. 23.

Ac mihi quidem videtur huc omnia eſſe referenda ab ijs qui præſunt, vt ij, qui in imperio ſunt, ſint quàm beatiſſimi. Qu. Fr. 294. a. b.

Nihil niſi ſempiternum ſpectat. pro Rab. 96. a.

Hoc ſpectant leges, hoc volunt, incolumem eſſe ciuium coniunctionem. Off. 56. b.

Cicero eò tendit, id agit, ad eum exitum properat, &c. At. 288. a.

Nondum ad propoſitum mihi finem honoris perueni. pro Dom. 169. a.

Nihil prodeſt ſtudiũ perueniendi aliquò, niſi illud, quòd eò, quò intendas, ferat deducatq; cognoris. Or. 96. a.

Commouere aliquem quò quidq; referat. ibid.

Cum

Cum omnes actiones, omnes sententiæ meæ peruenirint ad eum exitum, qui mihi propositus est, in A. 243. b.

Nihil aliud eis præter officium fortis & magni viri propositum fuit. Parad. 117. b.

Quid egit Brutus in patria liberanda? quid reliqui item eiusdem consilij socij: quid spectârunt? quid secuti sunt ibidem.

Scribere, mea aut alterius manu. *Latini dixerunt (inquit Cardinalis) non propria manu, idq; his exemplis declarat.*

Antea quàm aliquo loco considero, neq; longas à me, neque semper mea manu literas expectabis.

Obsignaram iam epistolam meam, quam puto te modò perlegisse, scriptam mea manu.

Ipse in Tusculano me referre in commentarium mea manu voluit, quod idem in Asia mihi sua manu scriptum dedit. Eidem. (scribam. Eid.

Nooli putare pigritiâ facere me, quòd non mea manu

Alteram tibi eodem die Epistolam dictaui, & pridie dederam mea manu longiorem.

Cum scripsissem hæc insima, quæ sunt mea manu. Q. Fr.

Hæc inter cœnam dictaui Tironi, ne mirere alia manu esse. Ibid.

Legimus literas, & scriptum ipsius manu. in C.

Ad te statim manu mea scriptas literas misi.

Testamento facto manu sua cauit.

Significetur ipsi libello manu sua subscriptio.

Scriptura. *quid propriè significet, notum est: sed quid præterea Scripturam vocabant Latini, ex Ascoli (verbis facile intelliget ur. Ex Card.*

Magister scriptura, & portus quidam L. Carpinacius Cic. At.

Mirandū verò est, homines eos, quibus odio sunt nostra sacures, nomen acerbitati, scripturæ decumæ, portorium morti, libenter arripere facultatem ladendi. pro Lucio Flacco.

Portum autem & scripturas eadem societas habebat.

In scriptura Sicilia pro magistro est in Ver.

Scrupulosus, *barbarus, & conscientiosus, qui Latinis iustus, sanctus rectus.*

Secundum. *Præpositionis huius vsus & vis multo fugit: quare genere generatim eos modos, maximè qui iampridem latere putauimus, in lucem proferemus. Primùm idem valet quod post: vsu tamen loquendi differentia obseruari debet, quam alio libro indicabimus, quibus, rebus tribuatur, exempla ista ostendēt.*

Tres bi homines veteres tribuni militares sunt designati, ex Cal. Ianuarij non iudicabunt sed: subsortientur etiam, &c. ita secundum Cal. Ian. & Prætore, & propè toto consilio commutato, &c. I. V. 71. b.

Tua ratio est, vt secundū binos mihi respondere incipias, mea vt arte primos ludos comperendinem. 71. b.

Sed opinor secundum hunc diem, nam satis multa hodie dicta sunt. de Or. 108. a.

Duo vulnera accepit: vnum in stomacho, alterum in capite secundum aurem. Ep. 56. a.

In actione secundum vocem vulgus valet. Or. 164. b.

Vultus secundum vocem plurimum valet. Or. 202. a.

Lepidus secūdum fratrem affines habet, quos odit proximos. ad Brut. 90. b.

Secun-

Secundum re nihil est amicitiae solutudine. At. 190. a.
Si secundum principium, confirmatione vtamur. ad Her. 18. a.
Secundum ea quaero an, &c. in Ver. 31. b.
Caesar mihi secundum liberos nostros ita est, vt sit. pene par. Q. Fr. 321. a.
Spem ostendit secundum comitia. At. 44. a.
Coss. de consilij scientia decreuerunt secundum Batbratios. 263. b.
Proxime & secundum deos, homines hominibus maxime vtiles esse possunt.
Deinde pro quoq; significat. Quorq; eorum multa secundum causam nostram iudicauit. At. 54. b. &. a.
Praeter secundum me decreuit. ibid. &.
Vt ea qua Coss. decreuerunt secundum Caesaris de, eretis comprobet.
Qui sententiam secundum Plotium se dicturum ostendit. pro Flac. 157. a.
Secundum tabulas alicuius litem dare, & secundum aliquem iudicare. pro Q. R. 45. b. &.
Secundum nos iudicari volumus. 47. a.
Qui domum secundum fratrem suum iudicatam esse dicebat. de Ar. 151. a.
Secundum arbitrium tuũ testendabo. in Ver. 269. b. &.
Quod iudicium secundum Heraclium de compromissis factum erat. 122. a. &.
Iudicare de absente secundum praesentem. 177. a. &.
Ita secundum eum possessio daretur. 99. b.

Sententia. Ex sententia aliquid fieri, *dixerunt Latini, quod nostra vernacula aut Graeca lingua*

similitudine potius, quam Romanorum illorum veterum consuetudine, nunc plerique proferunt per Secundum, quemadmodum etiam in alijs modis loquendi docuimus fieri, qua Graci per κατὰ, Latini verò per, Ex, exprimunt, de quibus vide Præpositionem Ex.

Quoniam sanè feliciter, & ex mea sententia Remp. gessimus. Ep. 21. b.

Omnia sunt ex sententia. At. 49. a.

Itinere ex sententia confecto. At. 62. a. &c.

Omnia ex sententia succedunt. 127. a.

Ex sententia gerere aliquam rem. Ep. 7. a.

Ex sententia conficere negotium. 153. b.

Nonnunquam summis Oratoribus non satis ex sententia dicendi euentum procedere. de Or. 95. a.

Te ex sententia nauigasse. gaudeo At. 80. b.

Ex animi tui sententia vxorem habere. de Or. 133. b.

De sententia alicuius aliquid facere Latinè quod vulgo ineptè dicitur, secundum sententiam alicuius aliquid facere. Facere, quod aliquis suadet, aut consulit, vt imperiti loquuntur.

De sententia alicuius scribere aliquid. Ep. 6. b.

Facere aliquid de sententia atq; auctoritate alicuius. pro Cæl. 52. a.

Nihil faciam nisi de sententia tua. At. 104. b.

C. Memmius, cuius de sententia tota res gesta est. pro Syl. 177. a.

Capere, consilium de sententia alicuius. At. 48. a.

Cùm ei perscriptum esset, ne quid sine Sestij sententia ageret. At. 253. b.

De amicorum sententia ad senatum defert. pro Mil. 114. a.

Ser-

Digitized by Google

Sermo, Hoc nomine significarunt Latini, quod Graeci Dialogo. Sed quoniam tritum magis est, quam Latinum latinè discamus ab ipsa Cicero oportet. qui sermones à variis personis habitos, scriptis mandauit.

Hac me mente fuisse, tu in nostris sermonibus colloquutionibusq; ipse sapè vidisti. Ep. 10. a. &.

Feci sermonem habitum in Cumano inter nos. 130. a.

Omnem autem sermonem tribuimus M. Catoni seni, quò maiorem autoritatem haberet oratio. de Sen. 77. b.

Quasi enim ipsos induxi loquentes, ne Inquam & inquit. sapius interponeretur, atq; ideò feci, vt tanquam à præsentibus coràm haberi sermo videretur. de Am. 96. a. &.

Is exposuit nobis sermonem de amicitia habitum ab illo secum & cum altero genere. Scaeuola. 95. b.

Incidere in sermonem alicuius. ibid.

Quò citius, quod suscepimus, non mediocri munus, conficere possumus, omissa nostra adhortatione, ad eorum, quos proposuimus, sermonem, disputationemq; veniamus. de Or. 109.

Habentur autem plerunq; sermones de domesticis negotijs. Off. 27. b.

Curandum, vt eos quibuscum sermonem conferimus & vereri & diligere videamur. ibid. &.

Habeas quibuscum familiares possis conferre sermones. 40. b.

Dare, excitare sermonem, In sermonem venire, incidere, *Latini modi loquendi: quos cum indoctiores ignorent, dicunt, facere vt omnes de se loquantur. Aperire omnibus os.*

Digitized by Google

Sed nuncij varios sermones excitarunt. Epist. 120. b.

In sermonem hominum atq; in magnam vituperationem venirem. in V. 202. b.

Etsi vide, quaeso, satisne rectum sit nos hoc tanto incendio ciuitatis in istis locis esse, dabimus sermonem ijs, qui nesciunt nobis, quocunq; in loco simus, eundem cultum, eundem victum esse, quid refert? tamen in sermonem incidimus. Ep. 127. b.

Seruio. Vis satis nota est. Sed tribui id etiam fundis & prædijs, quæ vectigalia sunt, peruulgatum non est. circo vulgus pro Seruire alios barbaros modos in eo habet: quos omnes recensere longum esset: corrigemus verò, si obseruemus, quemodum Latini in protulerunt.

Cum marius ædes Auratæ vēdidisset, neq; seruire quandam partem ædium in mancipij lege dixisset. Or. 99. b.

Aedes Sergio seruiebant, sed hoc in mancipio Marius non dixerat. Off. 65. a.

Quæ optima conditione sunt libera, meliore iure sunt, quam serua: capite hoc omnia quæ seruiebant. non seruient: soluta meliore in causa sunt, quam obligata: eodem capite obligata omnia, si modo Syllana sunt liberantur, immunia cōmodiore conditione sunt, quàm illa quæ pensitant. contra Rul. 89. a. Hinc.

Seruitus eisdem attribuitur eodem modo: vt,

Aquæ iure constituto, & seruitute illi fundo imposita. Qu. Fr. 318. b.

Seruus, a, um, eodem modo, vide exemplum in verbo, (Seruire

Sexcenti, æ, a. Hac nomine infinitum numerum Latini significabant, quod recentes Latini potiùs per Mille faciunt.

Cn. Sex-

Cn. Sextium mille modium, sexcentos praterea alios. in V. 132. b.

Belli periculum, militum improbitas, sexcenta praterea alia. At. 94. a.

Sexcenta licet eiusmodi proferri. de D. 115. a.

Et sexcenta sunt. At. 33. b. &.

Ad annos sexcentos. 32. b.

Venio ad epistolas tuas, quas ego sexcentas vno tempore accepi. At. 100. a.

Quod populari illi sacerdoti sexcentos ad bestias amicos, socios q; misistis. in Dis. 98. b.

Siccus, latinè dicitur, qui non est repletus, cui vinolentus opponitur. Quod nomen cùm vulgus ignoret, alia inepta fingunt.

Vinolentorum & furiosorum visa imbecilliora esse dicebas, quàm siccorum & sanorum. Acad. 22. a.

Hac, per deos immortales, vtrùm esse voles consilia siccorum, an vinolentorum somnia, &c.

Vtrùm cogitata sapientum, an optata furiosorum. contra Rul. 61. a.

Significatum, Barbarum est, Latinè Significatio, Notatio, Notio, Vis, Potestas.

Signum, Non tam vulgatum est, quàm Sigillum: cùm idem tamen significent.

Tum ostendit tabulas Lemulo, & quæsiue, cognoscerétne signum? annuit, est verò, inquam, notum signum, imago auitui. in C. 113. a. (C. 112. a.

Litera omnes integris signis Prætoribus traduntur. in Nec signum tuum in epistola, nec dies appositus est. ad Brut. 91. a.

Digitized by Google

Tabula testamenti obsignata non minus multis signis, quàm è lege oporteat. in Ver. 100. a.

Obsignare literas publico signo. in V. 282. a.

Signum publicum. pro Flac. 153.

Signũ in certa, quo epist. obsignata erat. in V. 213. a.

Signum & manum meam requirent. At. 171. b.

Librum tuum habeo sub signo, seruoq; diligentissimè. At. 145. (b.

Horreũ belli sub signo, calustriscq; positũ, cõtra Rull. 64.

Signum aneum, marmoreum, eburneum. I. V. 200. a.

Signa ac tabulas propalàm collocare. de Or. 98. a.

Similiter, *Notum omnibus non est vsus huius aduerbij, præsertim quæ voces cum eo coniunguntur. Comparatur eum nõnunquam cum Vt, aliquando cum Atq, etiam cum Ac.*

Qui similiter facit, vt si quis, &c. Tusc. 17. b.

Similiter facit, vt siquis, &c. Tusc. 217. b.

Cum atq;. *Nec illum similiter atq; ego eram eum tum esse vidi. in A. 154. b.*

Hic excipit Pomp. simillime, vt mihi videtur, atque in illa lege, qua peregrini Roma ejiciuntur, excipitur Claudippus. contra Rul. 63. a.

Similiter à nobis commemorari antiquis philosophis, atque sedioſi solerent claros viros, &c. Ac. 18 b.

Cum ac. *Tu autem qui id quæris, similiter facis, ac si me roges, cur, &c. de N. 61. b.*

Similiter *consequitur nonnunquam. Vt, secundamq; partẽ cõparationis occupat. Onera cõtentis corporibus facilius feruntur: remissis opprimũt: similimè animi intẽtione sua depellit pressum omnẽ ponderũ, &c. Tus. 187. a.*

Sim-

Digitized by Google

Simpliciter aliquid dicere & coniunctè aut comparatè, aut cum adiunctione opponuntur. *Imperiti longè aliter, Simpliciter, cum adiunctione: absolute & conditionaliter, aut cum conditione, absolutè & relatiuè absolutè & respectiuè, aut respectu alterius, quam barbariem hac incorrupta loquendi consuetudine emendemus: sic enim Cicero est locutus.*

Omne, quod eloquimur, sit vtrid aut esse dicamus, aut nõ esse, & comparatè. Simpliciter si dictum sit. suscipiũt Dialectici vt iudicent. verum ne sit an falsum: & si cõiunctè sit elatũ & adiuncta sint alia, iudicent rectè ne adiuncta sint. &c. de Or. 123.

Cùm autẽ quæritur, qualè quid sit? an simpliciter quæritur, aut comparatè. Simpliciter: Expetenda ne sit gloria? Comparatè: Proponenda ne sit diuitijs gloria? Top. 228. a.

Homines mortales necesse est interire sine adiunctione: vt cibo vtãtur, non necesse est? nisi cum illa exceptione, extra quam, si nolint fame perire. de Inuent. 83. b.

Atq; etiam hoc mihi videor videre, esse quasdam cum adiunctione necessitudines: quasdam simplices & absolutas. ibidem plura & proxima pagina.

Simul, simul ac, simul vt simul atque *idem valet Quam primum: sed minùs nostris hominibus cognitum,*

Simul ac. *Vt simul ac posita sit causa, habeant quo se referant. de Or. 119. a.*

Quod simul ac mihi collibitum est, præstò est imago. de N. 22. b. & Ep. 253. a.

Simul ac primùm ei occasio visa est. in Verrem. 83. & 104. a. &.

Simul ac potest as primùm data est. 118. a.

Simul ac seipsa commouit. Acad. 13. b.

Simul vt. Omnes eodem animo Lampasceni simul vt hoc audiuerunt, ad aedes conuenerunt. I. V. 89. b.

Facilè apparet nostros omnia consequi potuisse, simul vt velle cœpissent. Tusc. 210. a.

Ego scribam simul vt videro Curionem. At. 158. b.

Simul atque commodè, cum. Alij simul atq; hoc nostrum legerunt, nescio quo pacto retardantur. At. 2.

Qui simul atq; venit, statim &c. in V. 112. a. (b.

Simul atq; adeptus eras. Ep. 39. b.

Simul atq; aliquid audiero, scribam ad te. de Or. 128. b.

Is quotidie simul atq; luceret &c. A. 219. b.

Singuli, æ, a, Notum vix satis, opponi vniuersum, quare terendum id est exemplis optimi auctoris.

Ita atq; me non singulæ voces præconum, sed vna voce vniuersus populus consulem declarauit. in C. 121. a.

Honestum eum agrum vos vniuersi, quum singuli possideretis. contra Rul. 83. a.

Beneficia, quæ singulis priuatim atq; dantur) (vniuersis. Antequam.

Modi præterea sunt quidam loquendi, quibus nostri non ita vtuntur vt veteres: vt, Singulis ætatibus, vix singuli fuerunt, Singulis in ciuitatibus vix singulos inuenias, dixerunt Latini. Recentes verò nostri latini vix in vna tota ætate, ciuitate vnũ inuenias. Quod vt emendemus Ciceronis exemplo, sic posthac loquamur. Vix singulis ætatibus boni oratores laudabiles constiterunt. de Clar. 196. b.

Vis

Vix autem singulis aratib. singuli oratores tolerabiles inuenti sunt de Or. 85. b.

Etenim in singulis rebus eiusmodi materies est, vt singulos dies possis consumere. pro S. Ros. 33. a.

Hinc ferè ciuitas potest? vt singuli ciues singulis versiculis è ciuitate tollantur. pro Dom. 222. a. (259. a.

Ego singulos eius versus singula eius testimonia puto. E.

Singula singulis addere. de Fin. 96. b.

Plures deorum omnium, singuli singulorum sacerdotes sunt. de Leg. 175.

Et singulos adiunxit ad singula de Vn. 202. b.

Sistere se, aut aliquem, aut aliquid *ignotum in vulgus: nam pro sisto in ore habet, Compareo, quod idem valet quod Appareo.*

Fac vt te ante Cal. Ia. vbicunq; erimus, sistas. A. 52. a.

Te vegetum nobis in Gracia siste. At. 169. b.

Remp. sistere non posse. in V. 198. a.

Vas factus est alterius sistendi, vt si ille non reuertisset ad diem, moriendum esset sibi ipsi. Off. 61. a.

Ita tamen discedunt, vt Idib. Septem. P. Quintium sisti Sex. Alphenus promitterer. pro Qu. 5. a. &.

Venit Romam Quintius, vadimonium sistit. ibid. &.

Alphenus promittit Neuio sisti Quintium. 12. a.

Solatium. *Vulgus putat hoc nomine significari recreationem & oblectationem: sed idem ferè valere quod Consolationem, ex his Ciceronis exemplis facilè intelligi potest. Multis enim Solamen quàm Solatium vsitatius & notius est. Sed Solamen poëtarum magis, quàm oratorum verbum videtur.*

Cuius luctus nullo solatio leuari potest. in A. 223. a.

Sed

Digitized by Google

Sed non egeo medicina me ipse consolor, & maximè illo solatio, quod &c. de Am. 97. a.

Nos malo solatio, sed non multo tamẽ consolamur, quòd ipsius vicem minimè dolemus. At. 58. a.

In maximo meo dolore hoc solatio vtor: quod, &c. 179. a

Sed fruatur sanè hoc solatio. de Pro. 72. a.

Vos & præsentem me cura leuatis, & absenti solatia magna dedistis. de Clar. 165. b.

Multa mihi dant solatia. At. 65. a.

Hæc sunt solatia, hæc fomenta summorum dolorum Tus. 188. a.

Hæc studia rebus aduersis perfugium ac solatium præbent. pro Arch. 188. b.

Solitudo. Non locorum solùm est, vt vulgus putat: sed etiam hominum, qui aut deserti sunt, aut soli: vt,

Ebutius iste, qui iam diu Casennia viduitate & solitudine alitur. pro Cæc. 287. a.

Quòd si tu iudex nullo præsidio fuisse videbere contra vim & gratiam solitudine atq; inopiæ. pro Q. 1. b.

Neq; satis peruulgatum est, Celebritatem opponi solitudini, locisq; ijs attribui quæ frequentia deseruntur. Solitudo loci) (Celebritas loci. de In. 10 b.

Tum erat ab Orationibus quædam in foro solitudo. de Clar. 185. a.

Vt ab ista solitudine domum meam vindicarẽ. O. 101. b.

Cum Crassus se de turba & à subsellijs in forum solitudinemq; contulerit. de Or. 121. b.

Ampla domus dedecori domino sæpè fit, si est in ea solitudo. Off. 28. a. &.

Si solitudo tanta sit, vt hominem videre non possis, excedas è vita. 31. a. Solum-

Digitized by Google

Solum modo. *Barbarum est: Latini Tantum modo, Duntaxat, Solum.*

Somniculosus, *latinè significat, quòd barbarè dicitur Somnolentus.*

Iners ignaua, & somniculosa senectus. de Sen. 84. a.

Sonorus, *Poëticum est: alij Canorus.*

Spacium. *Cùm interuallum aut temporis, aut loci notetur hoc nomine, notum satis est: sed Latini etiam locum illum quo ambulari aut spaciari animi aut colloquendi causa aut etiam quo currere & se exercere solebant, Spacium, aut spatia vocarunt.*

Ciceronem oratorem non ex Rhetorum officinis: sed Academiæ spatijs exitisse. Or. 198. a.

Qui ex constituto spacio defensionis in semihoræ curriculum coëgisti. pro Rab. 91. b.

Nostra spes in medio sæpe spacio franguntur. Or. 143. a.

In syluestribus spacijs. de Leg. 159. a.

Postero autem die cũ illic maiores natu satis quieſcunt, in ambulationem ventum esse dicebat, tum Scæuolam duobus spacij, tribúsue factis dixisse. Cur non, &c. de Or. 87. a.

Si interdum ad forum deducimur: si vno basilicæ spacio honestamur, diligenter obseruari videmur. pro Mur. 141. a.

Visne igitur, vt ille Cretæ cum Clinia: & cum Lacedæmonio Megillo æstiuo quemadmodum describit die, in cupressetis Gnosiorum, & spacijs syluestribus crebro insistens; interdum acquiescens, &c. de Leg. 159. a.

Speciatim, *Latini aut nominatim, aut præcipuè vocarunt, quod Barbari specialiter: Sic quod specialiter imperitum*

imperitum vulgus Dialecticorũ appellat, Latini præcipuum aut Singulare nominarunt.

Species. *Quare Cicero formas potius vocari velit, quas species dialectici appellant. ex ipsius verbis plane satis perspicitur. Sic enim in Top scribit: in diuisione formæ sunt, quas Græci ἰδέας, vocant: nostri si qui fortè hæc tractant, species appellant: non pessimè id quidem, sed inutiliter ad mutandos casus in dicendo. nolim enim, si latinè quidem dici possit, specierum & speciebus dicere, & sæpè his casibus vtendum est: vt formis & formarum velim. Cùm autem vtroq; verbi idem significetur, commoditatem in dicendo non arbitror negligendum.*

Spontaneus *Barbarum est, Latini voluntarium nocarunt.*

Statim vt, *quemadmodum Simul vt, de quo supra, peruulgatum non est.*

Literas scripsisti statim vt tuas legerem. At. 29. b.

Malè se res habet, quæ statim, vt dici cœpta est non melior fieri videtur. de Or. 137. b.

Quæsiuit à te statim vt Romam rediit. pro Q. 10. b.

De Vatinio autem reditus intercesserat in gratiam per Pomp. statim vt ille Prætor factus est. E. 14. b. &.

Meq; ab illo diligi statim cœptum esse, vt simultatem deposuimus. 24. b.

Philippus vt me salutauit statim Romam Profectus est. At. 97. b.

Sto. *Propria vis obscura non est. Sed collocatur hoc verbum cum quibusdam vocibus ab illis optimis linguæ latinæ auctoribus à nostris tam raro, vt inseriisse videantur*

deantur ijsiusmodi modi loquendi. Stare enim ab aliquo, aut cum aliquo, cui opponitur, contra aliquem, dixerunt, qui Romanam illam, veterem puritatem sunt secuti. Recentiores verò, Esse cum aliquo, cum aliqua parte, aut contra aliquem esse.

Nemo contra perditos ciues à senatu, & à bonorũ causa steterit. de Cla. 190. a.

Stare à mendacio contra verum. de In. 59. a.

A se potius, quàm ab aduersarijs stare ibidem.

Probare rationem aliquam, quod ab ea steterint viri probatissimi. ad Her. 24. b.

Non stare cum ijs qui, &c. de Fin. 116. b.

Quemadmodum ei dicebamus, qui à scripto diceret, hoc fore vtilissimum, si quid de æquitate ea, quæ cum aduersario staret, derogasset: sic hunc qui contra scriptum diceret, &c. de In. 80. a.

Stare pro certum & ratum esse, vulgus iam rarò vtitur.

Modò nobis stet illud, vna viuere in studijs. Ep. 127. a.

Neq; adhuc stabat quo potissimum. At. 45. b.

Stare conuentis, iudicio alicuius cum ablatiuo id significat, quod recentiores dixerunt, Acquiescere alicuius iudicio, Seruare, Tenere, Sequi.

Stare conuentus. Off. 71. a.

Qui his rebus iudicatis standum putat. pro Cl. 37. b.

Extra quam, si ita negotium gestum est, vt eo stari non oporteat. At. 87. b. &.

Meo iudicio multo stare malo, quam omnium reliquorum. 193. a.

Censores ipsi sæpè superiorum censorum iudicijs, non stant. pro Clu. 42. b.

Si

Si statuimus vestro de nobis iudicio standum esse pro Flac.160.a.

Non enim regulus suo iudicio stetit, sed suscepit causam, vt esset iudicium Senatus. Off.74.a.

Nec L. Gellij iudicio stetit Lentulus, neq; Lentuli existimatione contentus fuit Gellius, & vterq; censorius optimè standum non putauit. pro Clu.45.a.

Promissis standum esse. Off.7.b.

Omnes cupiebant Cæsarem stare conditionibus ijs, quas tulisset. At.112.a.

Stare in eo, quod sit iudicatum. de Fin.58.a.

C. Marius dedit fidem, sed in fide non stetit. pro R.96.b.

Si in in eo. quod ostenderat, non stat, mihi placet, ea quæ malè empta sunt reddi. At.24.b.

Vt illi placuè suo iudicio stare non liceret. in P.96.a.

Stomachus, pro bile, aut ira & indignatione sæpe vsurpauit Cicero.

Epistola plena stomachi & querelarum. Q. Fr.326.a.

Ne in stomacho erũpant, cùm sint tibi irati. Att.252.b.

Hæc mihi maiori stomacho, quàm ipsi Quintio fuerunt. At.68.b.

Homo exarsit iracundia & stomacho. I.V.118.b.

Si mihi homini vehementer occupato, stomachum mouerit. pro Mu.130.b.

Nosti stomachi mei fastidium in hominum indignitate insolentium. Ep.26.b.

Ridere in stomacho. Ep.27.b.

Studeo homini alicui, & studiosum esse alicuius pro, operam dare, fauere, adesse, percrebuisse sermone vulgari apud studiosos linguæ Latinæ non videtur.

Digitized by Google

detur, cùm tamen nihil penè tritius olim fuerit Romano sermoni.

Si partes, quibus illi student, laudantur. ad Her. 14. a.

Cur quenquam, vt studeat tibi, vt te adiuuet, rogas. pro Mur. 142. b.

Nemo Arpinas non Plancio studuit. pro Flac. 262. b.

Multi boni adolescentes illi homini nequam atq; improbo studuerunt. pro Cal. 93. a. & b.

Cælius studuit Catilinæ iterum petenti.

Pompeius Scauro studet, vtrùm fronte an mente, dubitatur. Ar. 62. b.

Studiosus alicuius hominis. Ego mei studiosos habeo Dyrrhachinnos. in V. 50. a.

Habet enim certos sui studiosos, &c de Cla. 170. a.

Democritus studiosus nobilitatis. Ar ad 31. a.

Attici nostri te valdè studiosum esse cognoui. item.

Eques Romanus, vetus amicus suus, studiosus, amans, obseruans sui. pro Rab. Post. 129. b.

Eodem modo & studium alicuius, pro fauore, amore erga aliquem

Pro meo studio, quod in vos habui semper. de In. 75. a.

Tu erga me officia plena tui suauissimi studij. A. 113. b.

Cognoui tua studia in amicos, etiam in te amicorum. Ar. 264. b.

Tibi polliceor eximiũ, & singulare meũ studiũ. E. 64. b.

Studium erga me tuũ multis in reb. perspexi. E. 60. b.

Hac amicorum studia debilitant. pro Mur. 134. b.

Te rogo, vt omnia tua studia in eum conferas. Q. Fr. 315. b.

Pomp. significat studium erga me non mediocre. Ar.

Digitized by Google

Studere, pro vehementer cupere, operam dare.
Ego semper ocio studui. in Ac. 16. a.
Cum serò sentiunt, frustra se aut pecuniæ studuisse, aut imperijs, aut opibus, aut gloriæ. de Fin. 61. a.
Cælius studuit praturæ pro Cæl. 42. b.
Scire igitur studio, quod egeretis. At. 210. a.
Studeo ex te audire. Top. 229. b.
Studeo facere aliquid. pro S. R. 42. b.
Ars demonstrat vbi sit illud, quod studeas inuenire. de Or. 122. a.
Ego verò, inquit, istis obsequi studeo. de Or. 93. b.
Quos ego non tam vlcisci studeo, quã sanare. I. C. 108. a.
Gradus tuos, & quasi processum dicendi studeo cognoscere. de Clar. 186. a.
Nostri imperatores ex hac vna re maximam laudem capere student. Off. 38. a.
Quem Barbari studentem vocant, Latini semper studiosum, aut deditum doctrinæ literis.
Suadeo. Vis & vsus verbi huius tribus satis est: sed Consulo tibi crebrò etiam vulgus pro suadeo vsurpat, quod cùm ab optimis auctoribus non sit profectum, discamus à Latinis quemadmodum Consilium dare alicui, protulerunt.
Gaudeo te id mihi suadere, quod ego mea sponte pridie feceram. At. 249. b.
Hæc eò spectant, vt te horter & suadeam, &c. E. 204. a.
Nemo est qui sapiẽtius tibi suadere possit teipso. E. 21. a.
De obuiam itione faciam, vt suades. At. 180. a.
Sub. Cur dixerunt Latini, subijcere aliquid sub aspectum, & sub sensus, Cadere sub sensus, & non sub sensibus,

bus, consuetudine, non ratione factum puta. Ea enim potissima pars, non huius tantùm linguæ, sed omnium æstimatur. Itaq; videatur, in quibus Sub ablatiuo, in quibus accusatiuo iungatur.

Nullo posito sub oculis simulacro. de In. 201. b.

Subiycere aliquam rem sub aspectũ omnium. ad H. 39. a.

Quod sub ea causa subiectum est. Top. 225. b.

Vt Cyprius rex cum omnibus bonis sub præcone subiyceretur. pro Dom. 223. a.

Res subiectæ sensib. & subiectæ sub sensus. Ac. 19. a.

Sub, cùm locũ significat & situm, accusatiuo iungitur.

Vaporarium ex quo ignis erumpit, est sub tectum cubiculæ. Qu. Fr. 318. a.

Negotiumq; transegisses, nisi sub scalas tabernæ librariæ coniecisset. in Ant. 164. a.

Sub, cũ tempus significat, accusandi casui præponitur.

Senatum fuit frequentior, quã putabamus esse posse mense Decembri, sub dies festos. Qu. Fr. 306. a.

Sub, pro post, de ordine. Sed non statim sub mentionem, & conuitium obtrectatorum. Ep. 114. a. &.

Sub eas tuæ statim recitatæ sunt. 153. a.

Sub signis habere legiones aut milites est quod vernaculo sermone dicitur, Gemüsterte knecht haben. Gallico, Auoir fait leuee de compagines.

Legiones habeo quinq; sub signis, & sua fide virtuteq; Reip. coniunctissimas. Ep. 148. b.

Subditus Linguæ latinæ imperiti, iiq; præsertim, qui optimorum auctorum non sunt studiosi, hoc nomine significant eos, qui subiecti sunt dominis, aut principibus: sed quàm insciè illi sciunt, qui intelligunt non

notari eo nomine, sed alijs, quæ omninò vulgus ignorat. Vocarunt enim eos Latini nō vno nomine, sed pluribus. Qui alicui subiecti sunt, Qui in potestate aut imperio alterius sunt, Qui sub regno sunt, Qui in ditione alicuius sunt, Quibus aliquis præest. Vectigales, Stipendiarij. Clientes etiam, Quorum ratione quodq; dicatur, in differentijs ostendemus.

Subduco, aliquid, pro Tollere, Auferre, vulgatum non est.

Subduc cibum athletæ? ferre non poterit. Tusc. 183. b.

Subducere id, quod nititur aduersariorum causa. de In. 80. a.

Nesciunt, se illarum rerum fundamenta subducere. de Fin. 150. b.

Subducere ratiocinatorum est.

Subducamus summam. At. 83. a.

Assident, subducunt ad nummum, conuenit. ibid.

Hoc quod interfit, si tuos digitos noui, certè habes subductum. At. 83. b.

Subducere rationes. Ep. 12. a.

Rationibus q; subductis, summam feci cogitationum mearum. item.

Voluptatúmne calculis subductis prælium ineunt. de Fin. 77. a.

Subijcere. Vsu huius verbi vulgò ignoratur: quare exempla omnia subijciam, vt eum cōmodius discamus.

Cùm omnes à suis inimicis faces inuidiæ meæ subijciantur. pro Mil. 120. b.

Tamen huic ordini ignem nouum subijci non fuisti. pro R. P. 120. a.

Testis omnibus subiectos prope iam ignes circundatosq; restrinximus. in C. 111. a.

Orator, qui scelus fraudemq; nocētis possit dicendo subijcere edere ciuium. de Or. 101. a.

Subijcere fortuuas innocētiū ficto sermoni. pro Pl. 271.

Sæpè rem dicendo subijciet oculis. Or. 200. b.

Subijcere rem aliquam sub aspectum. ad Her. 39. a.

Ne ipsi, quæ cōtraria sunt, taciti cogitationi vestræ subijciatis. pro Clu. 19. a.

Subijcere se imperio ac potestati alicuius Off. 37. a.

Omnia esse subiecta libidini tribunitiæ. pro D. 234. b.

Subijcere sub potestatem alicuius. ad Her. 15. b.

Vt Cyprius rex cum bonis omnibus, sub præcone subijceretur. pro Dom. 223. a.

Quæ comprehenduntur sub aliquo, Subijci dicuntur.

Omnes huic verbo duas res subijciunt. de Fin. 66. a.

Subijcere rationes omnibus partibus. ad Her. 36. b.

Neq; vident sub hac voce honestatis, quæ sit subijcienda sententia. de Fin. 74. b.

Formæ quæ, cuiq; genere subijciuntur. Top. 223. b.

Orbis extimus, cui subiecti sunt septem. de Som. 128. b.

Qui subijciuntur sub vocabulo recti. ad Her. 17. b.

Quod sub ea causa subiectum est. 225. b.

Suppono queq; aut pono, vel addo significat.

Mutata, in quibus pro verbo proprio subijcitur aliud quod idem significat. Or. 205. b.

Subijcere & supponere rationem. de In. 71. a.

Et quidem cur sic opinetur, rationē subijcit. de D. 130. a.

Iam verò quod subijcit, &c. pro Syl. 178. b.

Subijcere alicui aliquid dicuntur ij, qui docentes

& orationem habentes admonent, quæ meminisse & dicere debent.

Hic mihi quasi minister aderat, subijciens, quid in suos ciues dicerem. pro Flac. 157. a.

Capio mihi ab illo subijci si qua prætereo. in V. 240. b.

Sublime & humi opponi pauci sciunt: propterea multi pro In alto dicunt.

Eaq; sicuta, quæ fuerant sublimè fixa, sunt humi inuenta. de D. 122. b. (17.

Nihil mea interest, huminé an sublimè putrescã Tus.

Subscribere dicuntur ij in iudicijs, qui vnà cum accusatoribus Rei nomen deferunt: non, quòd vulgus putat, Obsignare. aut signare literas significat.

Gabinium de ambitu reum fecit P. Sylla, subscribente priuigno Memmio. Quin. R. 323. b. Inde

Subscriptio & Subscriptores. Iugerũ subscriptio, ac professio. in V. 172. a.

Subscriptiones Censorum. pro Clu. 41. b.

Qui subscriptionem sibi postularunt, cuicunq; vos delationem dedisse tis. in V. 62. b.

At venit paratus cum subscriptoribus exercitatis. in V. 62. a.

Ille nouitius Ligur venalis, ascriptor & subscriptor tuus. pro Dom. 223. a.

Causam subscribere, aut in aliquem subscribere, est iudicium aliquod sua sententia approbare.

Video Censores animaduertisse in iudices quosdam illius consilij Iuniani, cum istam ipsam causam subscriberent. pro Clu. 42. a. &.

L. Gellius in P. Popilium subscripsit, quòd is pecuniam accepisset. 45. a.

Quia

Digitized by Google

Quia parricidij causa subscripta esset. de In. 69. a.

Subesse, *pro non procul, aut nõ diu abesse, loco & tempori tributum, peruulgatum non est.*

Præsertim cum dies comitiorum subesset. pro Mil. 109. b.

Subesse propinquis locis. Ep. 156. a.

Substantia. *Quomodo latinè Cic.* οὐσίαν, *τὸ* ἐν *reddiderit, Perionius diligentißimus obseruator eorum, quæ apud optimos auctores sunt, in lucem primus protulit. Sic. n. ille scribit in lib. de Opt. gen. interpretandi: Quoniam hoc loco quadam prædicamenta, quæ vocant, nominat, volo, quid de eorum nominibus sentiam dicere. Prima categoria est (malo enim sis dicere quàm prædicamentum) quod hic appellat* τὸ ἔστιν *& quod paulò pòst* οὐσίαν, *hanc omnes substantiam hodie. Quintil. essentiam, de sententia Flauij vocat tertij lib. cap. 7. quo nomina imposuit his decem, de quibus agimus elementis. Ac primùm Arist. elementa decem constituit, circa quæ versari, videatur omnis quæstio:* οὐσίαν, *quam Flauius essentiam vocat, nec sanè aliud est eius nomen Latinum: sed ea quæritur an sit. Qualitatem, cuius apertus intellectus est. Quantitatem, quæ dupliciter à posterioribus diuisa est, quàm magnũ & quàm multum sit. Ad aliud, vnde dicta translatio & comparatio. Posthæc, vbi & quando: deinde facere, pati, habere, quod est, quasi armatum esse, & vestitum esse nouisse,* συγκεῖσθαι, *quod est compositum esse quodãmodo, vt calefacere, stare, irasci. Miror quidem quid venerit in mentẽ Quintiliano, nullũ aliud esse nomen Latinũ, quod* οὐσίαν *exprimat, præsertim cum multis id locis à Cicer. dici naturam animaduerterit.*

Digitized by Google

Aristoteles his omnibus (Platonem semper excipio) praestans & ingenio, & diligentia, cum quatuor nota illa genera principiorum esset complexus, è quibus omnia orirentur, quantam naturam censet esse, è qua sit mens primo Tusc.

Omnem enim naturam necesse est, qua non solitaria neque simplex, &c. vnde oriantur rerum appetitus. 2. de Natura. Ex paulò post: Atq; ex hoc quoque intelligi poterit in eo inesse intelligentiam, quod est mundus certè melior quàm vlla natura.

Succinctus, Recentiores, Accinctus.

Ser. Galbam eodē pugione succinctū videtis. in A. 254.

Gladio succinctus. ad Her. 40.

Sufficienter. Barbarum est, Latini abundè, Satis. Commodè. Idem sufficientia, Latini, Quod satis est. Quod sufficit.

Summa. Ad summam, dixerunt Latini: quod cum ignoret vulgus, Summa summarum, pro eo vsurpat.

Ad summam dic M. Tull. &c. At. 222. a.

Ad summam ne agam de singulis. Off. 30. a.

Ad summam forte animo sitis. Ep. 238. a.

Deinde ad summā arbitrū me statuebāt, &c. At. 137. b.

Summa Reip. rerum consilij, ordinis, iudicij, in quo tota Resp. ordo, consilium, iudicium, positum est.

Illud certè caui, ne Reip. summa fallatur. Ep. 55. a.

Voluntas mea de summa Reip. semper eadem fuit, quae tua. ad Brut. 91. a.

Qui summam rerum administrabat, id est, Imperator. pro S. R. 33. b.

Equites qui nobis summam ordinis, cōsiliū q; concedunt. l. C. 121. b.

In

In hoc summa iudicij, totaq; causa consistit. pro Q. 5. b.

Sumo. Hoc verbo Latini proferunt, quod Barbari per Præsumo.

Sed hoc mihi sumo, vt te consoler. Ep. 81. a.

Tantum mihi non sumo, vt meum consilium valere debuerit, secutus sum tuum. At. 127. b.

Mihi non sumo tantum iudices, neq; arrogo, &c. pro Planc. 159. a.

Quid ergo? hoc tibi sumis? diceret fortasse quispiam. pro Syl. 183. b.

Vide quid mihi sumpserim. Ep. 98. a.

Sumpsi hoc mihi, vt scriberem. Ep. 222. b.

Cùm mihi tantum sumpserim, vt gubernacula Reip. prehenderem. ad Brut. 90. b.

Supero, pro supersum. ignotum est in vulgus.

Cùm emisses, quanti esset quod superaret pecunia, retulisses. in V. 192. b.

In diuisione generum, & deesse aliquam partem & superare, mendosum est. de Or. 116. a.

Quæ arma superabunt, &c. At. 129. b.

De eo quod ipsis superat, alijs gratificari volunt. de Fin. 134. a. & 135. a.

Quintum delegabo, si quid ari meo alieno, superabit. de Fin. 220. a.

Vter igitur est ditior, cui deest, an qui superatur? P. 135. b.

Altera pari numero præstans extremis, pariq; numero superata. de Vn. 199. b.

Superuacaneus, Superuacaneum, *quod recentiores superfluum vocarunt.*

Suppedito pro satis esse, sufficere, quotidiano vsu non satis tritum est: præsertim nullum casum consequi in ea significatione.

Quocunque loco bona suppeditant, ibi beatè possumus viuire. Tuss. 249.

Si vnquam mihi ἐπιχειρουμεσα, suppeditarunt illo tẽpore. At. 9. a.

Parare, ea, quæ suppeditent ad cultum & ad victum & sibi & liberis. Off. 3. a.

Cui si vita suppeditauisset Cõsul factus esset. de Cla. 187. b.

Carbo quoad vita suppeditauit, inmultis iudicijs est cognitus. de Cla. 17. a.

Cuius pater si vita suppeditauisset, Consul factus esset. I. A. 186. a.

Suppetit. idem qnod suppeditat, & eodem modo construitur.

Mihi ad renunerandum nihil suppetit, præter voluntatem. Ep. 250. b.

Ex quibus ad augendum permulta suppetunt. P. 234. b.

Vereor ne mihi verba non suppetant. I. V. 82. a.

Inscitia illius, cui res non suppet, verba non desunt. de Or. 186.

Beneficia voluntate beneuolentia mouetur, etim si res fortè non suppetit Off. 39 b.

Sed tamen cui hæc suppetunt, adiuuant aliquantulum ad cætera. Off. 36. a.

Pastus varij nobis aut vix, aut ne vix quidem suppetũt multo labore quærentibus. de Fin. 88. a.

Vt ambitioni & quotidianis sumptibus copiæ suppetãt. Tusc. 246. a.

Namq;

Namq; regnum suppetebat mihi, vt scias, &c. T. 200. a.
Et si tibi omnia seppetut, quæ consequi ingenio aut vsu homines, aut diligentia possunt. Q. de Pet. 205. a.
Non potest & fari tantum dictis, quantum fais supperit laboris. Tusc. 183. b.
An tu existimas suppetere nobis posse, quod quotidie dicamus in tanta varietate rerum. pro Arch. 187. b.
Si vita suppetet. de Fin. 51. a.
Illis ad largiendum suppetunt copia. Off. 9. b.
Supponere. Barbari Dialectici dicunt, quod Latini ponere. vide Pono.
Supra. cùm Quàm sequitur, vsitatum non multis est: nam pro comparatiuo poni videtur.
Homines sua terra habitantes, qui nunquam vixissent supra terram. de N. 53. a.
Sæpè supra feret, quàm fieri possit. Or. 209. b.
Hoc est supra quem illud. Top. 224. a.
Hoc est, infra quam illud. de N. 53. a.
Suscipere. pro Creare, Suscipi, Nasci, Sumi, perualgatum non est.
Sempiternam pœnam sustinerem mea voluntate susceptam. Postquam. 198. a.
Animo aut spe maiora suscipere. de Am. 115. b.
Qui à parentibus susceptí, educatiq; sunt. I. V. 160. a.
Cum beatissimi sint, qui liberos nō susceperunt. E. 72. a.
Atq; vtinam susceptum non essem. At 196. b.
In lucem suscipi, id est, nasci. de Art. 257. b.
Si Rempub. cui susceptus est respicis. At. 281.
Sustineo, idem valere, quod Ferre, sustentare, perspicuum est. Sed sustinere currum, se, aut aliquid, quod feratur,

Digitized by Google

feratur, aut agatur, reprimere, aut retinere, ne labatur. peruulgatum, non est.

Non enim vulgus dicit. sustinere equum, currum: sed tenere, retinere.

Ego enim, vt agitor callidus, priusquam ad finem veniã, equos sustinebo: eoq; magis, si locus ñ. quò ferentur, equi præceps erit. Acad. 23. b.

Nec melius est quicquam, quam vt Lucullus sustineat currum, equosq; vt bonus sæpè agitator. At. 210. b.

Sustinere se ab omni sensu. Ac. 13. a.

Cùm se à respondendo, vt aut approbet quid, aut improbet sustineat. Acad. 26. a.

Qui de omnibus contineat se ab assentiendo. ibid.

Sed arbitrabar sustinere remos, cùm inhibere essent remiges iussi. At 210. a.

Sustinenda est solutio nominis Cercliani, dum de Fabrio sciamus. At. 203. a. b.

Qui modum vitio quærit, similiter facit, vt si posset putet, eum qui se à Leucade præcipitauerit, sustinere se, cùm velit. Tusc. 217. b.

Expectabam omninò iamdiu, neq; sustinebam ne ad te prius ipse quid scriberem, quàm, &c. Ep. 126. b.

Sustento in eadem significatione, aut pro differre.

Noster autem testis, vt se ipse sustentat, vt omnia verba moderatur? pro Flac. 148. b.

Ædificationem Arcani ad tuum aduentum sustentari placebat. Q. Fr. 310. a.

T.

Taber-

Digitized by Google

Taberna. Locum, vbi aliquid vēditur, significatē esse hoc nomine ignorat vulgus, iccirco officinas vocat, quæ sunt opificum, non venditorum.

Tabernam illi instructam & ornatam Latini medicinæ exercendæ causa dedit. pro Clu. 55. b.

Taberna libraria. Acad. 164. a.

Cùm ambo in quādam tabernā diuertissent, simul cōnare voluerunt. de In. 63. b.

Cū edictis tuis tabernas claudi iubebas. pro D. 224. b.

Occludi tabernas iubes. Ac. 36. a.

Leno quidam Lentuli concursat circum tabernas precio sperans solicitare posse animos egentium. l. C. 122. a.

Occlusis tabernis quæstus minui solet. ibid.

Tabernarius, qui aliquid vendit in taberna.

Opifices & tabernarios, atq; illam omnem facem ciuitatū quid est negotij concitare? pro Flac. 149. b.

Clodius concitator tabernariorum, pro Dom. 215. b.

Nisi ego cum tabernarijs & aquarijs pugnarem, veterem ciuitatem occupasset. Ep. 115. b.

Tacitus, ratione nulla, sed consuetudine tantùm inductum est, vt Latini hoc nomine significarint, & eū qui tacet, & ad id quod tacetur.

Quare quemadmodum vsi sint, à Cicerone discamus.

Qui tacet. Quid exspectas auctoritatem loquentium? quorum voluntatē tacitorum perspicis? l. C. 191. b.

De dignitate Cælius notis tacitis facile ipse respondet. pro Cæl. 38. a.

Hoc tacitus nullo modo præterire possum. pro Mar. 131.

Quod tacetur. Quod mutum est, Occultus, a, um.

Sed hæc tacita mihi quodammodo relinquenda sunt. E. 36. b.

Taci-

Digitized by Google

Tacito ipso studio quod habeat erga propinquum suum quamuis commoueret. pro Qu. 14. a.

Illud etiamsi verissimum, tacitum tamen tanquam mysterium teneant. de Or. 148. a.

Cætera si reprehenderis, non feres tacitum. in At. 24. a

Nihil me mutum delectat, nihil tacitum. in C. 116. b.

Si voluntas tacitis verbis intelligi posset, verbis non vteremur. pro Cæc. 295.

Tamen vocat me alio iamdudum tacita vestra expectatio. pro Cl. 30. b.

Quo minus sæpe interpeller à nonnullis, aut tacita existimatione reprehendar. de Pro. 77. b.

Tandem aliquando, genus loquendi verè Romani, nobis planè ignotum, sic enim illi sunt locuti.

Tandem aliquando Romæ esse cœpimus. Ep. 181. a.

Spes & hunc miserum atq; infelicem aliquando tandem posse consistere. pro Qu. 17. b.

Sin falsus, vt tandē aliquādo timere desinā. in C. 101. a.

Tandem aliquando quirites L. Catilinam ex vrbe eiecimus. in C. 104. b.

Tantummodo, quod barbari, Solummodo.

Arbores tantūmodo per stirpes aluntur suas. de N. 41. a.

Neq; eum oratorem tantummodo, sed hominem non putant. de Or. 147. b.

Quæ omnia suppressa voce dixit, tantummodo vt vos, qui ea probabatis, posse tis exaudire, pro Syl. 172. b.

Temperatio. Hoc nomine Cicero id, quod Graci εὐκρασίαν, quàm recentiores Temperiem appellarunt.

Cōmutationes temporum quadripartitas ad maturitatem frugum, & temperationem corporum aptas. Tusc. 215. a.

Corpo-

Corporum temperatio. Tusc. 192. b.
Cæli temperatio, fœcunditas rerum. de N. 28. b.
Hoc tẽperatio lunæ caliq; moderatio efficit. de D. 128. a.
Quæ à lune cæterisq; siderib. cæli temperatio fiat. ibid.
Semina temperatione caloris oriri & augescere. de N.
Sol mens mundi & temperatio. de Som. 128. b. (31. a.
Deinde ad temperationem superiorem reuersit, in qua omnem animum vniuersæ naturæ temperans permiscebat. de Vn. 202. a.
Tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta solus perspicis? in V. 223. a. (21. a.
Eodem ære, & eadem temperatione facere signum. A.
Sic Temperare, & Temperatus, & temperatè.
Tempestas. Non solum, quod vulgus putat, hoc nomine notatur cæli intemperies. sed etiam temperatio: ex quo apparet, quamcunque cæli affectionem significare (A. 26. a.
Ad lacertas captandas tempestates non sunt idoneæ.
Tu velim quàm primum bona & certa tempestate conscendas. Qu. Fr. 207. b.
Dummodo idonea tempestas sit, ne omiseris. Q. F. 310. b.
Tempestates, ac temporum varietates, caliq; mutationes. de M. 1. b. 128. a.
Alia Romæ, alia Tusculani euenit sæpe tempestas. Dx.
Pridie Quinquatrijs fuit egregia tempestas. At 149. a.
Tempestiuum conuiuium quid sit. Cardinalis his verbis docet: Hoc certè liquet non esse id quod simpliciter verba ostendunt, vt sit conuiuium tempestiuum, idem quod conuiuium in tempore paratum. nam vt patet ex ijs, quas infra posui auctoritatibus, aliquid præcipuè

præcipuè in eo erat conuiuio, quod non erat item in alijs. Audio à bonis viris, qui & nunc & sæpe antea magno præsidio reipub. fuerunt, hanc cunctationem nostram non probari, multaq; mihi & seuerè in conuiuijs tempestiuis disputari. Cicero Attico. (pro Syl.

Quantũ alij tribuunt tẽpestiuis cõuiuijs, quantum alea.

Ego vero propter sermonis delectationẽ tẽpestiuis quoq; cõuiuijs delector, & subdit. Me vero & magisteria delectãt à maioribꝰ institutа, et ius sermo, qui more maiorũ à summo magistro adhibetur in poculo. De senect.

Quas enim cœnas & facere & obijre scripsit ad me Sixtus? quàm lautas? quàm tempestiuas? Attico.

Tempus. Plurali numero crebrius vsi sunt veteres, ut aut Tempus quoduis, aut memoriam aut ætatem aliquam significabant, quam vulgus nunc facit.

Non obliuione amicitiæ nostræ, atq; intermissione consuetudinis meæ superioribus temporibus ad te vllas literas misi Ep. 72.b.

Ego te P. Sexti & primis temporibus illis, quibus inuidiam absens & in crimen vocabare, defendi. (73.a.

Tempora priora & prima) (Posteriora & proxima. E.

Quis Thebanum oratorem sic fuisse temporibus illis? de Clar. 169.a. & 173.a.

Erat temporibus illis iucundus Q. Metello. pro At. 168.b

Vt mihi temporibus illis multum in animo versabatur Marius. de D. 137.a.

Temporibus illis difficillimis solutione. pro Cæc. 287.a.

In grauissimis temporibus ciuitatis. pro Sest. 3.b.

Optimis Hercle temporibus, &c. pro Clu. 37.a.

In periculis & asperis temporibus. pro Cor. 59. a. &.

Duri

Duris quondam temporibus. 16. b.

Meum, tuum, aut alicuius tempus, *significat, cum quis in periculis versatur.*

Tuorum tristissimo meo tempore meritorum erga memoriam conseruabo. Ep. 57. b.

Ego si ab improbis & perditis ciuibus temp. teneri viderem, sicut & meis temporibus scimus, & nonnullis alijs accidisse. Ep. 12. a.

Her atinime ad sua tempora duxeruut, vt agerem causam. At. 62. a.

A nullius vnquam tempore aut commodum, aut ocium meum abstraxit. pro Arch. 138. a.

Nisi forte eam pecuniam in reipub. magnum aliquod tempus contulerit. Off. 71. a.

Summo & difficillimo reip. tempore. in A. 203. a. in V. 66. b.

Teneo. *Cum animi affectionibus tribuitur, notum & peruulgatum non est.*

Qua te tenuit tanta dementia. in Vat. 35. b.

Vt aliquando nos memoria mei, misericordia, desiderium q. teneret. Post quam. 198. a.

Me mirum desiderium tenet vrbis, incredibile meorum, at q. in primis sacietas actæ prouinciæ. Ep. 24. a.

Teneri studio alicuius rei. Ac. 39. a.

Si Deus nulla gratia, nulla hominum caritate tenetur, valeat. de N. 25. b.

Tenere se domesticis finibus. At. 100. b.

Neq. ira, neq. gratia teneri. de N. 11. a. (*in V. 80. b.*

Me tantum odium vrbis tenet, vt foras euolare cupiam.

Teneri aliqua re. *pro eo quod recentiores dicunt Obnoxium esse, vulgò notum non est.*

Digitized by Google

Ebutius hoc interdicto non tenetur. pro Cæcin. 292. b.
Si senator iudicio quenquam circumuenerit, legibus eũ teneri: si Eques Rom. hoc idem fecerit, non teneri. pro Clu. 48. a.
Cuitatem legibus teneri. ibid.
Lege de vi aliquem teneri. de Ar. 247. a.
Teneri ea pœna quæ est de vi. Qu. Fr. 309. a.
Iureiurando teneri. Off. 72. a.
Teneri pro deprehendi, palàm argui patere.
Manifestò teneri in rebus turpissimis & teneri in manifesto furto. l. V. 79. b.
Quod nõ licet, id hoc tenetur, si arguitur non licere. Parad. 119. b.
Dolum malum Aquilius tum teneri putat, cum aliud simulatum sit, aliud actum. de N. 75. a.
Iam tenetur venisse cum maximis copijs Pacorum Parthum. Ar. 225. b.
Fingi hæc putatis quæ patent? quæ not a omnib? quæ tenentur. pro Mil. 116. a.
Tento. Manu, pede aliquid tentare Latinè significat, quod barbari dicunt Palpare manu.
Vt res propè manu tentari possit. ad Her. 39. b.
Hoc flumẽ ita frigidũ est, vt pede vix tentare id possim. de Leg. 170. b.
Tentari morbo, dicimur cum morbi quædam initia & signa sentimus.
Animi valentes morbo tentari non possunt, corpora possunt, Tusc. 215. b.
Scripserat te quodam valetudinis genere tentari. At.
Tentatio. in eadem significatione.

Val.

Digitized by Google

Valetudinem tuam iã cõfirmatam esse, & à vetere morbo & à nouis tentationibus gaudeo. At. 169. b.

Tentare aliquid, *pro experiri si capi aut infringi potest, vulgari non est.*

Vt exul potius tentare, quàm consul vexare rempub. posses. I. C. 192. b.

Iudicium pucunia tantatum esse non à Cluentio, sed contra Cluentium. prò Clu. 19. b.

Itaq; Milonis Cõsulatus, qui viuo Clodio labefactari nõ poterat, mortuo denique tẽtari captus est. pro Mil. 108. a.

Summa reip. in huius periculo tẽtatur. pro Sest. 43. a.

Nationes quas nũquam populus Rom. neq; lacessendas bello, neq; tentandas putauit. pro Pom. 8 b.

Domus illa, quæ tentata scelere isto nefario dicitur, plena est integritatis. pro Cal. 49. a.

Testor deum, aut aliquem, *id significat, quod barbari dicunt, Accipere, implorare Deum testem.*

Deos testor integro me animo ac libero Syllæ causam defendere. pro Syl. 183 b.

Ego omnes homines deosq; testor. pro Cacin. 301. a.

Preces illius & vota cognoscimus, quibus illa deos de suo scelere testatur pro Clu. 197. a.

Is me potissimum testatus est. & c. I. A. 66. a.

Ipsum meum fratrem testatus est se egisse. Ep. 11. b.

Atq; hoc vos iudices testor, & c. Pro Syl. 173. b.

Mentem alicuius testari. Antequam. 197. a.

Stuprata per vim Lucretia à regis filio, testata cives se ipsum interemit. de Fin. 78. b.

Tibi *explet sæpe orationem, nihil significat: sed mirandi plerumq; vox est.*

Digitized by Google

Ecce tibi è transuerso. Acad. 30. b.
Hic tibi strepitus. Ep. 112. &.
Nunc tibi milites. Ep. 124. &.
At tibi repentè. 126. b.
Ecce tibi III. Non Febr. manè accepi. At. 114. b.
Alter tibi descendit de Palatio & ædibus suis, &c. pro S.R. 40. b.
Eos tibi & rem de qua misi velim curæ habeas. E. 119. a.
Mihi eodem positum quo tibi. I. V. 93. a. (118. b.
Item de Pantheris vt eas accersas, curesq́ mihi vt vehantur. Ep. 114. b.
Hic tibi rostra Cato aduolat. At. 9. a.
Ecce tibi nuncius, pueros venisse Roma. At. 27. b.
Ecce tibi qui rex Pop. Rom. esse concupierit. Off. 68. b.
Tinctorem Barbari, Latini appellant Insectorem.
Totidem Barbari quia ignorant hoc nomen, pro eo in ore habent, Aequè multum, Aequè tot, Aequè tantum, Aeque tam multum.
Proclus & Euristenes gemini fratres fuerunt, at hi ueo totidem annos vixerunt, anno enim vita Procli breuior fuit. In. 28. a de D. 127. a.
Istum ego locum totidem verbis à Decæ archo transtuli. At. 90. b.
Hoc totidem verbis translatũ caput est. pro R. P. 124. a.
Epistola, quàm modo totidem verbis interpretatus sum. de Fin 85 b.
Totidem, quod dixit, aut aiunt, scripta verbũ oratio. de
Tortura Barbari, Latini Tormentum. (C. 196. a.
Traduco. cum orationi tribuitur, qui animos mouemus, peruulgatum non est.

Tum

Tum omnem orationem traduxi & conuerti in increpandam Cepionis figuram. de Orat. 127. a.

Et animos ad nostram defensionem conor traducere. de Or. 136. b. (*duceret. Ep. 5. a.*

Quæ animos à minore cura & summum timorem tra-

Vt mihi viderer animum hominis ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam traducere. E. 3. b.

Iudices à seueritate ad hilaritatem traducere. de Cla. 165. a.

Traducere eos, qui audiunt, in magnã admirationem. Or. 216. a.

Is traduxit me ad suam sententiam. pro Clu. 48. a.

Tempus traducere. *Traducere tempus. Ep. 53. a.*

Vt antè commentemur inter nos, qua ratione nobis traducendum sit hoc tempus.

Vitam otiosam & quietam sine vllo labore & contentione traducere. de Sen. 94. a.

O adolescentiam traductam eleganter. pro Pl. 265. b.

Traducere vitam egregijs factis. ad Brut. 285. b.

Traijcio & Transmitto. *Vsum vtriusq; verbi discamus à Cicerone: quod multi cum ignorent, qui, Traijcio nullum casum, Transmitto verò accusatiuum adiungunt: Sed contra factum à Latinis est: nam Traijcere exercitum, aliquem dixerunt: Exercitus, aliquis transmittit.*

Exercitum Rhodanum traieci. Ep. 149. b. &.

Cùm Rhodanum copias traiecissem. 150. a.

Si quo casu Isaram se traiecerint. Ep. 174. a. (*116. a.*

Et si terra quidem, qui possim? si mari, quò traijciam. At. Narius cum parua nauicula traiectus est in Africam. Post. 202. b.

Digitized by Google

Cæ exercitus nostri Brunduſio tranſmiſerũt. pro P. 10. a.
Cæſar in Africam tranſmiſit. de D. 119. b.
Lentulum antè puto tranſmiſſurum, quàm potuerit conueniri. At. 125. b.
Aiebant prima nauigatione tranſmiſſurũ. Q. F. 312. a.
Tribuo, pro diſtribuo. paucis notum eſt.
Eam didicit artem, quæ doceret rem vniuerſam tribuere in partes. de Cla. 178. a.
Sine philoſophorum diſciplina genus in partes tribuere non poſſumus. Or. 198. a.
Turbo. Verbum hoc ſatis tritum non eſt, ſignificabant enim ea Latini idem ferè quod verbo Confundere & Commouere. (tiẽs. de N. 1. b.
Ariſtoteles multa turbat, à magiſtrõ Platone diſſe.
Et ſimul ne quid ille turbet. vide. Qu. Fr. 322. a.
Omnia infirma ſumminis paria fecit, turbauit, miſcuit. de Leg. 188. a.
At id ne feræ quidem faciunt, vt ita ruunt atq; turbentur; vt earum modus atq; impetus quò pertineant, non intelligamus. de Fin 56. a.
Mare quod ſuanatura tranquillum eſt, ventorum vi agitatur atq; turbatur. pro Clu. 56. a.
Miſcere & turbare omnia. de Art. 254. a.
At te ne hæc quidẽ ſcribo, quæ palàm in rep. turbantur. Qu. Fr. 328. a. (V. 139. b.
Non modò illa permiſcuit, ſed etiam in his turbauit. in Si in Hiſpania turbatum eſſet. pro Syl. 178. a.

V.

VAcatio. Ea huius nominis vis eſt, quam imperiti tribuunt barbaræ voci Vacantiæ, pro qua Vacatio dicendum Latinè poſthac erit. Va-

Digitized by Google

Vacationem augures, quo minus iudicijs operam dent non habere, de Clar. 175. a.

Ne neq; rerum gestarum vocatio, neq; ætatis excusatio vindicat à labore. pro Syl. 172. a.

Nos vitam beatam in vocatione omnium rerum ponimus. de N. 12. a. I. V. 147. b.

Vacationes quoq; dicuntur Immunitates numerum, quam Libertatem multi vocant.

His libris q; eorum militiæ vacationē esse placet. in Aca. 204. b. &.

Delectum haberis sublatis vacationibus. 200. b.

Pro hisce rebus vacatio data est laboris, & sumptus, & militiæ, & rerum omnium. I. V. 204. b.

Quæ studia habent vacationem publ. muneris. E. 129. a.

Vacillo. Vis verbi non adeo obscura est. Sed Vacillare literas dixerunt Latini, quod Barbari Curuè scriptas esse, Curuas esse.

Accepi tuam epistolam vacillantibus literis. Ep. 262. a.

Vaco. Obseruandum est in vsu huius verbi dici & Vaco & Vacet, idemq; prorsus significari: vt,

Quamuis enim occupatus sis, oc; tamen plus habes: aut si ne tu quidem vacas, noli mihi molestiam exhibere. Ep. 201. a.

Scribes aliquid, si vacabis. At. 199. a.

Tantum huic studio relinquendum, quantum vacabit à publico officio & munere. de Diuin. 109. b.

Vacare, pro vacuum esse, crebro Cicero est vsus: vt Villa ita completa militibus erat, vt vix triclinium, vbi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret. 221. b.

Tota domus superior vacat. At. 188 b.

Nihil est quod vacet corpore, corporibus omnis obsideatur locus de N. 14. b.

Valens. Ad vires & robur corporis referri notum omnibus non est. Sic enim vulgus non loquitur.

Cum valentioribus viribus non est certandū. E. 136. a.

Lictores valentissimi, & ad pulsandos verberandosq; homines exercitatissimi. l. V. 264. b.

Semel circumsessus lectis valentissimorum hominum viribus cecidi sciens. in A. 244.

Statius quidam? Colonus homo valens pro. Clu. 54. b.

Robustus & valens, & audax satelles. cōt. Rul. 83. a.

Cū homo imbecillus à valentiss bestia laniatur. E. 95. a.

Quanquā in Lysia sunt sæpe lacerti, sicut fieri nihil possit valentius. de Cla. 170. a.

Valetudo. Medium vocabulum est, quo tam bonaq; mala corporis affectio significatur. Sed quoniam barbari Infirmitatem vocant, quam Latini infirmam, ægram, incommodam valetudinem, aut infirmitatem, imbecillitatem grauitatemq; valetudinis, corrigendum id quoq; est puriore consuetudine loquendi: vt,

Is semper infirma atq; etiā ægra valetudine fuit. de C. 180. b. (Or. 101. a

In eius infirmissima valetudine, affectaq; iam ætate.

Isthinc ne te moueas tam infirma valetudine. E. 77. b.

Erat infirma valetudine, Habitus. pro Clu. 24. a.

Me incommoda valetudo, quia iam emerseram, tenebat iam duodecimum diem Brundusii. At. 71. b.

Grauitate valetudinis rarius scribere, & paululum leuari. Ep. 79. b.

Tu modo istam imbecillitatem valetudinis tuæ tuere vt facis. Ep. 95. b.

si

Digitized by Google

Si te dolor aliquis corporis aut infirmitas valetudinis tuæ tenuit, quo minus ad ludos venires, &c. Ep. 94. b.
Propter infirmitatem valetudinis non potuit similes esse patri. de Off. (re. E. ad Tir.
Valetudinem istam infirmam (si me amas) noli vexa-
Valor, barbarũ, Latini Precium.
Vbi terrarũ, gentiũ, Latinæ linguæ, proprij modi, quos nulla alia via nisi diligenti obseruatione discimus.
Nunc verò quid agitur: vbi terrarum sumus? pro Ra. 128. b.
O diÿ immortales, vbinam gentium sumus? in Catil.
Etsi mihi nihil propositum ad scribendũ, quia quid ageres, vbi terrarum esses, ne suspicabar quidem. At.
Neq; adest istbuc, neq; vbi terrarum sit scio. ibidem.
Fortunæ cedendum, ex Italia migrandum Rhodum, aut aliquò terrarum arbitror. D. Brut. Cass. & Brut.
Qui vbi terrarum sit, quid agat, viuat deniq; an mortuus sit, quis aut scit, aut curat? At.
Vbicunq; terrarũ sint, ibi est omne rep. præsidium. ibid.
Vbique, apud Ciceronem est. Sed omnibus locis dixit pro vbiq;. Sic enim in Tusc. inquit.
Vt omnibus locis à Platone disseritur. Tusc. 160. b.
Vectores. Eos qui vehuntur, significari hoc verbo, vulgò notum non est. At. 28. b.
Male vehi malo alio gubernante, quàm tam ingratis vectoribus bene gubernare.
Summi gubernatores in magnis tempestatibus vectoribus admoneri solent. I. A. 214. a.
Si id vectores negarent. pro Sest. 12. b.
Vectores timidi aduersa tempestate. de N. 78, a.

Digitized by Google

Naui eius & ipso conuectore me vsurum puto. At. 169. b.

Vehens, paßiuè enim qui vehitur significari perulgatum non est.

Curus in adolescentiam per medias laudes quasi quadrigis vehentē, transuersa incurrit misera fortuna reip.

Sic Inuehens. Triton natantibus inuehens beluis. de N. 17. a. & . de Cla. 196 b.

Vehementia recentiorum vocabulū est. Cicero Acrimoniam appellat.

Vel. Eleganter vsi sunt veteres hac voce, cum aliquid aut præcipui, aut magni significare vellent, in eodem penè sensu, quo Etiam: neq; solum, quod multi volunt, cum Superlatiuo gradu iunxerunt.

Quam morosi sint qui amant, vel ex hoc potes cognoscere. E. 102. a. (118 b.

Nam isto modo vel consulatus vituperabilis est. de L.

Per me vel stertas licet, non modo quiescas. Ac. 23. b.

Hæc sunt omnia ingenij vel mediocris, exercitationis vel maximæ. de Or. 119. b.

Vt ipsis sententijs quibus proluserunt, vel pugnare possint. id est etiam. de Or. 138. b.

Vel mori satius est. quàm peccare. ibid.

Hoc mihi videtur vel maximè Atticum. de Nat. 58. b.

Hoc vno præstamus vel maximè feris. de Or. 87. b.

Cum id certe sit vel maximè Atticum. Or. 205. a.

Venia, Bona venia, aut Cum bona venia alicuius aliquid dicere aut facere, *dicebant* Latini, quod recentiores per Sit venia facto, dicto.

Vos oro, vt attentè bonaq; cum venia verba mea audiatis. pro S. R. 20. a.

Dele-

Digitized by Google

Doleo te (bona venia audies) in eam leues, ne dicam ineptas sententia incidisse. de N. 13. b.

Bona hoc tua venia dixerim. de D. 85. b.

An verò (bona venia huius optimi viri dixerim Scaevolæ) tu &c. de D. 160. a.

Veniam necessitati dare. Off. 45. a.

Quare frater bona tua venia dixerim, ista sententia obest sapissimè. de Leg. 191. a.

Veniam dare, petere, *idem valet quod ignoscere, nō quod pueri in ludis didicerunt, Potestatem ludendi aut abeundi facere, petere, habere.*

Hoc si tibi tum parens diceret, posses ab eo veniam petere, posses vt tibi ignosceret postulare. I. V. 264. a.

Voluntario facinori veniā dari non oportet. de In. 61. a.

Mihi errato nulla venia, rectè facto exigua laus proponitur: con. Rul. 67. a.

Delicti veniam peto. pro Lig. 142. a.

Fatetur aliquis se peccasse, & eius delicti veniam petit, &c. pro Mur. 139. a.

Ab aliquo, cui te purges, veniam petere. Orat. 218. b.

Venire hæreditatem alicui, *pro morte alicuius aut testamento, hæreditatem cernere, peruulgatum non est: quod vernaculo sermone sic reddimus,*

Einem etwas anſterben/Erb anſterben: *Gallice eschoir.*

Hæreditatem venire alicui, & fundum ad aliquem testamento deuenire. pro Cæc. 399. a.

Cuius filia cùm à propinquo hæreditas permagna veniſſet. in Ver.

Hic verres hæreditatem sibi veniſſe arbitratus est. ibid.

De

Digitized by Google

De hereditate quæ venit pupillo. ibidem.

Quampridem sibi hereditas venisset, docet. ibid.

Venire in mentem illius temporis. *De hoc modo cùm Cardinalis doctißimè scripserit, eius ipsius verba ascribemus, ne quem laborum fructibus fraudare velle videamur. Dicebant enim Latini: Cùm mihi in mentem venit illius temporis: quē multi imitari nescientes, immutant, vt rudi ac vulgato modo dicant, Cùm mihi illud tempus venit in mentem.*

Solet venire in mentem illius temporis, quo proximè fuissemus vnà. Cicero Mario.

Cùm illius temporis mihi venit in mentem.

Non dubito quin in tanto tuo periculo tuorum tibi scelerum veniat in mentem.

Facite vt vobis triennij totius veniat in mentem.

Venit enim mihi fani, loci, religionis illius in mentem.

Verbum. Verbi gratia, aut causa, *Latinis modus est non vsitatus, ijs qui vulgarem potius consuetudinem loquendi sequuntur: exempla enim eo modo notabant.*

Si quis verbi gratia, oriente Canicula natus est, is in mari non moreretur. de Fat. 142. b.

Eximi iubet non diem ex mense, sed ex anno vnum dimidiatumq; mensem, hoc modo, Vt quo die, verbi causa esse oporteret Idus Ianuarias, eo die Calend. Martias perscriberet. l. V. 134. b.

Sin autem vsq; ad nouem, verbi gratia, sine dubitatione respondes pauca esse, Acad. 33. b.

In nobis autem ipsis ne intelligi quidem, vt propter aliā quampiam rem, verbi gratia, propter voluptatem nos

ame-

Digitized by Google

amemus. de Pin. 131. b.

Vereor ne, diuulgatum est, sed Vereor vt pro ne, tam tritum non est quam Vereor ne.

Videris veteri, vt epistolas tuas acceperim. At. 183. a.

Vereor vt Dolabella ipse satis nobis prodesse posit. Ep. 238. a. (185. a.

Et tamen vereor vt hoc natura non pantiatur. Tusc.

Quod vos fœdus non iusseritis, vereor vt satis firmum sit. contra Rul. 77 b. (Or. 88. b.

Sed illa duo Crasse vereor vt tibi possim concedere. de

Quod vereor tibi ipsi vt probem. At 86. b.

Vereor vt idem sit interitus animorum & corporum. de Am. 98. a.

Metuo vt eam non possim sustinere. pro Plan. 279. b.

Timeo vt possim. pro Dom. 224. a.

Versarum facere, Latini appellabant, quod barbari, pecuniam accipere ad interesse, Financias facere Ad vsuram accipere, rectius vero Fœnori accipere.

Non modò magno, sed iniquissimo fœnore versarum facere Aurelius coactus est. At. 261. b.

A quibus versuras tantarum pecuniarum factas esse dicunt? pro Fon. 276. a. (150. d.

Is negauit omnino versuram vllam feciſſe Romæ. Tusc.

Tabulæ societatis, quæ significabant eos homines versuram à Carpinatio feciſſe, qui pecuniam Verri dediſſent. I. V. 146. a.

Quæ quidem vel versura facta solui volo At. 68. a.

Non modò versura, sed etiam venditione, si modò res coget, vindicabis. At. 251. b.

Vereor ne illud quod tecum permutaui, versura mihi soluen-

soluendum sit. At. 76. a.

Versurã scribis esse faciendã mensium quinq. A. 247. b

Versus *Latini vocant, quas multi hodie lineas, non enim latinè dicitur, Prima linea rationis, libri, sed Versus.*

Primus versus epistola. At. 32. a.

Vt cum lex aliqua recitaretur, primum versum attenderet. pro R. P. 125. a.

Demosthenes multos versus vno spiritu pronunciabat, de Or. 108. a.

Vertens *annus Latinis erat, quod nostri recentiores & noui Latini dicunt, Totum aut integrum, vel Perfectum annum.*

Cum autem ad idem, vnde semel profecta sunt, cuncta astra redierunt, eademq; cœli descriptionem longi interuallis retulerint, tum ille verè vertens annus appellari potest. de Som. Scip. 130. a.

Anno vertente sine controuersia. pro Qu. 7. a.

Mercurÿ stella anno ferè vertente signiferum lustrat orbem. de N. 36. b.

Omnia conficiens vertentia tempora cursu. in Ara.

Verto, vertere solum, *latina locutio, quam neque vulgares Latini intelligunt, neq; nostra vernacula lingua verbum ex verbo exprimimus. Quid enim sit, vel ex hoc vno Ciceronis loco facilè intelligitur.*

Nam qui volunt pœnam aliquam subterfugere aut calamitatem, eò solum vertunt, hoc est sedem ac locum mutant. pro Coc.

Hanc antè amittere non potuissent, quàm huius solum ciuitatis imitatione vertissent. pro Cor.

Verte-

Digitized by Google

Vertere solum exilij causa. pro Qu. 10. a.

Verti aliquid cum aliqua re, aut alicubi. pro versari, peruulgatum non est.

In iure in quo illa causa vertebatur. de Cl. 177 a.

Omnia in vnius potestate ac moderatione vertentur. I. V. 70. a.

Non supplicio crimen meum vertitur. in Ver. 262. a.

Brundusij autem omne certamen vertitur huius primi temporis. I V. 262. a.

Quò vertendi, hoc est mutandi soli causa venerant. pro Dom. 229. a.

Via. *Quoniam latini significarunt hoc nomine, quod Graeci μεθοδω. quod nostri pro latino vtuntur, docere hic velui, μέθοδον Viam, Rationem, Artem, Doctrinã etiam latinè dicunt: vt latini latinè loqui discant.*

Primum igitur inquit, agam sic, vt ipsi auctori huius disciplinae placet, constituam quid, & quale sit id de quo quaerimus, non quo ignorare vos arbitrer, sed vt ratione & via procedat oratio. de Fin.

Alij naturam esse censent vim quandam, siue rationem cientem motus in corporibus necessarios: alij autem vim participem rationis atq; ordinis via progredientem, &c. de N. 42. a.

Ait Aristoteles artem & praecepta Siculos, Coracem & Tisiam conscripsisse.

Aliud enim est poëtarum more verba fundere, aliud ea quae dicat ratione & arte distinguere. de Fin.

Cum ad inueniendum in dicendo haec tria sunt, acumen, deinde ratio (quam libet, si volumus, appellemus artem) tertium diligentia. de Or. 122. a.

Sed

Sed qui eius rei rationem quandam conati sunt artemq; tradere, sic insulsi extiterunt, vt nihil aliud eorum nisi insulsitas ipsa videatur. Quare mihi quidem videtur nullo modo doctrina ista res posse tradi. Or. 128. b.

Volo igitur huic summo, omnem quæ ad dicendum trahi posset loquēdi rationem esse notam. quæ quidem res duplicem habuit docendi viam. Or. 207. a.

Video. *Vis verbi nota satis est, sed vsum in omnib⁹ vulgus non nouit. quis enim, nisi doctus & versatus multum in optimis auctoribus, sic loquitur? Quàm id rectè faciā videant sapientes? Nónne vulgo omnibus in ore est, pro Vidèo, Curo. Mitto curare? Quæ cum barbara sint, sic integra incorruptaq; consuetudine emendemus.*

Quam id rectè faciam, viderint sapientes. de Am. 97. a.

Sed te hoc ita videris. At. 274. a. (At. 94. a. b.

Sed hoc fortuna viderit, quoniam consilio vti non licet.

Sed de illa ambulatione sors viderit, aut si quis est qui curet Deus. 60. b.

Quid mihi cum ista summa sanctimonia? viderint, inquit, ista officia boni viri. pro Qu. 10. a.

Quæ ars quam sit facilis, illi viderint, qui, & deinde etiam tu videris. de Or. 106. b.

Quàm sit simile istud, tu videris. de N. 61. b.

Quid concupiscas tu videris, quid cōcupiueris certè habebis. in A. 201. a.

Videor. *Dici vix potest, quam hæreant multi in vsu huius verbi, primis & secundis personis nunquā ferè coniungunt: sed contra Latinorum morem, tertia persona cum quod semper proferunt: sic enim loquuntur,*

Vi-

Digitized by Google

Videtur mihi quòd tu sis doctus, cum secunda persona dicendum esset, Videris mihi doctus. Cum tertia persona aut alijs etiam si quãdo quòd vernaculo sermone ad adiungatur, latinè infinitivus iungitur.

Atq; etiam hoc mihi videor videre esse quosquam. de In. In. 83. b.

Te verò Cæcili quẽ admodũ sit elusurus, quàm omni ratione iactaturus videre iam videor. in V. 61. b.

Obiurgauisenatum, vt mihi visus sum, summa cum auctoritate. in V. 15. b.

Videor mihi hanc vrbem videre subito vno incendio cõcidentem. in V. 120. b.

In qua ego nactus (vt mihi videbar) locũ resecandæ libidinis, vehemens fui. At. 16. b.

Vt speciem aliquam videret videre, quasi reuiuiscentis reipub. Ep. 49. a.

Si quid est in me, quod iam sperare videare, quoniam. de Or. 119. b. &.

Nunc Catulo audiente videor debere non tam pugnare tecum, quàm quid ipse sententiam dicere. 112. a.

Quia consilijs vt videntur bonis vti. At. 78. a. &.

Cuius socius videor esse debere. 132. a.

Neq; id facio (vt fortasse quibusdam videor) simulatione. Ep. 9. a. &.

Videor mihi perspicere. 57. a.

Videor audisse. de Leg. Crasso. de N. 23. a.

Videor iam te ausurus esse appellare. de Clar. 166. b.

Si videris tibi me posse consequi E. 257. a.

Puero de mancipijs, quæ tibi videbitur attribuas. At. 195. b.

Digitized by Google

Tertiò si id quod speciem haberet honesti, pugnaret cũ eo quod vtile videretur. Off. 53 b.

Hac consilia Bruto reprehendẽda visa, con. Rul. 84. a.

Nunc autem mihi visum de senectute aliquid ad te scribere. de Sen. 77. a.

Vindico aliquem, aut aliquid ab aliquo, *pro Tueor, Libero, diuulgatum satis non est.*

Teq; item ab eo vindico & libero. Qu. Fr. 319. b.

Dubitabàtis quin ab hoc ignotissimo Phryge nobilissimũ ciuem vindicetis? pro Flac. 154. b.

An seruos supplicioru̅ metu, dominorum benignitas vna vindicta a liberat: nos à mortis terrore, neq; res gestæ neq; nostri homines vindicabunt? pro Rab. 93. b.

Illum felicitas ipsum ab omnib⁹ miserijs mortè vindicauit. de C. 19. a.

Magnitudo doloris, à qua me breuitas temporis vindicabit. Tus. 184. b.

Sapientia, quæ nos à libidinum impetu & formidinum terrore vindicet. de Fin. 58. b.

Laudem aliquorum iam propè senescentẽ ab oblivione hominum, atq; à silentio vindicare. de Or. 109. a.

Senectutem à solitudine vindicari iuris ciuilis scientia. de Or. 107. a. &.

Vt ista ab solitudine domum meã vindicarẽ. 103. a.

Pecunia quæ nos posset à tributis vindicare. in A. 178. a.

Cn. Carbo morte voluntari sẽ à seueritate iudicum vindicabit. de Cla. 174. b.

Te innocentia tua, & misericordia hominum vindicat hoc tempore à molestia. Q. Fr. 305. a.

Vis. *Verbis tribui hoc nomen, idemq; valere quod*

Signi-

Digitized by Google

Significationem & Potestatem vocabulorum, peruulgatum non est.

Postremò hac vis est istius & iuris & verbi, vt fundi populi beneficio nostro, non suo iure fiant. pro N. 59. a.

Quae est quasi alia vis, quae sententia Caecilia legis, nisi haec, ne populo, &c. pro Dom. 224. a.

Quae vis insit in his verbis si attendes intelliges. Ep. 80.

Aequitate intellecta nihil ad rem pertinet, quae verborum vis sit ac nominum. pro Caecin. 296. a.

Sine re nulla vis verbi. Or. 203. b.

Sed mihi ad huiusce verbi vim & interpretationem vehementer opus est vestra prudentia. cõtra Rullum. 67. a.

Vim verbi in aliud atq; cæteri accipiant, posse ducere. Or. 132. a.

Visus, apud Ciceronẽ nõ pro est ipsa oculorũ vi & acie, quam aciem aut videndi sensum vel aspectum vocat Visum, aut visus quae videntur, non sensum videndi eodem auctore significant.

Multa probabilia, quae quanquam nõ percipiantur, tamen quia visum habent quendam insignem illustrem, his sapientis vita regitur. de N. 4. b.

Visum obiectum imprimit, & quasi signat in animo suã speciem. de Fat. 149.

Visum est enim tale obiectũ dormienti. de Fa. 137. b.

Visa somniantium. de D. 104. b.

Si deus ista visa prouidẽdi causa dat, &c. de D. 134. b.

Sensus iunctos esse sensui è quadã quasi impulsione oblata extrinsecus, quam ille φαντασιαν, nos visum appellamus. Acad. 46. a.

Digitized by Google

Deinde, cum se collegisset, id visum pro nihilo habendū esse dixit. de D. 92. b.

Vitium, *Cum tribuitur ei cui contrarium est virtus, ad animumq́, referetur, sermone omnium Latinè loquentium satis tritum est: sed alijs rebus inanimis quoque tribuitur ab illis, qui purè & emendatè sunt locuti. Quod cum nostri ignorent, atq́ barbaris, aut quæ ijs rebus minus conueniunt, vtantur, hoc modo vitiosā consuetudinem corrigant.*

Si nihil est in parietibus aut tecte vitij, cætera mihi probabuntur. Ep. 135. a. (*222. a.*

Si ædes exesæ corruerunt, vitiúmue, fecerunt. Top.

Vēditorē eius rei quā vendat, vitia narrare. Off. 63. a.

Id igitur obuenit vitium, quod tu iam futurum esse prædixeras. l. A. 176. a.

Barbari defectum appellant.

Quæ fortuna vitio non suo decoxisset. in Ant. 169. a.

Malè coniecta falsa sunt, non rerum vitio, sed interpretum inscitia. de D. 104. b.

Comitiorum solum vitium est fulmen. 117. a. &.

Vt P. Claudium, eiusq́, collega L. Iunium classes magnas perdiderunt, quod vitio nauigassent. 86. a.

Consules vitio creatos esse. de N. 28. a.

Qui valetudinis vitio fuerunt de D. 97. b.

Sic Vitiosus, a, um. (*A. 196 a.*

Collega quem ipse fecit sua nunciatione vitiosum. in Vitiosus consul) Saluis auspicijs creatus. Ac. 176. a.

Is metuens ne vitiosum colligeret, etiam verum sanguinem deprauabat. de Clar. 191. a. (*Clar.*

Vitiosum & corruptum) (Purum & incorruptum. de

Itaq́

Itaque siniſtra dum non exquirimus, in dira & vitioſa inquirimus. de D.86.a.

Vituperatio. *Vis nominis non adeo obſcura eſt, vt declarenda his verbis fuerit: ſed quia vulgus Vituperarium triuit pro Vituperatione, aut Opprobrio, Reprehenſione, monendi lectores fuerunt, vt à Vituperio abſtineant, ſi Vituperationem doctorum effugere velint, nam veteres & veri Latini eo nomine non ſunt vſi.*

Quod ad vitandã vituperationem valet. de Pro.78.b.

Cadere in aliquam vituperationem. At.228.a.

Eaq; res P. Africano vituperationi fuit, de Cl.173.a.

Effugere vituperationem. At.256.b. (&.

Culpæ reprehenſionem, & ſtultitiæ vituperationem reprehendere. in Ant.244.a.

Meq; nõnulla vituperatione tarditatis meæ facto ſuo liberauit. de Ar.255.b.

Viuo. Viuere in diem, in horam, *Latinorum proprij modi, quib. eos notabant, qui, vt Barbari dicunt, ſolliciti non eſſent de craſtino, qui nihil curarent.*

Cum latronibus non ſolum die, ſed etiam in diem viuere in A.177.a.

At hi qui horam viuunt, non modo de fortunis & de bonis ciuium, ſed ne quidem de vtilitate ſua cogitauerunt. in A.199.a.

Nos in diem viuimus: quodcunq; noſtros animos probabilitate percuſſit, id dicimus. Tuſ.234.b.

Vix *dum, pro Vix adhuc, notum & peruulgatum non eſt.*

Vix dum epiſtolam tuam legeram, cum &c. At.136.a.

Digitized by Google

Hæc ego omnia vix dum iam cœtu nostro demisso comperi.in C.99.a.

Cùm tu vix dum triginta dies in Syria fuisses.E.185.

Vlciscor. *Vis verbi nota,sed vsus non item Cum accusatiuo personæ pauci iungunt: Vlcisci aliquem, vulgo enim tritum est, pro, Vltionem sumere de aliquo: quomodo neq; Cicero neq; veteres sunt locuti: recentiorum enim vocabulũ est Vltio, veteres Latini Vindictam dixerunt, non vltionem.*

Me vlcisci parentem negant oportuisse.ad Her.3.b.

Odi hominem, & odero. Vtinam vlcisci possem: sed illum vlciscentur mores sui.At.148.a.

Vt per alium teipsum vlciscãtur, laborant, I.V.58.a.

Quos equidem omnibus sententijs vlciscor & persequor. At.274.b.

Crassus tum ita Brutum vultus est pro Clu.47.b.

Quos ego non tã vlcisci studeo, quam sanare.I.C.101.a.

Vlcisci malè meritos oportet.ad Her.17.a.

Vltimus. *Quanam propria vis sit huius nominis, vulgus ignorat: idcirco vtitur pro extremo, & ideo significat, quod Germanicè exprimimus per letzt.*

Sed interuallum & loci spatium, & vltra quam ordinẽ significat: vt,

Luna quæ omnium vltima est.de N.36.b.

Cælum ipsum, quod extremum & vltimum mundi est. de D.127.b.

Ab vltimis temporibus scribendi exordium capio. de Leg.157.b.

Si non ab vltimo initio repetere volemus.ad Her.3.a.

Tempus proximum, medium, vltimum.de Pro.A.78.a.

Pueri

Digitized by Google

Pueritiæ memoriam recordari vltimam.pro Ar.185.b.
Aliquid ex vltimis terris accersitum.de Ar.249.
Hæc mihi videntur Cic.vltima esse in malis.At.288.a.
Luna vltima cœlo;citima terris.de Sen.128.a.
Ab vltimo principio huius præceptionis vsq; ad hoc tẽpus.de In.62.b.
Vltor citroq;. *Quid Latini his vocibus significabãt, paucis notum est.Idem enim ijs exprimebant,quod nostra lingua redderetur per Hin vnd wider.Gallica deca.a.*
Nam vicissitudinem,qua eadem via eatur,& redeatur beneficiorum aut verborum notat.28.
Qui vltrò citroq; nauigant.I.V.271.a.
Postea homines cursare vltrò citroq; non destiterunt. pro.S.R.28.a.
Vltrò citroq; versari.Ac.44.a.
Elementis sursum deorsum vltro citroq; commeantibus. de N.42.b.
Cùm ita moueatur illa vis,quam qualitatem esse diximus,& cum sic vltrò citroq; versetur.Ac.44.a.
Verba habere vltrò citroque:*Latinè significat, quod vulgari more dicitur,Ex vtraq; parte verba habere aut loqui.*
Multis verbis vltro citroq; habetis, ille nobis consumptus est dies.de Som.126.b.
Implicari vltro citroq;,Beneficia dare & accipere vltro citroq.*Barbari,Inter se inuicem,aut etiam,Inser se mutuò.*
Nam implicati vltro & citro,vel vsu diuturno, vel etiam officijs repentè.de Am.112.a.

Digitized by Google

Beneficia vltro citroq; data & accepta. Off. 12. a.

Vnde, *aut* duo de viginti, quadraginta, *dixerũt veteres, pro quibus nos potius* Octodecim, Nouendecim, Triginta octo, nouem *&c.*

Is vndeuiginti annos natus eo erat te tẽpore. de Cl. *185.*

Solem amplius duodeuiginti partibus maiorem esse quã terra. Ac. 20 b.

Duodequadraginta annos tyrannus Syracusanorum fuit Dionysius. Tusc. 239. a.

Vniuersus, a, um, *Significari hoc nomine id, cui* Singuli, *a, a, opponitur, ignotum est in vulgus.*

Quae si singula nos forte nõ mouent, vniuersa certè mouere debent. de N. 39. a.

Nec verò vniuerso generi hominum solum, sed etiam singulis à dijs immortalibus consuli debet. ibid.

Dij separatim ab vniuerso singulos diligunt. ibid.

Siue in singulis, siue vniuerso genere cernatur. de Vn. *196. b.*

Singula) (*Vniuersa Ep. 87. b. & de Fin. 58 a.*

Sic Vniuersè. *Nam quid ego de cæteris ciuium Romanorum supplicijs sigillatim potius quàm generatim atq; vniuersè loquar? in V. 265. a.*

In Cumano cum essem, venit ad me nostet Hortensius, cui deposcenti mea mandata, cætera vniuersè mandaui illud probè, ne pateretur. Ac. 69. a.

Nec tam irruptio pertimescenda, quæ, &c. quàm vniuersè interitus. Ac. 125. a.

Vnus aliquis, *modus loquendi illis veteribus magis quàm nobis notus.*

Cur nunquã tã frequens senatus fuit, quod vnus aliquis

tuam

tuam sententiam secutus sit, I. A. 224. b.
Vtilitati hominum plusquam vnius alicuius, aut suae consulit. de Fin.
Vnum aliquem nominare. pro Clu.
Vnum aliquem credo eligent. Acad. 30. a.
Nobiuon vnum proposuimus exemplum. de In. 62. b.
Vni alicui certè sese addicere. ibid.
Vitia, quae sint in aliquo iudice vno vel plurib. Or. 137.
Siue plura sint, siue aliquod vnum. Or. 136. a. (a.
Voco. Vocare aliquem in discrimen, inuidiam, & similia, consuetudine vulgari trita non sunt, vulgus potius dicit, Facere alicui inuidiam, periculum, aut inuideatur, &c.
Vocari in crimen & inuidiam. in V. 262. a.
Qui claros viros in inuidiam aliquam vocauerunt. pro S. 27. a. (b.
Detrahere de aliquo & in inuidiam vocare. pro R. 94.
Aucupia verborum in inuidiam vocant. pro Ca. 297. b.
Vocari in suspitionem coniurationis. in V. 237. a.
Vocari in periculum & discrimen pro Clu. 56. a.
Vocare aliquem in odium aut inuidiam falsis criminibus. Off. 17. b.
Vocari in eandem conditionem. Ep. 119. a.
Volo, Velle alicuius causa, aut alicui dicebant Latini, cum fauorem & beneuolentiam alicuius erga aliquem significarent. Sed genus hoc loquendi adeo neglectum est nunc vulgo: vt sublatum de lingua Latina videatur.
Velle alicuius causa. Ep. 132. a.
Volo ipsorum causa. in V. 122. b.

Digitized by Google

Velle omnia causa alicuius. At.51.b.
Si vellent nostra causa. At.135.a.
Omnium causa velle debeo. Ep.229.b.&.
Illud perficies, quo minus tua causa velim. 36.a.
Si quid nostra causa vis. Ep.70.b.
Sed plane volo his magistratibus, quorum voluntatem in supplicatione sum expertus. At.96.b.
Varro eius causa vult omnia. Ep.213.a.
Ipsius causa vehementer omnia velle. Ep.224.a.
Valde eius causa volo. Ep.263.b.
Regis causa si qui sunt, qui velint. Ep.1.a.
Volūtarius. *Latini hoc nomine significant, quod alij barbaro & nouo vocabulo Spontaneum.*
Nemo erit voluntarius laudator praetura tua. in V.233
Multi ad te eunt voluntarij. ad Brut.91.a. (a.
Carbo morte voluntaria se à iudicum seuerit ate vindicauit. de Clar.173.b. (R.47.a.
Illa oratio fuit necessaria, hac erit voluntaria. pro Qu.
Vt sine vlla spe ad interitum ruerem voluntarium. pro M.133.a.
Est etiam Asinius quidam Senator voluntarius, lectus ipse à se. in A.252.b.
Si sunt voluntarij inimici. Antequam.194.b.
Virtutes animi non voluntaria) (voluntaria. de F.133.
Voluntarium facinus. de In.91.a.
Volutatus. Volutatum esse in scriptis autauctoribus, *pro diligenter versatum, per vulgatum non est.*
Ad Platonem & Aristotelem redeo, in quibus te video volutatum. Q.Fr.314.

Digitized by Google

In veteribus scriptis multum volutatus. At. 74. b.

Vsq; *Variis modis vsi sunt veteres hac voce in oratione: quorum vel maxima pars vulgò ignoratur. Et in primis* Vsq; *dum seiunctum, quod nos semper coniungimus, peruulgatum satis non est.*

Mihi quidem vsq; *curæ erit quid agas, dum quicquid egeris sciero.* Ep. 196. b.

Duces prædonum domi tuæ, vsq; *dum per me tibi licuit, tenuisti.* in Ver. 78 b.

Quousque inquies? quoad erit integrum, erit autem vsque dum ad nauem. At. 248. b.

Res tacuit vsq; *dum inueniretur.* pro Qu. 12. a.

Vsque mihi temperaui, dum &c. Ep. 147. a.

Vsque eò dum *in eadem significatione.* Vsq; *eò premere earum capita mordicus, dum illa captum amitterent.* de N.

Vsq; *eo persequi dum, &c.* Top. 223. a.

Vsque eo quò ad, idem. Vsq; *eò se tenuit, quo ad, &c.* pro Deiot. 145. b.

Multa facimus vsq; *eò dum, &c.* Ac. 6. b.

Vsque eò vt. *quod vulgo dicitur in tantum, vt: Quod Amerinis vsque eò visum est indignum, vt fletus gemitusq; tota vrbe fieret.* pro S. R. 22. a.

Næuius vsq; *eò feruet auaritia, vt.* pro Qu. 6. b.

Non vsq; *eò cuperet, vt, &c.* pro Qu. 17. b.

Qui vsq; *eò cuperet, vt. &c.* pro Arch. 160. b.

Vsq; *eo non fuit popularis vt patrimonium solus consumeret.* pro Sest. 24. b.

Totum Sempronium vsq; *eò perago, vt &c.* E. 116. b.

Vsq; a *vel* ab, *tẽporis præterito. sæpe attribuitur, & initium loco notat, vnde aliquid ducitur.* Tan-

Digitized by Google

Tantus ex omnibus spectaculis vsq; à Capitolio plausus excitatus. pro Sest. 25. a. (58. a.

Aliquem vsq; à mari supero Romam profuiscisci. pro Cl.

Vsq; ab Diano quod in Hispania est. I. V. 94. a.

Quod augures omnes vsq; à Romulo decreuerunt. in V. 23 a. (44. b.

Bona paterna & auita, & vsq; à nobis repetita. Cal.

Vsq; ab principe atq; inuentore Tisia. de Or. 92. b.

Iam vsq; ab heroicis temporibus. de D. 80. a.

Vsque à Thalete enumeraſti ſententias philoſophorum. de N. 19. b.

Accuſatio Pompeij vsq; à toga pura. At. 107. a.

Vsque inſthinc, *aut inditritum quoq; non eſt.*

Vt eos vsq; iſthinc exauditos putem. At. 9. a.

Inde vsq; repetens, &c. id eſt, à pueritia. pro Ar. 185.

Vsq; à noſtris hominibus rarius accuſatiuo locum ſignificãte præponitur, quã à veteribus Latinis. putãt enim ſolum conſequi debere, nunquam verò antecedere.

Sacerdotes vsque Ennam profecti ſunt. in V. 225. b.

Quintus vsque Puteolos venit. At. 250 b.

Theatrum ita reſonans, vt vsq; Romam referentur. Qu. Fr. 291. a.

Appius profectus eſt Tarſum vsq; Laodiceam. At. 77. a.

A Brundiſio vsq; Romam vidi, &c. in P. 90. b.

Vsquequaque. *Vulgo notum non eſt, ſignificariboc vocabulo id cui contrarium eſt nuſquam: vel Vndiq;, Maxima ex parte.*

Hoc non alienum eſt & ad multa pertineat, ne aut nuſquã, aut vsquequaq; dicatur, hic admouere. de In. 70. a.

Aut vndiq; religionem tolle, aut vſquequaq; conſerua. I. A. 181. a.

Nolite

Nolite vsquequaq; quidem quærere. I. V. 2, 7. b.

Vsquequaq; sapere oportet. 102. b.

Hic loquebatur, & opinor vsquequaq;. At. 60. a.

An hoc vsquequaq; aliter in vita, & non ex maxima parte de tota iudicabis? De Fin. 146. a.

Vsucapio. Iurisperitorum verbum est, in vulgus planè ignotum, significabant verò eo Latini acquisitionem (vt iam loquuntur iurisconsulti) siue adiectionem dominij per continuationem possessionis, temporis lege definiti, vt puta trium annorum, si res mobilis sit: decem verò inter præsentes, viginti inter absentes, si immobilis. Recentiores hanc præscriptionem vocant, illam vero Vsucapionem.

Esse ea dico, quæ cerni tangiue possunt, vt fundum, ædes, parietem, stillicidium, mancipium, pecudem, supellectilem, penus, & cætera, quo ex genere quædam interdum nobis definienda sunt. non esse rursus ea dico, quæ tangi demonstrariue non possunt, cerni tamen animo atq; intelligi possunt: vt si vsucapionem, si tutelam, si gentem, si agnationem definias, quarum rerum nullum subest quasi corpus, est tamen quædam confirmatio insignita & impressa in intelligentia. Top. 222. b.

Vsucapionum & tutelarum iura. de Or. 99. a.

Vsucapionem XII. tabulæ inter quinq; pedes esse voluerunt. de Leg. 167. b.

Vsucapio fundi hoc est finis sollicitudinis. pro C. 299. a.

Vsura. non satis diuulgatum est, idem valere Vsuram, quod Vsum.

Paruam exigui temporis vsuram bona de me opinionis

postu-

Digitized by Google

postulo. contra Rul. 87. b.

Vsuram longi temporis, qua caruimus intermissa nostra consuetudine, &c. sarciam. Ep. 30. b.

Natura dedit vsuram vitæ tãquam pecuniæ, nulla præstituta die. Tusc. 168. b.

Stoici vsuram nobis largiuntur & c. Tus. 164. b.

Vos obsecro huic optimo viro vsuram huius lucis ne eripiatis. Pro R. P. 130. a. b.

Lucísne hanc vsuram eripere vis? pro Syl. 184. a.

Cur piratis lucis vsuram tã diuturnã dedistis? I. V. 251.

Vsus meus, suus, aut alicuius, pro Vtilitate, aut Vti mihi vsui sit, triũ consuetudine vulgari num non est.

Tironem propter modestiam malo saluum, quàm propter vsum meum. At. 104. b.

Conciliare sibi animos hominum, & ad vsus suos coniungere. Off. 36. a. (vsurpat.

Vsum esse. pro Opus esse, Necesse esse, pauci nunc

De cæteris studijs alio loco dicemus, si quando vsus fuerit. T. 210. a.

Et reipub. impartientis si quando vsus esset. Off. 19. a.

Vsum esse, aut intercedere cum aliquo, pro Familiarem esse, vulgare non est. (R. 21. a.

Est mihi cum eo domesticus vsus & consuetudo. pro S.

Nam inter nosmetipsos vetus vsus intercedit, & Atticus noster maiorem etiam mihi cum Cossinio consuetudinem facit. Ep. 213. b.

Mihi cum eo vicinitas & magnus vsus est. pro Cl. 27. b.

Cum illo summus mihi est vsus. Ep. 142. a.

Coniunctus magno vsu familiaritatis. E. 223. a.

Vsu venire, pro Accidere aliquid alicui, à vulgari consue-

consuetudine alienum.
Nunc venit idem vsu mihi quod tu tibi scribis. At. 117.a
Quid quod vsu memoria patrum venit? Or. 100.a.
Quid potest miserius aut acerbius vsu venire? p Q. 8.b.
Dicet enim præmeditatum fuisse, quod sibi esset vsu venturum. ad Her. 7.b.
Cũ præsertim mihi vsu venturum nõ arbitrarer. E. 38.a.
Vt. Variam vim habet in oratione hoc vocabulum.
Sed capitibus ea tantum notabimus & distinguemus, quæ vulgari sermone nostrorum latinorum non vsurpantur. Accuratius enim singula in libro de Particulis persequemur. Significarunt Latini idem per Vt, quod per Postquam, aut Cum, quod minimè nunc peruulgatum esse videtur: vt,
Vt illos libros de Rep. edidisti, nihil à te sanè postea accepimus. de Cla. 166.b. (112.a.
Vt ab vrbe discessi nullum intermisi diem, quin &c. At.
Vt primum in illud opidum venit. in V. 220.a.
Vt primum è prouincia rediit. in V. 69.a.
Vt primum à tuo digressu Romam veni. At. 3.b.
Qui simul vt increpuit, philosophorum relinquunt. de Orat. 110.b.
Simul vt ortum est. de Fin. 71.b.
Qui simul vt me viderunt, inquiunt. in Ver. 206.b.
Ille continuò vt vidit, non dubitant tollere. in Ver. 211.a
Is vt mé salutauit, statim Romã perfectus est. At. 101.a.
At ille vt ingressus est, confestim gladium distrinxit. Off. 74.a.
Statim vt Romam rediit. pro Qu. 10.b.
Vt semel consecutus sum, &c. non destiti. At. 18.b.

Vt

Vt semel exeunt, omnes peragrant insulas. de Cl. 169. a.

Vt primum, &c. statim. Ep. 60.

Deinde pro Etsi, Quamuis, Tametsi tritum fuit olim, nunc vix notum. nos potius vulgari more, Posito aut concesso aut dato eo. Latini vero sic:

In quo vt iam sit in ijs culpa, qui me non defenderunt, non minor est in ijs, qui reliquerunt. Ep. 13. a.

Nam quid de me dicam? cui vt omnia contingant, quæ volo, leuari non possum. At. 193 b.

Qui vt summa haberem cætera, temporis quidem certi vix satis habui. pro Qu. 1. a.

Qui vt rationem non redderet, tamen &c. de D. 93. b.

Qui vt nihil aliud, hoc tamen profecit, dedit illis dolorem At. 110. a.

Quod si iam ita esset, vt esse non potest, tamen &c. pro Cor. 62. b. (123. a.

Etenim vt sint auspicia, quæ nulla sunt, hæc certè de D.

Vt nihil adiungatur emolumenti. de In. 82. b.

Vt statim de iure aliquis concurrit. pro Qu. 14. b.

Vt respiciamus omnia quæ populo grata sunt, nihil tam populare quam pacem reperiemus. contra Rul. 64. b.

Vt excellas etiam pulchritudine & viribus. Off. 57. a.

In admirandi sententijs ferè Vt, Quàm, aut quomodo sunt quoq; vsi. Vt ille tum humilis & demissus erat. At. 36. a.

Noster autem testis vt se sustentat, vt omnia verba moderatur. pro Flac. 148. b.

Quæ superbia cœnũ illud ac labes amplissimi ordinis lacrymas repudiauit, meipsum vt contempsit. pro S. 8. b.

Cæsar quomodo exultat victoria, At. 101. a.

Digitized by Google

Vt illi efferuntur latitia cum vicerint, vt pudet victos, vt se accusari nolunt, vt cupiunt laudari. de Fin. 139.

Vt, pro Ne aut, quemadmodum vulgus loquitur.

Vt non, cum insequitur verba Metuendi.

Vereor vt idem interitus sit animorum, & corporum. de Am. 98. a.

Timebant vt possem. pro Dom. 224. b.

Tamen ne vereris, vt possis, &c. pro Q. 14. b.

Quoniam tu abfuisti, vereor vt satis diligenter actum sit. At. 94. a.

Quod vereor tibi ipsi vt probem. At. 85. b.

Vereor vt his ipsis sis contentus. At. 113. a.

Quid metuebat? vt oppugnaretur à perdito? an ne accusaretur à condemnato? pro Clu. 53. b.

Sed cum ita latè pateat eius potestas, quem veremur vt terrarum orbem complexa sit, &c. pro M. Mar.

Accepi à te literas, quibus vereri videris, vt epistolas illas acceperim.

Omnes labores te excipere video, timeo vt sustineas. E.

Vereor vt Dolabella ipse vobis satis prodesse possit.

Tamen ne verear vt possint hæc contra Hortensium cõtendere. pro Q.

Veretur Hiempsal, vt satis firmum sit & ratum. con. R.

Nec verendum quidem est, vt tenere se possit, vt moderatè in Anto.

Vt in exemplis subijciendis adhibetur, & id significat, quod nostro more potius per exempli gratia exprimimus. vt. Nonnullæ valetudinis significationes, vt hoc ipsum pleni enectiue vt simus, & quodam genere somniorum intelligi posse dicuntur. de D. 137. b.

Digitized by Google

Vt amicitia, bona existimatio. de In. 82. a.
Quod genus, vt in ius eas, cũ voceris. ad H. 9. b. & 10. b.
Vt ne. Duobus his verbis latini idem significarũt, quod solo Ne exprimi potest. Sed consuetudo, non ratio magistra in his est putanda, quam vt imitemur, sic loqui a Ciceronc dicendi optimo magistro discamus.
Petiui vt non desernatur aliquid noui, quod solet esse difficilius; sed vt ne, quid noui discernatur Curioni.
Sed tamen ita velim, vt ne quid properes. eidem.
Opera datur, vt iudicia ne fiant. pro Mil.
Impetrant vt ne iurent.
Non tam vt te impediret, quàm vs ne quis propter exercitum cupiditatem in Alexandriam vellet ire. Lem.
Vt eum à magistris ne abducam. ad Brut.
Modo hoc ita faciat, vt ne ipse de se bene existimans &c. Offic.
Me obsecrare cœpit, vt ne sese lege defenderem. pro Cl.
Vtique. Latini hoc nomine quemadmodum vsi sint, quidq; eo significarint, vulgus ignorat. Quotusquisq; est, qui pro ignauo, aut omnino nũc vtitur? Ciceronem tamen vsurpasse, exempla declarabunt.
Quo die venies, vtiq; cum tuis apud mẽ fis. At. 57. a.
Quæ quidem ego vtiq; vel versura facta solui volo. At. 68. a.
Minuscula villam vtiq; Q. traditurus sum. At. 228. a.
Vtiq; siue hinc abiero, siue hic ero oppressus, ea manet opinio. Antequam. 196. a.
Id vnis literis datis, quæ ad me vtiq; perferantur, consequere. At. 72. a.
Hoc quidem vtiq; perficies. At. 200. b.

Digitized by Google

Illud vtiq; scire cupio. At. 207. a.

Vtiq; ad me tabellarios mittas. At. 89. a.

Quid censeas mihi faciendum, vtiq; scribito. At. 151. a.

Ego vt constitui adero, atq; vtinam in eadem die, sim (quid enim multa) vtiq; postridie. At. 211. b.

Romam vtiq; statim veni. At. 259. a.

Vtor. Vnum hoc verbum superest, quod reconditi & alieni aliquid habet à communi consuetudine. Tribuerunt enim id Latini non solum ijs, quæ in nostra potestate sunt, sed fortunæ etiã bonis aut malis extra nos positis: vt, Vti aduersis ventis. Vulgò bonam tempestatem, aut bonum ventum habere.

Brundusium venimus vsi tua facilitate nauigandi. At. 100. a.

Cùm aduersis ventis vsi essemus. Ep. 236. a.

Cùm in ea vrbe summis honoribus imperijsq; vsus sit. At. 119. b.

Homines honore vsi. de In. 61. a.

Vtrum turpe pace nobis, an misero bello esse vtendum. At. 133. b.

Antonius Cæsari regnum detulit, Cæsar vti noluit. in A. 177. a.

Vti aliquo, pro familiarem esse alicui, Versuri cum aliquo, aut quod Barbari dicunt, Multum bibere agere cum aliquo peruulgatum non est.

Lucius multum vtitur Bruto. At. 254. a.

Lucceio Tritione familiarissimè vtor. Ep. 209. b.

Trebatio multos annos vtor valde familiariter. E. 4. b.

Vtor ad omnia. Q. Seliciq. Ep. 5. a.

DE RATIONE TRACTANDARVM QVAESTIONVM POPVLARITER, Dialogus.

ANTONIO SCORO AVTHORE.

Discipulus, Magister.

Peremequidē ex te audire, quemadmodum ea ipsa, quæ his diebus proposuisti, dilatari, & popularibus auribus aptari reddi possint. Nam, ita puto dixisti, doctis tantum id genus conuenire. Mag. Recte quidem obseruasti. Neq; etiam aliam rationem esse puto in quæstionibus iam maximè vsitatis. Videmus enim ea omnia, quæ in concionibus tractantur esse θετικὰ. Sed cum populares aures planiùs & explicatius aliquid requirant, alia etiam erit opus arte, qua id præstetur. Res ipsa ex eisdem tamē semper locis percipitur. Ea enim causa est, cur Aristoteles Rhetoricā, quasi ex altera parte Dialecticæ respondere dixit: quod, vt Cicero inquit, nihil sit tota ars oratoris aliud, quam explicata Dialectica. Quòd verò hi contrahunt, reiq; solùm accommodant, illi dilatant, auditoribusq; attribuunt. Disc. Res ergo easdē Rhetores & Dialecticos tractare semper existimas? Mag. Ex iisdem semper fontibus facultatis desiuunt: Sed Rhetores cum de singulis, aut personis, aut rebus, aut locis, aut causis, aut temporibus, aut modis inquirere, & agere in foro, in concionibus, in Senatu solerent, tanquam in propria materia versari videbantur. Tamen vim

& re-

Digitized by Google

et robur hæc ab illis generibus semper ita accipiunt, vt obscura & informa esse viderentur, nisi ad ea, quasi ad lumina adducerentur. Sed iam in nostris concionibus ὑποθετικα nullum locum habet: θετικα enim omnia sunt, communia nimirum infinitæ proposita, quæ ibi aguntur, si quando hæc ad mores nostrorum temporum, aut personarum, aut locorum eorum deflectuntur: omnis tamen orationis vis & impetus, rerum ipsarum riuulis, ad hæc flumina deducitur. Disc. Sed quemadmodum Dialectici rem omnem via & ratione inquirendã suscipiunt, Sic ne Rhetores putas explicãda omnia suis modis & verbis amplecti? M. Possunt quidem omnia, sed quia hi solum auditoribus seruiunt, ea tantũ sibi assumunt, quæ eorum scirè maximè interest. Cũ itaq; populus nunc nostris temporibus de nulla re, nisi de religione in cœtibus doceatur, qui his præsunt, hanc artem dilatandæ orationis & exornandæ imprimis tenere debent. D. Quomodo igitur discẽdam istam artem arbitraris? M. eodem modo, quo olim oratores futuri exercebãtur apud Rhetorum magistros. Multis enim & variis quæstionibus propositis, maxime earum rerum, quæ ad mores pertinebant, diu multumq; in his explicandis domi exercebantur, antequam ad forum mitterentur: sic, si in sacris rebus, quæ populo sunt proponenda, versati, atq; vsu diutur no exercitati essẽt ministri cõcionatores, cũ vtilitate præclara ad dicendũ accederent. D. Quæ igitur arte tu illos vsos esse putas? Nã ea mihi quasi dux ad exercitationem esset. M. Ea ipsa, quæ om-

nia, quæ contracta sunt, explicantur, & quæ simpliciter dicta, exornantur. D. Doce igitur nos, quemadmodũ sint omnia explicanda & dilatanda. M. id faciam. Sed vt nostris rebus, & consuetudini veterum vniuersam disciplinam de Rhetoricis accommodatam habeamus, non solum quæstionum explicandarum rationes, sed etiam reliquarum partium ad orationem pertinentium, vt Exordij, & Narrationis, & Perorationis tractationem addemus. His etiam si videbitur, adiungemus (vt totam hanc artem perfectam habeamus) quæ sententia, quæ verba, quæ collatio cuiq; proposito sit accommodata. Ita enim consummata & absoluta videbũtur omnia, quæ oratoriæ facultatis sunt tanquam propria: cuius id vel maximum munus esse putamus, vt quamq; rem suis conuenientibus sententys & verbis exprimat. Quod verò de dilatãda re proposita quæsisti, id & rebus, et verbis quoq; (vt alia omnia) effici putamus. D. Rebusne etiã res ipsæ amplificantur? Id enim putabam solùm verborum ornatu fieri. M. Si eas res ad illustrandã orationem afferas, quæ rectè etiã omitti possunt, præsertim vbi res breuitatem requirit, res rem, vt puto, nõ solùm verba explicat. D. Quomodo igitur argumẽta proposita alijs rebis dilatantur? M. Duos modos Graeci Rhetores tradiderunt, quos oratores vbiq; in suis orationibus expresserũt. Vel argumenta proposita rei explentur, & declarantur: vel pluribus rebus accumulantur. Illa enim ἐπεξεργαστικὰ graeci, hæc περιοδολικὰ appellarunt. D. Vt hæc melius intelligam, queso exemplis explana, quomodo hi duo modi, non

Digitized by Google

tum ad confirmandam rem, quàm ad amplificandam & illustrandam adhibeantur. Ita enim diligentiùs post animaduertam, quomodo singuli huiusmodi argumentis attribuantur. M. Si enim propositum est, Cõtemptores religionis grauissimè puniendos: idq; probes argumento eo. Quod Deus de pœna nihil remittat, etiãsi differat, quia iustus est, & certis est vindex. Quod si non satisfactũ videatur, adferas exempla Iudæorum, quos Deus, etiamsi distulerit, acerbe tamen tandem multauit. Comparabis eum cum patrum, cum magistratuum moribus in extrahendis pœnis aut causas colliges, cur cur differre soleat. Quod si feceris, id quod paucioribus voluisti, pluribus amplecteris, non tam ad cõfirmandum, quã illustrandum propositum. D. Iam intelligo inter argumentum, quod ad rem pertinet, & ea quæ ad argumentum ipsum illustrandum explicandumq; assumuntur, discrimen magnum esse. Singula ergo, quibus argumenta tractantur et amplificantur, iam, si videatur, aperias. M. Primum igitur, quàm ἐργασίαν Græci vocant, videamus. Latini expolitionẽ appellant. Ea enim est, qua argumenta ipsa rebus aliis illustrantur, & dilatantur, vt id, quod propositum est auditori, commodius persuadeatur. Ea autem fit quatuor modis, vel Similitudine, vel Exemplo, vel Comparatione, vel Contrario. D. Omnibusne his omnia argumenta expoliũtur? M. Non quidem de his quatuor cuiuis æquè conuenit, sed alia aliis sunt ad illustrandũ accõmodatiora: Aliquando plura genera diuersa ad

idem argumentum explendum afferuntur. Nonnunquam etiam vnius generis plura accumulantur, vt id, quod supra posuimus, rectè posset & pluribus exemplis illustrari. Sed hac post declarabo. D. Quomodo similitudine argumentum explanatur? M. Similitudine, quam Graeci παραβολὴν vocant, id efficies, si ea, quae conferri possunt, siue ficta, siue vera sint, cum argumento componas. Vt Cicero in Rosciana, cum Erucij accusationē argumentis refutaret, anseribus, & canibus eum eadem cōparat. Eodem modo nos, si dicere cōstitueris apud Populum, impios non posse bona & quieta mente esse, quantumuis dissimulent. Idq; conformaueris ex causa tranquillitatis, quod sibi nihil certi, nihil boni futuri persuadere possint. Id si illustres similitudine furis aut latronis capti: quòd certam pœnam sciant, etiamsi differatur, & propterea maerore maximum etiam gaudio simulato ineſt, popularibus auribus aptiorem reddes. D. Intelligo quomodo similitudine argumentum illustretur: sed quemadmodum exemplis id quoq; fiat, scire cupio. M. Exemplum, quod Graeci παράδειγμα vocant, non solum ab iis quae facta, quaeq; acciderunt sunt sumenda, sed etiam ab iis quae cū authoritate aliqua sint dicta. Plurima enim horum exempla apud oratores extant, quae in Theologicis sic imitari possumus quemadmodum Paulus ad Rom. 4. Nam post quam confirmauit hominem fide sola iustificari, illustrat id exemplo Abrahae, idq; etiam oraculorum diuinorum authoritate confirmat. Sic quoq; in eadem epi-

stola.

stola. Prouidētia diuina omnia administrari exemplo Esau, & Iacob, & Pharaonis ostendit. In hūc etiam valet authoritas ab exemplis fictis: vt si à Poëtis aliquid ad probandū, aut illustrandum adhibeamus. Quemadmodum Cicero in Rosciana de Roscij filio, quem Pater ad agriculturam alebat. D. Quomodo ea, quæ comparantur, argumētis adhibentur? M. Tribus modis id fieri solet: Vel enim maius cum minore, vel minus cū maiore, vel æqualia inter se comparātur. Minus cū maiore, vt Paul. 1. Timot. 3. de Episcopo marito: Qui domum suam administrare non potest, quomodo is poterit Ecclesiam? Maius cum minore, vt Rom. 8 Si Filium dedit pro nobis, dabit etiam, quæ minora sunt, victum & alia. Aequalia sic conferuntur. Si fides Abrahamum seruauit, & nos quoq; seruabit. D. Contrariorum verò expolitio adhuc restat. M. Contraria, quæ Græci ἐναντία vocant, & lumen & acumen aliquod expolitioni conciliant oppositione: vt si iustus vix seruabitur, quid iniusto fiet? Qui enim parentes non amat, quomodo is posset alienos? D. Omniane genera contrariorum hic intelligis? M. Omnia ad argumenta expolienda accōmodari possunt, Nam vim eā æqualiter in argumentatione habent, vt rectè opponantur. D. Si sint expolitiones, quas iam enumeras, cur Aristoteles & alij has ἐργασίας in locis reponunt? M. Vi suæ quidē magis illustrandi & explanandi facultatem, quam confirmandi habent. At cum argumentis non adhibentur, sed pro ipsis argumentis ponuntur, tum saltem locum

argumentorum occupare videntur. Vt Cicero in Oratione de Prouincys cõsularibus, Cur inimicior sit Gabinio quàm Cæsari, ostendit se id facere exemplo summorum virorum in Rep. Habent enim vim argumentorum maximè exempla, si, quod de quibusdam affirmatur, vniuersis rectè attribui possit, vt ad Hebræos 11. Patrum omnium exemplo, qui fide seruati sunt, colligit & nos quoq; fide promissiones adepturos. Postrema verò duo, Comparatio scilicet & Contraria omnino argumentorum pondus obtinent, quod certi & firmi aliquid his concludatur. Sed cum ad argumenta illustranda adhibentur, tum non confirmandi causa, sed explicandi adferuntur. D. Potestne idem argumentum pluribus expolitionibus explicari? M. Potest: & eiusdem diuersi generis. Plura enim, præsertim exempla, oratores sæpè vnius rei adferre solent, vt in 1. Parad. Honestum solum bonum esse probari argumento cõiugatorum constat, quod deinde exemplis multis præclarorum virorum declaratur. Diuersi generis expolitiones in Rosciana videmus. Nam cum argumentis cõponit fabulas, exempla, similitudines, comparationes, & cõtrariorum oppositiones. Nam in hac, vt ipse ait, redundantior est, quàm in aliis orationibus. Sic Paulus ad Rom. non solum exemplis declarat, prouidentia diuina omnia administrari, sed similitudinibus quoque. D. Seruatúrne semper ordo idem, vt argumenta præponantur, sequatur verò ἐπιχείρησις? M. Non semper. Nam in Miloniana propositione negat, intueri lucem fu-

esse

esse ei, qui se homineus occidisse fatetur. Cõsequuntur statim exempla. Argumenta ipsa postremo fere loco collocantur. Est hæc, iudices, non scripta, sed nata lex, &c. Huic enim rei moderatur prudentia oratoris, quæ si mediocris fuerit, intelliget, quid primum, quid secũdum locum obtinere debeat. Nam hæc omnia auditorum iudicio diriguntur. D. Si itaq; de expolitionibus omnia, quæ tractanda sunt, explicueris, ad περιοδας iam accedas. M. Nondum omnia audisti: Rhetores enim non solum expoliunt, sed etiam expolitionibus sententiosas explicationes, aut causas addunt. Vt in Miloniana, Pudicitiam quum eriperet militi Trib. militaris in exercitu C. Mary, propinquus eius Imperatoris interfectus est ab eo, cui vim afferebat. Hoc exemplum sequitur sententia. Facere enim probus adolescens periculosè, quam perpeti turpiter maluit. Sic in sacris exemplis, quibus declarassemus populum Dei varys casibus iactari, & exerceri, recte subiungeremus: virtus enim nulla, nisi in ipsis periculis cernitur. D. Sũntne plura quibus expolitiones explanantur? M. Sunt, Nam Enthymematis quoq; Rhetores eas illustrant, non his quibus argumenta efferuntur, sed quibus ipsa expolitiones illustrantur. Ea quoq; vocant Enthymemata. Habent enim plerunque, vt superiores sententiæ, acumen aliquod in accommodandis ergasiis, ad id quod est propositum. Nam omnia fiunt comparatione eum eo, de quo dicis. Vt eodem loco in Miloniana propositum est, Vim vi repellere licere. Id probauit argu-

argumentis, & multis exemplis illustrauit. Post remum verò Marij exemplum, quod attulimus, hoc Enthymemate explicat. Atq; hunc ille vir summus, sceleris solutum periculo liberauit. Insidiatori verò & latroni quæ potest afferri iniusta nex? Sic etiã pro Roscio exemplis & fabulis quibus illustrauit argumentum, vitam rusticam non esse relegationem & pœnam, addit Enthymema: Etenim qui præesse agro colendo flagitium putes, profectò illum Attilium, quem sua manu spargentem semen, qui miserant, conuenerunt, hominem turpissimum & inhonestissimum iudicares. Hactenus ἐν γνώσια. Sequitur Enthymema. At Herculè maiores nostri longè aliter, & de illo, & de cæteris talibus viris existimabant. Itaq; ex minima tenuissimaq; Reipub. maximam & florentissimã nobis reliquerunt. Hic, si superioris propositi rationes exemplis Iudæum declarassemus, rectè post hæc hoc Enthymema ad nostram quæstionem accommodaremus. Si Iudæi, quibus diuina omnia de vita futura adumbrata tantum erant, tam grauib. casibus iactabãtur, quid nobis fiet, quibus omnia detecta, & communia ante oculos per Christũ sunt posita? D. Intelligo qualis sit ratio Enthymematum. Aliquidne præterea ad expolienda argumenta requiri putas? M. Vnã adhuc genus restat, quo etiam Enthymemata ipsa dilatentur. Id autem Rhetores Græci ἐπιχείρημα vocarunt. Est enim epenthymema cũ aliud enthymema ad ergasias illustrandas adfertur. Eaq; sumuntur ex locis circumstantiarum, si oratio sit hypothe-

Digitized by Google

pothetica. Si verò generalis, ex locis dialecticorum sunt efferenda. Hoc modo Epenthymema adferre licet, si exemplis declarauerimus antè, Christianis esse sanctius, & religiosius quum aliis gentibus viuendum. Illas enim nulla certa spe neq; præmio ad virtutes commoueri. Nos verò etiam Spiritu sancto ipso ad omnia pietatis officia concitari. Epenthymema a condutione. Illis enim in tenebris versantur, nos autem in clarissima cœlestiq; luce constituti sumus. D. Quid si exemplo aliquo vsum eorum, quæ tradidisti, antè ostenderes, quam ad τὸ βολης præcepta accedas. M. Id si ita videtur, faciam. Ponatur igitur exempli gratia, Christianis sobriè continenterq; viuendum esse. Id duobus potissimum argumentis confirmetur. Tum vt Dominum nostrum diuinitus aduenientem paratiores accipiamus: tum, vt thesaurum cœlestium rerum nobis concreditum diligentius cõseruemus. Hæc quasi capita totius orationis, singula sunt separatim tractanda. Primum itaq; primo repetendum, & omnibus partibus, quibus oratio dilatatur illustratur, explicandum est, idq; hoc modo. Quòd temperantia & continentia nos aptiores reddit ad res diuinas considerandas & exercendas. Cùm nemini dubium sit, cùm Christus in suum aduentum nos instructos & exercitatos esse iusserit. Eius enim vel nutus solus omni rationi potior nobis esse debet. Quanquam æquitatem ipsam, & salutis nostræ conditionem id per se postulare videmus. Ergasia. Quis enim Dominus & Princeps est, qui non maximè sa-

à suis

à suis, peregrè veniens, obseruari et omnibus humanitatis officijs accipi cupit? Quid paterfamilias faceret: is, qui seruos, quibus domum commiserat, ebrios & dissolutos, rediens domi dissipantes bona eis concredita offenderet? Nonne vinculis, verberibus & tormentis dignis afficeret? Nonne vt ineptos ad administrandum domum reiceret? Eos verò in horum locum adhiberet, qui non solum fide, sed obseruantia & cultu etiam Domino in omnibus satisfacerẽt? An alia te causa, prior ille mundus, temporibus Noah, aqua vndiq; est demersus? Cur Sodoma & Gomorra igni cœlesti est exstincta? Cur Balthasar Babiloniæ Rex ab hostibus subitò est oppressus, regnum verò ad Cyrum traductũ, nisi quod domini iudicio contempto, in omni luxuria & libidine, omniq; voluptate immersi viuebant? Idem enim num Iudaicam gẽtem omnino & funditus euertit, quæ flagitijs & sceleribus dedita, cœlestium terrestriumq; rerum cupiditate obcæcata, seruatorem & dominum promissum, non modo non recepit, sed etiam crudelissimè ipsum in crucem sustulit, & interfecit? Quod si hæc gens punita acerrimè est, quod Prophetarum oracula negligentius audiuerit, aut malitiosius contempserit: Si itaq; Deus acerrimè sanxit in iudicij verbiq; sui negligentiam, ijs temporibus, cum adumbrarentur potius cœlestia, quàm repræsentarentur, quid nobis futurum putamus, si in hac luce diuinarũ rerum, in hac cœlesti gloria expressa, vitiorũ & scelerum tenebras consectemur? oblatam salutem turpiter

aspernemur? Illi enim vmbras futurarum rerum contemnebant, nos filiũ Dei ipsum reycimus: sanguinem, pro nostris sceleribus effusum, tanquã victimam vnicam pro peccatis oblatam, vt funestam conculcamus. Itaq; illi gladio, bellis, & excidijs mulctabantur: Nos verò perpetuo ignis incendio trademur, si non attentiori studio, maioriq; solicitudine Dominum nostrum quàm illi expectemus. Qui enim corporis curis dediti, aut mentis voluptate oppressi sunt, ne terrestres quidem res sustinere possunt: quomodo hi apti essent ad diuinas res animo contemplandas, easq; actionibus omnibus cum alijs cõmunicandas? Id enim in vinolentis & ebrijs videmus, qui, vt dormientes, sæpè à furibus expoliantur, aut à latronibus facilè occiduntur: Sic et hi, quorũ mens terrestribus curis est obruta, in medio vitæ cursu (vt quotidiè videmus) reprimuntur & franguntur. Iam, si velimus, & aliã quæstionem ad orationem dilatandã addere licet. Quantum enim scelus sit Christũ iam aduentãtem non omni studio expectare? Sed hæc quæ attulimus, quemadmodum in similibus nos oporteãt exercere satis superq; ostẽdere poterunt. D. Ad alterius partis tractationem igitur accedamus. M. Thesaurum verò ingentem, eum, quem nobis Deus tanquã certũ salutis nostræ pignus, commisit, nullo studio satis tueri possumus. Quæ enim curæ, quæ solicitudo par esse poterit dignitati earum rerum, quibus Deus se suaq; omnia in nos largissimè effudit; quibus omnia cœlestia dona & bona deuinxit, in quibus solùm nostrã salutem,

æter-

aternamq; gloriam reposuit. In rebus humanis videmus, quanto studio homines opes suas, pecuniam, honores & gloriam defendant: quanto magis decet, hæc bona immortalia, has cœlestes diuitias, quæ cũ nullis sunt comparanda, maioribus curis, vigiliis, custodijs, conseruare? Hinc itaq; Dauid merito omnem curam & studiũ tribuendum, noctes diesq; in huius consideratione consumendos censet. Neq; profectò vllius rei studium vnquam diuinis curis y omnes prætulerunt, quorum memoria in sacris literis est præclara, & perpetua: sed vitam etiam, fortunasq; omnes in discrimen, studio conseruandi huius thesauri & tuendi sæpè obtulerunt. Longum esset singulorum curas, & vigilias commemorare, sed quos labores, quantaq; studia Deus posuit, cùm sæpè verbo, tum exemplo, in populo Iudaico sanctu declarauit, quem acerbissime sæpè puniuit ob negligentiam sui cultus. Quid enim acerbius accidere potuisset, quam quod omnes ij, qui ex Aegypto exierant, exceptis duobus, in via perierunt, nulla alia de causa, nisi quod minoris, quam debuissent, sacrosancta sua oracula fecerint? Cur enim tam multi sæpe ab hostibus cæsi, in seruitutem redacti, omnes miserè euersi, & in vniuersum tandem orbem, sine vlla spe recuperandæ patriæ sunt dissipati? nisi quod ingratioribus animis, quam debuerint, cœlestia bona acceperint? Sed hæc nos, merito non parum commouere, & excitare ab hoc profundissimo somno, à maxima, in qua versamur, ignauia deberent: quæ iam tanta est, vt tempora eam adesse

Digitized by Google

adesse videantur, de quibus Christus dicit: Edent, bibent, &c. contemnentes interea instans Dei iudicium, quemadmodum temporibus Loth fiebat. Quòd si omnium mortalium vitam circumspicias, nihil minoris fieri, quàm salutis studia, nihil pluris, quàm huius vitæ, inuenies. Omninò verò nihil de impendenti iam iudicio cogitari, qui tametsi dies, vt differantur, tandem tamen suo tempore veniet, & vt tum aqua incautos, & ignaros, & ridentes omnes Noah, oppressit, sic & nos, cum minimè cogitabimus, ardor flammaq; iræ diuinæ, cùm cœlum & terra exardescet, subitò oscitantes comprehendet. Quamobrem Pauli exhortatio Ro. 11. plurimùm valere debet. Si enim inquit, Deus, suo populo, & naturali arbori non pepercit, quid nobis fiet, si de studio remittamus, qui ascitiij sumus? Si enim eos pœnas affecit, quam omnes quoties cogitamus, horremus, quid nobis futurum speramus, qui magis certè, quàm illi, clariorem lucem, præstantiora bona contemnimus, & pro nihilo habemus? D. Quoniam postrema schola, quam habuisti, ostendisti non solùm exemplum illustre in paradoxis eorum, quæ à Græcis vocantur, τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἀχρειτέλυς, sed etiam affirmasti, non minùs concionatori horum cognitionem esse necessariam, quàm ἐργασικῶν, de quibus dixi; vellem hoc loco, nobis eorum inuentionem, artem & vsum explicares. M. Rectè me mones. Nam omnia diuina oracula aptissima sunt, vt hoc modo dilatentur & explicentur. Nihil enim in his tam munitum est, quod vel omnibus verbis

pro dignitate exprimi & explicari possit: sed vt ea quæ antecesserunt, popularia magis, quàm docta sunt, illustrantq; potiùs rem, quam firmiorem faciunt, sic hæc sua vi & natura animos auditorum concitant, & quasi impellant ad ea, quæ audiunt, complectenda. Cùm itaq; concitatus populus, magis quam doctus, ad pietatis studia, & Christiani hominis officia dicatur, tam hæc sunt necessaria, quibus rem propositam, quasi vi inculcemus, quàm illa quæ tametsi rem dilatent & amplificent, tamen ad docendũ magis, quàm ad cõmouendum sunt comparata. Itaq; ἐργάσεις, ἐπιχειρήματα, & rationes rei propositæ sunt illustrandæ, & confirmandæ. His verò, quæ proposita sunt eò, explicanda & agitanda, vt viuis sensibus, quæ dicuntur, infigant. Quæ itaq; vocantur à Græcis τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἀχριτέως, à Latinis amplificationes, communi nomine magis, quàm proprio appellantur, à Græcis verò sic dicta quòd singula propè verba, quæ proposita sunt, dilatentur & amplificentur. Est itaq; hæc amplificatio, singulorum in plurima verba deductio, & explicatio. Idq; fit partitione singulorum, quam Græci ὑποδιαίρεσιν vocant, quæ nihil aliud est, nisi totius aut vniuersi in partes omnes distributio. Hæc itaq; est facienda, vt quodque verbum propositionis diuidas, & deinde in eas partes omnes feces, quæ rei attribui rectè possunt. Sic Cic. in Rosciana amplificat singula verba huius propositionis: incredibile est patrem à filio occisum. Eodem modo & in sacris oraculis populo proponendis dila-

dilatare licet. Vt hac in sententia, Deus filium suum morti pro nobis dedit, singula vocabula sic amplificabimus. Primùm, Dei, hoc modo. Quòd si homo aliquis, etiam mediocris fortunæ, id beneficium præstitisset grati certè essemus: Sed cùm is suum amorem ingentem erga nos, rarissimo pignore, imò seipsum nobis totum deferendo testari & confirmare voluerit: quid non faciendum? quibus officijs demerendum putnmus? Deinde, Filij, hoc modo. Quòd si angelum, aut ex cœlesti numero aliquem, mactandum, & pro nostris sceleribus offerendum dedisset, paruámne vnquam gratiam referre liceret? Nunc autem eum, quo nihil sibi charius, nihil naturæ nostræ coniunctius, nihil in hoc vniuerso mundo præstantius hostiã immolandã nobis præbuit &c. Mortis vocabulum dilatabimus hoc modo. Quòd si solùm misisset, vt nobis reconciliatum animum annunciasset, & præstitisset, nónne maximum beneficium nobis dedisse videretur? Cùm verò in conuicia, tormenta, in cruciatus acerbissimos, in mortem denig, crudelissimam, vt nos ex his eriperet, amore æstuans, coniecerit, quid non de tali Deo sperare, quid non gratificari tam benevolo patri debemus? Pro nobis amplificabimus hoc modo. Si.n. pro amicis, pro suis amantibus, pro exquirentibus vitam æternam, maximo nos beneficio in perpetuum deuinxisset, cùm nostra naturâ nihil sit prauius, nihil cæcius, nihil à diuinis omnibus alienius, Deó, magis ipsi aduersarium, qui potest amor comparari cum hoc, quo suos

Digitized by Google

hostes, suos inimicos, nomini suo infensos perpetuo hoc beneficio deuinxit? D. Vnde sumi putas materiam aptam his amplificationibus? M. Ex duobus locis plerunq; Oratores eam accipiunt. Aut ex loco comparationum, aut partitionum, siue enumerationum. Comparationes tribus modis adhibentur: aut maiora cum minoribus: aut minora cum maioribus, aut aqualia cum aqualibus confers. Comparatio autem hic alia est, quàm in Ergasiis. Nam tota ficta est, quàm Graci πλάσεις id circo vocant. Nam rem accipit, qua non est, ea conditione ac si esset: vt si compares maiora cum minoribus, hoc modo ὑποδιαίρεσιν facias: vt si dissuadere velis, non esse fraudem committendam, ob exiguum lucrum, hoc modo ὑποδιαίρεσιν instituas. Etiamsi vrbes vniuersæ, regna, totus hic mundus, Etiamsi vrbes vniuersæ, regna totus hic mundus, totus hic orbis terrarum, summaq; felicitas iniquâ conditione offeretur, facinus tamen committere nullum debes, nedũ cum exiguum lucrum tibi sit in hoc quæstu propositum. Minora cum maioribus, hoc modo: vt si propositum sit Deum idolatriam punire. Si enim leuissimam voluptatem, quam populus eius commisit, si scortationem, si sabbathi profanationem grauissimè Deus vindicarit, qui nominis sui contemptum aptum atq; impietatem, quæ in venerandum hoc numen committitur, laturũ putas? Similia, hoc modo inter se conferuntur. Si enim nullum furtum, sed scortationem commisisses, teq; cum meretrice commiscuisses, Deum non punitu-

rum

rum arbitreris? D. Quomodo amplificationes ex partitionibus oriuntur? M. Duobus modis inueniuntur, aut, vt res tota proposita in omnes suas partes distribuatur, aut vt rei propositæ omnia & singula enumerentur. Primum enim hoc modo fit: vt, si ciuitatē in omnes partes distribuas, in Senatum, in Populum, in Equites, Nobiles, Plebem, &c. Item & tempora in annos, menses, septimanas, dies, horas. Et si singula enumeres, persequi debes omnia, quæ facta sunt, aut gesta ab aliquo. Vt si singula beneficia Christi complectaris. D. Video his, quæ dixisti, admodum orationem augeri & dilatari. M. Ita est. Sed ne eodem modo hæc discerentur, quoniam à Rhetoribus sæpè sunt vsurpāda, varias etiam formas excogitarunt, quæ omnes aut in collatione periodorū, aut in variis efferendi modis sunt positæ. Primum enim aut periodis comprehenduntur, aut membratim spiritibus dicuntur. Periodis verò elegātissimè iis, quas Graci vocant χιασμούς, eò, quòd quatuor membris constent, quæ verti & mutari possunt in oēs modos. Nā ex redditione potest fieri propositio, & contrà propositio prioris, potest esse redditio, item & posterioris. Sed semper membra longiora facienda sunt, atq; incidenda, vt grauior sit oratio. Vt Christianæ non licere esse fœneratorē, sic his periodis efferre poteris. Si enim ethnicus esses, si nihil audiuisses de iis, quæ quotidiè inculcantur, donaq; cœlestia tibi, vt cæteris hominibus, non contigissent, non tamen deberes eos, cum quibus communi iure viuis, fortunis spoliare, do-

mum, liberos, & qua Deus concessit bona, demorare. Nunc verò cùm Deus tecum omnia sua bona, omnes opes cœlestes communicarit, ab omni metu etiam omnis calamitatis et iniuria vindicarit, omnibus donis exploerit, hanc vitam, & futurã possidendam tradiderit, an tanta cupiditate commoueri debes, vt spe incerti lucri & quæstus maximas diuitias atq; certissimas, perpetuamq; gloriam abijcere? D. Quomodo membratim eadem oratio potest efferri? M. Hoc modo, si fœneratorem partiaris & sic dicas. Quid enim turpius esse potest, quam ea, quæ multo sudore parta sunt, malis artibus occupare? domos, vel optimorũ hominum compilare? Resp. fraudibus exhaurire: optimos quosq; ciues & potentes euertere, ad mendicitatem & inopiam summam redigere? quos etiam (si quid humanitatis haberent) omnibus facultatibus ipsi tueri debebãt? Commutatur in periodum quadrimembrem. idem, hoc modo. Etiamsi hostis esses, vix hostem possit captum, aut ex insidys, aut ex virtute, spoliatũ, atq; nudatũ omnibus fortunis ex vrbe dimittere: Nunc verò cùm ciuem, qui tecum legibus, cùm fratrem, qui vno capite Christo tecum est coniunctus, omnibus facultatibus exutum, egentem, & vagum, ex ciuitate ejcias: nónne meritò iniquius & sceleratius ab omnibus existimeris? Hæc vicissim & membratim quoq; dici possunt: Quid indignius, quam ciuem, quam Christianum, quam optimum virum spoliari miserè, à ciue, a socio, à fratre, fortunis omnibus, vxore, liberis, patria, parentibus, turpissi-

me

mo fœdissimoq; lucro ereptis? D. Aliane ratio commutandæ orationis & quasi confirmandæ, qua fastidium auditorum vitetur? M. Est nimirum, cùm id quod simpliciter diximus, in interrogationes, aut subiectiones commutamus, vt per hanc rationem dicendi: Si Turcam aut Iudæum, nudum & esurientem videres, grauissimè peccaret, si ei in sua inopia non subuenires. Nunc verò, cùm Christianos deseras, & fame perire sinas, nunquid omni supplicio te dignum existimes? Formam enim dicendi sic mutamus. Nónne si Turcam aut Iudæum (quia homines sunt) nudum & egentem deseruisses, communia humanitatis iura violasse videreris? Nunc verò cùm Christianum, concinem, inedia perire permiseris, quibus supplicijs te dignum putas? Aut hoc modo: Tu ne Turcã, imò bestiã aliquã, fame perire sineres? Nedũ Christianũ, qui & religione, & communi iure tecum est coniunctus, inopia & penuria interire patereris? Sunt enim varij modi. Nam omnes formæ Rhetorum, quibus orationem mutant, huc transferri possunt, præsertim hæ, quæ grauiorem orationem faciunt. Commutantur tamen rectè & hoc modo, si totam orationem inuertas, & ἐκ ἀποδόσεως facias πρότασιν, vt si sic dicas, Nónne commoueareris, si nudum & egentem Turcam & Iudæum videres? Quanto magis affici debuisses, cùm fratrem, cùm membrum Christi abiectum, omniq; ope destitutum videres? Sed satis de his. D. Quomodo autem quæ in omnes partes dilatantur, &

explicantur, rectè efferuntur? M. aut per membra, aut per incisa rectè efferuntur. Vt si membra Christi hoc modo dilatares: Qui nostra causa cœlestem immortalemq; gloriam dimisit, seq; omnibus calamitibus huius vitæ, omnibusq; cruciatibus subiecit, qui mortē crudelissimā, quàm nos cōmeriti eramus, pro nobis subiit, qui sanguine suo omnia scelera expiauit, & durissima hac via patri nos reconciliauit, omnibusq; bonis cœlestibus abundè cumulauit, omnibus donis exornauit & auxit, spiritu suo animos nostros ita confirmauit, vt ne cū vita ipsa hac gloria nobis eripi possit. Incisim ita dicitur. Qui de cœlo, ex vita æterna ad nos in has miserias, in calamitates omnes, in mortē denique ipsam se coniecit, vt nostra scelera, nostram culpam sanguine suo expiaret, vt bona cœlestia, vt gloriā Dei, vt vitam amissam recuperares. Hac quoq; communitatem omnibus dicendi formis, vt rectè dicas, aut per interrogationes, aut per subiectiones, aut per exclamationes. D. Hec iam satis intelligo. Velim itaq; ad reliquas partes orationis accedas, easq; mihi ordine explices, & primùm.

DE EXORDIO.

M. Si igitur de Exordio tradere velimus, primum necesse est omnis exordy finem nobis proponamus. Is autem vniuersus ad auditorem institui debet, vt eius animum & sensus ad audiendū præparet. Sed tria potissimum ab auditoribus (vt Cicero inquit) requirimus, vt amicè, vt intelligenter, vt attentè audiamur. Hæc verò vt consequamur, materia

materia & res sumenda erit omnis, aut à personis aut à rebus. Sed hic initio hoc tibi significandum videtur, in omni proposito, non aequè ab utrisq; rem peti. Si enim quem defendas aut accuses, id est, si de persona potiùs quàm de re aliqua agas, à personis rectiùs, quàm à rebus, quæ dicenda sunt sumes: sin verò rem explicare, & commendare auditoribus constitueris, ab ipsa etiam re omnem proœmij materiam accipiendam cogites. D. Quorsum hoc præcipis? M. Quia mihi propositum est, magis spectare consuetudinem nostram quam veterem. Qui enim iam in cœtu apud populum dicunt, non de personis, sed de rebus plerunq; verba faciunt. Utriusq; tamen hoc loco declarabimus rationem. Personarum, vt intelligas. Rerum verò, vt ad tuas orationes transferas, vel etiam si necessitas aliqua postulet (quod aliquando fit) ex utriusq; locis quæ videantur usurpes. D. Vtriquène hi loci sine discrimine, aequè valent ad tres illos fines, quos posuisti, consequendos? M. Non. Nam quæ à personis sumuntur, benevolentiæ conciliandæ causa. Quæ à rebus, attentionis & intelligentiæ magis gratia adhibentur. Iam in nostris concionibus hoc magis spectatur, vt attentè & intelligibiliter audiamur. Personæ, à quibus captatur benevolentia, sunt aut Iudices, aut Accusatores, Defensores, aut Rei, aut etiam Auditores. Vt verò ex his omnibus instituatur vtiliter exordium, imprimis considerandum est, quænam in animis sint opiniones, quæ initio orationis sunt, aut mitigandæ, aut tollendæ, nè

Digitized by Google

dicenti obsint. His omnibus circumspectis, videndum est, quidnam in personis sit quod nobis materiam præbeat, ad id quod tibi propositum est afficiendum. Vt, si indignari pues iudicem, ea sunt exquirenda omnia à personis, præsertim Rei, quæ eum placent, & ad misericordiam commoueant. Vt, si initio deplores, ea mala omnia, quæ in re sunt, Quemadmodum Cicero in 1. orat. pro Quintio incõmoda omnia cõmemorat, quibus Quintius erat affectus. Contra commemorat commoda, quibus aduersarij superabant. Hic vnus locus proprius est ad commouendam misericordiam. Ab Accusatoris persona, si eius potentiam, aut insolentiam crimineris, quemadmodum in oratione fit. A Rei persona, si eius virtutes, aut præclara facta ostẽdas, quemadmodum facit Cic pro Milone: Idem enim de omnibus est sentiendum. Nam qui beneuolentiam sua natura conciliant, illa ex cõmunibus moribus hominum, aut ex locis sunt accipienda, quos quinotos habet, facile intelliget, quemadmodũ animi sunt oratione adigendi. Sed vt omnia quæcunq; aut Rei, aut accusatoris sunt, capitibus certis comprehendamus, ex tribus locis vniuersa petenda esse putamus. Nam aut cõmendamus, aut criminamur, aut crimina refellimus. Commẽdationis ratio vniuerse dirigi debet, vt nimirum probi, honestiq; esse videamur, aut nos, aut ij quorum causam suscepimus, significatione meritorũ nostrarum, aut dignitatis, aut alicuius virtutis. Criminatio vero cõtraria est cõmẽdationi. Ea enim tota sumitur ex iis locis,

Digitized by Google

eis, quæ inuidiam & odiũ conciliant. προλήψις vero, id est, occupatio, in eo est occupata, vt initiò ea omnia, quæ ab aduersario in nos sunt concitata, argumentis mitigentur, aut tollantur. Ea autem fit tribus modis. Vt aut extenuemus, quæ nimiùm sunt exaggerata: aut compensemus melioribus & grauioribus: & aut deprecemur, cùm nihil habeamus quo confugiamus. D. Intelligo satis, quomodo beneuolentiam conciliemus, sed vt attentè & intelligenter audiamur, quomodo efficiendum putas? M. Intelligentiam iuuat omnis diuisio & distinctio. Itaq; ex his locis, quæ hoc faciunt, sunt sumẽda. Attentum verò auditorem facit, si rem de qua es dicturus, multùm initiò commendes, idq; eo nomine quòd aut præstans per se sit, aut ad eos, qui audiunt, pertineat. Hic enim locus penè semper est necessarius in tractandis thesibus. Si quidẽ illa tantùm tractanda proponamus, & exerceamus, quæ per se sunt præclara, omnib⁹ verò vtilia, hoc pacto: Dicturi de pœnitentia, ostendemus, & vniuersam religionem nostram in hoc capite verti, & salutis omnem spem ea concludi. Caterum proœmium quatuor præcipuis partibus constat, Propositione, Confirmatione, Redditione siue Deprecatione & Transitione. D. Quoniam de Principio audiuimus, velim ita mihi exponas Narrationis inuentionem, & virtutes.

DE NARRATIONE.

M. Inuentio tota ex locis circunstantiarũ pendet: quoniam hinc quasi fundamentum causa petitur.

Digitized by Google

petitur. Narratione quasi additum ad ipsam causam, complectendo ea omnia, quæ circumstant, facimus. Virtutes verò narrationis sunt triplices: Aut cùm simpliciter rem narramus, quemadmodum gesta est: Aut ubi plura adducuntur ad rē illustrandam, & explicandam: Aut ubi causæ & rationes interponuntur. Primi generis virtus in simplicitate & rectitudine est posita. Tales paucas apud Ciceronem narrationes habemus. Alterius in eo, vt addamus, quæ orationem illustrent, et splendidiorem reddunt, Vt in Quintiana. Quintij facultates rustica describuntur. Naui contra studium. Quæ postremi generis sunt, sumuntur ex locis circumstantiarum, nempe his: Aut ex rerum attributis, aut personis, rebus, causis, temporibus, facultatibus. Sic causæ redduntur in Miloniana. Cur Milo profectus sit ipso tempore Lanuuiū, cùm flamen prodere debeat. D. Restat postrema pars orationis, quoniam de confirmatione & confutatione initio, quantum satis est, dixisti.

DE PERORATIONE.

M. Ea habet quemadmodum cætera partes, & rem suam propriam, & verba conuenientia. Commune verò vtriq; est, vt omnia, quæ amplificant, et augent, huc transferantur. In re autem duplex hæc ratio retinenda est, vt & enumeremus, & amplificemus. Enumeratio constat Comprehensione præcipuorum argumentorum & capitum, quæ in oratione fuerunt. In quibus hoc est obseruandum, ne singula, sed præcipua tantum generatim persequamur.

Digitized by Google

mur. Id enim maximè ad docendum est accommodatum. Sic Cic. vbiq; in Philippicis facit. Nam in orationibus, quibus defendit, non item conuenit enumeratio, quod argumenta eorum plerunq; sunt infirmiora. Nostris verò quæstionibus popularibus nihil est aptius. Non enim concionatoribus propositum est tam commouere, quàm docere. Utrunq; tamen in fine est adhibendum. Sed primùm Enumeratio, deinde Amplificatio. Vt si dixerimus de Cognitione hominis, repetamus capita nobis proposita. Primùm vt finem suum homo intelligat: deinde quàm sit dissimilis, idq; omnes animi sensus, actiones, vires testentur, quæ quidem scriptura vbique inculcat. Quæcunq; hinc argumenta ducuntur, ea breuiter in fine commemorentur. Eodem modo 3. capita. De vtilitate: Quòd homo discat, hac via solum, sibi nihil, omnia Deo tribuere: quòd rectè Satanæ regnum, & sua facta intelligere, quòd vim peccati rectè æstimare & pōderare sciat. Qui enim potest argumenta inuenire, & de eorum pondere rectè iudicare, is etiam facilè enumerare ea, quæ præcipua sunt, hoc loco poterit. Amplificatio verò omnis nō cuiuslibet rei esse debet, sed earum rerum tantum, quarum puncta in confirmatione attigimus. Sed vim ad hāc partem reseruabimus, quam hic omnibus partibus explicare & dibilitare debemus, vt tantū illa, quæ vehementia sunt, per se exagitemus. Si enim lenia, aut arida amplificare velimus verbis, non tam commouere, quam reipsa alienare auditores videbimur: Loci amplificationum

sunt

sunt ij omnes, qui faciunt περιστολὴν, & circunductam habent orationem. Eadem enim est ratio amplificandi, quæ fuit eorum, quæ sunt τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἀχριτέλους. Sed in sacris, quia maximam vim & pondus habent, maximè etiam valent in fine istiusmodi amplificationes, vt si exageremus ea, quæ beneficiorum Dei sunt, amorem curam, solicitudinem erga nos: aut hominis impietatem & contemptum in rebus diuinis. Ea enim semper reijcienda sunt in eam partem, quæ vehementer affectus commouent. Istiusmodi enim naturæ sunt, quæ magna beneficia, res amplas, aut contra magnum contemptum, aut negligentiã ostendant. Si enim quis in rebus intelligit, quid sit præclarũ & magnum, is facilè intelliget, quæ huc sunt referenda. D. Quale genus dicendi postrema parte orationis maximè requiritur? M. Omnium grauissimum. Sunt enim hæc faces adhibendæ, & aculei relinquendi in animis. Itaq; in collatione spiritus maximè hic locum habent. Etiam membratim & incisim dicendum est. Sed hæc aut interrogationibus, aut exclamationibus, quæ figurarum genera sunt grauissima, exornentur. Horum exempla vbiq; apud Ciceronem in perorationibus videre licet, item verba ampla grãdia, translata. Hæc sunt, quã de rerum inuentione, ad orationem maximè vsitatam necessaria, dicere habuimus.

FINIS.

B S B
MÜNCHEN

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google